

هذه عدت أوراق في حل لغات
المقامات الحربية وكشف مجملاتها الغريبة

SUPPLEMENT
TO THE
A D V E N T U R E S
OF
ABOO ZYDE OF SHROOD;
COMPRISING AN ARABIC AND PERSIAN
DICTIONARY

AT ALL THE TERMS CONTAINED IN THAT CELEBRATED WORK:

COLLECTED FROM THE BEST AUTHORITIES,

SUCH AS

THE KAMOUS, THE SHAR, THE SHULS-OOL-COLOCM, &c.

BY

MOULVEE JAUN ALI,

EMPLOYED IN THE ARABIC AND PERSIAN DEPARTMENT

OF THE COLLEGE OF FORT WILLIAM.

CALCUTTA.

PRINTED AT THE HONORABLE COMPANY'S PRESS

1811

از ضرب * اِسْتَهْوَاءُ سرگشته کردن * هَيَّا بِالْفَتْحِ و شد الیاء
والقصر اسم فعل بمعنى اسرع یعنی بشتاب * هَاءُ بِالْفَتْحِ و المدة بکي از حروف
هجا * و قد یروا د بها التاء الزائدة المتحركة فی آنحوالهم * و بالتصو
حرف تنبیه * و اسم فعل بمعنى خذ *

فصل الیاء

ی * یَدُ الْفَتْحِ دست * و اصلها یَدُ بِالْفَتْحِ * أَيْدِیْ جَمَاعَت * أَيْدِیْ
جمع الخلع * و دست رس * و ثوانائی * و نعمت * و نیکوئی * و بَقَالُ
جَلَسَ بَيْنَ بَدَايَةِ نَشِئَتِهِشِ و ورو بروی او * و نَاتِ الْيَدِ
کنایه عن المال المملوك * و يُقَالُ نَ هَبُوا أَيْدِي سَبَا

بسكون الیاء للتخفيف مع كونه منصوب المحل یعنی رقتند

و پرا کند * شد ند مثل نعتی شهادتها

که سیل برایشان مستولی

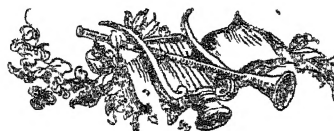
منه

شد * همه را متفرق

و پرا کند *

ساخت حیوئی

نکده است *

الحمد لله على نواله * والصلوة على رسوله محمد وآله *

قد وقع القراع من نايب حلّ اللغات وطبّعه

١٨١٤

سنة من الادعوا المسيحية * موافقة *

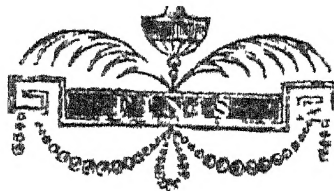
(٢٤١)

لسنة من الهجرة النبوية *

* على صاحبها افضل *

* والصلوة واكمل *

التكملة :

كَرْدَهُ شَدَّةً وَدَوَسَتْ * مَوَالِي جَمَاعَتِ * اِيْلًا نَعْتِ دَاوُدَ *

وَنَزْدِيكَ كَزْدَانِيْدِن * اِسْتَبِيْلًا * نَمَامِ دَسْتِ يَاقَتَنِ * تَوَلِيَّةً كَارِدِرَ *

كَرْدِن كَسِي كَرْدِن وَوَالِي مُوَدِن * وَرَوِي آوَرْدِن * وَبِر كَرْدَانِيْدِن *

تَوَلِي بُر كَشْتَنِ * وَخُودِ كَر كَتَنِ گَار * وَوَالِ شَدَنِ * مَوَالَاةً وَوِلَاةً *

بَاهَم دَوَسْتِي كَرْدِن * وَبِيَايِي جِيْرَمَ آوَرْدِن * ي * وَنِي بِالْفَتْحِ *

وَالْقَصْرِ * يَمَن سَسْتِي وَمَانْدَكِي * وَنِي بِالْفَتْحِ سَسْتِ شَدَنِ * وَمَانْدَكَشْتَنِ *

اَزْضَرَابِ * اَوَانِي كُوْنَا فِي كَرْدَنِ * وَسَسْتِي مُوَدِن * ي * وَهِي بِالْفَتْحِ *

سَسْتِ * وَضَعِيْفِ شَدَنِ * وَنَزْدِيكَ شَدَنِ دِيوَارِ بَا فَتَادَنِ * اَزْضَرَابِ *

وَاَهِي نَعْتِ اِيْهَاءِ سَسْتِ كَرْدَانِيْدِن * وَنِي بِالْفَتْحِ وَسَكُونِ الْيَاءِ كَلِمَةً *

تَعَجِبْ وَارْحَمِ اسْتَ * وَتَقْدِيْلُحَقِّ بِهَا الْكَافُ فَيَقَالُ رَيْكُ *

فصل الهاء

وَ * هَبَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ كَرْدِ وَغَبَارُكَ اَزْشَعَاعِ اَفْتَابَ اَرُورُورِ وَجَزْآنِ *

مُودِ اَر كَرْدَدَ * وَ * هَجَوَ بِالْفَتْحِ وَهَجَاءٌ بِالْكَسْرِ وَالْمَدِّ كُوْهِيْدِن *

وَبَدِ كَفْتَنِ * وَنُوشْتَنِ حُرُوفِ كَلِمَةِ * وَشَمَار كَرْدَنِ آن * اَزْضَرَابِ *

مُهَا جَا قِيَاهُم هَجُو كَرْدَنِ * ي * هُدَى بِالْضَمِّ وَالْبَقْصَرِ *

رَا سَتِ مُوَدَنِ هِدَايَةِ بِالْكَسْرِ مَثَلَةً * وَرَاةً رَا سَتِ * اَزْضَرَابِ هُنَانِي *

رَاةً تَبَا نَعْتِ * هُدَاةً جَمَاعَتِ * هُدِي كَثِي وَهُدَى بِالْفَتْحِ *

وَنِي

وَهِي

هَبُو

هَجُو

هُدُو

قربانی که بحرم فرستند. هَدَیَّةً بالفتح و هَدَیَّةً کَغنیةً یُکبی * و چیزی که تحفه
 نزد کسی فرستند * هَدَا یا جماعت * هَدَیَّةً بالكسر و یفتح و روش *
 و سیرت * هَدَی بالفتح بحذف التاء جماعت * اِهْدِ اء تحفه
 فرستادن * و دادن * اِهْدِ اء راء راست یافتن * اِسْتَهْدِ اء
 رهنمونی و هدیه خواستن * تَهَادَلْ ی یکدیگر را هدیه فرستادن *
 و میل کردن از جا نبی بجای نبی در رفتار * و هَرَاوَةٌ
 یا لکسر خوب دستی * هَرَاوِی بالفتح و القصر جماعت * و هَرَاوِی بالفتح
 یا لزدن مرغ و پریدن * و جنبیدن * اِنْصَرَفَ هَفْوَةً بالفتح مثله *
 و لغزش * هَفَوَات بالتحریک جماعت * ی * هَمَّی بالفتح روان شدن
 اشک و آب * از ضرب * و هَنَ مَثَلَدَم کلمه ایست که کنایه میکنند
 از آن چیز بیخه ذکرش مکروه * نه ابد * هَمَدَ بالتحریک مَوْنَت منہ *
 هَمَات بالتحریک جماعت * و خواها ی بد * هُمْدٌ یضم الهاء و فتح النون
 و الیاء الشدیدة تصغیر هَمَوَةٌ بالتحریک ای شی قلیل و اندک * و قد یقال
 هُمْدٌ یاء بعد الالهاء من الیاء * و هَوَاءٌ بالفتح و المد باد * و کشادگی میان
 آسمان و زمین * اَهْوِیَّةً جماعت * و بالفتح مع القصر د و سنی *
 و دوست داشتن * از سمع * و حرص * و خواهش نفس * و عشق * هَوَاٌ جماعت *
 هَمَّی بالفتح و کسر الواو و شجر الیاء معاً کنایه افتادن * و هَرَاوَةٌ شجر *

- و ح ی و ح ی اشارت و پیغام و سخن پوشیده * اَلْجَاءُ الھام مودن و اشارت کردن * ی
- ن خ ی و د ی تو خ ی جستن و قصد کردن * ی * لِیَّة بکسر الد کعدت خون بها که هزار دینار
- میشود * و ا د ی رود و جو ی آب * اَوَّلِیَّة جماعت * ا ی د ا د
- و ر ی هلاک کردن * ی * وَرَى بالفتح آتش جستن از آتش زنه * از ضرب * و
- و ا ر ی نعت منه * و آکنده شدن مغز و استخوان * و ن ا قة و ا ر یة
- فربه و آکنده گوشت * وَرَى بالفتح و القصو خلق * و بالمد پیش و پس ضد *
- و ج ز * ا ی ر اء بیرون آوردن آتش از آتش زنه * اَسْتِیْرَاع آتش
- بر آوردن خواستن از آتش زنه * تَوْرِیة پوشیدن حقیقت چیز * *
- و ظاهر کردن غیر آن * تَوَارِی پوشیده شدن * مَوَارَاة پوشانیدن *
- و ش ی و ش ی بالفتح نگار * و نقش کردن جامه را * از ضرب * شِیْة کعدہ
- مثله * و نشان و رنگ مخائف بدن * شِیَات جماعت * و شَاِیة بالکسر
- سخن دروغ را آراستن * سخن جینی نمودن * از ضرب * و اَشِی سخن چین
- نعت * و شَاة جماعت * تَوَشِیة بسیار نکار کردن جامه * ی *
- و ص یة کفنیة و صاۃ بالفتح اندرز و نصیحت * و صَاِیَا جماعت * ا ی ص ا د
- اندرز کردن * تَوَصِیة مثله * اَوَاصِی بکد نکرا اندرز کردن *
- و ع ی و ع اء بالکسر و المد خنور * اَوْعِیة جماعت * و ع ی بالفتح نگاه داشتن *
- و ع ی و باز گرفتن * از ضرب * اِیْعَا در خنور نهادن چیزی * ی * و ع ی ا

بالفتح و القصر و يكسر بانه و فرياد * و منه قيل للحرب * ي * و ناء بالفتح
 و المدا غم کردن * و بسر بردن عهد و پيمان * از ضرب * و ا في و
 و في كنه نعت * و ناء بالفتح بردن * اِسْتَيْفَا غم گرفتن حق *
 تَوْفِيَةً غم دادن حق کسی * مَوَا فاء آمدن * و ر سيدن * ي * و قايمة
 يا لکسر نكاه داشتن * از ضرب * و ا قى نعت منه * اِثْقَاء بشد التاء
 پر هيمن کردن * ثَقَى بالقصر و تَقْوَى بالفتح و القصر
 پر هيمن * ثَقِيَّة كنجية پر هيمن گاري * و بيم * ثَقَى كنه پر هيمن گاري *
 ثَقَاة بالقصر جماعت * و اصدا بن همه تارا و است * تَوَقَّى حذر
 کردن * و پر هيمن بودن * ي * و كاه بالكسر و المدا بند مر مشك *
 اَبْكَاء سر مشك بند کردن * و تايض شدن * ي * و ولى بالفتح نژاديك
 شدن * از حسب * و لَابَّة بالكسر باد شاي * و حكومت * و بالفتح
 پادشاهي را اندن * و حكومت نمودن * از حسب * و الى حاكم
 نعت * و لاة جماعت * و لى مثل الواله * و دوهت * و مره صالح
 نيكو كار * اَوَّلِيَاء جماعت * و ولى العهد نائب * و لِيَّة
 كمر بنده * و لى كه زير پالان بر پشت شتر نهند * و مجازا بمعنى باركي
 و مركب * اَوَّلَى بالفتح و القصر لابق تر * و معنى و يد كوتيا مقلوبها
 دست * مَوَّلَى بالفتح و القصر خداوند * و آزاد کننده * و غلام آزاده

و جز آن * ی * نَعَى بِالْفَتْحِ خبر مَرَك * و خبر مَرَك دَا ن * از منع * نعی
 ی * مَنَا غَلَاةً سخن نرم گفتن بغریب * ی * نَعَى بِالْفَتْحِ راندن * و دور
 کردن * و انکار نمودن * از ضرب * اِنْتَقَاةً نیست شدن * تَنَاوَى همدیگر را
 نیست کردن * و مخالفت نمودن * مَنَا فَاةً یکدیگر را نعی کردن *
 و * نَقَاوَةً بِالْفَتْحِ پاکیزگی * و پاک شدن * از سمع * نَقَى کفی نعت * نقو
 اِنْقَاءَ پاک کردن * تَنْقِیةً مثله * اِنْقَاءَ بَرَكَزیدن * یو * نَمَا بِالْفَتْحِ
 و آمد نمودن * و بختن کوا لیدن * و افزون شدن * و رسیدن خبر * از نصر و ضرب * ی *
 نَبِیةً آهَنك * و آهنگ کردن * از ضرب * و جهنیکه * مَنَابِرَ بَانَ سُرود * نوی
 نَوَى بِالْفَتْحِ و القصص مثله * و دوری * و جدائی * نَوَاةً بِالْفَتْحِ خُم خرما *
 نَوَى مَحَذِ النِّاءِ جماعت * مَنَا وَاةً دَشَمی کردن با هم * و اصله من الهمزة *
 ی * نَهَى بِالْفَتْحِ باز * و نَفَسَ لَزَارَ و جز آن * از منع * نَهَى بِالضَّم
 خرد * نَهَى بِالضَّم و القصص جماعت * و یُقَالُ هَذَا نَاهِيكَ مِنْ رَجُلٍ
 ای بکفید نعی این مرد کافی و بسنده است برای مخاطب * اِنْتَهَاءَ باز
 ایستادن * و بغایت کار رسیدن * تَنَاوَى در ایستادن * و یکدیگر را
 نوبی کردن * و بغایت رسیدن *

فصل الواو

ی * وَجَى بِالْفَتْحِ و القصص موده شدن هم مشور * و هَرَبَ مَذَّ كَشَمَ * از سمع * وجی

تعت * رَجُلٌ مَا ضِيَّيْ الْأُمُورِ اِي در آينده در كارها و آزموده كار *

وَسَيُفِي مَا ضِيَّيْ اِي قاطع و پُر نه * * مَوَاضِيْ جَمَاعَتِ * اِمضاء

دركه را نپدن * و * مَطَا بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ پشت * مَطِيَّةٌ كَغَنِيَّةِ بَارِكِي * و ستور * مَطِيٌّ

مطو

بِحَذْفِ التَّاءِ و مَطَا يَا جَمَاعَتِ * اِمطاء بَارِكِي كِرْفَتَن * و سوار شدن * و بَارِكِي يَا *

اِمططاء سوار شدن * و * مَكَاءَ بِالضَّمِّ و اَلْمَدِّ بَانَكَ و صَنِير كَرْدَن *

مكو

اَزْ نَصْرٍ * و * مَلَا بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ مَحْرَا * مَلُوانَ بِالضَّرِكِ رَوْدِ شَبَّ *

ملو

وَيُقَالُ وَاَهْجُرْنِيْ مَلِيًّا اِي زَمَانًا طَوِيلًا * اِملاء نَوِشْتَن كِتَاب *

تَمْلِيَّةٌ رَوْزَكَرْدَن اَزْ بُوخُورِدَ اِي دَا دَن * تَمَلِّي رَوْزَكَرْدَن اَزْ بُوخُورِدَ اِي كِرْفَتَن *

اِسْتِمْلَاءٌ طَلَبُ اِمْلَا كِرْدَن * و نَوِشْتَن خَوَاسْتَن * ي * مَنِيَّةٌ بِالضَّمِّ اَرَزُو *

منی

مُنَى بِالضَّمِّ وَالْقَصْرِ جَمَاعَتِ * اُمْنِيَّةٌ بِالضَّمِّ و كَسْرُ التَّوْنِ و شَدَّ اِلْيَاءِ مَنَلَةٌ *

اَمَانِيْ جَمَاعَتِ * مَنِيَّةٌ كَكْرِيمَةِ مَرَك * مَنَا يَا جَمَاعَتِ * مَنِيْ بِالْكَسْرِ

وَالْقَصْرِ مَوْضِعِيْ هَكَه كَه دَر اَنْجَا قَرَبَانِي كَنْد * مَنَاةٌ بِالْفَتْحِ نَامِ شَخْصِي * و بَتِي *

يُو * مَنَا بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ اَرَزُو دَن * و مَبْلَا غُو دَن * و دَر مَنِيْ دَر اَمْدَن *

منی

اَزْ ضَرْبِ * اِمضاء دَر مَنِيْ دَا عِلْمَدَن * اِسْتِمْلَاءٌ مَثَلَةٌ * تَمْنِيَّةٌ كَكْسِي رَا

بِرْ اَرَزُوِي جِيْزِي دَا شْتَن . تَمْنِي اَرَزُو بَرْدَن * اِسْتِمْلَاءٌ طَلَبُ خُرُوجِ

مَنِي كِرْدَن * و مَنِي رَسِيْدَن * و * مَوْمَاةٌ بِالْفَتْحِ دَشْت * مَوَامِي

موی

جَمَاعَتِ * مَارَانِ بِالْفَتْحِ نَامِ مَوْضِعِي * و * مَهْمَاةٌ بِالضَّرِكِ مَادَّةُ كَاو

مپو

دشتی * مهـا بحذف التاء جماعت * می * می بالفتح و شد الیاء نام زنج
 معشوقه ذی الرمه شاعر * و میا فارقین بالفتح و شد الیاء المفتوحة
 الراء والفاء نام شهری در شام * و هو مرکب من میا و فارقین *

فصل النون

ح بالفتح دور شدن * از منع * و قد یقلب عینه و لا مه فیقال
 ناء اناء دور کردن * تداثی دور شدن * و نبو بالفتح و نبو
 بضمین و شد الواو آرام نیاقتن * و ناموافق آمدن جای * و دور شدن *
 از نصر * نبوة بالفتح بر آمدن * و بلند شدن * و نجا بالفتح و المده
 و نجا بالفتح رستن * و در کشتن * از نصر * منجا و منجاة بالفتح
 و القصر مثله * نجوة بالفتح و مین بلند * و یکی بعد عن التمر الرمدی ایضا *
 نجوی بالفتح و القصر راز * نکی ککریم همرا از و قرین * نجو بالفتح
 سر کین * و ابر که باران از وی رفته باشد * انجا نجات دادن *
 و رهانیدن * تناجی راز گفتن * و مشوره نمودن * مناجاة با هم راز
 گفتن * و دعا کردن * و تکلم نمودن * استنجا شستن موضع بول و غائط *
 و بمکان بلند نشستن * و نحو بالفتح مانند * و راه * انجا جماعت *
 و سویی * و آهنگ کردن * و برگردانیدن * از نصر * و علم النحو علمی که
 حکمت کنند دران از اعراب و بنای کلمه و آنچه متعلق باشد بدان * نا حیه

و القصر لُقْيَان ايضا بالضم والكسر ديدار كردن از سبع * مَلْقَى بالفتح والقصر
 مثله * لُقْيَة بالضم اسم فية * لُقَى بالفتح والقصر انداخته شد * * تَلْقَاء
 بالكسر والمد سموي و برابر * اَلْتَقَاء افكندن * و اَلْتَقَاء
 الغارب يعنى انداختن رسن بر كوهان كناية است از
 بحال خود و في قيد و مطلق العنان كردن * و اَلْتَقَاء الْعَصَا و اَلْتَقَاء
 كناية است از مكنونت بجائى واقامت * اَلْتَقَاء ديدار كردن *
 تَلْقِيَة جيزى پيش كسى آوردن * تَلْقَى پيش آمدن * تَلَقَى ديدار
 كردن * مَلَا قَاة كسى راديدن * و جيزى رسيدن * و اَلْقَوَة بالفتح
 بيمارى كرى دهان و روي از سردى * از نصو * و يستعمل مجهولا * كى * اَلْمَى
 بالفتح سيبى لب و كندم كوفى آن * و هو من الحسن والملاحاة * از ضرب و سمع * اَلْمَى و اَلْمِيَاء
 نعت * كى * لَى بالفتح تا فتن رسن و جزو آن * و رنجهت كردن بسوى
 جيزى * و بر كردانيدن * از ضرب * و كَلَام لَى اى باطل و خفى * اَلْوَاء
 پيرمرد كردن * اَلْوَاء پيچيد شدن * تَلَوَى مثله * و كَرَشَمَة نمودن *
 و * اَلْهَاء بالفتح كام * اَلْهَوَات بالتحريك جماعت * اَلْهَوَة بالضم عطية *
 اَلْهَاء بالضم و القصر جماعت * اَلْهَو بالفتح بازي و طرب * و بازي كردن *
 از نصر * مَلَمَى بالفتح و القصر مثله * مَلَا هِي جماعت * اَلْهِيَان بالضم روي
 كردانيدن * و غافل شدن * از سبع * اَلْهَاء مشغول كردن * و در بازي

و طرب آوردن * اِنْتِهَاءِ بازى کردن *

فصل الميم

بَاثَّةٌ كَعِدَّةٍ صَد * مِثَاتٍ وَ مِثْرُونَ جَمَاعَت * وَ * مَحْوٌ بِالْفَتْحِ

دن * و دور نمودن نقش و نیشته از لوح * از نصر * اِنْكِصَاءِ پاك

ن * ی * مَدَى بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرُ غَايَت وَ نِهَایَت جِيز * مُنْیَّةٌ

بِالضَّمِّ الْكُسْرُ دَشْنَةُ * مَدَى بِالضَّمِّ وَالْقَصْرُ جَمَاعَت * تَمَادَى تا خیر

کردن * و دور شدن * وَ * مَرَوْ بِالْفَتْحِ شَهْرِي از خراسان * مَرَوْزِي

بِزْبَادَةِ الزَّاءِ وَ مَرَوِي مَذْهُوبٌ بِوَي * مَرَوْهٌ بِالْفَتْحِ نَامٌ كَوْنِي مَكَّة *

و سَنَكٌ هَبِيبٌ * ی * مَرِيَّةٌ بِالْكَسْرِ وَ قَدْ تَضَمَّ شَك * اَمْتَرَاءُ شَك كُودَن * و شِمِرْدُ و شِندَن *

فِيهَا رَاةٌ وَ مَرَاةٌ سَتِيهِيبٌ * وَ شَك كُودَن * وَ * مَرِيَّةٌ كَكُورِيَّةٌ

زِبَادَتِي وَ فَضِيلَت * مَرَايَا جَمَاعَت * وَ لَمْ يَسْتَعْمَلْ مِنْهُ فَعْل * وَ * مَسَاءٌ

بِالْفَتْحِ وَ الْمَدُّ شَبَا نَكَ * مَشَى بِالضَّمِّ مِثْلُهُ * اِمْمَسَاءٌ شَبَا نَكَ كُودَن * وَ يُقَالُ

اَمْسَحَ زَيْدٌ قَائِلًا يَعْنِي شَدَّ زَيْدٌ فَائِمْ * ی * مَشَى بِالْفَتْحِ وَ مَشَى

بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرُ رَفْتَن * اَزْضَرْب * مَا شَى نَعْت * مَا شَيْئَةً سَتُورٌ بِسِيَارِ رَاثِنْدَه *

و پاي و چهار پايه * مَوَاشَى جَمَاعَت * مَشَاءٌ بِالْفَتْحِ وَ الْمَدُّ بِسِيَارِ جِهَارِ پاشدن *

اَزْضَرْب * مَا شَى نَعْت مِنْهُ اَيْضَا * وَ * مَضَى بِالضَّمِّ وَ شَدَّ اِلْيَاءٌ وَ اَصْلُهُ مَضُورٌ

كَكُ حَوْلَ رَفْتَن * وَ كَذْشَن * اَزْضَرْب * مَضَاءٌ بِالْفَتْحِ وَ الْمَدُّ مِثْلُهُ * مَا ضَى

و پوشیدنی * و پوشانیدن * از ضرب * کاسی نعت * کسا * با کسر

و الله کلیم * اکتب * جاء * در خود پوشیدن * ی * کفایة با کسر

کارگزاری کردن * و این آمدن * از ضرب * کافى نعت منه * اکتفا

پسند * کردن * استکفاء * کارگزاری خواستن * و گفتن قول کفایى

بصاحت مرا * ی * کبی * کفى مرد لا و ر و ص لاج پوشید * کما

جماعت * تکبی پوشیده شدن * ی * کنا یة با کسر کلامیکه بر غیر

موضوع که از لوازم او باشد دلالت کند * کنا یات جماعت

و سخن بگایه گفتن * از ضرب * کُنْیة بالضم نامیکه در تلفظ اب یا ام

یا ابن یا بنت باشد مثل ابو القاسم و ابن حارث * کُنْی بالضم الکاف

و فتح النون و القصر جماعت * اکنأ * صاحب کنیت شدن * تَکْنِیة

کنیت نهادن * ی * کیمۃ بالفتح داغ

کوی

فصل اللام

لأى بالفتح هسکي و در نکي * لاء بالفتح و المدهنتى * لای بالفتح

لای

و القصر کا و وحشي * ی * تلبیة جواب دادن خواننده را * و قبول

لبی

کردن سخن گوینده * و لبیک گفتن * ی * التی آن زن اسم موصول

لتی

المؤمنات * و جمعة اللاتی واللواتی * و تصغیر اللتیا بفتح الاء المشددة به

اللاء المفتوحة * يقال وقع فی التیا والتی ای فی الدابة * ی * لئذ با کسر

لئذ

کعبه کوشته گردین دندان * لثات جماعتی * لَحْمَةً بِالْكَسْرِ ریش * لِحَاء

الکسر ولد پوست درخت * لَحْمٌ بِالْفَتْح ملامت کردن * و پوسیدن از گردن *

بِقَالَ لِحَاءُ اللَّهِ اِي لعنت کند او را خدا * تَلَجَّجِي بِأَهْمِهِ شَنَام

مت نکردن * و نزاع نمودن * یو * اَلنَّحَاءُ بارش شدن *

و پوسیدن * ز کردن * و لَحَوْا اَيْضًا بِالْفَتْح پوست باز کردن * از نصره * لَاحِي نعت *

ی * اَلَّذِي اَنْ مَرَدَ اسْم مَوْصُولٍ لِهَذَا كَر * اَلَّذِينَ جَمَاعَت * و تصغیر *

اَلَّذِي يَأْشُدُ اِلَيْهِ الْمَفْتُوحَةُ * و مثل هذا ذِيَا فِي ذَاوِ ذِيَاكَ فِي ذَاكَ لِلا شَارَةِ *

ی * لَطَى بِالْفَتْح و الْقَصْر زبانه آتش * و نَام طَبَقَةُ ارطبات دوزخ *

اَلتَّظَاءُ زبانه زدن آتش * تَلَطَّى مَثَلُهُ * و لَعَا بِالْفَتْح و الْقَصْر كلمه ایست

که میگویند بطریق دعا هرگاه که پای کسی بلغزد در بالا رفتن * یُقَالُ لَعَا

لَكَ یعنی تیرید و جستی با دبر او * و ما حوَّاهُ مِنَ الْعَوِ یعنی تیزی شهوت

و حرص * و لُغَةً بِالْقَصْرِ نوع سخن و کلام * و عِلْمُ الْلُغَةِ عِلْمٌ بِسِتِ كَلِمَاتِ رَانَ

بیان شود معانی الفاظهای مفردة و طریق استعمال آن خواست الفاظ عربی باشد

یا عبری و نحو آن * لَغَوٌ بِالْفَتْح بیهوده گفتن * از نصره * اَللَّغَاءُ باطل کردن *

و از شمار آنکند * و لَفَاءُ بِالْفَتْح و اَلدَّجِیزِی اَنَّهُ ذَا وَخْشِیْس * و فی الْمَنْدَلِ

رَضِیَ مِنَ الْوَنَاءِ بِاللَّفَاءِ اِي من حقه الواو بالقلیل * اَللَّفَاءُ یافتن * تَلَا فِی

مَوْضِی جِیزِی و یاد اش آن داده * ی * لَقَاءُ بِالْكَسْرِ و اَلْمَدُّ لُقْمًا بِالْقَصْرِ

لَقْمٌ

فی الارض یعنی سرزمان کوهان هسنند بر آید خدا در زمین *
 اُمّ القری یا کسز و القصر آنی است * قریة بالفتح د * قری یا لضم
 و القصر جماعت * و قریة النمل جائیکه مورچه خاک جمع کند و خانه
 سازد * اقترأ در شهرها کرده د * و جسنی * استقرأء مثله *
 و نسوة و قساوة بالفتح فیهما سخت دلی * و سخت دل شدن * انقص
 مقاساة رنج کشیدن * و قصو بضمین و شدالو او دور شدن * انصر
 فاصی دور نعت * قصوی بالضم و انصر غابت و نهایت جز * اقصى
 مثله * و مکان اقصى و ناحیه قصوی نعت ایضا اقصاء دور
 کردن * استقصاء جهد تمام کردن * و بنهایت رسیدن *
 مقاصاة دور شدن * ی * قصاء بالفتح و المد حکم * و حکم کردن *
 و وام گزاردن * و اعدا نمودن * و روا کردن حاجت * و ضرب *
 قاضی نعت * قضیه ککریمه مسئله و حکم * و قصاء الله و قدرة
 حکم و اندازه مقرر نموده خدا * اقصیه جماعت * افتضاء خواستن
 و ارجزان * استقصاء قاضی کردن * و حکم خواستن * انقصاء سبزی
 شدن * و بسر آمدن روزگار تقصی مثله * نقضیه تمام کردن * تقاضی
 طلب ادا کردن * مقاصاة نزد قاضی رفتن * و قضا بالفتح و القصر
 و ینک خوار * مثل میزنند از او و صدق چه هر جا که میماند آب

* با شد * قَطَاةٌ یَکِی * و هورن * و ما بین الیورکین * و * تَقَوُّ بِالْفَتْحِ
 در ی رفتن * از نصر * قَفَاً بِالْفَتْحِ الْقَصْرِ یَخْرُجُ کَرْدَنِ اِلْجَانِبِ یَشْتِ * قَافِیَةُ الْبَیْتِ آخِر
 کلمه یا آخِر حرفی که یما ی قصید * بر آن باشد * قَوَا فِی جَمَاعَتِ *
 اَقْلَعَا بِهَرَوِی نَمُودَن * تَقْفِیْمَةُ پِیو و ساخن * و کلام یا قَافِیَةُ کَفْتَنِ *
 ی * قَلَمِ بِالْکَسْرِ الْقَصْرِ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِ شَمِی * و د شَمِ دَاشْتَن * اِضْرِبِ * قَالِی
 نعت * و * قَنُوَةً بِالضَّمِّ وَالْکَسْرِ جَمْعُ کَرْدَنِ کُوهِ پِنْد و جز آن جهت خورده *
 اِضْرِبِ وَنَصْر * قَنَاةٌ بِالْفَتْحِ نِیْزَةٌ * قَنَاً بِحَذْفِ التَّاءِ جَمَاعَتِ * و بِلَنْدِی هَرَبِیْنِ
 با کوزی و هط آن * اِنْدِنَاةٌ ذَخِیْرَةٌ لِهَادِنِ * و جِجِ کُودَن * مُقَانَاةٌ
 آمِیختَن * و * قُوَّةٌ تَوَانَاثُ * قُوًی بِالضَّمِّ وَالْقَصْرِ جَمَاعَتِ و تَوَا نَاشْدَن اِزْجَمِ *
 اَقْوَاءُ خَالِی شَدَن مِنْزِلِ اِزْجَمِ * و خَالِی کَرْدَنِ * تَقْوَبَةٌ تَوَانَاثُ * هَادِنِ *
 تَقْوَوًی لَا زَمَ مِنْهُ * قَهْوَةٌ بِالْفَتْحِ شَرَابِ *

فصل الکاف

و * کَبُو بِالْفَتْحِ بِرُورِی افْتَادَن * و ی آتش شدن مِنْکِ آتَشِ زَنَه * اِزْجَمِ *
 ی * کُنْدِیْةٌ بِالضَّمِّ سَخْنِ زَمَانَةٍ * و زَمِیْنِ دَرِشْتِ * اِکْدَاءُ بِزَمِیْنِ
 سخت رسیدن در کندن جا * و عَاجِزِ مَآئِدِنِ اِزْکَنْدِنِ آن * و بَغِیْلِ شَدَنِ *
 و مَغْلَسِ کَشْنِ * ی * کَرَّی بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ خَوَابِ * و * کَرَوَانِ
 با اَلتَّحْرِیْکِ طَابَرِ سِتِ که آنرا چو پهنه خوانند * و کِسْوَةٌ بِالْکَسْرِ جَمَاعَةٌ *

ی * فِتْنَةٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ جَوَانِي * وَبِالْقَصْرِ جَوَان * وَجَوَانٌ مُرَدٌّ * فِتْنِيَّةٌ
 بِالْكَسْرِ جَمَاعَتٌ فِتْنَةٌ مُوْتٌ مِنْهُ * فِتْنِيٌّ كَفَىٰ يَصْجُوَان * فِتْنِيَانٌ بِالْخَرِيَّةِ
 وَوَرْدُ شَبَابٍ * فَتَوَىٰ بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ حَكْمٌ دَرْ مُسْئَلَةٍ كَمَا اَزْفَقِيَّةٌ بِرَسْنَةٍ *
 فِتْنِيًّا بِالضَّمِّ وَالْقَصْرِ مِثْلُهُ * فِتْنَاوِيٌّ بِالْقَصْرِ جَمَاعَتٌ * اِفْتَا
 دَادَن * اِسْتَفْتَا عَطْلَبٌ قَتَوِيٌّ كَرْدَن * وَ * فَخَوِيٌّ الْكَلَامُ
 وَقَدْ يَمِدُّ مَعْنَى كَلَامِ ي * فِلَا * بِالْكَسْرِ وَالْمَدِّ وَيَقْصُرُ بِرَبْهَائِهِ وَسُرْبِهِ
 اِزْضَرِب * وَيُقَالُ قَدْ يَكُ اَبِي بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ يَعْنِي سُرْبَهَا يَتَوْبَادُ بِدَرْ مَن * اِخْتِدَاءُ
 سُرْبَهَا دَادَن * تَقْدِيَّةٌ كَسْرٌ رَاكُفْتَن كَمَا مَن قَدَايِ تَوْشُوم * وَ * فَرَّو بِالْفَتْحِ
 پُوشْتِي * فَرَّاعٌ بِالْكَسْرِ وَالْمَدِّ جَمَاعَتٌ * فَرَّوَةٌ بِالْفَتْحِ مِثْلُهُ * وَپُوشْتِ سُرْبَةٍ
 اِفْتَرَا * پُوشْتِي پُوشِيدَن * ي * فَرِّي بِالْفَتْحِ بِرِيدَن سُرْبَةٍ * وَطِي كَرْدَن
 مَسَا فِت * وَكَارِ عَجِيبٌ آوَرْدَن * اِزْضَرِب * فَرِيَّةٌ بِالْكَسْرِ دَرْوُغ * فَرِيٌّ كَفَى كَاوُ
 عَجِيب * وَدَرْوُغ * يُقَالُ فَلَانٌ يَفْرِي اِلْفَرِيَّ اِي كَارِ عَجِيبٌ مِيكُنَد *
 اِفْتَرَا * دَرْوُغٌ بِافْتِن * وَتَهْمَتٌ كَرْدَن * نَفَرِيٌّ شَكَا فِتْمَةُ شَدَن * وَنَسُو
 بِالْفَتْحِ بَدُو كَرْدَن * اِزْضَرِب * وَ * اِفْشَاءُ اَشْكَارَا كَرْدَن چِي * وَ *
 اَقْصَى بَنُّ نَ عَمِي بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ نَامٌ مُرَدِي * وَ * فَضَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ
 كَشَادَكِي وَفَرَاغِي زَمِين * وَجَايِ فَرَاغ * اِفْضَاءُ رَسِيدِي * وَجَمَاعَةُ كَرْدَن
 بَا زَن صَغِيرَةً كَمَا حَيَايِشِ شَكَا فِتْمَةُ شُودَ تَادِيرَاو * وَ * اَفْعَى بِالْفَتْحِ

والتصویر بزرگه * أُنْعَمَ جَمَاعَت * أَتَعُوَان بِضَمِّ الهمزة وَالْفَتْحِ
ازدهای نر * و * فَلَاةٌ بِالْفَتْحِ ذُشْتُ * فَلَا جَدِّ النَّاءِ وَفُلَوَاتِ
بالتصویر جماعت * ی * تَنَلَّى بِالْفَتْحِ مِشْ جُشْتَنِ دَرَمَر * اَرْضُوب *
ی * فَنَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَعْرِي وَلَيْسَتْ شَدَن * اَرْسَع * وَبَا لَكْسَرِ هُنَّ خَانَه
بزرگه آن * أَفْنِيَّةٌ جَمَاعَت * اِثْنَاءٌ نِيَسَتْ كَرْدَن * مُفَانَاةٌ
مثله * تَفَانِي لَازِمٌ مَثَلُهُ *

فصل الثانی

و * أَتَحْوَان بِضَمِّ الهمزة وَالْحَاءِ بِابْوَلَةٍ * أَقْلًا حِيَّ بِشَدِّ الیاءِ وَتَحْقِيقِهَا
جماعت * و * قَدْ وَهَ بِالْكَسْرِ وَيَضُمُّ پِيشُوا * اِقْنِدَاءٌ پِيشُوا كَرْدَن *
و پِیشُوا وَهَ * ی * تَنَلَّى بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ خَا شَاك * تَنْدَاةٌ یَكْمُ *
و خَا شَاكِ افْتَادَن دَر چَشْم * اِنْذَاءٌ خَا شَاكِ اِنْذَاخَتَن دَر چَشْم *
تَنْدَاةٌ پِیشُون كَرْدَن خَا شَاكِ اَرْچَشْم * و * قَرَوُوقُ وَهَ بِالْفَتْحِ نِيَمَا
قَدْخ چوبین * و كَا مَعْدُوك * قَرَا بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ پِشْتُ * ی * قَرَى بِالْفَتْحِ
جمع كَرْدَن * وَجُشْتَن * اَرْضُوب * مَقْرَى بِالْكَسْرِ وَالْقَصْرِ كَا مَعْدُوك بزرگه *
مَقْرَاةٌ یَكْمُ * مَقَارَى جَمَاعَت * قَرَى بِالْكَسْرِ وَالْقَصْرِ مِيز بَانِي كَرْدَن *
و مِيز بَانِي نَمُودَن * اَرْضُوب * قَارِیةٌ یَكْمُ اَرْمُغَان كِه عَرَبِ بَدَانِ ثَبِین
كُنند دَر بَارَان * قَرَارِی جَمَاعَت * وَیَقَالُ الْبِنَاسُ قَوَارِی

بِالْفَتْحِ كَدِمٌ وَغَضَظَنَ بِمَعْنَى فَرَدَا غَاثٌ يَغْثُ اِبْرُو بَارَانِ بِأَمْدَادِي ضِدَّ
 رَاحَةٍ * اِغْتَدَا * بِأَمْدَادِ كَرْدَنَ * مُغَالَاةً بِأَكْسِي پَكَا * كَرْدَنَ *
 وَبِجَائِي رَفْتَنَ * وَ * غِثَاءٌ بِالْكَسْرِ وَالمَدِّ خَوْش * غِثٌ وَبِالْفَتْحِ پَرُورَدَنَ *
 اَزْ نَصَرٍ * اِغْدَا * خَوْش دَادَنَ * وَپَرُورَدَنَ * اِغْتَدَا * وَ * اِغْتَدَا *
 غَرَّ وَبِالْفَتْحِ شَكَّتْ * يُقَالُ لَا غَرَّوَانِي لَا عَجَبَ * اَنْتَرَا اَنْتَرَا اَنْتَرَا
 جَو صَيْدٍ * وَ حَرِيصٌ كَرْدَنَ * وَبِهَذَا الْمَعْنَى يَسْتَعْمَلُ جَهْرًا وَ * غَزَّ وَبِالْفَتْحِ
 بِأَدَهْمٍ دَبْنِ جَنَكِ كَرْدَنَ * اَزْ نَصَرٍ * غَا زِي نَعْتَ * غُزَاةً وَغُزَى
 بِالضَّمِّ وَشَدَّ الزَّاءُ مَعَ الْقَصْرِ جَمَاعَتٌ * اَبُو غَزَّوَانٍ بِالْفَتْحِ كُنِيَتْ كَرْمَةً
 لِأَنَّهُ يَغْزُو الْقَارَ * وَيَضْرِبُ بِهِ امْتِلَافِي اللَّيْنَةِ وَالمَدَّ اَرَاةً * مَغْزَى بِالْفَتْحِ وَ الْقَصْرِ
 مَقْصَدٌ * وَ جَنَكٌ كَا * * مَغَا زِي جَمَاعَتٌ * وَ * اِغْسَا * تَارِبُهُ شَدَنَ
 شَبَّ * وَ * غِشَاءٌ بِالْكَسْرِ وَالمَدِّ پُوشِشٌ * غِشَاوَةٌ بِالْكَسْرِ امْتِلَافٌ * غَا شِيَّةٌ
 پُوشِشِ زَمَنِ * وَ دَوَسَتْ * وَ خَدَمَتْ كُزَارَ * غَوَاشِي جَمَاعَتٌ * يَ * غَشِيَانِ
 بِالْكَسْرِ وَ غَشِيَّةٌ بِالْفَتْحِ بِيَهوشِي * وَ بِيَهوشِ شَدَنَ * وَ يَسْتَعْمَلُ جَهْرًا * وَ آمَدَنَ *
 وَبِجَمَاعَتِ كَرْدَنَ * اَزْ مَعٍ * اِغْتَشَا * پُوشَانِيدَنَ * تَغْشِيَّةٌ امْتِلَافٌ *
 اِسْنِغْشَا * جَامَةٌ بِرَسْر كَشِيدَنَ * يَ * غَضَاةً بِالْفَتْحِ دَر خَتِمْسِتِ دَشَنِي
 خَارِدَا رَوَ آتَشِ آن تِيز تَرُو بِسِيَار دِير مِيهَانَدَ * غَضَاةً بِحَذْفِ التَّاءِ جَمَاعَتٌ *
 اِغْضَا * جَشْمُ خَوَا بِأَلِيدَنَ * وَ سَكُوتُ كَرْدَنَ * تَغَا نَمِي غَلَاتِ نَمُودَنَ *

و * غَطَاءٌ بِالْكَسْرِ الْمَدُّ بِوَشْوٍ وَ يَرْدٌ * بَغْطِيَّةٌ بِوَشْوٍ أَيْدِي * وَ * اِغْفَاءٌ خَفْتَن * وَ *
عَلَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ كَرَانٌ شَدَنٌ تَوَخُّ * غَلَوٌ بِضَمِّينَ وَ شَدَلُوا وَ اِجْدَدَ رَكَدَ شَتَن * اِزْصَرَّ *
غَلَوَةٌ بِالْفَتْحِ مَسَانِفٌ يَكْتُمُ تَبْرَتًا * غَلَوَاءٌ بِالضَّمِّ وَ فَتَحِ اللَّامِ مَعَ الدَّاءِ وَ جَوَانِي وَ سُرْعَتِ
ت * اِغْلَاءٌ كَرَانٌ بِمَا كَرَدَن * مُغْلَاةٌ كَرَانٌ خَرَبَدَن * ي * غَلِيَانٌ
بِالتَّخْرِيبِ جَوَشِيْدَنِي دِيك * اِزْضَرْب * ي * اِغْمَاءٌ بِيَهُو شِي * وَ بِيَهُو شِ
شَدَن * وَ بَسْتَمَلْ بِجَهْو * ي * غَنَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ غَنِيٌّ بِالْكَسْرِ وَ الْقَصْرِ تَوَنَكْرِي *
تَوَنَكْرِي شَدَن * اِزْصَم * وَ يَنْيَا زَكَشْتَن * غُنِيَّةٌ بِالضَّمِّ يَنْيَا زِي * غَنِيٌّ كَكْرَبِم
يَنْيَا ز وَ تَوَانَكْرِي نَعْت * غِنَاءٌ بِالْكَسْرِ سُرُود * اِغْنِيَّةٌ بِالضَّمِّ وَ كَسْرٍ اَلْبَوْنُ وَ شَدَ
بِكِيَاءِ اَلْمَقْنُونَةِ مِثْلُهُ * اِغْنَانِي جَمَاعَت * غَانِيَّةٌ وَ نِيكِيَّةٌ يَنْيَا ز بِاشَدَّ بِخَوِي
وَ جَمَاعَةُ اَلْخَوْدَةِ اِزْصِيْرَانِيَّةٌ وَ اِزْصَوِي خَوْدَ بَسْرَمَانِيَّةٌ * غَوَانِي جَمَاعَت *
وَزَن سُرُود كَوِي * مَغْنِيٌّ بِالْفَتْحِ وَ الْقَصْرِ جَايٌ بِاَهْلٍ وَ بِاشَدَّ كَان * مَغْنَانِي
جَمَاعَت * مَغْنَانَةٌ بِالْفَتْحِ يَنْيَا زِي * اِغْنَاءٌ يَنْيَا ز كَرَدَن * وَ فَاثِدَةٌ دَاوَدَن *
اِسْغِنَاءٌ يَنْيَا ز شَدَن * تَغْنِيَّةٌ سُرُود كَفْتَن * ي * غَنِيٌّ بِالْفَتْحِ كَمَرَاهِي *
غَوَابَةٌ بِالْفَتْحِ مِثْلُهُ * وَ كَمَرَاهُ شَدَن * اِزْضَرْب * غَوِيٌّ كَغْنِي نَعْت *
اِغْوَاءٌ كَمَرَاهُ كَرَدَن * ي * غَايَةٌ بِاَيَانَ كَار * وَ اِنْجَامُ هَرَجِيْزٍ اَزْ زَمَانِ
وَ مَكَان * غَايَاتُ جَمَاعَت *

و * عَلُو بِالضَمِّ وَيُثَلَّثُ بِمَنْدِي * عَلُو بِضَمِّينِ وَ شَدَّ الْوَاوُ مِثْلَةً * وَ بَلَنْدُ شَدَّنْ جَائِي *
و بَر بَلَنْدِي بَرِ آمَدَن * اَزْ نَصَر * عَلَاءُ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ بَلَنْدِي دَر قَدْرٍ وَمَنْزِلَتِ * وَ بَلَنْدُ دَلَن
دَرَان * اَزْ سَمْع * عَلَا بِالضَمِّ وَالْقَصْرِ مِثْلَةً * مَعْلَاةٌ بِالْفَتْحِ كَذَلِكَ * مَعَالِي جَمَاعَتِ *
عَلِيٌّ كَشَرِيفِ بَلَنْدِ مَرْتَبَةٍ وَ شَرِيفِ * عَلِيَّةٌ بِالْكَسْرِ * عَالِيَّةٌ
الرُّمُوحُ رَأْسُهُ اَوْ وَسْطُهُ * عَوَالِي جَمَاعَتِ *
الْمَكْسُورَةُ قَبْلَ الْيَاءِ الْمَشْدُودَةُ كَسَكَيْنِ مَكَانِ بَلَنْدِ * عَدَا اِنْ تَسْتَعِدَّ
بِدَبْوَانِ خَيْرُكَ دَرَانِ اَعْمَالُ صَلَحًا وَ عِبَادٌ مُثَبَّتٌ اِنْدِيَا بِسَمَانِ هَقْتَمِ *
عَلِيُونِ جَمَاعَتِ * عَلِيٌّ بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ يَكُنِي اَزْ حُرُوفٍ جَارَةً اِسْتَعْلَاءِ *
و بَرِايِ ضَرُورَتِيزِ اَيِدِ * همچونِ اَمِ كَهْ بَرِايِ نَفْعِ اَيِدِ وَ كَلْفِي مَعْنَى لَصَاقِ وَ مَعْنَى عَلِيَّةٌ مَسْتَعْمَلَةٌ
میشود و تفصیل معانی از کتب مبسوطه توان دریافت * اَبْوَالُ الْعِلَاءِ بِالْفَتْحِ وَ الْمَدِّ
کُنِيتَ قَالُوْدَ * اِعْلَاءُ بَلَنْدِ کَرْدَنِ * اِعْتِلَاءُ وَ تَعَالَى بَلَنْدِ شَدْنِ * تَعْلِيَّةٌ
بَلَنْدِ کَرْدَنِ * وَالْمُعَلَّى عَلَى زِنَةِ الْمَفْعُولِ هَقْتَمِ تَبَرُّقْمَارِ كَهْ اَحْصَا صَاحِبِشْ رَهْمَةً
زَائِدًا اِسْت * ي * عَمَى بِالْفَتْحِ وَ الْقَصْرِ نَابِینَا شَدْنِ * اَزْ سَمْعِ * اَعْمَى
وَ عَمِيَاءُ نَعْتِ * عَمَى بِالضَمِّ جَمَاعَتِ * عَمَى بِضَمِّ الْعَيْنِ وَ شَدَّ الْيَاءِ كَكَمِيتِ
نَامِ مَرْدِي كَهْ تَارِاجِ کَرْدِ قَوْمِ خُودِ رَا دَرِ وَقْتِ نِيْمِ رُوزِ * وَ اَزْ بِنِ جِهَتِ اِسْت
کَهْ اِضَاقَتِ صَکَّةً بُوِي کُنْدِ وَ کُوِيْنْدِ * صَکَّةٌ عَمَى * مَعْمَاةٌ بِالْفَتْحِ زَمِيْنِ فِي اَبَادَانِ *
مَعَامِي جَمَاعَتِ * اِعْمَاءُ کُورِ کَرْدَنِ * تَعْمِيَّةٌ پُوشَا نِيْدَنِ مَعَانِي مَخْنِ *

و کلام مشکل گفتن * معنی علی بناء المفعول کلام مشکل * وحیستان * نعیامی

خود را کور و انمودن * و عنو بضمین و شد الواو و غروتنی و خوار و نمودن *

و فرود آمدن * انصر * ی * عَنَاءٌ بِالْفَتْحِ و المَدِ رَج * و رنج دیدن * از سمع *

جَنَائِدٌ بِالْكَسْرِ اَهْتِیَامٌ مُمُودٌ بكَارِی * و غم خوردن جهت آن * و رنج دادن چیزی *

خبر رفتن * و ضرب * و معنی الکلام مفهومه و مقصوده *

معانی * اَهْتِیَامٌ مُمُودٌ بكَارِی * تَعْنِیَةٌ رَجَائِدٌ * و رنج دیدن *

تَعْنِیَ رَجَ کشیدن * مَعَابَاةٌ مَثَلَةٌ * ی * عَوَاءٌ بِالضَّمِّ و المَدِ بَاثِلٌ کردن

سك و كرك * از ضرب * ی * عِیَیَ بِالْكَسْرِ بسخن در ماندن * از سمع *

عَبَّیَ كَرِیمٌ وَعِیَ كَصَبٌ نَعْتُ * و ن ا هیه عِبَاءٌ بِالْفَتْحِ و المَدِ بِلَايِ نَحْتُ *

اَعْيَاءٌ عَاجِزٌ کردن * و ماند * شدن *

فصل الغین

و غَبَاوَةٌ بِالْفَتْحِ كُولُ * و كُولٌ شَدْنٌ * از سمع * غَبِیَّ كُولٌ * و اصله

غَبُوٌّ عَلَى فَعُولٍ بِالْفَتْحِ * اَغْبِیَاءٌ جَمَاعَةٌ * تَغَابَى خُودٌ رَا كُولٌ و اَنمودن *

و تغافل کردن * اِسْتِغْبَاءٌ كُولٌ پنداشتن * و غَدْوَةٌ بِالضَّمِّ مَبَانِ

طُلُوعِ فَجْرِ و شَمْسٍ * غَدَاةٌ بِالْفَتْحِ مَثَلَةٌ * غَدَوَاتٌ بِالْكَسْرِ جَمَاعَةٌ *

غُدُوٌّ و بضمین و شد الواو یا مَدَادٌ کردن * و رفتن در آنوقت * و نقیض

رواح * و کشتن * مَعْدَى بِالْفَتْحِ و القصر مَدٌ مَثَلَةٌ و ظَرْفٌ * از نصر * غَدَا

جماعت * عَرَوَا بِالْفَتْحِ فَرَوْهُ * وَفَرَوْهُ كَرَفَوْهُ * وَهَمَان * هَمَّان * رَا
 لَزَنْصَر * عَرَوَا بِضَمِّ الْعَيْنِ وَفَتْحِ الرَّاءِ وَالدَّوْزَةِ كَهْ أَوَّلُ تَبِ آيِد * عَرَى
 كَرِيم * صَاحِبِ لَرْز * عُرَاةُ جَمَاعَت * اِعْتَرَاةُ بَكَارِي * رَسِيدَن *
 وَفَرَوْكَرَفَن * ي * عَرَى بِالضَّمِّ وَهَنْكِي * وَبَرْهَنه شَدَن * اَزْهَمَع * عُرِيَان
 جَمَاعَت * عَارِي * مَثَل * عُرَاةُ جَمَاعَت * عَرِيَّةُ كَكْوَيْم * بَادِ سَرَد * وَدَرْخِي كَهْ
 مَبْر * يَكْسَالَهْ * اَوْ رَا مَحْتَا جِي * دَهَنَد * اِعْرَاةُ بَرْهَنه كَرَدَن * وَعَرِيَّت * دَادَن *
 اِعْرِيَر * اِعْرِيَر * اِسْبَ جِي * زَيْن * سَوَا ز * شَدَن * تَعْرِیَّةُ بَرْهَنه كَرَدَن * تَعَرَّى
 بَرْهَنه شَدَن * یو * عَرَاةُ بِالْفَتْحِ وَالدَّوْزَةِ * يَابِجِي * نَسَبَت * دَادَن *
 اَزْ نَصْر * وَضَرَبَتْ * عَرَوَاةُ بِالْفَتْحِ وَالدَّوْزَةِ * نَسَبَت * اِعْتَرَاةُ خَوِشْتَن * وَهَنْكِي
 نَسَبَت * دَادَن * ی * عَرَاةُ بِالْفَتْحِ وَالدَّوْزَةِ * شَكِيمَا ثِي * وَضَبْر * نَوَزَن * اَزْهَمَع *
 تَعْرِیَّةُ بَصْبَر * فَرَمُودَن * ی * یُقْتَالُ عَشَى زَبَدَ اَنْ یَخْرُجَ * عَنِ قَرِيبِ
 اَمْت * كَهْ زَبَد * خَارِج * شَوْد * وَدَرِیْن * جَابِ جَزْ صَیْغ * مَا خَر * دِیْكَر * صَیْغ * مَسْمُودِ
 نَسَبَت * وَ * عِشَاءُ * بِالْكَسْرِ وَالدَّوْزَةِ * وَعِشِيَّةُ * كَرِيم * وَكَرْمِيَّةُ
 شَبَانَا * وَاول شام * عِشَاءُ بِالْفَتْحِ وَالدَّوْزَةِ * طَعَامِ شَبَانَا * وَطَعَامِ شَبَانَا * خَوَزَدَن *
 اَزْ نَصْر * عِشَاءُ بِالْفَتْحِ وَالتَّصْرِ شَبِ كُورِي * جَمَلُ اَعْشَى * سَوَا تَهْ * عِشُوا
 تَعْت * عِشُوا بِالْفَتْحِ اَهْنَك * وَتَصَدَّ كَرَدَن * دَرْ شَب * اَزْ نَصْر * وَیُقَالُ عَمَّوْتُ عَدَهْ
 اِي * بَرَكْر * دِيدَم * اَزْ وَ * اِعْشَاءُ * شَبِ كُور * كَرَدَن * تَعَشِيَّةُ * مَثَل * تَعَشَى

طعام شبنم نكاهي خوردن * و * عَصَا بِالْفَتْحِ جَوَابَةُ مَعْرِفَةٍ عَصِيَّةٌ بِشَدِّ الْيَاءِ
 مصغرة * ي * عَصِيَانٌ بِالْكَسْرِ نَافِرٌ مَائِي * وَكَتَابٌ كَرْدَانٌ * عَصِيَّةٌ بِالْفَتْحِ
 وكسر الصاد مثله * مَعَاصِي جَمَاعَتٌ بِأَرْضِ يَاءٍ عَاصِي نَعْتٌ عَصَاةٌ جَمَاعَةٌ *
 عَصَاةٌ تَأْوِيلُهَا كَسِي مُدَوَّنٌ * وَ * عَصُو بِالضَّمِّ أَنْدَامٌ * أَعْضَاءُ جَمَاعَتٌ *
 وَخَشِيفُونَ * عَصَا يَأْتِيهِ وَاعْتِدَ اسْمُ مِثْلِهِ * أَيُّ دَهْشٍ وَخَشْشٍ * أَعْطِيَّةٌ
 جَمَاعَةٌ * مُعَاطَاةٌ شَيْءٌ بِكَسْفٍ دَادَن * تَعَاطَى دَرَجِيزِي خَوْضٍ وَفَكْرٍ
 مُدَوَّنٌ * وَبَاهِمٌ دَادَن وَكَوْفَتَن * ي * عِظَاءُ بِالْفَتْحِ دَابَّةٌ دَابَّةٌ لَيْسَتْ
 بِمِثْلِ بِلَاسَةٍ * عِظَاءَةٌ يَكِي * وَ * عَفُو بِالْفَتْحِ دَرَكْدَشْتَن اَزْ جَرَمِ كَسِي *
 وَأَمْرٌ زَيْدَن * وَخَايِدِيدِ شَدَن * وَخَايِدِيدِ كَرْدَن اَثَرٌ * وَكَهَنَةُ شَدَن *
 وَكَهَنَةُ كَرْدَن * لَا زَمَ وَمَتَعَدٌ * اَزْ نَصَرٍ * عَاقِي خَوَاهَنْد * رَزَقِي وَتِيكُوْبِي *
 وَتَاكَلٌ * عَفَاةٌ جَمَاعَةٌ * عَفْوُ الْمَالِ بِالْفَتْحِ اَيْضًا بَهْتَرِينَ مَتَاعٌ * عَافِيَةٌ
 تَعْفُدِ رِسْتِي وَصَحَّتْ اَزْ مَرَضٍ * اِعْفَاءٌ عَافِيَةٌ دَادَن * وَيُقَالُ اِعْفَنِي
 مِنْ الْخُرُوجِ مَعَكَ اِي بِكَذَارِ مَرَا اَزْ رَفْتَن بِاِخْوَد * اِسْتَعْفَاءٌ
 طَلَبُ اَمْرُزْش كَرْدَن * تَعْفِيَّةٌ بَسِيَارُنَا پَدِيدِ وَنَيْسَت كَرْدَن * تَعَاْفَى
 تَرَكْ كَرْدَن * وَكَرَاهَتِ دَا شَتَن * مُعَا فَاةٌ عَافِيَةٌ دَادَن * وَ * عَقْوَةٌ
 بِالْفَتْحِ پِيرَا مَن وَكَوْدَا كَرْدِ سَرَايِ * ي * عَقِيَانٌ بِالْكَسْرِ زَرْخَا لَص *

بهماری گسی را * ی * ضوی بالفتح والتضیر لا غری * ولا غر شدن *

از سمع * انضواء جمع شدن * ی * مضاهاة مانستن *

فصل الطاء

* طخو بالفتح کسیردن * و رفتن * از نصر * ی * طخیان بالضم از بخت

از کدشتن * و کم رایه شدن * و فتح و سمع * اطعاه کمره کردن *

* طغوا بالفتح بر سر آب آمدن چیت * ی * از طغوا طاقی نعت *

طفاوة بالضم خرمی آفتاب * و * طلاوة بالفتح والضم خوی و پذیرائی

دل * طالا بالفتح والتضیر شخص * و بجه آه و کاو * ی * طالا با کسر والد

شراب * و قد يقصر الضرورة * ی * طی بالفتح نورد * و نور حیدر *

پچیدن * از ضرب * وطوی کشحه ای اعرض * وطوی الحن پت

پوشانیده خبر و کلام را * و نام خبیله * طیه بالکسر و شد البناء المفتوحة

یعنی یخفت نیت * و مقصده * و منزل * طوی بالفتح والتضیر کرسنکی * و کرسنه

نندن * از سمع * و طی البساط کناية عن الخروج * مطوی بالفتح والتضیر

شکن * و مجازا بمعنی باطن * مطاوی جماعت * و * طهور بالفتح کوش

پختن * از نصر * طاهی کوش پز نعت * طهاة جماعت *

فصل الظاء

و * ظبه بالضم و فتح الباء تیزی سیف و نیز * ی * ظبی جماعت * ی *

وَعَدَىٰ عِبَادَهُ بِأَنَّ لَهُم مِّنْ عِندِهِ جَزَاءً ۖ وَكَذَّابُ السَّاعَةِ ۖ

وَعَدَىٰ بَضْعَتَيْنِ وَشَدَّ الْوَادِازَ عَدْرَ كَذَّابٍ ۖ وَبَغَايَتِ يَمِينٍ رَّسِيدٍ ۖ

از نصر ۖ عاقبتی نعت ۖ و عَجْوَةٌ بِالْفَتْحِ نَامِ خَرْمَانِ نَبِیست ۖ دَر مَدِیْنَه ۖ

وَبَهْرَافِینِ خَرْمَا هَاسِت ۖ و عَدَىٰ بِالْفَتْحِ وَاقِدٌ مِّنْ كَرْدَن ۖ وَازْحَدٌ

خَرْمَ کَشْتَن ۖ از نصر ۖ عَدُوَانِ بِالضَّمِّ مَسْتَمِ اشْكَارَا ۖ عَدُوْدُ شَمْسٍ ۖ

عَدَىٰ بِالْهَمْزِ وَالتَّصْرِیْعِ الْقَطْرُ وَاعْدَاةُ جَمَاعَتٍ ۖ اَعْمَانِی

جَمْعُ الْجَمْعِ ۖ عَدُوٌّ بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ یَارِی ۖ وَمَعْوَلَتَا ۖ وَتَجَارِزُ الزَّحَدِ ۖ

عَمَالِیَّةٌ مَعْنَى حَاشِیَه ۖ عَوَانِی جَمَاعَتٍ ۖ وَبَارِزْدَارِندِکَانِ ۖ عَدُوٌّ

وَعَدْوَةٌ بِالْفَتْحِ فِیْهِمَا سَحَتْ دَوِیْدَن ۖ از نصر ۖ عَدِی کَرِیمِ پَدَرِ قَبِیلَه

از قَرِیش ۖ وَکَمِیَّتِ تَصْغِیرِ عَدُوٍّ مَعْنَى دَشْمَن ۖ اَعْدَاءُ لَبِیْرٍ کَرْدَنِ دَرِ سَخْنِ ۖ

اَعْدَاءُ الزَّحَدِ دَوِیْدَن ۖ اِسْتَعْدَاةُ یَارِی خَوَاسْتَن ۖ تَعْدِیَّةٌ

دَر کَذَرِ اَلِیْدَن ۖ تَعْدِی دَر کَذَّابَتَن ۖ وَافْزَوْنِی جِسْتَن ۖ مَعْدَانِ اَوَّعِدَاةُ

بَا کَسَبِی دَشْمَنِ کَرْدَن ۖ و عَزْوَةٌ بِالضَّمِّ کَرُوشَه ۖ عُرِی بِالضَّمِّ وَالْقَصْرِ

بازی کردن * و * صحو بالفتح شبها ری * و هشیار شدن از مستی *
 و دور شدن ابراز آسمان * از نصر * صا حی نعت منه * یومٌ صحو
 بالفتح روز بکه در آن ابر نباشد * اصحاء صاف شدن آسمان از ابر *
 می * صدی بالتحریک و القصر آوازی که از کوه و کنبه و سرای و مانند آن بر آید و وقت
 آواز کردن در آن * و يقال صم صدا و اصم الله صبیاه ای هلاک کند
 او را * و تشنکی * و تشنه شدن * از سمع * صا لی و صدی ککف و صدیان نعت *
 تصنیف مسست بر هم زدن * تصدی پیش آمدن * و * صغو بالفتح
 میل کردن * از نصر * صاخی نعت منه * صا غیة الرجل کسیکه میل کند مردم
 در حاجت خود بخوای او * یعنی خادم و تابع * اصفا کوشش و شستن
 بپسختن کسی * و صفا بالفتح و الدر و شنی ضد کدورت * و روشن شدن * و خالص و صاف
 کشیدن * از نصر * صغو الشی بالفتح و یثلت خالص چیز * صغو بالفتح مثله *
 صفی دوست خالص و برگزیده نعت * اصفیاء جماعت * و ناقة
 آسیا شیر دهنده * صفاة بالفتح سنگ روشن و سفید * صفا بالفتح و القصر
 جائی مکه * اصفاء دوستی خالص کردن * و برگزیدن * اصطفاء
 برگزیدن * مصافاة با هم دوستی کردن * و * تصلیف غا زکد اردن *
 و درود بر پیغمبر گفتن * و دوم آمدن اسب در میان رخا * صلواة
 بالفتح اسم منه * ای غار * و دعا از بنده * و رحمت از خدا * و درود

واندو * کین شدن * از سمع * واستخوان و جز آن کار کلو ماندن * شکی
کوریتم نمکین * نعت * شکی کتف مثله * اشجا * اندو * کین کردن *
و * شکوة بالفتح کام اسب * شکو بالفتح هان باز کردن * از نصر * و *
شد و بالفتح شعر بسرو خواندن * و راندن شتر * از نصر * شال کی نعت *
ی * شرا * بالکسر و المذ و یقصر خریدن * و فروختن * از ضرب * اشتر *
خریدن * اشتر * استیهادن * و حریص شدن * ی * شطی بالفتح
و القصر پاره * از عصا * واستخوانی تئک که بآرتج و زانو چسبیده * است *
شظا * بالفتح سر کوه و نواجی آن * شظای جماعت * تشظی ثوبو ثوب
بر خاستن و آنچه بدان ماند چون بشکند * و جدا شدن * و * شفا بالفتح
و القصر کم و بیش شدن * بدان در طول و عرض * و این از عیوب است *
از سمع * اشغی نعت منه * ی * شفا * بالکسر و المذ تندرستی *
و تندرستی دادن * از ضرب * اشفاء شفا دادن * مطلع شدن چیزی *
اششفاء تندرستی خواستن * تشقی شفا و تندرستی یافتن * و * شفا
بالفتح و القصر کرانه چیز * و اندک * و * شکوة و شقاوة بالفتح فیهما
و یکسر و شفاء بالفتح و المذ بختی * وید بختی * وید بخت شدن * از سمع * شقی
نعت * یو * شکایة یا یکسر کله * و کله کردن * از نصر * شکوی بالفتح
و القصر کله * شکاة بالفتح موف و بیماری * شکوة یا یکسر پوست بره

شير خواره كه دروي شير كنند * و مشكيزه * اَشْكاء بكم آورن *
 رد و در کردن كاه * از كسي * ضد * اَشْنِكا * كاه کردن * و مشكيزه * كرفتن *
 و * شَى بالفتح بريان کردن * اَرْضِب * شِوا * با لكسر و ابد برياني *
 شِواة بالفتح پوشش هر * شِوا بجذی التاء جماعت * و ايضا دشتها و پايها *
 اَشْتِواء بريان کردن * و * شَهْوَة بالفتح آرزوي و خواهش جيزی *
 شَهَوَات بالتحريك جماعت * و آرزو کردن * و دوست داشتن * اَرْسَع * طَعَام شَمِي *
 كشريف اي مرغوب * اَشْتِها * آرزو نمودن * و رغبت کردن بچيزي *

فصل الصاد

حَى حَسِي عَلَى فَعِيل آواز جوزه و پيل و جز آن * و آواز کردن * از ضرب *
 وَفَى الْبَهْلُ تَلَدَغُ الْعَقَبُ وَ تَصَيُّي يعنى ميكزد كردن *
 و قويا د ميگردد * يَضْرِبُ به في الظالم الذي يشكو من الناس *
 و اصله مهموز الكين و ناقص * و جاء بالقلب ايضا فيقال صاء يَصِي *
 و * صَبَو بضمين و شد الواو ميل کردن بكودكى و ناداني * از نصر *
 صبا با لكسر مع القصر و بالفتح مع الهمد كودكي * صَبِي كودك نعت *
 صَبِيَّة و صَبِيان با لكسر قيهما جماعت * و تصغيره اُصْبِيَّة كغيلة *
 على خلاف القياس * صَبَا بالفتح و القصر ياديكه ميان كوشه مشرق *
 و شمال و زده * اَصْبَاء دَل بَرْدَن * و بجهه ناك شده زن * اَصْأبى عشق *

تَسْرِي وَانْصَرَاءَ لَا زَمَ مِنْهُ * ي * سَرَى بِالْضَمِّ وَالْقَصْرِ بِشَبْ
رَقَّتْ * اِزْضَرْب * مَسْرَى بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ مَثَلَةٌ * وَرَاءَ * مَسَارِي جَمَاعَتِ *
سِرَايَةً بِالْكَسْرِ رَأْمَدَن دَرْجِي * اِسْرَاءَ بِشَبْرَقَّتْ * وَ * سَطَوُوسَطَوَةٌ بِالْفَتْحِ
فِيهِمَا سَخَتْ كَرَقَّتْ * وَ حَمَلَةٌ كَرَقَّتْ * اِزْضَرْب * ي * سَعَى بِالْفَتْحِ دَوِيدَن *
وَ كَوَشِيدَن * اِزْضَرْب * مَسْعَى بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ مَثَلَةٌ * وَ كَوَشَشَ * مَسَاعِي جَمَاعَتِ *
سَاعِي نَعْتِ * سَعَايَةً بِالْكَسْرِ عَمَّا زِي وَبَدِي كَرَدَن * وَ زُكَاةَ
وَخَرَا جَ كَرَقَّتْ * سَاعِي اِيضاً عَام * وَ بَدِي كَو * وَ كَبِيرُ نَد * زُكَاةَ وَبَا جَ *
نَعْتِ * سَعَاةَ بِالْضَمِّ جَمَاعَتِ * تَسَاعَى شَتَا فِتْنِ * وَسَعَى كَرَدَن * اِسْتَسْعَاءَ
طَلَبِ سَعَى وَ شَتَا يَ كَرَدَن * ي * سَقَا * بِالْكَسْرِ وَ اَلْمَدِّ مَشْكُ شِيرِ وَ آبِ *
سَقَى بِالْفَتْحِ آبَ دَادَن * اِزْضَرْب * سَقِيَا بِالْضَمِّ وَالْقَصْرِ سِيرَا يَ * سَا قَى
آبَ وَ شَرَابَ دَهْنَد * نَعْتِ * سَقَاةَ جَمَاعَتِ * سَقَى اَلْفُرَاتِ بِالْكَسْرِ
قَرِيحَاتِي كَهْ آبَ پَاشِي دَرَا نِجَا از آبِ فُرَاتِ مِي كُنْد * اِسْتِسْقَاءَ آبِ كَشِيحَن *
اِسْتِسْقَاءَ آبِ خَوَاسْتَن * وَ دَعَا كَرَدَنِ سَقَى * مِمَّا قَاةَ يَكْدِي كَو را آبَ دَادَن *
وَ * سَلَوُ بِضَمِّينِ * وَ شَدَّ اَلْوَا وَ خَرَسَنَدِي * وَ زَا ثُلُ شَدَن غَم * وَ فَرَا مَوْشَ
كَرَدَن * اِزْضَرْب * سَلَوَةٌ بِالْفَتْحِ بِيْغَمِي * سَا لِي بِيْغَمِ نَعْتِ * مَسْلَاةَ بِالْفَتْحِ
بِسَبَبِ تَسْلَى وَ خَرَسَنَدِي * سَلَوَى بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ شَهْد * وَ نَامِ طَائِرِيست *
اِسْلَاءَ وَ تَسْلِيَةً اَنْدَوَه يَرَدَن * وَ خَرَسَنَدِي كَرَدَن * تَسْلَى دَوَرَشَدَن

اندوه * و * سَمَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالدَّ آسَمَان * وباران * سَمُوٌّ بِضَمِّين وشدالو او
 بلندي * وبلند شدن * اَزْضَر * سَمَاءٌ وَه * بِالْفَتْحِ مَوْضَعِي دَرْبَادِيَه * اِسْمٌ بِالْكَسْرِ
 نَام * اَسْمَاءُ جَمَاعَت * وَاصْلُهُ سَمُوٌّ بِالْكَسْرِ وَالضَّم * تَسْمِيَةٌ نَام نَهَادَن *
 ي * سَمَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْقَصْر وَشَنِي بَرَق وَجَزْآن * وَبَالِدٌ بِلَنْدِي * سَمْنِي بِلَنْدِ
 دَرُوشَن * اَسْمَاءُ بِلَنْدِ وَبُزْرَكِ بِهَاشَن * اِسْتِسْنَاءُ بُزْرَكِ وَبِلَنْدِ پِنْدَا شَتَن *
 تَسْمِيَةٌ كَشَادَن * وَآسَمَانِ كَرْدَن * تَسْمِنِي آسَمَانِ شَدَن * وَه * سَمْنَةُ بِالْحَرَكِ
 سَال * سَمُونٌ بِالْكَسْرِ جَمَاعَت * وَه * سَمَوَاءٌ بِالْفَتْحِ وَلَمْدِ بِرَابِر *
 سَمَوِيٌّ مِثْلُهُ * وَرَاسَت * سَمَاءُ وَه * مَوْضَعِي * سَمِيٌّ بِالْكَسْرِ مَاءٌ تَقْدُ وَهَمَاءُ *
 اِسْمُوْءٌ بِرَابِرِ وَرَاسَتِ شَدَن * وَقَصْدُ جِيْزِي كَرْدَن * وَبِرِ پِشْتِ سَمَوَرِ
 قَرَارِيَا فَن * تَسْمُوِيَّةٌ بِرَابِرِ وَرَاسَتِ كَرْدَن * تَسْمَاوِيٌّ بِهَمِ بِرَابِرِ شَدَن *
 مَمْنَاءُ وَه * مِثْلُهُ * وَه * سَمُوٌّ بِالْفَتْحِ آرَام وَغَفْلَت * وَغَاذِلِ شَدَن * وَقَرَامُوشِ
 كَرْدَن * اَزْضَر * سَمَاءُ بِضَمِّ السَّيْنِ وَالْقَصْر نَامِ سَتَا رَهْ رِيْزَه تَزْدِ بَنَاتِ النَّعْشِ

فصل الشين

وَه * شَاءٌ وَبِالْفَتْحِ تَك * وَغَايَتُ جِيْز * وَه * شَمَاءَةٌ بِالْفَتْحِ تِيْزِي هَرَجِيْز * شَبَا
 بِحَذْفِ التَّاءِ جَمَاعَت * وَه * شَمَاءُ بِالْكَسْرِ وَالدَّ مَسْتَان * شَتَمُوْ وَشَتُوْ
 بِالْفَتْحِ فَيَجْمَعُ رَزْمِسْتَانِ بِجَا قِي مَقِيْمِ شَدَن * اَزْضَر * وَه * شَجُوْ بِالْفَتْحِ
 اَنْدُوْه * وَالدَّ وَه كِيْنِ كَرْدَن * اَزْضَر * شَجَا بِالْفَتْحِ وَالْقَصْر غَصْدُ مَنَدِ

والقصر عروق ومصدر * مَرَامِي جماعت * تَرَامِي بهم سنك يا تيم
 انداختن * وبقال تَرَامِي الْأُمُر والسَّفَر يعني دور وبعيد شدن مراو
 ومغراو * وَرَوَّ بَصْمَتَيْنِ وَشَدَّ لَوَارِثِي سَنَةِ بَكْرِ يَسْتَن * ارنصر *
 ي * رَوَايَةُ بالكسر نقل کردن سخن * اَرْضَاب * رَاوِي نعت *
 رَوَاةُ جماعت * رَوِيَّةٌ كَكُوزِيَّةٍ اندیشه و فکر * رِيَّا بالفتح وشد الياء
 المتنوعة مع القصر بوي محوش * رِيِّي بالكسر والفتح سيرا ب شدن * اِزْمَع *
 والاسم بالكسر فقط * رَبَّانٍ وَرِيًّا نَعْتُ مِنْهُ * رَاوِيَةً شَرَّابٍ كَشَّ * وَتَوْشَدَان *
 اِزْوَاء سيرا ب کردن * اِزْتَوَاء سيرا ب شدن * نَرَوِيَّةٌ سيرا ب
 کردن * وَفَرْكَانِي اندیشه نمودن * وَرَهْمُو بالفتح ساکن شدن و بذری
 رفتن آب دریا * اِزْنَصِر * رَهْمِي بالضم والقصر نام شهری * ی * رِي
 بالفتح وشد الياء نام موضعی * والنسبة اليها رَاوِي عَلَى خِلَافِ الْقِيَاس *
 رَايَةُ عِلْم * رَايَاتِ جماعت *

فصل الزاء

وَهَ اِزْجَاء رَاوِيَةً * تَرْجِيَةً رَوَّكَارَ نِيدَن * وَبَنَرَمِي رَانَدَن *
 ي * زِرَّ رَايَةَ بالكسر خشم و عتاب نمودن * وَغِيْبَ كُودَن * اِزْضَرِبَ *
 اِزْزَاء عِيْب ناك ساختن * اِزْزَن رَاغ حَقِير داشتن * اِسْتِزْرَاء مثله *
 وَهَ زَكْرَاةٌ بِالْفَتْحِ نَجْمٌ دُرِّ رَاغِ خَدَا اِدَادَةٌ شُودَ جِهَتِ تَرْكِيهٍ مَالِ چنانچه در شرح

مقرر است * زکا * با افتح والذ بالیدن کشت * و بصلاح آمدن * از نصر * تزکیة
 رکوة دادن و پاک کردن * و زکی بالفتح بکوه اندین * از ضرب * زاووة
 نج خانه * زوایا جماعت * انزوا بیک سو شدن * و در کشیده کشتن *
 ی زیر بالکسر یوش و هیئت * و زقو بالفتح رنگ گرفتن غوزة خرما *
 و زره شدن درخت * و غوزة خرما برنگین * از نصر * و کبر و ناز کردن *
 و يستعمل بهذا المعنى جهولا * ازد لها کبر و ناز کردن * و يستعمل
 جهولا * و سبك و سهل داشتن * و جمعا نیدن بهاء درخت را *

فصل السین

ی * سبی بالفتح برده و قیدی نمودن * از ضرب * استبا = مثله * و *
 سجور بضم سین و شد الواو ساکن شدن * و آرام گرفتن * از نصر * سحیة
 کثرت خور و طبیعت * سجایا جماعت * سحیة جاده * و در کشیدن *
 و در جاده پیچیدن * و سحاوة بالفتح و سحاء بالفتح و آمدن جوانمردی و بخشش *
 و بخشیدن * رخی شدن * از نصر و ضرب و کرم * سحی نعت * ی * ایل سدی
 بالضم و انصر و سحر کند اشنة و رها کرده شد * از قید و بند * اسد آء تا ریافتن * و *
 سرو بالفتح دور کردن اندوه * و مهتر شدن * از نصر * سری مهتر *
 نعت * سراة بالتحريك جماعت * سروات جمع الجمع * أبو السرو
 بالفتح چیزی خوشبو که در محفل سوزانند * تسریة اندوه بردن *

درنگ کردن * و در شدن * ی * رَدَّ اءَ با کسر و اَلْمَدَّ جَادِر * اَرْدَیَ
 جماعت * یُقَالُ غَمَرُ الرَّدَّاءِ لِلسَّخَى کثیر الاحسان * رَدَّیَ
 بالفتح و القصر هلاکی * و هلاک شدن * اَزْ سَمِعَ * اَرْدَ اءَ هلاک کردن *
 اَرْتَدَّ اءَ جَادِرٌ بِرُخُو بَشَقْنِ افکندن * تَرَدَّیَ جَادِرًا فکندن و پوشیدن *
 و * رَسَدَ بالفتح بر جای ایستادن * و اَسْتَوَّ اَرْتَدَّ اءَ اَزْ نَصَرَ * مَرَّیَ
 بالفتح و القصر جُزْبَر * و جای ایستادن کشتی در دریای * مَرَّیَ سَاقَ با کسر
 لُکَرُ کشتی * مَرَّیَ جماعت * اَرَّ سَاقَ نَابِت شدن * و بر جای
 نهادن * و * رَشَوَءَ با کسر و الضم معروف * رَشَّاءَ بالضم و الکسر مع
 القصر جماعت * و رشوت دادن * اَزْ نَصَرَ * رَشَّاءَ با کسر و اَلْمَدَّ رهن دلو *
 اَرْتَشَّیَ جماعت * اَرْتَشَّاءَ رشوت گرفتن * و * رَصَوَّانَ با کسر خشنودی *
 و خشنود شدن * و پسندیدن * اَزْ سَمِعَ * مَرَّضَاةَ بالفتح مثله * مَرَّ اَضَى
 جماعت * رِضَا با کسر و القصر مثله و اسم منه ای خشنودی * رَاَضَى
 نعت منه * و عِشَّةَ رَاَضِیَّةَ ای مَرَّضِیَّةَ و پسندیده * رَضَوُیَ بالفتح
 و القصر نام کوهی در مدینه منوره * اَرَضَّاءَ خشنود کردن * تَرَضِیَّةَ
 مثله * اَرْتَضَّاءَ پسندیدن * و خرمنده کشتن * تَرَّ اَضَى با هم خرمنده
 کشن * ی * رَعَى بالفتح چربیدن * اَزْ مَنَعَ * و حرائیدن * مَرَّعَى بالفتح
 و القصر چراگاه * مَرَّ اَعَى جماعت * رِعَابَءَ با کسر با همایی کردن *

وحق کسی نگاه داشتن * از منع * راعی چرانند * و نگاهدارند * و پاسبان
 و حاکم * رعاة جماعت * و يقال رعیالك بالفتح ای رعاک الله رعياً
 یعنی نگاهدارد ترا خدا ای تعالی * رعیة مردم عامه * رعایا جماعت *
 أرعا * کوش داشتن * و يقال أرعنی سمعک یعنی نگاهدار کوش خود
 و ای استماع قول من * مرعاة نگاه داشتن حق کسی * استرعاء
 نگاهبانی خواستن * و کوش داشتن طلب نمودن * و ارعوا عابزایستادن
 از بدی و بازگشتن * و رعاء بالقص والمدة بانه کردن شتر * از نصیر * را غیة
 فاقه آواز کنند * رعوة بالثلث کف شیر * ارتعاف کف شیو خوردن * و رفو
 بالفتح پیوند کردن جامه * از نصیر * ی * رقیة بالقص افسون * رقی
 بالقص و القص جماعت * و افسون کردن * از ضرب * راقی نعت *
 رقی بالفتح برآمدن بر نردبان * از سح * مرقاة بالفتح پایه نردبان *
 و با کسر خود بان * مر اقی جماعت * ارتقاء بلند برآمدن * ترقیة
 بلند کردانیدن * ترافی بلند شدن * و رکبة جاء * رکایا جماعت *
 ی * رمی بالفتح انداختن * و تیر اندازی کردن * و دشنام دادن *
 و يقال رماه ببصره ای نظر الیه از ضرب * رامی
 نعت منه * رمیة کرمیة شکاریه تیر افکند * رمایا جماعت * رمماة
 با کسر بیکان کردن که بان تعلیم تیر اندازی نمایند * رمی بالفتح

و * نَ رَا بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ پَنَاءٌ * وَجَاي * نَ رَوْهَ بِالضَمِّ وَالْكَسْرِ بِلِنْدِي
هر جيز * نَ رَى بِالضَمِّ وَالْقَصْرِ جَمَاعَت * مِنْ رَوَانِ بِالْكَسْرِ وَفَتْحِ الرَّاءِ
ذَوِ كَرَانَهُ سَرِين * لَا وَاحِدَهُ أَوْ هُوَ الْمَذْرُؤُ بِالْكَسْرِ وَالْقَصْرِ * وَفِي الْمَثَلِ
جَاءَ يَنْقُضُ مِنْ رَوِيهِ أَيَّ آمَدٍ دَر حَالِيكَه فَشَارِنْدَه وَحَرَكَتِ دَهْنْدَه اسْتَدَ وَطَرَفِ
سَرِين خُو دَر * يُضْرَبُ لَهُنَّ جَاءَ مُهَيَّنَ لَوْ مُنَوَّعَدٍ أَمِنْ غَيْرِ حَقِيقَةٍ *
نَ رَوْهَ بِالضَمِّ وَتَخْفِيفِ الرَّاءِ ارْزَن * أَنْ رَا عَ تَحْمُ انْدَاخْتَن * وَاشْك
رِيخْتَن * أَسْتَنْ رَا عَ پَنَاءَ كَرَفَن جِيْزِي * صِلَتُهُ بِالْبَاءِ * وَ * نَ كَا عَ بِالْفَتْحِ
وَالْمَلَّةِ تِيْزِي خَا طَر * وَ تِيْزِ خَا طَر شَدَن * اَز سَمْعِ * نَ كِي نَعْتِ * نَ كَا عَ
بِالضَمِّ وَالْمَدِّ أَقْتَاب * غَيْرِ مَنْصَرَفٍ سَت * اِبْنُ نَ كَا عَ صَبَحَ * نَ كَا بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ
تِيْزِ شَدَن آتَش * اَز نَصَرِ * اِنْ كَا عَ نِيْزِ كَرْدَن آتَش وَجَرَاغِ * يِ *
نَ مَاءَ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ بَاقِي جَانِ دَر مَذْبُوحِ * يِ * نَ وِي بِضَمِّ الْذَالِ وَكَسْرِ
الْوَاوِ وَشَدَّ الْيَاءَ پَر مُرْدَه وَضَعِيفَ شَدَن * اَز ضَرْبِ * وَاسْتَدَلَّ وَوِي عَلَى
فَعُولِ بِضَمْنَيْنِ * نَ وَ بِالضَمِّ وَتَخْفِيفِ الْوَاوِ صَاحِبِ وَخَدَاوَنَد * نَ اَتِ
مِثْلَهُ لِلْمَوْنَتِ * وَ نَ اَتِ الشَّيْءِ نَفْسَهُ * وَ نَ اَتِ الْيَدِ مَالٍ وَمَمْلُوكِ *

فصل الراء

يِ * رُؤْيَةً بِجَشْمِ بَدَنِ * وَبَدَلِ دَرِيَا فَنِي * اَرْمَنَعِ * رَأَى بِالْفَتْحِ دَانَش *
آرَاءَ بَدَاوَلِ بِالْقَلْبِ جَمَاعَتِ * رُؤَا عَ بِالضَمِّ وَالْمَدِّ نِيْكَوْئِي حَالِ *

و خوفي جمال * رَوِيَا بِالضَمِّ وَالْقَصْرِ اِنجَة در خواب دیده شود * مَرَايَ
 بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ رَوِيَا * وَنَظَرَ كَا * وَدِيدَن * اَرَاةَ بَيْنَا كَرِهَ اَن يَسْدَن *
 اَرْتِيَا رَايَ دِيدَن * وَتَأْمَلُ كَرْدَن * وَدَر مَفْعُولِ وَ مَصْدَرِ مِيهِنَش هَمْزَة
 رَا حَذَفِ كَنَدَ كَو مَرْتَيِ هَمْخَنَانَكَة در مضارع ثلاثي مجرد و در باب اراء
 حَذَفِ هَمْزَة وَاجِبِ اسْت * مَرَاةَ وَرِيَا خَوِيشْتَن رَا نِيكُو بَخْلَقِ
 ظَاهِر كَرْدَن * وَكَارِبِرَايِ اَظْهَارِ مَرْدَمِ مَعْدَن * تَرَايِي بَكْدَ بَكْرَا
 دِيدَن * وَظَاهِر كَشْتَن مَوَاجِهَة * وَرَبُو فَرْوَنِي * وَبِرَا مَعْدَن بِرِ بِلَنْدِي *
 اَز نَصَر * رَا بِيَّةَ بِلَنْدِي * وَپَشْتَه * رَبُوَة بِثَلَاثِ اَلرَاءِ وَسَكُونِ اَلْبَاءِ
 وَرَبَا وَهْ بِالْثَلَاثِ اَيْضًا مِثْلُهُ * رَبَا بِالضَمِّ وَالْقَصْرِ جَمَاعَت * رَبُوَا بِالْكَسْرِ
 وَالْقَصْرِ سَوْد * وَزِيَادَتِي كَرْتَنِي دَر وَاوَمِ وَبَيْعِ بَعْضِ اَجْناسِ مَعْبِيْنَه مَذْكُورَه دَر عِلْمِ
 نَقْه * اَرِيَا اَفْزُونِ كَرْدَن * تَرَبِيَّةَ پَرُورْدَن * ي * مَرْتَبَة بِالْفَتْحِ
 وَكَسْرِ اَلنَّاءِ اَلْمِثْلَةُ بِرِ مَرْدَه سَنَابَشِ كَرْدَه كَر بَسَنِي * اَز ضَرْبِ * وَرَحْمِ مَعْدَن *
 وَيَعْدِي بِاللَّامِ * وَرَجَاءَ بِالْفَتْحِ وَامْدَامِيدَ اَشْتَن * اَز نَصَر * وَبِالْقَصْرِ
 كَرَانَهْ جَاءَ * اَرَجَاءَ جَمَاعَت * اَرْتَجَاءَ اَمِيدَ اَشْتَن * نَرَجِي
 وَتَرَجِيَّةَ مِثْلُهُ * ي * رَحَى بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ اَسِيَا * وَرَخُوَا بِالْفَتْحِ
 وَبَلْتِ سَسْتِ شَدَن * اَز كَرَمِ * رَخَاءَ بِالْفَتْحِ وَامْدَ فَرَاغِي عِيْشِ * وَبِالضَمِّ
 بَادِ نَرَمِ * اَرَخَاءَ فَرْوَه شْتَن پَرْدَه وَجَزْ اَن * وَكَذْ اَشْتَن * تَرَاخِي

وخلوت جستن * ی * خَلَاةً بالفتح کیا * تر * خَلَى جماعت بحد في التاء *
 فَمَخَلَاةً بالكسر علف دان و توبره * ی * خَنَى بالفتح والقصر شخص بیهوده *
 گفتن * از سمع * اخْنَاء فاسد و هلاک کردن * ی * خَوَاء بالفتح و المد
 خالی شدن * خاوی نعت منه * خَوَى بالفتح والقصر تهی شدن شکم حامله
 بزادن بچه * و خالی شدن شکم از طعام * از ضرب *

فصل الدال

و * دُ جَا بالضم والقصر تاریکی * دُ جَوَّ بضمتین و شد الواو تاریک شدن *
 از نصر * د ا جی نعت * دُ جَبَّةً بالضم تاریکی شب * مَدَا جَاةً عداوت
 پنهان داشتن * و * دَ حَوَّ بالفتح کسرتن * از نصر * ی * دِ رَايَةً
 واکسردانیش * ردانستن * از ضرب * مَدَا رَاةً بظاهر نرمی کردن *
 یهمز ولا * اَن رَاء اکاهانیدن * و * دَعَوَةً بالفتح بطعام خواندن * و واکسرتن
 نسبت کردن * از نصر * د ا عی خواهنده نعت * دُ عَاةً بالضم
 جماعت * د ا عی الفلاح کتابة است از مؤذن * د ا عِيَةُ اللَّبَنِ
 آنچه کداشته شود در پستان تا بارد یگر بد و شند * د و ا عی الدَّ هَر
 کردشهای زمانه و حوادث آن * دَعَوَى بالفتح والقصر آنچه خواسته
 شود * دُ عَاءً بالضم و المد خواندن * و خواستن نیکی * و يتعدى باللام *
 و بدی طلب کردن و يتعدى بعلى * دَعَا بشد الدال دعوی کردن *

اسْتَدْعَاً خَوَانِدُنْ * وَخَوَاسِعُنْ * تَدْعَا عَنِ بَايَكُنْ يَكْرُخَوَانِدُنْ *
 وَ * نَ لَو بِالْفَتْحِ مَعْرُوفٌ * نَ لَا مَبَا لَكْسُ وَالْمَدِّ جَمَاعَتٌ * اِنْ لَا بِجَاهِ
 فَرَوْكَذَا شَتَّى دَلِي * تَدْعَا لِيَّةَ كَسِي رَا بَكَارِي اَكْتَدُنْ بِحِيلَتِي * يُو * نَ مَ بِالْفَتْحِ
 خُونٌ * وَاصِلَةٌ هُوَ بِالْفَتْحِ اَوْ نَ مَيِّ بِالْفَتْحِ وَالتَّسْكِينِ عَلَى الْاِخْتِلَافِ *
 وَخُونٌ اَلْوَدَّ شَدْنٌ * اَزْ سَمْعٌ * نَ اِمَيِّ نَعْتٌ * اِنْ مَاءٌ خُونٌ اَلْوَدَّ كَرْدُنْ *
 ي * نَ مَيِّةً بِالضَّمِّ بَتٌ * وَصَوْرَتٌ * نَ مَيِّ بِالضَّمِّ وَالْقَصْرِ جَمَاعَتٌ * وَ * نَ نَوَّ
 بِضَمِّتَيْنِ وَشَدَّ الْوَاوَ نَزْدِيكَ اَمْنٌ * اَزْ نَصْرٍ * نَ نَبَاً بِالضَّمِّ ابْنِ جِهَانَ فَوَيْتِ
 مَعْرُوفٌ * نَ نَيِّ بِالضَّمِّ وَالْقَصْرِ جَمَاعَتٌ * اِنْ نَاءٌ نَزْدِيكَ كَرْدُنْ *
 اسْتَدْعَاً مَثَلَةٌ * مَدَّ اَنَاةً بِجَمِزِي نَزْدِيكَ شَدْنٌ * ي * نَ وَاعٍ بِالْفَتْحِ
 وَالْمَدِّ دَارُو * نَ وَيَّ كَرِيمٍ اَوَّازُورْشَ بَاد * نَ وَاقَةٌ بِالْفَتْحِ مَعْرُوفٌ *
 مَدَّ اَوَّاقَةً عِلَاجٌ كَرْدُنْ * وَ * نَ وَ بِالْفَتْحِ بِيَا بَانَ * ي * نَ هَيَّ
 بِالْفَتْحِ زِيرَكِي وَتَرْدَانِي * وَزِيرَكُ شَدْنٌ * اَزْ سَمْعٌ * نَ هَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ
 مَثَلَةٌ * نَ اِهْيَ نَعْتٌ * نَ هَاءٌ جَمَاعَتٌ * نَ اِهْيَةَ مَرْدِزِيرَكُ * وَكَارِخَتِ
 وَدَشْوَار * وَخَتِي * نَ وَ اِهْيَ جَمَاعَتٌ * نَ اِهْيَةَ نَ هِيَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ
 بِلَايِ خَتِ * نَ هَيَّ بِالْفَتْحِ اَيْضًا عَيْبَنَاكُ كَرْدُنْ * وَ مَبْتَلَا بَكَارِ خَتِ

نمودن * از نصر و ضرب *

فصل الذال

مَبْهُوْطَةُ لُغَتِ تَوَانِ دِرِیَا فِت * حَیْوَۃٌ بِالْفَتْحِ زَنْدِ کَانِ * وَزَبَسْتَنِ * اَزْ سَمْعِ *
 وَ سَبْزَةُ زَارِ شَدَنِ زَمِیْنِ * وَبَا آ بِ شَدَنِ * حَیٌّ بِالْفَتْحِ زَنْدِ * وَ قَبِیْلَهُ *
 اَحْیَاءُ جَمَاعَتِ * وَ کَلَامُ حَیٍّ اِیْ حَقِّ ظَاهِرًا خَفَاءَ فِیْهِ * حَیَّةٌ بِالْفَتْحِ
 مَارِ * حَیْوََانِ بِالْخَطْرِیْکِ زَنْدِ * وَ جَا نُوْرِ * مَحْیَاً بِالْفَتْحِ مَعْمَلُ مِنَ الْحَیْوَۃِ مَعْنَاهُ *
 مَحْیَاً عَلَ زَنْدَةِ الْمَعْمُولِ مِنَ النُّصْرِیْفِ رَوِیْ مَرْدَمِ * حَیَّاءُ بِالْفَتْحِ وَلِلْمَدِّ وَقَدْ یَقْصُرُ
 شَرْمِ * وَ شَوْمِ دَاشْتَنِ * اَزْ سَمْعِ * حَیِّ لُکْرِیْمِ نَعْتِ * حَیَّاءُ بِالْقَصْرِ بَارَانِ *
 اَبُو یَحْیٰی بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ کُنِیْتِ مَلِکِ الْمَوْتِ * اَحْیَاءُ زَنْدِ کَرْدَنِ * اِسْمُ حَیَّاءُ
 شَرْمِ دَاشْتَنِ * وَقَدْ یُخَذُّ فِی الْاَوَّلِ فِیْقَالُ اِسْتَحٰی یَسْتَحِیْ سَحَاءٌ اِسْمُ حَیَّاءُ
 فَحِیَّةٌ یَفْتَحُ التَّاءُ وَ کَسْرُ الْحَاءِ وَ شَدُّ الْاِیَّاءِ اَلْمَقْتُوْحَةُ زَنْدِ کَانِ دَا دَنِ *
 وَ سَلَامِ کَرْدَنِ بِرِ کَسِی * وَ دَعَا دَا دَنِ * وَ تَحْکِیْمَةُ الْمَسْجِدِ خَوَانِ

دو رکعت نماز است در مسجد

فصل الخاء

وَ * حَبُو بَضْمَتِیْنِ وَ شَدُّ الْوَاوِ فِرَوِ مَرْدَنِ آتَشِ * اَزْ نَصْرِ یِ * خِبَاءُ
 بِاَلْکَسْرِ وَ الْمَدِّ خِرَاةٌ وَ خِیْمَةٌ * اَخْبِیَّةٌ جَمَاعَتِ یِ * خَزْیِ بِاَلْکَسْرِ خَوَارِیْ * وَ رَسَوَاتِیْ *
 وَ خَوَارِ شَدَنِ * اَزْ سَمْعِ * خَزْزِیَّةٌ بِالْفَتْحِ وَ بَکْسَرِیْلَا * وَ کَنَاءُ * خَزَّایَةُ بِالْفَتْحِ
 شَرْمِ دَاشْتَنِ * اَزْ سَمْعِ * خَزْزِیَانِ وَ خَزُّ بَا بِالْفَتْحِ فِیْهِمَا نَعْتِ * اِخْرَاءُ
 خَوَارِ کَرْدَنِ * وَ رَسَوَا وَ هَلَاکِ مَرْدَمِ * اِسْمُ خَزَّاءِ رَسَوَا شَدَنِ *

نى * خَشِيَّةٌ بِالْفَتْحِ تَرْسٌ * مَخْشَاةٌ بِالْفَتْحِ مِثْلُهُ * مَخْشَا شَيْءٍ جَمَاعَتُهُ * وَتَرْسٌ مِثْلُهُ *
 اِزْهَمَ * وَ * خَطْوَةٌ بِالظَّمِّ كَامٌ * تَخَطَّى بِالظَّمِّ وَالْقَصْرِ وَخَطَوَاتٌ بِفَتْحِ الطَّاءِ وَضَمِّهَا
 جَمَاعَتُهُ * خَطْوَةٌ بِالْفَتْحِ يَكُ كَامٌ * خَطَوَاتٌ بِالضَّرِكِ جَمَاعَتُهُ * خَطَوُ بِالْفَتْحِ كَامٌ ثَمَّاهُ دَن *
 وَنَصَرَ * تَخَطَّى كَذَا شَيْءٌ وَتَجَارَ زَمْوَدَن * اِخْطَاءٌ دَر كِذْشْتَن * وَاصْلُهُ الْهَمْزَةُ * ي *
 خَفِيَّةٌ بِالظَّمِّ يُوْشِيدُ كِي * خَفَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ مِثْلُهُ * وَنَهَانُ شَدَن * اِزْهَمَ *
 خَفِيٌّ كَكْرِيمٍ وَخَافِي نَعْتٌ * خَفَا يَا وَخَفِيَّاتٌ جَمَاعَتُهُ * خَا فِئَةٍ
 وَخَفِيَّةٌ نَهَانُ شُونَد * وَآسِيْبُ جَن وَبِرِّي * اِخْفَاءٌ بِوَشِيدَن * وَنَهَانُ
 هَاشْتَن * اِخْتِفَاءٌ بِبِيْرُونِ آوَرْدَن * مَخْتَفَى عَلَى بِنَاءِ الْمَفَاعِلِ نَعْتٌ *
 وَكُنْ دَرْد * اِسْتَحْفَاءٌ بِوَشِيدَن * اَشْتَن * وَ * خَفَوُ بِالْفَتْحِ هَسْتَن دَر خَشِيدَن
 بَرْتَن دَر آيِر * اِزْهَمَ * وَ * حَلَوُ بِضَمِّ تَيْنِ وَشَدَا لَوَاوْ تَهِي شَدَن * اِزْهَمَ *
 خَلَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ كَرِهَ آمَدَنَ بَا كَسِي دَر جَايِ خَالِي * خَلْوَةٌ بِالْفَتْحِ مِثْلُهُ * وَمَكَانُ
 خَالِي * خَلَوَاتٌ بِالضَّرِكِ جَمَاعَتُهُ * خَلَوُ بَا كَسَرٍ وَخَلِي نَعْتٌ بِمَعْنَى خَالِي *
 خَلِيٌّ اَيْضًا بِيْعَمَ * وَيُقَالُ خَلَاكَ نَمَّ اِي دَوْرِ شَوَادِ اَزْ تَوَكْنَاهُ وَبَدِي *
 خَلِيَّةٌ خَانَةُ زَنْبُورِكَةِ دَرْوِي شَهْدَ نَهْد * خَلَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ آبَدَسْت
 جَايِ * وَمَكَانُ خَالِي * اِخْلَاءٌ خَالِي كَرْدَن * تَخْلِيَّةٌ كَذَا شَيْءٌ * وَرَهَا
 كَرْدَن * وَرَاهُ دَادَن * تَخْلَى بِجَلْوَتِ شَدَن * وَخَالِي شَدَن مَكَانُ *
 تَخَالِي بَاهَمُ كَرْدَن * اِسْتِخْلَاءٌ خَالِي خَوَاسْتَن *

بِالْفَتْحِ سَنَكْرِيْرٌ * حَصَا جَذَى الْتَاءِ جَمَاعَتٌ * وَخَرَدٌ وَهَوْشٌ * اِحْصَا
 شَمَرْدَنٌ * وَحَظْوَةٌ بِالضَّمِّ وَالْكَسْرِ بَهْرَةٌ مَنَدٌ وَدَوْلَتِي شَدَنٌ * اَزْمَعٌ *
 وَبَهْرَةٌ رَوَزِي * حِطْلًا بِالضَّمِّ وَالْكَسْرِ مَعَ الْقَصْرِ جَمَاعَتٌ * اِحْطَاءٌ وَفَضْلٌ وَ
 مَنَتْنَهَادَنٌ * وَبَهْرَةٌ مَنَدِ كَرْدَنٌ * تَكْطِيَّةٌ بَهْرَةٌ مَنَدِ كَرْدَانِيدَنٌ * وَحَفَاوَةٌ
 بِالْفَتْحِ مَهْرَبَائِي كَرْدَنٌ * اَزْمَعٌ * حَفِيٌّ مَهْرَبَانٌ * وَتِيْمَار كَنَدَةٌ * نَعْتٌ *
 حِفَايَةُ وَحِفَاوَةٌ بِالْكَسْرِ تِيْمَايِرْ هَنَه پَاي شَدَنٌ * اَزْمَعٌ * حَافِي نَعْتٌ
 مَنَدٌ * اِحْفَاءٌ مَبَاغَةٌ كَرْدَنٌ دَرْ مَوَالٍ * وَحَقْوٌ بِالْفَتْحِ پِهَلَوٌ * وَجَائِي
 بَسْتَنِي اَزَارٌ * يٌ * حَكَايَةُ بِالْكَسْرِ بَا زَكْفَتَن چِيْزِي * وَمَانَنْدِ شَدَنٌ * اَزْضَرْبٌ *
 وَبَا زَكْفَتَه شَدَةٌ * حَكَايَات جَمَاعَتٌ * وَحَلَاوَةٌ بِالْفَتْحِ شَبْرَبَنِي وَشَبْرَبِي
 شَدَنٌ * اَزْضَرْبٌ * حَالِي نَعْتٌ مَنَدٌ * وَبِشْمِ خَوْشِ آمِي * اَزْمَعٌ * حَرْ
 بِالضَّمِّ شَبْرَبِي * وَكَلَام نِيَكٌ وَحَيِّدٌ * حُلْوَةٌ مَثَلٌ
 وَقَدْ يَقْصُرُ طَعَامُ شَبْرَبِي * حُلْوَانٌ بِالضَّمِّ مَزْدَدٌ لَالِ
 مَتَصِلٌ هَدَانٌ وَبَعْدَادٌ * اِحْلَاءٌ شَبْرَبِي يَاقَتَن * وَشَبْرَبِي كَرْدَنٌ حَلِيْلَاءُ
 شَبْرَبِي شَدَنٌ * اِسْتِحْلَاءٌ شَبْرَبِي شَمَرْدَنٌ * يٌ * حَلِيٌّ بِالْفَتْحِ پِيْرَايَةُ *
 وَزِيُوْرٌ * حَلِيَّةٌ بِالْكَسْرِ مَثَلٌ * حَلِيٌّ بِالضَّمِّ اَوَّالْكَسْرِ مَعَ الْقَصْرِ جَمَاعَتٌ *
 وَحَلِيَّةٌ السَّيْفُ بِالْكَسْرِ اَرَايْش شَمَشِيْرٌ * وَحَلِيَّةٌ الرَّجُلُ يَكْرُو صَعْتٌ
 مَرْدٌ * تَحْلِيَّةٌ اَرَاِسْتَن * تَحْلِيٌّ پِيْرَايَةُ بَرْخَوْدِ بَسْتَنِي * وَارَاِسْتَه شَدَنٌ *

ی * حَمَائِفَ بِالْكَسْرِ لَكَ * داشتن از بدی * از ضرب * حَمَى بِالْكَسْرِ وَالْقَصْرِ
نکاه داشته شده * و حرمت * و آب و * و حَمَى بِالْخِلَافَةِ نَام
بغداد * حَمِيَّةٌ بَفَتْحِ الْحَاءِ وَ كَسْرِ الْمِيمِ وَ شَدَّ الْيَاءِ الْمَفْتُوحَةَ نَفَكَ وَ عَلِمَ *
و نَفَكَ * داشتن * از سمع * حَمِيَّةٌ بِالْكَسْرِ پرهیز فرمودن * از ضرب * حَمَى
بِالْفَتْحِ سوزان و سخت گرم شدن روز و تنور * از سمع * حَمَّةٌ بضم الحاء
و فتح الميم نیش کردم * حَمِيًّا بضم الحاء و فتح الميم و شد الياء الْمَفْتُوحَةَ
نیزی شراب و حدت او * اِحْتِمَاءٌ پرهیز کردن * تَحَامِي خویشتن را
از چیزی نكاه داشتن * تَحَامَاةٌ از کسی دفع کردن چیزی * و نكاه داشتن *
و * حَمُو بِالْفَتْحِ خویشتن دادن از طرف مرد و خویش مرد از طرف زن * أَحْمَاءُ جماعت
سَمَاءٌ بِالْفَتْحِ مادر و زوجة * و * حَمُو بِالْفَتْحِ کج کردن * و خم دادن *
از نصر * و بِالْكَسْرِ * حَمُو بضم الميم مهر بانی کردن * و يتعدى بعلی * تَحْنِيَّةٌ مهر بانی
کردن * و خم دادن * و * حَمُوَّةٌ بِالضَمِ سرخی مایل سیاهی * از سمع * أَحْوَى
و حَوَاءُ نعت منه * حَى بِالْفَتْحِ کرد کردن * از ضرب * حَوَاءُ بِالْكَسْرِ آمد خانهای
مردم بربك جای از خراة و جزآن * أَحْوِيَّةٌ جماعت * اِحْتِوَاءٌ کرد کردن * ی *
حَى بِالْفَتْحِ و شد الياء الْمَفْتُوحَةَ اسم فعل یعنی اَقْبَلْ اِيْ پيش بیا * وَ مَنَّةٌ
حَى عَلَى الصَّلَاةِ * وَيُقَالُ حَى لَهَا بِفَعْلَانٍ بَتْنَوَيْنِ اللام و فتحها
و سکونها ای بشتاب بسوی فلاحتی در آن لغت های دیگر است از کتب

اِنْجَالاً مثله * و دوز کشتن غم و اندوه * اِسْتِجَالاً دیدن * و طلب
 ظهور امری کردن * ی * جَنَى بالتحریر و القصر میوه تازه چید *
 و بالفتح میوه چیدن * از ضرب * جَانِی نعت منه * جَنِی میوه تازه چیده *
 جَنَیةً یا کسر کنا * کردن * از ضرب * مَجْنِی بالفتح و القصر ظرف *
 و میوه * مَجَانِی جماعت * اِجْتِنَاء میوه چیدن * تَجْنِی کنا نهادن
 فی آنکه کرده باشد * و نام زنی * و جَو بالفتح و شد الیه و هوا * و فرای
 میان آسمان و زمین * و مَحَن خانه * ی * جَوِی بالفتح و القصر سوزش
 آلوده و عشق * و باد ردا و اندوه شدن * از سمع *

فصل الحاء

و * حَبَاءً بالكسر و المد دهش * و عطاء حیوة بالفتح د * از نصر
 و عطاء اِحْتِبَاءً دسها کرد زانو حلقه کرده با از زانو
 و کمر را از پشت بسته بر مهر بن نشستن * حُبوة بالضم و
 و يقال حَلَّ حُبوةً ای بکشد زانو و کمر بند خود را * حُبِی با
 مع القصر جماعت * مَحَا بآه مدد کردن * و فرو گذاشت کردن در بین
 و * حَجِی بالكسر و القصر خورد و دانش * اُحْجِیة بالضم و کسر الجیم زنجیر
 شد الیاء المفتوحة جیستان * و اصله اُحْجُوۃ علی اُفْعُوۃ * اَحَا جِی بشد الیاء
 و تخفیفها جماعت * تَحَا جِی با هم سر تا گفتن * مَحَا جَاۃ جیستان
 کمر

گفتن * و * حَنْ و بالفتح را ندن شتر بسرو و آواز * و هر و کزدن *
 از نصر * حَانِ ی سرو د کوی * و رانند * شتر نعت * حُن اة جماعت *
 و مقلوب واحد معنی یک * و * حَنْ و بالفتح مقابل شدن * و کار کردن *
 مثل یگری * از نصر * و زبان گزیدن تیزی سرکه و جز آن * و پیروی
 کردن * حَنْ اء با کسر و الله نعل * حَنْة کفنة برابر * اصله حَنْ وة
 با کسر * حَنْ یا بضم و القصر عطية * اِحْن اء نعل دادن * اِحْتِدَاء
 نعل در پای کردن * و پیروی نمودن * و بجا آوردن حکم * نَحَانِ ی
 نبرای کردن * مُحَانِ اة و اِلْحْن اء مقابل و برابر شدن * ی *
 حَزَن کَریم سزاوار و لا تُق * اَحْرَى بالفتح و القصر مثله * تَحْرِی صوابه
 * حَسُو بالفتح آشامیدن * از نصر * اِحْسَاء و تَحْسِی مثله *
 و * حَشَو بالفتح در میان چیز * و آکندن * از نصر * و صدم خورد *
 حَاشِیة مثله * و کرانه * حَوَاشِی جماعت * ی * حَشِی بالفتح و القصر درون
 تن از دل و جگر و امعاء و جز آن * اَحْشَاء جماعت * و معنی اصحاب و
 یاران * حَاشَا کلمه ابست موضوع برای نزاهت و پاکی مابعد آواز
 ماقبلش * و از حروف جاره نیز شمار میشود * و الف آخر را کاهی حذف
 میکنند مثل حَاشِ لَله یعنی نزاهت و پاکی میطلبم از خدا * مُحَاشَاة
 بخاک داشتن * نَحَاشِی دور شدن * و نزاهت جستن * و * حَصَاة

اَلْبَغَاءُ لَا تُقِي وَهَؤُلَاءِ ارْشَدْنَ * وَلَمْ يَسْتَعْمِلْ مِنْهُ غَيْرُ الْمَاضِي وَالْمَضَارِعِ * كَيْ * بَقَاءُ
 بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ زَلْدَ كَايَ * وَزَيْسَتْنِ * وَمَا نَدَنَ دَرْجَهَانِ * اَزْهَمَ * بِهَا قِيَّةَ عَمَلٍ صَالِحٍ *
 وَمَصْدَرٍ اَيْضًا * اِبْغَاءَ بَايَ كَذَا شَتَّى * اِسْتَبْقَاءَ بَرْيَ اَزْجِيْزِي رَهَا كُودِنِ *
 وَزَنْدَةً بَلْكَدَا شَتَّى * تَبَقَّى بَايَ كَذَا شَتَّى * يَ * بَكَاءَ بِالضَمِّ وَالْمَدِّ وَيَقْصُرُ مَا كَسَبَ
 بِأَوَاظٍ * وَبِالْقَصْرِ جَرَّ بِتَرْدٍ * اَزْهَرَبَ * مُبَكِّئِي بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ اِنْ نَدَوُا
 بِأَكِي نَعْتٍ * اِبْكَاءَ بِرِيْ بِتَرْدٍ * تَبَاكِي خُودَ رَا بِمَوْرَتِ كَزَيْنَدِ *
 سَرْمُوْرَتْنِ * وَ * بَلَاءَ بِالْفَتْحِ مَدَّ سَخْتِي * وَغَمَّ * وَأَزْمَابَشَ * وَأَزْمُودَنَ * بَلُوْ بِالْفَتْحِ
 مَثَلُهُ * اَزْهَمَ بَلُوْ بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ سَخْتِي * وَأَزْمَابَشَ * بَلِيَّةٌ مَثَلُهُ * بَلَاءُ يَا
 جِهَامَتِ * اِبْلَاءَ كَهْنَةً كَرْدَنَ * وَبِاسْمِ مَعْنَى يَأْتِي سَتَ * وَأَزْمُودَنَ وَظَاهِرُ
 كَرْدَنَ شَجَاعَتِ * اِبْنِلَاءَ اَزْمُودِنَ * مُبَالَاةً بَاكَ دَا شَتَّى * وَدَرْ مَعْرُوفِ
 مَضَارِعُشْنَ كَايَ حَذَفَ يَأْ رَا وَقْتُ دَخُولِ جَا زَمِ تَسْيَا مَنَسِيَا * نَزْمُ

برای تخفیف لام را ها کن کرده الف را حذف کنند پس

میخوانند * ی * بَلَى بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ کَلِمَةً اِیْجَابِ اسْتِمْیَا اید بعد نفی

هکیم منفی * و با کسر و القصر کهنکی * و کهنه شدن * و پیرو کشتن * از سمع * بالی

بَلِيَّةٌ اَيْضًا نَاقَةُ كَهْ بَرَسَر كُوْرَ خَدَاوَنَدَشْ مِیْ بَسْتَنَدَ رَجَا هَلِیْتِ یَا غَا رِیْ

نَکَنَدَ دَرْوِیْ مِیْ اَنْدَا خَتَنَدَ * وَ آبَ وَ عِلْفَ نَمِیْدَا دَنْدَا تَا مِیْرَدَ * وَ کَمَا نَ

مِیْکَرْدَنَدَ کِهْ خَدَاوَنَدَا نَاقَةُ رُوْزْقِیَا * . خَوَاهَدُ شَدَ ی * بِنَاءَ

با لکسرو آمد تا خشن * و بر آوردن جانیه از ضرب * و زنی کردن * و زن خوانستن *
 و بتعدای علی * یا زنی نعت * بنیاد جماعت * مبتدی بالفتح و القصر جای *
 مبنای جماعت بنیاد لکسرو یضم نهاد * و آفرینش * یندان و انهم
 را کرده بر آورد * بنیاد کرمه کعبه شریقه * ا بنیاد بنا کردن
 بود را صلح * و بالحر * و او را حذف کرده *
 هوشش از * و اولاد بر آورد * جماعت * بنیاد با لکسرو
 دختر بنات بالتحریک جماعت * و بهاء بفتح و المده حسن * و بنیاد
 میاهایه فخر کردن * تباهی مثل *

فصل الثاء

و تلو الشیء با لکسرو پس روجیز * تلو بضم تین و شد الواو قرین کسی رفتن
 ز نصر * تالی نعت * تلاوة با لکسرو خواندن * تنالی پیای
 آیتنلاء طلب پیروی کردن * ی * توکی بالفتح و القصر هلاکی *
 و هلاک شدن * از سمع *

فصل الراء

تندی بالفتح پستان مرده وزن * و * ثروة بالفتح توانکوی *
 بالفتح و آمد مثل * اثر آء توانکر شدن * ی * ثری بالفتح و القصر
 زاغده * يقال ماله ناغیه و لا راغیه ای نیست

رَجَحَ * رَايَدَ * رَجَحَ لِيَدَقَ * تَأَيَّدَ * لَا زَمَ * مَنَعَ * مَوَازَاةَ * وَلَا زَاةَ
 بِنَ * بَرَشَدَنَ * وَ * أَسْوَاةَ * بِأَضْمٍ * بِشَوَادَ * رَهْمَاتَ * لَا شَوَ * بِالْفَتْحِ * مَزْهَمَ
 نِهَادَنَ * وَعِلَاجَ * كَرَدَنَ * اَزْ نَصَرِ * وَصَلَحَ * مَوَدَنَ * أَشْبَحَ * كِفَا عَلَ * طَبِيبَ *
 نَعَتْ * أَسَاةَ * بِضَمِّ الهمزة * جَمَاعَتَ * مَوَازَاةَ * وَاسْبَاةَ * مَجَالِدَ * تَبَاكُفَ *
 فَمَ * خَوَارِجَ * كَرَدَنَ * وَعِلَاجَ * مَوَدَنَ * أَشْبَحَ * اِسْبَاحَ * وَبِالْفَتْحِ * وَبِالْقَصْرِ * اِنْدَوَا
 وَانْدَوَا * كَبَلَنَ * اَزْ سَمْعَ * تَبَاكُفَ * رَهْمَاتَ * مَوَدَنَ * وَصَلَحَ * كَرَدَنَ *
 وَبِالْقَصْرِ * اِلَاحَ * بِالْخَرِيكَ * غَيْرَ * صَا * بِحَذْفِ التَّاءِ * جَمَاعَتَ * وَقَدْ يُرَادُ بِهَا
 بَدَنُ * مَنَعَ * اَلْوَا * بِالْفَتْحِ * تَقْصِيرَ * كَرَدَنَ * اَزْ نَصَرِ * أَشْبَحَ * بِالْمَدِّ * نَعَتْ *
 وَتَحْيِيلَ * اَلِيَّةَ * بِالْفَتْحِ * وَشَدَّ * اِلِيَاءَ * سَوَكُنَدَ * اَلَا * بِأَجْمَاعَتَ * اِيْلَا * سَوَكُنَدَ
 خَوَرَدَنَ * اِيْتِلَا * تَقْصِيرَ * كَوْنًا * كَرَدَنَ * وَبِالْمَدِّ * اِيْلَا * مَوَازَاةَ *
 يَ * اِلَى * بِالْكَسْرِ * الْقَصْرَ * وَبِالْفَتْحِ * نَعَتْ * اِلَا * بِأَجْمَاعَتَ * اِيْلَا * اِفْعَالِ * جَمَاعَتَ *
 يَ * اِنِّي * بِالْكَسْرِ * الْقَصْرَ * اَمْدَنَ * وَبِالْمَدِّ * اِيْلَا * اِفْعَالِ * جَمَاعَتَ * اِيْلَا * اِفْعَالِ *
 وَبِالْمَدِّ * اِيْلَا * اِفْعَالِ * جَمَاعَتَ * اِيْلَا * اِفْعَالِ * جَمَاعَتَ * اِيْلَا * اِفْعَالِ *
 دَرِيكَ * كَرَدَنَ * اِسْتَبْنَا * جَمْعَ * اِشْتَنَ * يَ * اِيْلَا * بِالْكَسْرِ * اِنْدَوَا *
 كَرَدَنَ * وَبِالْمَدِّ * اِيْلَا * اِفْعَالِ * جَمَاعَتَ * اِيْلَا * اِفْعَالِ * جَمَاعَتَ * اِيْلَا * اِفْعَالِ *
 مَوَدَنَ * اِيْلَا * اِفْعَالِ * جَمَاعَتَ * اِيْلَا * اِفْعَالِ * جَمَاعَتَ * اِيْلَا * اِفْعَالِ *
 اِيْلَا * اِفْعَالِ * جَمَاعَتَ * اِيْلَا * اِفْعَالِ * جَمَاعَتَ * اِيْلَا * اِفْعَالِ *

از سمع * وكرم * نَزِيه نعت * مَنَزَلَة بفتح الميم والراء جاي نيك وپاك *
 تَنَزِيه پاك كردن * و دور نمودن از بدى * قَرَض دور شدن * و پاك
 كشتن * نَكْهَة بالغنج بوي دهان * نَنُوَة بلند شدن * نَهْنَهَة بازداشتن از چيزي *

فصل الواو

وَجْه بالفتح روي * وُجُوه جمع * و سوي * و طربق * أَوْجَة
 و وُجُوه جماعت * جِهَة بكه الجيم كعدة سوي * و جَهْتِيَا كسر مثله *
 و نغال فعلت الخير لوجه الله اي لرضاء الله و ترقب الثواب منه * و جَا ه
 بالضم روياروي * و پيش * و كافي و اورا بتايدل كنند * و نُجَا ه كويند *
 و جَا هَة بالفتح خداوند جاء و با قدر شدن * ازكرم * تَوَجَّه رو بسوي
 چيزي كردن * مَوَاجَهَة روياروي كشتن * و برابر شدن * وَاَلَه بالتحريك
 بخودي و سر كشتني از عشق * و فريفته شدن * از سمع * وَا ه كلمه ايست
 موضوع براي تعجب از نيكي چيزي * يعنى چه خوش است * و ه معنى
 در بغ و افسوس نيز استعمال كنند * يقال وَاَلَه بعني چه نيك است *
 وَاِيَه بالفتح كلمه ايست موضوع براي تحريض و ورغلا نيدن *

فصل الهاء

هَيْهَات بالفتح و فتح التاء على البناء اسم فعل جمعى بعد اى دور است *

باب الواو والياء

رو یا روی سخن گفتن * شَنَاءَ کو سپند و الاصل شَوَّاهَةً بالتخريك + شَاءَ باینده
و شَبَّاهَةً جماعت * شَوَّاهَةً بالفتح زشت روی شدن * از نصر * اَشْوَاهَةً و شَوَّاهَةً
نعت * شَاءَ الرَّقْعَةَ مَثَلًا لِكَبِيرِ الْقَوْمِ مَا خَوَّنَ مِنْ شَاءَ الشَّطْرُجِ وَ رَقْعُهُ +

فصل الصاد

صَدَّ بالفتح و سَكُونِ الاخر على البناء اسم فعل بمعنى خاموش باش * +

فصل العين

عَصِيْبَةٌ كَجَرِيْمَةٍ دروغ و بهتان * عَاهَةً آفت *

فصل الفاء

فَعَّاهٌ بالكسر دانستن * از سمع و عالم دین * فَعَّاهَةً بالفتح عالم دین دانستن * اَرْكَمُ * فَزِيْدٌ
نعت * و دانای علم دین و احکام شرع * فُقَّهَاءُ جماعت * فُكَّاهَةً بالضم خوش طبعی *
و بالفتح مزاح کردن * از سمع * فُكَّاهَةً بكسر الثاني نعت * فَاكِهَةً بكسر الكاف
میوه * فَوَاحِيَةً جماعت * و فَاكِهَةً اِلِشْنَاءُ بکنی بهسا عن النار *
مَعْفَا كَهْفٌ با هم خوش طبعی کردن * فَوَّاهَةً بالفتح دهان * اَفْوَاهَةً جماعت *
و حرفی آخر را که هاست اکثر حذف کنند و اعراب را بواو دهند * و حرفی که نا
درین صورت تابع حرفی اعراب آخر است چون فَوَّاهَةً و فَوَّاهَةً * و کای و او را بهیم
بدل کنند و فَمَ کویند * فَوَّاهَةً نَوَّاهَةً بالفتح فیه

* از نصر * تَفَوَّاهَةً مثله *

فصل الميم

تَهْقُوهَ بِالْفَتْحِ خَنْدَ كُودَن * وَخَنْدَ سَكَّتْ بِأَوَازِ *

فصل الكاف

كَرَاهَةً بِالْفَتْحِ وَكَرَاهِيَةً بِالْفَتْحِ وَكَسْرَ الْهَاءِ وَفَتْحَ الْيَاءِ الْخَفِيفَةَ

نَاسِئِدَةً اشْتَنَى * اَزْ سَمِعَ * كَرِيهَ وَمَكْرُوفٍ بِمَعْنَى * كُرْةً بِالضَمِّ شَتَّى *

تَكْرِيهًا نَاسِئِدَةً كَرْدَن كَارِي * تَكْرِيهًا كَرَاهِيَةً دَاشْتَن * كَرَّةً بِالضَمِّ

نَهَابَتِ جِيءَ وَحَقِيقَتِ أَنْ * اِكْتِنَاهُ بِغَايَتِ وَحَقِيقَتِ جِيءِي دَرْ سِيدَن *

فصل الميم

مَرَّةً بِالِتَّوَكُّلِ نَبَاً شَدَن چَشم اَزِي سَرْمَكِي * اَزْ سَمِعَ * مَعِينٌ مَرَّهَا *

مَالِدٌ لَعَنَ * وَقَدْ يَقْصُرُ الْظُرُّ وَرَّةً * مَهْمَةً يَفْتَحُ الْمِيمِينَ دُشْتِ دَوْرَةً شَتَّ *

مَهْ بِاسْمِ فَعْلٍ بِمَعْنَى اِكْفَ * يَعْنِي بِاَزْمَانِ * مَاءً بِالْفَتْحِ وَالْمَدِ آب *

مُزِيكٌ وَالْهَمْزَةُ مُبْدِئَةٌ مِنَ الْهَاءِ * مَسِيحًا جَمَاعَتِ * وَتَازَكِي *

مَبْمُوزَانْدُودَ كَرْدَن چِيءِي * وَآرَاسْتَن چِيءِي نَاقِصِ *

فصل النون

نَهْ نَامَ آوَرُو بَزْرَكَ شَدَن * اَزْ كَرَمِ * نَابِهَ وَنَبِيهَةً نَعْتِ * اِنْتَبَاهَ

بِيْدَارِ شَدَن * تَنْبِيهَةً بِيْدَارِ كَرْدَن * وَآكَاهِي دَادَن بَو جِيءِي * تَنْبَهَ

نَبِيْدَارُو هَشِيَارِ شَدَن * نَجَّةً بِالْفَتْحِ رَا نَدَن * وَبَازِ دَاشْتَن * اَزْ سَمِعَ * نَزْهَةً

نَاشِيْمَ دَوْرِي * نَبِيْءًا نَهْ بِالْفَتْحِ دَوْرِ شَدَن اَزْ بِيْدِي *

تَاوِيَةً وَتَأْوَدَ آهَسَ ؛ وَالْأَهَمُّ مِنْهُ الْفَتْحُ وَشَدُّ الْهَاءِ بِمَعْنَى نَادٍ وَتَرْبِيعٌ *
 أَوَاةٌ بِالْفَتْحِ وَشَدُّ الْوَاوِ مُرَدِّ بِالْيَقِينِ * وَنَرْمُ دَلَّ * وَلَقَبَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلَ اللَّهِ *
 آيَةً بِالْكَسْرِ وَالْهَاءُ الْمَكْسُورَةُ اسْمٌ فَتِلْ بِمَعْنَى دَبَّكَزْ بَارِكُوا كَلَامَ مَعْمُودٍ رَا *
 وَأَيَّةٌ بِالنُّونِ دِيكَرْ كَلَامٌ مِثْلُ هَرِ كَلَامِيكَهَ بِأَشْدَّ * وَأَيُّهَا بِنْدِ نَوِيْنِ
 الْفَتْحُ بِمَعْنَى دِيكَرْ مَكُونِ وَخَا مَوْشَ بِأَشْدَّ *

فصل الباء

بَبْ بِهَةً وَبَبْ إِكَّةً بِالْفَتْحِ كَلَامٌ نَادٍ بِشَيْدَةٍ * بَبْ لَدَّ بِالْفَتْحِ نَادٍ وَرَبُّهُ بِشَيْدَةٍ بِبِيرِي
 كَلَامٌ * اَزْفَتِي * بَرَّهَةً بِالضَّمِّ وَالْفَتْحِ مَدَنِي دَرَا زَا زَرُوزْ كَارِ * بَلَّ بِالضَّرْبِ
 نَادٍ شَدُّ زَرْجِ * أَبَا بَلَّ بِأَشْدَّ * بَلَّ بِأَشْدَّ * بِأَشْدَّ * بِأَشْدَّ * بِأَشْدَّ *
 مَّا بِهَتْ لَهُ بِالضَّمِّ وَالْكَسْرِ أَيُّ نَدْرِ يَا فَتَمَّ أَوْرَا *

فصل الناء

تَرْهَاتٌ بِالضَّمِّ وَشَدُّ الرَّاءِ الْفَتْحُ حَا سَخْنَهَائِي بِاطْلُ * جَدَّ لَرَّ * تَرْهَاتٌ بِالْكَسْرِ
 تَكْبَرُ كَرْدَنَ * وَجَبْرَانُ شَدُّ * اَزْوَ رَبَّ *

فصل الجيم

جَبْمَةً بِالْفَتْحِ بِرِشَائِي * جَبَا تَ بِالْكَسْرِ جَاءَتِ * جَاةٌ بِزُرْكَ * وَنَزَلَتْ *

فصل الدال

تَدْلِيَةً بِخَرْدِ كَرْدِ زَرْنَ * وَكَيْسِي رَا بُقْمِ يَسِبْ دَرْ كَارِي أَفْكَدَن * تَدْلِيَةً

متخیر شدن: تَلَّ هُوَ غلطیدن سَنَكْ و شَنَاتَسْ *

فصل الراء

فَاهُوَ و رَفَاهِيَّةٌ با لفتح فیهما تن آهانی * تَرْفِيَةٌ آسوده کردن *

فصل السين

سَنَنَهُ بالتحريك حلقه کد بر * و قد یحذف الهمزة ویعوض عنها همزة الوصل *

یقال اِسْتُ كَامِ * و قد یحذف الهمزة فیقال سَمِ * سَفَهُ یا لتحريك

سَفَا و سَفَاهَةً بالفتح فیهما یخودی * و یخرد و سبك شدن * از کرم و سم *

سَفِيَّةٌ نعت منه * تَسَا فَا با هم سفاقت کردن * و دشنام دادن *

فصل الشين

شَبَّهَهُ بالضم ارشید کرد * شَبَّهَ (ت) و ضم الباء و فتحة جها عت * شَبَّهَ

یا کسر و التحريك ما نند * شَبَّيْهُ مثله * اَشْبَاهُهُ یا چیزی ما نند شدن *

اَشْتَبَاهُ پوشیدن شدن کار بر کسی * تَشَبَّهَ ما نند کردن * تَشَبَّهَ

لازم منه * شَدَّ یا لفتح یخودی * و سر کشته کردن * از منع * و بیستعمل

بیهول * شَرَّ بالتحريك آزارناك و حریص شدن * از جمع * تَشَرَّرَ بکسر العین

نیت * شَرَّفَهُ یا لتحريك لب * و اصلها شَفَّهَهُ بالتحريك * شَفَّاهَةٌ جهات *

بَنَتِ الشَّفَّةَ کنانه * کلام و تن * شَفَّهَ بالفتح الحاح کردن در

سوال باز فتح و یقال شَفَّهَ بکسر و نند الناس الشرب * شَفَّاهَةٌ

نَمْنٌ بِالْفَتْحِ بوي ناخوش * وکند * شدن * از کرم * اَنْتَانِ مَثَلُهُ * نُونِ
 بِالضَّمِّ مای * و یکی از حروف هجا * تَنَوْنِ نون ساکن که در آخر کلمه
 در آرند و ننویسند * و جنین نون در آخر کلمه درآوردن *

فصل الواو

وَأَنَّ بِالْكَرْبِكِ بَت * أَوْ تَانِ جَمَاعَتِ * وَجَنَّةٌ بِفَتْحٍ وَيُنْثَلُ رِخْسَارِ *
 نَاقَةٌ وَجِنَاءٌ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ سَخْتِ وَاسْتَوَارِ * وَزَنْ بِالْفَتْحِ * زِنَةٌ بِالْكَسْرِ
 سَجِيدِن * از ضرب * و انداز * و قدر هر چیز * أَوْ زَانِ جَمَاعَتِ *
 مِمَّنْ: آن با کسر ترازو * تَوَازِنِ سَجِيدِن * وَسَنَ بِالْكَرْبِكِ سِنَةٌ بِالْكَسْرِ
 خواب * و خوابیدن * از سمع * وَطَنَ بِالْكَرْبِكِ حَایِ بَاشِ مَرْدَمِ *
 أَوْ طَانِ جَمَاعَتِ * مَوْطِنَ بِالْفَتْحِ وَكُسْرٍ الطَّاءِ مَثَلُهُ * أَبْطَانِ وَطَنِ كِرْفَنِ *
 و جای دادن * اسْتِطِيطَانِ وَطَنِ كِرْفَنِ * وَكَنْةٌ بِالضَّمِّ أَشْيَانُهُ مَرْغِ *
 وَهْنٌ بِالْفَتْحِ وَالتَّكْرِبِ سَسْتِي * وَهَسْتِ شَدْنِ * از ضرب * أَبْهَانِ سَسْتِ كِرْدَنِ *

فصل الهاء

هَمْنٌ وَتَهْنَانُ بِالْفَتْحِ فَبِهَآءٍ بَارَانِ يَكْسَاعَتِ * وَبَارِدِنِ * از ضرب بَاسِه
 هَمُونُ بِالْفَتْحِ نَعْتِ مَنَعِ * تَهْجِبِنِ زَشْتِ * وَعِيْمَانِ كِرْدَنِ * اسْتِهْجَانِ
 مَكْرُو * شَرْدَنِ * تَهْجِبِنِ در همیان و کیسه نهادن * هَمُونُ بِالْفَتْحِ آرام
 و نرویی کرده ن * و هَبِكِ شَدْنِ * از نصر * هَمِينُ بِالْفَتْحِ وَشَدَّ الْيَاءِ وَخَفِجَةٍ

سهل و آسان * نعت * هُون بالضم و هَوَان بالفتح خوار می * هَيْئَة
یا کسر روشن * اِهْزَاة سبک داشتن * و خوار کردن * اِسْنَهَا ذَه حقیق پیدا شدن *

فصل الیاء

یَقْنُ بالتخویر کند پتیر و ضعیف * یَقِیْن علم و ی کما ی اِیْقَان با یقین شدن *
و یَقِیْن کردن * یَقِیْن با یقین شدن * یَمْنُ بالتخویر تمام شهری * یَمْنُ
منسوب یومی * بمانی بزباد ة الالف مثله * یَمْنُ بالضم برکت * یَمْنُ بالفتح سوی
راست * مِیْمَنَة بفتح المیمین مثله * بَمِیْن دست راست * و قوت * و سو کند *
اَیْمَنُ اللّٰه بالفتح و ضم المیم و النون کلام است مفرد موضوع برای قسم *
و نزد بعضی جمع است * و کاهی نون را حذف کنند * وَاَیْمُ اللّٰه بضم
المیم خوانند * و کاهی تصرّفات دیگر هم کنند چنانکه در کتب مبسوطه
نعت مبیین است * اَیْمَان بیهمن رفتن * نَبِیْن بغوخذ کی گرفتن * مِیْمَا مَمْنَة

سوی دست راست شدن *

باب الهاء فصل الهمزة

اَلْهَ یا کسر کتاب پرستید * و معبود * اَللّٰه اصله الاله حذف ت الهمزة
للتخفیف * اَللّٰه در اصل با اللّ بود * حرف نداء را جهت کثرت استعمال
حذف کرد * میم مشدد مغنوح در آخر آن عوض آوردند * اَوَّه بالفتح
وَلَهَ بالمد و اَلْهَ بالمد و النون کلمه ایست که گفته شود وقت در دواند * *

بِالْحَرِيكَ زِيَانِ آوَرِي * وَفَصَاحَتِ * وَتَضْيِجُ شَدْنِ * اَزْ سَمْعِ * تَلْسِينِ بِنَكْسِرِ ثَانِي
 زِيَانِ آوَرِ * نَعْتِ * اَلْسِينِ مِثْلَةً * اَلْسَانِ بِالْفَتْحِ جِهَاتِ * لَسِينِ بِالْفَتْحِ بِيْزِيَانِ
 كَرَفْتَنِ كَسِي رَا * اَزْ نَصْرِ * اَلْعَنَ بِالْفَتْحِ رَا نَحْوِ * وَدَوْرُ كَرْدَنِ اَزْ نِيَكِي وَرَحْمَتِ *
 اَزْ فَتْحِ * لَعْنَةً اِسْمُ مِنْهُ * لَعِينٌ وَ مَلْعُونٌ بِمَعْنَى * تَلْقِيْنِ فِهْمًا نِيدَن *
 تَلْقِيْنِ بِتَلْقِيْنِ فِهْمِيْدَن * لَكِنْ بِالْحَرِيكَ لُكْنَةً بِالْفَتْحِ دَرْمَا نَذَكِي
 بِسَخْنِ * وَ دَرْمَا نَذَكِي * اَزْ سَمْعِ * اَلُوْنِ بِالْفَتْحِ كَوْنَةً * وَ رَنَكِ چُونِ
 سَرِي وَخَوَانِ * اَلُوْا نِ جِهَاتِ * وَ لَوْ عِي اَزْ دَر خَتِ دَرْمَا * لَيْبَنَةً بِالْكَسْرِ يَكِي *
 وَيُجْمَعُ لَيْبَةً عَلٰى اِلَيْنِ بِالْكَسْرِ بِحَذْفِ اِلْتَاءِ * تَلُوْنِ رَنَكِ بَرَنَكِ شَدْنِ *
 وَ يُقَالُ فَاَنْ مَلْعُوْنٌ اَيِ بَرِيَكِ خَوْفِيْ مَا نَدِ * لَهْنَةً بِالضَمِّ نَاشْتَا شَكْنِ *
 لَيْبِنِ وَ لَيْبَةً بِالْكَسْرِ فِيْهِمَا لَوْ مِي * اَيْمَانِ بِالْفَتْحِ نَوْمِ شَدْنِ * اَزْ ضَرْبِ *
 لَيْبِنِ يَفْتَحُ اِلْيَامَ وَ شَدَّ اِلْيَاءَ اَلْمَكْسُوْرَةِ وَ تَخْفِيْهَا نَعْتِ مِنْهُ * اِلَا نَةً نَوْمِ
 كَرْدَا نِيدَن * تَلْيِيْنِ مِثْلَةً *

فصل الميم

مَتْنِ بِالْفَتْحِ يَشْتِ * مُتَوْنِ جِهَاتِ * مَتَانَةً بِالْفَتْحِ سَخْتِ شَدْنِ * اَزْ كَرَمِ *
 مَتِيْنِ نَعْتِ * مَتَّحَانِ بِالْفَتْحِ وَ شَدَّ اَلْجِيْمِ رَا يَكَانِ * مُتَجَوْنِ بِضَمِّتَيْنِ فِيْ بَاكِي *
 وَ فِيْ بَاكِ شَدْنِ * اَزْ نَصْرِ * مَكْنَةً بِالْكَسْرِ اَزْ مَا يَشُ وَ بَلَا * مَكْنِ بِتَحْرِيكِ
 اَلْعَيْنِ جِهَاتِ * اِمْتَحَانِ اَزْ مَوْدِيْنِ * مَبْلُ بِنَةً كَسْفِيْنَةً شَهْرِ * وَ شَهْرُ خَاوَرِ

بِبَيْتِهِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ * مَدَن بَيْتُهُ الْإِسْلَامُ نَامِ بَغْدَادِ اِذَا نَجَّهَتْ كَدَ سَلَامِ
 نَامِ دِرْيَائِي سَتَدْرِ بَغْدَادَ * مَدَن اَلْبَن مَعْرُودَ عَلَي زَنَةِ الْجَمْعِ نَامِ شَهْرِي * عَبْدُ الْمَدَنِ
 بِالْفَتْحِ مَرْدِي بُوْدَ دَر جَاهِلِيَّتْ مَعْرُوفَ بَدَ بَزْرَكِي وَشَرَاغِي اِذَا زَجَّهَتْ اَنْصَارُ وَقَبَائِلُ *
 مَرُورَن بَضْمَتَيْنِ عَادَتِ اِسْرُودَن بَجِيْزِي * اَزْ نَصْر * مَا رِنَ بَكْسَرِ الرَّاءِ
 فَرَمَةُ بَيْتِي * وَنِيْزَ مَزْنَةَ بِالضَّمِّ بَارَانِ * وَاِبرَ سَپِيْدِ * مَزْنُ بَجْدَفِ
 اِلْتِءَا جَمَاعَتِ * مَا عُوْنُ عَلَي زَنَةِ الْقَاعُوْلِ بَضْمِ الْعَيْنِ قِمَاشِ خَانَةِ * وَآبِ
 وَطَاعَتِ * وَهَرِ مَزْنَعَتِ وَعَطِيَّتِ * مَا مَعْنِي كَشْرِيْلُ آبِ رَوَانِ * اِمْعَانِ
 مَبَالِغَةُ عَمُودِن * وَبَغَايَتِ رَمِيْدِن * مَكْنَةُ بِالضَّمِّ قَدْرَتِ * وَتَوَانِكِرِي *
 فَرَجَائِي كَبِيْرَ شَدْنِ * اَزْ كَرَمِ * مَكِيْنِ نَعْتِ * وَقُوِي * اِمْكَانِ دَسْتِ
 دَادِنِ * تَمَكَّنِ دَسْتِ يَافْتَنِ * مَعْنِ بِالْفَتْحِ عَطَا * وَنَعْتِ دَادِنِ *
 وَنَعْتِ لَهَا دِنِ * اَزْ نَصْرِ * وَتَرِ نَجْدِيْنِ * مَعْنُونِ بِالْفَتْحِ مَرَكِ * اِمْتِنَانِ
 نَعْتِ دَادِنِ * وَبَيَانِ كَرْدِنِ نَبِكِي خُوْشِ بُوْ كَسِي * مَسُوْلَةُ بِفَتْحِ الْمِيمِ
 وَضَمِّ الْهَمْزَةِ قَبْلَ الْوَاوِ وَالسَّاكِنَةِ بَارُوكِرَانِي * تَهْمُزُولا * مَوْنُ بَضْمِ الْمِيمِ وَفَتْحِ الْعَيْنِ
 جَمَاعَتِ * مَوْنُ بِالْفَتْحِ مَوْنَتِ وَبَارُ كَسِي كَشِيْدِنِ * مَا تُنِ نَعْتِ مِنْهُ *
 اِمْتِنَانِ خَوَارُ وَضَعِيْفِ دَاشْتَنِ * مَعْنِ بِالْفَتْحِ دَرُوْغِ * وَدَرُوْغِ كَفْتَنِ
 اَزْ ضَرْبِ * مَا تُنِ نَعْتِ *

و بالتحریر رس که بدان د و شتورا بهم بندند * و نام مردی از اجداد

اویس قرنی * و پیوسته بروشدن از سمع * قرین نعت منه * و با کسر حریف *

و همدست * و رشجاعت * قرینه الرجل زن مرده * و قر و نه و قر و نه

نفس و دلا * و قرآن قوت دادن * اقتران نزد آمدن * مقارنه

و قرآن بیکدیگر پیوستن * و قرآن الحجاج و العمرة بهم آوردن

حج و عمر * قَطَوْنَ بضمتین اقامت کردن بجائی * از نصر * قاطین

نعت منه * قَمِیْن کا میر لائق * قَمِیْن بفتح القاف و فتح المیم و کسر هاء مثله *

قِنَّة بالضم بالای کو * قَنَّ بفتح العین جماعت * قَانُون بالفتح

و ضم النون اصل هر چیز * و قاعده کلیه که افرادش کثیر باشند * قَوَانِیْن

جماعت * قَبِیْن بالفتح آهنگر * و پدر قومی * و غلام * قَبِیْنَة بالفتح کنیز

سرود کوی * قَبِیْنَات جماعت *

فصل الکاف

كَفَّن بالتحریر جامه مرده * تَكْفِیْن کفن کردن میت * تَكْمُون

بضمتین پنهان شدن * از نصر * كَامِیْن نعت منه * كِن با کسر پوشش *

و خانه * كِنَان با کسر جماعت * كِنَانَة با کسر پیردان * كِنَانِیْن

جماعت * و قبيله * كَانُون بالفتح و ضم النون آتش دان * كَن بالفتح

پنهان داشتن * از نصر * كَنِیْن مَكْنُونانعت معنی * اَكْتَنَان پوشیده

قَدْ ن * اسْتَكْنَانِ ^{مثله} * كُون * وَكَيْنُوتُهُ بِالْفَتْحِ فِيهِمَا بَوَدَن *
 و موجود شدن * از نصر * و كايي از معروف مضارعش وقت دخول
 جازم نون را حذف كند تشبیها لها بنون الاعراب * پس در لم یَكُنْ
 مثلا لم یَكْ بضم كاف خوانند * مَكَائَةُ بِالْفَتْحِ جَايَكَة * و مرتبه *
 اسْتِكَائَةُ قَرَوْنِي كَرْدَن * كِهَائَةُ بِالْكَسْرِ اختر شناسي و قال كَوْنِي
 كَرْدَن * از نصر * و بالفتح كاهن شدن * از كرم * كَاهِنِ قال كَوِي
 نعت * كَهَنَةُ بِالْخَرِيكِ وَكُهَّانَ بِالضَمِّ وَشَدَّ الْهَاءُ جَمَاعَت * أَكْهَنَ
 كاهن شدن * و دانستن *

فصل اللام

لَبَنٌ بِالْخَرِيكِ شَمِير * أَلْبَانُ جَمَاعَت * لَبَانٌ بِالْفَتْحِ مِئِنَة * و شارح
 ایضاح گفته که بمعنی شیر زن است خَاصَّةً * لُبَانَةٌ بِالضَمِّ حاجت * لُبَانَاتُ
 جماعت * لَجَّيْنِ كَكَمِيَّتِ تَقَرُّ * لَحْنٌ بِالْفَتْحِ خطا کردن در کلام * از منع *
 و آواز * أَلْحَانُ جَمَاعَت * وَلَحْنُ الْقَوْلِ بِالْفَتْحِ ایضا فحوا و معناه *
 سَمَلٌ وَنَةُ بضمین نرمی * و نرم شدن * از کرم * لَدُنْ بِالْفَتْحِ نعت *
 و نیزه * نَرَمٌ وَلَفْزَانُ * لَدُنْ بِالْفَتْحِ اللام و ضم الدال و سکون النون نزد یک *
 ظرف بمعنی هند مبني على السكون * وفيه لغات أخرى * لِسَانٌ بِالْكَسْرِ زَبَان *
 گوینگی به من اللغة و الكلمة ایضا * أَلْسُنٌ و أَلْسِنَةُ جَمَاعَت * لِسَنٌ

وَبِالْفَتْحِ اَبْر * عَمَّنْ بِالْتَحْرِيكِ پيش آمدن چيزي * از نصر و ضرب * عَمْرَان
 بِالضَّمِّ اَغاز و اول شي * و علامت * عَوَان بِالْفَتْحِ ميانه سال از هر چيز *
 وَحَرْبُ عَوَانُ جَنك سخت و شديد * عَمْرُن بِالْفَتْحِ مَعْرُنةً بِالْفَتْحِ و ضَمِّ
 الْعَيْنِ ياري كردن * و ياري دادن * از نصر * عَمْرُن ايفضايار * و مددگار *
 اَعْوَانُ جَمَاعَت * و مجازا عَمَل نو كرو خد منكرار * مَعْوِلُ بِالْكَسْرِ بسيار
 ياري كنده * عَانَةٌ مَوِي زهار * و نام دهی بر آب فِرَات ينسب
 اَلَيْهَا الْخَمْرُ * وَكَلَّةٌ خَوْكِرَةٌ * اَبُو عَمْرٍو بِالْفَتْحِ كُنيت نَمَك * اَعَانَةٌ ياري
 دادن * اِسْتَعَانَةٌ ياري خواستن * عَيْنٌ بِالْفَتْحِ جَشم * و چشمه * اَعْيُنُ
 وَعْيُونُ جَمَاعَت * و زرد رست * و شخص * و نفس * و ذات * و كزیده *
 هَر جِيز * و اَعْيَانُ الْقَوْمِ اَشْرَافُهُمْ * و جَشم زخم رسانیدن * از ضرب *
 مَعَانُ بِالْفَتْحِ مَنُود * و جای بازگشت * تَعْيِينُ خَاص كَرْدَن چيزي * تَعْيِينُ
 لَازِم مَنه * مَعَايِنَةٌ و عِيَانُ رَوِيَار و يديدن چيزي را *

فصل الغين

عَبْنُ بِالْفَتْحِ نَقْصَانُ آوَرْدَن در بيع * و بَكْر كَرْدَن * از ضرب * وَبِالْتَحْرِيكِ نَقْصَانُ
 دَر رَاي * عَبِيْنُ نَعْت * اَي كَوَل * مَعْبُودٌ مِثْلُهُ * تَغَابُنُ بَاهِمُ عَبْنُ كَرْدَن *
 و يَكْد يَكْر اَدْرِزِيَان اَفْزَنْدَن * غُصْنٌ بِالضَّمِّ شَاخِ دَر خَت * اَغْصَانُ وَغُصُونُ
 جَمَاعَت * غُذَّةٌ بِالضَّمِّ و شَادَن آوَارِ پِي * مَكَانُ اَغْنُ و اَرْضُ غَنَاءُ

ای جائیکه کیا و مردم بسیار باشند و قرینه غنا و دینه بسیار مردم

اِغْنَان آواز کردن در غنه * غافله شهر یست در مغرب

فصل الفاء

فِتْنَةٌ با کسر آزمایش * و کبرای * و فریخته کردن * از ضرب * ذَاتِن
نعت * فِتْنَانٌ بِالْفَتْحِ و شد التاء کثیر الفتنه * اِفْتِنَانٌ در فتنه افتادن *
و بی عقل و فریخته شدن * فِرْزَانٌ با کسر نام یکی مهره از شطرنج *
فِرَازِین جماعت * فِرْعَوْنٌ با کسر و فتح العین نام کافر معروف *
و قد یطلق علی الفلألم و المبطول * کما یقال لموسی لکل محق و عادل * فِطْنَةٌ
با کسر زیر کی * و تیزی خاطر * فِطْنٌ بتحریرک الثانی جماعت * فِطَانَةٌ بِالْفَتْحِ
هانا و زیرک شدن * از کرم * و دانستن * از سمع و نصر * فِطْنٌ بکسر الثانی
نعت * فَنٌّ بِالْفَتْحِ کونه * و علم * فُنُونٌ جماعت * فَنْنٌ بالتحریرک شاخ *
أَفْنَانٌ جماعت * أَفَانِین جمع الجمع * اِفْتِنَانٌ کلامهای کونا کون
آوردن * تَفْنِین کونا کون کردن * و در آمیختن * فِیْنَةٌ بِالْفَتْحِ ساعت *
و وقت * یقال لَعِیْنَةُ الْعِیْنَةِ بَعْدَ الْعِیْنَةِ ای دیدم او را ساعتی بعد ساعتی *

فصل القاف

قَرَنٌ بِالْفَتْحِ شاخ * و اهل یک روز کار از مردم * و انچه از شمس و تن طلوع
نخستین پیداشود * أَقْرَانٌ جماعت * و پیوستن چیزی چیزی * از ضرب *

مردی * و پدر قبیلہ * اِسْتَشْنَان لاغر و کهنه شدن * اِسْتَشْنَان بکسر شینین
 خور و عادت * شَیْن بالفتح عیب * وزشتی * ضد زب * وزشت کردن *
 از ضرب * شَنَان نعت * اِسْتَشْنَان عیبناک پنداشتن *

فصل الصاد

صَابُون معروف معرب * صَدَن بالکسر نام روز اول از هفت روزهای
 تجوزه * صَوْن بالفتح صِبَا نة بالکسر نگاهداشتن * از نصر * صَوَان بالضم
 و الکسر و صِدَان بالکسر جامه دان *

فصل الضاد

ضَبْن بالکسر کش * و زیر بغل * اِضْطَبَان زبر بغل کردن * ضِغْن
 یا کسر کینه * تَضَاغْن با هم کین گرفتن * اِضْطَغَان در پهلوی گرفتن *
 ضَمَان بالفتح کفیل شدن * از سمع * ضَا مین نعت منه * ضَمْن الِکْنَاب
 با کسر نوردا * تَصْمِیْن در آوردن کلام غیر در کلام خویش * تَضَمْن
 فراهم کردن مکتوب * ضِن بالکسر ضَمَانة بالفتح بخیلی کردن * از سمع *
 و ضرب * ضَمِیْن نعت منه * و نفیس *

فصل الطاء

طَاعَن بالفتح بنیزه زدن * از نصر * طَعَان بالفتح و شد العین
 اند * اِطْعَمَان و طُمَأْنِیْنَة

یضم اطاء و کسر النون الاولى بپارامیدن * و قراریا قتن * طین با کسر

کل * طینة یکی * و هرشت * تطیین کل اندودن *

فصل اطاء

طعن بالفتح و التحریک رقت * و کوچ کردن * از منع * طعينة هودج *

وزنیکه در هودج باشد * طعائین جماعت * اطعان بردن * و راندن *

طن بالفتح کمان * طنون جماعت * و کمان بردن * و دانستن * از نصر *

طنة با کسر تهمت * طنین صاحب تهمت نعت * مطنه بالفتح و کسر

اطاء جای کمان * تطنی کمان بردن * و اصاله التظن فابدلت النون

الا خیرة یا لیا و کسر ما قبلها *

فصل العین

عجن بالفتح خمیر کردن * و سرشتن هر چیزی * از ضرب * عجین خمیر

نعت * عدن بالتحریک نام جزیره * بعین * معدن بالفتح و کسر الدال

جان * و مرکز هر چیز * معادن جماعت * عرین و عرینة بیشه *

وما وای شیر * عطن بالتحریک خوا بکا * شتر * و جای باش * علا نية

یا لفتح و کسر النون و تخفیف الیاء ظاهر حال * علن بالتحریک اشکارا شدن *

از نصر * اعلان آشکارا کردن * عمان بالضم شهر یست در یمن *

و بالفتح و شد المیم شهر یست در شام * عمان با کسر کام * آعنة جماعت *

درز کار * آرمان و آزمنة جماعت * ذات

ای دورماني مقدم * زمانة بالفتح بر ماندن * از سمع * ز من بکسر

العين نعت * ازانان متهم کردن * زينة بالکسر آرایش * بوم الزينة

روز عید * زين بالفتح آراستن * از ضرب * ازانان آراسته شدن *

ازین بشد الزاء والياء مثله * تزبين خودشني را آراستن *

فصل السین

سجن بالکسر زندان * وبالفتح بازداشتن * ودر زندان کردن * از نصره

مسجنة بالفتح سبب حبس در زندان * سحنة بالفتح والتحریر هیات *

و نهاد * سحنة رانم کرمی * سکونة بضمتین کرم شدن * از نصره

سخین نعت * اسخان کرم کردن آب * وکر بانیدن به سخیمة

کنتی * سفن بضمتین و سفاثن جماعت * سکون بضمتین آرامیدن *

وضع حرکت * از نصر * ساکن نعت * سکان بالضم وشد الکاف

جماعت * سکينة بالفتح آرامش * وحلم ووقار * ساکن جماعت *

سکن بالتحریر هر چه بوی آرام حاصل شود چون زن و فرزند و دوست *

سکین بالکسر وشد الکاف المکسورة کارد * مسکن بالفتح جای باش *

مساکن جماعت * تسکین آرام دادن * و ساکن کردن * مسکنة

در ویشی * و ببحارة شدن * مسکین بالکسر درویش و ضعیف * نعت *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * وَاسْمُكَ * بِسْمِ اللَّهِ كَعَنْبِ فَرْدِ شَدَن * اَزْمَع * بِسْمِ اللَّهِ
 خَر * نَعْت * اِسْمِ سَمَانِ فَرْدِ شَمُودَن * بِسْمِ اللَّهِ بِالْاَحْرِيكَ رُوش * وَيَقْم
 اِسْمِ اَيْضًا * بِسْمِ اللَّهِ بِالْقَمِ رُوش * وَفَرَسُود * رَسُولُ وَكَرْد * اَوْ بِطَرِيقِ جَوَاز *
 نَسَمِ بِالْفَتْحِ رُوشِ وَسَمْتِ نِهَادَن * اَزْ نَصَر * بِسْمِ اللَّهِ بِالْكَسْرِ مَرْنِيزَة وَتِيزِي
 هَر حِيز * اِسْمِ اللَّهِ جَمَاعَت * بِسْمِ اللَّهِ بِالْكَسْرِ دَنْدَان * وَسَال * وَعَمَر * اَسْمَانِ
 جَمَاعَت * اِسْمِ اللَّهِ بِرُجَسْتَن وَتُوسَنی كَرْدَن اَسْمِ اللَّهِ بِسْمِ اللَّهِ بِالْكَسْرِ يَكِي
 اَز حُرُوفِ هِجَاو كَنَايَة مِي كَنَد اَز وَبَزَلَف مَعشُوق *

فصل الشين

شَان بِالْفَتْحِ كَار * وَحَال * شُؤُونِ جَمَاعَت * شَجَن بِالْاَحْوَبِ كَحَاجَت *
 وَجَدَو * شُحُونِ وَاشْجَانِ جَمَاعَت * وَبِالْفَتْحِ رَا * وَاَدِي * شُحُونِ
 جَمَاعَت * شُكْنِ بِالْفَتْحِ پَر كَرْدَن * اَزْمَع * شُكْلُ وَنَ بِضَمِّ تَيْنِ قُوتِ كَرْفَن *
 وَشَاخِ برآوردَن آه و بَر * اَزْ نَصَر * شَانِ آه و بَر * نَعْتِ مَنَد *
 شُورِيْدَن بِالْاِزْمِ مُصَغَّر * شَبَرِ نَ بِكَسْرِ الشين وَالرَاءِ نَامِ زِي مَعْرُوفِ
 وَحَسَنِ وَحَمَالِ كَه مَعْنَاهُ قَدْ خَسِرَ وَبُود * تَشَطَّنِ بِالْاَحْوَبِ وَبَنِ دَرَا *
 اَشْطَانِ جَمَاعَت * شُؤُونِ دُور شَدَن * اَزْ نَصَر * شَيْطَانِ بِالْفَتْحِ دَبُورِ
 اَبْلَسِ * شَبَا بِاِيْنِ جَمَاعَت * شُورِ بَطِينِ بِالْقَمِ مُصَغَّر وَقد بَيَد لَوَاوَة يَاء *
 شَنَ بِالْفَتْحِ رِيختنِ مَعْنَاهُ وَخَتَن * اَزْ نَصَر * وَمَشْكِيْز * خُود كَهَنَة * وَنَامِ

کتاب هر چه بر وي طعام نهذه معرب * خان التجار کاروان سراي *

فصل الادل

كَ جَن بالفتح پوشیدن ابو آسمان را * از نصر * و ابر * و باران كثير *

كَ جَنَّة بضمين و شدالون الفتوحه تار بكى * و ابر بر هم نشسته *

كَ حَانَ بالضم دود * اَنَّ حِنَّة جماعت * كَرَن بالتحريك چرك *

كَ قَن بالفتح در خاک نهان كردن * و بكور نهادن * ارضرب * كَ فَنَن

مَنْ قُون بمعنى * نعت * كَ فَيِنَّة خزانه * كَ فَاِنَّ جماعت * (مَنْة

با لكسر مवाद * و مزبله * و آثار سكونت مبد * كَ فَنَن بفتح الفين جماعت *

كَ ن بالفتح خُم * كَ نَان با لكسر جماعت * كَ نَن بالفتح و باء النسبة

كلا * قاضي * كوئيا تشبيه داده اند * خُم از حوت اسنداده * كَ و ن

بالضم پست و فرود * و جز * و اندك * و نزد * و كُ و نَكَ اَل فعل بمعنى خُذ اي

بگير * كَ بَوَان با لكسر جمع اوراق كه دران احوال لشكر و عطا با نوشته

شود * و مجموعه اشعار و غزل * كَ وَا بَيْن جماعت * كَ وِيْن جمع كردن *

و در ديوان نبشتن * كَ بِن با لكسر كيش * اَنَّ كَن جماعت * و پاداش

دادن * از ضرب * شد اياء پاداش دهند * و ناهيست

از نامه اي الهی * كَ ي * و راستي * كَ يَانَات

جماعت * و دينداري كردن * و اطاعت و فروتنی نمودن *

دَ پَنَ بِالْفَتْحِ وَامٌ * دَ پَیون جماعت * اَنْ یَا نَ عَلَی اَفْعَالٍ بِشَدِّ الدَّالِ وَامٌ خَوَاسِثُ *

فصل الذال

اَنْ عَانَ کردن نهادن * دَ قَنَ بِالْتَحْرِیکِ زَنْجُ * اَنْ قَانَ جماعت * دَ عَنَ دَ قَنَ
دَ هُنَ بِالْکَسْرِ تَنْزِیْ خَاطِرُ * اَنْ هَانَ جماعت * دَ هُنَ

فصل الراء

رَدَن بِالضَمِّ بَنَ آسِیْنُ * اَرْدَانُ جماعت * رَدَ یَدَّةً عَلَی التَّصْغِیرِ نَامُ زَنْجُ *
رَزَانَةً بِالْفَتْحِ آهَسْتِکِی * وَبِاحْلَمَ وَسْکُونُ شَدْنُ * اَزْکَرَمُ * شِیْ رَزِیْنُ
چیزِ ثَقِیل * وَکَرَامَیَه * نَعْتُ * اَبُو زَرِیْنُ کَنْیَتُ نَوِیْ اَزْ حَلَوِ * رَسَنُ
بِالتَّحْرِیکِ مَعْرُوفُ * رَزْکُونُ بَضْمَتِیْنِ مِیلُ کَرْدَنُ بِجِیْزِی * اَزْ سَمْعِ وَفَتْحُ *
رَکَانَةً بِالْفَتْحِ آرَمِید * شَدْنُ * اَزْکَرَمُ * رِکِیْنُ نَعْتُ * رَنَّةً بِالْفَتْحِ آوَاذُ *
رَنَاتُ جماعت * وَآوَاذُ کَرْدَنُ * اَزْضَرْبُ * مَرَّ نَانَ بِالْکَسْرِ نَعْتُ *
اَرَنَانَ بَالِکَ وَزَارِی کَرْدَنُ * رَهَنَ بِالْفَتْحِ کَرْدَ اَدَنُ * اَزْ فَتْحُ * وَکَرُو *
رَهِیْنُ وَ مَرَّ هُونُ مَعْنٰی * اَرْتَهَانَ کَرُو کَرْتَنُ * مَرَّ اَهْدَةَ وَرَهَانَ
کَرُو بَسْتَنُ * وَشَرْطُ کَرْدَنُ بِنَاحِثِنِ اسْبَ وَجَزْ آن * رِیْنُ بِالْفَتْحِ غَالِبُ شَدْنُ * اَزْضَرْبُ *
رِیْنُ

فصل الزاء

زَبُونُ بِالْفَتْحِ مَرْدُ گُولِ وَاحِقُ * وَحَرِیفُ وَیَارُ * زَفُونُ بِالْفَتْحِ پَایِ
کَرُو فَنِی * وَرَقَصُ کَرْدَنُ * اَزْضَرْبُ * زَمَنُ وَزَمَانُ بِالْتَحْرِیکِ فِیْهِمَا
زَمَنُ

پار شدن * و امرأة مُحَصِّنَةً بکسر الصاد و فتحها زن پار سا * حَصْن
 با کسر کنا ر * حِصْنًا الشَّيْءُ د و کَرَانَهُ جیزی * حَصْنٌ بِالْتَّعْرِ بک کوهی *
 حَفْنَةً بِالْفَتْح پیری کف * و کوآن * حَنِینٌ بِالْفَتْح آرزومندی * و آرزومند
 شدن * از ضرب * حَنَا ن بِالْفَتْح بخشودن * از ضرب * وَیُقَالُ حَنَا نَیْکَ
 ای مهر بای کن و عطوفت مما بتوالی * حَنَا ن بِالْفَتْح و شد النون بخشا بند *
 و تَوَسَّ حَنَا نَةً کمان * و از کنند * و امرأة حَنَا نَةً زنیکه زوج اول را
 يعطو فت و مهر بای داد کنند * و تحزن از فراق او نماید * حَنِینٌ عَلَى وَزْنِ
 النَصْرِ مَوْضِعِي * و نام موزه دوزی معروف * وَفِي الْمَثَلِ رَجَعَ بِحَقِّي حَنِینٌ
 اصالتش اینست که حَنِینٌ کفش دوزی بود معروف در فن خود دوزی در اثنای
 راه با اعرابی در جارش و از جهت بهای موزه مخصوصی بمیان آمد اعرابی
 از غضب موزه را پس داد چون حنین موزه را پس گرفت و راهی شد
 و رعیش اعرابی حیلۀ را راد * قتلش شنافت حنین ابن معنی را در یافتن
 در اثنای راه یک موزه را انداخت و روانه شد * خون اعرابی رسید یک
 موزه د بد افتاده بد لگفت کاش اگر د بگری هم بودی گرفتاری پس آن موزه
 را گذاشته باز پیش شنافت * و دوزی مسافت موزه د بکر را
 نیز انداخت و خود در کمین بی * دان موضع رسید *

دید موزه دیکم نیز افتاده شمر را هاج * رختی بسته آن موزه را
 گرفته

گرفته در طلب موزه که گذاشته بود شناخت * چنین فرصت یافت
 هر کوبش را در بود * چون اعرابی موزه را آورد دید شترش را کسی
 بغارت برده بر کرده * خویش نادم شده و از یافتن شتر نا امید بخافه
 و گشت * پس مثل شد در نا میدی و بی بهره شدن * تَکُنْ مهر بانی نمودن *
 حَیْنِ با کسر هنگام * و زمان * أَحْیَانِ جماعت * و هنگام آمدن و رسیدن *
 از ضرب * و بالفتح هلاکی * حَانَةُ دوکان شراب * حَانَاتِ جماعت *
 حَانُوتٌ بضم النون مثله * حَوَانِیتِ جماعت *

فصل الخاء

خَبْنِ بالفتح پنهان کردن * از ضرب * خَبْنَةُ بالضم آنچه زبر کش گرفته
 شود * خَبْنٌ بتحرک العین جماعت * اخْتِمَانٌ در کنار چیزی برداشتن *
 خَتْنٌ بالتحرک اِدا مَاد * و بالفتح ختنه کردن * از نصر * خَدَنَ با کسر
 دوست * اخْدَانِ جماعت * خَزَنَ بالفتح بکنجینه نهادن مال را *
 از نصر * و پنهان کردن راز را * خَازِنِ نعت * خَزْفَةُ بالتحرک
 جماعت * خَزَانَةُ با کسر خَزِیْنَةُ بالفتح کنجینه * خَزَائِنِ جماعت *
 خَشْوَنَةُ بضم هاءین درشتی * و درشت شدن * از کرم * أَخْشَنَ و خَشْنًا *
 نعت * خِبَانَةُ با کسر نارا ستی * و نارا ستی کردن * از نصر * خَائِنِ
 نعت * خَوْوَنَ بالفتح و خَوَانِ بالفتح و شد الواد مثله * خِرَانِ با کسر

جماعت * تَهْمِين کران قیدیت * و هَسَم سَم

فصل الجیم

جَبْن بالضم و بضمین بد دل * و بد دل شدن * از نصر * جَبَان بالفتح نعت
سنگ * جِرَان الْبَعِير باکسر پیش کردن شتر از مدح تا منکر * جَفْن بالفتح
پاک چشم * و نیام تیغ * أَجْفَان و جُفُون جماعت * جَفْنَة بالفتح کاسه
بزرگ * جِفَان باکسر جماعت * جُمَانَة بالضم دانه از نقره که مثل
مروارید کرد سازند * جُمَان حذف التاء و جُمَانَات جماعت *
و کلمات خوب * و دندانه های محبوب را بدان تشبیه دهند * جُنُون بضمین
پوشیدن از نصر * و دیوانه شدن و مستعمل بجهولا * مَجْنُون دیوانه
نعت * و در آمدن شب * جَنَّة بالضم و مَجَنّ باکسر المیم و فتح الجیم
و شد النون سپهر * جَنَّة بالفتح بهشت و بستان * جِنَان باکسر جماعت *
جِن و جِنَّة باکسر فیهما پی * جِنَان بالفتح دل * جَنِّین چه که در
شکم باشد * أَجَنَّة جماعت * أَجَنَان در آمدن شب * تَجَنِّین دیوانه
کردن * جُهینَة بضم الجیم و تاء الهاء اسم قبیله * و نام شراب فروشی *
و المثل و عن جُهینَة الخمر الیقین قصه اش چنین است که حصین شخصی از
قبیله کلاب بدرفت و با او مردی بود از قبیله جُهینَة که احسن نام داشت *
در منزلی احسن حصین را کشت و مال او را برد * صخره که عده حصین بود

چون خبر قتل او شنید کریان پیرسان حال او میکشت پس اخنس گفت * نظم *

* تُسَائِلُ عَنْ حُصَيْنٍ كُلِّ رَكْبٍ * وَعِنْدَ جَهَنَّةِ الْخَبَرِ الْيَقِينُ *

پس مثل کشت در علم و خبر یقینی *

فصل الحاء

إِحْنَانٌ كَشِيدٌ * حُرُونٌ بَضْمَتَيْنِ تَوْسَنِي كُودُنْ * اَزْ نَصْرٍ * حُرُونٌ

بِالْفَتْحِ تَوْسَنِ سِرْ كَشِ نَعْتِ * حَزْنٌ بِالضَّمِّ اَنْدَوَةٌ وَغَمٌ * أَحْزَانٌ جَمَاعَتِ *

و اَنْدَوَةٌ كَيْنِ كُودُنْ * اَزْ نَصْرٍ * وَبِالْتَّحْرِيكِ اَنْدَوَةٌ كَيْنِ شَدُنْ *

اَزْ مَعٍ * حَزِينٌ وَ مَحْزُونٌ نَعْتِ * حَزْنٌ بِالْفَتْحِ زَمِينٌ دَرِ شَتِ *

حُزْنَانَةٌ بِالضَّمِّ عِيَالٌ مَرُدٌ كَهْجَتِ اَيْشَانِ اَنْدَوَةٌ خُورِدٌ * حَسَنٌ بِالضَّمِّ

خُورِي * وَنِيكُوْتِي * مَكَا بَسْنِ جَمَاعَتِ عَلِي غَيْرِ قِيَّاسِ * وَبِالْتَّحْرِيكِ نِيكٌ *

حَسَانٌ بِالْكَسْرِ جَمَاعَتِ * حَسَنَةٌ بِالتَّحْرِيكِ مَوْتُ مَنَةٍ وَنِيكِي * حَسَنَاتٌ جَمَاعَتِ *

حَسَانٌ بِالْفَتْحِ وَ شَدِ السَّيْنِ نَامٌ مَادِحِ پِيغمبرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ * حَسَنٌ بِالتَّحْرِيكِ

و حُسَيْنٌ عَلِي كَمِيَّتِ نَامٌ دَوْنِ بِيْرَةٍ وَ مَوْلِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ * وَ نَامٌ دَوْنِ بِيْرَانِ * حَسَنٌ بِصَرْفِ

كِهْ كَنِيَّتِشِ اَبَا سَعِيْدِ بْنِ بَسَارٍ بُوْدَ يَكِي اَزْ مَعَارِفِ اَسْتِ دَرِ فِصَاحَتِ وَ وَ عَظْ *

إِحْسَانٌ نِيكُوْتِي مَوْدُنْ * وَ كَلَامٌ نِيكُو كَفْتُنْ * وَ نِيكُو كُودُنْ * اِسْتِحْسَانٌ

نِيكُو شَمَرْدُنْ * تَحْسِينٌ نِيكُو كُودُنْ * حِصْنٌ بِالْكَسْرِ پَنَاءٌ * وَ جَايِ پَنَاءِ *

حُصُونٌ جَمَاعَتِ * أَبُو التَّحْسِينِ كَمِيَّتِ كَنِيَّتِ رَوْبَاءِ * أَحْصَانٌ

بامد و کسر المیم و فتح النون اسم فعل معنی آجب یعنی قبول کن و بپذیر *
 يقال في جواب الدعاء وبعد * تَأْمِينِ آمِينَ * گفتن * أَنْ بِالْفَتْحِ حَقِيقَتِ چيز *
 وَإِنْ وَأَنْ بفتح الهمزة و کسر ها از حروفهای عامله که اسم را نصب و خبر را
 رفع کنند و حالات آن بتفصیل در نحو میبین است * وَأَنْ بِالْفَتْحِ هُنَّ كَام *
 آيِن بِالْفَتْحِ مانند کي * و فعل ازین معنی مستعمل نیست * و رسیدن * از ضرب *
 و کلمه استغفار است بمعنی کجا *

فصل الباء

بَكَنْ بِالْكَرِيكِ تَنْ * أَبْدَانِ جَمَاعَتِ * وَزُرَّةٌ كَوْتَا * بَكَ نَةً بِالْكَرِيكِ
 شتر و گا و قربانی که بمکه قربان کنند * بَرْتَنِ بضم الباء و التاء چنگال د د *
 و مرغان شکاری * بَرَاتِنِ جَمَاعَتِ * بَرَهَانِ بِالضَمِّ حُجَّتِ * و دلیل * بَرَاهِينِ
 جَمَاعَتِ * بَرَهْنَةً دَلِيلَ آوردن * بِمِسْتَانِ بِالضَمِّ بَاغِ * معرب بوستان *
 بِمِسَاتِينِ جَمَاعَتِ * بَطْنِ بِالْفَتْحِ شَكَمِ * بَطُونِ جَمَاعَتِ * و درون کار
 شناختن * و پوشیده شدن * از نصر * بَطْنِ بِالْكَرِيكِ كَلَانِ شَكَمِ شدن
 * از سمع * بَطْلِينِ نَعْتِ * و فراخ * بَطَانِ بِالْكَسْرِ جَمَاعَتِ * بَطْنَةً بِالْكَسْرِ پُورِ
 شکم و سیری از طعام * اسْتَبْطَانِ نِهَانِ داشتن * تَبْطِينِ جَمَاعَةٍ را استر کردن *
 تَبْطُنِ درون وادی در آمدن * و کلان شکم شدن * بِنَانَةً
 بِالْفَتْحِ سرانگشت * بِنَانِ بِحذف التاء جَمَاعَتِ * ابْنَانِ مَقِيمِ شدن
 حائر

بجائی * بون بالفتح فزونی و فضل * و مسافت * بآن نوبی از درخت مشهور
 بسرو * بانة یکی * بین بالفتح جدائی * و جدا شدن * از ضرب * بیآن
 بالفتح سخن پیدا و کشاده گفتن * و هویدا شدن * از ضرب * بین کسید
 پیدا نعت * بینة مونت منه * و دلیل * و کوا * بین بالفتح ایضا در میان *
 ظرفیست لازم الاضافة و کاهی الف و کاهی لفظ ماد را آخوش زیاده میکنند
 درینصورت مضایف الیه ابن که لفظ وقت و زمان باشد حذف شود و بر
 جمله درآید * کما یقال بینما نحن کذا یعنی درین هنگام که من همچنان بودم *
 اِبانة پیدا و کشاده کردن * و شدن * متعدد و لازم * و جدا شدن * تبیین
 پیدا کردن * تبیان با کسر مثله * تبیین هویدا شدن * و دیدن *
 و دانستن * استنبأ نة ظاهر شدن * و شناختن * مبأینة از هم جدا شدن *

فصل الثاء

اِتِّعَان استوار کردن کار *

فصل الثاء

تَبْنَة بالضم آنچه در کش گرفته شود * تَبْن بتحریر الهاء جماعت * تَفْنَة
 بفتح الثاء و کسر الراء آنچه بر زمین رسد از بدن شتر و قوت خسپیدن *
 چون زانو و سینه و جزآن * تَفْنَات جماعت * ثَمَانِی و ثَمَانِیة بالفتح هشت *
 ثَمَانُون هشتاد * ثَمْن بالضم هشتم حصه * و بالتحریر بهاء * اَثْمَان

روز * هَرَم بکسر و الثاني نعت * هَزَم بالفتح و هَزِيْمَةٌ شکست دادن لشکر را *

از ضرب * اِنْهَزَام لازم منه * هَشَام بالكسر نام مرد مان * هَضَم بالفتح شکستن * و کواریدن طعام در معد * و چیزی از حق کسی باز شکستن *

از ضرب * هَضِيْمَةٌ ستم * اِفْتِصَام بیداد کردن * و از حق کسی کم

مودن * هَلَم بالفتح و ضم اللام و شد الميم المفتوحة اسم فعل بمعنى اِثْتِ یعنی

بیا * و در اعراب و تصریفش اختلاف است بنفصیل از کتب مبسوطة * حو

و لغت دریافت شود * و هَلَمَّ جَرَّ اِی پیش بیا کشیدن را * هَلَمَّةٌ هَلَمَّ

کفن * هَلَمَّةٌ بکسر و روبردن * هَلَمَّ بالفتح اندوه * هَهُوم جماعت * و قصد

کردن * از ضرب * و کد اختن بیماری و اندوه تن را * مَهُوم نعت منه *

هَم بالكسر و الشد پیرفانی * هَمَّام بالفتح و شد الميم نام مرد مان * اِهَمَّام

غمناك کردن * مَهْم نعت منه * و مجاز بمعنى ضرور مستعمل است * اِهْتَمَّام

اندوهکین شدن * هَمَهْمَةٌ گردانیدن آواز در سینه * و بانك کردن

در وقت کوفنکی کلو * هَمِيْنَمَةٌ آواز جفی کردن که بفهم نباید * هَامَمَةٌ

سر * و رئیس * هَام جماعت * تَهَوُّم سرفروء افکندن از خواب و جنبیدن *

هَبَم بالفتح و هَبَمَان بالتحریر سرکشکی از عشق * و سرکشته شدن * از ضرب * هَبَم

هَبَم سرکشته نعت * اِسْتَهَامَةٌ شیفته گردانیدن *

يَتِيمٌ طفل ي پدر * وَستورِي مَادِر * وَجوهريكتا * يَتَامَى بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ
 جَمَاعَت * يَا يَتِيمِينَ بِفَتْحِ السِّينِ جَنبِلِي * يَمَّ بِالْفَتْحِ دَرِيَا * يَمَامَةً بِالْفَتْحِ
 نَامِ شَهْرِي از حَاز * كَيْمِيمٌ قَصْدُ كَرْدَن * تَيْمَمٌ سَجْدَ كَرْدَن دَسْت وَرُو
 بِحَاك بَعُوض وَضُوضَا غَسَل * يَوْمَ بِالْفَتْحِ رُوْز * أَيَّامِ جَمَاعَت * بَهْمَاءُ
 بِهَا الْفَتْحُ وَالْمَدُّ دَشْتِي پَايَان * أَيُّهُمْ مَرْدِ كَرِيْز * وَنَامِ پَدَرِ جَبَلَةَ كَهْ آخَرِينَ
 مَلُوكِ غَسَانِ اسْت *

باب النون فصل الهمزة

أَبَانٌ بِالْكَسْرِ وَشَدَّ الْبَاءَ هُنَاكَمَ وَوَقْتُ * أَتَانُ بِالْفَتْحِ مَادَةٌ خَر * أُنْ
 بِالضَّمِّ وَبَضْمَتَيْنِ كُوش * أَنْ اَنْ بِالْمَدِّ جَمَاعَت * اِنْ اَنْ بِالْكَسْرِ وَالنَّخْرِيَّةِ
 دَسْتُورِي دَادَن * وَكُوشِ دَاشْتَن * اَزْ عَلَم * وَدَسْتُورِي * أَنْ اَنْ بِالْفَتْحِ
 بِأَنكَ غَاز * اِنْ اَنْ آكَاهِ دَادَن * تَأْنِي بَيْنَ بَأَنِكَ مَازِ كَفَن * اِسْتَنْ اَنْ
 حَكَمِ خَوَاسْتَن * أَمَانٌ وَأَمَانَةٌ بِالْفَتْحِ فَيَهْمَا زِيْنَهَارِي * وَبِي بِيَمِي * أَمِنْ
 بِالْفَتْحِ فِي خَوْفِي * وَبِي بِيَمِي شَدَن * اَزْ سَمْع * آمِنِ نَعْت * أَمَانَةٌ اِيضًا وَدِيْعَتِ
 وَجِيْزِ سَبْرَد * آمِيْنِ اِمَانَتِ دَار * اُمْنَاءُ جَمَاعَت * اِئْمَانٌ بِخُدا
 وَرَسُوْلُ كَرُوِيْدَن * وَبِيخُوفِ وَبِيَمِي كَرْدَانِ بَدَن * مُؤْمِنِ خُدا كَرُوْنَد *
 نَعْتِ مَنَّة * وَنَامِي اَزْ نَامِهَائِي اَلْهِي * وَمِنَّةُ اَلْمُهَيِّمِينَ بِقَلْبِ اَلْهَمَزَةِ اَلْاُولَى
 هَاءُ اَوَّلِ اَلثَّانِيَةِ بَاءُ اَلثَّانِي حَافِظُ وَنَكْهَان * اِئْتِمَانِ اَمِيْنِ دَاشْتَن * آمِيْنِ

کردن * نَعَم بِالْفَتْحِ مَخْنُ أَهْمَتُهُ كَفْتَن * از ضرب و فَتْح * نَعْمَةً بِالْفَتْحِ آوَا *
 نَعَم بِالْفَتْحِ عَنَابُ كَرْدَن * از ضرب * اِنْتِقَامُ كَيْنُهُ كَشَبَدَن * و عَذَابُ
 كَرْدَن * نَعَم بِالْفَتْحِ مَخْنُ جَبَنی كَرْدَن * و ظَاهِرُ كَرْدَن رَا * از ضرب و نَصَو *
 نَمِيمَةً مَخْنُ حِينِ * نُمُومُ بِالْفَتْحِ وَنَمَامُ بِالْفَتْحِ وَشَدَالِمِيمُ نَعْت * نَمْنَمَةً آرَا سَتَن *
 و نَفَشُ كَرْدَن حَامِد * نَوْمُ بِالْفَتْحِ بِخَوَابُ شَدَن * از سَمْع * و خَوَابُ * مَنَامُ
 بِالْفَتْحِ مَثَلُهُ * نَا اُمُ نَعْتُ مَنَد * نَوَامُ بِالضَمِّ وَشَدَالِوَا حَمَاعَتُ * نَوْمَةً
 نَضَمُ اَوَّلُ وَفَتْحِ ثَانِی سِیَارُ خَوَابُ كَنَدَن * اِنَا مَعَهُ خَوَا رَانِیْدَن * نَهَمُ بِالضَّرْبِ
 حَصَصُ كَشْتَن حَبْزِی * از سَمْع * نَهَمُ بِكَسْرِ الْهَاءِ نَعْت * مَنَهُومُ مَثَلُهُ *

فصل الواو

و حَوْمُ نَضَمَتَيْنِ عَامُوشُ كَشْتَن اَز اَنْدَو * وَخَشْمُ * از ضرب * وَخَشْمَاكَ وَ
 اَنْدَو هَنَاكَ شَدَن * وَخَوْمَةً نَضَمَتَيْنِ نَاكُورُ شَدَن طَعَامُ وَحَوَّانُ * از سَمْع *
 نَحْمَةً نَضَمُ الْتَاءِ وَفَتْحِ الْهَاءِ وَتَدَسُكُنُ الْهَاءُ عِنْدَ الْعَامَةِ نَاكُورُ اَرِی طَعَامُ
 دَر مَعْدَةِ * نَحْمٌ مَحْذُفُ الْتَاءِ حَمَاعَتُ * وَالتَّاءُ فِي الْاَوَّلِ مَبْدَأُ مَنَ الْوَاوِ *
 مَنَحْمَةً بِالْفَتْحِ سَبَبُ نَكُورِ اَرِی طَعَامُ * وَرَمُ بِالضَّرْبِ اَمَّا سَبَدَن * از حَسَب *
 وَامَّا س * اَوْرَامُ حَمَاعَتُ * وَتَسَمُ بِالْفَتْحِ سَهْمَةً نَاكُورُ نَشَانُ * وَنَشَانُ كُرْدَرِ *
 وَدَاغُ نَهَادَن * از ضرب * وَتَسَبُّمُ نَعْتُ * وَتَقَالُ فُلَانُ وَتَسِيمُ اِی حَبِیْبًا حَسَبُهُ
 اَلْوَجْهَ * مَوَسِّمُ بِالْفَتْحِ وَكَسْرُ السِّینِ حَايِ كَرْدَ اَمْدَن * وَهَنَكَا مَحْجُوعٌ وَتَسَبُّمُ

آن * مَبْسُومٌ با لکسر و فتح السبب جمال و زیبایی * اِتِّسَامٌ خود شستن را بچیزی
 نشان کردن * تَوَسُّعٌ نشان شناختن * وَضَمٌ بالفتح عار و عیب * و عیبناك
 کردن * اِزْضَرَبَ * وَضَمٌ بالتحریر بك تحت با نور داکه بر وی کوفت
 نهند * وَلَحْمٌ عَلَى وَضَمٍ مثل است در خراي وضائع شدن * وَعَمٌ بالفتح خوش
 هیش بودن * اِزْضَرَبَ * بَقَالَ عَمُوا صَبَاً هَا و مَسَاءً اَي خوش هیش باشید
 صبح و شام * وَفَمٌ بالفتح شکستن * وَخَوَارَكَدَانِيْدَن * اِزْضَرَبَ * وَلَبِيْمَةٌ
 مهمانی عروسی * وَلَا تَمَّ حِمَاةٌ * اِبْلَامٌ مهمانی عروسی کردن * وَفَمٌ
 بالفتح کمان * اَوَّلَهُامٌ جماعت * و رفتن دل بسوی چیزی بی قصد آن *
 اِزْضَرَبَ * وَبِالتَّحْرِيرِ بك غلطی کردن در حساب * اِزْضَرَبَ * اِتَّهَامٌ بکمان
 افکندن * تَوَهَّمٌ کمان بردن * اِتَّهَامٌ تهمت نهادن بر کسی * زَمَمَةٌ
 بضم الراء المبدل من الواو و فتح الهاء اسم منه * و دروغ و بهتان *

فصل الهاء

هَجُومٌ مضارع ناگاه * و آمدن بر کسی بغیر اذن او * اِزْضَرَبَ * هَا حِمٌ
 نعت * هَجَمَةٌ بالفتح کاهُ شتر از چهل تا هز قد رکه باشد * با از هفاد
 ناصد * هَدَمٌ نا لفتح ویران کردن * اِزْضَرَبَ * و با لکسر حامة کهنه *
 اَهْوَامٌ جماعت * هَدَمٌ رَمَةٌ بشناب خواندن * و بسیار کلام کردن *
 هَرَمٌ بالتحریر کمان سال * و کلان سال شدن * اِزْضَرَبَ * و با آخر رسیدن

شعر * و در نشیدن و جمع کردن جواهر برشته و سخن در شعر * و تریب
 دادن * از ضرب * نظام یا کسر رشته جواهر * و واسطه نظم و آراستگی *
 اِنْظَام راست و درست شدن کار * و بهم باز و خستن *
 و در کشیده شدن * نَعْمَة یا کسریکی * و ناز * و مال *
 نِعَم بتحریر العین جماعت * نَعْمَى بالضم مع القصر و بالفتح مع الممد بمعنی
 نعمت * نَعِیم مثله * و بهشت * نِعَم بالكسر و فتح الآخر فعل مدح بمعنی
 نیک است * و کاهی بعد آن لفظ ما زیاد میشود و درین صورت عین مفتوح
 میشود و میم ساکن پس هر دو میم را ادغام میکنند و کاهی عین را هم کسره
 میدهد * نِعَم بالضم نازکی و نرمی * و نیکوئی * نَعْوَمَة بضمین نرم
 و نازک و خوش عیش شدن * از حسب و مع * نَعْمَة یا لفتح خوش عیشی *
 نَعِیم و ناعِم نعمت * نِعَم بالتحریر چهارپا * و شتر * آنعام جماعت *
 نِعَم بالتحریر و سکون الآخر عطاء البناء حرف ایجاب است بمعنی آری *
 نَعَام بالفتح بهتر مرغ * نَعَامَة یکی * و زبر قدم * و نشان که در راهها
 نصب کنند * أَبُو نَعَامَة بالفتح کنیت مردی که سردار قوم خوارج بود *
 ابْنُ النِّعَامَة بالفتح کنیت اسب * نَعْمَان بالضم نام ملکی از ملوک
 عرب از اولاد مُنذر * أَبُو نَعِیم بضم النون و فتح العین کنیت نان سپید *
 آنعام مبالغه کردن در کاری * و نعمت دادن * تَنْعِیم نرم و نازک

جماعت * اِكْرَام كرامی خوردن * تَكْرِيم مِثْلُهُ * تَكْرِيمَةُ كَذَلِكَ
 و بالشِ كَلَان * اِسْتِكْرَام كرامی پنداشتن و دریافتن * و یزركو از یز
 بدست آوردن * كَطَم بالفتح خشم فرو خوردن * از ضرب * و بالتحریر
 بر آمدن دم * كَا ظَمَّة نَعَث * و ثام موضعی از بصره * كَلَام بالفتح سخن
 بنانند * كَلِمَةُ بفتح اول و تسرُّثَانِي سخن * كَلِمَات جماعت * كَلِم
 بالفتح خسته كردن * از ضرب * و خسنکی * كَلُوم جماعت * كَلِيم
 نعت بمعنی حسنه و بجر و ح * و كلام كنند * و هم سخن * كَم بالضم آستین *
 و بالكسر غلاف شكوفه * اَكْهَام جماعت فیهما * و بالفتح و تخفیف المیم
 مبی علی السكون بمعنی چند * كِنَاة ست از عهد * كَوَّمَا بالفتح و المد ناقه
 یزرك كو هان * كُوم بالضم جماعت * و كله از شتر *

فصل اللام

لُوم بالضم ناكس و بخیل شدن * از كُرْم * مَلَأَمَة بالفتح و نتج الهمزة
 مثله * و سبب بخل و ناكسی * لَتِيم نعت * لِيَام جماعت * اَلْنِيَام پیوسته
 شدن * و پیر شدن حراحت * مَلَأَمَة بهم آمدن * و ساز و ار شدن *
 لَثَام بالكسر دهان بند * اَلْنِثَام دهان بند بربستن * لَحَم بالفتح كوشت *
 لُحوم جماعت * لُحْمَة بالضم خوشی و بود * و بارة كو شیکه با ورم رسید
 خود خورد، لَحَم جماعت * مَلْحَمَة بفتح المیم و الحاء فته * و حرب تر

بَرَك * مَلَا حِم جَمَاعَت * اَلْحَام بَا فَن * وَاجْتَنِبْ بَرِيَا كَرْدَن * و پود

كردن جامه * و شعر گفتن * و گوشت خورانییدن * اَلتَّكَام پیوسته

شدن جراحت * اَلزَّوْم بضم زین لازم بودن چیز را * اَزْمَع * لَا زَم نَعَت *

اَلزَّام بر کردن کسی کاری انداختن * و واجب کردن * اَلتَّزَام

دست یکردن زدن * و لازم گرفتن * تَلَا زَم مثله * مَلَا زَمَة پیوسته

بودن با کسی یا چیزی * لَطَم بِالْفَتْح طبعاً زدن بر رو * اَزْطَب * لَطِيْمَة

اَلْمِسْك طبله * مَشَك * لَطَا تَم جَمَاعَت * لَعَثْمَة درنگ کردن * و بازداشتن *

لَعَثْمَة بِالضَّم بك فرو خوردن * لُقْمَان بِالضَّم نام حکیمی و پیرنا مبری

معروف * اَللَّقَام فرو خوردن لقمه * اَلْكَم بِالْفَتْح مشت زدن * اَزْطَر *

مَلَا كَمَة مشت زدن با هم * اَلَم بِالْفَتْح جمع آوردن * اَزْطَر * لَمْنَة بالكسرة

موی پیچ * لِمَم بتحریرك الثاني جماعت * اَلْهَام فرود آمدن * لَوْم لَوْمَة

بِالْفَتْح فیهما نگو هیدن * و سرزنش کردن * اَزْطَر * مَلَا م مَلَا مَة بِالْفَتْح

سرزنش * مَلَا و م جماعت * اَلَامَة سزاوار ملت کشتن * و ملامت

کردن * تَلَا و م یکد بکرا سرزنش نمودن * اَلْهَام در دل افکندن خدا

چیزی را * اَلتَّهَام خوردن بچه همه شیر پستان را * و يقال اِنَّهُمْ اَطْعَام

اِذَا اَكَلَهُ بَشَرٌ و حرص * اَلْهَم بِالْفَتْح منان بر آ رند * جان *

اَلْهَم

مَقْتَحَم بفتح الميم والحاء جاي هلاکت * مَقْتَحَم جماعت * اِقْتِحَام بفتح
 در شدن * و در آمدن * قَدْ م بالتحريك پي * و اثر * اَقْدَام جماعت *
 وَمَضَى قَدْ مَا بضمين اي پيش پيش رفت و كج نشد * قَدْ م بالكسر كعنب
 دبرينه شدن * اِزْكَرَم * قَدْ يَم نعت * قَدْ مَا * جماعت * و قَدْ مَا كَان كذا
 بالكسر يعني در زماني قديم چنين بود * قَدْ و م بضمين مَقْدَم بفتح الميم والدا
 از سفر باز آمدن * اِزْجَم و پيش فرا شدن * اِزْجَم * قَدْ اَمَّة بالضم و فتح الدال
 الحقة نام مردی بليغ که در فن کتابت و انشا معروف است * اِقْدَام پيش آمدن *
 و شجاعت نمودن * تَقْدِيم در پيش کردن * تَقْدَم در پيش آمدن *
 و پيش شدن * تَقْدَام م ديرونده شدن و پيش شدن * قَرَم بالفتح سردار *
 و اشر کرامی که بروی بار تکلند و بجهت کشی دارند * و بالتحريك آرزو مند
 گوشت شدن * اِزْجَم * قِسْمَة بالكسر قَسَم بالفتح بخش کردن * و انداز *
 نمودن * اِزْجَم * قَسَم بالتحريك سو کند * اِزْجَم سو کند ياد کردن *
 اِزْجَم بخش کردن * تَقْصِيم با همديگر قسمت نمودن * و سو کند کردن *
 قَصَم بالفتح خائيدن * اِزْجَم * قَطَام بالفتح و کسر الميم نام زني * قَلَم بالفتح
 ناخن چيدن * اِزْجَم * قَلَامَة بالضم چيد کي ناخن * قَلَم بالتحريك
 خامه تراشيد * اَقْلَام جماعت * قَوْم بالفتح گروه * اقوام جماعت
 قيام بالكسر برخاستن * و ساکن شدن * اِزْجَم * قَوْمَة بضم الف

بِكَمْ خَاسْتَنِي * لَهَجٌ قَوِيمٌ * قِيمَةٌ بِالْكَسْرِ بِهَا تُكْتَبُ بَانٌ مَالٌ وَجَوَانٌ
 ارْزُدْ بِخَلْفِ ثَمَنِ كَمْ مَطْلُوقٌ بِهَا اسْتِ * قِيمٌ بِتَجْرِيكِ الْيَاءِ جَمَاعَتٌ * قَا مَةٌ
 بِالْفَتْحِ بِالْأَيِّ مَوْدَمٌ * قَا ثَمَةٌ يَكْنَىٰ اِزْجَهَارِ دَسْتُ وَبِأَيِّ سَتُورٍ * قَوَا ثَمٌ جَمَاعَتٌ *
 مَقَامٌ وَمَقَامَةٌ بِالْفَتْحِ فِيهِمَا مَجْلِسٌ وَحَايٌ * مَقَامَاتٌ جَمَاعَتٌ *
 وَمَقَامٌ اِبْرَاهِيمُ نَامٌ جَائِيٌّ دَرَكَبُهُ * اِقَا مَةٌ رَاسِتٌ كَرْدَنٌ * وَآرَامٌ
 عَمُودَنٌ بِجَائِيٍّ * وَبِوَيْدِ دَاشْتُورٍ * اِمْعِنَا مَةٌ رَاسِتٌ اِيسْتَادَنٌ * وَرَاسِتٌ
 شَيْءٌ * تَقْوَا ثَمٌ قِيمَتٌ كَرْدَنٌ * وَدَرَسَتْ وَرَاسِتٌ عَمُودَنٌ * وَوَرَاقٌ
 چَند كَمَدَرَانِ حَرَكَاتِ كَوَاكِبِ وَتَاثِيرَاتِ اَنْ نُوشَنَةُ شُود *
 مَقَامًا وَمَقَامَةً بِرَابَرِي كَرْدَن *

فصل الكاف

كَتَمَ بِالْفَتْحِ كَتَمَانٌ بِالْكَسْرِ يَنْهَانُ دَاشْتَنٌ * اِزْ نَصْرٍ * كَتُومٌ بِالْفَتْحِ
 لَعْنَتٌ مِنْهُ * اِكْتَامٌ بِنَهَانٍ دَاشْتَنٌ * مَكَا ثَمَةٌ مَثَلُهُ * تَكْتِيمٌ مِبَالِغَةٌ
 فِيهِ * كَرَمٌ بِالْفَتْحِ اِنْكَوَرٌ * كُرُومٌ جَمَاعَتٌ * بِنْتُ الْكُرْمِ شَرَابٌ *
 كَرَمٌ بِالْكَسْرِ بِالتَّحْرِيكِ بَخْشِشٌ وَجَوَانِ عَمُودِيٍّ * كَرَامَةٌ بِالْفَتْحِ بَزْرَكِيٍّ * كَرَامَاتٌ
 جَمَاعَتٌ * وَبَزْرَكٌ شَدَنٌ * كَرِيمٌ نِيكُونَعَتٌ * وَسَخِيٍّ * كِرَامٌ وَكِرَامَةٌ
 جَمَاعَتٌ * كَرِيمَةٌ مَوْنُثٌ مِنْهُ * وَالْكَرِيمَانُ بِمَعْنَى الْعَيْنَيْنِ * اُكْرُومَةٌ
 مِنَ الْعَيْنَةِ وَالْأَرَاءُ بَزْرَكِيٍّ * مَكْرَمَةٌ بِالْفَتْحِ وَضَمٌ اِبْرَاءٌ مَثَلُهُ * مَكَارِمٌ

ضد مجاهد * اَعْلَام نشان کردن * و آگاهانیدن * تَعْلِيم آموزانیدن *
 تَعْلَم آموزگاری * عَمُوْم بضم تین فرا گرفتن همه را * از نصر * عَام نعت منه *
 عَمَم منته * و بمعنی خالص * عَامَّة ضد خاصه * عَوَام جماعت * عَم بالفتح
 برادر پدر * اَعْمَام جماعت * عَمُوْمَة بضم تین عم شدن * عَمَامَة
 بالکسر دستار * عَمَائِم جماعت * اِعْتِمَام عمامه بمتن * تَعْمِيم عمامه
 پوشانیدن کسی را * و همه را قرار سانیدن * عَام بالفتح سال * اَعْوَام
 جماعت * عَوِيْم ککیت تصغیر * نَاتِ اَلْعَوِيْم سال گذشته و پیشین *
 عَوْم بالفتح شنا کردن * از نصر * عِيْمَة بالفتح آرزو مند شیر شدن *
 از ضرب * اِعْتِمَام مال پرگزیده و نیک پرگزیدن *

فصل الغین

غَرَام بالفتح شیفتهگی * و حرص * غُرْم بالضم تاوان * و تاوان دادن * از سمع *
 غَرَامَة بالفتح تاوان * غَرَامَات جماعت * غَرِيْم قرض خواه و قرضدار *
 غَرَمَاء جماعت * اِغْرَام شیفته شدن * و یستهمل مجهول * اِغْتِرَام
 تاوان دادن * غَشْم بالفتح بیداد کردن * از ضرب * غَاشِم نعت منه *
 غَشْمَشَم بالتحریک و فتح الرابع خود رای * و دلیر * غَلَام بالضم کودک *
 و بنده * غِلْمَة و غِلْمَان بالکسر فیهما جماعت * غَم بالفتح اندوه *
 و اندوه کین کردن * و فراپوشیدن * از نصر * غَمَّة بالضم اندوه *

وَأَمْرٌ غَمَّةٌ بِالضَّمِّ وَغَمٌّ بِالضَّمِّ وَالْقَصْرِ كَارِبُوشِيدٌ * غَمَامٌ بِالْفَتْحِ
 اِبْرُ * غَمَامَةٌ يَكْنَى * اِغْتَمَامٌ اَنْدُو * كَيْسٌ شَدُو * تَغَامَمٌ خُودِ اَنْدُو * كَبَنٌ
 ظَا هَر كَرْدَن * غَمَمَةٌ بِالْفَتْحِ بَا نَك كَا وَا ن د ر حَالَتِ بِيَم * وَا وَا ز
 مِبَا رَزَانِ دُرُو قَتِ جَنَك * عَمٌّ بِالضَّمِّ غَنِيْمَتِ يَا فَتَن * وَرَهِيْدَن چِيْزِي
 فِي رَنَجِ وَصَحْتِ * اَزْمَع * غَنِيْمَةٌ مَالِيَكَةُ اَزْ حَرْبِ كَفَارِيْدِ سَتِ آيِد * وَجِيْزِيَكَةُ
 فِي رَنَجِ حَاصِلِ شُود * مَغْنَمٌ بِالْفَتْحِ مَثَلُهُ * وَيَقَالُ هَذَا بَارِدُ الْمَغْنَمِ اِي سُوْد
 اِخْصُوْلُ بِلَا تَعَبِ وَمَشَقَّةٍ * غَنَمٌ بِالِتْحَرِيكِ كَبُو سَمِنْدِ اِسْمِ جَنْسِ * اِغْتِنَامٌ
 غَنِيْمَتِ شَمُورْدَن * غِيَمٌ بِالْفَتْحِ اِبْرُ * وَاِبْرُنَاكِ شَدَنِ آسْمَانِ * اَزْضَرْبِ *

فصل الفاء

فَحْوَمٌ بَضْمَتَيْنِ هِيَا * رَنَكِ شَدَن * اَزْكَرَم * فَا حِم نَعْتِ مِنْهُ * اِفْحَامٌ
 فَا مَوْشِ وَفَرُو مَانْد * كُورْدَنِ بَعْدِ حِجَّتِ وَخُصُوْمَتِ * فِدَا مٌ بِالْكَسْرِ سَرِ بُوْشِ *
 فَصَمٌ بِالْفَتْحِ شَكْسْتَنِ جِيْزِي فِي اِنَكَةِ جَدَا شُود * اَزْضَرْبِ * فِطَامٌ بِالْكَسْرِ
 اَزْشِيْرِ بَا زْ كُورْدَنِ كُودَكِ * اَزْضَرْبِ * فَطِيْمٌ مَقْطُوْمٌ نَعْتِ مِنْهُ * اِفْعَامٌ
 بِرُكُورْدَنِ خَنُورِ * اِفْعِيْعَامٌ بِرُشْدَنِ جَوِيْ اَزْ آبِ * فَهَمٌ بِالْفَتْحِ دَانِسْتَنِ *
 اَزْمَع * وَعَقْلُ وَدَانَشِ * اِفْهَامٌ فَهْمَانِيْدَن * اِسْتَفْهَامٌ يَرْسِيْدَن * تَقَهْمٌ

اَنْدَكِ اَنْدَكِ دُرِبَانَنِ *

فصل القاف

شدن * و در تار بکی * تَطْلُم * داد از ظلم خواستی * تَطْلُم * بر بگند یگر ظلم کردن *

فصل البعین

عَمَّ * بالفتح و رنك کردن * از ضرب * عَمَّ * و مَعْنَا * بالكسر نعت منه *

تَعَبِيْر * در نكی کردن * عَجَم * بالفتح و ندان فرو میردن بوجوب و جز آن

بجهت دریافت سختی و مستی آن * از نظر * و آرزویدن * و نقطه نهادن

بر حروف * عَجَم * بالضم و بالتحریر يك ضد عرب * عَجْمَةٌ * بالضم كلد زبان

شدن * و خاموش بودن * عَجَمًا * بالفتح و الحمد نعت * و چهار پابان *

و صَدْرُهُ الْعَجْمَا وَيْنِ عَمَّا ز ظهرو عصر * عَجْمَا و ات جماعت *

اِعْجَام * نقطه دادن بر حروف * و كلام عجمی و غیر فصیح گفتن * اِسْتَعْجَام

بسته و مبهم شدن كلام * عَمَّ * بالتحریر يك نیستی * و نیست کردن *

از جمع * و درویشی * عَمَّ * بالضم مثله * عَدِيْمٌ مَعْدُوْمٌ بمعنی * اِعْدَام

و رویش شدن * عَزَمَ * بالتحریر يك و فتح الراء الغائبة لشكر بسیار * عَزَمَ

و عَزَمَةً بالفتح فیجاء آهنگ * عَزُوْمٌ جماعت و آهنگ کردن * و دل نهادن

بر چیزی * و قسم دادن * از ضرب * كَزْرَ نَهْمَةِ آهنگ * و انسون * عَزَائِمُ

جماعت * عَصَمَةٌ بالكسر یا زداشتن * و نكا * داشتن * از ضرب * عَصِمَ

نعت منه * اَعْصَمَ آهو یكه رنك بازوهایش پدید باشد * عَصَمَ * بالتحریر

جماعت * عَصَامٌ بالكسر نام دربان نهران بن المنذر * و حقه المثل كن

عصامیا

هَصَا مِيَا وَلَا تَكُنْ عِظًا مِيَا اِي بَاش مَغَاخِر بِنَفْسِ مَحُو دَ مِثْلُ عَصَا مِ نِي آ نَكِه
 بَا سَخَوَانَهَايِ پُو سِيدَه * آ بَايِ خُو دَ فخر نمائي * اِعْتِصَامِ دَ سَتِ دَر جِيَزِي
 زُودَن اَز خُوفِ اِفْتَادَن * وَ طَلَبِ عَصِيَّتِ كَرْدَن * اِسْتِعْصَامِ چُنْدَك
 دُور زَدَن * عِظَمٌ بِالْفَتْحِ اسْتِخْوَانٌ * اَعْظَمُ وَعِظَامٌ بِاَلْكَسْرِ جَمَاعَتٌ * عِظَمٌ بِاَلْكَسْرِ وَفَتْحِ
 الثَّانِي بَزْرَكِ شَدَن * اَز كَرَمِ * عَظِيمٌ نَعْتُ مِنْهُ * عِظَمٌ بِالضَمِّ وَعَظَمَةٌ بِالْتَّخْرِيكِ
 بَزْرَكِي * اِعْظَامٌ بَزْرَكِ دَاشْتَن * وَ بَزْرَكِ پِنْدَاشْتَن * مَعْظَمُ الشَّيْءِ عَلَي الْمَفْعُولِ اَكْثَرُهُ *
 تُعْظِيْمُ بَزْرَكِ دَاشْتَن * اِسْتِعْظَامٌ بَزْرَكِ شَمَرْدَن * عِظَالِمٌ بِكُسْرِ الْعَيْنِ
 وَ اَللَامِ نَيْلِ رُوسْمِهِ * وَ صَاحِبِ مَقَامَاتِ حَرِيرِي مَعْنَى خَطَمِي كَه كِبَايِي سَتِ
 مَعْرُوفِ كَفْتَه * عَقَمٌ بِالْفَتْحِ وَيَضُمُّ نَا زَايِنْدَكِي * وَ نَا زَايِنْدَه * شَدَن * اَز مَعِ
 وَ كَرَمِ * عَقِيمٌ نَعْتُ مِنْهُ * عَقَمٌ بِالْفَتْحِ بَعْضُهُنَّ جَمَاعَتٌ * اَلْاَعْقَامُ بِالضَمِّ
 وَيَفْتَحُ بِيْمَارِي دِشْوَارِ * عَكَمٌ بِالْفَتْحِ بَارِبُرِ سَوْرِ بَسْتَنِ * اَز ضَرْبِ *
 عِلْمٌ بِاَلْكَسْرِ دَانَسْتَن * وَ دَانَشِ * اَز مَعِ * عَالِمٌ نَعْتُ * عَلِيمٌ وَعِلَّامٌ
 وَ عِلَّامَةٌ بِالْفَتْحِ وَ شَدَّ اَللَامِ نَبِيكِ دَانَا * عَالَمٌ بِالْتَّخْرِيكِ كَو * وَ دَر فَشِ *
 وَ نَامِ مَرْدَمِ كَه بَدَايِ مَعْرُوفِ بَاشَد * اَعْلَامُ جَمَاعَتِ * وَ يَسْنَعَارِ لَلا كَابِرِ *
 عِلَّامَةٌ بِالْفَتْحِ وَ تَخْفِيفِ اَللَامِ نَشَانِي * عِلَامَاتُ جَمَاعَتِ * عَالِمٌ بِفَتْحِ
 بِحِلَّامِ يَكْ كَوْنَهُ خَلْقِ * مَعَالِمٌ بِفَتْحِ اَلْمِيمِ وَ اَللَامِ نَشَانِ كَه بَر رَاة نَهْنَد * وَ جَايِ
 عِلْمِ خُو آگَدَن * مَعَالِمُ جَمَاعَتِ * وَ جَايَاهَا ئِيكَه دَر اَن عِلْمِ وَ نَشَانِ بَاشَد *

صَدَمَ بِالْفَتْحِ كَوَقْتِنِ * از ضرب * صَرَمَ بِالْفَتْحِ بَرِيدَن * از ضرب * صَارِمَ
نَعْتِ مَنَةٍ * اَصْرَامَ رَسِيدَن وَقْتُت بَرِيدَن خَرَمَا * تَصَرَّبَحَ پَارَةَ پَارَةَ كَرَدَن * اِنْصِرَامَ
 لَازِمَ مَنَةٍ * مَصَارِمَةً اَز يَكِدِ يَكِر بَرِيدَن * صَحَّ بِالْفَتْحِ نَاشْتَوَدَن * وَاكْرَشْدَن *
از مَع * اَصَحَّ نَعْتِ مَنَةٍ * وَهَكَ سَخْت * صَحَّ بِالضَّمِّ جَمَاعَتِ * فِدْنَةُ صَمَاءَ
وَحِيَةِ صَمَاءَ * اَي شَدِيدَةً لَا تَقْبَلُ الْحَيْدَ وَالرُّقَى * وَبِقَالَ صَمَّ صَدَاة اَي هَلَك *
وَصَمَاءَ اَيْضَا نَوِي اَز بُوَشِيدَن جَادُو * يَقَالُ اشْتَهَلَ الصَّمَاءَ هَرَا * بَعِ پِيچَد
 جَاد رَا اَز طَرَفِ رَاسْت بَرَدَسْت جَب وَدُوش جَب وَبَعْدَ اَز اَن بَكْرَدَانَد
 اَز پَسِ پِشْت وَدَسْت رَاسْت رَا بِيُو شَانَد * صَدِيمٌ الشَّيْ خَانَصْ جِيَز *
صَمَصَامَ وَصَمَصَامَةً بِالْفَتْحِ فَيُجَمَّا تَبِخْ بَرَان * اَصْمَامَ كَر كَرَدَن * وَاكْرَشْدَن *
صَنَمَ بِالْكَسْرِ يَكْبِت * اَصْنَامَ جَمَاعَتِ * صَوْمَ بِالْفَتْحِ رُوزَةُ * وَرُوزَةُ
 دَاشْتَن * وَخَامُوش يُوَدَن * از نصَر * وَسَرَكِينِ شَتْر مَرِغ *

فصل الضان

صَخَا مَةً بِالْفَتْحِ سَطْبَر شَدَن * از كَرَم * ضَخَّمَ بِالْفَتْحِ سَطْبَر * نَعْتِ * ضَخْمَةٌ
 مَثَلُهُ * ضَرَّغَامَ بِالْكَسْرِ شَبْر * ضَرَمَةً بِالْكَسْرِ هَيْمَةُ نِيمِ سَوِخْتَن * ضَرَمَ
 جَدَفِ اَلْتَاءِ جَمَاعَتِ * اِضْرَامَ فَرُوزَانِيدَن * اِضْطِرَامَ اَفْرُوخْتَن
 شَدَن * تَضَرَّمُ بَخْشَمِ شَدَن وَبَرَا فَرُوخْتَن * ضَمَّ بِالْفَتْحِ فَرَاهِمَ آوَرْدَن *
از نصَر * اِنْصِمَامَ لَازِمَ مَنَةٍ * ضَمِيمٌ بِالْفَتْحِ رَسْتَمِ كَرَدَن * از ضرب * ضَائِمٌ
 نَعْتِ

نعت منه * استنصا مة بيد ادى گردن *

فصل الطاء

طَوَّ سَمَةً سر فرود افكندن * طَعَام بالفتح خوردني * أَطْعَمَهُ جماعت *
طَعَّمَ بالفتح مزه * و خوردن * از سمع * مَطْعَم بفتح الميم والعين مثله * طَعْمَهُ
بالضم خورش * طَعَّمَ بتحريك العين جماعت * طَعَّام بالفتح و شد العين
بسيار طعام دهند * أَطْعَام خوردانیدن * اسْتِطْعَام خورش خواستن *
طَغَامَةً بالفتح فرومايه * طَغَام بحذف التاء جماعت طَغَسَمَةً سر فرو دا نكندن *
و ترش روئي كردن * طَغَّ بالفتح بسيار شدن آب و غالب آمدن * و دشوار كشتن *
از ضرب و نصر * طَامَّة قيا مت *

فصل الظاء

ظَلَّمَ بالفتح مثلاً ظاب صلف مرد * يعني همزلف * ظَلَّمَ بالضم ستم * و بالفتح
ستم كردن * از ضرب * ظَلِمَ نعت منه * ظَلَامَةً بالضم مَظْلَمَةٌ بالفتح و كسر
اللام داد خواهي * و ستم كردن * مَظْلَمٌ بالضم جماعت * ظَلَمَةٌ بالضم تاريخي *
ظَلَمَ بتحريك اللام و ظُلُمَات بضمين جماعت * ظَلَام بالفتح تاريخي
اول شب * ظُلُمَاء بالفتح و المند تاريخي * و شب تاريخي * ظَلِيمٌ كاميرو شتر
ريخ نو * ظَلَمَ بالفتح ايضا شير خوردن قبل از ان كه جفرا ت شود و مسكه
گيرند * و آب دندان * و دود خشش او * ظَلِمَ نعت * اِظْلَام تاريخي

حضرت داود پیغمبر رفته * حکم فرموده که صاحب کوسفند بصاحب زراعت
 جهت نقصان آن کوسفند دهد * حضرت سلیمان چون این حکم را استماع
 فرمودند گفتند که حکمی دیگر مناسب بود * چون استفسار رفت گفتند
 که بهتر آنست که کوسفند بصاحب کشت داده * آید و زمینی که در آن زراعت
 بود * بصاحب کوسپند * و تا زمانی که صاحب کوسفند زراعت را
 آراسته نماید مثل آنچه فاسد کشته صاحب کشت انتفاع کوسپند از شیر و پشم
 گرفته باشد * و بعد از آن کوسفند از صاحبش باشد و زمین با کشت زار
 صاحب کشت ستاند * پس داود پیغمبر با این حکم راضی شده قضیه را
 به همین طور فیصله کردند * وَاللَّامِ الْمَتَّوْحَةِ نَرَدُ بَانَ *
مَدَّيْلَهُ عَلَى زَيْتَةِ التَّصْفِيرِ مَرْدِي مَعْرُوفٍ كَهْ دَعْوِي لِبَرْتِ بَدْرُوفِ كَرْدَه *
اِسْلَامِ كَارِ بَكْسِي سِپَرْدَن * وَكَرْدَن نِهَادِي * وَمُسْلِمَانِ شَدَن * اِسْنِلَامِ
سُودَن * وَبُوسَه دَادَن * اِسْتَعْمِلَامِ كَرْدَن نِهَادَن * تَسْلِيمِ سِپَرْدَن *
وَرَهَانِدَن * وَكَرْدَن دَادَن . حکم قضا و قدر * و سلام کردن * و قد یکنی
عَنِ التَّسْلِيمَتَيْنِ بَصُلُو تَحْيِي الْمَسْجِدِ * تَعْلِيمِ يَذِيرَتْنِ * مَسَالَمَةِ آشتی کردن *
سَمِ بِالْفَتْحِ سَوْرَاخ * وَزَهْر * سَمُومِ * جَمَاعَت * سَمُومِ بِالْفَتْحِ بَادِ كَرَمِ
 که بر و زوزد * بِسْمِ بَكْسِرِ اِسْنِينِ كَنْجِدِ * بِسْمِ سَمَةِ يَكِي * سَنَامِ بِالْفَتْحِ
 کوهان * تَسْنَمِ بِالَايِ جِيَزِي شَدَن * تَسْنَمِ نَزَايِ دَرْبَهشت * سَمُومِ بِالْفَتْحِ
 چریدن

نريدن * از نصره سوارم بالفتح نعت * سوارتم جماعت * وتكليف دادن *
 ميدي با کسر والقصو علامت * ونشان * وروي * وقد يمد * سوارم بالفتح
 نام فرزندی از * ولد حضرت نوح عليه السلام که ابوالعرب گويند * مسبار و مة
 نرخ کران کردن * سهم بالفتح تير * سهارم با کسر جماعت * انتهم مثلث *
 و بهر * سهو مة بضمين متغير شدن روي و تاريخ کشن * از نصره * سهارم
 نعت منه * سهم بالضم و شد الهاء المفتوحة جماعت * اسهارم صاحب
 بهر * و شريك کردن * انتهارم قره قال انداختن *

فصل الشين

شوم بالضم نال بد * نقیض یمن * مششوم صف میمون و مبارک * مششائیم
 جماعت * شام بالفتح شهوي معروف * شامة بالفتح سوي چپ * اشام
 يشام رفتن شکم بالفتح پید * شحمة یکی * شیطم بالفتح اشين و الطاء
 المعجمة سخت د راز * شکم بالقسم پاداش * وعطا بعوض * شم بالفتح
 نوئیدن * از سمع * شهم بالتحريك بلندی پینی * جبل اشم و جبال شم اي
 کوه بلند * شها مة بالفتح تيز خاطر و چالاک شدن * از کرم * شهم بالفتح
 نعت منه * شيم بالفتح با همان نکرستن پامید باران در برق و جزآن *
 از ضرب * شائیم نعت منه * شيمه با کسر خود شيم بتحرريك الياء جماعت *

فصل الصاد

مُرَا حَمَّةٌ بِأَهْمِ خَشْمِ عَمَلَانِ * رَقَمٌ بِالْفَتْحِ نَهْشَتِي * اَزْ نَصْرٍ * رَا قَمٌ
 نَعْتِ مِنْهُ * اَرْ قَمٌ مَارِيَسَةُ * اَرَا قَمٌ جَمَاعَتُ * رَكَمٌ بِالْفَتْحِ بِرَهْمِ نَشَانْدَن *
 اَزْ نَصْرٍ * رُكَا مٌ بِالضَمِّ اَبْرِيوْهَمِ نَشْسْتَن * مَرَمَّةٌ بِالْكَرِيكِ وَشُدَّ اَلْمَلِيْمِ اَلْمَقْنُوْحَةُ
 نِيَكُو كَرْدَنِ خَلْدِ وَرَخْنَهٗ جِيْزِي * اَزْ ضَرْبِ * وَنَصْرٍ * لَرَمَّةٌ يَا لَكْسَرِ اسْتَحْوَانِ پُوسِيْد *
 رِمَمٌ بِتَحْرِيكِ الْعَيْنِ جَمَاعَتُ * وَپُوسِيْدَن * اَزْ ضَرْبِ * رَمِيْحٌ نَعْتِ مِنْهُ *
 رُمَّةٌ بِالضَمِّ پَارَةُ رَسَنِ پُوسِيْدَةٍ * وَيُقَالُ اَعْطَا بَرَمَّةً اَيَّ جَهْلِيَّةً * وَحَبْلٌ
 اَرْ مَامٌ وَرِمَامٌ يَا لَكْسَرِ رَسَنِ پُوسِيْدَةٍ * جَمْعُ يُوْصَفُ بِهِ الْوَاحِدُ *
 اَرْ مَامٌ خَامُوشِ كَشْتَن * قَرَمَرَمٌ جَنْبَا نِيْدَن اَبْهَا بَرَايِ تَكْلَمِ *
 وَهَشَنِ نَكْفَنِي * تَرْتَمٌ كَرْدَانِيْدَن آ وَ اَزْ دَرَكَاوِ * وَ سُرُوْدِ
 كَفْتَنِ * رُوْمٌ بِالْفَتْحِ جُسْتَن * وَقَصْدُ كَرْدَنِ * اَزْ نَصْرٍ * مَرَامٌ بِالْكَرِيكِ
 مَقْصُوْدُ * رُوْمٌ بِالضَمِّ مَلِكِي سَتِ مَعْرُوْفُ * وَ مَرْدِ مَانِ اَنْجَا * رَيْمٌ بِالْفَتْحِ
 دُورْ شَدَن * اَزْ ضَرْبِ * مَرَبَمٌ بِالْفَتْحِ نَامِ مَادِرْ حَضْرَتِ عِيْسَى * اَبُو مَرَبَمِ
 مَلَا زَمِ و پِيَا دَةُ قَاضِي رَا كُوِيْنَد *

فصل الزاء

زَحْمَةٌ بِالْفَتْحِ اَنْبُوِي * اَزْ دَرِ حَامِ اَنْبُوِي كَرْدَن * مُرَا حَمَّةٌ وَزِحَامٌ
 وَحِدَتِ كَرْدَن * زَعَمٌ بِتَثْنِيَةِ الزَّاءِ كَفْتَنِ * وَكَمَانِ كَرْدَن * اَزْ نَصْرٍ *
 زَعَا سَةً بِالْفَتْحِ مَهْتَرِي * وَ مَهْتُوْشْدَن * زَرِيْمٌ نَعْتِ مِنْهُ * وَ كِفِيْلُ * زِمَامٌ
 يَا لَكْسَرِ

با کسر مهار و ورشته که در چوب بینی شتر بنفشه * زمام اللله وال کفش *
 آز مة جماعت * فرم بالفتح مهار کردن اشتر و کفش * از نص * ز نیم ککریم
 مردی که بقوم می ملحق شود و از ایشان نباشد * ز نام بالضم مردی
 معروف در نای نوازی *

فصل السین

سأ م و ساء مة بالفتح فیهمما بستوة آمدن * و ملول کشتن * از سمع *
 انسجام ریخته شدن اشک * و روان کشتن آب * سد م بالتحریک
 پیشه ای * و اندوه * از سمع * ساد م نعت منه * سقام بالفتح بیماری *
 سقم بالتحریک و بالضم ایضا مثله * اسقام جماعت * و بیمار شدن *
 از سمع * سقیم نعت منه * سلا مة بالفتح بی کزندی عیب شدن *
 از سمع * سالیح نعت منه * سلیم با کسر آشتی و صلح * و صلح کند * * أم بآمة
 بالتحریک نام زوجة رسول صلوات الله علیه * سلام بالفتح تحیت * و کردن
 نهادن * و اسمی از اسمای الهی * سلیم سالم و بی کزند * و ما کرید * *
 کائن تفاء لواله بالسلامة * ارا السلام بهشت * سلیمان فارسی
 بالفتح نام صحابی که همیشه در ملازمت پیغمبر می بودند * سلیمان بضم
 السین و فتح اللام نام پیغمبری معروف * و قصه حکم سلیمان در کشت زار
 چنین است که کو سفند یکی ز راهت دیگری را جوید چون قضیه ابن معنی نزه

لِيَرْهَمَ بِالْكَسْرِ وَفَتْحِ الْيَاءِ دَرَمٌ * لِيَرْأَهُمْ جَمَاعَتٌ * لِيَعْمِيَ بَنُ جَدِّ يَلَّةٌ
 بِالضَّمِّ وَكُسْرِ الْمِيمِ وَشَدِّ الْيَاءِ يَدْرُ قَبِيلُهُ * لِيَأْتِيَ غَامٌ لَكَامٌ دَرْدَهُانَ اسْبَ كُودَنَ *
 وَحَوْثُ رَا بَحْرِي دَر آوَرْدَنَ * أَبُو لَاحِمَةٍ يَضُمُّ الدَّالَ نَامٍ مَرْدِي كَلَّةٌ مَادَّةٌ
 اسْتَرِي دَاشْتِ پَرَا زَعِيوَبَ * لِيَيْلَمَ يَفْتَحُ الدَّالَ وَاللَّامَ كَرُوهُ مَرْدَمٌ *
 وَجَمَاعَتٌ مَوْجَعَةٌ * لِيَلْهَمَامٌ قَارِيكٌ شَدْنُ شَبِّ * لِيَوَمِّنَ وَآمٌ بِالْفَتْحِ
 قِيَمُهُنَا هِمَشَكِي * وَيَبُو سَنَكٌ بُوْدَنَ * اَزْ نَصْرٍ * اَلَكُ امَّةٌ پِيُوْسْتَهْ وَهَمِيْشَهْ دَاشْتَنَ *
 مَكَّنْ اَمَّوْ مَكَّنْ امَّةٌ بِالضَّمِّ فِيْهِمَا شَرَابٌ * مَكَّنْ اَوْمَةُ پِيُوْسْتَهْ بَرْ كَارِي
 بُوْدَنَ * اَسْتَنَكُ امَّةٌ بِدَرْ نَكْ اَنْدَاخْتَنَ كَارَ * وَدَوَامٌ خَوَاسْتَنَ * لِيُفْهَمَةُ
 بِالضَّمِّ سِيَايَ * وَهَمِيَا شَدْنُ * اَزْ سَمْعٍ * اَلْ هَمٌّ وَفِيْ هَمَاءَ نَعْتٌ مَنَّةٌ *
 اَلْ لَكَمُ اَبْنَا اسْبَ سِيَا * لِيَهَمُّ بِالْفَتْحِ نَزُو كُوفَنَ بَا نَبِيْ * اَزْ سَمْعٍ وَصَمْعٌ *
 لِيَسْمَاءُ النَّاسِ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ كَرُوهُ مَرْدَمَانِ * لِيِيَمَّةٌ بِالْكَسْرِ بَارَانِ
 پِيُوْر سَنَكٌ فِي رَعْدٍ وَبَرْقٍ * لِيَبْمُ يَفْتَحُ الْيَاءَ جَمَاعَتٌ *

تصل الدال

لِيَمَّ نَكُوْهَشُ * وَنَكْبَرُ هَيْدَنَ * اَزْ نَصْرٍ * لِيَمِيْمٌ اَنَكُوْ هَيْدَةً نَعْتٌ مَنَّةٌ *
 مَكَّنْ مَمَّةٌ بِالتَّخْرِيكِ وَتَشْدِيدِ الْيَاءِ عَارُوْ نَكْ * لِيَمَمَّةٌ بِالْكَسْرِ عَهْدٌ * وَامَانٌ *
 وَزَنْهَارٌ * لِيَمَامٌ بِالْكَسْرِ جَمَاعَتٌ * لِيَمَمٌ بِالتَّخْرِيكِ الْعَيْنِ مَثَلَةٌ * اَهْلُ الدِّمَّةِ
 وَذَمِّي كَفَّارٌ كَرْدٌ دَر دَارِ اسْلَامِ آمَدَةُ پِنَاةٌ كَرْفَتُهُ بَا شَدْنُ * وَيَبُوْ ذِمَّةٌ بِالتَّوْصِيْفِ
 اَبِي قَلْبَلَةَ

ای قلیلة الماء * ن مام ایضا جماعت *

فصل الرابع

رَجَمَ بِالْفَتْحِ رَانَدَن * وَسَنَكْسَارِ كُودَن * وَبِكَهَانِ مَخْنِ كَفْتَن * اَزْ نَصَرِ *
رَجِيمٌ نَعْتٌ مَعْنَى مَرْجُومٍ اِي رَانْدَن * شَدَن * رَجَمَ بِالْكَسْرِ كُورِ * رِجَامِ
جَمَاعَتِ * مَرَجَمَةٌ بِفَتْحِ الْمِيمِ وَالْجِيمِ جَايِ سَنَكْسَارِ كُودَن * مَرَجَمَ جَمَاعَتِ *
مَرَجَمَةٌ نَبْرَدَن * بَسَنَكِ اِنْدَا زِي * نَرَجَمَةٌ بِالْفَتْحِ بِيَانِ كِرْدَن لَغْتِي
يَلْمَتِي دِيكِرِ * تَرَجَمَانِ بِفَتْحِ التَّاءِ وَالْجِيمِ اَوْ بضمهما كَسِيكَه تَرْجَمَه كِنْدِ *
رَحْمَةٌ بِالْفَتْحِ بَخْشُودَن * وَهَمَرْ بَا نِي مَوْدَن * مَرَحَدَةٌ بِفَتْحِ الْمِيمِ وَالْهَاءِ مَثَلَدِ *
اَزْ مَعِ * رَا حِمٌ نَعْتٌ مِنْهُ * رَحِيمٌ مَثْبُوعٌ * رُحَمَاءُ جَمَاعَتِ * رَحْمَانِ
بِالْفَتْحِ مَثَلِ رَحِيمِ * لَكِنِ رَحْمَانٌ مُخْتَصٌّ اِسْتِ بَخْدِ اِي تَعَالَى وَبِرَغِيْرِ اَوْ اِطْلَاقِ
نَوَانِ كِرْدَن * رَحِمٌ بِالْكَسْرِ وَبِفَتْحِ الْاَوَّلِ وَكَسْرِ الثَّانِي زَهْدَانِ * وَخَوِيْنِي *
اَرْحَامِ جَمَاعَتِ * تَرَحِيمٌ نَرَمُ كِرْدَن * وَانْدَا خَتْنِ حَرْفِ اَزْ اَخْرَ كَلِمَةِ
دِرْنَدَا * تَرَزِيمِ پِشْتُو اَرْهَابِ سَتْنِ * رَسَمٌ بِالْفَتْحِ نَشَانِ * وَنَبِشْتَنِ * اَزْ نَصَرِ *
وَبِالْكَسْرِ نَوِي اَزْ اِفْتَارِ شَتَرِ * اَزْ ضَرْبِ * رَا سَمٌ نَعْتٌ مِنْهُ * رَوَاسِمِ
جَمَاعَتِ * اِي شَتَرَانِ بَسِيَارِ دَوْنْدَن * رَسْمُ اللَّارِ بِالْفَتْحِ نَشَانِ سَرَايِ كِه
بَا زَمِيْنِ هَمَوَارِ شَدَن * بَا شَدَن * رُسُومِ جَمَاعَتِ * رَغَمٌ بِالْفَتْحِ وَبِنَدَتِ خَاكِ
اَلُوْدَن * وَذَلِيْلِ كِشْتَنِ * اَزْ اَعْلَمِ وَفَتْحِ * اِرْغَامِ بَخَاكِ چِسْپَا نِيْدَن *

حُكَّامٌ بِالضَّمِّ وَشَدَّ الْكَافُ جَمَاعَةٌ * حِكْمَةٌ بِالْكَسْرِ دَانِقٌ * وَدِرَافَتٌ
حَقِيفَةٌ هَرَجِيزِي * حَكَمٌ بِالتَّحْرِيكِ الْعَيْنِ جَمَاعَةٌ * حَكِيمٌ دَانَا * وَخَدَاوَنَد
حَكْمَتٌ * حُكْمَاءٌ جَمَاعَةٌ * حَكَمٌ بِالتَّحْرِيكِ مَنْصَفٌ * وَحَاكَمٌ * أَحْكَامٌ
اِسْتَوَارَ كَرْدَنٌ * أَحْتِكَا مَ بِنَزْدِيكَ حَاكَمٌ شَدَنٌ * صَلَوةٌ بَالِي * اِسْتَحْكَامٌ
اِسْتَوَارَ شَدَنٌ * تَحْكِيمٌ حَكَمٌ كَرْدَنِ كَسْبٍ رَا مِیَانِ هَ وَخَصْمٌ * وَبَا زَ دَا شْتَنِ *
فَحَكَمٌ حَكَمٌ كَرْدَنٌ * مُحَاكَمَةٌ خُصُومَتِ نَزْدِ حَاكَمٍ بَرْدَنِ تَا فِیْصِلُ كَنَدٌ *
حَلَمٌ بِالضَّمِّ خَوَابُ كَهْ دَر نَوْمِ دَبْدَه شُودِ * أَحْلَامٌ جَمَاعَةٌ * وَخَوَابٌ دِیدَنِ *
اَزْ نَصَرٌ * حَالِمٌ نَعْتُ * حَلَمٌ بِالْكَسْرِ آهْسَنَكِي * وَبَرْدَ بَارِي * وَعَقْلٌ * أَحْلَامٌ
اِبْضَا جَمَاعَةٌ * وَبَرْدَ بَارِ شَدَنٌ * اَزْ كَرَمٌ * حَالِمٌ نَعْتُ مَنَه * حَلَمٌ بِالتَّحْرِيكِ
تِبَاةٌ شَدَنِ پُوسَتٌ * وَكَرَمٌ اَفْنَادَنِ * اَزْ سَمْعٌ * حَمٌّ بِالْفَتْحِ قَصْدُ كَرْدَنِ *
وَتَقْدِيرُ كَرْدَنِ * اَزْ نَصَرٌ * خُصُومٌ بَصْنَعْنِیْنِ مَثَلَه * حَمِیْمٌ آبِ كَرَمِ *
وَخَوِیْشَا وَنَدٌ * وَكَزِیدَه * وَسَالٌ * حِمَا مَ بِالْكَسْرِ مَرَكٌ * وَبِالْفَتْحِ كَبُو تَرٌ *
حَمَا مَهْ یَكِي * حَمَّامٌ بِالْفَتْحِ وَشَدَّ اَلْمِیْمِ كَرْمَا بَه * حُمَّى بِالضَّمِّ وَشَدَّ اَلْمِیْمِ
اَلْمُفْتُوحَةُ وَالتَّصَرُّبُ * اِسْتَحْكَامٌ بِآبِ كَرَمِ غَسْلُ كَرْدَنِ * وَكَرْمَا بَه رَقْنٌ *
حَوْمٌ وَخَوْمَانٌ بِالْفَتْحِ كَرْدَ جِیْرِي پُر كَشْتَنِ مَرَعٌ وَجَرَّ اَنٌ * اَزْ نَصَرِ
حَائِمٌ نَعْتُ * وَتَشَدُّ * حَوْمَةُ اَلْأَمَاءِ وَالتَّقْتَالُ بِالْفَتْحِ اِیْ مَعْظَمَه * وَازَا نَجَاكَه
آبِ بَسِیَارِ اَكْثَرِ دَر مِیَانِ دَرِیَا مِیْشُودِ مَعْنَى وَسَطِ بَحْرًا مَسْعُودِ كَشْتَه * حَا مَ
نَام

نام فرزندی از فرزندان حضرت نوح علیه السلام که ابو السودان کنیت دارد *

فصل الخاء

خَنَمٌ بالفتح همایم کردن انیدن * و مهر کردن * از ضرب * و مهر * خَنُومٌ
جماعت * خَائِمٌ بفتح الخاء انگشتری * خَوَاتِمٌ جماعت * خَائِمَةُ النِّسَى
آخری * خَوَاتِمٌ ایضا جماعت * خِدْمَةٌ بالكسر چاکری کردن * از نصر *
خَانِمٌ نعت منه * خَدَمٌ بالتحرک اسم جمع * إِخْدَامٌ کسی را
بخادمی دادن * اِسْتِخْدَامٌ برای خدمت خواستن * خَرَمٌ بالفتح بربیدن *
از ضرب * اِخْتِرَامٌ مثله * و ازین برگزیدن * اِلْخِرَامٌ شکافند و رخنه دار
شدن * اِخْرَاطٌ غصبناک شدن * و روی توش کردن * اَخْرَمٌ کاهند
نام جدّ جدّ خاتم طائی * خَصَمٌ بالفتح دشمن * خُصُومٌ جماعت * و دشمنی
کردن * از ضرب * خَصِيمٌ نعت منه * خُصَمَاءٌ جماعت * مَخَاَصِمَةٌ
و خصام با کسی دشمنی کردن * خَضَمٌ بالفتح بوهه دهان خوردن *
از سمع * خِضَمٌ بکسر الخاء و فتح الصاد المعجمة و شد المیم مرد کثیر العطاء *
خَطَمٌ بالفتح مهار کردن * از ضرب * خَطِمٌ بالفتح و بکسر کیا هیست
معروف * اِحْتِطَامٌ دهان بستن * خَيْمَةٌ بالفتح خرکا * خِيَامٌ بالكسر
جماعت * خَيْمٌ بالكسر نحو طبیعت * تَخْيِيمٌ مقیم شدن * و خیمه ساختن جیزی *

فصل الدال

بزور کناه نهادن بزکسی * جَزْمٌ ثَوْمَةٌ یُضَمُّ الْجِیمُ وَالْثَاءُ صُلٌّ * وِخَانَةٌ مَوْرَجَةٌ *
 اِجْرَانًا مَجْعٌ تَدْنُ * جَزْمٌ بِالْفَتْحِ بَرِيدٌ * وَیَقْبُرُ کَرْدَنٌ * اِزْضَرْبٌ *
 حِسْمٌ بِالْکَسْرِ تَنْ * اِجْسَامٌ جَمَاعَتٌ * جَسْبٌ بَزْرُکٌ وَفَرْسَةٌ * تَكْتَسِمُ رَنْجٌ
 جِیزِی کَشَبْدَنٌ * جَامٌ بِالْتَّحْرِیکِ مَقْرَاضٌ کَلَّ بَانَ جِیزْهَا بَرَنْدَ وَتَرَا شَنْدٌ *
 جَمٌّ بِالْفَتْحِ بَسِیَارٌ * جَهْمٌ بِفَتْحٍ بَسِیَارُ شَدْنِ آبِ دِرْجَاءُ * اِرْغَمٌ حَمْرٌ
 بِالْفَتْحِ نَعْتٌ * وَیَقَالُ رَبُّ اِجْمَ اِیْ مَرْدِی نِیْزٌ * وَتَأْتِی جِهَاءُ اِیْ بَزِی شَاخٌ *
 اِجْمَامٌ نَزْدِیکِ آمَدَنٌ * وَاَسَاسُ اِشْدَادِنٌ * اِسْکَامٌ بِوَاَسْوَدَنٌ *
 وماندگی دو وکردن * جَامٌ بِالْفَتْحِ ظَرْفِیست معروف * حَهَامٌ بِالْفَتْحِ اَبْرُ
 فِی آب * تَجَهَّمُ رَوِی تَوْشِ کَرْدَنٌ *

فصل الحاء

حَتَمٌ بِالْفَتْحِ اسْتَوَارَ کَرْدَنٌ * وَاَوْجَبَ نَمُودَن حِیزِی * اِزْضَرْبٌ * حَاتِمٌ
 نَعْتٌ * وَنَامَ مَرْدِی مَعْرُوفٌ بِجُودٍ وَهَنًا * حَجَمٌ حَسَامَةٌ بِالْفَتْحِ بُشْتَرَزْدَنٌ *
 وَخَوْنٌ اِزْشَبْشٌ وَشَاخٌ بَرِيدَنٌ * اِرْغَمٌ حَبِیَاءُ مَتَّهِ الْکَمْرَ اِسْمُهُ * حَجَامٌ
 بِالْفَتْحِ وَشَدَّ الْجِیمُ نَعْتٌ * حَجَمٌ وَحَسَمَةٌ بِالْکَسْرِ فِیهِمَا اَنِیْشَدُ وَشَاخٌ حَجَامَةٌ *
 وَبِالْفَتْحِ حَاتِبُکَ حِجَامَتٌ کُنْدَنٌ * حَجَامٌ جَمَاعَتٌ * اِحْجَامٌ بَاِزَابِ سِتَادَنٌ *
 اِحْدَامٌ اِفْرُوخَنْدَ شَدْنِ اَتَسِ وَرَوِی اِزْغَضَبٌ * حَنَامٌ بِالْفَتْحِ وَکَسْرٌ
 اَلِیمٌ عَلِی الْبِنَاءِ نَامٌ زِی مَعْنُوْقَةٌ * حُرْمَةٌ بِالضَمِّ حَرَامٌ شَدْنٌ * اِزْکَرَمٌ *
 وَبَزْرُکِی

و بزرگي * و آنچه شکستن او روا نباشد * حَرَمٌ بتحریرک العین جماعت * حَرَامٌ
بالتغایر ناشایست * و مرد حَرَم * و بَنُو حَرَام قبیله * و اَلْبَبْتُ الحَرَام
جبانة کعبه * و ماههای حرام چهار است * رجب * و ذی القعدة * و ذی حجة *
و حَرَم * حَرَمٌ بالتحریرک کردا کرد مکة و مدینه * و جای محفوظ * و اهل
و عیال مرد * حَرَمَانٌ بالتحریرک مکة و مدینه * حَرِیمُ المَدِینَةِ و اَلْأَیْمَتِ
کردا کرد شهر و خانه * حَرِیمَانٌ یا اگر فرو مید کردن کسی را از چیزی * از ضرب * و بازداشتن *
و حَرِیمَةٌ بفتح المیم و الراء مثله * اِحْرَامٌ آهنگ حج کردن * و حرمت شدن * و بمأشهای حرام
یا در حرم مکة و مدینه در آمدن * اِحْرَامٌ حرمت داشتن * تَحْرِیمٌ حَرَام
گرفتن * حَزَمٌ حَزَامَةٌ بالفتح فیهما استواری و هو شیاری در کار * و فرا هم
آوردن کار خویش را * از ضرب * حَازِمٌ نعت * تَحْزِمٌ میان بستن *
حَسَمٌ بالفتح بر بدن * از ضرب * حَا سَمٌ نعت منه * حُسَامٌ بالنسب تیزی
قمیشور * و شمشیر بوان * حَسَمٌ بالنسب بی در بی کاری کردن *
اِحْسَامٌ شرم داشتن * حِمْزٌ بِکسر الحاء و الراء عبوره افکور که ترش
قود * حَطَمَةٌ بضم الحاء و فتح الطاء نام دوزخ * و مرد بسیار ذلیل و خوار *
حُطَامٌ محذوف الناء جماعت * حَطِیمٌ دیوار بیرون کعبه از طرف مغرب *
حُطَامٌ بالنسب کفر ابریزه و شکسته هرجیزی * و اَنَدَک مال دنیاوی * حُکَمٌ
بالنظم فرموده * از نسر * و فرموده * اَحْکَامٌ جماعت * حَا حَمٌ نعت منه *

مَعْرُوفٌ وَكَتَيْتَ اَوْ اَبَوُا حَقَّ خَوَاسِي سَت * بَسَمَ بِالْفَتْحِ لِبِ شَيْرِ بْنِ
 كُودَن * وَخَنَدِيدَن * اَزْضَرْبَ * مَبْسَمَ بِالْفَتْحِ وَكُسْرِ السَّيْنِ دِنْدَان * وَجَائِ
 ظُهُورِ اَنْ بَعَى لِبَ * مَبَا سَمَ جَمَاعَت * اَبْتَسَامَ لِبِ شَيْرِ بْنِ كُودَن * وَظَاهِرُ
 شَدَن * تَبَسَمَ مِثْلُهُ * بَشَدَ بِالْخَوْرِ يَكُنَا كُوَارِ شَدَن طَعَام * اَزْصَمَ * يَشْمُ
 يَكْسِرُ الشَّيْنِ نَعْتَ مَنَّة * بَعَى صَاحِبُ نَاكُوَارِ اَثِي طَعَام * بَكَمَ
 بِالْخَوْرِ يَكُنَا كُوَارِ شَدَن * اَزْصَمَ * اَبَكَمَ نَعْتَ مَنَّة * بَكَمَ بِالضَّمِّ
 جَمَاعَت * اَبْلَمَةُ مِثْلَةُ الْهَذَّةِ وَالْاَلَامِ پُوسْتِ مَقْل * وَشَرَكَا كَهْ اَوْرَا
 مِشْكَزَنَد * وَنَدَفَ مِشْشَوْد * مَنَّةُ يَغَالُ اَلْمَالُ بَيْنَهُمَا شَقُّ الْاَبْلَمَةِ اِي نَصْفَان *
 بَهْمَنَزَمَن * بَهَا نَمَ جَمَاعَت * بَهِيمَ سِيَا * اَبَهَامَ پُوشِيد * كَفْتَن *
 وَانَكَشْتِ نَر * اَسْتَبَهَامَ بَسْتَنَ شَدَن شَخْص * وَپَنَهَانِ كَشْتَن *

فصل الماء

نَوَّامٌ بَفَنَاجِ النَّاءِ وَالْهَمْزَةُ مَرْدُ هَزَاد * اِي كَسِيكَه هَمْرَا د بَكْرِي بِيْدَا
 شُود وَهُرُود وَرَا نَوَّامَانِ كُوتَبَنْد * وَدَوْمَ تَبِيرَقَدَار * وَقِيلَ اَصْلُهُ وَوَّامٌ نَابِلُ
 الْوَادِ تَاءُ اَكْمَا فِي تَوَلَّحَ وَنَحْوِهَا * تَوَّاعٌ تَمَانِ ابْضَا هَرْدُ وَجَشْم * مَنَامُ
 بِاَكْسَرِ كِصْرٍ ابْزَنْد وَكَانَ زَايِنْد * مَمَتَا فِيمَ جَمَاعَت * نَمَامَ بِالْفَتْحِ سَپَرِي
 شَدَن * وَكَامِلُ تَشْتَمْنِ * اَزْضَرْبَ * تَمَّ بِالْكَسْرِ مَاءُ عَامِ دَرْ شَبِّ جَارِد * *
 فِيمَهُمْ فَبِيَاةٌ مَعْرُوفٌ بِخَلْقِ نِيَكِ وَپَاكِي نَزَاد وَكَرَامَتِ طَبْع * تَمِيْدَةُ

تَعْوِذُ * تَمَّا ثَمَّ جَمَاعَتُ * اِثْمَامُ ثَمَّ كَرْدَنُ * تَهَا مَعَهُ بِالْكَسْرِ نَامُ مَكَّةُ

وَعَلَى * اِثْمَامُ بِنَهَا مَعَهُ رَفْتَنُ * تَتَبُّعُ عَشْقٍ وَحُبَّتْ بِنْدَه كَرْدَنُ *

فصل الثاء

تَغَامُ بِالْفَتْحِ كِيَايِ كَهْ * اَنْرَادُ رَمْنَهٗ سَفِيدُ كُو يَزْدُ * تَغَا مَعَهُ بَكِي * يَشْبَهُ بِهٖ

وَالْمَنِيْبُ * اِثْلَامُ رَخْنَهٗ دَارُو شَكْسْتَهٗ شَدَنُ * ثَمَامُ بِالضَمِّ كِيَايِ سِتْ كَهْ اَوْرَا

بِنُ خَوَانَدُ * ثَمَا مَعَهُ يَكِي * اَبُو ثَمَا مَعَهُ كَنِيْتُ مَسِيْلَمَهٗ كَذَّابُ كَهْ دَعْوِي

نَمُوْتُ بَكْذَبُ كَرْدَهٗ بُوْدُ * ثَمَّ بِالْفَتْحِ وَ شَدَّ الْمَلِيْمُ الْمَفْوُحَةُ اَنْجَاوَانِ اِسْمُ

اِشَارَهٗ اِسْتِ وَاِلِضْمُ بَا زَ وَاِبْنُ حَرْفِ عَطْفِ اِسْتِ پَرَايِ تَرَايِ *

فصل الجيم

جَنُوْمُ بِضَمِّينِ سِيْنَهٗ يُوْرُزْمِيْنِ نَهَادَنُ مَرِغُ * وَنَشَسْتَنُ * اَزْ نَصَرُ * جَنَمَهٗ بِضَمِّ

اَلْجِيْمِ وَفَتْحِ اَلْءَاءِ بِسَبَارِ خَوَابِ كَنْدَهٗ * مَجْنَمُ بِالْفَتْحِ وَفَتْحِ اَلْءَاءِ وَكَسْرِهَا

نَشَسْنَاكَ * جَجِيْمُ كَرِيْمُ نَامُ دُوْرُخُ * جَلَمُ بِالْفَتْحِ يُوْرِيْدَنُ اَزْ نَصَرُ * جَنِيْمَهٗ

لَكْرِيْمَهٗ قَبِيْلَهٗ * وَنَامُ يَادِ شَايِ كَهْ اَوْرَا اِبْنُ مَالِكُ وَ اَدْرَشُ نَمِيْدُ مِيْكُو يَزْدُ *

وَاَوْرَا دُوْنْدُ بَمُ وَ هَدَنَشِيْنِ مَوْدَنْدُ دَكِي مَالِكُ دَكْرِي عَمِيْلُ كَهْ نَامُ اَبُو دِيَاوَرُ

مَوْدُتُ وَ دَرَسْتِي مِيْدَا نَشْتَنْدُ تَا اَلْمَبْنَكَةُ مَشْتَرِكُ دَرُوْدَاهُ وَ مَقَافُ * جَرَمُ بِالضَمِّ

كَنَاءُ * اَجْرَامُ جَمَاعَتُ * حَرِّ بَمْنَهٗ مَثَلَهٗ * جَبْرَ اَئْمُ جَمَاعَتُ * لَا جَرَمُ بِالْتَحْوِيْكُ

مَعْنَى لَا بَدَايِ نَا جَارُو ضَرُوْرُ * اِجْرَامُ وَاِجْنَرَامُ كَنَاءُ كُوْدَنُ * تَجَرُّمُ

استنهام است * و بمعنی قد و حرف نفی نیز آید * هَمَلٌ بِالْفَتْحِ هَمُولٌ بضمّین

روان شدن اشک * از نصر * اَلْهَمَالُ فرو گذاشتن چیز بپرا * لفظ مهمل علی

ز تة المنعول ای لیس له معنی و ترک استعماله * هَوَلٌ بِالْفَتْحِ ترس * اَلْهَوَالُ

جماعت * و ترهائیة * از نصر * هَالَةٌ خرمی ماه * و حلقه کرد * هَالَات

جماعت * هَمِلٌ بِالْفَتْحِ فرو ریختن ریک و خاک * و جز آن * از ضرب * اَلْهِيَالُ

ریخته شدن *

باب الميم فصل الهمزة

مَا تَمَّ بفتح الميم والتاء شيون * و حلقه زنان تمکین * اِثْمٌ بِالْكَسْرِ بزة *

و کناه کار شدن * از سمع * مَا تَمَّ بفتح الميم والتاء بزة * مَا تَمَّ بِالْمَدِّ

جماعت * مَا تَمَّ بفتح الميم والتاء چیزیکه سبب کناه شود * اِثْمٌ بِالْفَتْحِ

عذاب * تَأْتِيْمٌ بکنایه نسبت کردن * اَلِ يَمٌ روی پوست مردم * و روی

زمین * و طعام نان خورش * اَكَمٌ بِالْكَسْرِ اسم جمع * و فِي الْمَثَلِ سَمْنُكُمْ هَرِيْقٌ

فِي اَدِيْمِكُمْ یعنی روغن شمار ریخته شده است در طعام شما * مثل است در حق

بخیلی که از وفاتد * بکسی نرسد * اَنْتُمْ بِالضَّمِّ اِنْ اَمَّ بِالْكَسْرِ نَانَ خورش *

اِرَمٌ بِالْكَسْرِ اول و فتح ثانی نام شهری * یا قبیله و اِرْمُنَاتُ الْعِمَادِ

شهر سکندریه * یا دمشق * اُرُوْمَةٌ بفتح الهمزة و ضم الراء بیخ درخت * اُرَمٌ بِالضَّمِّ

و شد الراء المفتوحة دندان * اَسْمَا مَعَهُ اسم شیر * و نام مودمان * اَكْمَةٌ

بالتحریر پشته * احکام بالمد جماعت * اَلَمْ بالتحریر درد * اَلَمْ
 جماعت * و همدند شدن * از مع * اَلَيْم درد ناک نعت * اَبْلَام درد
 رسانیدن * تَا اَلَمْ درد را فزون * اَم بالتضم اصل هر چیز * و ماد ر *
 اُمّهات بالتضم و شد الیم المفتوحة جماعت * اُمُّ الْقُرَى کنیت بکه
 معظمه * اُمُّ الْقُرْآن لوح محفوظ * و سورة فاتحه * اُمُّ الْاِلّ مآغ پوست
 مغز * اُمّة بالتضم گروه * و هنگام * اُمَمٌ بالتحریر العین جماعت * اَم بالتفتح
 آهنگ کردن * و سر شکستن * اِمَام بالتکسر پیشوا * اِمَامَة بالتکسر
 پیشوائی کردن * ازنصر * مَاهُوم پیشوائی کرده * و سر شکسته *
 اِمَام بالتفتح پیش ضد پس * اَمَمٌ بالتحریر شی اندک * اِئْتِمَام پیروی
 کردن * و آهنگ نمودن * اَنَام بالتفتح خلق * و آفرینش * اَوَام بالتضم
 حرارت تشنگی * اَیْم بالتفتح مار *

فصل الباء

بَرَمٌ بالتحریر ملول و عاجز شدن * از مع * و مرد عاجز و ائیم * و کسیکه
 داخل نشود با قوم در قمار از جهت بخل * بُرْمَة بالتضم دیک * اِم
 جماعت * اِبْرَام بستو * آوردن * و ملول ساختن * و محکم کردن کار *
 تَبَرُّم سیر بر آمدن * بُر طَمَة برام میدن از خشم * اِبْرَاهِیم بالتکسر
 نام پیدایی معروف * و نام مردمان * و اِبْرَاهِیم بن اَن هَم زاهدی

از ضرب * منال مثله * وعطیه * وانچه یا بند از مال و جز آن *

فصل الواو

مَوَّئِلٌ بِالْفَتْحِ وَكَسْرِ الثَّالِثِ جَای پناه * و پناه * وَاِئِلْ بِدَرْقَبِيلَهُ *
وَبَلَّ وَبَالَ بِالْفَتْحِ كَرَانِ وَنَاكَوَارِشْدَن * از کرم * وَبَلَّ اَيْضًا وَابِلٌ
بِكَسْرِ الْبَاءِ بَارَانِ بَزْرَكَ قَطَر * وَجَلَّ بِالْفَتْحِ تَرْسِيدَن * از سمع *
وَتَرْس * اَوْ جَالَ جَمَاعَت * وَجَلَّ بِكَسْرِ الْعَيْنِ نَعْتَ مِنْهُ * وَصِيْلَةٌ
بِسَبَب * وَهَمَّتْ اَوْ يَز * وَنَسَائِلُ جَمَاعَت * تَوَسَّلَ نَزْدَ بَكِي جَسْتَن
بِجِيزِي * تَوَسَّلَ بِالْفَتْحِ اَبَانْدَك * وَصَلَّ بِالْفَتْحِ پِيُونْد * اَوْ صَالَ جَمَاعَت *
وَبَيَّوْنَن * و بَيَّوْنْد کردن جامعه * اَزْضَرْب * وَاصِلٌ وَصُولٌ بِالْفَتْحِ
نَعْتَ * وَصِلَةٌ بِالضَّمِّ پِيُوَسْتَكِي وَعَلَاقَه * صِلَةٌ بِكَسْرِ الصَّادِ عَطَا * صِلَات
جَمَاعَت * وَوَصُولٌ بِضَمِّتَيْنِ رَسِيدَن * اَزْضَرْب * وَصِيْلَةٌ جَامِعُ يَمَانِي
حَطَّ دَارِ مَنَاش * وَصَائِلُ جَمَاعَت * اَيِّصَالَ رَسَانِيدَن * اِتِّصَالَ
رَسِيدَن * و پِيُوَسْتَن * تَوَصَّلَ بِضَمِّتَيْنِ جَسْتَن بِلَطْفِ وَحِيلَه * مُوَاَصِلَةٌ
و وِصَالَ آمِيزَش کردن * وَغَلَّ بِالْفَتْحِ دَرْجَلِسْ شَرَابِ نَاخَوَانْدَه *
دَرْآمَدَن كَسِي * اَزْضَرْب * وَاغْلِلْ نَعْتَ مِنْهُ * اَيِّغَالَ زَوْدَ رَفْتَن *
وَبَشْنَا قَتَن * و دَوْرَ رَفْتَن دَرْجِيزِي * تَوَقَّلَ بِكَوْ بَرَا مَدَن * وَكَلَّ بِالْفَتْحِ
بَارِ بَكْسِي كَدَا شَتَن * اَزْضَرْب * وَكَيَّلَ كَسِيكَه كَارِبَاوَكْدَا شَتَه شَوْدَه
نَعْتَ

مَن مَنه * رَجُلٌ وَكَلَّةٌ وَتَكَلَّةٌ كَلَا هُمَا بِضَمِّ الْأَوَّلِ وَفَتْحِ الثَّانِي أَيْ عَمَّا جَزَّ كُلُّ
 مَرِيحٍ حَتَّى إِلَى الْغَيْرِ * اِتَّكَالٌ بِشَدِّ التَّاءِ اعْتِمَادُ كَرْدَنِ * وَكَارِبِكْسِي كَذَا شَتْنِ *
 نَوَكِيلٌ وَكَيْدٌ كَرْدَنِ * وَكَذَا شَتْنِ كَارِبِكْسِي * وَكَأَلَّةٌ بِالْفَتْحِ وَالْكَسْرِ أَيْ
 مَنه * تَوَكَّلْ اعْتَرَفَ بِعِزِّ خُودِ وَاعْتَمَدَ بِغَيْرِ خُودِ كَرْدَنِ * نُكْلَانِ
 بِالضَّمِّ اسْمُ مَنه وَالتَّاءُ بِجَدِّ مِنَ الْوَاوِ * وَلَوْلَا يَأْنَهُ وَغَرِيادُ كَرْدَنِ زَنْ *
 وَوَاوِيْلَاةٌ كَفْتَنِ * أَوَّلٌ كَأَحْمَدٍ ضِدِّ آخِرَائِي يَكُمُ * أَوَائِلُ جُمَاعَتِ *
 أَوَّلِي مَوْنُثِ مَنه * أَوَّلُ جُمَاعَتِ * وَيَلٌ بِالْفَتْحِ سَخْتِي وَهَلَكَ ي * وَئِلَّةٌ
 يَا لَفَتْحِ مِثْلُهُ * وَيُقَالُ وَئِلَّةٌ أَيْ هَلَكَ ي بَادِرَائِي أَوْ * وَقَدْ يُقَالُ يَمِقَالُ

اولی به بغیر التثنویین

فصل الها

هَزْوَلَةٌ بِالْفَتْحِ نَوِيٌّ اِزْ رَقَنَارِ * وَدَوِيدَنِ * هَزَلٌ بِالْفَتْحِ يَهُودَةٌ * وَبِهِودَةٌ
 كَفْتَنِ * اِزْ ضَرْبِ * هَزَالٌ بِالضَّمِّ لَا غَرِي * وَلَا غَرُ كَرْدَنِ اِزْ نَصَرِ * وَبِسْتَعْمَلِ بِجَهْلٍ لَا
 هَزْوَلٌ لَا غَرِ * هَظَلٌ بِالْفَتْحِ بِمِائِي شَدْنِ بَارَانِ وَاشْكُ وَرَفْتَنِ أَنْ * اِزْ ضَرْبِ *
 هِلَالٌ بِالْكَسْرِ مَاءُ نَوْتَا سَهْ شَبِ * أَهْلَةٌ جُمَاعَتِ * بَنُو هِلَالٍ قَبِيلَةٌ *
 اِهْلَالٌ مَاءُ نَوْدِيدَنِ * وَآوَا زَبَرْدِ اِشْتَنِ * تَهْلِيلٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَفْتَنِ *
 اِنْهَالٌ رِيخْتَنِ اِبْرُو بَارَانِ * اِسْتِهْلَالٌ بَارِيدَنِ بَارَانِ دِرُوقَتِ خُودِ *
 تَهْلُلٌ دَرِخْشِيدَنِ بَرَقِ وَرُوحِي اِزْ شَادِي * هَلٌ بِالْفَتْحِ وَالتَّخْفِيفِ حَرْفٌ

مَرَدَن مَرَدَم و شَتَر و جَزْآن * و بَد بَو شَدَن * نَثَل بِالْفَتْح كَلَّا زَجَا *
 بِمَرَدَن آوردن * اِنْثَال بِمَرَدَن کردن تیر از تر کش * اِسْتِنْثَال
 طلب خروج امری کردن * نَحْل بِالْفَتْح زنبور شهد * نَحْلَة یکی * نُحُول
 بضمّین لاغری * و لاغر شدن * اِزْمَع * نُحْل بِالضَم عطیه دادن * نَحْلَة با کسر
 عطیه * نَحْلَان بِالضَم مثله * اِنْتِحَال شعر غیر را بر خود بستن *
 نَحْل بِالْفَتْح و نَحِيل درخت خرما * نَحْلَة یکی * بَنَت مَحِيلَة عَل زَبَّة
 التّصغیر خرما * اِنْتِحَال استقصا کردن * و بهتر را برگزیدن * مَنَدِيل
 بکسر میم و دال دستارچه * نَزُول بضمّین فرود آمدن * اِزْضَرْب *
 نَازِل و نَازِلَة نعت * نَوَازِل جماعت * نَزِيل مهمان فرود آئنده *
 مَنَزِل بِالْفَتْح و کسر الزاء جای فرود آمدن * و هَوای * مَنَازِل جماعت *
 مَنَزِلَة مثله * و مرتبه * و حرمت * نَزَال بِالْفَتْح و کسر اللام عَل الْبَنَاء
 اِهم فعل است معنی فرود آ * اِنْزَال فرود آوردن آب و جز آن *
 اِسْتِنْزَال طلب فرود کردن * تَنْزِيل ترتیب دادن * و فرود فرستادن *
 تَنْزُل فرود آمدن * مَنَازِلَة بایکدیگر فرود آمدن در حرب از بهر
 کارزار * تَسَل بِالْفَتْح فرزند * و شتافتن * اِزْضَرْب * تَنَاسُل بزادن با هم *
 و خویشی کردن * نَشِيل بِالْفَتْح گوشت برکشیدن از دیک * اِزْضَرْب *
 فَصَل بِالْفَتْح پیکان * نَصُول بضمّین زائل شدن رنگ حنا از دست * و پیکان
 نشانده

نشان دادن در تیر * از نصر * تَنْصِلُ از کناء بیرونی نمودن * تَنْصِلُ بالفتح
 غلبه کردن کسی را بتیر انداختن * از نصر * تَنْصِلُ بکسر التاء مثله *
 تَنْصِلُ بایکدیگر تیر اندازی کردن * مَنَاضِلُ و نِصَالُ مثله *
 نَعَلَ بالفتح پا پوش * نَعَالُ بالكسر جماعت * و زوجة * نَقَلَ بالفتح
 عطیه * و عبادتی که واجب نبود * نَافِلَةٌ مثله * نَوَافِلُ جماعت *
 نَقَلَ بالتحريك غنیمت * أَنْقَالَ جماعت * نَقَلَ بالفتح از جائی بجائی بردن *
 از نصر * نَاقِلُ نعت * نَقْلَةٌ بالتحريك جماعت * أَنْقَالَ از جائی بجائی
 رفتن * وَالْإِسْمُ مِنْهُ النُّقْلَةُ بالضم * نَقَلَ بتحريك العين جماعت *
 تَنَاوَلَ یا هم نقل کردن * نَكُولُ بضمیْن باز ایستادن از سو کند
 و جزآن * از نصر * نَاقِلُ نعت * و ترسند * نَكَالُ بالفتح عقوبت * نَمِلُ
 بالفتح مورچه * نَمْلَةٌ یکی * أَنْمَلَةٌ بالفتح و ضم المیم سرانگشت * أَنْامِلُ
 جماعت * نَوَلُ نور دیدن * از نصر * مَنَوَالُ بالكسر چوبیکه بران
 جولاها ن پارچه را وقت بافتن پیچند * و يُقَالُ هُمْ عَلَى مَنَوَالٍ و احداي
 اوشان بر روش واحد اند * نَوَالُ بالفتح عطا * و عطا دادن از نصر * نَائِلُ
 نعت * و عطا * إِنْأَلَةٌ دادن * تَنَاوَلَ کر رفتن * مَنَاقِلَةٌ چیزی را بکسی
 دادن * مَنَهَلٌ بفتح المیم و الهاء منزل * و آبشخور * مَنَاهِلُ جماعت *
 إِنْهَالُ شربت اول بار دادن * و سیراب کردن * نَيْلٌ بالفتح یافتن *

میان د و کثف ستور * کو اهل جماعت * صَدَلْ بِالْفَتْحِ بِهَمْزٍ تَاءٌ * وَبِهَمْزٍ كَافٌ *

از ضرب * و الا هم منه الْكَيْلَةُ بِالْكَسْرِ * مَكِيلٌ بِالْكَسْرِ لِيَمَانَةٍ * اَكْبِيَا لِي

لِيَهْمُودِي * وَجِيْزَةٌ يَهْمُودِي * كَرَفَتِ * تَكَ يَلُّ بِهَمْزٍ يَهْمُودِي *

فصل في الالام

لَعَلَّ بِالْحَرْكِ وَشَدَّ الْإِلَامُ الْمَفْرُوحَةُ كَاشٍ وَمَكْرٌ * وَنَسْتَعْلِمُ مِشْرِودِ دِرَامِيدٍ خِيَرِيكٌ

ممكن باشد * لَبَلْ بِالْفَتْحِ نَسْبٌ * لَيْلَةٌ مِثْلَةٌ * لِيَا لِيْ جَمَاعَتٌ * لَيْلٌ

لَا تِلْ وَأَلِيلٌ وَلَيْلَةٌ لَبَلٌ شَبَّ ثَارِبُك * لَيْلٌ أَيْضًا جَدَّةٌ مَادَةٌ حَبَارِي *
بِمَا أَجْهَكَ كَرِ وَأَمِنْ يَهْمُودِي * لِيَا لِيْ جَمَاعَتٌ * لَيْلٌ

فصل في الميم

مِثْلٌ بِالْكَسْرِ مَا نَنْدُ * وَبِالْحَرْكِ هَذَا الشَّيْءَانِ * أَمْثَالٌ جَمَاعَتٌ * مِثَالٌ

يَا لِكِسْرٍ مَا نَنْدُ * وَكَالْبَدِ * مِثْلٌ بِالضَّمِّ وَبِضَمِّ مِثْلٍ جَمَاعَتٌ * وَخَرْمَانٌ * أَمْثَلَةٌ

جَمَاعَتٌ * مَنُوءٌ بِضَمِّ مِثْلٍ مَتَبِيشٌ أَبَسْتَانٌ * أَرْزَنْجِي مِثْلَةٌ بِالْفَتْحِ

كَرَامِي وَأَنْزُونُ شَدَنٌ * أَرْكُومٌ * مِثْلَةٌ بِالضَّمِّ مَعْنَى عَقُوبَتٍ وَمَعْرُوفٌ وَمَشْهُورٌ * مِثَالٌ

بِالْكَسْرِ مَعْرُوفٌ نَكَاشَنَةٌ * نَهَا تَبَلْ جَمَاعَتٌ * نَسْبِيْلٌ نَكَاشَتُنْ پِكَرِي مَا نَنْدُ يِكَرِي *

وَدَرْخِيَالِ أَوْدَنُ صَوْرَتٌ جِيْزِي كَوْنِيَا مِي يَمِنْدُ أَوْرَا * تَدَنْلِ مِثْلُ زَدَنُ *

وَتَصَوُّرُ كَرْدَنُ * وَظَاهِرُ شَدَنُ صَوْرَتٌ جِيْزِي * مِمَّا تَلَقَّ مَا نَنْدُ شَدَنُ *

مَحَلٌّ بِالْفَتْحِ خَشَكٌ سَالٌ * وَتَنَكِي * وَمَكْرٌ * وَبَدِي * أَمْحَالٌ وَخُحُولٌ

حَاوِلٌ

جماعت * ما حِل نعت مكار * و لکیم * و مالا عَشَك * اَحْخَال خَشَك شَدَق
 شهر * و بَطَط و بَطَط مَزِدَم * مِمَّا جَلَد و مَحَال با کسی مگوئید کردن *
 مَطَال بِالْفَتْح هِرگزاردن و ام را * از نصر * مِمَّا طَلَة و مَطَال تا خیر
 کردن * مَقْلَة بالضم پینه چشم که دران سیاهی و سبیدی است * و بجا زاهعی
 چشم میگویند * مَلَل بالتصريك و مَلَال بِالْفَتْح سیر شدن * و بستن آمدن *
 از صبح * و بعدی بپفسه و لمن * مَلُول نعت منه * مَلَّة بالكسر کنش *
 و شریعت * مَمْلُوف مضطروبی آرام کردن * تَمَمَّل لازم منه * مَال
 معر وف * و ندیخص بالادِل کالدابة للغرس * اَمْوَال جماعت * تَمَوَّبِل
 مالد ارگردانیدن * مَهْلَة بالضم زمان * اِمْهَال مهلت و زمان دادن *
 اِسْمِهَا مهلت خواستن * مِیْل و مِیْلَان بِالْفَتْح حمیدن * و کج شدن *
 صلته بَعْن * و جور کردن * صلته بعلی * و رغبت نمودن * صلته بلی *
 از ضرب * مِیْل بالكسر خوب سر مه کش * و سه يك فرسنگ * اِمَّا لَمَّة
 هم دادن * اِسْتِمَالَة سوی خود راغب کردن کسی را بسخن حرب
 و شیرین * نَمَائِل پیم پیمان رفتن *

فصل النون

نَبَل بِالْفَتْح تبر * نِبَال بالكسر جماعت * نَبَا لَه نیک و فاضل شدن * از کرم *
 نُبَل بالضم شرف و بزرگی * نَبِیْلَة شرف و نادری * و مرداری * تَنْبَل

فِي الدَّعَاءِ لَهُ لَا عَاطِيَةَ وَقْتُ الْعَجَابِ * فَكَوْلَ بِضَمِّينِ خَشِيكَ شَدِيدِ *
 اِزْ مَنَعِ * فَنَبِ اِلْ بِالْفَتْحِ پَسِ سِرِ * قَزَلْ بِالْتَحْرِيكِ لَذِكِي * وَ اَنْكِيدَنْ * اِزْ سَمِعِ *
 فَكَوْلَ بِضَمِّينِ اِزْ سَعْرَ بَا زْ كَشْنِ * اِزْ نَصَرِ * قَا فِلَةً كَرُو * اِزْ سَعْرَ بَا زْ كَرْدَنْدِ * *
 وَ كَرُو * مَسَا فَرَبِ * قَلَو اِرْقَلْ جَمَاعَتِ * قُفِّلَ بِالضَّمِّ مَعْرُوفِ * اَقْفَالِ
 جَمَاعَتِ * قَلَّةٌ بِالْكَسْرِ كَمِي * وَ كَمِ شَدَنْ * اِزْ ضَرْبِ * قَلِيلُ نَعْتِ مِنْهُ * قُلْ
 يَا لَضَمِّ كَمِي وَ كَمِ * قُلَّةٌ بِالضَّمِّ سُرُكُو * قُلِّلْ بِتَحْرِيكِ الْعَيْنِ جَمَاعَتِ *
 اِقْلَالِ بَرْدَ اشْتِ * وَ يِ جِيَزِ مَقْلَسَ فَرْدَنْ * اِسْنِقْلَالِ كَمْ شَمِرْدَنْ * وَ رَحْتِ
 بَر كَرَفْتَنْ * وَ اِسْنِقْلَالِ حَمُولِ اَلْبَيْنِ كَدَا كَدَا * اِزْ بَرْدَ اشْتِ خَوَانِ
 طَعَامِ اِزْ پَيشِ مَرْدَمِ * تَمَلَّ بِالْتَحْرِيكِ بَا سَپَيشِ شَدَنْ * اِزْ سَمِعِ * قَمِلْ
 بِكُسْرِ الْعَيْنِ نَعْتِ مِنْهُ * قَتَبَلْ وَ قَنْبَلَةً بِفَتْحِ الْقَافِ وَ الْبَاءِ فِيهِمَا كَلَّةٌ اَسْبَبَتْ
 وَ كَرُو * مَرْدَمِ * قَنَابِلِ جَمَاعَتِ * قَوْلِ وَ مَقَالِ وَ مَقَالَةً بِالْفَتْحِ كَقَارِ
 وَ كَفْتَنْ * اِرْفَصُو * قَيْلِ بِالْكَسْرِ وَ قَالَ اِسْمُ مِنْهُ * قَائِلِ خُصَّتِ * اَبْنِ اقْوَالِ
 اَيِّ فَصِيحٍ * وَ رَجُلِ مَقُولِ بِالْكَسْرِ مَرْدِ فَصِيحٍ زَيْدِ بَسْمَا زَكُو بَا * مَقَاوِلِ
 جَمَاعَتِ * وَ ذِ وَ مَقُولِ اَيِّ صَاحِبِ زَبَانِ فَصِيحِ وَ كَو بَا * تَقُولِ سَخْنِ
 وَ رُوغِ بَا فَنِي بَر كَسِي * قَيْلَو لَةً بِالْفَتْحِ مَيْلَانَهُ رُو زَخْفَتَنْ * اِزْ ضَرْبِ * قَائِلَةً
 خَوَابِ مَيْلَانَهُ رُو زِي * مَقِيلِ بِفَتْحِ اَوَّلِ كُسْرٍ ثَانِي مِثْلُهُ * وَ خَوَابِكَا * قَيْلِ
 بِهَا لَفَتْحِ مَهْمَزِ وَ مَلِكِ * اَفْيَالِ وَ قُمُولِ جَمَاعَتِ * قَيْلَةً بِالْفَتْحِ قَبِيلُهُ * وَ نَا

نَادِرًا وَسَوْغَرَ جَ كَهْ هَزُو پَدَر قَبِيلَه اَنَدَاز قَبَالَه عَرَب * اِذَا مَدَّ عَقُو

كَرْدَن * وَبِرَانْدَا خَتَن * وَتَمَسَّحَ كَرْدَن بَیْع * اِسْتَقَالَةً اِقَالَه خَوَاسْتَن *

وَطَلَبَ عَفُو كَرْدَن * تَقْطِیلِ اَقْتَدَا وِیْدُو ی كَرْدَن * وَمَا نَزْدَ شَكْلَن بَكْسِي *

فصل الکاف

كَحَلَّ بِالْضَمِّ سَمْعُهُ * اِكْتَحَالَ هَر مَعْدُ وِیْدُو كَشِیدَن * كَحَلَّ بِالِالتَّخْرِیكِ

كَاهِلِي * وَسَسَتْ شَدَن * اَز مَبْع * كَسَلَان وِیْدُو كَسَلِي بِالْفَتْحِ نَعْت مَنَه *

تَكَاسَّلَ خُود رَا سَسَتْ سَاخَتَن * كَفَا لَقْدَ بِالْفَتْحِ ضَامِنُ شَدَن * اَز نَصَر * كَفِيل

نَعْت مَنَه * اِذَا نَحَّ وَكَفَالَتِ جِیْزِي یكسِي دَادَن * كَلَّ بِالْفَتْحِ كِرَانِي *

وَكِرَان * وَكَ اَز مَدَن * كَلَّ وَكَلَّ لَقْدَ بِالْفَتْحِ مَانَد * شَدَن * اَز ضَرْب *

كَالَلَةً اِیضًا كُنْدَن * سِیْر وِیْدُو اَز ضَرْب * كَلِيلُ نَعْت * كَلَّ بِالِالضَّمِّ

هَمَه * كَلَّ بِالْفَتْحِ وَاقْصُرْ كَلَمَه زَجْرَا سَت وَمَعْنِیْشِ جَنِینِ نِیْسَت * وَكَاهِي بِمَعْنٰی

حَقًّا آید * اَكْهَلُ بِكُسْرٍ اَلْهَمَزَةُ وَالْاَم تَاجُ مُرْصَع * اِكْلالُ مَانَد * كَرْدَن *

وَسَسَتْ مَكْرَه اَنِیدَن * كَلِيلُ نَاحِ بُوْشَا نِیدَن * كَمَالُ بِالْفَتْحِ تَمَامُ شَدَن *

اَز نَصَر وِیْدُو كَامِلُ نَعْت مَنَه * اِكْمَالُ تَمَامُ كَرْدَن * وَنَهَابَتِ

وَمَا نِیدَن * تَكْمِیلُ تَمَامُ كَرْدَن * وَتَكْمِلَةُ الشَّیْءِ عَلَى تَجَرِبَةِ اَنْجِه

چِیْزِ بَآنِ تَمَامُ شُود * اِسْتِكْمَالُ طَلَبِ تَمَامُ كَرْدَن * كَهْلُ بِالْفَتْحِ

مُودِمِیَا لَه مَالِ دُوسُو ی * كَهْوَلَةُ بَضْمَنِینِ مَصْدَرِ مَنَه * اَز نَصَر * كَاهِلُ بِكُسْرِ الْعَیْنِ

مکرو فریت * غَمِلَ بِتَحْرِیکِ الْاِیاءِ جَمَاعَتِ * غَمِلَ بِاَلْکَسْرِ بَیْدَتِ سَیْرِ *

وَلَا بَدَّ خَلِیْهَا اِلَیَّاهُ * غَمِلَانَ بِالْفَتْحِ نَامُ ذُو الرِّمَّةِ شَاعِرٌ *

فصل الالفاء

قَالَ بِالْفَتْحِ مَعْرُوفٌ * یَعْنِیْ شُكُونٌ * تَقْبَلُ نَ فَا لَ نِیْكَ كَرْتَن * تَفْأُولُ مَثَلَةٌ *

فَتَبَلُّ كَبَرٌ بِمِ رَشْتِه دَانَهْ خَرْمَا * وَجَرَكَ مِیَانِ دَوَا نَكَشْتَانِ * وَیَقَالُ لَا فَمِیْلَ

وَلَا تَقْبَرُ اِیْیَ نِیْسَتْ حِیْزِی * فَحَلَّ بِالْفَتْحِ كُشْن * فَحَوْلُ جَمَاعَتِ * وَبُورْمَا *

فُحَالَ النَّخْلُ بِالضَّمِّ وَالتَّنْثِیْهِ یَصْرُخُ مَا بَنَیْ نَ فِیْ بُر * یَعْنِیْ نَر * فَسَبِیْلُ

وَفَسَبِیْلَةُ نَهَالِ خَرْمَا * فَشَلَّ بِالتَّحْرِیْكِ اُتْرَسِیْر * وَبَدَّ دَلَّ شَدْن * فَزَمْع *

فَصَلَّ بِالْفَتْحِ جَدَا كَرْدَن * اَزْضَرْب * فَاصِلَةٌ تَمَامِیْ آیَةُ قُرْآنِ * قَوَا صِل

جَمَاعَتِ * فَصِیْلُ شَقَرِیْجِه اَزْ مَادَرِ جَدَا شَد * فَصَالُ جَمَاعَتِ * فَصَل

الْخَطَابُ بِالْفَتْحِ كَلَامُ بَلِیْع * وَكَلَامِیْیَ جَدَا كَنْدِ جِیْدَرَا اَزْ رَدِی * تَقْصِیْلُ

جَدَا جَدَا كَرْدَن * وَبِیْمَانِ عَمُودَن * اِنْغِصَالُ جَدَا شَدْن * فَصَلَّ بِالْفَتْحِ

وَفُضُولُ بَضْمَتِیْنِ فَرْوَنِی * وَبَزَرْكِی * وَتَنْزِیْلُ خَیْرَن * فَزَنْصَرُ وَفَع *

فَاَضَلُ نَعْتِ * فَضْلَاءُ جَمَاعَتِ * قَوَا صِلُ مَثَلَةٌ * وَنَجْمَتَايِیْ سِیَار *

فَضِیْلَةُ كَبَرِیْمَةُ بُرْكَی * وَفَرْوَنِی * فَضَالُ جَمَاعَتِ * فَضِیْلَةُ بِالْفَتْحِ

وَقَدْ یَضُمُّ * وَفَضَالَةُ بِالضَّمِّ بَاقِیْ وَزِیَادَتِ مَرْنَد * فَصِیْلُ عَلَ كُمِیْتِ نَامِ اَبِیْ

عِیَاضِ زَاهِذِیْ مَعْرُوفِی * اِفْضَالُ نِیْكَوْثِیْ كَرْدَن * تَقْصِیْلُ بُرْوَیْ

مَعْدَةٌ أَنْ . و بزرگی دادن * تَغَا ضَلَّ اَز یَکَد یَکُو اَقْرُونِ آمَدَن *
 فَعَلْ بِالْفَتْحِ کَوْنِ * اَز فَتْحِ * و بَا لکسر کَرْدَلَر * فَعْلَةٌ بِالْفَتْحِ مِثْلُهُ * اَفْعَالُ
 جَمَاعَتِ * فَعَالٌ بِالْفَتْحِ نَبِکُو تَنِي * و مُصَدِّ رَا یَصَا * قَلَّ بِالْفَتْحِ شَکِستَن *
 بِرِخَنده کردن * اَز نَصَر * قَبِلُوا لَقَّةً بِالْفَتْحِ هَسْت رَا یَ شَدَن * اَز ضَرْبِ *
 رَجُلٌ قَبِلَ الرَّأْيَ بِالْکَسْرِ اِی سَسْت عَقْل * قَبِلَ بِالْکَسْرِ پِیْل *
 فصل القاف

قَبِلَ بِالْفَتْحِ پِیش * قَبِيلٌ مُصَغَّرٌ * قَبْلَةٌ
 اهل اسلام در نماز و ... * و بَا لکسر جَهَنیکه
 اهل اسلام در نماز و ... * و رَشْتَه که برد و ...
 پِیچند پِیش رَوَی * رَوَی رَوَی * قَبُولُ بِالْفَتْحِ پِیچَ بَرِفتَن *
 اَز مِیَم * و نِصْمَتِین پِیش آمَدَن * و و زِیدَن بَا دِصَا * اَز نَصَر * قَا بِل نَعْتِ *
 عَام قَا بِل سَال پِیش آید * قَبِلَ بَکسر اَوَّل و فَتْحِ الثَّانِی جَانِب و جِهَت *
 و نَزَد * و طَاقَتِ * قَبِيلٌ اِیضَا کَر و مَرْدَم * قَبِيلَةٌ مِثْلُهُ * قَبَائِلُ جَمَاعَتِ *
 اِقْبَالَ پِیش آمَدَن * و اَکْثَر دَن جِیَزِی * اِسْتِقْبَالَ پِیش آمَدَن *
 تَقْبِيلٌ بَوَس دَا دَن * مَقَابِلَةٌ رَوَا رَوَی شَدَن * و بَا یَکَد یَکَر بَرَا بَرِی
 کَرْدَن * قَتَلَ بِالْفَتْحِ کِشتَن * و آمِیختَن شَرَابِ بَا ب * اَز نَصَر * قَاتِلُ نَعْتِ
 مَنَّهُ * قَتِيلٌ مَعْنِ مَقْتُول * قَتْلُ بِالْفَتْحِ و الْقَصْرُ جَمَاعَتِ * مَقَاتِلَةٌ بَاهِمِ
 کَرَار کَرْدَن * و لَعَنَ و تَقَرَّبَن کَرْدَن * و تَقُولُ الْعَرَبُ قَاتِلَةُ اللَّهِ وَ آخِرُهُ اللَّهُ

کوتایا بیها راست حرکت کردن نمیتواند * و حروف العلة والاعتلال

وَأَوَّلُهَا وَيَا * تَعْلِيلُ پیایی شراب دادن * و بجیزی مشغول کردن *

تَعْلَلُ بهانه و آنچه بدان بازی کنند * تَعْلَلُ روزگار کذرانیدن *

و بهانه کردن * عَمَلُ بالتخريب کار کردن * و ساختن * از سح * و کار *

أَعْمَالُ جماعت * عَامِلٌ نعت * و کار فرما * عَمَّالٌ بالضم و شد المیم

جماعت * أَعْمَالُ کار فرمودن * در کار آوردن * اِسْتَعْمَالُ کار

پسندن * و بر کاری داشتن * مع
کردن يَعْمَلُ بفتح الیاء والمیم

شتر نر قوی * يَعْمَلَةُ مونت منه .
قیهما آواز برداشتن

در کربه * عَوِيلٌ مثله * و کربه * عَر

قِرَاضٌ تاحق یکی وارث بر آید از نقصان سهم * عِمَالَةٌ یا لکسر

نفقه و قوت باهل خود دادن * از نصر * و عاجز کردن * و مَنَه * عَمِلَ صَبْرِي

ا * مغلوب و عاجز شد صبر من * عَمِلَةٌ یا لغنج درویشی * عَمِلَ کجیده زن

و فرزندان و هر که در نفقه باشد * عِمَالٌ حَمَائِلُ عَوَالٍ یا حب عویلا

شدن * و کرسندن * و اعالة تیر الی مال شدن * و در پیش کشش * تَعْوِيلُ

بار بر کسی نهادن * و کرسندن *

فصل العین

عَرَبَالٌ بالکسر پر و بزن * و کسیکه راز و احوال نبواند داشت * عَرَبَالَةٌ پرویزن

ثَمَر * غَرْ مَوَّل بضم العين والميم نَر * غَزَّال بالفتح آهو ثَوْر

که در حرکت آمده باشد * غَزْلَان با کسر جماعت * غَزَالَة بالفتح

آفتاب * و آهو بره ماده * غَزَل بالفتح رشتن * از ضرب * مَغْزَل با کسر

و فتح الزاء دوك * مَغْزَل جماعت * غَزَل بالتحريك كلامي موزون

که درو حال زنان و عشق با ایشان گفته آید * مَغْزَلَة سخن گفتن با زنان *

و عشق با زي کردن * غَسَل بالفتح شستن * از ضرب * و بالضم شستن جميع

اعضا بترتيب از سر تا قدم * غُسَا ا ... مسنعمل * غُسُول بالفتح

چیز يکے بآن دست و جز آن ... د و غيرة * اِغْتِسَال

غسل کردن * غَدَا ... از نصر * غُفَل بالضم زمین

افتاد * باشد * اَغْفَال جماعت * و رَجُلُ غُفَل

با لضم مرد ن ... در * غَلَّة با لضم تشنه شدن * از نصر * و يستعمل مجهولا *

و تشنگي * غَلَال بتحرک العين جماعت * مَغْلُول و غَلِيل تشنه نعت منه *

غُل بالضم ... * اَغْلَال جماعت * مَغْلُول ابضا

لله نهد * مَغْلُول الیید بخید * غُلُول بضم تین خیانت کردن در غنیمت *

از نصر * غُول بالفتح هلاک کردن و ناکاه کردن * از نصر * غَا نَاة

بلا * غوا ئل بلاها و تخلفها * غُول بالضم جن * و هلاکي * و هروحه

نرو کیده و هلاک کند * اِغْتِيَال ناکاه کردن و کشتن * غِيلَة با کسر

شد زید قائم * از سمع * و در ماضی این باب کا فی نزد اتصال ضمیر بارز
 مرفوع یک لام را حذف میکنند و ظارا کسره و فتحة هر دو رواست * چون
 ظَلَّتْ * اِنْطِلَالِ سایه فکندن درخت و جز آن * و نزدیک آمدن بجائی *
 عَظْلِيلِ در سایه کردن * و سایه بان گرفتن *

فصل العین

عَلَّ بالفتح سخت کشیدن * نصر و ضرب * عَجَلَةٌ بالتحریر شتابی *
 و شتابتن * از سمع * عَجَل * و خاك * عَجَلان بالفتح
 و عَجَل بکسر الهمزة نعت منه * عَا * دَلِیَّا * و شتابنده * تَقِیض
 آجل و آجلة * عَجَلَةٌ بالضم هر چه * آورده شود *
 اَعْجَالَ و تَعْجِيل برانگیختن * و جلدی * تَعْجَال عَجَل
 خرواشتن * عَلَّ بالفتح داد * و کوا * و شایسته را فی * و برابر و مثل
 شدن * و بیرون آوردن کلمه از کلمه * از ضرب * عُدَّ وُل بضمین از راه
 برگشتن * تَعَدَّیْل برابر و راست کردن * عُدَّ وُل بضم راست شدن *
 مَعَادَلَةٌ با چیزی برابر آمدن * عُدَّ وُل بانگ نگو هیدن * از نصر *
 و بالتحریر نگو هشد * عَادِل نعت * عُدَّ وُل جماعت * عَزَل بالفتح
 بی کار کردن * از ضرب * عَمِل بالتحریر انگیمن * یذگروینوث * عضلة
 سختی * و بلا * اَعْضَال بالضم در دهختن * اَعْضَال سخت شدن * و در ماندن *

کړون * عَطَلُ بِالْتَّحْرِیکِ خَالِي شَدْن * ر ماله واده * وزن از ویور *
 از سمع * عَا طَلُ نَعْت مَنَه * عَطَلُ بِالضَّمِّ وَبِضَمِّینِ مَثَلَه * عَوَا طَلُ جَمَاعَت *
 تَعَطَّلُ فِرْو کَذَاشْتَن * و ی زیور کردن * و تیار نا نمودن * تَعَطَّلُ بِي عَمَلِ
 و ی کار ماندن * و الا سم الْعُطْلَةُ بِالضَّمِّ * تَعَا طَلُ بَر آمدن ملح نر بر ماده
 بجهت کشتی * عَقَلُ بِالْفَتْحِ خَرْد * و دانش * عَقُولُ جَمَاعَت * و جامه سُرخ
 یا ثوبی از نقش * و دانستن * و ضرب * عَا قِلُ نَعْت مَنَه * عَقْلًا * جَمَاعَت *
 و پستی یا زو و ساق شتر بهم * و آن
 کوبند * عُقْلَةُ بِالضَّمِّ * و جز آن * و معنی قید *
 عَقِيلَةُ زَن کَر * عَقِيلُ نَامِ مَرْدَم * مَعْقِلُ
 و الفتح و کسر * مَعَا قِلُ جَمَاعَت * اِعْتِقَالَ نَبْ * میان
 ساق و رکاب بر * مَن * و بند و حبس کردن * عِلَّةٌ بِالْكَسْرِ بِيْمَارِي *
 و بهانه * عِلَلُ بِتَحْرِیکِ الثَّانِي جَمَاعَت * اَعْلَالُ جَمْعُ الْجَمْعِ * عِلَالَةٌ
 یا نضم آنچه بر روی بهانه ~~و بقیه شیر و جز آن~~ * عِلَّ بِالْفَتْحِ وَعِلَّلُ
 یا التحریک دوباره ~~و خوردن~~ * و خوردن * از نصر * عَلِيلُ بِيْمَارِ نَعْت *
 عِلَّةٌ بِالْفَتْحِ بَنَاج * بَنُو الْعِلَلَاتِ ~~اولا دمرد~~ از وزن یا زیاده * و یکنی
 عن المسافرین من بلاد شتی * اَعْلَالُ بِيْمَارِ کَر داندن * اِعْتِلَالُ بِيْمَارِ
 شدن * و بهانه جستن * و اِعْتِلَالُ الصَّيْدِ یعنی نرم و زیدن باد *

پيچیدن * و فراز گرفتن * اِشْتَعْلَال شتافتن * و پراکنده شدن * تَسْوَل
 يا الفتح برداشتن * و برداشته شدن * از نصر متعد و لازم * و يقال
 شَالَتْ نَعْمَةً اي برداشته شد قدم و نشان او يعني برد * و شَالَ لَبَنُ
 النَّاقَةِ * يعني کم شد شير ناقة * اِشْأَلَةً برداشتن *

فصل الصاد

صِقَال بِالْكَسْرِ و دَن شمشيرو آئينه و جزآن * از نصر * صَقِيل و صَقُول
 يعني نعت منه * صَقِيل بفتح الصاد و القاف زنك زده اينده * صَيَا قِلَّةٌ جماعت *
 صِلَّ بِالْكَسْرِ مار خرد که افسون * پذيرد * صَوَّلَةً بِالْفَتْح غلبه نمودن *
 و حمله کردن * و برجسني * از نصر *

فصل الضاد

ضَمِيلَةٌ كَرَبَةٌ مار پاريك انبام * اِضْمِحَالٌ فيست كريدن * و كشاد *
 شدن ابو * ضَلَالٌ بِالْفَتْح ضائع شدن * و كراهه كشتن * از ضرب * ضِلَّةٌ
 بِالْكَسْرِ و ضَلَالَةٌ بِالْفَتْح كراهي * و يقال هُوَ ضَلُّ ابْنِ ضُلٍّ بِالضَّم
 قهقههها يعني آنكس و پدرش هردو کم نام است كسي هميشه سدايشان را *
 ضَالَّةٌ كم شده * اِضْلالٌ بهلاك نمودن * و كم راه کردن *

فصل الظاء

طَفِيلٌ بِالْكَسْرِ بچه نو زاده از مردم * اَطْعَالٌ جماعت * طَفِيلٌ كُمَيْتٌ

حوالده بهمانی شیرفت * و منه الطفیلی یعنی مهمان

بقا خوانده * تَطْفَل ناخوانده مهمان شدن * و طفیلی کشنی * طَلّ بالفتح

شبنم و باران ریز * و باطل کردن * از نصر * و باران رسیده شدن زمین *

طَلَل بالتحريك انورهای و جای خراب شده * اَطْلال جیاعت * اَطْلال

مشرف شدن بر چیزی * و باطل کردن خون * طُول بالضم د رازی *

و دراز شدن * از کرم * طویل * و یقال لا آتیک طوال

الدهر بالفتح و طُول الّ * نخواهم آمد ترا تا درازی

زمانه * طُول بالفتح * ب آمدن در فضل بر کسی *

از نصر * و یقال طَا * ست که چشم می دارم ترا * و در اصل

این ما اختلاف * ای مصدر بے میگویند پس درینصورت

تاویل چنین خواهد بود طال انتظار ی بک * و بعضی مای کافه میگویند پس

درینصورت معنی چنین باشد که انظر تک زمانا طویلا و مثل اینست قلما

و جز آن * طویل بکسر الطویل فاء الواو رسد راز که بدان ستورا در علف کا *

پندند * طویل مثله * طویل و معنی * اطا کة دراز کردن * تطویل مثله *

استطالة بکسر کردن * و کردن کشی * و دراز شدن و طویل بنداشتن *

فعل لطاء

ظَلّ یا کسر سایه * و پناه * ظِلال یا کسر جماعت * و یقال ظل زید قائما

تَسْبِيل در را : خدا داد ن * سَبْكَة سُبْحَانَ اللَّهِ كَفْتَن * سَبِيل و سَبِيلَة

بضم السين والباء خوشه * سَبَابِل جماعت * سَبَسَبِيل بفتح السينین نام

جشمه در بهشت * سَجَل بالفتح دلو با آب * سَجَال با کسر جماعت *

سَجَل بکسرتین و شد اللام کاغذ یا مهر * سَجَلَات جماعت * اَسْجَال

پر کردن حوض از آب * و نوشتن و دادن سَجْد * و کلام طویل کفتن *

هَسَا جَلَة با هم نبرد کردن در آب کشیدن * و راندن * سَا حِل بالفتح

و کسر الحاء کناره دریا * سَحْل بالفتح رس تانین * و میگویند * بَيْن سَرَز

و سَحْل * در عزم بکاری کاهی و فسخ آن کاهی * سَخْلَة بالفتح بره * و بزغاله نوزاده *

سَحْل جماعت * سَدَل بالفتح فرو کشن جامه * از نصر * سَادِل نعل

منه * سَر بَال با کسر پیراهن * سَر اَبِيل جماعت * سِر و ال با کسر

اِزار * سَر اَوِيل جماعت * سَعْلَة با کسر غول * و بلا * سَل بالفتح

بر کشیدن شمشیر و جزآن * از نصر * سَلَا لَة بالضم فرزند * و نطفه * اِسْتِلَال

و اِسْتِلَال بر کشیدن تیغ و جزآن * اِنْسِلَال بهر و ن آمدن از

جیزی * سَمَل بالتحريك جامه کهنه * اَسْمَال جماعت * سَمَوَاء بالتحريك

و تخفیف الواو و فتح الهمزة نام مردی معروف در وفای عهد و ادای امانت که

تَسْوِيل آراستن * سَهْو لَة بضمین نرمی * و نرم و آسان شدن * اَزْکرم * سَهْل

بالفتح نرم و آسان نعت * سَهِيل کفایت نام ساره معروف * تَسْوِيل

آسان خوردن * تسهیل آسان شدن * تساهل در گذشتن * سبیل با لغت
 ورود * سیول بضم تین جماعت * و رفتن آب و خون و جز آن * از ضرب *
 سائل نعت منه * مسیل بالفتح و کسر السین آب رو * اسالة را ندن آب و اشک *

فصل الشین

شبل بالکسر بجه شیر * اُشبال جماعت * شغلة بالضم زبانۀ آتش و درخت
 آن * شغل بتحریرک العین جماعت * شغل بالضم و بضم تین کار * وقف فراغ *
 اشغال جماعت * شغل بالفتح و یضم مشغول بودن * و بازداشتن *
 از فتح * تشاخا تن را مشغول کردن از چیزی * شکل بالفتح صورت *
 اشکال جا . آتشکال پوشید * شدن کار *
 مشل بالتحریرک تبه و خشک کشتن آن * از سمع * اشل
 و شلا نعت منه * یف . داشت عشرک ای تبا و خشک مباد ده انگشت تو *
 شمله بالفتح کلیم خود که بخود در کشند * شمال جماعت * شمال بالفتح
 یادی که از جانب قطب شمالی وزد * و بالکسر دست چپ * و خور عادت * شمائل جماعت *
 شمال بالکسر خور عادت * شمال لیل جماعت * شمال بالفتح معنی
 الا فتراق والا اجتماع ضد * يقال جمع الله شمله و فرق شمله * شمله بکسر تین
 و شد الالم المفتوحة تیز رو * شمول بضم تین فرا گرفتن * از سمع و نصر * و بالفتح شراب
 مشمول و مشموله آب و شراب شمال وزیده * اشمال جامه درخو

قَرَحَل كَوچ كودن * رَن اَلَمَة بِالْفَتْح نَا كَس و عَر و مَائِدَة شَد ن * اَرْ كَو م *
 رَن يَل و رَن ل بِالْفَتْح نَعَت * اَرْ ن اَل جَمَاعَت * اَرْ ن ل اَيْضًا نَعَت *
 اَرْ اَن ل جَمَاعَت * رَن يَلَمَة ضَد فَصِيلَت * رِسَالَة بِالْكَسْرِ بِيْعَام *
 وَ نَبَشَة كَوچَك * رَسَائِل جَمَاعَت * رَسُوْل بِالْفَتْح قَرَسَنَادَة * وَ بِيْعَجَر *
 رُسُل بَضْمَنِيْن جَمَاعَت * رِسْل بِالْكَسْرِ زَوْش ثَرَم * وَ شِيْر * رَسِبْل اَنَك *
 دَر تِيْر اَنَدَاخْن وَ جَزَان شَرِيك بِاَشَد * اَرْ سَال قَرَسَنَادَن * وَ كَدَا شَن *
 وَ فَر و هَشْتَن * قَرَا سَل بِاَهْم رَسُوْل وَ بِيْعَام قَرَسَنَادَن *
 رَطْل بِالْفَتْح وَ اَلْكَسْر اَيْضًا نَعَت * هَارَان كَهْ نَصَف مَن بِاَشَد * اَرْ طَال *
 جَمَاعَت * رَنَل بِالْفَتْح خَرَامِيْدَن * وَ دَا مَن كَشَان رَقَن * اَرْ نَصَر * رَقَلَة *
 بِالْفَتْح دَر خَت خَر مَائِدَة بَلَد * اَرْ فَا ل پَرِيْوَة دَوِيْدَن شَتَر * رَسَمَل بِالْفَتْح رِيَك *
 اَرْ مَل مَر دِيْ ثَو شَه * وَ مَلَس * اَرْ حَلَة مَوْنَش مَن * وَ بِيْوَه * اَرْ اَحَل *
 جَمَاعَت * رَمَلَة بِالْفَتْح شَهْرِي بِشَام اَرْ مَال فِي زَا د شَدَن مَر دَم *

فصل الزاء

زِيَا ل بِالْكَسْرِ اَنْجِه مَوْرَجِد دَر دَهْن خَو د بَر دَاوَة * وَ يُقَال مَا فِي الْاِيَا *
 زَبَالَة بِالْاِثْم يَعْنِي تَمَسْتَب دَر آوَنَد جِيْزِي * زَبِيْل وَ زَبِيْل بِالْفَتْح تَرَشَدَن *
 زَجَل بِالْاِثْمِيَك آوَا زَحَاب * زَجَل بِالْكَسْرِ اَلْعَيْن اَبْرَار غَدُو آوَا ز *
 زَغَلُوْل بَضْم اَلْاِثْم وَ اَلْاَم مَر دَمِيَك * وَ طَقْد * اَم زَغَل بِالْفَتْح دَا هَن *

و بلا * ابوزنقل من اسماء الرجال * زَلَّكَ بالتحريك مَزَلَّةٌ بفتح الميم
 وكسر الزاء لغزیدن پای در لای * وزبان درختی * از همع * زَلَّةٌ بالفتح
 لعرض * زَلَّالٌ بالضم آبخوش رشید بن * اَزَّالَ لغزانیدن * زَا مِلَّةٌ شترکه
 رخت و توشه بروی نهند * زَوَاهِل جماعت * زَمِیل ردیف و هم نشین *
 اَزَّ مَال پیچیدن پارچه * و بار برداشتن * مَز مَلَّةٌ عَزَزَتُ المفعول
 من التزم میل ظرفیکه در و پارچه پیچید * آب هود کنند * مَزَا مِلَّةٌ ردیف
 شدن * و بر مرکب یا هم سوار کشتی * زَوَال بالفتح کشتن * و دور شدن
 از جای * اَزْ نَصَو * اَزَّالَةُ از جائی کرده اندن * و دور کردن * مَزَاوَلَةُ
 حادث و خو کردن بکاری * یَقَال مَا زَالَ زَيْدٌ قَائِمًا ای پیوسته زید
 قائم است * اَزْ هَمع * مَزَايَلَةُ جدا شدن *

فصل المسین

مَسْأَلٌ بالضم خواستن * و چیزی پرسیدن * اَزْ مَنع * مَسْأَلَةٌ بالفتح مثله * و چیزی
 که پرسند * مَسَائِلُ جماعت * مَسَائِلُ نعت منه * مَسْأَلٌ بالضم و شد الواو جماعت *
 مَسْأَلٌ بالضم خواسته * و مطلوب * مَسْأَلَةٌ با یکد بکر پرسیدن *
 مَسْأَلٌ از یکد بکر خواستن * مَسْأَلٌ راه * سُبُل بضمین جماعت *
 اَبْنُ السَّبِيل مسافر آیند * و روند * سَبَلَةٌ بالتحريك بروت *
 اَسْبَال فرور ختن اشک و باران * و فرو گذاشتن پرده و جز آن *

دَ جُلَّةً بِالْكَسْرِ وَيُفْتَحُ جَوِي بَغْدَاد * وَلَا يَدْخُلُهُ إِلَّا الْف وَاللَام دُ خَوْل
 بِضَمِّينِ دَرآمدن * اَزْ نَصْر * دَ حُلَّ بِالْفَتْحِ دَرآمد جِيزِي * ضِدْ خَرَج
 دَ خُلَّةً بِالضَمِّ وَيُنَلِّثُ رَاو * وَنَهَائِي * وَبِاطْنِ كَار * دَ خَيْلٍ وَدَ خَيْلَةٍ مِثْلُهُ
 دَ حُلَّ بِضَمِّ الدَّالِ وَاللَامِ الْأَوَّلِ آيَنَكَة دَر كَارِ كَسِي مَدَاخِلَتْ نَمَائِد
 اِنْ خَالَ دَر آوردن * مَدَاخِلَةُ دَر كَارِ كَه بَكَو دَرآمدن * دَ غَفَل
 يَفْتَحُ الدَّالُ وَالْفَاءُ جَهْ بَهْل * وَنَامِ مَرْدِي * دَ قَلَنْ بِالْكَسْرِ كُ خَرْمَايِ بَد
 دَ لَالَةً بِالْفَتْحِ وَالْكَسْرِ رَهْمُو فِي كَسَرِ دَن * اَزْ نَصْر * دَ اَلْ نَعْتِ مِنْهُ * وَرَهْمُو
 دَلِيلِ مِثْلُهُ وَحِجَّتْ * اَدِلَّةً وَدَ لَاؤُلَ جَمَاعَتِ * دَلَّ بِالْفَتْحِ نَا زَكْرَدَن
 اَزْ ضَرْبِ * دَ اَلَّ نَا زَا سَمِ مِنْهُ * دَ لَالَ بِالْفَتْحِ مِثْلُهُ اِنْ لَالَ نَا زَكْرَدَن
 اِسْتَدْلَالَ دَلِيلِ كَرَفَنِي * اِنْدِ مَالِ بَهْ شَدَن وَنِي كُو كَشْتَن رِش * دَ وَلَّةً بِالْفَتْحِ
 كُودَش نِي كِي * وَظَفَر * دَ وَلَّةً بِالضَمِّ نَوْبَتِ غَنِيمَتِ * وَقِيلَ بِالضَمِّ فِي الْمَا
 وَبِالْفَتْحِ فِي الْجَرْبِ * وَقِيلَ كَلَاهِيَا سَوَاءً * اِلَّ اَلَّةَ جِيْرَه كَرْدَانِيدَن *

فصل الدال

دَ بَالَةً بِالضَمِّ فَلْيَنِهِ * دَ بَلَّ بِالْفَتْحِ اسْتَخْوَايِ پِشْتِ جَانُورِي آيِي كَه اَزْ اَد
 رِيوَر مِي سَا زَنْد * دَ حَلَّ بِالْفَتْحِ كِيَنِهِ * وَدَشْمِي * اَنْ حَالِ جَمَاعَتِ * دَلَّ
 بِالضَمِّ دَلَّةً بِالْكَسْرِ خَوَارِي * وَخَوَارِ شَدَن * اَزْ ضَرْبِ * دَ لِيلِ نَعْتِ مِنْهُ
 اَنْ لَّةَ جَمَاعَتِ * دَلَّ بِالْكَسْرِ نَرَمِ وَرَامِ شَدَن * دَلُولِ مَنُورِ رَامِ نَعْتِ

كَذَلِكَ بضم الذا الين نورده امن * بَلَاذِلْ جماعت * إِذْ لَالِ خوار
 و نرم کرده انيدن * تَذَلِيلٌ مثله * ذَمِيلٌ نوي از رفتن و شير * ذَهْلٌ
 بالفتح غافل شدن و فراموش کردن * أَزْمَعٌ * أَنَّهُ لال مشغول کردن انيسمن *
ذَيْلٌ بالفتح دامنی * ذُبُولٌ و أَنْيَالٌ جماعت * و يُسْنَعَارٌ عن طُولِ الذَّيْلِ
 و قَصْرُهُ بالجود و الْبُخْلِ *

فصل الراء

رَأَى بالفتح جمع شتر مرغ * رَجُلٌ بالكسر پای * أَرْجُلٌ جماعت *
رَجُلٌ بفتح اول و ضم دوم مرد * رَجَالٌ بالكسر جماعت * رِجْلَةٌ بالكسر
 تری خرنه * رَجَلٌ بالتخفيف پیاده شدن * إِزْمِيعٌ * رَاجِلٌ نعت *
رَجُلٌ بالفتح جماعت * إِرْجَالٌ ببد بهه شعرو خطبه گفتن * رَجْلٌ
 بالفتح رخت * و پالان شتر * رِجَالٌ جماعت * و جای باش مرد *
 و پالان بر شتر بستن * و کوچ کردن * أَزْمَعٌ * رَحِيلٌ کوچ * رُحْلَةٌ
 بالضم جهه که بدان رو آرند وقت رفتن * و مقصد * و بالکسر کوچ کردن * رَاحِلَةٌ
 ستور بارکش معنی * مَرَحِلَةٌ * رَوَاحِلٌ جماعت * مَرَحِلَةٌ بفتح الميم
 و الحاء منزل * و جای فرود آمدن * مَرَا حِلٌ جماعت * أَرْحَالٌ راحله
 دادن * أَرْتِحَالٌ کوچ کردن * و پشت راحله بر نشستن * تَرَحِيلٌ
 و تَرَحَالٌ بالفتح کوچ نمودن * و وان که دان * و ان جای یو کنند *

حَوَّلَ بالتحريك كح حشم شدن * از سمع * أَحْوَلَ وحَوَّلَا نعت * حَوَّلَ
 بالضم جماعت * أَحَالَةً محال كفن * و برگردانیدن * و حواله کردن *
 و حاره ساختن * أَحْتِيَالٌ جاره ساختن * تَحْوِيلٌ برگردانیدن *
تَحَوَّلَ برگشتن از جائی بجائی * مُحَاوَلَةٌ خواستن * إِسْدِحَالَةٌ
 محال شمردن * و از حالی کمالی گردیدن * حَبِيعَةٌ عی علی الصلوة و حی علی الفلاح
 در اذان گفتن *

فصل الخاء

خَبَّلَ وخَبَّلَ بالفتح فیهما تباها * خَتَلَ بالفتح فربب دادن * از نصر و ضرب *
مُخَاوَلَةٌ مثله * خَحَلَ بالتحريك شرمند * کشن * از سمع *
 و فو بقتن بر تو انگری * خَجَلَ بكسر الهمزة نعت منه * خَرَّكَ بالفتح
 صیندان * خَرَّكَ لک یکی * و معنی اندک مجازاً * خَزَعِلَةٌ بضم الخاء و فتح الزاء
 المجمة و کسر الباء الموحدة مخفان بخند * آرند * * خَزَعِلَاتٌ جماعت *
إِنْخِزَالٌ سست و مانده * شدن از چیزی * خَصَلَ بالفتح اجه بوی شرط
 کنند و رتیر اندازی و جز آن از مال و غیره * خَصِلَ بفتح اول و کسر نانی
 نازک * و ترو تازه * أَخْصَلَالٌ تر شدن * خُلَّةٌ بالضم دوستی * خِلٌّ
 بالكسرة و هست * خَلِيلٌ مثله * خُلَّانٌ بالضم جماعت * خَلَّ بالفتح
 مژگه * و راه در ریک * خِلَالٌ بالكسر جماعت * و غنرجه * و يقال ما هو

بِخَلٍّ وَلَا خَيْرٍ أَي لَا خَيْرَ قِيَّةً وَلَا شَرًّا * وَسِيخٌ ه ر كلیم کردن * واستوار نمودن
 آن * و درویش شدن * از نصرت * خَلَلٌ بِالْتَّحْرِيكِ كَشَادَكِي * و رختنه *
 خِلَالٌ بِالْكَسْرِ جَمَاعَتٌ * خَلَّةٌ بِالْفَتْحِ خَوْ * و حاجت * خِلَالٌ جَمَاعَتٌ *
 و ایضا جوی باریک که بآن جرک بیخ دندان صاف کنند * خِلَالَةٌ بِالْكَسْرِ
 یکی * خَلِيلُ بْنُ أَحْمَدٍ نام نحوی معروف که علم عروض بنام کرده *
 اخْلَالٌ درویش کردن * و خِلَالٌ رختنه کردن * و دست بند داشتن *
 خُمُولٌ بضمین کم ثام و بی قدر شدت * از نصرت * خَامِلٌ نعت منه *
 خَمِيلَةٌ درخت انبوه * و ریک تود ^{منه} بباد رخنان * خَالٌ برادر مادر *
 أَخْوَالٌ جَمَاعَتٌ * خُؤُلَةٌ بضمین مصدر مته * تَخْوِيلٌ خداوند
 چیزی کردن * و دادن * خَيْلٌ بِالْعَمِّ گروه اسپان * و سواران *
 مفرد بمعنی الجمع * خِيُولٌ جَمَاعَتٌ * خَيْلٌ ایضا گمان بردن * از سمع *
 و در واحد مسکلم مضارع معروف ابن بابِ خَالٌ بکسر همزه می خوانند * و کسره
 از فتحة افصح است * خِيَالٌ بِالْفَتْحِ انچه دیده شود بخواب از صورتها و جز آن *
 خَالِ ابر * و نقطه سیاه که بر اندام باشد * حَيْلَاءٌ بضم خا و فتح یا و مد الف
 کبر و بزرگ منشی * اخَالَةٌ مشتبه شدن * اخْيَالٌ خرا میدان * و تکبیر
 کردن * تخييل کسی را در ظرف افکندن *

بِالْتَحْرِيكِ خَائِئٌ عَرُوسِي * حِجَالٌ بِالْكَسْرِ جَمَاعَتٌ * تَحْجِيلٌ سَبِيحَةٌ
 كَشْتَنٌ دَسَمَتٌ وَبَايَ سَتُورٌ * حَسْبَلَةُ حَسْبِنَا اللَّهُ كَفْتَنٌ * حَصُولٌ بَضْمَتَيْنِ
 حَاصِلٌ شَدَنٌ * اِنْزَصِرْ * تَحْصِيلٌ حَاصِلٌ وَآمَادَةٌ كَرْدَنٌ * تَحْصُلٌ آمَادَةٌ
 تَمَدُّنٌ * حَوْصَلَةٌ بِالْفَتْحِ مَنَكْدَانٌ مَرَعٌ * وَبِرْ كَرْدَنٌ سَنَكْدَانٌ * حَنْظَلٌ
 بِالْفَتْحِ دَرِخْتِ تَلْجٌ * حَفْلٌ بِالْفَتْحِ كَرْدَنٌ آمَدَنٌ * وَبِرْ شَدَنٌ شَيْوَرِ رِيسْتَانٌ *
 تَبَالُكَ دَاشَنٌ * اَرْضَبٌ * حُفُولٌ بَضْمَتَيْنِ مَثَلَةٌ * وَعِنْدَةُ حَفْلٌ مِنَ النَّاسِ
 بِالْفَتْحِ اِي جَمْعٌ * حَفْلَةٌ بِالْفَتْحِ مَثَلَةٌ * مَحْفَلٌ بِالْفَتْحِ وَكَسْرِ الْفَاءِ اَنْجَمٌ *
 مَحْكَامٌ فِلْ جَمَاعَتٍ * اِحْتِفَالٌ كَرْدَنٌ آمَدَنٌ حَلٌّ بِالْفَتْحِ كَشَادَنٌ كَرَةٌ * وَفَرُودٌ
 آمَدَنٌ * اِنْزَصِرْ * حَلَالٌ بِالْفَتْحِ حَلَالٌ شَدَنٌ * وَوَاجِبٌ كَشْتَنٌ رَامٌ وَعَقُوبَتٌ
 اَرْضَبٌ * حُلُولٌ بَضْمَتَيْنِ اَيْضَا فَرُودٌ آمَدَنٌ * حِلٌّ بِالْكَسْرِ فَرُودٌ آيِنْدَةٌ *
 وَمُبَاحٌ * وَرَجُلٌ حِلٌّ بِالْكَسْرِ اَبْضَا وَحَلَالٌ بِالْفَتْحِ اَزْ اِحْرَامٍ بِيْرُونٌ
 آيِنْدَةٌ * حَلَالٌ اَيْضَا جِيَزَدُ رَمَتٌ * وَمُبَاحٌ * مَحَلٌّ وَمَحَلَّةٌ بِالْتَحْرِيكِ
 قِيَمَا جَايِ بَاشٌ * وَجَايِ فَرُودٌ آمَدَنٌ * حِلَّةٌ بِالْكَسْرِ مَثَلَةٌ * حُلَّةٌ بِالضَّمِّ
 بَجَادَرِيْمِي * وَاَيْضَا اَزْ اَرْوَجَادَرِ * وَلَا بِسْمِي الثُّوبِ حِلَّةٌ حَنِيٌّ بِصِيْرٍ ثَوْبِيْنِ *
 حَلَّلٌ بِتَحْرِيكِ الثَّانِي جَمَاعَتٌ * اِحْلَالٌ فَرُودٌ آوَرْدَنٌ * وَحَلَالٌ كَرْدَنٌ *
 وَازْ اِحْرَامٍ بِيْرُونٌ آمَدَنٌ * تَحْلِيلٌ بِسِيْ جَائِي فَرُودٌ آمَدَنٌ * وَحَلَالٌ
 نَعْرَدُ اَنْيِدَنٌ ضَدْتَحِيْ بَمٌ * تَحَلُّلٌ اَزْ دَشَوُّ اَرْيِ وَتَنْكِي قِسْمِ بِيْرُونِ آمَدَنٌ *
 اِنْحِلَالٌ

اِنْجَال كِشَاد : شدن * حَالِجِل بضم الحاء الاولى وكسر الثانية مهتر
 از بزرگ * تَحَلُّجِل حرکت کردن * و دور شدن از جایی * حَمِل بِالْمَكْسُورِ
 بار بر سر برداشتن * از ضرب * و بار پشت * حُمُولِ جماعت * حُمُولَات
 جمع الجمع * حَمَالَةُ الْكَطَبِ بالفتح و شد الميم لقب زوجة ابي لهب *
 و معنی هیمه بردارنده و ظاهر کننده نمیه * حَمِل بالفتح بار شکم و بار درخت *
 و بار کردن * حَامِل بار بردار * حَمَلَةٌ بالتحریر جماعت * وزن
 بچه در شکم دارند * مَحْمِل بالفتح و كسر الغین بار کبر * حُمُول و حُمُولَةٌ
 بالفتح بار کبی * حُمُولَات جماعت * و حُمُولُ الْبَیِّن كناية عن الحيوان * حَمَلَةٌ
 بالفتح آهنگ کردن * حَمَلٌ بالتحریر بر * اِحْمَال یاری دادن
 ببرد داشتن * اِحْتِمَال بار بر گرفتن * و از کسی فرو بردن * تَحْمِل بار
 ببرد داشتن * تَحَامِل رنج و مشقت کشیدن * حَمَلَةٌ الْحَمْد لله گفتن *
 حَوْل بالفتح توانائی * و مال * و بر کشتن گمان * حَوْل بضمین بر جستن
 بر اسب و بر نشستن * و از عهد بر کشتن * از نصر * حَال و حَالَةٌ معروف *
 حالات و احوال جماعت * رَجُل حَوْل بضم الحاء و شد الواو
 المقتوحة مرد دانا * و مَكَّار * حَمَلَةٌ بالكسر جاره * حَمِلٌ بتحریر الغین
 جماعت * حَائِل شتر نازاینده * و شتر بچه * حَوْل بالضم جماعت *
 يُقَالُ جَلَسُوا حَوْلَهُ وَ حَوَّالِيَهُ بالفتح الحاء واللام فیهما ای نشستند گرد او

جَبَلٌ بِالتَّحْرِيكِ كَوٌ * جِبَالٌ بِالْكَسْرِ جَمَاعَتٌ * جَبَلَةٌ بِالتَّحْرِيكِ نَامٌ

آخر بادشاهان غسان * أَجْبَالٌ كَنْدُ شَدْنِ خَاطِرٍ * وَفَرُو مَعَانِدُنِ از كَفْتَارِ

يُقَالُ لَجَبَلٍ الشَّاعِرُ إِذَا صُعِبَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَأُخِمَ * مُسْتَعَارٌ مِنْ قَوْلِهِمْ أَجْبَلُ الْخَافِ

إِذَا بَلَغَ الصَّلَابَةَ * جَحْفَلَةٌ بِالْفَتْحِ لَبْ شَتْرٍ وَاقْتَبَ * جَحْفَلٌ بِالْفَتْحِ لَشْكُرٍ كَثِيرٍ

دَمَرِ دَبْزَرَكٍ وَهَيْدٍ * جَحَا قِلٌ جَمَاعَتٌ * جَدَلٌ بِالْفَتْحِ يَرْزَمِيهِنِ افْكَنْدُنِ

از ضَرْبِ * تَجَدُّ يَلٌ مِثْلُهُ * مُجَانَّةٌ وَجَدَلٌ * خُصُومَتِ مَوْدُنِ * جَدَلٌ

بِالتَّحْرِيكِ خُصُومَتِ اِسْمٍ مِنْهُ * جَدِلٌ يَلُجُّ رَقَبُهُ * جَدَوْلٌ بِالْفَتْحِ جَوْ

مُحَرَّدٌ * جَدَاوِلٌ جَمَاعَتٌ * جَدَنٌ لٌ بِالْفَتْحِ مِنْهُ * جَدَلٌ بِالتَّحْرِيكِ شَادِي

وَشَادِمَانِي كُودُنِ * از مِصْرَعِ * جَدِلٌ بِكَسْرِ الْعَيْنِ وَجَدَلَانٌ بِالْفَتْحِ نَعْتِ مِنْهُ

جَزِيلٌ عَطَايَ بَسِيرٍ * لَفْظُ جَزَلٌ بِالْفَتْحِ أَيُّ صَحِيحٍ * أَجْزَالٌ عَمَامُ كُودُنِ عَطَا

جَوَزَلٌ بِالْفَتْحِ كِبُو تَرْجَةٍ * جَوَازِلٌ جَمَاعَتٌ * جَعَلٌ بِالْفَتْحِ پِيدَا كُودُنِ

وَكُودِ اَلِيدِنِ * وَشَرْعِ مَوْدُنِ دِرْكَارِي * از فَتْحِ * جُعَلٌ بِالضَّمِّ مَزْدَ * جَعَالَةٌ

بِالْكَسْرِ مِثْلُهُ * جَعَا ئِلٌ جَمَاعَتٌ * جَعَالِيٌّ بِالتَّحْرِيكِ وَالْقَصْرِ دِشَوْتِ طَعَامِ

كَهْ عَا بَاشَدِ وَ اخْتِصَاصِ بِكُسِي نَدَا رَدِ * أَجْفَالٌ شَنَاقَتِنِ * وَبِشَنَابِ كَرِيخْنِ

جَالِدَةٌ بِالْفَتْحِ بَزْرَكِي * وَبَزْرَكِ شَدْنِ * از ضَرْبِ * جَلِيلٌ نَعْتٌ * تَجْلِيلٌ

پو شائیدن * و همة را فرار سیدن * جَمَلٌ بالتحریرك شتر تُر * أَجْمَالُ
 جماعت * جَمَالٌ بالفتح خوی * و خوب شدن * از کرم * جَمِیلُ نعت *
 و نیکی * و نیکوئی * أَبُو جَمِیلُ کثرت تر * و سبزی * جُمْلَةٌ بالضم همه *
 و کلام تام * إِجْمَالُ کار نیکو کردن * تَجْمِیلُ آراستن * مُجَامَلَةٌ کار
 نیک و نیکوئی بکسی کردن * جَوْلٌ بالفتح جَوْلَانٌ بالتحریرك کرد بر آمدن *
 و بر کشتن * جَوْلَةٌ بالفتح کرد بر آمدن در حرب * از نصر * جَائِلٌ نعت منه *
 مَجَالٌ بالفتح جَوْلَانِکَا یعنی میدان * و قدرت * إِجَالَةٌ بر کردائیدن *
 تَجَاوُلٌ با هم کشتن در حرب * جَهْلٌ و جَهَالَةٌ بالفتح فیهما نادانی * و نادانستن *
 از سمع * جَاهِلٌ نعت * جَهْلَةٌ بالتحریرك و جُهَالٌ بالضم و شد الهاء
 و جُهْلَاءُ جماعت * جَاهِلِيَّةٌ زمانه قبل اسلام * مَجْهَلٌ بفتح المیم و الهاء
 دشتیکه نشان راه در آن کم و مجهول باشد * مَجَاهِلٌ جماعت * قَجَاهِلٌ خود
 و نادان ظاهر کردن * اِسْتَحْجَالٌ نادان شدن * جَمِلٌ بالكسر گروه مردم *

فصل الحاء

حَبْلٌ بالفتح رس * حِبَالٌ بالكسر جماعت * حِبَالَةٌ بالكسر دام * حَبَائِلُ
 جماعت * حَابِلٌ دام کسترنده * حَابُولٌ بضم الباء رسنیکه بدان
 بالای درخت بر آیند * أَحْبُولٌ و أَحْبُولَةٌ بضم الههزة و الباء فیهما
 دام * حَجَلٌ بالتحریرك کبک * حَجَلِيٌّ بالكسر و التثنية جماعت * حَجَلَةٌ

در این قول استجابت بوم صادر شد یعنی یاری کو گام او را روز یکشنبه جایزه کردند
 ترم ز طایفه استمال بدست آوردن * بَدَل بِالْفَتْحِ دَلْعَج * و بخشودن *
 و تصرف و عطا و بخشش * بَدُول جمع است * یا بَدَل نعت منه * استمال
 کار بد کردن * و بکار داشتن چیزی * استبدال استمال با استعما لا آوردن
 خیار * بَدُول به معنی دهنده یا فروشنده * بَدُول بَدَل * یا بَدُول بَدَل * یا بَدُول
 بَدَل * و معنی جوان * استبدال استمال طلب صفائی شراب و خنود کردن *
 بَدَل الی بالفتح دایری نمودن * از کرم * یا بَدَل نعت * بَدَل الی بالضم
 گفتن * بَدَل الی بالضم بیک پیاز * بَدَل جماعت * بَدَل و بَدَلان بالضم فیهما
 باطل و ناجیه شدن * از نصر * یا بَدَل حق نعت * یا بَدَل جماعت *
 بَدَل الی بالفتح دایری شدن * از کرم * بَدَل الی بالضم بیک پیاز نعت * یا بَدَل
 جماعت * و بَدَل الی بالضم معطل و بیکار شدن * از نصر * یا بَدَل باطل کردن *
 و فروغ گفتن * بَدَل بِالْفَتْحِ شوهرة رخساره از بیخ آب خورده آنکه
 او را حوئی باشد * بَدَل بِالْفَتْحِ اشار * بَدَل موات * بَدَل بِالْفَتْحِ
 تیره * یا بَدَل تیره فروش * رثام مرده که از او منزه میزند در عجز
 از بیای جان * یا بَدَل و بَدَل الی بالضم و بَدَل الی بالضم و بَدَل الی بالضم
 بَدَل معروف * بَدَل بضمین با کیماه شدن زمین * از نصر * بَدَل بِالْفَتْحِ
 کردن * از نصر * بَدَل و بَدَل الی بالضم فیهما تری و می * و جیه از آنکه *

بَلَّةٌ بِالْفَتْحِ اَنْدَكِي اَزْثَرِي   اَلْمَاءُ يَهْنُ هُوَ اَرْدَ اسْتَنْانُ * وَ مَرْدَ سَبَكُ *

بَلْبَالٌ بِالْفَتْحِ اَنْدَو * بَلَالٌ بِلِ جَمَاعَتِ * تَبْلِيلٌ نِيكَ تَرْكَرْدِي * بُولٌ بِالْفَتْحِ

كَمِيزَانْدَ اَخْتَنِ * وَ كَمِيزُ * اَزْ نَصَرِ * بَالٌ بِالْفَتْحِ دَل * وَ جَالُ * وَ تَنِ آ سَايِ *

فصل اللقاء

تَقَلُّ بِالْفَتْحِ اَنْكَنْدَن چِمِيزِ اَزْدَهَانِ * اَزْضَرْبِ * وَ مَنَّةٌ تَقُلُّ اَلْاِقْبَى بَعَثَ دَمِ كَرْدَر اَرْدِ

فصل الثاء

ثَقُلُ بِالْكَسْرِ كِرَانِي * وَ بَارِ * اَثْقَالُ جَمَاعَتِ * ثِقَلُ بِكَسْرٍ اَلَا وَ اَفْتَحِ اَلْثَنِي

كِرَانِي * وَ كِرَانُ شَدْنِ اَزْا كَرِ * ثَقِيلُ نَعْتِ * ثَقُلُ بِالْكَسْرِ يَكُ رَحْمَتِ جَمَاعَتِ

اَثْقَالُ جَمَاعَتِ * وَ جَمِيزِ نَيْسِ * ثَقَلْنِ بِالْكَسْرِ اَيْضَارُ دَمَانُ وَ جَمِيَانُ *

وَ اَثْقَالُ بِالْكَسْرِ سَنَازَرِ * وَ دِينَارِ * مَثَالُ جَمَاعَتِ * اَثْقَالُ كِرَانُ بَارِ

كَرْدَنِ * وَ شَدْنِ * مَتَعِدُ وَ لَا زَمِ * تَثْقِيلُ كِرَانِ سَنَكُ كَرْدَ اَنِيدَنِ * اَسْتَثْقَالُ

كَرَانِ دَاشْتَنِ * وَ كِرَانُ شَدْنِ * ثَكَلُ يَابَنَمِ يِ فَرْزَنْدِ شَدْنِ * وَ مَقِيْبِتِ زَدَنِ

شَدْنِ اَزْ مَرْدَنِ فَرْزَنْدَانِ * اَزْ سَمْعِ * رَجُلٌ ثَكَلَانُ بِالْفَتْحِ نَعْتِ لَمَذِ كَرِ *

اَمْرَأَةٌ ثَاكِلَةٌ وَ ثَكْلِي وَ ثَكُولُ بِالْفَتْحِ نَعْتِ لَمَوْتِ * ثَوَا كُلِ جَمَاعَتِ *

ثَلَّةٌ بِالْفَتْحِ رَمَّةٌ كُو سَبَنْدِ * ثِمَالُ بِالْكَسْرِ فَرِيَادِ رَسِي كَه تَهْمَاتِ قَوْمِ خَوْدِ

پَرْدِ اَرْدِ * ثِمَالَةٌ بِالضَمِّ بَانِي آبِ دَرْتَكِ خَنْدَرِ * ثَمَلُ بِالْكَسْرِ بِيَهوشِ

وَ مَسْتِ كَشْتَنِ * اَزْ سَمْعِ * ثَمِلُ بِكَسْرِ الْعَيْنِ نَعْتِ * اَنْثِيَالُ رِيخْتِه شَدْنِ خَاكِ *

هَلَاكِي وَسَبَبُ آن * بِيَابَان * مَهَا لِكَ جَمَاعَت * هَلَوُك بِالْفَتْحِ زَنْ بَدْ كَار
بِـمِـيـرُون آيِنْدَه از هـ ر ا ي ج ه ت م ر د * و ب ل ا ب ه ك ا ر * ا ه ل ا ك ه ل ا ك

ك ر د ن * ت ه ا ت ل ك د ر ا ف ت ا د ن *

بَابُ اللَّامِ فَصْلُ الْهَمْزَةِ

اِبِلْ بِكَسْرٍ ثَيْنِ شَتْرٍ * اِبَالَةٌ بِالْكَسْرِ وَشَدَّ الْبَاءُ بِشَتَارَةٍ هَيْزَم * اَثْلَةٌ

بِالْفَتْحِ وَالتَّخْرِيكَ اَصْلُ جَيْزٍ * وَدَرْخَتِي * وَيُقَالُ فُلَانٌ يَنْحِتُ اَثْلَةً اِذَا قَالَ

فِي حَسْبِهِ قَبِيحًا وَطَعَنَ * تَأَثَّلَ جَمْعُ شَدَنَ * وَاصِلٌ مَالٌ كَرْتَنِي * اَجَلٌ بِالْفَتْحِ

شَرُّهُ بِرِ يَا كَرْدَنَ * اَزْضَرْبَ وَنَصَرَ * وَبِالتَّخْرِيكِ وَتَكْوِينِ الْآخِرِ حَرْفُ اِيْجَابٍ مَعْنَى

آرِي * وَلَا جِلْمَكَ بِالْفَتْحِ اَيَّ اَزْ بَهْرَتُو * بِالتَّخْرِيكِ مَهْلَتَ وَزَمَانُ * اَجَلٌ

بِالْمَدِّ بَا مَهْلَتَ * وَآ نَجْهَانُ * تَأْجِيلٌ مَهْلَتَ دَادَنَ * اَزْلٌ بِالْفَتْحِ تَنْكِى *

وَقَطْعُ مَالِي * وَبِالتَّخْرِيكِ هَمِيْشَكِي * اَسْأَلَةٌ بِالْفَتْحِ كَشِيْدَ رَوِيْ شَدَنَ * اَزْكَرَمُ *

اَصِيْلٌ نَعْتٌ * اَصْلٌ بِالْفَتْحِ بِيْخُ * وَنَرْأَدُ * اُصُوْلُ جَمَاعَتُ * اَصَالَةٌ

بِالْفَتْحِ بِحَكْمِ شَدَنَ * اَزْكَرَمُ * اَصِيْلٌ نَعْتٌ * وَشِبَانَكَا * تَأْصِيْلٌ بِحَكْمِ

اَسْتَوَارِ كَرْدَنَ * اُقُوْلُ بَعْضَتَيْنِ نَايِدْ بَدْ شَدَنَ * اَزْ نَصَرُ * اَكْلٌ بِالْفَتْحِ

اُخْوَرْدَنَ * اَزْ نَصَرَ * وَدَرَا مَرَحَا ضَرْ مَعْرُوفِ اَبْنِ بَابِ هَرْدُ وَهَمْزَةُ حَذْفٍ

مِيشُوْدُ فَيُقَالُ كُلُّ مِثْلِهِ * اُكْلَةٌ بِالضَّمِّ طَعَامٌ * مَا كُلُّ بِالْفَتْحِ مِثْلُهُ * مَا كُلُّ

بِمَدِّ الْاَلْفِ جَمَاعَتُ * اَكْلٌ بِالضَّمِّ وَبَعْضَتَيْنِ رَزَقٌ * وَمِثْرَةٌ وَهَرَجَةٌ اَنْ رَا خُوْرِنْدُ * اَكْرَلَةٌ

نکو سپندی که بجهت خوردن * ا کَلَمَةً بِاَكْسَى طَعْلَمَ خورده بود *

اِسْتِنْكَال خوردن * اَلْ ياكسر نهاده * و خویشتی * اَلَّة بِالْفَتْح فِزْه * و جویه

دستی * اَمَل بالتحریر امید * اَمَال جماعت * و بالفتح امید داشتن *

از نصر * اَمَل ضعت سینه * تَأْمِيل امید داشتن * تَأْمِل نیک نگویستی *

و اندیشه کردن در چیزی * اَل بالمد اهل * و عیال * و نمایش مرآه *

و شخص مردم * اَلَّة بِالْفَتْح دست افزار * اَلَات جماعت * اِیَالَة یاکسر سیاست

زاندن * و بازگشتن * از نصر * مَال بالفتح و مد الالف جای بازگشت *

تَأْوِيل بیان کردن * و بازگشتن * تَأْوِيل مثله * اَهْل

بالفتح مردم خانه * و زلف * و بجهت لا ثقی * مکان مَأْشُور مکان نیکه اهل

آیه در آن باشند * تَأْهَل زن کردن *

فصل الباء

بَابِل بکسر الباء الثاني نام جائی که سحر را بوی نسبت کنند * بَنَل بالفتح

بریدن * و جدا کردن * از ضرب * یَقُول طَلَقَهَا بِنَّةً بِنَّةً ای جدا کرد زن را

و طلاق داد بطلاقی که برید از و جدا کرد او را * تَبَجَّيْل کرامی داشتن *

يُخِل بالضم بخیلی کردن * از ضم * بَا خِل يُخِيل نعت * تَبَخِيل نسبت

ببخل کردن * بَدَل بالتحریر هر چه بجای دیگری بود یعنی عوض * و حروف

البَدَل ای حرفهائی که بدل می شوند چهارده اند * و مجموع اسمیت

از سمع * فَلَکْ بِالْفَتْحِ جَدَا کَرْدَنَ دُو چیز بَهم شَدَن * وَاَزْکَرُ وِیَرُون
 اُورَدَن جِیزِی * وَاَزَادَ کُودَن بَنَدَن * اَزْ نَصَر * فَکَا کُ اَلْاَرَقْ هَبْنِ بِالْفَتْحِ
 وَاَلْکَسْرِ اَنَجَه کُرُور اَبُو یَیْرُون آرَنَد * اِنْفِکَا کُ اَزَادَ شَدَن * وَاَجَدَا
 کَشْتَن * وِیْقَالَ مَا اَنْفَعُ زَیْدٌ قَائِمًا اِی هِمِیشَه زَیْدٌ قَائِمٌ اَمْتُ * فَلَکْ بِالِالتَّحْرِیْلِ
 چَرخ و کُودُون * اَفْلَاکِ جَمَاعَتِ * فُلْکِ بِالضَّمِّ کَشْتِ * وَاَحَدٌ وَجَمْعٌ هَر دُو *

فصل الالام

مَمْلَکِ بِالِالتَّحْرِیْلِکِ فَرَشْتَه * وَاَصْلُهُ مَمْلَکٌ مَلَاکٌ مَلَاکِکَ وَمَلَاکِکَ جَمَاعَتِ *
 لَوْکِ بِالْفَتْحِ خَا بَیْدَن * اَزْ نَصَر *

فصل المیم

مَمْشَکِ بِالْفَتْحِ مَتَبَهِّیْدَن * اَزْ فَتْحِ * مَمْشَکِ بِفَتْحِ الْمِیْمِ وَنَسْرِ الْحَاءِ نَعْتُ * وَوَسْرَةٌ
 پَدِ خُو * وَجَنَکِ جُو * مِمَّا حَکَّةٌ مَتَبِیْ * کُودَن * مَمْشَکِ بِالِالتَّحْرِیْلِکِ
 مَعْرَبِ * مَمْسُکَةً بِالِالتَّحْرِیْلِکِ پَارَهَ اَزَانِ * مَمْسُکِ بِالْفَتْحِ چُورَمِ * اِمْسَاکِ
 نَیْجَنَدَن دَر زَقَن * وَخَا مَوْشِ شَدَن * وَبَا زَدَ اَشْتَن وَبَحْیَلِی کُودَن * تَمْسُکِ
 چَنَتِ دَر زَدَن * مَمْلَکِ بِالِالتَّحْرِیْلِکِ خَدَاوَنَدَ شَدَن * اَزْ ضَرْبِ * وَجَمْعُ مَمْلُوکِ *
 مَالِکِ نَعْتُ * وَنَامَ فَرَشْتَه مَالِکِ جَهَنَمِ * اَبُو مَالِکِ کُنِیتِ کَر مَنکِی *
 مَمْلَکِ بِالِالتَّحْرِیْلِکِ پَادِشَاهِی * وَبِفَتْحِ اَوَّلِ وَکُشَرُثَانِی پَادِشَاهِ * مَمْلِیکِ مَثَلَه *
 اَنَمَالِکِ جَمَاعَتِ * مَمْلُوکِ نَعْتُ وَبَنَدِ * وَاُورَدَ نِیکِ خَمِیرِ شَدَن *

إِمْلَاكَ زَنْدَادَن * وَحَاكَم كَرْدَن * وَنَكَاح * بُودَن * تَمْلِيكَ مَالَهُ

کرده اندن * تملک خویشتن را نگاه داشتن *

فصل النون

نُذِرُكَ بِالضَّمِّ وَبِضَمِّينِ عِبَادَتِ كَرْدَن * اَزْ نَصَر * نَأْسِكَ نَعْتِ مِنْهُ *

مَنْذِرُكَ بِالْفَتْحِ وَكَسْرِ النِّسْبِ وَفَتْحِهَا عِبَادَتِ * وَرَأَى جَاءِ عِبَادَتِ وَقُرْبَانِ *

مَنْأَسِكَ جَمَاعَتِ * تَنْذِرُكَ عِبَادَتِ كَرْدَن * نُؤُوكَ بِالضَّمِّ كَوْلِ * نَوَاسِكَةَ بِالْفَتْحِ

وَصَدْرِ مِنْهُ * اَزْ صَبَح * اَنْلُوكَ نَعْتِ مِنْهُ * قَوْمُ لُؤْكَو كِي بِالْفَتْحِ وَنَصْرَ اِيْ جَمَاعَةٍ *

نَهَكَ بِالْفَتْحِ پَرشیدن * جَلَمَةً تَا كَهَنده و فرسوده شود * اَرْمَعَ * مَهْلَكَةً بِالْفَتْحِ

لَا يَمُومُ وَالْهَاءُ سَبَبُ فَرْخِ وَدَكِي وَكَهَنِي * اِنْتِهَاكَ حُرْمَتِ كَسِي شَكْسْتَنِ *

فصل الواو

وَرَّكَ بِالْفَتْحِ فَقَطْ وَبِكَسْرِ الثَّانِي اِيضاً سَرِيْن * وَانْجَحَ بِالْاِيْرَانِ بَاشَدَ *

تَوَرَّكَ بِرِ سَرِيْن وَزَيْنِ لَشَسْتَنِ * وَشَكَ بِالْفَتْحِ شَتَاتَنِ * اَزْ كَرَم * وَتَكَّة

وَالْفَتْحِ شَدَتْ نَبِ * وَخُتْ اِفْتَادَنِ * اَزْ ضَرْب *

فصل الهاء

هَوَّلَكَ بِالْفَتْحِ پَرْدَ * دَرِيدَن * اَزْ ضَرْبِ * اِنْهَاكَ وَرِيدَ * شَدَنِ پَرْدَ *

هَلَكَ بِالْفَتْحِ نِيست و ضائع شدن * اَزْ ضَرْبِ * هَالِكَ نَعْتِ * هَلَكِيْ جَمَاعَتِ *

هُوَأَنَّ بِالنَّسَمِ هَلَاكَ بِالْاَشْرِيَاكِ نِيستِي * مَهْلَكَةً بِالْفَتْحِ الْمِيَمِ وَالْاَلَامِ جَائِي

نعت اللمبالغة * سَكَّ بِالْفَتْحِ اِزْبَنَ يَزْبَنُ كَوَشَنَ * اِزْنَصِرَ * سَكَّةَ
بِالْكَسْرِ كَوْجَهٌ خَرَدَ * سَكَّكَ لَعْنَبَ جَمَاعَتِ سَكْرَكَةَ بِضَمِّتَيْنِ وَهَكَوْنِ
اَلْاَرَاءِ شَرَابِ اَرْزَنَ * مَعَرَبَ * سَلَّكَ بِالْكَسْرِ رَشْتَهَ * وَبِالْفَتْحِ دَرْكَشِيدَنَ
جِيزِي دَرْجِيزِي * سَلُّوكَ بِضَمِّتَيْنِ مَثَلَهَ * وَبِرَاءَ رَفْعَنَ * وَدِرْآمَدَنَ * اِزْنَصِرَ *
مَسَلَّكَ بِفَتْحِ الْاَلِيمِ وَالْاَلَامِ مَعَرَبًا يَصْا * وَرَاهَ * مَسَالِكُ جَمَاعَتِ * سَلَيْكَ
بِالضَّمِّ بَرَوَزَنَ كَمَيْتَ نَامِ مَرْدِي مَعْرُوفَ دَرْتِيزَ دَوِيدَنَ كَهْ سَوَارَانِ عَاجِزَ
مِیْ آمَدَنَدُو بَرَوِ دَسْتِ عَمِ بِافْتِنَدَ * اَنْسَلَاكَ دِرْآمَدَنَ جِيزِي دَرْجِيزِي *
سَمَّكَ بِالتَّخْرِكِ مَا فِي * سَمَكَةً يَكِي * سَمَكُ بِالْفَتْحِ بَرْدَاشَنِ صَنْفِ خَانَهَ *
اِزْنَصِرَ * سَوَاكَ مِسْوَاكَ بِالْكَسْرِ قِيَهْمَا جَوِبَ دَنْدَانِ مَالِ * سَهْوَكَةَ
بِضَمِّتَيْنِ نَاخُوشِ شَدَنَ خُوشِ وَعَرَقَ * اِزْهَجَ * سَهَّكَ بِالتَّخْرِكِ نَعْتِ *

فصل النشین

شَبَكَةَ بِالتَّخْرِكِ دَامَ * شَبَاكَ بِالْكَسْرِ جَمَاعَتِ * شَرَكَةَ بِالْكَسْرِ اَتْبَازَ
شَدَنَ دَاكْسِي * اِزْهَجَ * شَرِيكَ نَعْتِ * شَرَكُ بِالتَّخْرِكِ دَامَ * شَرَكَةَ
بِكِي * اَشْرَاكَ جَمَاعَتِ * اَشْرَاكَ شَوَكُ كَرْدَنَ كَسِي رَا دَرْجِيزِي *
مَشَارَكَةَ بِالْكَسْرِ شَرِيكَ شَدَنَ * شَكَّ بِالْفَتْحِ شِدَا لِيْفَيْنِ * شَكُّوكَ جَمَاعَتِ *
نَشَكِيكَ وَنَشَكِيَّةَ بِشَكِّ افْكَنَدَنَ * شَوَكَةَ بِالْفَتْحِ خَارَ * شَوُوكَ
بِحَذْفِ الْهَاءِ جَمَاعَتِ * شَوُوكَ اَيْضَا خَايَدَنَ خَارَ * وَخَلَا نِيْدَنَ * اِزْنَصِرَ *

صَكَ وَصَكَّةً بِالْفَتْحِ فِيهِمَا كَوْفَتَن * وَزَدَن * اَزْ نَصْر * صَكَّةً اَيْضًا
 مَخْتَلِفَتِي كَرَمًا يَوْمَ نَيْمِ رَوْز * يُقَالُ لَقِيْنَةُ صَكَّةً عَمِّي اَي مَلَاقِي شَدَم بَا وَدَرْ وَفَتَا
 شَدَّةً كَرَمًا * اِصْطِكَكَ بِهِمْ بَا زَكُو فَتَن *

فصل الضال

ضَحِكَ مِثْلَ خَذَّ اَرْبَعِ اَمَّا تَخَذَ يَذَن * اَزْ سَمِع * وَبَحِيضُ شَدَن زَن *
 ضَحَكَةٌ بِالضَمِّ اَنْكَةٌ بِرَوِي خَبَدَنَد * مَضْحَاكَ بِالْكَسْرِ بَسِيَارُ خَبَدَنَد *
 اَضْحُوْكَ بِالضَمِّ اَنْجَهْ اَزْ وِي خَبَدَنَد * اَيْد * اَضْحَا حَيْكَ جَمَاعَت * اِضْحَاكَ
 بِخَبَدَنَد * اَوْرَدَن * تَضَا حَكَ خَبَدَنَدَن * ضَنَّكَ بِالْفَتْحِ تَنكَ * وَتَنَكِي *

فصل العين

عَرَكَ بِالْفَتْحِ مَالِيْدَن * وَكَوْشَمَالِي دَاهَن * اَزْ نَصْر * عَوْرِبَكَةٌ
 طَلِيْعَت * وَكَوْهَان * يُقَالُ رَجُلٌ وَجَدَ سَهْلَ الْعَرِيْكََةِ اَي سَهْلَ الْاَلْقِيَاد *
 عَرَاثِكَ جَمَاعَت * مَعَرَكَةٌ وَمَعَرَكُ بِالْفَتْحِ الْمِيْمِ وَالرَّاءِ حَرْبُ جَائِل *
 مَعَارِكَ جَمَاعَت *

فصل الفاء

فَذَكَ بِالتَّنْثِيثِ فَا كَا * كَرَفَتَن وَكَشَتَن * اَزْ نَصْر * فَا تَكَ نَعَت * وَبِمَعْنَى دَلِيْلٍ
 وَشَجَاع * فَرَّكَ بِالْكَسْرِ وَيَفْتَحُ دُشْمَن دَا شَتَن زَن شَوِي رَا * وَشَوِي زَن رَا *

گرفت داشتن * از حَسَب * و اَمَس نعت منه مواهقه کردن دراز کردن شتر
وقت قراعت رقتاره

باب الكاف فصل الهمزة

أَرْبُكَةَ بِالْفَتْحِ نُحْتِ أَرَايَكَ جَمَاعَتِ * أَفْكَ بَاكْسَرْدَرُوغ *
أَفِيكَةَ مِثْلَهُ * أَقَّاكَ بِالْفَتْحِ وَشَدَّ الْفَاءَ دَرُوغ كَوِي * أَيْكَةَ بِالْفَتْحِ
درختستان أَيْكَ بِحَذْفِ التَّاءِ جَمَاعَتِ *

فصل الباء

بَرْوَكِ بَضْمَتَيْنِ بَزَانُو نَشْتَنِ شْتَر * اَزْ نَصَر * بَرْكَةَ بَا لَتْحَرِيكَ كَوَالِيدِن *
و افزون شدن * بَرْوَكِ بِالْفَتْحِ زَنِي كَه شَوِي خَوَاهِد وَاوَرَا پَسْر جَوَان باشد *
مَبْرَكِ بِفَتْحِ الْهَيْمِ وَالرَّاءِ نَشْتَنَكَا * مَبَارِكِ جَمَاعَتِ * تَبْرَكِ بَرَكَتِ
گرفتن * مَبَارِكَةَ بَوَكْتِ كَرْدِن *

فصل القاء

تَرَكِ بِالْفَتْحِ دَسْتُ بَدَا شْتَنِ * اَزْ نَصَر *

فصل الحاء

حَبَاكَ بَا لْكَسْرِ رَهْنِ كَهْر بَنْدَ * حَبْلِكَ بَضْمَتَيْنِ جَمَاعَتِ * تَحْرِيكَ حَرَكَتِ دَادِ
و جنبانیدن * حَكَّ بِالْفَتْحِ خَارِيدِن * وَ سَوَدَن * وَ بَرَحَكَّ نَهَادِن * اَزْ نَصَر * وَيَقَالُ
مَاحَكَّ فِي مَدْرِي شَيْءٍ أَيْ يَخْلِيدُ دَر دَل مَن چيزي * مَحَكَّ بَكْسَرِ الْهَيْمِ

و فتح الحاء و شد الكاف صَاقَانْ كَه بَدَانْ زَرَرَا امْتَحَانْ رَهْنَدَن
 دُزْمِيَانْ جِيدْ وَرْدِي امْتِيَا زِ مَمَايِنْد * تَحْكُوكْ كَا وَيْدَن * حُلُوكَة
 بَضْمَتِيْن سَخْت * يَاءْ شَدَن * اَز سَمْع * حَالِيْكَ نَعْت * حَوْكْ بِالْفَتْحْ حِيَا كَة
 بِا كَسْرْ بِا فَتْحْ * اَز ضَرْب * حَائِكْ جَوْلَا نَعْت * حَيْكْ بِالْفَتْحْ حِرْكْت
 هَادَن دُوشَهَارَا دَر رَقْطَارْ بِا فَرَاغِي زَانُوهَا * اَز ضَرْب * حَائِكْ نَعْت مَنَة *

فصل الدال

اِنَّ رَاكْ دَر رَمِيْدَن * اِسْتَدْرَاكْ دَرِيَا فِتْنْ چِهْرِي * دُرْزُوكْ بَضْم
 الدال والنون نوي از فكنه ني * دَرَا نِكْ جَمَاعَت * نَكَة بِالْفَتْحْ دَ كَانِجَه
 كَه بَرُوي نَشِيْنَد * نُكَّانْ بِالضَم و شد الكاف مثله * نُكُوكْ بَضْمَتِيْن بَر
 - - كَشْتَن آ قَتَابْ اَز نَصْفِ النَّهَارْ * اَز نَصْر *

فصل الراء

اَرْتَبَاكْ كَرْتَارْ شَدَن لَارْ كَارِي دُشَوَارْ كَه خَلَاصِي اَز اَن دُشَوَارْ بِا شَدَة *

فصل السين

سَبْكْ بِالْفَتْحْ كَدَا خْتَن زَرَوْنَقَر * وَاَز مَوْدَن * اَز ضَرْب * سَبِيْكَة پَارْ
 نَقَر * كَدَا خْتَه * سَبَا نِكْ جَمَاعَت * سَبْتَبْكْ بَضْم السنين و الباء پيش سَم
 سَتَوَر * سَنَابِكْ جَمَاعَت * سَدَاكْ بِالِتْحَرِيكْ مَلَا زَمْ شَدَن * اَز سَمْع *
 سَفْكْ بِالْفَتْحْ رِيخْتَن خُون * اَز ضَرْب * سَقَّاكْ بِالْفَتْحْ و شد القاء خُون رِيْز *

معناه * مَأْتِي بامدجماعت * مُحَقَّقٌ بالفتح باطل کردن * وکاستن * از فتح *

مُحَقَّقٌ بتثنية الميم سه شب آخر ماه که در آن روشنی ماه باطل میشود *

مَدَّقٌ بالفتح آمیختن شیر بآب و دوستی با طمع * از نصر * يَقُولُ فلان مَدَّاقٌ

بالفتح و شد الذال و مَدَّاقٌ * ای خالص نیست در دوستی * مَدَّقَةٌ بالفتح شهر

آمیخته بآب * مَدَّاقَةٌ دوستی خالص نداشته * مَرُوقٌ بضمتین بیرون

گذشتن تیر از نشانه * از نصر * و بیرون آمدن از دین و سنت * مَارِقٌ

نعت * اِنْمِرَاقٌ در گذشتن تیر از نشانه * قَمَزِيقٌ پراکنده کردن *

و پاره پاره نمودن * مَلَقٌ بالتحریک دوستی و نرمی کردن * از سمع *

مَلَقٌ بکسر دوم نعت * و مورد جاپلوس * مَلَّاقٌ بالفتح و شد اللام للمبالغة *

مَمْلَاقٌ بآلکسر بسیار فقیر و مفلس * اِمْلَاقٌ درویش و محتاج شدن *

اِنْمِلاقٌ و اِمْلَاقٌ بشد المیم للإدغام املس شدن * مَرُوقٌ بالضم احمق شدن *

از نصر * مَائِقٌ نعت منه *

فصل النون

نَشَقٌ بالفتح ترتیب دادن از نصر * و بالتحریک بخش آراسته و ترتیب داده برورش

واحد * نَشَقٌ بالتحریک شمیمدن * از سمع * نَاتِقٌ نعت اِنْشَاقٌ بویا نیدن *

اِنْشَاقٌ و تَنَشُّقٌ و اِسْتِنْشَاقٌ سوئیدن * نَطَقٌ بالضم کوبائی * و خن گفتن *

از ضرب * نَاطِقٌ نعت * و مال جا ئدار * ضِدَّ صامت * مَنَطِقٌ بالفتح

و كسر الطاء سخن * و زبان * مِنْطِيقْ بالكسر بسیار کویا * لُطَاقْ بالكسر کز بندید
 اِنْطَاقْ بسخن آوردن * اِسْتِنْطَاقْ سخن گفتن خواستن * نِفاقْ بالفتح
 راجع و روان شدن بازار * اِزْصِرْ تَقَعَّةً بالكسر هزینة و خرج * اِنْفَاقْ
 نفقه کردن * و سپری شدن مال * و بروج رسیدن بازار * تَنْفُوقْ خود را
 راجع ساختن * و راجع شدن * مِذَاقَّةً و نِفاقْ دورویی کردن * نَهْرَقْ
 بضم النون و الراء و کسر هاء بالث خرد * نِهَارِقْ جماعت * نَافَةْ مادّة
 شتر * نُوقْ و اَنْوُقْ جماعت *

فصل الواو

اِيبَاقْ هلاک کردن * ثِقَّةً بالكسر كَعْدَةٌ وُثُوقْ بضمین اعناده کردن *
 اِزْحَسَبْ * ثِقَّةً ایضا معتمد * ثِقَاتْ جماعت * وِثَاقْ بالكسر و الفتح
 عهد * مِثَاقْ بالكسر مثله * وِثَاقَةٌ بالفتح استوار شدن * اِزْكَرْمْ * وَثِيقْ
 نعت منه * اِثْثَاقْ استوار بستن عهد * وِثِيقَةٌ سختی کرما * وَرَقْ بالكسر يك
 و كَظْفِ سیم * رِقَّةً بالكسر مثله * وَرَقْ بالكسر يك ایضا برك * و کاغذ بریده * وَرَقَةٌ
 بکي * اَوْرَاقْ جماعت * شَجَرَةٌ وَرِيقَةٌ درخت بسیار برك * اِنْسَاقْ
 بشدالاء ترتیب و انیظام یافتن * وَفَقْ بالفتح سازوار * و بسند * اِنْتِثَاقْ
 با هم بکي شدن * و ناکاه بیش آمدن کاری * تَوْفِيقٌ قدرت دادن کسی را
 بکاری * مَوَافَقَةٌ و وِفاقْ با کسی سازواری کردن * مِيقَةٌ بالكسر كَعْدَةٌ

جَدَاثِي * فَرَّقَ بِالْتَحْرِيكِ تَرْسِيدَن * اَرْسَعَ * وَتَرْس * فَرْوَقَةً بِالْفَتْحِ سَرْدَ بَسِيَارِ
 تُوسِنْدَ * فَرْوَقَةً بِالْكَسْرِ كَرَوَ * مَوْدَم * مَقَرَّقٍ بِالْفَتْحِ وَكَسْرِ الرَّاءِ تَارِسَر *
 مَقَارِقِ جَمَاعَتِ * اقْتَرَاقِ جَدَاثِدَن * تَقَرَّبَقِ تَقَرَّبَةً جَدَاثِدَن *
 تَفَرَّقِ جَدَاثِدَن * مَفَارِقَةً وَفِرَاقِ اَزْهَمِ جَدَاثِدَن * فَرَزَقِ بِالْتَحْرِيكِ
 وَفَتْحِ اَلْاَلَقَبِ شَاعِرِي مَشْهُورِ * وَنَامَشِ هَمَامِ اَهْتِ * فِسَقِ بِالْكَسْرِ
 فُسُوقِ بَضْمَتَيْنِ بِيْرُونِ اَمْدَنِ اَزْ فَرْمَانِ اَلْهِي * اَرْنَصِرِ * فَاَسَقِ نَعْتِ * فَلَقِ
 بِالْفَتْحِ شَكَافِ * وَشَكَافِنِ * اَرْضَرْبِ * وَبِالْتَحْرِيكِ صَبَحِ * وَيَقَالُ كَأَمْنِي مِنْ
 فَلَقِ قَبِيْةِ بِالْكَسْرِ وَيَفْتَحُ يَعْنِي كَلَامِ كَوْدِ بَسِنِ اَزْ شَكَافِ دَهَانِ خَوْدِ * اِنْفَلَاقِ كَارِ
 تَجِيْبِ وَشَكْفَتِ اَوْرَدَن * فَذِيْقِ بِالْفَتْحِ فُذْلِ نِيَكُو * وَجَوَانِ * فَوْقِ بِالْفَتْحِ
 فَرِ * وَبَرِ تَرَاثِرَا نِ شَدْنِ دَرْ مَرْتَبَةِ * اَرْنَصِرِ * فَائِقِ نَعْتِ مِنْهُ * فَوْقِ
 بِاَلْضَمِّ سَوْفَا رَتِيْرِ * بِاَسْوَضِ تِيْرِ دَرْ جِلَّةِ كِمَانِ * قُوقِ بِالْضَمِّ وَالفَتْحِ تَاخِيْزِ
 وَفَاصلَةِ مِيَانِ دُو بَا رَدُو شِيْدَن شِيْرَكِه سَاعَتِي مَكَانِدِ حِيْجِه رَا تَا شِيْرِ فَرُوْدِ آيِدِ *
 وَبَا زِيْدُو شَدْنِ * رِزْمَانَةُ اَنْدَكِ * فَمَقَّةِ بِالْكَسْرِ اَنْ شِيْرَكِه جَمْعُ شُوْدِ دَرْ يَسْتَانِ
 مِيَانِ دُو دُو شِيْدَن * وَالْجَمْعِ فَيَقِ * نَمِ اَفْوَاقِ * نَحْوِ شَبَرُو اَشْبَارِ *
 ثَمِ اَفَاوَبَقِ * فَاَقَّةِ دَرْوِيْشِي * وَحَاجَتِ * فَاَقَاتِ جَمَاعَتِ * اِمَا فَاةِ بَهْوَشِ اَمْدَنِ *
 تَرْبَةِ شَدْنِ اَزْ مَرَضِ * اِفْنِيَاقِ حَاجَتِنْدِ شَدْنِ * اِسْنِفَاةِ بَهْوَشِ اَمْدَنِ *
 وَبِحَالَتِ اَصْلِي بَا زَكْشَنِ * تَفَرُّقِ بِالْاَشَدِّ * وَفَوْشِيْدَن شِيْرِ *

فصل القاف

قَلَقَ بِالْتَحْرِيكِ رَجُوفِي آرَاسِي * وَفِي آرَامِ شَدَن * اِزْ سَمْعَ * اِثْلَاقٍ فِي آرَامِ كُودَن *

فصل اللام

لَحَقَّ بِضَمِّينِ بِهِم شَدَن دُو جِيز * وَبِوَسْتَن جِيزِي * اِزْ سَمْعَ * اِلْحَاقِ

دُرْ سِيدَن * وَدُرْ سَا نِيدَن * اِلْتِحَاقِ دُرْ سِيدَن * اِسْتِلْحَاقِ بَخُودِ

نسبت دادن و خواندن چیزی را * اِلْصَاقِ بَرَجَسَا نِيدَن * وَچَسْبِيدَن *

لَعَقَ بِالْفَتْحِ لِمَسِيدَن * اِزْ سَمْعَ * تَلْفِيقِ بِأَهْمِ آوَرَدَن * اِحَادِيثِ

مُتَفَقِّهٍ اِيكَادِيبِ مَزْخَرَفَةٍ * لَمَقَ بِالْفَتْحِ دِيدَن * اِزْ نَصَرِ * وَيُقَالُ مَا تُقْتَلُ

لَمَّا قَا بِالْفَتْحِ يَعْنِي نَحْشِيدَم اِزْ وَجِيزِي وَانْدَكِي * لِيَاقَةٍ بِالْكَسْرِ مُوَافِقِ وَدِرْخُورِ

آمَدَن * اِزْ ضَرْبِ * لَابِثِ نَعْتِ * اِلَاتَةِ صُوفِ وَجَزَّانِ دِرْ ذَوَاتِ كَرَدَن *

و اِصْلَاحِ آن مَوَدَن *

فصل الميم

مَاتَقَ بِالْتَحْرِيكِ بِرَكْنَدَ شَدَن دَم اِزْ كَرِيه * اِزْ سَمْعَ * مَتَقَ بِكَسْرِ الثَّانِي نَعْتِ *

وَفِي الْمَثَلِ اَنْتَ تَمَقُّ وَ اَنَا مَتَقٌ فَكَيْفَ تَتَفَقَّ * بَعْنِي تَوْشْتَا بِنْدَه دَبْدِي هَسْتِي وَ پَرِخْشَمِ

وَمِنْ كَرِيهِ كُنْدَه وَ عَاجِزِ اِزْ مَعَاوَمَتِ پَسِ چَكُونَه اِتْفَاقِ كُنِيمِ وَ بِأَهْمِ بِاشِيمِ *

بُضْرَبِ اِذْ كَانَا مَتَنَا فَبَيْنَ فِي الْخُلُقِ * مَوَقَّ بِالضَّمِّ كَتَجْ جِشَمِ * آمَاقِ بَمَدِ

اَوَّلِ قَلْبِ آمَاقِ بَمَدِ ثَانِي جَمَاعَتِ * هَاقِي بِالْفَتْحِ وَ كَسَرَ الْقَافِ لَغَةً فِي مَوَدِنِ

عَتَاةٌ بِالْفَتْحِ دِيرِينَةٌ شَدَنٌ * وَأَزَادَ كَشَنَ از بِنْدِ كِي * اَرْتَصِرُ كَرَمٌ * عَتَبْتُ دَبْرِنَه نَعْتٌ * وَكَعْبَةٌ *
 عَاتِقُ شَرَابِ كَهَنَه * وَزَنٌ * وَان * وَشَانَه كَا * اِعْتَانِي اَز اَدَمِ كَرْدَن * تَعْتِيْقُ كَهَنَه
 كَرْدَن * مُعْتَقَّةٌ عَلَى زَنَةِ الْمَعْمُولِ شَرَابِ كَهَنَه * عَدَلٌ بِالْفَتْحِ بِخِلَافِ رَنَكِ
 اَكُو سِنْدِ پِشْمِي مَرْوِي بِسِتَرِ بَحْجَتِ عِلَامَتِ * اَز ضَرْبِ * عَرَقِ بِالْتَحْرِيكِ خَوِي *
 وَخَوِي كَرْدَن * اَز سَمْعِ * وَيُقَالُ لَقِيْتُ سَنَةً عَرَقَ الْفَرِيَّةِ اَي دِيدَم اَز وِ
 شَدَن وَهَتِي رَا * عَرَقٌ بِالْكَسْرِ بَهْجَةٌ * اَعْرَاقُ عُرُوقُ جَمَاعَتِ * عَرَقٌ بِالْفَتْحِ
 كُوشَت اَز اسْتِخْوَانِ بَا زَكْرَدَن * اَرْتَصِرُ * وَاسْتِخْوَانِيَكَةُ كُوشَت اَز وِي رِيخَنَد بِيَا شَدَن *
 عُرَاقٌ بِالضَّمِّ جَمَاعَتٌ * رَجُلٌ مَعْرُوفٌ الْعَظْمُ مَرْدِ كَمِ كُوشَت * وَيَكُنَى بِهِ
 بَنُ الْفَقِيرِ * عِرَاقٌ بِالْكَسْرِ شَهْرٌ هَايِ مَعْرُوفٌ * اِعْرَاقُ عِرَاقِ رَحْمَتِ * عِشْقُ
 بِاَلْكَسْرِ اَز حَدِّ دَر كَذِّ شَتْنِ دَوَسْتِي * اَز سَمْعِ * عَاشِقُ نَعْتِ * عُقُوقُ بِضَمِّ تَبْنِ
 ثَا فَرْمَايِ مُمَوَدَن * وَخَالَفَتِ كَرْدَن * اَز نَصْرِ * عَاثٌ نَعْتِ *
 عُقُقُ بِضَمِّ اَوَّلِ وَفَتْحِ ثَانِي مَعْدُولٌ اسْتِ اَز عَاثٍ وَبِمَعْنَى اَن * عَقِيْنُ نَكْبِنِ
 مَرْخِ * عَقِيْقَةُ پِشْمِ شَتْرِ بَجَّة * وَهَوِي مَر كُودَكِ كَهْ وَاقْتِ زَادَ بَا شَدَن * وَكُو سِنْدِ
 وَجَزْآنِ كَهْ دَر هَفْهَفَةِ نَخَسْتِ مَوْلُو دَقْرِ بَانَ كَنَفِ وَهَوِي سَر طِفْلِ بِنْتِ رَا شَدَن *
 عَلَقٌ بِالْتَحْرِيكِ دَر آوِيخْتَن * وَبَا رَكْرِ فِتْنِ زَن * وَآوِ بَزَش * اَز سَمْعِ *
 عَلَانَةً بِالْفَتْحِ آوِ بَزَش * عَلَانٌ جَمَاعَتٌ * عَلَقٌ بِالْكَسْرِ كَرَامِيَّةٌ اَز هَرْ جَبِزِ *
 اَعْلَاقُ جَمَاعَتٌ * عَلَاقَةُ بِالضَّمِّ آوِ بَزَش * وَقُوْتُ رَو زَكَرَارِ * عَلَقُ جَمَاعَتِ *
 اَعْلَاقُ

عَلَقَ چنده رزه بچیزی * اعتلاق در چیزی آویختن * تعلیق در آویختن *
 زَعَلَق در آویخته شدن * عُنُق بالضم و یضمتین کردن * أَعْنَق جماعت *
 عَنَقَاء بالفتح و الهاء طائری معروف الاسم غیر معلوم الجسم * مَعَا نَقَّة
 و عِنَاق دست در کردن یکدیگر کردن * عَوَّق بالفتح بازداشتن * از نصر *
 عَائِق نعت * عَوَائِق جماعت * اِعْتِیَاق بازداشتن * و حبس نمودن *

فصل الغین

غَبَّق بالفتح شراب شبانکاهی * اغْتَبَاق شراب شبانکاهی خوردن * غَرَق
 بالتحریک آب از سرکذشتن * از سمع * غَرِبَق آنکه در ته آب رفته باشد *
 اغْرَاق مبالغه کردن در مدح و ذم و جزآن * اغْرِیرَاق پرشدن چشم
 از اشک * استَغْرَاق همه چیز را رسیدن و گرفتن * و تجاوز کردن * غَسَق
 بالتحریک تاریکی اول شب * غَاسِق تاریکی بعد از غروب شفق * غَسَق
 بالفتح تاریک شدن * از ضرب * غَلَق بالتحریک بسته شدن کروی چنانکه
 باز نتوان گرفت * و بکنی بعن الموت ایضه * از سمع * بابُ غُلُق یضمتین
 و مَغْلُق بفتح اللام در بسته شده * اغْلَاق در بستن * اِسْنِغْلَاق بسته شدن *

فصل الفاء

فَتَّق بالفتح شکاف * و شکافتن * و کشادن نافه مشک * از نصر * رَجُلٌ فَتِیق
 اللسان مرد تیز زبان * فَرَّق بالفتح جدا کردن * وجد کردن * از نصر * فَرَّقَه با یم

وضم الثاني كابين * صد ا ق بالفتح والكسر مثله * مصداق بالكسر جيزي كه
 اصدق ديكري از وده رياقت شود * تصد بق را است كوي داشتن *
 تصدق صدقه كره * صندوق بضم الصاد والدا ل معروف * صناديق
 جماعت * صاعقة بكسر اللعين آتش كه از آسمان افتد * صواعق جماعت *
 صفق بالفتح دست بردست ديكري زدن در وقت انعقاد بيع * از ضرب *
 و مجازا سمعي بيع * بقال صاعقة حاسرة و راحة بمعنى بيع بي سود و سودمند *
 صفاتة بالفتح شوخ و بي شرم كشن * از كرم * اصطفاق بهم كوفتن *
 و آواز دادن رودهاي بربط * تصفبق دست بردست زدن * صهصائق بفتح
 الصادس و كسر اللام آواز سخت و دراز *

فصل الصاد

ضببق بالكسر تنك * وتكي * و تنك شدن * از ضرب * ضببق بالفتح و شد الياء
 الكسرة نعت * مضببق بفتح الميم و كسر الصاد تنكي و جاي تنك * مضائبق جماعت *

فصل اطاء

طبق بالتصريك تاء * طباق بالكسر جماعت * و كروه مردم * و ملح * و حال *
 يقال ركب طباقين طبق اي ركب حالا بعد حال و مات * او نقض العهد و ناء
 طبقة بالتصريك يه رقبيلة * و نام زني * مضببق برهم نهادن * طربوق
 و طريقة راء * طروق بضم بن جماعت * طرقات جمع الجمع * طروق
 بضم بن

بضمین بشب آمدن * از نصر * طاریق نعت * طارق با الفتح سَدَن * قال زدن *
و کوفتن * و کشف کردن * از نصر * طَرِيقَةُ الْفَحْل بِالْفَتْح مَاد * که جوان شود *
و رغبت نر کند * اَطْرَاق سرفروا فکند * و خاموش بودن * و یعال
طَفِقَ يَفْعَل كذا طُفُوًا * از سمیع * یعنی شروع کرد در فلان کار * و بود که میکرد
چنین * طَلَّاق و طَلَّاقَةُ بِالْفَتْح میبها کشاد * روئی * و تیزی زبان * و تیز زبان
شدن * از گرم * لِسَان طَلَّقُ بِالْفَتْح و ککف زبان نیز * و طَلَّقَ الْوَجْهَ
و الْيَدَيْنِ بِالْفَتْح و ککف کشاد * روده ستها * و تابان روی *
و طَلَّقَ اللِّسَانَ تِيزُ زَبَان * طَلِّقْ اینها از بند رسته * و رها شد *
و نَاقَةُ طَلَّقَ بضمین شیررها کرده شده * و از بند رسته * طَلَّقَ بِالْفَتْح رها شدن زن
که اسب * طَلَّقَ بِالْفَتْح مصدر رهنه * و ذرد زه * طَلَّاق بِالْفَتْح رها شدن زن
از قید نکاح * از نصر * طَالِقُ نعت * و نَاقَةُ طَالِقُ نَاقَةُ کذا اشنه و رها
کرد * شده * تا هر جا که خواهد حرد * اِطْلَاق رها کردن بندی * و دست
کشادن به نیکی * تَطَلَّقَ طلاق دادن زن را و گذاشتن * اِنْطِلَاق رفتن *
و رها شدن * طَوَّقَ بِالْفَتْح کردن بند * و حلقه * اَطْوَأق جماعت *
و نام مردی * و توانایی * طَافَةُ مِثْلُهُ * اِطَافَةُ بوانسنی * تَطَوَّبَق طوق
دار کردن * تَطَوَّبَق طوق در کردن کردن *

از ضرب * سرقة بکسر الراء ذری * سارق نعت * استراق دزدیدن *
 و دزد بدو کوش فراداشتن * سلق بالفتح سخن سخت گفتن * و بزبان آوردن *
 از نصر * مسلّق با کسر خطیب بلند آواز * و بالفتح كذلك * اسلّقاء
 بر پشت خو آیدن * سوّق بالفتح رواندن * از نصر * سائق نعت *
 رسیاقت با کسر بربك روش رواندن * از نصر * سوّق با ضم با زار *
 استراق جماعت * سوّق پست * و بالصاد ایضا *

فصل الشّین

تشدن با کسر تنج دهش * اشتد اق جماعت * شرق بالفتح جاي بر آمدن
 آفتاب * مشرق بالفتح و کسر الراء مثله * منارِق جماعت * نروق
 بضم نین بر آمدن آفتاب * از نصر * سرق با تنحر بک در کلو کردن * ب و
 جز آن * از سماع * اشتراق روشن و تادان شدن * تشريق سوي مشرق
 رفتن * ايام التذريق سه روز بعد از عید قربان * شفق بالفتح با خبر بک سرخی *
 افق بعد از غروب آفتاب * شفق بالفتح بک مهر بانی * شفق مهر بان *
 انشقاف ترسیدن از کسی * و بعد از * و از آمدن بر کسی از مهر بانی * ویتندی
 بعلی * متشفق مهر بان * نعت * نسق بالفتح شکافتن * و دشوار آمدن کار بر کسی *
 از نصر * متشفة بالتحر بک مثله * و شوق العصب بک است از جدائی و خلاف *
 یغالب نسق دلائل العصای جدائی اخیار کرد و مخالفت نمود * شق با کسر
 نیمه *

نیمه چینی * وستی * شقیق برادر * شقة بالضم شعر دور * وجامه از پیش
 شکفته * اشتقاق باخشن کلمه از کلمه * و برآوردن مخفی از مخفی * اشتقاق
 شکفته شدن * شقة بانه کردن شتر و گنجشک درمستی * و المَشَقَشَق
 کسی که برادر دیگری بنشیند بر دکانی و هر یکی بیتی بجواب دیگری بخوانند
 و یا کسیکه او را از جهت مکر و چاره پست کند مثل گنجشک کذا
 وجدی بعضی شروح المقامات الحریری * شقة بکسر الشینین ربه
 شتر که بوقت مستی از دهان برآید و آوازی پیدا شود * و مجازا بمعنی زبان *
 شقاق جماعت * مشاققة و شقاق مخالفت کردن * شلاق بالفتح و شد اللام
 مثل توشه دان که نزد فقرا و مساکین و سائلین میشود * شوق بالفتح آرزو *
 انتواق جماعت * و آرزو مند گردانیدن * از نصر * الشائق هو المعنوت
 و المَشُون هو العاشق * تنبیق کسید * آرزو مند * انتدیان آرزو مند شدن *
 شهبق آخر آواز خر * و آواز حبس کریه در گلو و سینه *

فصل الصاد

صدق با کسر راستی خلاف الکذب * و راست گفتن * از نصر * صانق
 نعت * صدوق بالفتح مثله * صدق بضمین جماعت * صدقة بالفتح
 دوستی * صدیق دوست * اصحاب جماعت * صدقة بالتحريك از مال
 و اشیا آنچه بدو بش داده شود * صدقات جماعت * صدقة بفتح الاول

وَزَدَ اَقَاتِ جَمَاعَتِ * رَشَقَ بِالْفَتْحِ تِمْرًا اَنْدَاخْتَنَ * اِنْ نَصَرَ * رَاشِقَ
نَعْتِ * وَسَهَمَ رَاشِقًا اِي مَرشوقِ يَعْنِي اَنْدَاخْتَنَ شَدَّةً * رَشَقًا قَدْ بِالْفَتْحِ بِرَيْكِ
اَنْدَامَ وَنْيَكُو قَدْ شَدَنَ * اَبْرَكَرَمَ * رَشِيقَ نَيْكَ قَدْ وَبَالَافَتِ * رَفَنَ بِالْكَسْرِ
اَنْزَمِي * وَنَرَمِي كَرْدَنَ * اِنْ نَصَرَ * رُفْقَةً بِالضَّمِّ وَالْكَسْرِ كَرُوهُ هَمَّ سَفَرِ * رِفَاقَ
بِالْكَسْرِ جَمَاعَتِ * رَفِيقُ هَمَّ سَفَرِ * وَفَقَاءُ جَمَاعَتِ * مَرْفَقُ بِالْكَسْرِ وَفَتْحِ
اَنْدَانَتْ وَعَكْسَهَا اَرْبَحَ * وَاجِجَةُ يُوِي نَفْعَ بَابِنْدَ * مَرَاْفِقُ جَمَاعَتِ * وَمَرَاْفِقُ
اَلْدَّارِ مَنَافِعَهَا * اَرْفَاقُ نَرَمِي كَرْدَنَ * اَرْتِفَاقُ بَوَاْرُ نَحْ تَكِيَّةَ زَدَنَ * وَجَجِيْزِي
يَا رِي كَرَفَتَنَ * مَرَاْفَقَةً هَمَّ سَفَرِ شَدَنَ * رِقَ بِالْكَسْرِ بِنْدَ كِي * رِقَّةَ
بِالْكَسْرِ تَنَكَّ وَنَرَمَ شَدَنَ * اِنْ ضَرَبَ * رَفِيقُ بِنْدَ وَنَرَمَ وَنَنَكَّ * رُفَاقُ بِالضَّمِّ
ثَانِ تَنَكَّ * اِسْتَرَفَاقُ بِنْدَ كَرَفَتَنَ * وَطَلَبَ بِنْدَ كِي كَرْدَنَ * رَمَقَ
بِالْتَحْرِيكِ بَاقِي جَانِ * وَبِالْفَتْحِ نَكْرَ بَسْتَنَ * اِنْ نَصَرَ * رَامَقَ نَكْرَ نَدَنَ * رَوْنَقُ السَّيْفِ
وَالضُّحَى بِالْفَتْحِ اَبَ شَمِشِيرِ وَنَيْكُو تَنِي اَنْ * وَخَوِي رُوْزِ وَنَيْكِي اَنْ *
رَقَ بِالْفَتْحِ خَوْشَ اَمْدَنَ * وَبَشَكْفَتِ اَوْرَدَنَ * وَصَافَ شَدَنَ شَوَابَ *
اِنْ نَصَرَ * رَاتَّقَ نَعْتِ مِنْهُ * رُوْقَةً بِالضَّمِّ جَمَاعَتِ * نَزَوْنَنَ فَرُوْهَشَنَ
شَبَ نَارِيَكِي رَا * رَهَقَ بِالتَّحْرِيكِ دَرِ رَسِيْدَنَ * اَزْ سَمْعَ * اِرْهَاقَ تَكْلِيْفِ دَاغَنَ *
رَبَقَ بِالْكَسْرِ اَبَ دَاغَنَ * رَبَقَ كُلَّ شَيْءٍ اَلْفَتْحُ وَشَدَّ اَلْيَاءَ اَلْمَكْسُورَةَ اَوْ تَحْنِيْفَهَا
اَوَّلُ وَبِهَنْرَايَ هَر شَيْءٍ اِرَافَةً رِيخْتَنَ خَوْنِ وَاَبَ وَجَزَاآنَ * وَقَدْ يَبْدُلُ اَلْاَلِفَ

من الهاء فيقال هراق هراقه * وقد يجمع بين الالف والهاء * فيقال اهراق
يهربق اهراقة *

فصل الزاء

زرق بالتحريك كربة چشم شدن * از سمع * ازرق وزرقاء نعت *
وهرگاه در میان روم و عرب عداوت است و اهل روم اکثر از رق چشم
میشوند لهذا عرب ازرق را معنی شدیده العداوة می گیرند و بهمین معنی
استعمال میکنند * زرقاء اَلِيَهَا مَتَّه نام زنی که مثل میزند از وسعت نظر
و بینائی که او از مسافت راه سه روزه اشیا را می دید * زرق با کسر مشك
که در آن خمر و روغن است * م الزرق كناية از خمر است *
تزر چیز بد *

فصل السين

سبق بالفتح درگذشتن * و پیشی گرفتن * از ضرب * سابق و سبق
بالفتح نعت * سوابق جماعت * و اسپان تیز رو * سباق بالفتح و شد الباء
ایضا نعت * سحق بالفتح کوفتن * و سودن * ازفتخ * و پارچه کهنه * و بالضم
دوری بود و شدن * از کرم * سحق نعت نمه * اسحقاق با کسر نام پیغامبری *
و نام مطری که بغایت نیکو می نواخت * سواق بالفتح جوغ و شاهین *
و قیل بالشین المعجمة ايضا * سرق بالتحريك حریر میبند * و د زدی کردن *

کشادن * وبنظر تیز دیدن * حَنْقٌ بالتحريك خشم * و خشم گرفتن از سمع *
 حَنْقٌ بكسر النون نعت * احْناق بخشم آوردن * حَنْقٌ بالفتح قزوه آمدن
 بلا و مکروه * از ضرب * ویتعدی بالياء *

فصل الخاء

اخرق بالفتح دریدن * از نصر و ضرب * خرقه بالكسر پاره * وجامه پاره
 زده * پاره ملج * خرق بالفتح زمین فراخ * خرقاء بالفتح و المند مثله *
 خرق بالكسر جوا نبرد * و خرق * و بالضم کولی * و بالتحريك کول شدن *
 از سمع * و کرم * اُخْرَقَ و خرقاء نعت منه * اخترق كذا شتن و وزیدن باد *
 تخربق پاره پاره کردن * اخربق سرفرودا فکندن * و خاموش
 بودن * و در مثلاً است تُخْرِبِقُ لِبَنبَاخٍ اي خاموش است تا بجهد وقت
 فرصت * خَفُوقٌ بضم تین فروشدن ستاره * و سرجتپانیدن از خواب * از ضرب *
 خافقان مشرق و مغرب * احفاق ي نيدل مراد يازگشتن * خلق بالفتح
 آفریدن * و اندازه کردن بیش از بریدن * و دروغ بافتن * از نصر * و آفریده *
 و آفرینش * و آفریدگان * خلقة با کسر نهاده و آفرینش * خَلِيقَةُ خوي * و
 آفریدگان * خلائق جماعت * خلق بالضم و بضم تین خوي * و دروغ *
 اخلاق جماعت * خلاق بالفتح بهر * خلق بالتحريك كهنة * اخلاق
 جماعت * اخلاق كهنة شدن * و كرهن * لازم و متعد * و اخلاق الدباجة
 کنایه

كناية عن الازلال * اختلاق دروغ بافتن * اخملاق كهنة شدن جامه *
 تخلق خوي گرفته * و دروغ بافتن * خناق بالضم بيماري خفه * و
 با لكسر و سكون كه بان خفه كنند * اختناق خفه شدن *

فصل الدال

دَفَنٌ بالفتح يختن آب * از نصر و ضرب * ماء دَانِقٌ آب ريخته شده * و آب سرد *
 دِقَّةٌ با لكسر باريكي * و باريك شدن * از ضرب * دَقِيقٌ نعت منة * و آرد *
 دَقِيقَةٌ كلام مشكل * و جيز لطيف * و باريك * دَقَائِقُ جماعت * دَقٌّ
 بالفتح كوفتن * و آرد كردن * از نصر * اِنْدِلاق بيرون آمدن شمشير
 از تيام بغير كشيدن * دَفْعُ النون و كسرها دافك * مغرب *

الذال

ذَرْقٌ بالفتح سركين مرغ * ذَلِقٌ ذَلَقَةٌ بالتحرريك فيديما تميز بان شدن *
 از سمع * ذَلِقٌ بكسر الهمزة نعت * ذَوَّقٌ بالفتح جشيدن * از نصر * مذاق
 و مذاقَةٌ بالفتح مثله * رَجُلٌ ذَوَّاقٌ و امرأة ذَوَّاقَةٌ بالفتح و شد الواو
 فيهما * اي مأول لا يبقى على حالة واحدة * اِنَّ اَقَّةً جشانيدن *

فصل الراء

رَرْقٌ بالفتح بسنكي * و بستن ضم الفتح * از نصر * رَحِيقٌ شراب خالص * رَرْقٌ
 با لكسر و زى * و بالفتح روزي دادن * از نصر * رَزْدَاقٌ بالضم روستا * و سواد شهر * مغرب *

ودرخشنده * بِسَقْ بالفتح بالیدن درخت * از نصر * باسقة درخت خرما
 با تَنَقُّ بالفتح الباء والشين طائر شکاری معروف * مغرب باشه * و قد
 يكسر شينه كما يظهر من المقامات الحريية في قافها ليرشق بكسر الشين
 كَصَقْ بالفتح خد وانداختن * از نصر * بَصَاق بالضم خد و بالسين والزاء
 ايا كذ لك * بَقَّة بالفتح وشد القاف يشه * بَنَدَق بضم الباء والدا
 كوي كليس كه باهم اندازند * بَنَدَقَة بكي * ويدر قبيلة از بهمن *

فصل الداء

تَأَقَّ بالتحريك پرخشم شدن * از سمع * تَدَقَّ بكسر الثاني پرخشم و پید
 شتا بنده * نعت * اِتَّاقَ پز کردن مشك از آب * تَرَقُّوة بالفتح وضم القاف
 استخوان میان کردن و دوش * و جنبه كرس * تَرَأَى جماعت * تَوَقَّان
 بالفتح فيهما آرزو مند شدن * از نصر *

فصل الجيم

جَرَدَ قَةً بالفتح نان کرده * معرب *

فصل الزاء

حَبَقَّة بالفتح بُز * حَبَقْ بالفتح الاول وكسر الثاني تيز دادن * از ضرب * حَبَقَّة
 بكسرتين وشد القاف مرد کوتا * قد حَقَقَة بالتحريك سياهی چشم * أَحْدَق
 جماعت * حَدِيقَة مرغزار با درخت * حَدِائِق جماعت * أَحْدَق

کولا جیزی در آمدن و احاطه کردن * تحذیق تیز نگریستن * حذوق

بافتن زیره شدن * نیکو در یافتن * کدک * از ضرب * حاذق نعت *

حرق بافتن سوختن * از نصر * حرقه بالضم سوزش * حرق بتحریک

العين جماعت * حریق سوخته * و آتش * وجهه * احراق سوزانیدن

احتراق لازم منه * و کنایت میکنند از بر آمدن ریش * تحریر

بر هم سائیدن دندان از خشم * تحرق سوخته شدن * حق بافتن ثابت

شدن * و واجب کردن * از ضرب * و آنچه ادای آن واجب باشد * حقوق

جماعت * و نامی از نامهای الهی * و معنی لائق و هزادار * حقیق و احق

مثله * و کلام درست * سه ذات * و حالت * و ضد هجاء * حقايق

جماعت * حقه با لفظ * حق با کسر شتر چهارم سال رسید *

حقة بالتاء مونث منه * باقین شدن * تحقیق درست و راست

کردن و گفتن * تحقق درست شدن * استحقاق هزادار شدن * حلفة

بافتن آنچه کرد و مستدیر باشد * حلق بافتن نای کلو * و موی ستودن *

از ضرب * حالق نعت * و کوه * و جای بلند * تحلیق بلند بریدن مرغ در هوا *

حوالقه لا حول و لا قوة الا بالله گفتن * حمق بالضم و بشمتین کرلویی عقلی *

حماتة بافتن مصدر منه * از کرم و سمع * احمق نعت * و قوم حمقی

بافتن و القصیر * البقلة الحماق بافتن و الهد تره خرفه * حماقة چشم

بِالْفَتْحِ هَوَا و فَرَايِ مِیَاں دُو کُو * عِبْدِ مَنَافِ بِفَتْحِ لَمِیْمِ نَامِ جَدِ جَارِمِ
 حضرت رسالت مآب که شریف العرب و العجم بودند در جاهلیت * اِنَافَةً
 زائد شدن * یَقَالُ اِنَافَتِ الدَّرَاهِمُ اِی زَادَتْ * تَیْبِیْفٌ مثله *

فصل الواو

اَلْجَافُ دَوَانِیدِی سَتُور رَا * وَصَفَ بِالْفَتْحِ صِفَةً بَا لُکْسَرِ کَعْدَةً سَتَایش *
 و ثنا کردن * اِزْضَرْبُ * و حالت * و سیرت نیک باشد یا بد چون علم و جهل
 و جز آن * اَوْصَافُ جَمَاعَتِ * وَصَّافُ بِالْفَتْحِ وَالشَّدَادَةُ اَوْصَافُ
 اَشْیَا * تَوَاصَفَ بِاهَمِ وَصَفُ کَرْدَنِ * وَظِیْفَةٌ بِالْفَتْحِ رُوزْمَرَّ * اِزْطَعَا
 و خدمت و کار و ذکر * و جز آن * وَذَا * ذَا نِیفِ جَمَاعَتِ * وَذَابِیفِ
 باریکی ساق و ذراع ستور * تَوَضَّعَ * و مقرر نمودن * و دَوَفَ
 بضمین دانستن * و ایستادن * و بَا زَدَ * و مَسَدَ * اِزْضَرْبُ * وَتَفَ
 بِالْفَتْحِ مثله و دستیانه از دندان فیل و جز آن * وَاِذْغَ نَعْتِ * و دَوَفَ اِضْغَا
 جَمَاعَتِ * وَنَفَقَ بِالْفَتْحِ مَصْدَرُ لِّلنَّوْعِ * مَوْتَفَ بِالْفَتْحِ و کسرا نَقَافِ ظَرْفِ *
 مَوَاتِفَ جَمَاعَتِ * تَوَتَّفَعُ دَرَنَ کَرْدَنِ * اِسْتِیْقَافُ طَلَبِ رُقُوفِ
 و سکون کردن * وَکَفَ بِالْفَتْحِ جَمِیدِی سَقَفِ اِزْبَارَانِ * اِزْضَرْبُ * اِسْتِیْقَافُ
 سَقَفِ چکیدن خواستن *

فصل الهاء

هَيْفَ بِالْفَتْحِ أَوْ لَزِمُوا مَا وَدَّادُونَ * وَخَوَاتِمُهُنَّ * هَائِفَ * هَائِفَ

هَيْفَ مِنْهُ * هَائِفَ فِي الْمَنْدُوبِ * وَنَشِئَتُهُ * هَيْفَ * هَيْفَ * هَيْفَ

هَرْفَ بِالْفَتْحِ غُلُوكُمْ * وَنَشِئَتُهُ * هَيْفَ * هَيْفَ * هَيْفَ

باب القاف فصل الهمزة

أَبَاقُ بِالْكَسْرِ كَرِيحٍ تَحْتَنُ بِنْدَةٍ * أَرْقُ * أَبَقُ ثَعْتُ مِنْهُ * أَرْقُ

وَالْتَحْرِيكَ فِي خَوَاتِمِ خَوَاتِمِ * أَرْقُ * أَرْقُ * أَرْقُ

مِنْهُ * تَارِيقُ فِي خَوَاتِمِ * أَفَقُ بِالضَّمِّ وَبِضْمَتَيْنِ كَرَانَةٍ * أَبَادِي وَعَالَمِ * أَفَقُ

أَفَاقُ جَمَاعَتُ * تَأَلَّقُ فِي خَشِيدِنَ * أَتَلَّاقُ مِثْلُهُ * أَفَقُ بِالْتَحْرِيكِ

تَهَادِي * وَشَادِمَانِ شَدْنِ * أَفَقُ * أَفَقُ * أَفَقُ

فَرَكَارِي * أَفَقُ بِالْفَتْحِ دَارُ خَوَارِ * وَفِي الْمَذَلِّ عَزَمِ بَيْضِ الْأَوْقِ

يُضْرَبُ فِي الْحَالِ لَا نَ أَوْ رَنَ فِي رُؤُوسِ الْجِبَالِ وَاللَّيْلِ وَالْأَمَاكِنِ

الصَّعْبَةُ الَّتِي لَا يَقْدِرُ أَحَدٌ أَنْ يَنْالَ بِهَا *

فصل الياء

بَذَقُ بِالْفَتْحِ بَيَادَةً * بَيِّذَقُ بِفَتْحِ الْبَاءِ وَالْذَّالِ مِثْلُهُ * وَكَوْدُكَ سَبَكُ مِيرَ * بَذَقُ

بَرْقُ بِضْمَتَيْنِ فِي خَشِيدِنَ * بَرْقُ بِالْتَحْرِيكِ خَيْرُهُ شَدْنُ عَيْنِ * بَرْقُ

أَرْسَعُ * بَرْقُ بِالْفَتْحِ فِي خَشِيدِنَ * بَرْقُ جَمَاعَتُ * بَارِقُ مِثْلُ بَرْقُ * أَبَرْقُ

بَكْرُ الْهَمْزَةِ وَالرَّاءُ مِثْلُهُ * أَبَرْقُ جَمَاعَتُ * وَشَمِيرُ أَبْدَارِ

جسیار کشاده و پدید آوردن * مَكَاشِفَةً بِاِكْسِي آشکارا جنگ کردن * و ظاهر
 نمودن دشمنی * كَفَّ بِالْفَتْحِ پنهان * اَكْفَّ جَمَاعَتِ * و باز ایستادن * و بلز
 داشتن * از نصر * و يقال دَعَى كَفَّافٍ بِكسر الفاء عَلَى الْبَنَاءِ * و كَفَّافًا بِالنَّصْبِ
 عَلَى الْحَالِيَةِ يَعْنِي بَكَتْ * و مَرَّادٌ بِحَالِيَكُةٍ بِازْمَاشْتِهَا زَمَنٌ وَمِنْ بَازْمَانْدَه ام
 آرتو * كَفَّةُ الصِّيَّانِ بِالْكَسْرِ اَم صِيَّادٌ * كَفَّافٌ بِالْفَتْحِ رُو زَكَزَارِ * و اندازه *
 اِسْمُ كَفَّافٍ طَلَبِ مَنْعِ كَرْدَنِ * كَفَّ كَفَّةً بَارِزَةً اَشْتَنِ * كَلْفَةً بِالضَّم رَجْعِ *
 و د شواری * كَلَفَ بِتَحْرِيكِ الْعَيْنِ جَمَاعَتِ * كَلَفَ بِالْتَحْرِيكِ حَرِيصَ شَقَنِ
 بکارِ * اِرْسَعَ * كَلِفٌ بِكسر العین نَعْتِ * تَكْلِفٌ بِاَنْدَازَةُ طَاقَتِ كَارِ فَرَسُودَنِ
 کسی را * و کاری از کسی درخواستی که موجب رنج او بود * تَكْلِفٌ بَخُودِ
 گرفتن کاری بی فرمودن کسی * و رَجْعُ بَرِ كَفَّافٍ بِالْفَتْحِ نَکَاهِدِ اَشْتَنِ *

از نصر * كَنِيْفٌ بِبَيْتِ الْخَلَاةِ وَخَوَابِكَاةٍ شَرَّكَتِ رَدِّ رَحْتِ وَشَاخِ هَا زَنْدِ * كُوفَةٌ
 بِالضَّم شُورِي مَعْرُوفِ * كَهْفٌ بِالْفَتْحِ غَارِ * وَپِنَاءِ * كَهُوفٌ جَمَاعَتِ *
 اَنْصَابُ الْكَهْفِ جَنْدِ كَسَانِ از اولاد بی اسراییل که در غار کو بی پنهان
 شدند * كَهْفٌ بِالْفَتْحِ وَفَتْحِ الْاٰخِرِ عَلَى الْبِنَاءِ چگونگی * ظَرْفٌ مَبْهَمٌ غَيْرُ مَتَمَكِّنِ *

فصل اللام

لِحَافٍ بِالْكَسْرِ فَرَا كُنْدِ * اِلْحَافٌ بِتَهْيِيدِنِ كَدِي * و پوشانیدن * اِلْتِحَافٌ
 جَامِعٌ دَر خُودِ پِیچیدن * اَلطَفُ بِالضَّم نَرَمِي وَبَازِ كِي دَر كُو دَارِ * و لُطْفًا

و خداي را ز بهي تو فيق و بهر باي * اَلطَّافُ جِماعت * اَلطَّبِيفَةُ يَكْفِي
 و كلا مي مختص در غایت حسن و خوبی معنی * اَلطَّائِفُ جِماعت * اَلطَّافُ
 نكوئي كردن * تَلَطَّفُ نرمی كردن * اَلطَّافَةُ نكوئي نمودن * لَفَّ بِالْفَتَحِ
 در پیچیدن * اَزْ نَصْرٍ * اَلْفَيْفُ پیچید * نَعَتْ * لَفَّائِفُ جِماعت * لَفَّ
 پا کسر کرده مردم * يُقَالُ مَنْ لَفَّ لَفًّا اَي كَسَى كَه در پیچید بکروه او شان *
 اَلْزِفَافُ خود را در جامه پیچیدن * و بهم در شدن کپاه و شاخهای رخت *
 لَفَّفَ بِالْفَتْحِ سبک فرا گرفتن * اَزْ سَمْعٍ * تَلَفَّفَ زود فرا گرفتن *
 لَيْفٌ پا کسر پوست درخت خرما * لَيْفَةٌ يَكِي *

فصل النون

نَحَاةٌ بِالْفَتْحِ لا غری * و کز ار شدن * اَزْ كَرَمٍ * نَحِيفٌ نعت منه * نَزَفَ
 بِالْفَتْحِ خشک شدن همه آب جاه * و بر کشیدن تمام آب آن * لازم و متعد *
 اَزْ ضَرْبٍ * اسْتَنْزَأَ بر کشیدن همه آب جاه * نَصَفَ پا کسر و نَصِيفٌ
 نیمه چیز * نَصَفَةً بِالْكَسْرِ داد * اِنْصَافٌ داد دادن * و راستی نمودن *
 اِنْصَافٌ داد یافتن * و از کسی حق خود گرفتن * تَنَاصَفَ اِنْصَافٌ دادن
 یکدیگر * و دو حصه برابر شدن * تَنَصِيفٌ بدو نیم کردن * نُطَقَةُ بِالضَمِّ آب صافی *
 و آب مرد * نَطَفٌ بِالْكَسْرِ چکیدن * و روان شدن آب * اَزْ ضَرْبٍ و نَصْر *
 نَطَاوَةٌ بِالْفَتْحِ پاکیزگی * و پا کشیدن * اَزْ كَرَمٍ * نَطِيفٌ نعت * نَفَنَفَ

در شتی * و در شتی نمودن * از کرم * عَنِيفٌ نعت * عَنفُوَانُ الشَّيْءُ يضم العین
والقاء اول چیز و آغاز آن * تَعْنِيفٌ سر زش کردن * عَوْفٌ بالفتح حاله *
و نوره * اُمَّ عَوْفٍ ملحه * و نام زنی * عِیَافَةٌ بالكسر نعت داشتن * و کراهت نمودن *
و فال گرفتن مرغ * از ضرب و منع * هَيُوفٌ بالفتح نعت منه * عَائِفٌ کاهن نعت *
تَعِيفٌ فال گرفتن مرغ *

فصل الغین

عَدَافٌ بالضم زاع سیماء * اَعْدَافٌ فرو هشتن زن بر روی پرده را * و شب
تاریکی را * و صیاد دام را * عَرَفَةٌ بالضم یکه مشت * و بر واره یعنی خانه کوچک
بیالای بام که در آن در یحها هر طر * اَفٌ آب بهشت بر گرفتن *
تَغَطَّرَفٌ

فصل الفاء

تَغْوِيفٌ چادر با خطهای سپید بافتن * بَرٌّ مَغُوفٌ بفتح الواو الشدید
چادر نیک منقش *

فصل القاف

قَدَفٌ به نغمه بیستی نسبت کردن * و انداختن بکن و جز آن * از ضرب *
قَدَفٌ بفتح انداخته شده * قَدَافٌ جماعت * قَدَفٌ یکدیگر را انداختن *
و نه * قَدَفٌ بالكسر تهمت * و عیب * قَرَفٌ بالفتح عیب کردن *

و غرب + اقتراف کسب کردن * و متهم شدن

والتحریرک پلیدی * و تنکی عیش و بد حالی * و متغیر شدن روی از افلاس * از سمع *

تَشْف باندک قوت زندگانی کردن * قَطَف بالفتح بریدن خوشه انکور *

و کام تنک زدن * از ضرب * قَطَف بالکسر خوشه بریده * قُطُوف جماعت *

قُطُوف بالفتح اسپ تنک کام آهسته رو * قَطِبْغَة جادر پیچیده * و نان کوزینه

و لوزینه * قَطَائِف جماعت * اقنطاف میوه چیدن * قَفَقَفَة لرسر ما

لوزیدن * قَوَف بالفتح با ثار شناختن حال مردم * و الاسم القیافه بالکسر *

از نصر * قَائِف نعت منه * تَقْوِیَف حسب و نسب و حاجت خود بیان کردن *

و منه * الْمُقْبِیَف علی بناء الفاعل ای مرد غریب که بیان حالات از حسب و نسب

و حاجت خود کند * و اصله معوّف قلبت الواو یاء اعل خلافت القیاس

بالتخفیف * و قیل علی اصله ماخوذ من القیافه بمعنی مردم آثار شناس و بقیافه

دریا بنده اشیاء *

فصل الکاف

کَتَف بالفتح و بالکسر و بفتح اول و کسر ثانی شانه کاه * کَثافَة بالفتح سطریری *

وزنک شدن * از کرم * کَتِیَف نعت منه * کَسَف بالفتح بریدن پاشنه شتر *

و پاره کردن جامه * از ضرب * کَشَف بالفتح دور کردن غم * و ظا هر نمودن *

از ضرب * اَلْكَشَاف ظاهر کشتن * و دور شدن غم * و برهذه شدن * تَكْشِیَف

مَطَارِفِ جَمَاعَتِ * نَطْرَفُ نَوَاجِسَتِ * طَوْفٌ بِالْفَتْحِ كَرْدَ جِيزِي كَشْتَنِ * طَوَافٌ
وَنَطَوَافٌ وَمَطَافٌ بِالْفَتْحِ فِي الْكَلِّ مَثْلُهُ * وَغَائِطُ كَرْدَنِ * اَزْ نَصَرِ * طَوِ قَانِ بِالضَّمِّ بَارَانِ وَآبِ
كَهْ اَزْ زَمِينِ بَرِ آيِدِ وَهَمِهْ جِيزِ رَا غَرَقِ كَنْدِ * طَابِغَةُ كَرْدِي اَرِ هُوَ جِيزِ * طَوَاثِفِ
جَمَاعَتِ * اَطَافَةُ كَرْدِ جِيزِي دَرِ آمَدَنِ * وَفِرودِ آمَدَنِ * تَطَوِيفِ كَرْدِ بَرِ آمَدَنِ *
طَبِيفِ بِالْفَتْحِ خِيَالِ خَوَابِ * وَآمَدَنِ خِيَالِ بَخَوَابِ * اَزْ نَصَرِ وَضَرْبِ *

فصل الفطاء

ظَرْفٌ بِالْفَتْحِ آوَنْدِ وَخَنُورُ * ظُرُوفِ جَمَاعَتِ * وَزَرْكِي * ظُرَافَةُ بِالْفَتْحِ زَبْرَكِ
شَدَنِ * اَزْ كَرَمِ * ظَرْيَعِ نَعْتِ * ظُرَافِ جَمَاعَتِ * ظَلْفِ بَاكْسِرِ سَمِ شَكَافْتِ
مَثَلِ سَمِ كَاوِ وَكُوسَبَنْدِ وَجَزْ آنِ * وَبِالْفَتْحِ بَا رِ سَا تِي * وَخُودِ رَا اَزْ هَوَايِ نَفْسِ
بَا زَدَا شَدَنِ * اَزْ ضَرْبِ *

فصل العين

عَرَفَةُ وَعَرْنَانُ بَاكْسِرِ فَيَهُمَا وَمَعْرِفَةُ بِالْفَتْحِ وَكَسْرِ الرَّاءِ شَنَاخْتِ * وَشَنَاخْتِ *
اَزْ ضَرْبِ * وَمَعْرِفَةُ اَيْضًا كَلِمَةٌ كَهْ دَالِ بَاشَدِ بَرِ مَعْنَى مَعِينِ * عُرْفِ بِالضَّمِّ
شَنَاخْتِي * وَنِيكُو تِي * وَبَا لَاسِ * اَعْرَافِ جَمَاعَتِ * عَارِفِ مَرْدِ اَنَا
وَشَكِيَا * عُرُوفِ بِالْفَتْحِ وَعَرَّافِ بِالْفَتْحِ وَشَدَالِ رَا نِي يَارِ دَا نَا * وَطَبِيبِ *
عَارِفَةُ عَطَا * عَوَارِفِ جَمَاعَتِ * مَعْرُوفِ مَثْلُهُ * وَنِيكُو تِي * وَشَنَاخْتِ *
وَقِدْمِ مَعَارِفِ مَرْدِ نَمَانِ شَنَاخْتِ وَمَشْهُورِ * مَعْرُوفِ بِفَتْحِ الْمِيمِ وَالرَّاءِ رَوُو اَنْجَهْ

ظاهر شود * يقال امرأة حسنة المعارف أي الوجه وما ظهر منها * عرف
یا الفتح بوی خوش * عَزَفَ بالتحرک روزنهم از ماه ذی حجة * عرفات
بالتحرک جای توقف کردن حادیان بی * وهوا سم في لفظ الجمع ولا يجمع *
اعتراف اقرار کردن بکنا * استعارف طلب شناسائی نمودن * تعرّف
در عرفات مقیم بودن * وشنا ما کردن * و آگاهانیدن * و معرفه کردن *
تعرف معرفت جستن * و تخصّص کردن * تعارف یکدیگر را شناختن *
عزوف بضمتین روی بر تافتن از چیزی * از تصرف عزوف بالفتح نعت *
عسوف بالفتح بی راه رفتن * و جور کردن * از ضرب * عسوف بالفتح ستمکار
نعت * عصف بالفتح باد سخت جستن و وزیدن * از ضرب عاصف نعت *
عطف بالفتح میل کردن * و سخن را بسختی دیگر باز گردانیدن * و مهربانی
کردن * از ضرب * عاطف و عطوف نعت * عطاف با کسر جاذب *
استعطاف مهربانی خواستن * انعطاف میل کردن * عقة با کسر
و عفاف بالفتح پارسائی * و باز ایستادن از بدي و حرام * از ضرب * عف بالفتح
و عقیف نعت منه * تعفف پارسائی نمودن * عكوف بضمتین مقیم بودن
بر چیزی * و روی آوردن * ضرب * اعکاف در مسجد مقیم بودن * و بازداشتن
خود را از خروج بغیر ضرورت از مسجد * عاف بالفتح خوش دادن *
از ضرب * علفة بالضم و شد اللام الملقو حة پدید رعیل شاعر * علف بالضم

صَدَفَ بِالْفَتْحِ رَوِي كَرْدَانِيْدَن * اَزْضَرْبُ وَنَضَرْبُ * وَبِالتَّحْرِيكِ ثَلَاثًا مَرَّارِيْدَن *
 صَدَفَةٌ بِالتَّحْرِيكِ يَكِي * اَصْدَافُ جَمَاعَت * مَصَافِيَةٌ يَافَتَن * وَبِالضَّمِّ
 شَدَن * صَرَفَ بِالْفَتْحِ كَرْدَش * صَرُوفُ جَمَاعَت * وَكَرْدَانِيْدَن * اَزْضَرْبُ *
 وَبِالْكَسْرِ شَرَابُ خَالِص * وَخَالِصٌ اَزْهُرْ جَيِّز * صَيَّرَفَ بِفَتْحِ الصَّادِ الرَّاءِ مَرْدَحِيلَه
 مَكْرَمًا * صَيَّرَفِي مَثَلُهُ * صَيَّا رِقَّةً جَمَاعَت * صَرَّاقٌ بِالْفَتْحِ وَشَدَّ الرَّاءِ
 زُرُوسِيْمُ سَر * كَنَنَدَه * تَصَرَّيْفُ بَرَكْرْدَانِيْدَن جَيِّزِي * وَكَوْهَشُ * تَصَاوِيْفُ
 جَمَاعَت * تَصَرَّفَ دَسْتِ دَرْكَارِي كَرْدَن * اِنْصِرَافُ بَرَكَشْتَر * صَغَبُ بِالْفَتْحِ
 رَسْتَه * صُغُوفُ جَمَاعَت * وَرَسْتَه كَرْدَن * اَوْ نَصَر * صَغَفَةٌ بِالضَّمِّ وَشَدَّ الرَّاءِ
 اَيُّوَانُ خَانَه كَه سَقَقَشْ پُو شِيْدَه * بَاشَنَدَه * وَآهْلُ الْمَصَفَّةِ جَمْعِي اَزْغَرِبَايِي فَخَايَه *
 رَسُوْلُ صَلَّي اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلَه كَه خَانَه نَدَاشْتَنَدَن وَدَرْجَا نَبِي اَزْ مَسْجِدِ سَايَه كَرْدَه
 عَمَرُ مِيكَدَرَانِيْدَن * اَصْطِفَافُ صَفِ بَسْتَن * وَرَسْتَه شَدَن * تَصْفِيْفُ رَسْتَه
 وَآرَا سْتَه كَرْدَن * صَلَفَ بِالتَّحْرِيكِ لَانِ زِدَن * وَتَكْبُرْ كُوْدَن * اَزْ سَمْع * صَلِفُ كَكَنَفِ
 نَعْت * وَطَعَامُ فِي مَرَّة * تَصْنِيْفُ اَمَلَا كَرْدَن كِتَاب * وَنُوشْتَه * تَصَانِيْفُ
 جَمَاعَت * صُوفُ بِالضَّمِّ پِشْمُ كُوسَبِنْدَه * صُوفِيَّةٌ كُرُوِي اَزْ مِلَّةِ اِسْلَامِ كَه دَرِ اَوَّلِ حَالِ
 صُوفِ پُوشِ بُودَنَد * صَيْفُ بِالْفَتْحِ تَابِسْتَانُ وَكُومَا * مَرَّيْفُ بِالْفَتْحِ وَكَسْرِ الصَّادِ
 تَابِسْتَانُ وَجَايِ تَابِسْتَانِي * صَيْفِي بِالنِّسْبَةِ بَجَهْ كَه دَرْ كَلَانِ سَايِي شُرُوْدَه * اَصْطِيَاْفُ
 دَرْ تَابِسْتَانِ بَجَايِي اَقَامَتِ كَرْدَن *

فصل الضاف

ضَعُفٌ بِالْفَتْحِ وَيُضَمُّ سِسْتِي وَنَا تَوَانِي وَسِسْتِ شَدْنٌ * اِزْكَرْمٌ * ضَعِيفٌ نَعْتُ * اسْتَضْعَافٌ
 ضَعِيفٌ يَافِتْسٌ * وَفَاغْوَا صُرْدُنٌ * تَضَاعَفَ دُوْجَنْدَ شَدْنٌ * ضَعُفٌ بِالْتَحْرِيكِ
 بِسِيَّارِي عِيَالٌ * وَخَتِي حَالٌ * وَحَاجَتٌ * ضَيْفٌ بِالْفَتْحِ مِهْمَانٌ * وَاحِدٌ وَجَمْعٌ *
 وَقَدْ يَجْمَعُ عَلَى أَضْيَافٍ وَضِيُوفٍ وَضِيْفَانٌ * ضِيَاغَةٌ بِالْكَسْرِ مِهْمَانٌ شَدْنٌ * اِزْضَبٌ *
 اِضْأَفَةٌ مِهْمَانٌ دَاشْتَن كَسِي رَا * وَتَسْبِتٌ دَا دُنْ چِيْزِي رَا چِيْزِي * وَمُضَافٌ
 كَزْدِي اِسْمِي بَسْوِي اِسْمِي * اِسْتَضَاعَفَ طَلَبَ كَرْدَن مِهْمَانِي * وَزِيَادَةُ مُوَدَّنٌ *
 تَضْعِيفٌ مِهْمَانٌ شَدْنٌ * ضَيْفَنٌ بِالْفَتْحِ مَرْدٌ طَغِيلِي يَعْنِي كَسِي كَهْ فِي طَلَبِ
 مِيْزَبَانِ هَمْرَا مِهْمَانِ رُوْدٌ *

فصل في الظاء

طَرْفٌ بِالْفَتْحِ جِشْمٌ * وَتَكَرَّرَ يَسْنَنٌ * اِزْضَرْبٌ * وَجِشْمٌ بِرْهَمِ زَدْنٌ * طَرْفَةٌ بِالْفَتْحِ
 لِلْمَرْءِ مِنْهُ * طَرْفٌ بِالْتَحْرِيكِ لِرَاةٍ * اطْرَافٌ جَمَاعَتٌ * طَرْفَةٌ بِالْضَمِّ نَوُ
 شَكْفَتٌ * طَرْفٌ بِالتَّحْرِيكِ اِلْعِيْسُ جَمَاعَتٌ * طَرْفَةٌ بِالْفَتْحِ نَوُ شَدْنٌ * اِزْكَرْمٌ *
 طَرْيَفٌ نَعْتُ مِنْهُ * طَرَائِفٌ جَمَاعَتٌ * طَارِفٌ مَثَلُ طَرِيْفٍ خِلَافٌ تَالِدٌ
 وَتَلِيدٌ * طَوَارِفٌ جَمَاعَتٌ * طَرْفٌ بِالْكَسْرِ اِسْمٌ كَرَامِي وَجَبِيبُ الطَّرْفَيْنِ *
 طِرَافٌ بِالْكَسْرِ خِيَمَةٌ اِزْأَدِيمٌ * اطْرُوفَةٌ بِالْضَمِّ يَعْنِي طَرْفَةٌ * اطْرَافٌ طَرْفَةٌ
 بِنْدَاشْتَن * وَعَجِيبٌ وَنَوَاوَرْدَنٌ * مُطَرَفٌ بِالْضَمِّ وَفَتْحِ اِلْرَاءُ چَادِرْ خَزْمَنْشَه *

از ضرب * اَرْهَاف تیز کردن تیغ * رِيفَ با کسر زمین با کشت و علفناك *

فصل الزاء

زُحِفَ بالفتح لشکروند * سوي دشمن * زُخْرَفَةُ آراستن کلام با طلا *

زُخْرَفَ بضم الزاء والراء زرو هر چه آراسته باشد * زُخَارِفَ جماعت *

زُخْرَفُ الدُّنْيَا و ايشتهای دنیا * زُفَّ بالفتح فرستادن عروس خانه شوی از نصر * زَفِيفَ

شتاب * و بشتاب رفتن * از ضرب * زَلْفَةً بالضم و زُلْفَى بالضم و القصود یکی * و منزلت *

از ن لاف تقدم کردن * و نزد يك آمدن * مَزَلَفَةً بکسر اللام نام جائی بکذا *

زَبَفَ بالفتح کاسد و ناروا شدن درم * از ضرب * و ناروا * زُبُوفَ جماعت *

زائِفَ نعت * تَزَيَّفَ ناروا شدن *

فصل السين

سَجَفَ بالفتح و اکسر پره * * سَجَّوِي جماعت * اسْرَافَ بي انداز *

و بر کذا ف خرج کردن * اسْعَافَ روا کردن حاجت * مساعفة

سازواري کردن * اسْعَافَ نزدیک کشتن * و متغیر شدن * و يقال اسف وجهه

النوراي ذر عليها یعنی ریخته شدن نور بر روی او * سَلَفَ بالتحريك در گذشتن *

از نصر * و پذیران در گذشته * و نوي از بيع که بهابیشی دهند * سَالَفَةً کرانه کردن

و دوش * سَلَفَ و سَالَفَةً بالضم فیها خبر * و آنچه چکد از شیر * انکور پیش

از فشاردن * و خلاصه چیز * سِلَفَ الرَّجُلِ با کسر هم زلف مرد * اسلاف

بيع

بيع سلف کردن * و بها پیش دادن * استسلاف بها پیشگی گرفتن * مسافه
 بافتن دوری و بعد * شوف بالفتح وفتح الفاء على البناء كلمة تدل على الاستقبال
 البعيد * شيف بالفتح شمشیر * شوف جماعت *

فصل الشين

شرف بالتحريك بلندی و بزرگی * و بزرگ شدن * از گرم * شریف نعت *
 اشرف جماعت * اشرف بلند شدن * و بر آمدن * استشراف چشم
 برداشتن تا در چیزی نگرند * و دیدن * و دست بالای چشم داشتن چنانکه
 نهاد تا دیدن است از دور * مشارقة قریب کشتن * و بر چیزی مطلع شدن *
 شطف بالتحريك تنگی و سختی * شغف بالتحريك بیمار و شیفته کرد / نیدن *
 و مشغول کردن * از فتح و سمع * شغف بالفتح فریفته کرد / نیدن * از فتح *
 شغف بالفتح لاغر کردن غم تن را * از نصر * شغوف بضمیتین لاغر شدن
 تن * و ظاهر کشتن * از ضرب * اشتفاف خوردن تمامی آب جام که پس خورده نماند *
 و نیست کردن * استشفاف دیدن * شوف بالفتح زدودن * و بیدار داشتن *
 از نصر * و يستعمل بجهولا * تشوف بر آمدن بر چیزی تا بنکرد *

فصل الصاد

صحفة بالفتح کاسه بزرگ * صحاف بالکسر جماعت * صحیفة نامه و کتاب *
 صوف بضمیتین و صحائف جماعت * تصحیف خط کردن در نبشته *

فروشدن * و کم شدن روشی ماه * از ضرب * خَفَفَ بِالْفَتْحِ کَی * خَطَفَ بِالْفَتْحِ رُبُودَن *
 از سمع * اخْتَطَفَ مَثَلَهُ * خَطَفَةُ بِالْفَتْحِ لِلنَّوْعِ مِنْهُ * خَفَّ بِالضَّمِّ مَوْزَةً * وَسَبَلًا شَتْرًا *
 أَخْفَافَ جَمَاعَتٍ * خِفَّةً بِالْكَسْرِ سَبْكَی * وَسَبْكَ شَدِيدٍ * از ضرب * خَفَّ
 بِالْكَسْرِ وَخَفِيفٌ سَبْكَ * نَعْتَ * خُفُوفٌ بِضَمِّتَيْنِ سَبْكَ شَدِيدٍ * وَبِنْجَدَى رَفْتَن *
 تَخَفِيفٌ سَبْكَ كَرْدَانِيدَن * اِسْتَخْفَفَ مَثَلَهُ * وَسَبْكَ شَدِيدٌ * خَطَفَ
 بِالْفَتْحِ سَبْكَ * وَخَن تَبَاءَ وَخَطَا * أَخْلَافَ جَمَاعَتٍ * وَبِالتَّحْرِیکِ قُرْزَنْد *
 وَأَلْكَهَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ سَبْكَ
 خِلَافَةً بِالْكَسْرِ وَلِي عَهْدِ كَرْدَن * از نصر * خَلِيفَةُ بِالْفَتْحِ وَلِي عَهْدٍ * وَحَافِظُ
 خِلَافَ بِالْكَسْرِ دَر خَت بید * وَأَسْتَنِينَ قِیَصُ * اِخْلَافَ خِلَافِ كَرْدَن وَصَد *
 وَبَدَل دَادَن مَال * وَأَب بَر كَشِيدَن * وَيُقَالُ اَخْلَقَتِ النُّجُومُ اِذَا اَبْجَلَّتِ السَّنَةُ *
 اِخْتِلَافَ آمَد و شَد دَاشْتَن * وَكُون كُون شَدَن * وَبِاِيَكْد يَكْر خِلَافِ كَرْدَن *
 اِسْتِخْلَافَ خَلِيفَةٍ كَرْدَن كَسِي رَا بَجَايِ خُود * تَخْلِيفَ پَس كَدَ اِشْتَن *
 تَخْلَفَ سَبْكَ مَانَدَن * مُخَالَفَةً وَخِلَافَ بِاَكْسِي خِلَافِ كَرْدَن * وَمُخَالَفَةً
 الرِّجْلَيْنِ پِيش و پس كَرْدَن پَايَا وَكُنَايَةُ اسْتِ اَز رَقَص * خَوْفٌ وَمُخَافَةٌ
 بِالْفَتْحِ وَخِيفَةٌ بِالْكَسْرِ تَرَس * وَتَرَسِيدَن * اَز سَمْعٍ * اِخَافَةً وَتَخْوِيفَ تَرَسَانِيدَن *
 خَيْفٌ بِالْفَتْحِ جَاي بَلَنْد * وَنَام جَائِي بِمَكَّة * مَسْجِدُ الْخَيْفِ نَام مَسْجِدِي دَر مَكَّة *
 وَبِالتَّحْرِیکِ شَبِيد و سِيَا شَدَن اَسْب * اَز سَمْعٍ * أَخِيفَ وَخَيْفَاءُ نَعْتَ مِنْهُ *

بَنُوا خِيَا ف بِالْفَتْحِ بِرَاهِ رَاهِ اَزِيك مَاد رَوْد و پَدَر * وَ قَوْمِ الْخِيَا ف بِالْهَمْزِ

مختلفون في الاصل متفقون في الجاه *

فصل الدال

دَلَفٌ بِالْفَتْحِ وَالتَّخْرِيكِ آهسته رفتن بوقت و پیران * و پیش آمدن لشکر دُر

حُوب * اَزْضَرْبِ دَلَفٍ بِالْتَّخْرِيكِ بيماری ملازم * و بیمار شدن * اَزْ سَمْعِ *

دَلَفٌ بِفَتْحِ اَوَّلِ وَ كَسْرِ ثَانِي نَعْتٌ مِنْهُ * اِدْفَا فَا بِيْمَارِ كِرْدَن * و بيمار کردن

شَدَن * مِنْعَدٌ وَ لَا زِم * دَلَوْ فَا بِالْفَتْحِ تَرَكُو دَن دَو اَز اِيَاب * و رَوْدَن * اَز تَصْرِفِ *

فصل الراء

رَأْفَةٌ بِالْفَتْحِ بَسِيَارٌ يَجْشُدُونَ * وَ مَهْرَبَانٌ شَدَن * اَزْ كَوْنِ وَ قُتْحِ * رَعُوفٌ بِالْفَتْحِ

نَعْتٌ * رَجَفٌ بِالْفَتْحِ وَ رَجَفَانٌ بِالتَّخْرِيكِ جُنْبِيْعٌ * اَزْ نَصْرِ * رَجْفَةٌ بِالْفَتْحِ

مُرْزَةٌ * اِرْجَافٌ خَبَر هَا ي دروغ لا فکند * و بکاری د ر شدن * مَرَجَفَيْنِ

بِالضَّمِّ وَ كَسْرِ الْحِيْمِ عَلَى صِيغَةِ التَّنْفِيْهِ طَسْتُ وَ آقْتَابَةٌ * رَدَفٌ بِالْكَسْرِ سَيْسٌ *

و هَرْجَةٌ دَرِيسٌ چيزی ملازم باشد * اَرْدَا فَا جَمَاعَتِ * وَ بِالتَّخْرِيكِ دَرِيسٌ

كَسِيٌّ نَشِئْتَن * اَزْ سَمْعِ * اَرْدَا فَا سَيْسٌ نَشَانْدَن * اَسْتَرْدَا فَا اَزْ پَسِ مَر

نَشَانْدَن خَوَاسْتَن * رَرَفٌ بِالْفَتْحِ مَكِيْدَن * اَزْ نَصْرِ وَ ضَرْبِ * اَرْتِشَافٌ مَثَلَةٌ *

رَضَفٌ بِالْفَتْحِ پاي بر پاي پيچيدن * اَزْ نَصْرِ * اِرْعَافٌ پَر كَرْدَن مَشْكُودٌ *

رَعِيْفٌ مَرْدَةٌ نَان * رَعُفَانٌ بِالضَّمِّ جَمَاعَتِ * رَفَّ وَ رَفِيْفٌ بِالْفَتْحِ دَر خَشِيْدَن *

بالتحرريك مصدر منه * اُزْهِج * اُتْرَافَ بِنَهْجٍ * اُتْرَافَ بِتَرْفٍ بِفَتْحِ الرَّاءِ تَوَكُّرٌ وَغَنَى *

تَلَفَ بالتحرريك هلاكه * و هلاك شدن * اُزْهِج * مِثْلَافَ بِالْكَسْرِ بِسِيَمَارٍ تَلَفَ

كُنْدَ * اُتْلَافَ هلاك کردن * تَنَوْنَةُ بِالْفَتْحِ بَيَانُ *

فصل الثاء

تَثَقَّفَ بِالْفَتْحِ يَتَقَفَّ * اُزْهِج * وَحَلَّ ثَقِيفٌ سُرَكَةً تَيْزٌ * اُجَوَّافٌ حَسِيتٌ

سُرَكَةً * تَثَقِّيفٌ رَاسِتٌ وَدَرَسَتْ عَمُودَانِ نَيْزٌ *

فصل الجيم

جُحْفَةٌ بِالضَمِّ لَهَا جَانِبَانِ مِثْلُ مَدِينَةٍ كَهْ مِيقَاتِ أَهْلِ شَامٍ اسْت * جُرْفٌ بِالْفَتْحِ

كَأَوْدُنِ رَمِينَ * اُزْضَرْبُ * جُرْفٌ بِالضَمِّ وَبَضْمَتَيْنِ أَبَاكَتْ * وَكَثَارَةُ دَرِيَا *

اجْتَرَأَ اِزَيْنَ بَرَكَنْدَن * جَعْلَفَةٌ جُعِلَتْ فِدَاكَ كَفَنٌ * جَفَافٌ بِالْفَتْحِ

وَجُفُوفٌ بِضَمَتَيْنِ خَشَكِ شَدْنِ * اُزْضَرْبُ * جَلَفَ بِالْكَسْرِ مَرْدُ دَرِشْتِ وَتَنْدُ خَوْ *

مَجَلَفَ بِالتَّحْرِيكِ مِيلَ كُودَن * وَهَمَّ عَمُودَن * اُزْهِج * جَوَفٌ بِالْفَتْحِ شَكَمٌ *

وَدَرُونِ هَرْ جِيْزُ * اُجَوَّافَانِ شَكَمٌ وَفَرْجٌ * جِيْقَةُ بِالْكَسْرِ مَرْدُ اَرَبُوي كَرَفْتَه *

جَيْفٌ بِالتَّحْرِيكِ اِلْيَاءُ جَمَاعَتِ *

فصل الحاء

حَتَفَ بِالْفَتْحِ مَرَكٌ * حُتُوفٌ جَمَاعَتِ * حَنَفٌ بِالْفَتْحِ اِنْدَاخْتَنَ جِيْزٌ *

اُزْضَرْبُ * حَرْفٌ بِالْفَتْحِ كَرَانَه * وَتِيْزِي هَرْ جِيْزٌ * وَبِكِي اِزْ حُرُوفِ هَجَا * وَكَلِمَةُ

له بالوضع دلالت کند بر معنی غیر مستقل * و ناکه استوار بار یک میان *

حُرُوفِ جماعت * حُرُوفِ با کسر پیشه * حُرُوفِ بتحریر الثاني جماعت *

حَرِيف ياروهم پیشه * الحرف و آخر حرف میل کردن * و بر کشتن *

حَشَف بتحریر حر مای بد * حَفَّ بالفتح کرده چیزی در آمدن * از تصر *

مَحَف بتکسر المیم و فتح الحاء بتحریر قبه * ضد هودج * احتفاف احاطه کردن *

و کرده اگر در آمدن * اَحْلَفَ حَم شدن ريك توده و ماء نو * حَلَف بالفتح

و کلف سو کنند * و سو کنند یاد کردن * از ضرب * حَلَفَ بالکسر للمرة

و بالفتح للنوع * حَلَفَ بالكسر و حَلِيف هم عهد و هم سو کنند * نعت * اِحْلَاف

و تحليف سو کنند دادن * حَيْف بالفتح ستم و جور کردن * از ضرب *

فصل الخاء

خِنْدَف بتکسر الخاء و الدال لقب زني از جدات رسول صلی الله علیه و آله

که نام آن لیلی بود * خُرَافَة بالضم نام مردی پیری زده که از پریان چیزهای

عجیب میگفت * و اولین جهت عرب هر سخن را که باور ندارند و بیهوده دانند

گویند * هَذَا حَدِيثٌ خُرَافَةٌ * خُرَافَات بالضم جماعت * و افسانه‌های غریب

که از آن خنده آید * و کلماتی با طلا * خُرُوف بالفتح بره * خَرَفَ بالتحریر

کم عقل شدن * از جمع * خَرَفَ بتکسر الثاني نعت * مَخْرَفَ بالكسر

و فتح الراء میوه دان * مَخَارِفَ جماعت * خَسُوف بضمین

لُغَّةً بِالضَّمِّ شَكْسَتَكِي زَبَان * وَحَرْفٍ رَا زَا لَامٍ وَهِيْن رَا ثَا كَفْتَن * اَز سَمْع * اَلْتَّغ
تَعْت * لَدَج يَالْتَّج كَزِيدَن مَارُو كَرْدَم * وَطَعَن كَرْدَن * اَز مَنَع *

فصل الميم

مَرَاغَةُ يَالْتَّج نَام مَوْضِعِي بِأَذْرَبَا جَان * تَمَرِيْعٌ دَر خَاكِ غَلَطَا نِيدَن * مَضْغ
بِالْفَتْحِ خَائِيدَن * اَز فَتْح * مَضْغَةٌ بِالضَّمِّ هَلَر * كَرْدَن * وَجَدَن * بِقَدْرِ خَوَرْدَنِي *

فصل النون

نَبُوْرَغُ بَضْمَتَيْنِ ظَاهِر شَدَن * وَفِي أَفْكِهِ شَاعِرٌ بِأَشْدَّ شَعْرٍ نِيَكُو كَفْتَن * اَز سَمْع * نَابِغَةٌ نَام
چِنْد شَاعِرِ چُون جَعْدِي وَتَبَايِي فِي وَجْزِ آن * نَزْغٌ بِالْفَتْحِ طَعْنِ كَرْدَن بِزَبَان *
اَز فَتْح * وَتَبَايِي اَفْكَندَن * وَبِرَاغَا نِيدَن * نَزْغَاتٍ بِالْتَّحْرِيكِ تَبَايِيهَا * وَوَسْوَسَاهَا *

فصل الواو

أَيْتَاغٌ هَلَاكُ كَرْدَن * وَلَوْغٌ يَضْمَتِيْ أَبْ خَوَرْدَن سَكِ اَز خَنُور وَدَر آسَدَن
سَر اَوْدَرَان * اَز فَتْح * مَيْلَاغٌ وَمَيْلَاغَةٌ بِاَلْكَسْرِ وَفَتْحِ اَللَّامِ خَنُورٌ بِالْفَتْحِ دَر وَي سَكِ
أَبْ خَوَرْدَن * اَيْلَاغٌ أَبْ خَوَرْدَن سَكِ رَا وَدَر آوَرْدَن رُو دَر خَنُور * وَسِيْرَ آبِ كَرْدَن *

باب الفاء فصل الألف

أَنْفِيَّةٌ بِالضَّمِّ وَشَدَا لِيَاءُ دِيَكِ پَا يِه * أَثَا فِي جَمَاعَتٍ * وَوَزْنُهُ فَعْلِيَّةٌ * وَقَبِيلُ
أَنْفَوَلَّةٌ وَاصِلَةٌ أَنْفَوِيَّةٌ * وَيُقَالُ هُوَ ثَا لَثَّةٌ اَلْثَا فِي يَعْنِي سِيَوِ مِيَدِيَكِ پَا يِه اَسَكِ
مِثْلَ مِيَزَنَدَن دَر حَقِّ كَسِي كِه سَر قَنَنَه اَو بَا شَد * تَأَثُّفٌ بِرِيَكِ جَا بُوَدَن وَاحَا طَه كَرْدَن *

اَزِف بِالْحَرْكِه نَزْدِيكَ اَمْدَن كَوْح * وَشَفَاتِن * اَزْمَع * اَزِف بِالْمَدْعَةِ * اَسِف بِالْحَرْكِه
 اِسْدَوْه * سَخَتْ * وَاَنْدَوْه كَيْن * اَزْمَع * اَسِف نَعْت مَنَّهُ * تَأْسِف
 دَرِيغ وَدَرْد خُورْدَن * ^{وَعَوَف} يَوْسِف بِضَم اَلْيَاءِ وَالسَّيْنِ نَامِ بِيْغَامِبَرِيْ مَعْرُوفٌ دَر
 حَسَنِ وَجْهَال * ^{وَعَوَف} يَقَالُ لِكُلِّ حَسِيْنٍ وَمَلِيْحٍ اَيْضًا * اَبُو يَوْسِف نَامِ قَاضِي مَعْرُوف *
اَلْف بِالضَمِّ ^{وَعَوَف} اَلْمَدْوَنَةُ وَيُثَلَّثُ فِي الْاُخْرَى اَيْسَتْ كَلَّه دَر وَقْتِ تَغْرِينِ
 مِيكُوِيْنْدَه * وَتَفَّ بِالنَّصْبِ تَابِعٌ وَمِرَادُهَا وَنَسْت * تَأْفَفُ اَفْ كَرْدَن * اَلْف
 بِالْحَرْكِه دُوسْتِي * وَخُورَكْتَن بَكْسِي * اَزْمَع * اَلْيَف نَعْت * اَلْفَةُ يَا لُصَم دُوسْتِي *
 اَلْف بِالنَّصْبِ مَثَلَه * وَدُوسْت * مَأْلَفٌ بِالْفَتْحِ مَصْدَرُ وَظَرْف * اَلْف بِالْفَتْحِ
 هَزَار * وَهَزَار دَاْدَن * اَزْنَصُو * اِتْتِلَافٌ سَاوِار اَمْدَن وَجَمْعُ شَدَن بِاَهْم *
 تَأْلِيْفٌ سَاوِارِي دَاْدَن دُو چِيْز رَا وَجَمْعُ كَرْدَن * تَأْلَفٌ لَا زَم مَنَّهُ * اَنْف
 بِالْفَتْحِ يَمِي * وَاوَلْ هَر چِيْز * اُنُوفُ جَمَاعَت * رَوْضَةُ اَنْفُ بِضَمِّينِ
 مَرغَزَارِ سَتُور نَارِ سِيْد * اَنْفَ وَاَنْفَةً بِالْحَرْكِه فِيْهَمَا نَنْك دَا شَتَن * اَزْمَع *
 اُنُوفٌ بِالْفَتْحِ نَعْت * اَنْفَا بِالْمَدِّ وَكُسْرِ النُّونِ اَكْنُون * اِتْتِنَافٌ اَز سَرَكْرَتَن
 كَار * وَاَعَاْزُ كَرْدَن * اَنْفَةً بِالْمَدِّ اَسِيْب وَرَنَج * اَفَاتُ جَمَاعَت *

فصل التاء

تَخَفٌ بِالضَمِّ هَدِيَه * ^{وَعَوَف} تَخَفٌ بِتَحْرِكِه الْحَاءِ جَمَاعَت * اِتْتَحَافٌ تَخَفٌ دَاْدَن *
تَرْفَةٌ بِالضَمِّ نَزَاكِي اَز نَعْمَتِ وَاَسَايِش * تَرْفٌ بِتَحْرِكِه الرَّاءِ جَمَاعَت * تَرْفٌ

نعت * يَنْعَ بالفتح و يضم رسیدن میوه و یختن آن * از منع * اینماع مثله *

یا نَع میوه رسیده نعت *

باب الغین فصل الباء

بَزَوْغ بضمین برآمدن آفتاب * از نصر * بَلَاغَة بالفتح جبه * زبانی * وجیه *

زبان شدن * از کرم * بلیغ نعت * و بلاغة در غلطه آوردن کلامی بعبارات

قصیده بطریقیکه فهم معانی آن دشوار نباشد و رعایت اسعارات محسنه

در و ملحوظ باشد * بَلُوغ بضمین رسیدن * و بچگی * رسیدن * و نزد یک شدن

بجوانی * از نصر * بالغ نعت * بَلُغَة بالضم انچه کفایت کند در قوت پروانه *

مَبْلَغ بالفتح بلی به عن لدر احم و ادا انتر * بَلَاغ رسانیدن * تَبْلِیغ

مثله * مَبَالِغَة در چیزی غلو کردن * اَبْغ غلبه کردن خون *

فصل الدال

دَلْبَاغَة بالکسر پیراهنی پوست * از نصر * و منع * دَلِماع بالکسر و سحر *

فصل الراء

رَبِیغ بالضم و بضمین بار یکی پیوند سردست * رَوَّع بالفتح میوه کردن *

از نصر * رَاثَع و رَاثَغ نعت منه * اِرَاعَة صید جنین * و خواسنی *

فصل الزاء

زَنْع بالفتح باز کشیدن از ضرب حق * از ضرب *

فصل السنين

سَبُوغٌ بِضَمِّينَ فَرَاخٍ وَتَمَامِ شَدْنِ نَعْتٍ * اَزْ نَصْرِ * سَابِغٌ نَعْتٍ مَنَدٌ * اِسْبَاغٌ
 * اِبْرَدَانِيدَنْ نَعْتٍ بَرَكْسِي * سَلُوغٌ بِضَمِّينِ دَنْدَانِ شَشِ سَاكِلِي اِفْكَندَنْ كَاوِ
 وَكُو مَبِينَد * اِسْمَع * سَالِغٌ آخِرِي دَنْدَانِ هَاكِهْ دَرْ سَالِ شَشْمِ مِيَا فَنْد * وَبِالْصَادِ
 اَيْضَا * سَبُوغٌ وَبِالضَمِّ اِسْمَعُ اَشْبَانِ بَكْلُو فَرْوَشْدَنْ جِيْمِي * اَزْ نَصْرِ * سَائِعٌ وَبِالضَمِّ كَسِيْدٌ
 نَعْتٍ * اِسَاغَةٌ بَكْلُو آسَانِ فَرْوَبَرْدَنْ *

فصل الصان

صَبَّغٌ بِالْفَتْحِ رَثَكٌ كَرْدَنْ جَا مَه * اَزْ فَتْحِ * صِبْغٌ وَصِبْغَةٌ بِاَلْكَسْرِ نِيَهْمَارَنَك *
 اَصْبَاغٌ جَمَاعَتٌ * صَا مِغَانِ دُو كَرَانَهُ دِهَانِ * وَبِالضَمِّ اَيْضَا * صَوغٌ بِالْفَتْحِ
 صِبَاغَةٌ بِاَلْكَسْرِ اَفْرِيدَنْ * وَكَدَاخْتَهْ رَا دَرْ كَالْبَهْ رِيخْتَنْ * وَزَرْ كَرِي كَرْدَنْ وَآرَا سْتَنْ *
 اَزْ نَصْرِ * صَا ثَغِ نَعْتٍ *

فصل الغاء

قَرَاغٌ بِالضَمِّ اِفْرَاغٌ اَزْ كَارِي * وَخَالِي شَدْنِ * وَرِيخْتَهْ شَدْنِ آبِ * اَزْ نَصْرِ *
 فَرَاغَةٌ بِالْفَتْحِ شَهْرِ بَسْتِ دَرْ مَشْرِقِ اَزْ تَرْكِسْتَانِ * اِفْرَاغٌ رِيخْتَنْ * اِسْتَفْرَاغٌ
 خَالِي كَرْدَنْ شَكْمِ اَزْ اَفْزُونِيَهَا وَانْجَهْ دِرَانِ بَا شَد * تَفْرِغٌ رِيخْتَنْ آبِ وَجَزْآنِ *
 وَخَالِي كَرْدَنْ خَنُورِ * تَفَرَّغٌ فَرَاغَتِ كَرْدَنْ *

فصل البلا

جماعت * تَنْوَبِعْ كونا کون کرده * تَنْوَعْ عِلْمَ

فصل الواو

وَجَعَ بِالْتَحْرِيكِ درد مندی * وَرَجَّوْرِي * أَوْجَاعُ جماعت * إِيْجَاعُ درد مندی
کردن * وَدَاعُ بِالْفَتْحِ پد رود * كَعَّةُ بِالْتَحْرِيكِ تن آه فی ذلالتاء عوضه
الواو * كَعُ بِالْفَتْحِ امراست از وَدَعُ يَدُعُ بفتح العين فیهما یعنی بگذارد * وَجَّزُ
امرو مضارع صیغ دیگر ازین باب قلیل الاستعمال است * وَدِيعَةُ امانت *
وَدَائِعُ جماعت * اَيْدَاعُ وديعت نهادن * ووديعت پذیرفتن * اِسْتَيْدَاعُ
چیزی بکسی سپردن * و نگاهداشت وديعت خواستن * تَوَلَّى بِع پدرود کردن *
وَكَّدَ اَشْتَى * مَوَالَعَةُ باهم آشتی نمودن * وَرَعُ بِالْتَحْرِيكِ پرهیز کاری * و پرهیز
کردن * از ضرب * وَرَعُ رَفَعُ بازداشتن * از منع * و از رع نعت * و سرهنگ *
و سالار شکر * وَرَعَةُ جماعت * تَوَزَّيْعُ قسمت کردن * و پراکنده نمودن *
وَسَّعَ بِالضَّمِّ سَعَةً بِالْتَحْرِيكِ فراخی * و دست رس * و توانائی * و فراخ کردن *
و گنجیدن * از سمع * و توانگری * و اِسْعَ و سَمِعَ نعت منه * اِيسَاعُ فراخ
کردن * نیت * اِتِّسَاعُ فراخ شدن * تَوَسَّعَ فراخ کردن * تَوَسَّعَ
فراخی نمودن * و بیجا ز تکلم کردن * وَضَعَ بِالْفَتْحِ روش * أَوْضَاعُ جماعت *
و نهادن * و از درجه فرو افکندن * از فتح * و اَضِعَ نعت منه * ضَعْفَةُ بِالْفَتْحِ
و اکسر فرو مایه شدن * اَزْكَرُ * وَضِيعُ نعت منه * مَوْضِعُ لاقعه

وَفَتْحًا ظَرْفَ وَمَصْدَرٌ * مَوَا ضِعْ جَمَاعَتِ * اِيضَاعٌ ^{وَقَدْ} اِيضَاعٌ ^{وَقَدْ} اِيضَاعٌ * شَتْرٌ *
 تَوَا ضِعْ فَرْقَتِي وَنَرَمِي كَرَمٌ * تَوَقُّعٌ بضمين ^{اِفْتِنَانٌ} * وَفَرْقٌ آمَدَنَ مَرَعٍ اِزْ
 هَوَا ^{مَوَقِعٌ} مَوَقِعٌ * وَضِعٌ زَنْةٌ وَهَمَلٌ * هَوَا ضِعْ جَمَاعَتِ * وَفَيْعَةٌ حَرْبٍ وَقْتَلَةٌ *
 وَقَا ضِعْ جَمَاعَتِ * وَقِعٌ بِالْفَتْحِ بَجَنَكِ دِرَانْدَا خَتَنَ كَسِي رَا * وَخَا يَسْكُ زَدَنَ
 كَارْدَ وَجَزْ آن * اَزْ مَسْحٍ * وَبِالْفَتْحِ يَكُ سَوْدَةً شَدَنَ پَايِ اَزْ رَقَّتَنَ دَرِ زَمِينِ دُرُشْتِ
 وَهَنَكِ لَاحِ * اَزْ مَسْحٍ * وَقِعٌ كَكَتَفَ نَعْتِ مَنَعِ * اِيْقَاعٌ بَجَنَكِ دِرَانْدَا خَتَنَ كَسِي رَا *
 تَوَقُّعٌ پِشْتِ رِيشِ * كَرْدَنَ * بَعِيرٌ مَوَقِعٌ بَفَتْحِ الْغَايِ شَتْرِ پِشْتِ رِيشِ وَخَتِي
 كَشِيدَةً اَزْ كَثَرَتِ اَسْفَارِ * تَوَقُّعٌ چَشْمِ دَا شَتَنَ * وَلَوْعٌ بِالْفَتْحِ وَلَوْعٌ بِالْكَسْرِ
 حَرِيصٌ شَدَنَ بِجِيزِي * وَلَوْعٌ بِالْفَتْحِ اِيضَاعَتِ * اِيْلَاعٌ حَرِيصٌ كَرْدَنَ *

فصل الهاء

هَجْوٌ بضمين * خَوَابِ رَفْتَنِ دَرِ شَبِ * اَزْ مَنَعِ * اِهْرَاعٌ شَتَا فَنِ * هَمُوعٌ
 هَمُوعٌ رَا اَنْ شَدَنَ اَشَكِ * اَزْ مَنَعِ وَنَصَرِ * هَمُوعٌ بضمين بَدَلِي كَرْدَنَ وَتَرَسِيدَنَ *
 اَزْ مَسْحٍ * رَجُلٌ هَاعٌ وَلاَعٌ مَرْدِ بَدَلِ وَتَرَسُودَنَ * مَهْيَعٌ بِالْفَتْحِ جَايِ * وَطَرِيقٌ
 مَهْيَعٌ رَا كَشَادَةً وَتَرَاخِ *

فصل الياء

يَارُ وَتَةً بِالْفَتْحِ كِهْ بَدَانِ تَبِيرِ وَقَلَمِ هَا زَنْدَةٍ يَرَاعِ جَمَاعَتِ * يِفَاعٌ بِالْفَتْحِ
 وَهَمِيْنِ بَلَدِنِ * يَفْعٌ بِالْفَتْحِ كَوَالِيدَنَ كُودَكِ وَجَوَانِ شَدَنَ * اَزْ مَنَعِ * يَانِعٌ جَوَانِ

پوشانیدن * لَكَعَ بِالْتَحْرِيكِ چرك چسبیدن بر اندام از لَكَعَ

بضم اللام وفتح الكاف نعت منه * واثم وخواار * وبتدئة نفس * لَكَعَ بِالْفَتْحِ

و كسر العين على البناء مثله * لَمَوْعَ بضمين لَمَعَانِ وَالتَّحْرِيكِ دَر خَشِيه

و اشارت كردن * از فتح * اَلْمَاعِ اشارت كردن * يَقَالُ اَلْمَاعُ بِشَوْبِهِ وَ سِفَتِهِ

اذا اشار بهما * التَّمَاعِ در خَشِيدَن * اَلْمَعْيِ بِالْفَتْحِ وَ شَرَّ اَلْيَاءِ مَرْدَ زِيرِكِ

تيز هوش * اَلْمُعِيَّةُ دانش بزيادة تاء المصدريَّة * يَلْمَعُ بِالْفَتْحِ سَرَابٌ * وَ رِيكُ

يَلَامُ مَعَ جَمَاعَتِ * لَمَوْعَةً بِالْفَتْحِ مَوْزُشْ دَلْ اَزْ عَشْقُ * وَ سَوَاحِشُنْ * اَزْ اَصْرُ

وَ رَجُلٌ هَامُ لَاعٌ بِالْفَتْحِ مَرْدٌ دَلْ وَ تَوَسَّنَدَ * اَلرِّيَّاعُ سَوَخْتِ دَلْ اَزْ عَشْقِ وَ اَمْرُهُ

فصل الميم

مَنْعَةٌ بِالضَمِّ بِرُخُورِ دَارِي * وَ مَنْعَتٌ * مَتَاعٌ بِالْفَتْحِ هَرِ اَنْجِه بدار نفع يابند

مثل مال و حرآن * اِمْتَاعٌ بِرُخُورِ دَارِي دَا دَن * اِسْتِمْتَاعٌ بِرُخُورِ دَارِي

گرفت * مَرَاعَةٌ بِالْفَتْحِ عِلْفُ نَاكِ شَدَن جَاي * اَزْ ضَرْبِ وَ سَمْعِ * مَرَّاعٌ چراكاه

بسيار فراخ و كياه ناك * اِمْرَاعٌ عِلْفُ نَاكِ شَدَن جَاي * وَ نَغْرَاخِي بَدَلْ عِلْفِ

رَسِيدَر * مَمَاعِصَةُ وَ مَصَاعِجُ دَلْ كَرْدَن * مَعْمَعَانِ بِفَتْحِ الْمَبِينِ مَخْتِي كَرْمَا *

اِمْنِاعٌ رَنَكِ رَوِي بِرُكْشَتَن وَ مَنَغِيرُ شَدَن اَزْ تَرَسِ وَ اَنْدَوِ * وَ سَتَعْمَلُ بِجَهُولَا *

مَنْعٌ بِفَتْحِ رَفْتَارِ تِيزِ * وَ زُودِ رَفْتَن * اَزْ مَنَعِ * مَنَعٌ بِالْفَتْحِ يَزِيدُ اَشْتَقُ * اِنْفَتْحُ

مَانِعٌ وَ مَنَوَعٌ بِالْفَتْحِ نَعْتِ مِنْهُ * مَنَاعَةٌ بِالْفَتْحِ عَزِيزٌ وَ اَسْتَوَّلَ شَدَن

وَمَنْعَ نَعْتِ ~~الشيء~~ باز ایستادن * مَيْعَةً بِالْفَتْحِ رَفْتَن چپویی چون آب

وروغن * واول جوانی و تیزی آن * اِمَاعَةً رَوَانِ ساختن *

فصل النون

نَبْوَعٌ بِضَمِّينِ ~~بِزَوْنِ~~ آمدن آب از چشمه و جز آن * از ضرب و نصر * مَنْعَ

بِالْفَتْحِ چشمه * نَبْعَ بِالْفَتْحِ درختی است که از وی تیرو کمان سازند ،

وَيَتَبَوَّعُ بِالْفَتْحِ چشمه * يَخَالِجُ جماعت * نَجْعَةً بِالضَمِّ آب و علف نگاه کردن ،

و جستن * و معنی مطلوب * نَجْوَعُ بِضَمِّينِ اثر کردن سخن و پند * از منع :

الْتِجَاعُ آب و علف جستن * و بنزدیک کسی شدن بامید نیکوئی * نَزَعَ بِالْفَتْحِ

کشیدن چیزی از جایی و بر کندن * و مائل شدن * نَزَاعُ بِالْكَسْرِ مشتاق شدن ،

نُرُوعٌ بِضَمِّينِ باز کشتن * از ضرب * تَنَازَعُ جام از یکدیگر گرفتن * و خصومت

کردن با هم * مَنَازَعَةٌ وَنِزَاعُ خصومت با هم نمودن * نَمِيعٌ بِالْكَسْرِ نواره

و تَنَمُّعٌ سِتْرٌ * نَعْمَ بِالْفَتْحِ سود * و سود مند کردن * مَنَعَةٌ بِالْفَتْحِ مثله * از منع *

الْتِفَاعُ ~~سَحْمٌ~~ مند کشن * و سود گرفتن * نَقَعَ بِالْفَتْحِ کرد و غبار * و آنچه در چاه

کرد آمده باشد از آب * نَقَّوعٌ بِضَمِّينِ سیلاب شدن * سَمُّ نَاقِعٌ وَصُنْعٌ

یفتخ انقاف زهر پرورده * و سیراب * نَقَعَ بِالْكَسْرِ تشنگی نشان دادن * از فتح *

الْمَنَاقِعُ سیراب کردن * و تر نهادن دار و میوه * اِنْتِقَاعُ بر کشتن

بهار و کوی * و ~~بِسْمِ~~ ~~بِهَلْ~~ ~~بِهَوَلَا~~ * و سیراب شدن * نَقَّوعٌ بِالْفَتْحِ کبوتره * اَنْوَاعُ

بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ جَمَاعَتٌ * تَقْرِيعٌ درشتی و هز نش کردن * مَقَارَعَةٌ و قَرِيعٌ
کوفتن دلیران یکدیگر را * قَصْعَةٌ بِالْفَتْحِ کاسه بزرگ * قِصَاعٌ جَمَاعَتٌ *
قَطَعَ بِالْفَتْحِ بریدن از منعه * و بِالْكَسْرِ پاره از زمین و جزآن * قَطِيعٌ رَمَةٌ
کوسفند و ماده کاو * قَطِيعَةٌ بریدن خویشی * قَطِيعَةُ الرَّبِيعِ محله نیست
در بغداد * تَطَاعٌ از یکدیگر بریدن * انْقِطَاعٌ بریده شدن * قَعْقَاعٌ بَنٌ
شور بالفَتْحِ نام تابعی که مثل میزنند از و در حسن محاوره و محالسه * و مِنْ
اسماء الرجال * قَلَعَ بِالْفَتْحِ برکنیدن * و بازداشتن * از منعه * قُلْعَةٌ بِالضَّمِّ کوچ
کردن * و بِالْفَتْحِ حصار * قَالَعَ بِالْكَسْرِ بادبان * قِلَاعٌ جَمَاعَتٌ * اقْلَاعٌ
بازداشتن از کاری * و باز ایستادن * تَمَعٌ بِالْفَتْحِ قهر کردن * و خوار گردانیدن *
از منعه * انْقِمَاعٌ مقهور شدن * قَنُوعٌ بضم تین خوارمندی نمودن در سوال *
و راضی بودن با آنچه یافت کرده * از قَنَعٌ * قَنَاعَةٌ بِالْفَتْحِ خرسندی و رضا بر
آنچه مقسوم باشد * از سَمِعَ * قَانِعٌ و قَنُوعٌ نعت منه * قِنَاعٌ بِالْكَسْرِ پرده
و پوششی که بالای مَنَعٌ باشد * مَنَعٌ بِالْكَسْرِ بر سر افکندن زنان * و بِالْفَتْحِ
خواه عادل * مَقَانِعٌ جَمَاعَتٌ * اقْنَاعٌ در عادت برداشتن * و سرفرو
افکندن * و خشنود گردانیدن * اقْتِنَاعٌ خرسند شدن بر آنچه رسد * قَتِيعٌ
بقناعت امر کردن * و مَنَعٌ پوشانیدن * رَجُلٌ مَقْنَعٌ بفتح النون مرد صاحب
خود * و امْرَأَةٌ مَقْنَعٌ زن صاحب مَنَعٌ * قَاعٌ بِالْفَتْحِ زمینی هموار * قِيَعَانٌ جَمَاعَتٌ *
فصل

فصل الكاف

كَرَاعٌ بِالضَّمِّ بِأُجْهِ سَهْنٍ وَكَادُ وَجْزَانٍ * أَكَارِعُ جَمَاعَتٍ * وَالْجَمْعُ دِرَاوْ
شُو دَا زِ زَمِينِ سَنَكْ لَاحَ كَهْ أَنْزَا بِيْنِي كُو * كَوِيْنَدَه * تَكْرِيْعُ ذَسْتِ وَپَا شَسْتِنِ *
كُتْسَعُ بِالْفَتْحِ رَا نَدَن * اَزْمَنَعُ * كُتْسَعُ نَضْمِ اَوَلُو فَتَحِ دَوِيْمِ قَبِيْلَهْ اَزِيْمِي كَهْ
مَنْسُوبِ اسْتِ بَدِيشَانِ كُتْسَعِي شَاعِرْ كَهْ نَامِ اَوْ عَامِدَ اسْتِ * وَمَشْهُورَ اسْتِ دَرِ
نَدَامَتِ * وَقَضَهْ بَدَا مَبْتَشِ اَيْنَسْتِ كَهْ دَرِخْتِ نَبْعِ كَهْ اَزَانِ تِيْرُ كِمَانِ مِيَسَا زَنْدِ
جَانِي دِيْدَهْ آبِ پَاشِي وَنَكَا هِيْلَانِي اَنْ مِي نِهَوْدِ تَا اَنْكَهْ بَكِمَالِ خُودِ رَسِيْدِ پَسِ اَزَانُو
كَهْ تِيْرُ وَكِمَانِشِ كَمِ خَطَا مِيَشُو دَا زَانِ دَرِخْتِ يَكْ كِمَانِ وَپَنَجِ عِدَدِ تِيْرِ هَا بَحْتِ
وَرَا خُودِ هِمْرَا مِيْدَا شَتِ * شَبِي حِمَارِي وَحْشِي رَا دِيْدِ وَخُوَا اسْتِ كَهْ صِيْدِ كَنْدِ
قِيْرِي بَزْدِ كَهْ بَصِيْدِ رَسِيْدِ * لَكِنِ بَكِمَانِ اَيْنِ كَسِ بَخْطَلِيْشِ بَثْبُوتِ پِيُو سَتِ * پَسِ
بَكْرِي بَزْدِ تَا اَنْكَهْ هِمْرَا پَنَجِ تِيْرُ زَدِ * وَهَمْرَا خَاطِي اَنْكَاشْتِ * بَا اَنْكَهْ هِمْرَا
صَائِبِ بُو دَنْدِ * پَسِ اَزْغَصَهْ كِمَانِ رَا بَشْكُسْتِ * چُونِ صَبْحِ دَمِيْدِ دِيْدِ كَهْ هِمْرَا تِيْرِ
صَائِبِ بُو دِيْدِ * پَسِ بَكْرِدِ خُويْشِ نَادِمِ شَدِيْدِ شُدِ وَازِيْنِ جِهْتِ مَثَلِ كَشْتِ دَرِ نَدَامَتِ *

فصل اللام

لَذَعُ بِالْفَتْحِ سُو زَانِيْدِنِ * وَنَا سُو زَا كَتْنِي كَسِي رَا بَزِيَانِ * اَزْمَنَعُ * لَوْنَعِي
بِفَتْحِ اللّامِ وَانْدَالِ وَشَدَّ اَلْيَاءِ مَرْدِ تِيْمُزِ خَاطِرِ وَظَرِيْفِ * كُتْسَعُ بِالْفَتْحِ كُزِيْدِنِ
بَارِيْدِمِ * اَزْمَنَعُ * لَاسِيْعُ نَعْتِ مَنَدِ * التَّفَاعُ چَا دَرِيْسِرْ كُوفْتِنِ * تَلْفِيْعُ مَرِ

کشش * تَصْلِيح کج شدن * صَوِّع بالفتح دمیدن بوی خوش * از نصر * تَصْوَع

مثله * صَيِّعَة بالفتح ضیاع باکسر هلاک شدن * از ضرب * صَيِّعَة ابضا اسباب

ومتاع * ضیاع جماعت * اِضاعة ضائع کردن * و بی تیمار گذاشتن * تَضْيِيع مثله *

توضیح الطاء

طَبَع بالفتح سرشت مردم * طِبَاع باکسر مثله * وجه ایضا * و ساختن * و مهر

کردن برنامه * از منع * طَبِيعَة سرشت * طبائع جماعت * تَطَبَع بِنَكْف

بر سر شتی شدن * طُلُوع بضم ط بر آمدن آفتاب و جز آن * از نصر * طَلْعَة

پالفتح مثله * و روی * طَالع نعت * و بمعنی بخت مجازا * مَطْلَع بفتح طرف

و مصدر و بمعنی روی * مَطَالع جماعت * طَالع بالفتح شکوفه * و بکنی به عن تَلَاوُ الْأَسْدَان *

و باکسر خبر * و راز * طَبِيعَة الجیش کسانیکه بجهت آوردن خبر از طرف عدو

و نگاه داشتن لشکر بر کما شته شوند * طِلَالع جماعت * طَلْعَة بضم اول و فتح

ثانی زن ظاهر شو فده * و خویشتن را نمابنده * اِطْلَاع و قوف دادن کسی را

بر راز * و بر آوردن چیزی * اِطْلَاع على الاعتعال واقف شدن * و المَطْلَع

یکسر اللام القوي القادر ایضا * اِسْتِطْلَاع پرسیدن * و آگاهی خواستن * طَمَع

بالتحریر امید * و امید داشتن * از سمع * طامع نعت منه * اِطْماع امیدوار

کردن * و بطمع افکندن * مَطْمَع بفتح المیمین امید و چیزیکه در آن امید

دارند * مَطامِع جماعت * طَوَّع و طاعة بالفتح فرمان برداری کردن *

از نصر * مطواع و مطواعه * بالكسر فيهما * و بضم * و بسيار فرمان يوفرا *
اطاعة فرمان برداري كردن * مطاوعة پذيرفتن * و سله زاري نمودن
با کسی * استطاعة توانستن * و قد يحد في تاؤه او طاؤه فيقال استناع و استطاع *

فصل الظاء

ظَلَعَ بالفتح خميدن ستور و جزآن در رفتار * و لنكيدن * از فتح * ظالغ

لَنْكَ * نَعَت مَنَّهُ *

فصل الفاء

فَجَعَ بالفتح دره مند كردن * و مصيبت زده نمودن * از منع * فَرَعَ بالفتح
شاخ * و فرزند * و بر كوه شدن * از فتح * افتراع دوشيزكي دختر بودن * و شعر
و قصيده گفتن * فَرَعَ بالتحريك ترس * و ترسيدن * از منع * و پناه جستن *
مَفَرَعَ بالفتح پناه * و جاي پناه * فطاعة بالفتح و رسوائى رسوا شدن * از
كرم * فطاع نعت منه * فَفَحَ نوي از سهاروغ *

فصل القاف

قَدَعَ بالفتح باز داشتن * از منع * قَدَعَ بالتحريك خش و پليدي زبان * و بالفتح
دشنام دادن * از فتح * مَقَانَعَة باهم دشنام دادن و خش گفتن * قَرَعَ بالفتح
الكر كوفتن * و عصا بر سر زدن * وَيَكِي بَعْنِ النَّبِيَةِ * از فتح * و بالتحريك خالي
شدن درگاه از مردم * از جمع * قَرُبَع شتر كره كو كين * و مهر * قَرَعَى

شَاعِرٌ نَاقَهُ بِأَحْيَاءٍ وَخَامِلَةٍ * شَفَاعَةٌ بِالْفَتْحِ خَوَاشِشُ كَرْدَن * شَغْفِيعٌ وَشَاوِعٌ
 نَعْتُ مَنَةٍ * وَدُرْعَرٌ لَيْكِي وَخَشَشٌ خَوَاشِشٌ * خَوَاشِشٌ أَرْغَفُوا كُنْهَ بَأْسِهِ يَكْرِيَادِي
 ثَوَابٌ * شَفْعَةٌ بِالضَّمِّ حَقٌّ هُمَا يَكِي ذُرْعَانَهُ وَزَمِينٌ يَشْفِيعُ أَيْضًا صَاحِبُ
 شَعْفَةٍ * اسْتَشْفَاعٌ طَلَبُ شَفَاعَتِ كَرْدَن * تَشْفِيعٌ شَفَاعَتُهُ يَدِيرُ قَتْلَ * وَجَعَتْ
 كَرْدَن * تَسْمَعُ بِالْحَرْكِ مَوْمٌ وَفَتِيلَةٌ كَرْدَن لَيْتَ وَفَدِي شَمْعُوعُ الْجَمَاعَتِ *

ابن شَمْعُونُ بِالْفَتْحِ كَنِيَّةٌ وَالطَّيْلُ كَرْدَنُ لَعْلَمٌ وَعَظٌ بِسِيَارِ حَادِقٍ بُوْد * وَنَامُ او
 تَرِدُ بَعْضِي حُسَيْنٌ * وَقِيلَ أَحْمَدُ بْنُ أَحْمَدٍ * تَشْنُوعَةٌ بِالضَّمِّ وَشَيْءٌ تَشْنُوعَةٌ بِالْفَتْحِ
 وَشَيْءٌ * وَزَشْتُ شَدَن * أَزْكَرُ * تَشْدِيعٌ وَشَدِيعٌ نَعْتُ * تَشْيُوعٌ بَضْمَتَيْنِ أَشْكَارُ
 شَدَنُ خَبَرٌ * أَرْضَبُ أَسَاعَةٌ نَاشِ كَرْدَنُ خَبَرٌ * تَشْيِيعٌ أَرْبَعِي مَسَافِرُ وَجَنَازَةٌ رَقَتْن *
 فَضْلُ الْإِنْسَانِ

أَصْبَغَ بِتَثْنِيَةِ الْهَمْزَةِ وَالْبَاءُ أَفْكَشَتْ * أَصْدَابِعُ الْجَمَاعَتِ * صَدَعٌ بِالْفَتْحِ
 شَكَتْن * وَظَاهِرُ كَرْدَن * وَتَحْنٌ حَتَّى أَشْكَارُ كَفْتْن * أَرْمَعٌ * أَصْدَعٌ بِالْكَسْرِ يَارِزُ
 أَرْجِيزُ * صُنُوعُ جَمَاعَتِ * أَصْبَغُ أَعْتَجَدُ شَدَن * وَشَكَتْن * صَرْعٌ بِالْفَتْحِ
 أَفْكَدَن * أَرْمَعٌ * مَصْرَعٌ بِالْفَتْحِ مَثَلُهُ * صَرِيعٌ أَفْكَدُهُ * صَرْعَى بِالْفَتْحِ
 وَأَفْكَرُ جَمَاعَتِ * صَقَعَ بِالْفَتْحِ رَفْتْن * أَرْمَعٌ * صِقَاعٌ بِالْكَسْرِ يَارِجُهُ كَرْدَنُ زَنَانُ
 بِالْأَيِّ مَعْجَرًا فَكُنْدُ تَارِيمٍ نَكِيرُهُ * وَجَادُ رَفْعِيوَانُ * أَصْدَعِي بِالْفَتْحِ لَقَبُ
 عَالِيٍّ مَعْرُوفٌ ذُرْعَةٌ عَرَبِيَّةٌ * وَحَكَائَاتُ وَرَوَايَاتُ مَرْغُوبٌ * وَنَامُ أَوْعِيدُ الْمَلِكُ

وکنیتش ابن قَرِیب * ووجه تسمیة او بِاَصْمَعِ بجهت آنکه اَصْمَعِ بمعنی مرد بیدار
دل و تیزهوش است * و قیل ان اَصْمَعُ کان اسم احد اسلافه فَنسَب الیه * صَنَع بِالضَّم

نیکوئی کردن * ~~صَنَع~~ بالی * از صَنَع * و نیکوئی * و بمعنی مَصْنُوع و پیرورد * شد * *

صِنَاعَة با کسر پیشه * صَنْعَة بالفتح کار * و پیشه کردن * صَنِيع و صَنِيعَة

نعت * صِنَاع جماعت * امر أة صِنَاعُ الیَدَین بالفتح و صَنَعُهَا بالتحرک

چرب دست در پیشه خود * صَنْعَاء بالفتح و اَلْمَدْقَصَة ایست در بمن *

صَنَعَانِ بالنون منسوب الیه علی خلاف القیاس * تَصْنَعُ نحویشتن را آراستن *

صَاع پیمانه ایست * انصیاع پراکند * شدن * و بشماب کد شتن * و برکردن *

فصل الضاد

ضَبَعَ بفتح اول و ضم ثانی گفتار * ضِبَاع جماعت * اضطباع چادر از زیر

بغل راست بر آورده * برکتف چپ افکندن * صَجَع و ضَجَعَة بالفتح فیهما بر

پهلوی خفتن * از منع * ضَجِيع ککریم هم خوابه * ضَجَعَة کهمزه بسیار خواب

کننده * مَضَجَج بالفتح خوابگاه * مَضَاجِع جماعت * اضطجاع برپهلوی

خفتن * ضَرَاعَة بالفتح بزاري خواستن * و خواری و زاری نمودن * ضَرَع بالفتح

پستان شتر و گاو و جز آن * اصْرَاع فروتن و خوار کردنیدن * ضَالَعَة بالفتح

مخت و قوی بازو شدن * از کرم * ضَلِيع نعت منه * فرس ضَلِيع اسب تمام خلقت

مطهر سر برین بزرگ میان بسیار عصب * اضطلاع کران بار شدن * و توانا

ما راعى إلا محييك أي ما شرت إلا محييك یعنی اطلاع نداشتم که ناکهان
آمدن تو بظهور پیوست کهانی الا یضاح شرح المقامات * ارتیاع ترسیدن *
ترویج ترسانیدن * ریع بالفتح افزون شدن کشتند و افزونی * از ضرب *
رَبْعَانُ الشَّيْءِ بالفتح اول چیزی

فصل الزاء

زَرَعَ بالفتح کشت * وکاشن * از منع * زِرَاعَةٌ بالکسر کشتناری * مَزَرَع بالفتح
کشت زار * مزارع جماعت * اَزْدِرَاع کشت کردن * زَعَزَعَة جذبانیدن *
رُيْع زَعَزَعُ و زَعَزَاع بالفتح فیها باد سخت جذباننده * رَعَا زِع جماعت *
اِرْصَاع قصد کردن * و ثابت عزم بودن بر کاری *

فصل السين

سَبَّعَ و سَبَّعَةً بالفتح هفت * سَابِعَ هفتم * سَبَّعَ بالفتح ابضا تپیده و عیب
گفتن * و دشنام دادن * از ضرب * سَبَّعَ بفتح السین و ضم الباء درنده * سَبَّاع
بالکسر جماعت * تَسْبِيع هفت بخش کردن * و هفت کلمه گفتن * سَبَّجَ بالفتح
سخن باتا فیه * اَسْجَاع جماعت * اَسَاجِيع جمع الجمع * سُرْعَة با لضم شدائی
و شتاقتن * از کرم * سَرَبَع نعت * اِسْرَاع شتافتن * مَسَارَعَة مشله *
تَسْعَسَع پیرو خرف شدن مرد * سَلَع بالفتح رفتن * از منع * سَمَّع بالفتح
کوش * و شنوائی * اَسْمَاع جماعت * و شنودن * سَمِيع و سَامِع نعت * سَمْعَة
با لضم

بالضم قام نيكو * وشهر * بقال فعله رياء او سمعة * اي كرد آن كار را جهت
 اظهار نزد مردم از ديدن و شنيدن * سماع بالفتح و كسر الاخر على البناء اسم
 فعل بمعنى اسمع * مسموع بالكسر و فتح العين كوش * مسماع جماعت * استماع شنوا
 كردن * استممع شنيدن * و كوش داشتن * ساعة وقت * ساعات جماعت *
 الساعة باللام تعريف روز قيامت * سواع بالضم نام بت قوم نوح عليه السلام *

فصل الثمين

شبع بالفتح و كسر سيري از طعام * و سير شدن * اوسع * شبعان بالفتح
 لغت منه * شبعة بالضم مقدار يكبار سيري از طعام * استباع سير كردن *
 شجاع بالفتح دليري نمودن * ازكرم * شجاع بالضم دلير نعت * ونوي از سار *
 تشجيع دلير كردن * شرع بالفتح جای باب در آمدن و راه پيدا كردن *
 و راه پيدا كردن * خدا پر بندگان * و بكاريه رشدن * از فتح * شروع بضمين
 مثله * شريعة راه * شرائع جماعت * شرعة بالكسر مثله * شرع بالكسر
 باد بان كشتي * شرع بضمين جماعت * اشراع نيزه بر كسي راست كردن *
 تشريع باب اخور آوردن * تشروع بضمين دور شدن * از منع * شاسع و شسوع
 نعت * شاسع بالكسر دوال نعل * شعاع بالضم روشنی آفتاب و جز آن * اشعة
 جماعت * و بالفتح رای پريشان و پرا كند * بقال نفس شعاع اي مبرقة الهم *
 تنعشعة باب آميختن شراب را * شفع بالفتح جفت * و جفت كردن * از منع *

فصل الذال

ذِرَاعٌ بِالْكَسْرِ أَرْبَعٌ * وَدَسْتُ * أَنْزَعُ جَمَاعَتٌ * وَخَوِي لَيْكُ * ذِرَاعٌ بِالْفَتْحِ
خُلِقَ * وَدَلَّ * ذَرْبَةُ كَرْبِيَّةٍ وَسَيْلَةٌ * مَذْرُوعٌ أَتَى بِدَسْتٍ بِيَهِيوْدَةٍ شَرِدَ *
إِنْ أَعَادَ أَشْكَارًا كَرَدَنَ *

فصل الراء

رَبْعٌ بِالْفَتْحِ تَوَقَّفَ كَرَدَنَ * اِزْمَنَعَ * وَسَرَايٌ مَوْحَلَّةٌ * رِبَاعٌ بِالْكَسْرِ وَرُبُوعٌ
وَأَرْبَعٌ جَمَاعَتٌ * أَرْبَعٌ وَأَرْبَعَةٌ جَهَارٌ * أَرْبَعُونَ جَهْدٌ * رُبْعٌ بِالضَّمِّ
وَبُضْمَتَيْنِ جَهَارِيكٌ * رَابِعٌ جَهَارٌ * رَابِعَةٌ نَامٌ زَنِي مَعْرُوفٍ بَزْهَدٍ وَوَرَعٌ *
رَبِيعٌ أَبَامٌ بَهَارٌ * وَبَارَانٌ بَهَارِي * وَجَوِي خَرْدٌ * رَبِيعَةٌ نَامٌ مَرْدِي * وَپَدَرِ
قَبِيلَةٍ * وَرَبِيعَةُ بْنُ مَالِكٍ نَامٌ جَائِي * مَرْبَعٌ بِالْفَتْحِ مَنْزِلٌ بَهَارِي * مَرْبَعٌ
جَمَاعَتٌ * أَرْتَبَاعٌ بِجَاهِي بَهَارِي مُقِيمٌ شَدَنَ * تَرْبِيعٌ جَهَارٌ كَرَدَنَ * تَرْبِيعٌ
مَرْبَعٌ وَچَارَ زَانُونِشْتَنِي * رَنْوَعٌ بُضْمَتَيْنِ جَرِيدَنَ سَتُورٌ * اِزْمَنَعَ * مَرْتَعٌ بِالْفَتْحِ
چَرَاكَةٌ * مَرَاتِعٌ جَمَاعَتٌ * رَجَعَ بِالْفَتْحِ وَرَجُوعٌ بُضْمَتَيْنِ بَا زَكَشْنِي *
وَبَا زَكْرَدَانِيدَنَ * لَازِمٌ وَمَنْعَدٌ * اِزْضَرَبَ * رَجَعَى بِالضَّمِّ وَانْقَصَرُورُ جَعَةٌ
بِالْفَتْحِ بَا زَكَشْتَنِي * اِرْتَجَاعٌ خَشِيدٌ رَا بَا زَكْرَتَنَ * نَرْجَبُوعٌ دَرْ كَلَوَ كَرْدَانِيدَنَ
آوَاژٌ * تَرَا جَعٌ پَسْتَر آمدَنَ * وَبَا زَكْرَدِيدَنَ * مَرَّاجَعَةٌ بَا زَكْرَدِيدَنَ * اِسْتَرْجَاعٌ
طَلَبُ رَحُوعِ كَرَدَنَ * وَنَالِلَةٌ وَانَالِيَةٌ رَا جَعُونَ كَقَتْنِ * رَنْوَعٌ بِالْفَتْحِ بَا زَكْشَنَ *
اِزْمَنَعَ

از منع * اگر تداع بار را یسنادن * رَضَع بالفتح مضمون شدن بجائی * از منع *
تر ضیع د ر تشاندن جواهر چیزئی * و سخن را بخش بخش کردن که هر کلمه
باعتبار خود در وزن و روی یکسان بود * و چنین کلام را مرصع گویند * از رضاع
شیر دادن * مَرَضِع زنی که بچه شیر خواره دارد * از رضاع شیر میگردان
رَعَاع بالفتح مرد ناکس و فرومایه * تر عرع کوالیدن و بالیدن کودکی *
رَفَع بالفتح برداشتن * و بلند کردن * و بلند فی و حرکت ضمه دادن * از منع *
رَفْعَة بالکسر بلند کردن * از گرم * رَفِيع ثعت مده * او رفیع تر خاستن *
و بلند شدن * و مضموم کشتن * مَرافعة قضیه نزد حاکم بردن * تر افع پیش قاضی
یا هم قضیه بردن * اسْتَرَفَاع طلب برداشتن کردن * رَفْعَة بالضم نبشته
مختصر * و پاره چیز * رِقَاع بالکسر جماعت * رَقِيع ککریم آسمان دنیا
و مرده احمق * مَرَفَعَان بفتح الهم والقای مرد احمق * رَقَاعَة بالفتح کول و احمق
شدن * از گرم * رَفَع بالفتح پیوند کردن جامه را * از منع * تر رفیع بسی پیوندد
در جامه دادن * رُكُوع بضم نین بشت خم کردن در نماز * و نماز خواندن *
رُكْعَة بالفتح کذلک * از نصیر * بَرَمَع بالفتح سنگ سپید تابان * بَرَمَع
جماعت * رُوع بالفتح تر سیدن * و تر سایدن * لازم و متعد * و ترس * و بشکفت
آوردن * رُوعَة بالفتح مثله * از نصیر * رائع تر سائنده و بشکفت آرنده * از رُوع
بشکفت آرنده مردم را از غایب شدن و کمال بخود * رُوع بالضم غفلت * و يقال

نمودن * جمع بالفتح گروه مردم * و منزلت * و کرد آوردن * و اسم واحد را
 جمع کردن * از منع * یَوْمَ الْجُمُعِ روز قیامت * جَمَاعِ النَّاسِ بالنضم
 و شد المیم گروه آمیخته مختلف الاصل * جَمِيعُ هَمَّةٍ * جماعه بالفتح گروه مردم *
 جَمْعٌ بالنضم پشت فراهم آورده * جُمُعَه بالنضم و یضمین روز آدینه * جُمُعِ
 یضمین جماعت * ابو جَامِعِ کنیت خوان * و یقال فی التَّوکیدِ اجمع لواحد
 المذکر و جمعاً لواحد المثنی و اجمعون و جمع الجمع کما بین فی النحو * مَجْمَعٌ
 بالفتحه ظرف * مجامع جماعت * اِجْمَاعٌ عزم کردن بکاری * و اتفاق نمودن *
 اِجْتِمَاعٌ گرد آمدن * وَرَجُلٌ مُجْتَمِعٌ مرد بکمال قوت رسیده * جَوْعٌ
 بالنضم گرسنگی * و گرسنه شدن * از نصر * مَجَاعَةٌ بالفتح مثله * جَائِعٌ نعت *
 جَوْعٌ بالنضم و شد الواو المفتوحة و جِیَاعٌ بالکسر جماعت *

فصل الخاء

خَدَعَ بالفتح فریب دادن * از منع * خَالَعٌ نعت منه * خَدِيعَةٌ مکروه فریب *
 خُدْعَةٌ بالنضم انکه مردم او را فریبده * و فریب * خَدَعٌ بتحریرک الثاني
 جماعت * و یضم الخاء و فتح الالف که مردم را فریبده * أَخْدَعَ ركب پشت *
 و هما أَخْدَعَانِ * مُخْدَعٌ بکسر المیم و ضمها و فتح الدال خوانده و کنجینه *
 و مجازاً معنی حجره که در آن اشیا نهند * اِلْخِدَاعُ فریب خوردن * و فریفته
 شدن * مَخَانِعَةُ و اِلْخِدَاعُ فریفتن * خَرَعٌ بالفتح و خَرَعٌ از منع *
 اختراع

اختراع مثله * و پیدا کردن * خضوع بضم تین فروتنی کردن * از منع *
 خاشع نعت منه * خضوع بضم تین فروتنی کردن * از منع * خاضع نعت
 بده * خلع با الفتح بیرون کردن جامه و صوژه * از منع * و رها کردن زن
 و مالی که ستاند از قید نکاح * و ازینجا است خلیع الرسن و خلیع العذار یعنی گذاشته
 و رها کرده شده و غیر مقید چیزی * خلعۃ بالکسر جامه و جزآن که بکسی دهند *

خلع بتحريك اللام جماعت *

فصل الدال

دِرْع بالکسر زره * و پیراهن زن * دُرُوع جماعت * اِدِرَاع بشد الدال
 چیزی در پوشیدن * تَدْرِيع زره و پیراهن پوشانیدن * رَجُلٌ مُدْرِعٌ
 بفتح الراء الشدیدة مرده با سلاح و زره * كَفَعَ بالفتح بکسی دادن * صلته بالی
 و دور کردن * صلته بعن * كَفَعَهُ بالفتح یکبار * و بالضم باران که بیکبار آید *
 اِنْدَرَاع دور شدن * و بشتاب شدن اسپ * و يقال اندفع زید يقول ای صار
 مَدَّافَعَةً و دِرْفَاع دور کردن * اِسْتَدْفَاع دفع بدی خواستن * كَفَعَ
 بالتحريك ناسپاس بودن در درویشی * و خاك چسپانیدن از خواری * از سبع *
 اِنْقَاع خاك چسپانیدن از خواری * كَفَعَ بالفتح سرشك چشم * كَفَعَ جماعت *
 و سرشك با ریدن * از منع * كَفَعَهُ بالفتح قطره سرشك * مَدَّامِع كنجهای
 چشم * مَدَّامِع جماعت *

أَبَدَتْ رَاحِلَتَهُ يَعْنِي دُرْمَانْد مَرْكُوبِ او * وَأَبْدَعَ بِالرَّجُلِ يَعْنِي دُرْمَانْد شَد
 مَرْكُوبِ او وَهَلَاكَ شَد * وَبِالْيَمْعَنِ اسْتَعْمَالُ شَد بِهْ مَجْهُولٌ مِيشُود * بِرَاعَةِ بِالْقَتْرِ
 تَمَامِ شَدْنِ دَر فَضْل * وَافْزُونِ كَشْتَن * اَزْمَنَع * تَبْرُعٌ نِيكُوئِي نَمُودَن * بِرَقَعٌ
 بِالنِّصْمِ وَفَتْحِ الْقَافِ وَضَمِّهَا رُوبُوشِ زَنَانِ * بِرَاتِعِ جَمَاعَتِ * تَبْرَقَعِ بِرَقَعِ
 پُوشِيدَن * بِضَاعَةً أَيْ كَلَسَرِ پَارَهُ مَالِ * وَسَرْمَايَةِ * بِضَاعِ جَمَاعَتِ *
 بَضْعٌ وَبَضْعَةٌ بِالْكَسْرِ وَالْفَتْحِ فَيُحْمَا پَارَهُ اَز عِدَدِ يَعْنِي اَز سَهْ تَانَهْ * يَقَالُ بَضْعٌ
 سِنِينَ وَبَضْعَةٌ عَشْرٌ جَلًّا * اسْتَبْضَاعٌ سَرْمَايَةِ كَرْدَنِ مَالِ * مَبْضَاعَةٌ وَبِضَاعٌ
 جَمَاعَتِ كَرْدَنِ * بَقْعَةٌ بِالضَمِّ جَايِ * بِقَاعِ جَمَاعَتِ * بَاقِعَةٌ مَرْدِ زِيرِكِ *
 وَتَمِيزِ هَوْشِ * وَنَامِ طَائِرِي كَثِيرِ الْحَذَرِ كَهْ دَر آبْشُخُورِ آبِ نِيَا شَامِدِ اَز جِهَتِ
 بِيَمِ صِيدِ وَدَر بَقْعَتَا بَاشَامِدِ وَبِهَانْدِ * بِقَمْعِ مَوْضِعِي كَهْ دُرُويِ دِرْخَتِ هَر نَوْعِ
 بَاشَدِ * بِقَيْعِ الْفَرَقْدِ كُورِ سَتَانِ مَدِيْنَتِ * أَبْلَاعُ خِيَوْ فَرُو خُورَانِيدَن * يَقَالُ
 أَبْلَعِي بِرَبْقِي إِذَا طَلَبَ الْمُهَلَّةُ * يَعْنِي مَهْلَتِ دَهْ بِقَدْرِ فَرُو خُورْدَنِ خِيَوْ * بِبَلْعِ
 بِالنِّفْتِخِ زَمِيْنِ خَشَكِ فِي نَبَاتِ * بَاعِ دِرَازِي هَر دُودِ سَتِ * وَبِزَرِكِ وَقَدَرَتِ وَ
 طَوِيلِ الْبَاعِ يَعْنِي صَاحِبِ بِزَرِكِي وَكَرَمِ بَيْعِ بِالْفَتْحِ خَرِيدَنِ وَفَرُو خُتَنِ *
 نَدِ * اَزْضَرْبِ * ابْتِيَاعِ مِثْلَهُ انْتِبِيَاعِ جَرَكْتِ نَمُودَنِ * وَبِقَصْدِ حِيْزِي دَسْتِ دِرَازِ كَرْدَنِ *

* فَصْلُ التَّاءِ

تَبَعَ بِالتَّحْرِيكِ پَسِ رُويِ كَرْدَنِ * اَزْمَعِ * وَپَسِ رُويِ * انْتَبَاعِ جَمَاعَتِ * تَبِعَةٌ
 بِنْتِجِ

بفتح اول و كسر ثاني فاقبت بد * تبعات جماعت * تبع بالضم و شد الباء
 المفتوحة پادشاه يمن * اتباع در پی فرستادن * و در پی رفتن * اتباع بشدا التاء
 در پی رفتن * تبع جستن * و طلب کردن * میزی بر رفتن در پی وی * اتراع
 پر کردن * تسع و تسعة بالكسرة * تاسع نهم * تلعة بالفتح پشته * وسيل التلعة يكتي
 بة عن التكلم * اتلاع بلند کردن کردن * و برداشتن آن بجهت دیدن چیزی *

فصل الجيم

جَدَع بالفتح بیتی بریدن * از منع * اجَدَع و جَدَع نعت * و نج المثل
 كالجادع مارن انفة بكفه * یعنی مثل بوند نرمة بیتی خود بدست خویش *
 و اصلش اینست که مردی موی زهار خود را می تراشید ناگاه پشه یا مکسی
 بر نرمة بیتی او نشست دست استر به داشت و خواست که دفع نماید ناگاه
 استر بر بینیش خورد و برید پس مثل کشت در حق کسیکه طالب امری شود
 که در آن نقصان او باشد * جَدَع بالتحریر نوجوان از کو سپند و کاوشنر *
 جرعة بالضم یک آشام از آب و شراب و جزآن * جُرْع بتحریر العين جماعت *
 تجرّع فرو خوراندن چشم و جزآن * تجرّع جرعة جرعة خورده * جُرْع
 بالفتح بر پهنای بریدن وادی را * از منع * وشبه یمانی که چشم را جهت سیاهی
 موسفیدی بوی تشبیه دهند * جرعة یکی * و بالتحریر بی صبری نمودن * از منع *
 جُرْع بالفتح تحت منه * جَعَجعة بالفتح تنك کردن کار بر کسی * و جیس

سَلَمَ یعنی پیوسته و دایم چه دو کس از عنزه بطلب قرط شتا فتنند و باز نکشند و حال
 ایشان معلوم نشد تقریظ ستودن کسی را که زنده باشد * قَيْظٌ بالفتح کرمایی
 تابستان * و سخت کرم شدن روز * و بکر ما مقیم بودن در جائی * از ضرب *

فصل الکاف

كَرَّطَةٌ بالكسر ناکواری طعام و جزآن و زحمت امتلا * اِكْنَطَاظٌ پر شدن وادی از سیل *

فصل اللام

لَحَظٌ بالفتح نکریستن بدنبال چشم * از منع * وَجْشٌ * اَلْحَاظُ جماعت *
 لَحَاظٌ بالفتح دنبال چشم * مَلَا حِلَّةٌ وَاَلْحَاظُ دیدن * و نکاعد اشتن
 چیزی را چشم * اِلْطَاظٌ مداومت کردن بر چیزی * و الْحَاحُ نمودن * لَقَطٌ
 بالفتح افکندن از دهان * از ضرب * لَفَاظَةٌ بالضم سخن از دهان بیرون افتاده
 و جزآن * لَفْظٌ ایضا سخن * لَفْظَةٌ واحدة منه * اَلْفَظُ جماعت * اَلْيَفَظُ
 مصغره * لَمَطٌ بالفتح زبان بعد از اکل طعام کرد دهان بر آوردن * و آب
 رسیدن * از نصر * لَمَاطٌ بالفتح چیزی چشیده نی * و يُقَالُ مَا ذُقْتُ لَمَاطًا اِی شَيْئًا
 تَلَمَّظٌ چشیدن * و زبان بیرون آوردن مار *

فصل المیم

مَطٌّ بالفتح انار کوی و دشتی *

فصل النون

انعاظ ایستاده * کردن تیره * و شهرت جماع *

فصل الواو

وَشِيْظُ خا هـ مان و پیرو وان * و چند کس متفق از مرده مان بخلاف
الاصد * او شاط جماعت * وَعَظٌ بِالْفَتْحِ عِظَةٌ بکسر عین پند * و پند دادن *
از ضرب * مَوْعِظَةٌ بِالْفَتْحِ و کسر العین مثله * مَوَاعِظُ جماعت * و اعظ نعت *
وُعَاطٌ با نضم و شد العین جماعت * اَتَعَاطَ پند گرفتن *

فصل الیاء

يَقْظَةُ بِالْتَّحْرِيكِ بیداری * و بیدار شدن * از ضرب * يَقْطُ بِالْفَتْحِ الیاء و ضم
الثانی و کسر هـ نعت * اَيْقَاطُ جماعت * اَيْقَاطُ بیدار کردن * اِسْتَيْقَاطُ
بیدار شدن از خواب * و هشیار *

باب العین فصل الیاء

يُخْرَعُ بضم تین اقرار کردن حق کسی را * از منع * صِلْنَه بِالْیاء * بَدْعَةٌ بالكسر
میرون آوردن رسمی نمودن بعد از اكمال دین * بَدْعُ بفتح بتحریر العین
جماعت * بَدِيعٌ جبرئیل و عجیب نعت * بَدِيعَةٌ مثله * بَدَائِعُ جماعت *
بَدِيعٌ بالكسر مثل بدیع * و چیز نو بیرون آرند * * بَدِيعُ الزمان لقب
ابو الفضل احمد بن الحسین همدانی * اِبْدَاعُ از نو بیرون آوردن چیزی نه بر مثالی *
و کار نیکی و عجیب کردن * اِبْتِدَاعُ مثله * و در ماند * شدن شتر * یَقَالُ

انداختن * وَ سَطُّ بِالْفَتْحِ در میان دو چیز و بِالْتَحْرِیکِ نهایت در میان که بکسی
 وجه از طریق قریب و بعید نباشد * وَ اِسْطُ بِكَسْرِ السِّینِ نام شهری *
 قَوْ سَطُّ در میان چیزی شدن *

فصل الهاء

هَبَّوْطَ بِضَمِّ تین نروند آمدن * اِزْضَبَّ هِیْأُطَ بِالْكَسْرِ بانگ و فریاد کردن * اِزْضَرَبَّ *
 باب الظاء فصل الباء

بَهَّطَ بِالْفَتْحِ کران بار کردن کسی را * اِزْ فَتَحَ * بِاِهْطَ نعت منہ *

فصل الجیم

جَحَّظَ بِالْفَتْحِ بزرگ شدن * و بَرَّ آمَدَن جشم * اِزْ مَنَعَ * جَنْعَظَا بِالْكَسْرِ بد خو
 واحق * جَوَّأَظَ بِالْفَتْحِ و شد الواء و کشداد مرد فر به خرامان رفتار * وَاكُولَ *

فصل الحاء

حَظَّ بِالْفَتْحِ بهره * و بَخَتَ * حَظَّوْظَ جماعت * و بَابَهْرَ * و دَو لَمَنَدَ شدن * اِزْ
 سَمِعَ * حَفَّظَ بِالْكَسْرِ نگاه داشتن * و یاد گرفتن * اِزْ سَمِعَ * حَافِظَ حَفِیْظَ نعت *
 حَفَّظَا بِالضَمِّ و شد الفاء جماعت * حَفْظَةُ بِالْتَحْرِیکِ مثله * و فرشتگان نویسند *
 اِعمال * اِحْفَظَ بِخَشَمِ آوردن * تَحْفُظُ هشیار و بیدار بودن * و احتراز کردن *
 مَحَافِظَةُ نگاهبانی نمودن *

فصل الدال

كَالْفَتْحِ زَيْنٌ * وَدَوْرُكَ زَيْنٌ * اِزْئِصْرَةٌ

فصل البراء

رَعُظًا بِالضَّمِّ جَاءِي يَبْكُنْ نَشَأْدُنْ رَتِيرٌ * أَرْعَاظُ جَمَاعَتٍ *

فصل الشين

نَشْطَاظٌ بِالْكَسْرِ جَوْبُكَ كَرُ شَهْ جَوَالٌ * نَشَوَاظٌ بِالضَّمِّ وَالْكَسْرِ زَبَانُهُ أَتَشِي دَوْدٌ *

فصل العين

عُكَازٌ بِالضَّمِّ يَازَارِي بُوْدُ دَرْعَرِبْ بِنَاخِيَهُ مُكَّةٌ * رَوَقْتُ جَاهِلِيَّتِ سَالِي

يَكْبَارُ مَرْدَمِ أَنْجَاكَرْدِ آمَدَنْدِي وَخَرِيدِ وَفَرَوختِ اَشْيَا مِيكَرْدَنْدِي *

وَبَاهُمِ اَشْعَارُ ثَغَا خَرُخَرَا نَنْدِي * عَنَنْخَوَانٌ بِضَمِّ الْعَيْنِ وَالنَّظَاءِ مَلْحٌ تَرٌ * وَقِيلَ نَبْتٌ *

فصل الغين

غَبْلَةُ بِالْكَسْرِ وَبُثَّتْ دَرْشِي * اِغَالَاظٌ دَرْشَتِ كَنْتَنِي * وَجَامَةُ دَرْشَتِ خَرَبْدَنْ *

غَيْظٌ بِالْفَتْحِ خَشَمِ پَنَهَانِ از عَجَزِ * وَخَشَمِ آوَرْدَنْ * اِزْضَرْبِ * اِغْتِيَاظٌ وَتَغِيْظٌ خَشَمِ شَدَنْ *

فصل الفاء

فَظٌّ بِالْفَتْحِ مَرْدِ دَرْشَتِ خَوْ * فَظًّا ظَلَةٌ بِالْفَتْحِ دَرْشَتِ خَوْ شَدَنْ * اِزْصَمَعِ *

فصل القاف

قَرَّظٌ بِالْاِخْرَافِ بَرَكِ سَلَمِ كَهْ بُوِي پُوسْتِ رَا دِ بَاغْتِ كَنْدَنْ * قَارِظٌ جِيْنْدَنْدِ بَرَكِ سَلَمِ

وَفِي الْمَثَلِ لَا آتِيكَ بِحَسْبِ الْقَارِظَانِ يَعْنِي نَحْوَاهُمْ آمَدْتَرَا تَا اَيْنَكِهْ بَا زَكْرَدَنْدِ جِيْنْدَنْدِ كَا

درگاری + تفریط درگذشتن + و تقصیر و کوتاهی کردن در امری + **قَوِطَةٌ** باضم
پارچه ایست که از سِند میبرند * **قَوِطَةٌ** مصغره *

• فصل القاف

قَبْرَاطُ بِالْكَسْرِ نَيْمٌ دَانَكُ * وَاصْلُهُ قِرَاطٌ بِشَدِّ الرَّاءِ اِبْدَلْتُ اَوَّلَ الرَّائِيْنِ يَاءً
لِلتَّخْفِيفِ * قَسُوْطٌ بِضَمِّتَيْنِ جَوْرٌ وَتَيْدَادِي كَرْدَنُ * اَزْ نَصْرِ * قَاسِطٌ نَعْتُ * وَيَدْرُ
قَبِيْلُهُ * قَسِطٌ بِالْكَسْرِ دَادٌ وَعَدْلٌ * وَبِهَرَّةٍ * قَطٌّ بِالْفَتْحِ بَرٌّ پَهْنَابَرِ بَدَنُ * اَزْ نَصْرِ *
وَبِالْكَسْرِ كَرِيهَةٌ نَرُ * وَنَامَةٌ * وَكَاغِذٌ * قَطٌّ بِالْفَتْحِ وَضَمُّ الطَّاءِ الشَّدُّ بِدَلَّةٍ عَلَى الْبِنَاءِ ظَرْفًا
مَعْنَى هَرِ كَزَوْلَايِجِيْ اَلَا تَاكِيْدُ اللَّغْوِي * وَبِالْفَتْحِ وَالتَّخْفِيفِ اَسْمٌ فَعْلٌ مَعْنَى دَسَبُ اَيِ يَسْنَدُ * وَكَافِي سِتْ *
قَنُوْطٌ بِضَمِّتَيْنِ نَا اَمِيْدٌ شَدْنُ * اَزْ ضَرْبِ * وَنَصْرِ *

فصل الكاف

گشتا بالفتح برهنه کردن * و جد از پشت بر گرفتن * از ضرب *

قصص الام

اَطَا منكر بودن حق کسی را و پوشیدن * لَغَطًا بِالْحَرْبِ بانك و خروش کردن *

از منج * لا غِط نعت منه * لَقَطًا بالفتح بر کسرتن از زمین * و دانه چیدن *

از نضر به لُقْطَة بالضم بجاء افکنده که سردارند اورا لُقْطَة بالضم کغراب

خوشه چیده * التقاط چیدن * واز زمین بر کر قتی * و نگاه داشتی * لوط بالضم

نام بیغامبری علیہ السلام. لوط بالفتح کل اندو کردن جوف را * و عمل قوم

لَوْ طَ كَرْدَن * از نَصَر * اَلْتِیَاطُ چَسپیدن *

فصل المیم

مَخَاطُ بِالضَمِّ لَبَّ بَيْتِي * مَشْطُ بِالكَسْرِ وَيُثَلَّثُ شَانَهُ * مَلَطِيَهُ بِالْكَرْبِ وَسَكُونُ
الطَّاءِ نَامُ شَهْرِي * مَيِّطُ بِالْفَتْحِ دَفْعُ كَرْدَن * وَرَانْدَن * از ضرب * مَيَّاطُ بِالْكَسْرِ
هَفْعُ وَزَجْرُ كَرْدَن * عَامُ لَهْيَاطٍ وَمِيَاطٍ اِي مَدَانَعَةُ وَزَجْرِيَعِي سَالُ قَحْطَكُهُ دَرُو
قَتْنَةُ وَفَسَادُ بَرِيَا شُودِ اِمَاطَةُ دَوْرُ كَرْدَن *

فصل النون

نَبَطُ بِالْكَرْبِ كَرُوِي كَهْ دَر سَنَكْسْتَانِ بَا شَنْدَن * اَنْبَاطُ جَمَاعَتِ * اِنْبَاطُ يَابِ
رَسِيدَن جَاهِ كَنِ * اَسْتَنْبَاطُ طَلَبُ ظَهْوَرِ اَمْرِي كَرْدَن * وَبِيْرُونِ اَوْرَدَن اَعْلَمُ
وَجَزْآن * وَجِيدَن * نَشَاطُ بِالْفَتْحِ شَادِمَانِي نَمُودَن * اَز سَمِيعِ * نَشِيْطُ نَعْتِ * نَشَاطُ
بِالْكَسْرِ جَمَاعَتِ * اُنْشُوْطَةُ بَضْمِ الْهَمْزَةِ وَالشَّيْنِ الْمُحْمَمَةِ كَرَهُ اَسَانُ كَشَايِ *
اِنْشَاطُ كَرَهُ كَشَادَن * اَنْشَاطُ كَشِيْدَن كَرَهُ تَا كَشَادَهُ شُودِ * تَنْشِيْطُ بِشَادِمَانِي
اَوْرَدَن * نَقَطُ بِالْفَتْحِ نَقْطَةُ دَاْدَن حُرُوفِ رَا * اَز نَصَرِ * لُطْطَةُ بِالضَمِّ مَعْرُوفِ *
نَقَطُ بِتَحْرِيكِ الْعَيْنِ جَمَاعَتِ * نَمَطُ بِالْكَرْبِ نَوِي اَز كَسْتَرْدَنِي * وَنَوِي اَز هَر جِيْزِ *
وَطُ بِالْفَتْحِ دَر اَوِي خَتَنِ * اَز نَصَرِ * وَتَوْشَهُ دَانِ خَرْمَا * مَنَاطُ مَصْدَرِ اَوْظَرَفِ *

فصل الواو

خَطُ بِالْفَتْحِ اَمِيْحَتَنُ مِيَايِ مَوِي بَا سَپِيْدِي اَن * اَز ضَرْبِ تَوْرِيْطِ دَر هَلَاكَتِ

وی و بر بینای وی انداختی این امر را * گفته میشود برای کسیکه ^{هم} بنا شد
 در امری * و يقال سَقَطَ فِي يَدِهِ عَلَى بِنَاءِ الْجَهْلِ ای پشیمان شد * سَقَطَ بِالْتَّحْرِيكِ
 متاع ردی و ناقص چون نبهره * مَسْقُطُ الرَّاسِ با لغخ و کسر القاف جای
 زاد * مَسَا قَطَّةً افکندن * تَسَا قَطَ افنادن * سَلَا طَةً بالفتح دراز دستی * و دراز
 زبانی کردن * از کرم * سَلِيطٌ نعت و بمعنی فصیح مدح للذكر ذم للانثی * سُلْطَانٌ
 بالضم غلبه * و بادشاه * سَلَا طِین جماعت * تَسْلِيطٌ برکما شتن تَسْلُطُ
 دراز زبان شدن * سَمَطٌ بالكسر رشنه مروارید و جزآن * سِمَا طٌ بالكسر رسته
 از چیز وصف * و خوان که طعام درو نهاد * با شند * سَوَطٌ بالفتح تازیانه *
 سِیَا ط جماعت *

فصل الثمین

شَحَطٌ بالفتح دور شدن * از فتح * شَرَطٌ بالفتح پیمان * شروط جماعت *
 و تعلیق کردن چیزی بر چیزی * و بیشتر زدن * از نصر و ضرب * شَرِيطَةٌ مثله *
 مَشَرَطٌ و مَشَرَا طٌ بالكسر بیشتر * اَشْطَرَا طٌ پیمان کردن * شَطٌّ بالفتح دور
 شدن * از نصر * شَطَا طٌ بالفتح و الكسر راستی قامت * شَطَطٌ بالتحريك از
 اندازه گذشتن در چیزی * از ضرب * اَشْتَطَا طٌ جور کردن در حکم * و دور
 رفتن سئور چرخ * شَمَطٌ بالتحريك در آمیخته شدن سپیدی موی با سیاهی آن *
 و پیر شدن * از جمع * اَشْهَاطٌ در آمیختن * شَوَطٌ بالفتح تك * و بمعنی طواف
 و کشت

گشت بیشرو اط جماعت * استبشاطة برافروختن از چشم * و فریب شدن سنور *

فصل الضبان

ضبط بالفتح نکاه داشتن مجیزی * از ضرب * ضباط نعت * ضراط بالضم تیز *

ضراط بالفتح تیز دادن * از ضرب * اضراط بزبان تیز دادن * صغطة بالفتح

فشاردن * از فتح * وبالضم تنگی و فشارش * ضاغطة نعت *

فصل العين

عط بالفتح بطول شكا فتن جامه * از نصر * انعطاط شكا فتنه شدن *

فصل الغين

غبطة بالكسر به نیکوئی حال کسی آرزو بردن یا آنکه زوال آن آرزو خواهد * از ضرب *

غباط نعت * اغتباط شاد شدن * حصول مراد * غطيط خرخر کردن در

خواب * از ضرب * انعطاط باب فرو شدن * غلط بالتحريك خطا کردن

در سخن * از سمع * غمط بالفتح خوار داشتن نعت را * از سمع * غوطه بالضم نام

دمشق * تغوط غابط و پلید کردن *

فصل الفاء

فرط بالفتح در کدشتن در کاری * و کوتاهی نمودن * از نصر * و پیش دستی کردن

در سخن * فارط نعت منه * فرأط جماعت * فرط بالتحريك آنچه کرد * بافی

از افعال نیکو بد * فرطات بالتحريك جماعت * افراط از حد در کدشتن

حَبَطَ بالفتح باطلا شدن ثواب و عمل * از سمع * احباط باطلا کردن * حط بالفتح
 فرو گرفتن بار * فرو آمدن در منزل * و بنشیب آوردن * و کم کردن * از نصر *
مَحَطَّ منزل * و فرو دگاه * احنط با بنشیب آمدن * الحنط با فرو آمدن *
اسحط با کبی خواستن از بهای چیزی * حائط دیوار * حبطان جماعت *
حِطَّة بالکسر نگاه داشتن * و کرد آوردن * از نصر * و دیوار ساختن * أَحْطَ
 معنی نیکو و بهنر * احتياط بهوش کاری کردن * احاطة فرو گرفتن چیزی *

فصل الخاء

خَبَطَ بالفتح دست و پای زدن ستور * و پی راه رفتن * از ضرب * خابط نعت
 منده * اختباط انعام جسی بی معرفت از کسی * و پی راه رفتن * خَرَطَ بالفتح
 دست مالیدن بر شاخ تابک او فرو ریختن * از نصر و ضرب * الخراط بیرون
 رفتن * و شناختن * و در آمدن بر کسی * أَخْرَطَ با شافتن * خَطَّ بالفتح نبشتن *
 از نصر * و نبشته * و نام موضعی که منسوب است بدان فیورها * خَطَّة بالضم کار و حاجت *
 و اسم من الخط كَلَفَ من اللفظ و بالکسر زمین حد کرده شده * خَطَّ با تخربك اثانی جماعت *
أَخْطَطَ با نشان بذا بر کشیدن * خَلَطَ با تلفیح آمیختن چیزی را * خَلِيط شریک
 و قومیکه با هم متفق باشند * و أَخْلَطَ القوم بالفتح کسانی که اران قوم نباشند
 و دران گروه مدخلت نمایند * تَخَلَّطَ آمیختن * تَخَطَّ بانه کردن شتر *

وَمِنْ شِدْدَةِ دَرِيَا * خِيَاطَةُ بَاكَسُودِ رَزِي كَرِي كَرْدَن * وَهَوَاقِش * اَزْضَرْب * خِيَاطُ

بِالْفَتْحِ رَشَنَه * خِيَاطُ بَاكَسُودِ سُوْرَن *

فصل الدال

دَلِ مِيَاطُ بَاكَسُودِ نَامِ شَهْرِي مَعْرُوفِ دَرِ مَصْر *

فصل الراء

رَبَطُ بِالْفَتْحِ بَرِ بَسْتَن * اَزْضَرْب * رَرِيْطُ وَهَرَبُوطُ عَعِي * رَبَاطُ بَاكَسُودِ اَنَجِه بُوِي

بَمَدَنَدِ سَتُوْر وَهَشَكْ رَا اَزْ رَسَن وَجَرَم وَجَزْ اَن * مَرَبَطُ بِالْفَتْحِ وَفَتْحِ الْبَاءِ وَكُسْرُهَا

ظَرْفِ مَكَان * مَرَابَطُ جَمَاعَت * اَرْتَبَاطُ بَسْتَن * رَفْطَةُ بِالضَمِّ سَبِيْدِ سِيَا * *

هَاجَنَه رَفْطَاءُ اَنَكِه نَقَطْهَائِي سَبَبِدِو سِيَا هَ اَرَد * رَفْطُ بِالْفَتْحِ كُرُوْهَ مَرْدَمِ كَمِ اَزْدَه *

وَقَوْمِ وَ قَبِيْلَه * رَبْطَةُ بِالْفَتْحِ جَادِرِيكِ قَطْعَه كَه زَنَانِ بَرَسْرَا فَنَكْنَد * *

فصل السين

سَبْطُ بِالْكَسْرِ بَكْ فَرُوْهَشَنَه شَدَن سُوِي * اَزْ سَمِج * وَبَاكَسُودِ فَرَزَنْدَه * اَسْبَاطُ جَمَاعَت *

وَفَرَزَنْدَانِ يَعْقُوبَ عَلَيْهِ السَّلَام * سَبَا بِاَطْبُوشِشْ رَاهِ كَذَر * وَحُلُقُ سَبْطُ بِالْفَتْحِ اِي خُوِي

سَهْلِ وَ آسَان * سَخَطُ بِالضَمِّ وَالْفَتْحِ خَشَمِ كَرَفْتَن * اَزْ سَمِج * اِسْخَاطُ بَخْشَمِ اَوْرَدَن *

تَسْخَطُ مَكْرُوْهَه اَشْتَن * وَغَضَبْنَاكِ شَدَن * سِرَاطُ وَصِرَاطُ كَلَاهِيَا بَاكَسُودِ رَاهِ * *

وَنَامِ پَلِي بَرَجَهْمِ * سَفَطُ بِالْكَسْرِ بَكْ جَامَه دَان * اَسْفَاطُ جَاعَت * سَقُوْطُ

بَضْمَتَيْنِ اِفْتَادَن * اَزْ نَصَر * وَفِي الْمَثَلِ عَلَي الْحَبِيْرِ سَقَطَتْ اِي اَمْدِي نَزْدَدَانَايِ

مَخِيض دَوْنِ مَسَكَةِ بِرَكْرِفَتِهِ * مَخَاض بِالْفَتْحِ دَرِزَنَهُ * مَا خَضَ ~~الْمَاءُ~~ مِنْهُ *
أَبْهَنُ مَخَاضٍ عَشْرَ بَعْدَ كَيْدٍ سَالِ دَوْنِ دَرِآمَدَةِ يَاشَدُ * تَمَخَّضَ جَنْبِلِيْنُ شَبْرَ
 دَرِشِيرِزَنَهُ وَبِرِآمَدَنِ مَسَكَةِ * مَرَضَ بِالْتَحْرِيكِ وَمَرَضَةً بِالْفَتْحِ بِمَارِي * وَبِمَارِ
 شَدَنِ * أَزْمَعَ * مَرِيضٌ نَعْتٌ مِنْهُ * مَرَضِي جَمَاعَتٌ * تَمَارَضَ بِيَمَارِ ظَاهِرِ
 كَرْدَنِ خُودِ رَايِ عَطِي * مَضَضَ بِالْتَحْرِيكِ أَزْرَجَ وَمَضِيئٌ بِسُخْتِي * أَزْمَعَ *
أَمْضَاضٌ بِدَرْدِ آوَرْدَنِ جِرَاحَتِ * تَمَضَضَ دَرِآمَدَنِ خُوَابِ دَرِچَشْمِ *
أَمْعَاضٌ بِخَشْمِ آوَرْدَنِ * أَمْتَعَاضٌ لَازِمٌ مِنْهُ *

فصل النون

نَمِيضٌ بِالْفَتْحِ حَنْبِيدُ نَرَكِ * أَزْضَبَ * وَحَرَكَتِ دَادِ كِهْ تَا آوَرِزِو آيَدِ *
نَابِضٌ تَبِيرِ اِنْدَاوَرِ نَعْتِ * نَصَّ بِالْفَتْحِ دَرْمِ وَدَبْنَارِ نَقْدِ * نَضِيضٌ اِنْدَكِ نَدَكِ رَفْتَنِ
نَرَكِ * أَزْضَرَبَ وَأَجْأَعَكَ * اسْتِنَاضَاضٌ طَلَبِ نَقْدِ دَبْنِ كَرْدَنِ * نَضَضَةٌ
زَبَانِ جَنْبَانِيْدَنِ مَارِ * نَضْنَاضٌ نَعْتٌ مِنْهُ * أَنْغَاضٌ جَنْبَانِيْدَنِ سَرِ *
نَقَضَ بِالْفَتْحِ فَشَدَنِ جَامَةِ * وَدَبْدَنِ جَمِيْعِ اَنْجِهْ دَرِخَانَةِ يَاشَدِ * أَزْضَرَّ *
نُفَاضَةٌ بِالضَمِّ بِرَكِّ وَمِيوَةِ اَفْنَادَةِ * أَنْغَاضٌ زِيَايِ زَدَةِ شَدَنِ * وَسُپَرِي شَدَنِ
تَوْشَه * اسْتِنَافَاضٌ دَبْدَنِ جَمِيْعِ اَنْجِهْ دَرِمَكَانِ يَاشَدِ * وَبِيْروَنْ آوَرْدَنِ *
نَقَضَ بِالْفَتْحِ شَكْسْتَنِ عَهْدِ * أَزْضَرَّ * وَبَا كَسْرِ شَرِّتَرِ لَاغَرِ اَزْكَثَرِ سَفَرِ * اَنْتَقَاضٌ
بِهَكْسَنَه شَدَنِ عَهْدِ * نَيْضٌ بِالْفَتْحِ وَنَهْوُضٌ بِضَمِّتَيْنِ بَرِخَا مَتْنِ * أَزْمَعَ *

آه: نَضْ مثله * انهاض برانگیختن * استنهاض طلب قیام کردن *

فصل الواو

وَفْضَةٌ بالفتح تیردان * وتوشه دان چرمین * وقاض جماعت * ایفاض

نمناقتن * ومیض درخشیدن برق نی آنکه درابر پراکنده شود * از ضرب *

ابهاض درخشیدن برق * واشاره کردن * ودزیده نگریستن *

فصل الهاء

لهیض بالفتح شکستن استخوان بعد از گرفتگی و درستی * مهیض کبیض نعت *

لهیضه بالفتح ناکوارا قتادن طعام * از ضرب * انهیاض شکسته شدن استخوان

بعد از درست شدن *

باب الطاء فصل الالف

ابط بکسر تین و با کسر بغل * تأبط در بغل گرفتن * وجادر از زیر بغل راست بر

کف چپ افکندن * أطبط بالفتح آواز پالان * وزن * أقط بفتح اول و کسر دوم پنیر *

فصل الباء

بسط بالفتح کسترانیدن * ودراز کردن * از نصر * بسطه بالفتح فراخی

ودست رس * بساط با کسر کستر دینی * انبساط پهن و روشن شدن * وکسناخ کشتن *

فصل التاء

اعتیاض مروض گرفتن * تعویض مروض دادن *

فصل الغین

غرض بالتحریر نشانۀ تیسر * وخواستۀ * اغراض جماعت * غریض
تاز * استغراض نشانۀ ساختن * غرض بالفتح چشم فروخوا بانیدن * از
نصر * غرض ایضا و غصیض نعت منہ * و چیزی تاز * غصصة کم کردن
آب * غموض بضمیتین دور شدن سخن از فهم * از کرم * غامض نعت منہ *
اغراض چشم فروخوا بانیدن * و سخن باریک معنی گفتن * غیض بالفتح
فرو خوردن آب بزمین * و کم شدن * و فرو خوردن * لازم و متعدد * از ضرب *
تغیض کم کردن * و باز داشتن اشک * تغیض کم شدن *

فصل الفاء

فرض بالفتح فرمودۀ خدا که واجب باشد عمل آن * و انداز * و مقرر کردن *
از ضرب * فریضة بالفتح فرمودۀ خدا از نماز و روزه * و علم قسمت میراث *
و آنچه ضروری باشد * فرائض جماعت * قض بالفتح شکستن و ریزه ریزه
کردن * از نصر * فیضة با کسر سیم * قضصة فرائضی جامه و زره و عیش و
قضاض بالفتح نعت منہ * تفصیض سیم اندود کردن * انقضاض شکسته
و پراکنده شدن * تقویض کار یکی گذاشتن * مفاوضة برابری کردن
در کار و سخن * فیض بالفتح فاش شدن خبر * و بسیار شدن اشک * از ضرب *
افاضة

افاشیدن * و ریختن آب و اشک * و بیکبار رفتن مردم از عرفات بسوی منی *
 و در حدیثی خوض کردن * و شروع نمودن * تفتیض روان شدن * استفاضة
 فاش و شایع شدن خبر و سخن *

فصل القاف

قَبَضَ بالفتح گرفتن به پنجه * و تنگ گرفتن * از ضرب * قَبْضَةً بالفتح مالک * و مروت *
 يُقَالُ فُلَانٌ نَاهِزُ الْقَبْضَةِ اَي قَرَبَ مِنَ الْمَوْتِ قَبْضٌ بالتحريك بمعنى مقبره *
 انقباض گرفته خاطر شدن * قَرَضَ بالفتح وام * و بریدن * و منه انقباض *
 و شعر گفتن * از ضرب * قَرِضَ شعر * قَرِضَ شعر گفتن مدح یا بدم *
 تقارض یکدیگر را مدح و ذم گفتن بشعر * انقراض سپری شدن * قصه *
 یا لکسر سنک ریزه * اقصاص خاک آلوده * و درشت شدن جای خواب *
 انقضا زائل کردن ووشیزگی * انقضا ض فرود آمدن مرغ و ستاره از هوا *
 تقویص خیمه بر کردن * تقوؤس پراکنده شدن * قیض بالفتح پوست
 بیرون بیضة * و مبادله کردن * از ضرب * تقیيض تقدیر کردن * مقایضة

مبادله نمودن *

فصل المیم

مَخَضَ بالفتح خالص * و دوستی خالص کردن * از منع * امحاض و امحاض
 و ممحاضه مثله * مخض بالفتح دوغ زدن * و مسکه بر آوردن * از منع *

فصل الخاء

خَفَضَ آسَانِي * وَزَمِينِي قِرْمٍ وَبِسْتٍ * وَفَرُو دَاشْتَنِي آوَاژ * وَكَسْرِ دَاشْتَنِي * از
ضَرْبٍ * وَبِقَالَ خَفَضَ جَنَادَهُ اِي تَوَاضَعُ وَفَرُو تِي كَرْد * تَخْفِيفُ فَرُو دَاشْتَنِي آوَاژ
وَكَم كَرْدَنِي * وَآسَانِي مَاضِي * خَوْضٌ بِالْفَتْحِ بَكَارِهِ دَر شَفَنِي * وَبَابِ دَر آمدنِ از نَصَرٍ *

فصل الدال

أَنَّ حَاضٍ بِاطْلَا كَرْدَنِ حِجَّتٍ * وَتَغْزَا ئِيدَنِ *

فصل الراء

رَبَضَ بِالْكَسْرِ رَسَنَ بِلَانٍ * وَخَوَابِكَ كَوَسْبِيدٍ * وَزَوْجَةٍ * رُبُوضٍ بِضَمِّينِ
بِزَانُو دَر آمدنِ كَوَسْبِيدٍ * وَنَشْنَنِ * از ضَرْبٍ * مَرَابُضٍ نَعْتِ مِنْهُ * رِئْضَةٍ
بِالْكَسْرِ نَشْنَكَةٍ * رَحَضَ بِالْفَتْحِ شِشْتَنِي دَسْتِ وَحَامَةٍ وَحِزَّانٍ * از مَنَعٍ * ثَوْبٍ
رَحْبُوضٍ وَمَرَحُوضٍ جَامَةٍ بِكَ وَشِشْتَةٍ نَعْتِ * رَضْنٌ بِالْفَتْحِ كَوَفْتَنِي * وَرِيْزَةٍ كَرْدَنِ *
از نَصَرٍ * مَرَفَضَ بِالْفَتْحِ وَالتَّخْرِيكَ بِرَا نَدَاخْتَنِي * وَدَسْتِ بَدَاشْتَنِي * از نَصَرٍ وَضَرْبٍ *
رَفِيفٌ وَمَرَفُوضٌ نَعْتِ مِنْهُ * اِرْفَاضٌ جَكِيدَنِ سَرَشَكِ * وَبِرَا كَنَدَنِ شَدَنِ *
وَكَضَ بِالْفَتْحِ بِاِي جَنْبَا ئِيدَنِ * وَاسْبَ نَاخَنِ * وَدَوِيدَنِ * از نَصَرٍ * رَا كَضَ
سَوَارِ نَعْتِ مِنْهُ * اِرْتَاضٌ اضْطَرَّابِ كَرْدَنِ * وَجَنْبِيدَنِ بِجَهَةِ دَر شَكَمِ * رَمَضَانُ
بِالتَّخْرِيكِ نَامِ مَائِي مَعْرُوفٍ * اَرَضَ رَمَضَاءُ بِالْفَتْحِ وَالْمَدِ زَمِينِ تَغْصِيدٍ * *
اِرْمَاضُ سَوَزَا ئِيدَنِ دِيكِ كَرْمِ مَوْهَمِ رَا * اِرْمَاضُ سُوخْتَنِ شَدَنِ از دَرْدِ
وَاندوهِ

وَأَنْتَدِرَ آبَ كَهْ تَكْ حَوْضَ رَا فَرَا كِهْ رِ بَاقِصَةً بِالْكَسْرِ اِمَامَ كَرْدَنَ * وَرِيَا ضَت
 دَادَنَ * اَوْ نَصْرَ * تَرَقُّبُضَ نِيَكُونَا مَ كَرْدَنَ وَنَرْغُزَا رَغْوَدَنَ زَمِينِ *

فصل العين

عَرَضَ بِالْفَتْحِ وَ يَحْرُكُ پَهْنَا * وَمَتَاعَ وَرَخْتَ * وَ شَرْجَةَ جَزْزَوَ سِيمَ * بَاشَدَ *
 وَ پِيْدَا كَرْدَنَ * صِلَانَهُ بَعْلَى * وَ پِيَشْ آمَدَنَ * وَ عَرَضَ كَرْدَنَ * اَزْضَرْبَ * بَوْمَ الْمَعْرَضَ
 وَ رُزْقِيَا مَتَ * عَرَضَ بِالْكَسْرِ حَسْبَ مَرْدَمَ * وَ آبْرُو * اَعْرَاضَ جِهَاتِ * وَ بِالْقَصَمِ
 جَانِبَ وَ كَنَارَ * * عَرَضَةً بِالْقَصَمِ نَشَا فَنَ * وَ اَنَجَهَ بَيَانَ كَرْدَةَ شُودَ *
 عَرَضَةً بِالْفَتْحِ پَهْنَا وَ رَشْدَنَ * اَزْكَرَمَ * عَرِضَ نَعْتَ مَنَهَ * عَارِضَ بَكْسَرِ
 الرِّاءِ اَبْرَ پَرَا كَنْدَةَ دَرَا فَنَقَ * وَ كَرَانَهُ رَحْسَارَ مَرْدَمَ * عَارِضَةً حَاجَتَ *
 عَوَارِضَ حِمَامَتَ * مَعْرَضَ جَايَ عَرَضَ وَ حَلَّ آنَ * عَرَضَ بِالْفَتْحِ مَكَّةَ
 وَ مَدِينَةَ شَرْفَهَا اللّٰهُ تَعَالَى * وَ عَلِمَ مِيزَانَ شَعْرَكَهَ خَلِيلَ آنَرَا اِخْتِرَاعَ مَوْدَةَ *
 اِعْرَاضَ رَوِي كَرْدَنِيْدَنَ * اَعْرَاضَ بِيَشْ آمَدَنَ * تَعْرِضَ پِيَشْ
 تَوَرَجَنَ كَسِي رَا بَكَارِي * وَ سَخَنَ بَكْنَايَهَ كَفْتَنَ * تَعْرِضَ پِيَشْ شَدَنَ * وَ پِيَشْ آمَدَنَ *
 مَعَارِضَةً بَوَابِرِي كَرْدَنَ * اَسْتَعْرَضَ اَرْضَ عَرِضَ وَ پِيَشْ بِنْدَا شَتَنَ * وَ يَقَالِيَهَ
 اَسْتَعْرِضَ الْعَرَبَ يَعْنِي سَوَالَكُنْ اَزْ عَرَبِ بَهْرَجَهَ خَبْرَايَ * عَضَ بِالْفَتْحِ كَزِيدَنَ *
 اَزْ سَمْعَ * مَعَارِضَةً وَ عِضَا ضَ يَكْدِيكَرَا كَزِيدَنَ * عَوْضَ كَحْنَبَ يَدَلِ *

مَضَّ بِالْفَتْحِ مَكِيدَةً نَازِعَةً * مُصَاصَةً بِالضَمِّ شَيْءٌ أَنْدَكَ * بِالنُّونِ

فصل النون

نَصَّ بِالْفَتْحِ نَيْكَ رَانِدَةً * وَأَشْكَارًا كَرْدَةً * نَقَصَ بِالْفَتْحِ بِهْرًا
تَمَامَ نَارِ سِدَنَ * نَزَعَ * تَنْغِيصَ نَاحُوشَ كَرْدَانِيدَنَ عِيْشَ * نَقَصَ بِالْفَتْحِ
كَمْ كَرْدَنَ * نَقَصَانَ بِالضَمِّ كَمْ شِدَنَ * وَكَيْ * نَزَعَ * مَنْقَصَةً بِالْفَتْحِ عِيْبَ *
نَقِيصَةً مِثْلَهُ * نَقَائِصَ جَمَاعَتَ * نَكَّوَصَ بِضَمِّينِ سَپْسَا يَكِي رَقْتَنَ * نَزَعَ *
نَاكَصَ نَعْتَ مِنْهُ * مَنَاصَ بِالْفَتْحِ جَايَ كَرِيزَ وَرَهَائِي *

باب الضاد فصل الهمزة

أَرَضَ بِالْفَتْحِ زَمِينَ * أَرْضَ أَرِيضَةً أَيْ زَمِينَ بِكَزْبَةٍ * وَأَرِيضَ أَيْضًا
مِنْ أَتْبَاعِ عَرِيضَ يَعْنِي پَهْنَا وَرَ * أَبْضَ بِالْفَتْحِ بِزَكَشْتَنَ بُو طَنَ وَاهْلَ خُودَ *
أَضْرَبَ * وَدَرَا سَتَعْمَالًا أَيْضًا بِمَعْنَى نِيزَ مُسْتَعْمَلٌ اسْت * .

فصل الباء

بَرَضَ بِالْفَتْحِ أُنْدَكَ * وَأَنْدَكَ دَادَنَ * بَضَّ بِالْفَتْحِ أَنْدَكَ رَفْتَنَ
أَبَ * أَضْرَبَ * بَغَضَ بِالْفَتْحِ پَارَةَ وَجَزَوِي * بَغَضَ بِالضَمِّ دَشْمَنِي * وَدَشْمَنَ
دَاشْتَنَ * نَزَعَ * بَغِضَ مَبْعُوضَ بِمَعْنَى * تَبْغِيضَ دَشْمَنَ كَرْدَانِيدَنَ كَسِي رَا
بِكْسِي * بَيَاضَ بِالْفَتْحِ سَبِيدِي * أَبْيَضَ وَبَيْضَاءَ نَعْتَ مِنْهُ * بَيْضَ بِالْكَسْرِ
جَمَاعَتَ * وَيَكُنِي عَنِ الدَّرَاهِمِ وَالسِّيُوفِ * وَرَايَضًا بِبَيْضَاءَ بِمَعْنَى آفْتَابَ * بَيْضَةً

بِالْفَتْحِ مَرْغُوجُزَانٌ * بَيْضٌ بِحَذْفِ التَّاءِ جَمَاعَةٌ * وَخُودٌ * تَبْيِيضٌ مَبِيدٌ

کردن * اَبْيَضَاضٌ لَزِمَ مِنْهُ *

فصل الجيم

جَرِيضٌ غَصَّةٌ * وَفِي الْمَثَلِ حَالُ الْجَرِيضِ دُونَ الْقَرِيضِ * يَعْنِي مَانِعٌ شَدَّ غَمٌ وَغَصَّةٌ
نَزْدِ خَوْلَانِ شَعْرٍ * دَا سَتَانِشْ اَبِي اَسْتِ كَهْ نُعْمَانِ بِنِ الْمُنْذِرِ پَادِ شَايِ بُودِ جَابِرِ
اَزْ مَلُوكِ عَرَبِ * رُوزِي اَنْعَامِ بِمَرْدَمَانِ دَادِي * وَرُوزِي بِظَلَمِ وَ سَقَمِ پِيَشِ سِي اَمْدِي *
وَبِهَمِيْنِ سَانِ عَادَتِ مِيْدِ اَشْتِ پَسِ مَرْدَمَانِ رُوزِ اَنْعَامِ اَوْ مِيْر قَتْنَدِ * وَرُوزِ
ظَلَمِ وَ تَعْدِي اَزْوَاجِ تَنَابِ مِيْنِمُو دَنْدِ * اَتَقَا عُبَيْدِ بِنِ الْاَبْرَصِ شَاعِرِي رُوزِ ظَلَمِ
وَ تَعْدِي اَوْ سَهْرًا بِسُوْشِ شَتَا فِت وَ چُونَكِهْ نَزْدِشِ رَسِيْدِ بِيَادِشِ اَمْدِ كِهْ اَمْرُوزِ
رُوزِ خَتِي وَ يُوْسُ اسْتِ پَسِ مُضْطَرِّ كَرْدِ يَدِ دَرِيْنِ اِثْنَا مَلِكِ مَزْبُوْرِ اَمْرِ فَرْمُوْدِ
بِخَوَانْدَنِ قَصِيْدِ * پَسِ شَاعِرِ مَذْكُوْرِ اَزْ تَرْسِ وَ اَضْطْرَابِ كَفْتِ حَالُ الْجَرِيضِ دُونَ
الْقَرِيضِ پَسِ مَثَلِ شَدْدِ رَحَقِ كَسِي كِهْ غَمِ وَ غَصَّةِ دَارْدِ *

فصل الحاء

حَمِيضٌ پَسْتِي * وَ دَامِنُ كُوْهٍ * حَمُضٌ بِالْفَتْحِ كِيَاةٌ كِهْ تَلْحُ وَ مَزْهُ شُوْرْدِ اَشْتِهْ بَا شَدْدِ *
اِحْمَاضٌ مُزَا حِ وَ خُوشِ طَبْعِي كَرْدَنِ * حَوْضٌ بِالْفَتْحِ مَعْرُوْفٌ * حِيَاضٌ
جَمَاعَةٌ * حَيْضٌ بِالْفَتْحِ فِي عِمَارِي شَدْنِ زَنْ * اَزْ ضَرْبِ * حَائِضٌ نَعْتِ مِنْهُ
حَيْضَةٌ بِالْكَسْرِ پَارِجَةٌ * حَيْضٌ *

فصل الصاد

صِيصِيَّةٌ بالكسر خا رخروس * صِيصَا صِي جِماعَت *

فصل العين

عَرَصَةٌ بالفتح كشادكي هراي وجزآن * عِرَاصٌ بالكسر جماعت * عَوِيصٌ عَنِ
وشعر دشوار معني * اَعْوَاصٌ كارب رخصم دشوار گرفتن * اِعْتِيَاصٌ دشوار شدن
كار * وبار نكرفتن ناقة و ميش * عِيصٌ بالكسر درختان باهم پیچیده و بیشه
شیر * اَعْيَاصٌ جماعت *

فصل الغين

غَصَّةٌ بالضم اندوه * كلوكبير * غُصَصٌ بتخربه الثاني جماعت * اِغْنِصَاصٌ
پر شدن از غصه * غَمَصٌ بالفتح خردشردن * وعیب کردن * از ضرب * غَوَصٌ بالفتح
هر آب فرو شدن * وناگاه * برجیمزي فرو د آمدن * از نصر * غَوَّاصٌ بالفتح
و شد الو او نعت منه *

فصل الفاء

فَحَصٌ بالفتح جست و جو کردن * از فتح * اُنْحُوصٌ بالضم گانه سَنَك خوار *
فَرَصَةٌ بالضم پروای کار و غنیمت * فَرَصٌ بتخريك العين جماعت * فَرِيصَةٌ
گوشت شانه ستور * ورك کردن * فَرَاِصٌ جماعت * فَصٌّ بالفتح
نکینه * نُصُوصٌ جماعت *

فصل

فصل القاف و الفاء و التاء

قَبَضَ بِالْفَتْحِ بِسِرِّ انْكِشَانِ كَرَفَنَ بِمِثْلِهِ * اَرْضَرَبَ * قَبَضَةً بِالْفَتْحِ وَالضَّمِ اَنْجَ
 بِسِرِّ انْكِشَانِ كَرَفَنَةً شَوْدَ * قَرَصَ بِالْفَتْحِ بِذَاخِنِ كَرَفَنَ * وَكَرَفَنَ * اَزْ نَصَرِ *
 قَارِصَةً بِحَنْ زِيَانِ كَارِوَا زَارَنْدَ * قَرَصَ بِالضَّمِّ كَلْبِجَهَ * اَقْرَاصَ جَمَاعَتِ *
 قَرَصَاءَ بِضَمِّ اَلْقَافِ وَالْفَاءِ مَمْدُودًا نَوِيًّا اَزْ نَشْنَنِ * وَآنِ اَيْدِسْتِ كَهْ بِسِرِّ انْكِشَانِ
 بِنَشْنَنِ وَهَرْدُورَانِ رَا بِشَكْمِ چِسْپَا نَدَ وَهَرْدُودَ شَتِ كَرْدَ رَا نُو كَرْدَ * بِتَرَسَاتِ
 پَاهَايِ خُودِ نَهْدَ * قِصَّةً بِالْكَسْرِ حَالَةً وَخَبَرَ * قَصَصَ بِالتَّحْرِيكِ جَمَاعَتِ *
 قِصَاصَ بِالْكَسْرِ جَرَا حَتَّ كَرْدَنِ عَمُوضِ جَرَا حَتَّ * قِصَاصَةً بِالضَّمِّ تَرَا شَهْ
 مَوِي وَپِشَمَ * قَصَّ بِالْفَتْحِ سِرِّ سِينَةِ كُوسِ پِنْدَه وَجَزَّ آنَ * اَقْصَا صَ دَرِ پِي رَفَنَ *
 وَخَنَ رَوَايَتِ كَرْدَنَ * قَفَصَ بِالتَّحْرِيكِ بِهَجْزِهِ مَعْرُوفَ * قَلَوَصَ بِالْفَتْحِ شَتَرَ
 جَوَانَهَ * وَنَافَهَ * سَتَ وَبَا دَرَا زَ * قَمَمَصَ بِسِرِّ اَهْ * قَمَمَصَ بِضَمِّ تَيْنِ جَمَاعَتِ *
 قِمَاصَ بِالْكَسْرِ وَالضَّمِّ بِرَجْسَنِ اسْبَ وَجَزَّ آنَ * اَزْ نَصَرِ * قَمِصَصَ وَفَمُوصَ نَعْتَ
 هِنْدَ * تَقَمَّصَ بِسِرِّ اَهْ بِوَشَبَدَنَ * قَنَصَ بِالْفَتْحِ شَكَارَ كَرْدَنَ * اَرْضَرَبَ * وَبِالتَّحْرِيكِ
 شَكَارَ * قَنِيعَ وَقَائِصَةً مَثَلَهُ * قَائِصَ وَقَنَاصَ صِيَادَ * نَعْتَ * اَقْتَمَاصَ صِيَادَ كَرْدَنَ *

فصل اللام

تَلَخِصَ هُوَ يَدَا كَرْدَنَ * لَصَّ بِالْكَسْرِ وَيَنْدَلَتْ هَزْدَ * لَصُوصَ جَمَاعَتِ *

فصل الميم

و سبکی نمودن * از ضرب و سمع * هَشْشُ بَشْشُ بالفتح فیهما شادان و خندان روی *

الهششاش شاد شدن *

باب الاصل و فصل الباء

بَخَصَ بالفتح برگزیدن چشم * از فتح *

فصل الحاء

حَرَصَ بالكسر آرزو آزمند شدن از ضرب * حَرِصَ نعت منه * حَصَّ بالفتح

موی از سر بردن * و عیناک کردن * از نصر * حَصَّةً بالكسر بهره * حَصَصَ

بتحریر العین جماعت * حَصَّاصَ بانضم سخت دویدن و تیزی آن * و معنی

تیزی * الحَصَّاصَ ریخته شدن موی * و پراکنده شدن * حَصَصَ بیده

شدن حق از باطل * حَصَصَ بالكسر نام شهری در شام * و اصل آن معروف اند

بکولی و حماقت * حَوَصَ بالفتح دوزی کوی کردن * و فراهم آوردن دو چیز *

از نصر * حَيَصَ بالفتح برگزیدن * و یکسو شدن از راه * از ضرب *

فصل الخاء

خَبَصَ بالفتح آمیختن * از ضرب * خَبِصَ و خَبِصَةً نومی از علوا که از خرما

و روغن میسازند * خُصَّاصَ بضمین و حُصُوصِيَّةً بالفتح وانضم و خَصِيصَتِي

بالکسر و شد الصاد الاولی و القصر خاص کردن * از نصر * خَصَّاصَ و خَصَاصَةً

بالفتح درویشی * و سوراخ * خَصِيصَةً خصلت * خصائص جماعت * اختصاص

خاص

خالص کردن * تَحْصِیصٌ مثله * تَخْصِصٌ خاص شدن * خلوص بضم تین هاء *
 شدن * از نصر * خالص سادگی و بی آشیوب و نعت منه * خُلاصةً بالضم
 برگزیده چیز * خلاص با کسر مثله * و زرو نسیم که اخنه * خلاص بافتح
 و هائی در جستن * خُلْصَانٌ بالضم دوست * واحد و جمع * اخْلاصٌ یی آ میز
 و خالص کردن * تَخْلِیصٌ رها نیدن * تَخْلَصُ رها ئی یافتن * مُخَالَصَةٌ
 دوستی کردن * اسْتِخْلَاصٌ خالص کردن * و رها ئی جستن * مَخْمَصَةٌ بفتح
 المیمین کرسنه شدن * از ضرب * خَمِیصٌ نعت * خِماص جماعت * اخْمَصُ
 بفتح الهمزة و المیم باریکی کف پا * حَمِیصَةٌ کسفینه کلیم منقش * حَوْصٌ بالضم

برك خرماء و جزآن که ازان بویا و جزآن بافند *

فصل الراء

رَحَصٌ بالضم ارزانی * و ارزان شدن * از کرم * رَحِیصٌ نعت منه * رُحْصَةٌ
 بالضم آسانی و فراخی در کار * ارْخَاصٌ ارزان کردن * ترخِیصٌ رخصت
 دادن * رَقَصٌ بالفتح پای کوفتن * از نصر *

فصل الشین

شَخْصٌ بالفتح ذات * و کالبد مردم * شُخُوصٌ بضم تین بلند بر آمدن * و از
 شهری بشهری رفتن * از فتح * اشْخَاصٌ برانگیختن * شَنَّصٌ بالفتح و اکسر دام
 ماهی * شَنِیصٌ با کسر نوئی از خرما * شَبِیصَةٌ یکی *

عَطْشَان و عَطْشِي بِالْفَتْحِ فِيهِمَا نَعْتٌ * عَمَشَ بِالْتَحْرِيكِ ضَعْفٌ بَصَرٌ * وَرَفَتَ

اَشْكُ اَزْ چَشْمِ بَعْلِي * اَزْ سَمِعَ * عَيْشَ بِالْفَتْحِ زَنْدِ كَانِي * وَزَيْسَتِي * اَزْ ضَرْبِ *

مَعِيشَةِ بِالْفَتْحِ وَكَيْسَرِ الْعَيْنِ مَصْدَرٌ اَيْضاً * مَعَايِشَ جَمَاعَتِ * عَيْشَتُهُ بِالْكَسْرِ

زَيْسَتِي * وَزَنْدِ كَانِي *

فصل الغين

غَشَّ بِالْكَسْرِ خِيَانَتِ كَرْدَنِ * وَتَصَبَّحْتَ خَالِصَ نَفْسٍ مَوْدُونِ * اَزْ نَصْرِ *

فصل الفاء

فَجَّشَ بِالضَمِّ اَزْ خَدِ كَذَبْتَنِ بَدِي * اَزْ كَرَمِ * فَاحِشَةَ زَنَّا * فِرَاشَ بِالْكَسْرِ

فَرِي * وَفَكَندِي * وَفَكَندَن * وَبَسَاطَتِ كَسْتَرْدَنِ * اَزْ نَصْرِ * فَرَشَ بِالْفَتْحِ بَسَاطَتِ كَسْتَرْدَنِ *

وَفَلَانِ كَرِيمِ الْمَفَارِشِ * اِي زَنْهَائِي نِيكَ خَوَاسْتَكَارِي مِينَمَآيِدِ وَدَارِدِ *

اَفْتَرَاشَ فَرَشَ سَاخْتَنِ *

فصل القاف

قَنَعَشَةَ بَزُودِي حَمِيعَ كَرْدَنِ * وَكَرْدَ نَمُودَنِ *

فصل الكاف

كَبَشَ بِالْفَتْحِ بَرَّةً جَوَانِ دُوسَالَةِ * وَسُودَارِ قَوْمِ * كَرَشَ بِفَتْحِ اَوَّلِ وَكُسَرِ

قَائِي شَكْنَبَةِ سَتُورِ تَشْخَوَارِ زَنْدَةِ جَوْنِ مَعْدَةِ اِنْسَانِ * وَفَرْزَنْدَانِ وَغِيَالِ *

كَمَا شَتَ بِالْفَتْحِ شَتَا فَتَنِ * اَزْ كَرَمِ * رَجُلِ كَمِيشِ الْاِزَارِ اِي مَرْدِ آمَادَةِ * وَازَارِ

وَجِينَنده *

برچینند * و محکم کنند * * انکماش شتافتن *

فصل المیم

مَشَّشٌ بِالْفَتْحِ فَهَتْ بِحِيزِ مَا لِيَدُنْ تَا يَا لَ شُود * از نصر * مَشَّوشٌ بِالْفَتْحِ

دستارچه دست مال *

فصل النون

نَبَّشٌ بِالْفَتْحِ كَفَنٌ دَزْدِي كَرْدَن * و نبات بر کنند * از نصر * نَبَّاشٌ بِالْفَتْحِ

و شد الباء کفَن دزد * استنجاش بیرون آوردن * نَعَّشٌ بِالْفَتْحِ برداشتن *

از فتح * و جنازه با مرده * انتعاش بلند شدن * و درست برخواستن افتاد *

نُعْشَةٌ بِالْفَتْحِ حَرَكْتُ كَرْدَن در مکان خود * و جنبیدن * از فتح * نُغْيِشٌ

مَصْعَرَةٌ * نَقَّشٌ بِالْفَتْحِ نَکاشتن * از نصر * و نکاشتن * انتقاش خار از پای بیرون

کردن * مَنَاقِشَةٌ بِالسُّنَنِ شَمَار کردن * و یاریکی نمودن در حساب * و محاسبه

نمودن * نَمَّشٌ بِالْكَسْرِ لِقَطَهِایِ سَبِید و سیا * نَوَّشٌ بِالْفَتْحِ فَوَکَرْتَن از نصر *

فصل الواو

وَحَّشٌ بِالْفَتْحِ جَانُور دَشْتِي * وَحْشِيٌّ بِکَي * وَرَجُلٌ وَحَّشٌ بِالْفَتْحِ ای مرد کرسنه *

اِحْشَاشٌ اَنَدُو هَکِن کردن * استنجاش اَنَدُو هَکِن شدن *

فصل الهاء

مِهَارِشَّةٌ وَهَرِاشٌ بَرَا غَلَا نِیدَن سَکَن بر یکد بکر * هَهِشَا شَّةٌ بِالْفَتْحِ شَاد مَانِ

اُرش بالفتح دیت جراحات *

فصل الباء

فَرَسٌ اُـرَشٌ آنکه نقطه‌های سیاه و سپید در جسم او باشد * و اَيْضاً اُـرَشٌ لقب جذیمة لانه كَانَ اُـرَصْنِ فُخَاوَةٍ و قالوا ابرش بر قشّه رنگ بر تنه کردن * ابو بَرّ اقْتَشَبَ الفُتُوحَ و كَسَرَ القَافَ مَرغِي ست ملون بالوان مختلفة * پس مثل شد در مرد متلون * بَشاشَةٌ بالفتح تازه روی شدن * از سمع * لَهَشٌ بَشٌّ بالفتح فیهما نعت * تازه و خند ان روی * بَطْشَةٌ بالفتح حمله کردن * و سخت گرفتن * از نصر * بَطْشٌ بالفتح غضب و حمله * بَيْشَةٌ بالكسر پیا بان که در ان شیر باشد *

فصل الجیم

جَاشٌ بالفتح دل * و بر آمدن دل از ترس و بیم * از منع * رَجُلٌ اَجَشٌ مرد درشت آواز * اَجْهَاشٌ آماد * کریه کشتن * جَيْشٌ بالفتح لشکر * و جوشیدن دیک * و شوریدن دل * از ضرب * اسْتِجَاشَةٌ طلب لشکر کردن * و گرد آوردن *

فصل الخاء

حَشٌّ بالفتح بیت الخلاء * و درخت کوتاه که آب نداده شود و تعمیرش نکنند * حَشِيشٌ گیاه * و بجه مُرد * حَشِيشَةٌ یکی * انگیاش رمیدن صید * بَقَالَ الخَاشِ الصَّيْدَ عِنْدَهُ اذا شَرِدَ عَنْهُ * و له اذا مال اليه *

فصل الخاء

خَدَشَ بِالْفَتْحِ خَرَّاشِيْنٌ * از ضرب * و مَدَّ مَتَّ كَرْدَن * خَشْمَخَاشَ بِالْفَتْحِ خَدَشَ خَشْمَخَشَ
كَبُو كَنَار * و كَرُوهُ مَرْدَمَ بِالسَّلاَحِ وَزَرُوهُ * خَشْمَشَ بِالْفَتْحِ پَارِجَهُ كَتَان * خِيش

فصل الدال

دَلَّهَشَ بِالْتَحْرِيكِ مَتَحْيِرٌ شَدَن * وَ يَسْتَعْمَلُ مَجْهُولًا كَثِيرًا * اِنْ لَهَا شَ دَلَّهَشَ
بِهَ فَشَتِ اَكْتَدَنَ كَسِيْرًا *

فصل الراء

اَرْتَعَشَ لِرُزْدَن * رَقَشَ بِالْفَتْحِ نَقَشَ كَرْدَن * اَزْضَرَّ * اَرْتَقَشَ وَرَقَشَاءُ
رَعَشَ رَقَشَ
رَعَت * رَقَشَ بِالضَّمِّ جَمَاعَت * رَيْشَ بِالْكَسْرِ پَرِ مَرَج * رَيْشَتُهُ يَكِي * رِيشَ
و جَامَهُ نَاخِر * و مَال * رِيَا شَ جَمَاعَت * رَيْبَتُ شَ بِالْفَتْحِ پَرِ نِهَادَن دَر تَبِيْر *
و نِيكُو كَرْدَن حَالِ كَسِي * اَزْضَرَب *

فصل الطاء

طَشَّ طَشْيَشِرَ بِالْفَتْحِ بَارَانِ رَمَز * طَيِّشَانِ بِالْتَحْرِيكِ وَ طَيِّشَ بِالْفَتْحِ سَبَكِي وَ
اضْطَرَابَ وَ فُضْبَ كَرْدَن * اَزْضَرَب * اِطَاشَتُهُ سَبَكِ كَرْدَن * وَاَزْهَدَنَ بِيَكْسُوَانَدَ اَخْنِ تَبِيْرًا *

فصل العين

عَرَّشَ بِالْفَتْحِ نَحْت * وَ قَدَرُ وَ مَنْزِلَت * وَ سَقَفُ خَانَه * عَشَّ بِالضَّمِّ أَشْيَانَهُ
كَهْ بَرَدَ رَحْمَتُ بَا شَدَّ * عَطَشَ بِالْتَحْرِيكِ تَشْنِيْكَ * وَ تَشْنَنَتُهُ شَدَن * اَزْضَرَب *

مکس وجاء بالسين و الصاد كليهما * مما كس و مكس كد و كاش كردن در بيع *

ملس ملاسة بالفتح نرمي * و نرم شدن * از گرم * املس نعت منه * و في المثل

هان على الاملس ملاقى الدبر يضرب في سوء اهتمام الرجل بشان صاحبه *

فالمليس الطحيح الظهور الدبر الذي دبر ظهره * املس بجستن * و قد بدغم

فيقال املس * و المليس بكسر اللام جيم يكثر * انده ست بختد و آگاه نشوي از *

و بالصاد ايضا * تملس نرم شدن * و رها يافتن * ميس بالفتح خرا ميدن * از ضرب *

فصل النون

نيس نيس بالفتح نحن كفتي * از ضرب * و ربها يستعمل منغيا * نيس بالفتح

پليد شدن از سمع * و بالتحرير و ككتف نعت منه * و قد يكسر الاول و يسكن الثاني

ولا تباع بر جس اذا رده نيس بالفتح بد اختري * نكوس جماعت * و بد اختري

شدن * از سمع * نيس يكسر الثاني و منكوس نعت بمعنى * منكيس بالفتح

بد اختري * مناكيس جماعت * نكاس بالفتح و شد الخاء المعجمة فروشد *

بها ثم و عبيد و حواري * نكاس بانضم خواب * و خواب شدن * از فتح و نصر *

نكيس نعت منه * تنكيس خورشني را خفته ظاهر كردن * نكيس بالفتح

جان و تي * و ذات * نفوس و انفس جماعت * و بالتحرير دم * انكاس

جماعت * انكاس بالفتح كرا نمايه شدن * از گرم * نفيس نعت منه * انكاس

جماعت * و يقال لان نفيس و نفيس اي مال كثير * تنفيس دور كردن غم *

تنفيس

نَفَس دَمِ هَر زدن * و دهیدن صبح * مَنافِستَ رغبت کردن در چیز *

نَفَس با لکسر سیاه و اَت * نَكَبِن بالفتح نکو نسا کردن * اَز نَصَر *

و بنا لکسر مر * ضعیف و خسیس و بخیل نعت * و بالضم غود کردن بیما ری *

و یستعمل مجهول * تَنَكَبِس نکو نسا کردن * تَأْمُوس بالفتح وضم

المیم راز * و صاحب راز *

فصل الواو

الْجَاس پنهان داشتن ترس * تَوَجَّس دریافتن * و سَوَّاس بالفتح اندیشه

بد * و سَاوِس جماعت * و طَّس بالفتح شکستن * و سخت زدن بمو ز *

و جزآن * اَز ضرب * و طَّيَس بالفتح کمریم تنور آهنین * و كَس بالفتح

کم شدن و کم کردن * اَز ضرب *

فصل الهاء

هَجَس بالفتح آواز نرم که شنود * شود و بفهم نیاید * و درآمدن اندیشه

بخطا * اَز ضرب * هَرَس بالفتح کوفتن * اَز نَصَر * هَرِيسَة نوعی از حلوا

که از آرد کنند و خرما و روغن میسازند * هَوَس بالتحريك نوعی از جنون * و حرص بسیار *

فصل الياء

يَاس بالفتح نا امید شدن * اَز مَع * يَمَس بالضم خشک شدن * اَز مَع * یا بیس نعت *

باب الشين فصل الهمزة

قَوْسٌ بِالْفَتْحِ كَمَا * تَقْوُسُ كَجِ شَدَن * وَكَو زَكْشَن اَز پِیْرِي * قِیَاسٌ بِالْفَتْحِ
 اَلْمَدَارَةُ كَرْدَن چِیزِی چِیزِی مَانْدَوِی در حَكَم * اَز ضَرْبِ * مَقَایِصَةِ وِ قِیَاسِ
 اَلْمَدَارَةُ كَرْتَن * قِیَاسٌ بِالْفَتْحِ لَعَبِ پِدَر قَبیلَةُ * وَجِ اَلْمَثَلِ تَمِیمِیَا مَرَّةً وَ قِیَاسِیَا اُخْرَى
 یَضْرِبُ لِّلْمَنْلُونِ الَّذِی لَا یَسْتَقِرُّ عَلٰی حَالَةٍ *

فصل الکاف

كَاسٌ بِالْفَتْحِ جَامٌ بِاَشْرَابِ بَابِ شَرَابِ * كَأْسَاتٌ وَكُؤُسٌ جَمَاعَتُ *
 كَسَنٌ بِاَضْمٍ وَشَدَّ السَّبَنُ مَعْرَبُ كَسٍ * كِنَاسٌ بِالْكَسْرِ خَوَا بَكَاهُ آهُوَ * كِیْسَنُ
 بِالْفَتْحِ كِیَاسَةُ بِالْكَسْرِ زَبْرُ كَبٍ * وَزَبْرُكُ شَدَن * اَز ضَرْبِ * كِیْسِنُ شَدَّ اَلِیَاءُ اَلْمَكْسُورَةُ
 نَعْتُ * اَكْیَاسٌ جَمَاعَتُ * كِیْسِنُ بِالْكَسْرِ كِیْسَةُ سِیمُ * اَكْیَاسٌ جَمَاعَتُ اِیضًا *

فصل اللام

لَبِيسٌ بِاَضْمٍ پُوشِیدَن جَامَةُ * اَز سَمْعِ * لَا بَیْسَ نَعْتُ مِنْهُ * لِبَاسٌ بِالْكَسْرِ
 جَامَةُ * وَ پُوشِشُ * مَلْبَیْسٌ بِالْفَتْحِ مَثَلُهُ * مَلَا بَیْسَ جَمَاعَتُ * لَبُؤُسٌ بِالْفَتْحِ
 زَرَةُ * وَ بُو شَشُ * لَبِیْسُ بِالْفَتْحِ پُوشَانِیدَن كَارِبَرُ كَسِی * وَ آمِیخْتَن تَارِیكِی *
 بَارُو شَنَائِی * اَز ضَرْبِ * وَ حِیلَةُ * وَ مَكْرُ * لُبَیْسَةُ بِاَضْمٍ شَبَهَةُ * لُبَیْسَةُ بِالْكَسْرِ حَالَتُ
 اِلَاسٌ پُوشِیدَن * اِلَاسٌ پُوشَانِیدَن * اَلْبِیَاسُ پُوشِیدَةُ شَدَن كَارِبَرُ كَسِی *
 مَلَا بَیْسَةُ دَر هَم آمِیخْتَن * نَلْبِیْسُ مَكْرُ كَرْدَن * وَ عِیْبُ مَتَاعِ بَر خَرِیدَن
 پُوشَانِیدَن * تَلْبِیْسُ دَر آمِیخْتَن * وَ جَامَةُ پُوشِیدَن لَبِیْسُ بِالْفَتْحِ سَوْدَن * اَز نَضَرِ
 كَمُضْرَبِ

و ضرب * لا مَنَسَ نعت منه * التماس چیزی جستن * مِلَا مَسَّة جِباع کردن *
 تَلَمَس در پی چیزی جستن * مَتَلَمَس بکسر المیم الثانی لقب جریر شاعر که در
 گفتن هجو و غزل معروف است * و قصه کینه اش چنین است که متلمس و شاعری دیگر
 که نام او طَرَفه بود هر دو نزد نَعْمَان بن مُنْذِر با میید جدوی و عدلا یا شتافتند
 و نعمان بسبب این که ایشان قبل ازین هجوش کرده بودند کینه دشمنی
 میداشت پس هرگاه که نزدش رسیدند و مدائح را بر او خواندند خطی نوشته
 بهر یکی داد و گفت که نزد حاکم هَجْران که نام شهر یست رفته آنچه که درین
 خط نداشتند ام از و حاصل کنید در اثنای راه متلمس خط خود را کشود نابیند
 چه نوشته است دید که جهت قتلش نوشته پس خط را چاک کرد و راه شام
 گرفت و متلمس هر چند حال خود بطرفه نقل کرد اما طرفه شنوا نشد خط را
 رسانید و بقتل رسید * لَوْس بالفتح خوردن * و چشیدن * از نصر * لَیس
 بالفتح فعلیست غیر متصرف دالت میکند بر نفی حال *

فصل المیم

مَرَسَّةٌ بِالْحَرْبِکَ رَسَن * مَرَس جَذف الهاء جماعت * أَمْرَاس جمع الجمع *
 مِمَارِسَةٌ و مِرَاس عادت کردن * و تیمار نمودن * و پی چیزی مشقت دیدن *
 مَسَّس بالفتح سودن * از سمع و نصر * مِمَا سَنَة و مِمَا سَ با یکدیگر سودن *
 رَدَن * مَغْصَص بالفتح در دی که در شکم عارض شود از کشش و وده

المشددة فرودگاه * و منزل * عطاس بالضم عطسه دادن * از نصر و ضرب *
 و دمیدن صبح * معطس بالفتح و فتح الطاء و کسر ها بینی * معاطس جماعت *
 عكس بالفتح و از کونه کردن * از ضرب * انعكاس و از کون شدن * عكس
 به افتح ناقه سخت دم د راز * عنوس بضم تین دیو ماندن دختر در خانه
 فی شوهر * از نصر * عانس نعت مزه * تعنيس مثله * عینس با کسر شتران سپید
 سرخ موی * جوع آیس و عیساء * عیس با کسر و انقص نام پیغامبری * و نام مردمان *

فصل الغین

عرس بالفتح درخت نشان دادن * ارض * و درخت * مقرس بالفتح جای درخت نشان دادن *
 مقرس جماعت * و قد يستعار له آة * غسان بالفتح و شدالین قبیله از یمن *
 مغناطیس بالفتح سنگ آهن ربا معرب * عکس بالتحریر تاریکی آخر شب *
 تغلیس بتاریکی شب کاری کردن * و بجائی آمدن * غمس بالفتح باب فرو
 بردن * از ضرب * اهر غموس بالفتح کار سخت * یمین غموس سو کند دروغ
 یکانه فرو برنده * انغماس باب در آمدن *

فصل الباء

فأس بالفتح تبر * و استخوانی که بر کمر کردن برآمده * وضع اندس علی الراس
 مثل است در اقدام بر امری و بجا آوردن آن * فرس بالتحریر اسب * فراسة
 به افتح سوار شدن * و دانستن * از کرم * فارس نعت * فرسان بالضم جماعت *

قِرَابَة بالكسر دَانَائِي به نشان * قَرِيصَة شكار * اقتراس شكار کردن * تَقَرُّس

بعلامت دانستن * قَرَن وُس بالکسر وفتح اندالستان * وبهشت * نَقَس

بافتح شکستن مرغ بیضه را از جهت افساد * یا از جهت بر آوردن بچه * از ضرب *

وبالصاد ایضا * فَلَاس بالفتح پیشیز * افلاس بی چیز و محتاج شدن * مُفْلِس

نعت منه * مَغَالِبِس جماعت * بزیاده الیاء با شباع الکسر * اَفْلَس کفیل

منه علی خلاف القیاس * تَفْلِیس بافلاس منسوب کردن * و نام شهری در آذربایجان *

فصل القاف

قَبَس بالتحریر پاره آتش * وبافتح آتش گرفتن * از ضرب * وفائده گرفتن *

قابس نعت منه * قَبَسَة العجلان بالفتح مثل فی السرعة * اقباس آتش وفائده دادن

کسی را * اقنباس آتش وفائده گرفتن * تَقْنِیس بپاکی منسوب کردن *

وپا کیزه نمودن * قَرَس بالفتح سخت شدن سرما * و فرودن آب * از ضرب *

قَرِیس وقارس نعت * بَرَق قارس ای شدید * تَقْرِیس سرده کردن *

وپزمرده ساختن * قِرطاس بالضم واکسر کاغذ * ونشانه * قَرطیسه بنشانه

رسیدن * قَسُّ بِن سَاعِدَة بالضم نام حکیمی در عرب که بسیار بلیغ و فصیح

زیان بود * وبافتح مهر ترسایان * تَقْنِیس پرسیدن خبر * قَسطاس بالضم

والکسر ترازو * تَقَامَس پس ماندن * اقْنِیَاس سخت پیر شدن * تَقْلِیس

پوشیدن * فَمِیس بالفتح غوطه دادن * از ضرب * قَنْمِیس بفتح من اعلام النساء *

كَ نَسْ بِا لْتَحْرِكْ جَرَكْ وِرِيْمَاكِي * اَلْ نَاسْ جِمَاعَت * وِرِيْمَاكْ شَدْن * اَزْمَع *
 تَدْنِيْسْ مَتَعْدْ مَذْ * كَوْسْ بِا لْفَتْحْ بِعَايْ كَوْفَتْن * اَزْ نَصْر *

فصل الرء

رَأْسْ بِا لْفَتْحْ سُر * رُؤُوسْ جِمَاعَت * وِسْرْدَار * رَأْسُ دُكَّانْ سُر وِرِي * وِسْرْدَار
 شَدْن * اَزْمَع * رَأْسْ مَهْتَرْنَعْت * رَأْسُ اَلْمَالِ سِرْمَايَه * رَجِسْ بِا لْكَسْ
 بِلِيدِي * قُرْ جِسْ بِا لْفَتْحْ وِكْسِرْ اَلْجِيمْ نَرَكْسْ مَهْرَبْ * وَاَلْتَوْنْ زَاكْدَه * رَسِيْسْ
 كَكْرِيْمْ نَابِتْ * وَقَائِمْ * وَاغَا زَتَبْ * وِهْرْ حِيْزْ كَدْ نَاشْد * رَمَسْ رَا لْفَتْحْ خَاكْ كُورْ
 اَرْمَاسْ جِمَاعَت * وِپوشِيْدَه دَاكُنْ حِيْزِي * اَزْ نَصْر *

فصل السمين

سَمْنْ بِا لظَمْ وِ بَضْمَانِيْنْ شَشْ اَكْ * اَسْمَلْ اَسْ جِمَاعَت * سَمَلْ يَمَسْ مَثَلْ سَدَسْ *
 سَمْنْ بِا لظَمْ اَلْمِيْنْ وَاَلْدَالْ دِهِيَا * سَمَانْ بِا لْفَتْحْ نَامْ هَرْدَارْ كَدَايَانْ * سِدِيَا سَهْ
 بِا لْكَسْ رَعِيْتْ دَارِيْ كَرْدْن * اَزْ نَصْر * وِنَاكَهْدْ اَشْتِنْ * سُوْسْ بِا لظَمْ مَوْضِعِيْ دَرْ عِرَاق *

فصل الشين

شَنَسْ بِا لْفَتْحْ اَفْأَبْ * شُومُسْ جِمَاعَت * وِدْ شَهِيْ پَدْ بِدْ كَرْدْن * اَزْ نَصْر *
 شُومُسْ رَا لْفَتْحْ نَعْتْ مَذْ * اِيْ بِدْ خَوْ وِسْرْ كَشْ * وِجَعِيْ شَرَابْ مَسْكُوْ وَتَنْد *
 شَاهْ بِا لظَمْ اَبْضَا نَعْت * شَوَا مَسْ جِمَاعَت *

فصل الضاد

ضِرْس با کسر دندان * اَضْرُس جماعت * تَضْرِبَن بدنکه ان کز ییدن *

فصل الطاء

طِرْس با کسر کاغذ و صحیفه * طُرُوس جماعت * طِيلَسَان بفتح الطاء و تثلیث

اللام چادر * طِيَالِسَة جماعت * تَطْلُس جادریوشیدن * طُمُوس بضم طین

ناید بد شدن * از نصر * طُمُس با لفتح متعد منه : از ضرب * طُنْفَسَة با لفتح

یا کسر تو شک * و فرش * طُنَا فِس جماعت * طُوس با لضم شهری معروف

درخراسان * طاس معروف *

فصل العين

عُبُوس بضم طین ترش روئی کردن * از ضرب * عُبُوس با لفتح ثعت منه * عَبَس

بالفتح پدر قبیله * عَبَس روی ترش شدن * عَمَبَس و عَمَسَة با لفتح شیر *

أَبُو الْعَمَبَس نام مردی * عَرُوس : القحزن و موردنوخواسنه * عَرَّاس جماعت *

و نام مردی * وَفِي الْمَثَلِ لَا عِطْرَ بَعْدَ عَرُوسٍ اصلش اینست که عروس زوج اسماء هرگاه *

ونات کرده زوجة اش بعقد دیگری در آمد که نهایت بخیل بود روزی زوج نا فی گفته

كَهْ ضَمِّي إِلَيْكَ عِطْرَكَ در جواب گفت لَا عِطْرَ بَعْدَ عَرُوسٍ یس مثل

کشت در نگو هشنکا هداشتن حین وقت حاجت * عَرُوس با کسر زن باشوی *

عَرَّس و عَرَّسَة با کسر و شد الرء الکسور : بیشه شیر * تَعَرَّس در آخر شب

فرود آمدن مسافران بجهت خواب * و اقامت کردن * مَعَرَّس بفتح الرء

جوس جَس جَلَسَ
 جرس بالفتح اواز * وبالتحریر درای * تجسس جستن * جلوس بضمین
 نشستن * از ضرب * جالِس نعت منه * جَلَّاس جماعت * جَلِیس هم نشین *
 مَجْلِس بالفتح و کسر العین نشستگاه * مَجَالِس جماعت * جَلَس بالفتح
 بنجد شدن * از ضرب * جالِس نعت منه ایضا * مُجَالِسَة هم نشینی کردن *
 جنس بالکسریک گونه از هر چیزی که در روی کونها باشد * أَجْناس جماعت *
 تجنیس یا چیزی مانند شدن * و در اصطلاح اهل بلاغت آورده دو کلمه منقذ اللفظ
 و مختلف لمعنی جوس بالفتح در سرائی کشن برای غارت * از نصر *

فصل الحاء

حبس بالفتح باز داشتن * وقید کردن * از ضرب * وَحْبِیس اسبی که در
 راه خدا وقف نموده باشد * أَحْبَاس باز ایستادن بول * متعدد و لازم *
 حَلَس بالفتح بکمان سخن گفتن * و دانستن * از ضرب * حَرَّاسَة بالکسر نگاهبانی کردن *
 از نصر * حارس نعت منه * أَحْتَرَّاس خود را نگاه داشتن * حبس بالکسر
 دانستن * و دانش * أَحْسَاس دریافتن * تَحْسِیس خبر پرسیدن * و شنودن *
 احسازس ملازم و متصل شدن * مَا حَوَّضَ حَلَسَ بالکسر اِذْ اَلِزَمَهُ وَلِصِقَ بِهِ *
 حلس

فصل الخاء

خدوس خرس خندَرِیس بفتح الخاء و الدال و کسر الراء شراب کهنه * خرس بالتحریر
 کنکی * و کنگ شدن * از سمع * أَخْرَس و خَرَّعَاء نعت منه * أَخْرَس کنگ
 کردن

كُودَن * خَسَا سَهْ بِالْفَتْحِ حَقِيرٌ وَنَاكِسٌ شَدَن * اَز سَهَج * خَمْسِيْسُ فَرُو مَائِي *
 نَعْت مَنَه * اِسْتَحْسَانُ خَمْسِيْسُ شَمُودَن * خُنْفَسَاءُ بِضَمِّ اَلْهَاءِ وَ اَلْغَاءِ وَ اَلْمَدِّ
 جَانُورِي كَنْدَه بُوِي * وَ خَبَزْدُوك * خَنَافِيْسُ جَمَاعَت * خُلْسَهْ بِاَضْمِ رِبُودَه *
 خُلْسُ بِتَخْرِبِكَ الْعَيْنِ جَمَاعَت * اِخْتِلَاسُ رِبُودَن * مُخَالَصَةُ مَنَاجِي *
 خَمْسُ وَ خَمْسَهْ بِالْفَتْحِ پَنج * خَمْسُونِ پَنجَاه * خَامِسُ بَنَجْم * يَوْمُ الْكَمِيْسِ
 رُوزِ پَنجَشَبَه * خُنْدَسَاءُ بِالْفَتْحِ وَ اَلْمَدِّ نَامُ زِي شَاعِرَه فَصِيْحَه خَوَاهِرُ شَاعِر *
 خَمِيْسُ بِالْفَتْحِ غَدْر كَرْدَن بَكْسِي * اَز ضَرْب * وَ بِاَلْكَسْرِ اَنْجَوَه دَر خَت وَ بِهِيْشَه شِيْر *

فصل الدال

دِ بِيْسُ بِالْكَسْرِ دُشَاب * وَ شِيْرَه خُرْمَا * دُ بِيْسُ اَسَدِي كَاكَمِيْتِ فَا مَلِكِي
 اَرْمَلُوكِ عَرَبِي كَهْ مَنَاقِبُ كَثِيْر دَا شَت * دِ رُوسُ بِضَمِّ تَيْنِ كَهْنَه شَدَن جَا مَه *
 وَ اِبْدَه كَشْتَن نَشَان * دِ رِبِيْسُ نَعْت مَنَه وَ نَاپِيْد بَد كَرْدَن * اَز نَصْر * دِ اَرِيْسُ
 نَعْت مَنَه * دِ رُوسُ بِالْفَتْحِ خَوَانْدَن كِتَاب * وَ خَوَانْدَن * اَز نَصْر * مَدْرَسَه
 بِالْفَتْحِ جَايِ دَرَس * مَدَارِيْسُ جَمَاعَت * تَدَارِيْسُ خَوَانْدَن اَز كِتَاب *
 اِنْ رِبِيْسُ بِالْكَسْرِ نَامُ پِيْغَامْبَرِي * وَ ابْنِ اِنْ رِيْسُ كَنْبَتِ اِمَامِ شَاْفَعِي *
 دِ رِ بِيْسُ بِالْفَتْحِ اَلدَّالِيْسُ وَ كَسْرُ الْبَاءِ اَلْمَوْحِدَةُ سَخِيْ وَ بِلَا * وَ كَنْدَ بِيْر *
 نَدْلِيْسُ پَنَهَان كَرْدَن عِيْبِ مَتَاعِ بَر خَرِيْدَار * وَ خِيَانَت كَرْدَن * دِ فَرِيْسُ
 بِالْفَتْحِ سَخْت تَارِيَكِ شَدَن شَب * اَز نَصْر وَ ضَرْب * لَيْلُ دَا مِيْسُ شَب تَارِيَكِ *

هُوَ زَبَالٌ فَتَجْ شَهْرِي د رمیدان بصره و فارس * و آن هفت شهرند با هم متصل
و از جهت اتصال لا یقال الا الا شَواز و لا یفرد واحدة منها *

بَاب السِّینِ فَصْل الِهْمَزَةِ

أَسَّ بِالضَّمِّ بِنِیَادٍ * أَسَّاسٌ بِالْفَتْحِ مِثْلُهُ * تَابِیْدٌ بِنِیَادٍ نِهَادٌ * مَوَالِسَةٌ
خِیَائِلٌ وَ قَرِیبٌ كَرْدَنٌ بِكَسْرِی * أَمْسِیْنَ بِالْفَتْحِ وَ كَسْرُ الْآخِرِ عَلَى الْبِنَاءِ دِی *
و یُقَالُ صَارَ الْیَوْمَ أَمْسٌ أَوْ مَضَى وَ مَا یَقِی مِنْهُ شَیْءٌ * اِنْسَ بِالْكَسْرِ مَوْنَسٌ وَ هِمٌّ نَشِیْنٌ *
أَنْزِیْسٌ مِثْلُهُ * اُنْسَ بِالضَّمِّ مَحَبَّتٌ وَ دُوسَتٌ * وَ آ رَامَ بِنِیَادٍ حَبَزِی * اَزْ سَمْعٍ *
أُنَّاسٌ بِالضَّمِّ وَ اِنْسٌ وَ اِنْسَانٌ بِالْكَسْرِ فِیهِمَا مَرْدٌ * وَ قَدْ كُذِّفَ مِنَ الْاُنَّاسِ
الِهْمَزَةُ فِیْقَالُ اِنْنَّاسٌ * اَلْاِنْسَانُ الْعَمِیْنُ مَرْدٌ جَشَمٌ * اِیْنَّاسٌ اِنْسَادَانٌ *
وَ دَبْدَنٌ * وَ دِالنْسُ * وَ مَوْنَسٌ كَشْتَنٌ * اِسْتَبْنَّاسٌ آ رَامَ بِنِیَادٍ حَبَزِی *
وَ اُنْسٌ كَرَفْتَنٌ وَ حَشِیْ اَزْ مَرْدَمٍ * تَنْزِیْسٌ اِنْسٌ دَانٌ * مَوَالِسَةٌ كَسِی رَا مَوْنَسَ
كَرْدَنٌ * اَسَّ بِالْمَدِّ دَرِخْتٌ مَوْرَدٌ * اَوُسٌ بِالْفَتْحِ عَطَادَانٌ * اَزْ نَصْرٍ *
اَوُسٌ كَكُمَبَّتٌ نَامُ مَرْدِی اَزْ تَابَعِی كَهْ بَرُ شَدَّ وَ وَرَعٌ مَعْرُوفٌ اسْت *
اِیَّاسٌ بِالْكَسْرِ نَامُ مَرْدِی مَعْرُوفٌ دُرْ زَبَرَكِی وَ دَانَا ئِی كَهْ قَاضِی بَصْرَه یَوَدَّ *

ابو یاس کنیت خِلال *

فصل الباء

بَسَّ بِالْفَتْحِ عَذَابٌ * وَ حَتِی * وَ حَتَّ جَنْبِیْ شَدَنٌ مَرْدٌ * اَزْ كَرَمٍ * بَوَسَّ بِالضَّمِّ

وَبَوَّسَى بِالضَّمِّ وَالْقَصْرِ نَحْتُ حَاجَتَهُنَّ شَدَّانَ * أَوْ سَمِعَ * يَوْمَ بَوَّسَى بِالضَّمِّ
 رَوْزِ نَحْتِ وَفَقَرٌ * بَبُوسَ بِالْكَسْرِ وَفَتْحِ الْآخِرِ قَدْ دَمَّ غَيْرَ مَتَصَرَّنٍ * بَبُوسَ بِالْفَتْحِ
 اِنَّكَ * وَكَمْ كَرْدَنَ حَقِّ كَسِي رَا * اَزْ فَتَحِ * بَبُوسَ بِبَتْنِ بِالتَّثْلِيثِ دَعَاءُ لِلْغَنَمِ
 وَالنَّاقَةِ * بَبُوسَ بِالْفَتْحِ نَاقَةُ كَهْ وَفَتْحِ دُوشِيدَنَ بَرَايِ نَوَاحْتَنِ اَنْ كَلِمَةُ بَسَ بَسَ
 كُونَدَ * وَنَامَ زَنِي اَزْ بَنِي عَمِيمِ كَهْ مِثْلَ مِيَزَنَدَ اَزْ وَبَشُو مِي * بِقَالَ اَشَامُ مِنَ الْبَسُوسِ
 اَوْ مِنْ حَرْبِ الْبَسُوسِ * قِصَّةُ اَشْ جَنِينِ اسْتَكْ كَهْ بَسُوسَ نَاقَةُ دَاشْتِ رَوْزِي دَر
 كَشْتِ كَلْبِ بَنٍ وَكَلَامُ قَتْلَا كَلْبِ اَوْرَا كَشْتِ وَازْ بِنِ جِهَتِ مِيانِ كَلْبِ رَقْبَا تَلْ
 بَسُوسَ تَا جِهَارِ سَالِ حَرْبِ وَقَتْلَا بُوْدَ پَسِ مِثْلَ كَشْتِ دَر شُومِي وَدَرَا مَرِي كَهْ حَاصِلِ
 شُوْدَ بَعْدِ رَفْعِ بَسِيَارِ * اِبَسَا سَ نَوَاحْتَنِ نَاقَةُ نَزْدِيكِ دُوشِيدَنَ * وَبَسَ بَسَ كَفْتَنِ
 بَرَايِ نَوَاحْتَنِ * اِبَلَسَ نَوَمِيدَ كَرْدَنَ * وَانْدَوَهْ كِينِ نَمُودَنَ * اِبَلَبَسَ بِالْكَسْرِ
 دِيو * وَنَا امِيدَ اَزْ رَحْمَتِ حَقِّ * بَلَقَيْسَ بِكَسْرِ الْبَاءِ وَالْقَافِ كَعْفَرِيَّتِ نَامِ
 مَلَكَةِ شَهْرِ سَبَا كَهْ بَزَوْجَةُ حَضْرَتِ سَلِيمَانَ بَيْغَا مَبْرُوصِي اَللَّهِ عَلَيْهِ اَشْتِهَارُ دَارِدِ *
 تَبَهَنَسَ خَرَامِيدَنَ *

فصل التاء

تَرْسَ بِالضَّمِّ سَبْرٌ * تَغَسَّسَ بِالْفَتْحِ هَلَاكُ شَهْنِ * وَبَرُوِي اَفْئَادَنَ * اَزْ سَمِعَ * وَنَقَالَ
 تَعَسَّاهُ اِي هَلَاكِي بَادَ بَرَايِ اَوْ * تَبَيَّسَ بِالْكَسْرِ كَعْفَرِيَّتِ نَامِ شَهْرِي مُتَّصِلِ مَصْرُ

فصل الجيم

اعوا از دشوار شدن کار و درویش گشتن *

فصل الغین

تَحْرَزُ بِالْفَتْحِ رِکَابَ جَرْمِینِ کِهْ بِرِپَالَانِ نَهْنْدُ * غَرِیْزَةُ کُکْرِیْمَةِ سَرِشْتِ
وَحَلَقَتِ * غَرَاتُ جَمَاعَتِ * غَمِیْزَةُ عِیْبِ *

فصل الفاء

اسْتَفْزَازَ سَبْکِ کَرْدَانِیْدَنِ تَرَسِ کَسِی رَا * فَوْزَ مَفَازِ بِالْفَتْحِ رَسْتَنِ * وَپِیْرُوژی
یَا فَنَنِ * اَزْ نَصْرِ * وَبِیَا بَانَ قَطْعِ کَرْدَنِ * فَاَنْزَ نَعْتَ مِنْهُ * مَفَازَةُ بِالْفَتْحِ بِیَا بَانَ
وَجَايِ رَسْتَنِ * مَفَاوِزِ جَمَاعَتِ * اِفَازَةُ رَفْتَنِ *

فصل الکاف

کَرَّازَ بِالْفَتْحِ وَشَدَّ الرِّاءَ مِیْشِیْکِهْ خَرْحِیْزُهُ شَبَانَ بَرْدَارْدِ * وَبِالضَّمِّ کَوْزَةُ تَنْهْ
* هَنْ * کَزَازَةُ بِالْفَتْحِ تَنْدَمَزْ * شَدَنِ * اَزْ نَصْرِ * رَجُلٌ کَزَّ بِالْفَتْحِ اَیْ تَنْدَمَزَاجِ
وَحِیْلِ * کَنْزَ بِالْفَتْحِ کَنْجَ نِهَادَنِ * اَزْضَرْبِ * وَکَنْجِیْنَدِ * کُنُوزِ جَمَاعَتِ *
اَکَنْنَازَ دَرْخَزِیْنَدِ نِهَادَنِ * وَپَرِشَدَنِ *

فصل اللام

لَزَّ بِالْفَتْحِ اسْتَوَارِیْسْتَنِ * اَزْ نَصْرِ * مَلَّازَةُ وَلِزَّازُ بِاِھِمْ خُصُومَتِ کَرْدَنِ *
لُغَزَّ بِالضَّمِّ جِیْسْتَانِ * اَلْغَازِ جَمَاعَتِ * اِلْغَازِ جِیْسْتَانِ وَکَلَامِ مَبْهَمِ وَمَشْکَلِ
کَفْتَنِ * لَكَزَّ بِالْفَتْحِ مَشْتِ وَکَلَدِ بَرِ سِیْنَهْ زَدَنِ * اَزْ نَصْرِ *

فصل الميم

مَزَاةٌ بِالْفَتْحِ ثَرِيٌّ * مَزُوْةٌ بِالضَّمِّ فِيهِمَا تَرَشُّ شِيْرٌ بَيْنَ مَزَّةَ * هَمِيزٌ بِالْفَتْحِ جَدَا
كَرْدَنَ * اِزْضَرْبَ * تَهْمِيْزٌ جَدَا كَرْدَنَ * اِهْتِيَاْزٌ وَتَهْمِيْزٌ جَدَا اِشْدَنَ *

فصل النون

نَجَزٌ بِالْكَرْبِ سَبِيْرِي شَدَنَ * اِزْضَمَّ * وَبِالسَّكُونِ رَوَا كَرْدَنَ حَاجَتَ * نَجَازٌ بِالْفَتْحِ
مَثَلُهُ * اِزْضَرْبَ * نَجَزٌ بِالضَّمِّ نَزْدِيْكَ بِرَوَائِيْ * اِنْجَازٌ رَوَا كَرْدَنَ حَاجَتَ *
وَرَأْسَتْ كَرْدَنَ وَعَدَهُ * اِسْتِنْجَازٌ حَاجَتَ رَوَائِيْ حَوَاسْتَنَ * نَشُوْرٌ بِضَمِّ تَيْنِ
مَخَالَفَتٌ وَنَاسَا زَوَارِي كَرْدَنَ زَنَ بِاَشْوِيْ * اِزْضَرْبَ * نَشُوْرٌ بِالْفَتْحِ وَالتَّكْرِيبِ
بِرَجَسْتَنَ * اِزْضَرْبَ * وَجَاى بِلَنْدَ * نَشُوْرٌ جَمَاعَتَ * نَهْرَةٌ بِالضَّمِّ فَرَصَتَ
وَعَنِيْمَتَ * مَنَا هَرَّةَ بِجِيْزِي نَزْدِيْكَ شَدَنَ * وَتَجَوَائِي رَسِيْدَنَ *

فصل الواو

وَجِيْزٌ سَخْنٌ مَخْتَصِرٌ * اِلْجَازٌ مَخْتَصِرٌ كَرْدَنَ كَلَامَ رَا * وَخَزٌ بِالْفَتْحِ نِيْزَةً خَسْتَنَ *
اِزْضَرْبَ * اِيْعَازٌ اَمْرٌ كَرْدَنَ * وَبِيْشِ اَمْدَنَ بَكَارِي * وَتَزٌ بِالْفَتْحِ وَالتَّكْرِيبِ شَتَائِيْ *
اِسْغَازٌ جَمَاعَتَ * وَيَقَالُ لَحْنٌ عَلَا وَفَازَايَ عَلَى سَغَرٍ * وَكَزٌ بِالْفَتْحِ مَشَتْ بِرِ
رَنَخَ زَهَنَ * اِزْضَرْبَ *

فصل الهاء

جَذْبَانِيْدَنَ * اِزْضَرْبَ * هَرَّةٌ بِاَلْكَسْرِ نَشَاطٌ وَشَادَ مَائِيْ * اِهْتِزَازٌ جَنْبِيْدَنَ *

اَحْرَازِ فَرَاهِمِ آوردن * نَحْرِزِ پرهیز کردن * حَزَازَة بافتن سوزش دگر
ازخشم و جز آن * حَفَزِ بافتن جنبانیدن و راندن * اَضْرِبِ احتقار بر سر د و پای
نَشَنِ * نَحْفَزِ آماده شدن * مَاحُودِ من قول العرب تحفز في مشيئة اي اجتهد
يعني سعی کرد در رفتن خود * جَوَزِ بافتن کرد آوردن * اَزْصِرِ حوزه بافتن
ناحیه * اَلْکِیَازِ برکشتن و جمع شدن و میل کردن با مری

فصل الخاء

حَبَزِ بالضم نان * خَرَزِ بافتن درز موزه دوختن * اَزْصِرِ خراز بافتن
والشد و زنده * خَرَزَة بالتحریر مهر * خَرَزِ بحدف الاء جماعت

فصل الدال

دَ رُوزَة در موزه سری نمودن * و کارهای دُون کردن * مَثَلِ جولای و در بانی
مُعَرَّبِ * دَ هَلَبَزِ با لکسر معروف * یعنی مکانیکه بر درواز * سَوا باشد
دَ هَلَبَزِ جماعت

فصل الراء

رَجَزِ بالتحریر نوبی از جوار و وزان شعر * الرَّجُوزَة بالضم مثل العجوبة شای
اراجبر جماعت * اَرْتِجَازِ شعر در حو کفتن * مَرَّ كَزِ بافتن میان دایره * و
و جای باش * مَرَاكِزِ جماعت * اَرْتِکَازِ بر کمان تکیه کردن * رَمَزِ بافتن بلب
و پروانه * اَزْصِرِ ضرب و اشاره * رُمُوزِ جماعت * رُوزِ
بافتن

فصل الثانی

شیران با کسر شوری معزوفه اوسک فارس * اشتمت از منقبض و گرفته خاطر شدن *

فصل الضان

ضمیر بالتفتح کم کردن حق کسی را * از ضرب * قسمة ضمی * با کسر و القصرای

کم و بیش و مختلف *

فصل العین

عجز بالتفتح و كعْضُ سرین و من هر چیزی * أعجاز جماعت * عَجَز بالتفتح

ناتوانی * و ناتوان شدن * از ضرب * عاجز ناتوان * عَجَزَة بالتحريك جماعت *

عَجُوز بالتفتح کند پیر * عجائز جماعت * و شراب و ماده کاو * و بول الجوز

شیر کاو * أعجاز ناتوان کودا نیدن * عَزَة بالكسر و عَزَاة بالتفتح قوت و حیرگی *

و کرامی شدن * و دشوار و کمیاب کشتن * از ضرب * عَزَز نعت منه * عَزَّ بالكسر

ارجمندی * خلاف ذل * أعزاز عزیز و قوی کردن * و کرامی داشتن * تعزیز

گهرمند کردن تعزیز عزیز شدن * عكاز و عكازة بالضم و شد الكاف فیهما

هضای با سنان * عَنَز بالتفتح ماده بز * عَنَزَة بالتفتح قبيله * و پدر حیی *

عوز بالتحريك حاجت * و درویش شدن * و نایافت کشتن چیز * از سمع *

زبا کسر جامه کهنه * معاوز جماعت * و ختیما * و دشواریها *

بأنك كرا دن سكا ز سر ما * از ضرب * و خوي بد * هر با كسر كربه * نر * هر
 مونت منه * اقتصار شكستن * همز بالفتح ريختن آب واشك * از نصر *
 انهار ريوان شدن آب * انهار افتادن *

فصل الياء

يبرين بالفتح وكسر الراء شهور يست مقعدا اسكدرية * يبر بالضم وبضميتين
 آساني و فراخي * يبر اندك و آسان * ميسور آنچه آسان باشد * ميسرة
 بفتح الميم والسين دست چپ و توانكري * ايسار توانكر شدن * تيسر آما
 شدن * و سهل كشتن * ميسرة سوي چپ بردن * و با كسي آسان فرا گرفتن *

باب الراء فصل الباء

بروز بضميتين بيرون آمدن * و ظاهر شدن * وفائق كشتن بر كسي * از نصر *
 يترز بالفتح مرد پارسا * و سائل * اترتر با كسر زرخا نص * اتر از بيرون كردن *
 تبرز خارج شدي * و فزون شدن بر اقوان خود * و نام موضعي * مبارزة
 و بر از از ميان صف بيرون شدن بحرب * و دليري نمودن * برة با كسر هيات
 و سلاح * و لباس * ابتزاز ربودن * بازو بازي طائر يست شكري معروف *

فصل التاء

تموز بالفتح وضم الميم سختي كرما * و نام ماهي * رومي معرب *

فصل الجيم

جَزَزْ بِالْفَتْحِ بِرِيدَنْ * اَزْ نَصْرٍ * شَيْئٌ جَزَزْ بِالْقَمِ تَيْعٌ بِرَانٍ * اَجَزْ ثَمَّازْ

کرده آمدن بجای * و مهیا شدن بکاری * جَزَاَزَةٌ بضم الجیم ریزهای اَدیم

و چرم و کاغذ و جزین * جِلْوَاَزْ بِالْكَسْرِ سِرْهَنَكْ * و دامن برداره جَلَاوَزَةٌ جماعت

جَلْوَزَةٌ بِالْفَتْحِ سِرْهَنَكْ شَدَنْ * جَمْزَى بِالْفَتْحِ وَالْقَصْرِ ثَوِي اَزْ رِفْتَارِ شَتَائِي * اَزْ ضَرْبِ

جَمْزَى بِالْتَحْرِیْكَ خَرْتِیْزُورُ * جَنْزُ بِالْفَتْحِ پُوشیدن * اَزْ ضَرْبِ

مَجْنُوزِ كَسِي كه بر جنازه باشد * جَنَازَةٌ بِالْفَتْحِ وَالْكَسْرِ تَحْتَهُ كَهْ مَرْدَه رَا

بِرُوي بردارند * جَمَّائِزْ جماعت * جَوَازْ بِالْفَتْحِ رَوَائِي * و روا شدن * و گذشتن

از جائی * اَزْ نَصْرِ * جَائِزَةٌ صِلَه * و عطاء جَوَائِزْ جماعت * مَجَازْ رَا * و خلافت

حقیقت * جُوزْ ا بِالْفَتْحِ نَامِ بَرَجِي اَزْ بَرُوجِ فَلَكْ * و كو سپند میان سپید *

اَجَاَزَةٌ بِرِيدَنْ مَسَافَتْ * و گذرانیدن * و دستوری دادن * و صله دادن * و در

شعر مَصْرَاعِ دِیْكَوِي رَا عَمَامْ كَرْدَنْ * اَجْتِیَازْ بِكَزْ شَتَنْ * اِسْتِجَاَزَةٌ عَطَا

خواستن * و اجازت طلب کردن * تَجْوِيزْ رَوَا داشتَنْ * تَجَاوُزْ اَزْ حُدُودِ

گذشتن * جَهَازْ بِالْفَتْحِ و اَلْكَسْرِ رَخْتِ عُرُوسْ * و مسافر * و مرده * اَجْهَازْ

تجهیز را کشتن * تَجْهِيزْ سَا و كَرْدَنْ * و ساختن اسباب عُرُوسْ و مسافر * و دوآندن

اسب بركسی * تَجْهِيزْ آمادَه شدن بكارى *

فصل الحاء

حَاقَتْ بِالْفَتْحِ باز داشتَنْ * اَزْ نَصْرِ حَزَزْ بِالْكَسْرِ جَايِ اسْتَوَارَه * و ثغویده *

وجیزی اینک * تنقیر باز گاردیدن * وجیدن * نکره بفتح اول و کسر دوم
 • فاشناسایی * وضد معرفه * نکر بالضم مثله * و امر صعب و سخت که از و انکار کرد *
 شود * و شکفت * انکار مذکر شدن * و ناشناختن * تنکیر فاشناسا کردن *
 تنکر از حالی بکرد بدن * استمکار انکار کردن * نهر بفتح اول و کسر ثانی
 بلند * و پدر قبیله * امیر علی کیمیت پدر قبیله از قیس * نهر مثل بلند شدن *
 و بلندگی کردن * و غضبناک گشتن * نور بالضم روشنی * آنوار جماعت *
 و روشن شدن از نصر * نیز کسینعت * نیز آن شمس و ماه * نوار بفتح زین
 کوبزند * از مرد * و نام زن امرا القیس * منار بفتح نشانهاییکه بر راه *
 برپا کنند * نار آتش * نیز آن جماعت * نوبرة مصغره * نور بفتح شکوفه *
 آنوار ایضا جماعت * انارة روشنی کردن * و روشن شدن * متعدد و لازم *
 ابستنارة روشنی شدن * تنور دیدن آتش * تنویر روشن کردن * نهار
 بفتح روز * و بجه حباری * نهر بفتح جوی * آنهار جماعت * و بانگ برزدن *
 و زجر کردن * از من * انبار روان کردن آب و خون * و فراخ کردن زخم *
 انهار بانگ برزدن *

فصل الواو

و تر با تحریک پشم شتر * و اهلا لوبر مردمان هکرانشین * و تر با کسر کینه * و بفتح تنها
 و تنها کردن و کینه و رمودن * از ضرب * موثر آنکه کینه کشته خویش در دنیا بد * و جار
 با لفتح

بِالْفَتْحِ وَيَكْسِرُ خَانَهُ كَفْتَارَ وَجَزَّ أَنْ * وَثَرَهُ بِالْفَتْحِ تَرَكَ كَرْدَنْ * اَزْ سَمْعِ * وَفَعَلَ
 اِزْ بِنِ بَابِ قَلِيلٍ اِلَّا سَتَمَّ هَالِ سَتِ الْاَمْرُ وَمَضَارِعُ جَوْنُ ذَرَوْ تَذَرُّ * وَزَرَّ بِالْكَسْرِ
 كَرَانِي * وَبَزَّ * وَسَلَّحَ * اَوْزَارَ جَمَاعَتِ * وَزِيرَ نَائِبٍ بَادِ شَاهِ * وَطَرَّ
 بِالْتَجْرِیْكَ حَاجَتِ * اَوْطَارَ جَمَاعَتِ * وَعَمَّرَ بِالْفَتْحِ دُشَوَارَ * وَعُورَ جَمَاعَتِ *
 وَعُورَ ابْضَادَ شَوَارِ شَدَنْ * اَزْضَرْبِ * نَوَّغَرَ اَزْخَشَمَ بَرَا فِرْدَوْخْتَنِ * وَثَرَّ بِالْفَتْحِ
 مَالًا بِسِيَارَ * وَفُورَ بِضَمَّتَيْنِ وَفَارَةَ بِالْفَتْحِ تَمَامَ شَدَنْ * اِزْضُوبِ * تَوَفَّرَ اِفْزُونِ
 كَرْدَنْ حَقِّ كَسِي رَا * وَثَرَّ بِالْفَتْحِ كَرَانِ كَرْدَنْ كُوشِ * اِزْضَرْبِ * وَثَرَّ بِالْكَسْرِ
 خَرْدَارَ اِسْتَرِ * وَقَارَ بِالْفَتْحِ اَهْسَتَكِي وَحَلَمَ * وَثُورَ بِالْفَتْحِ نَعْتِ مَنْه * اَيْقَارَ
 كَرَانِ بَارَكِرْدَنْ * تَوَقَّرَ بَزْرَكِدَ اَشْتَنِ * وَكَثَرَ بِالْفَتْحِ اَشْيَانَهُ مُرَغَّ * اَوْكَارَ جَمَاعَتِ *

فصل الباء

مُهَاجِرَةٌ وَهَيْتَارَ بَاهَمَ دَشْنَامَ دَادَنْ * هَجَّرَ بِالْفَتْحِ وَهَجَّرَانَ بِالْكَسْرِ
 جَدَائِي * وَجَدَائِي كَرْدَنْ * وَتَرَكَ غُودَنْ * اِزْ نَصَرِ * هَجَّرَهُ بِالْكَسْرِ جَدَائِي وَدُورِي *
 هَاجِرَةٌ كَرْمَايِ نَيْمِ رُوزِ * هَوَا جَرِ جَمَاعَتِ * هَجَّيْرَ مَثَلِ هَاجِرَةِ * هَجَّيْرِي
 بِالْكَسْرِ وَشَدَّ اِلْجِيمَ وَالْقَصْرَ خَوْ وَعَادَتِ * هَجَّرَ بِالضَّمِّ كَلَامَ قُبُحِ وَيَهُودَةَ * هَذَرَ
 بِاِلْفَتْحِ وَالتَّخْرِیْكَ بَاطِلَ شَدَنْ خَوْ وَحَقِّ * وَرَا يَكَنْ رَفْتَنِ * اِزْضَرْبِ * هَذِيرِ
 بِاِنْكَ كَرْدَنْ كَبُو تَرَوْ شَتَرِ * هَذَانَ نَعْتِ مَنْه * هَذَرَ بِالْتَحْرِیْكَ بِيَهُودَةَ *
 نَحَّ بِبِيَهُودَةَ كَفْتَنِ * اَزْ سَمْعِ * مِهْنَارَ بِالْكَسْرِ بِسِيَارَ بِيَهُودَةَ كَوِ * هَرَبَرِ كَرِيمِ

شهر اناج آید و ماهیکه در کرمان آید * و یا دو ماه پیش موز و حویران * نجر
بالضم و اکسر اصل و حسب * نجران بالفتح شهری در یمن * نجر بالفتح شتر
کشتن * و سینه بریدن * از منع * و سینه * نجریر با کسر نیکوداننده * نکاریر
جماعت * نخر بالفتح پیوسیده و ریزه ریزه شدن * از سمع * نخر بکسر الثاني
نعت * نذر بالفتح تنها و غریب شدن * از نصر * و تنها نعت * نادر بکسر نعت
نران از جماعت * نذر بضم ن ترسانیدن * از سمع * نذر بکسر ترساننده نعت
منه * نذر بالفتح پیمان بشرطی * نذور جماعت * و واجب کردن چیزی
بر خود بشتن * از نصر و ضرب * و از اینجا است نذرت الله ای عهد کردم بخدا بفلان
چیز * و واجب کردم بر خود برای خدا فلان چیز را * انذار ترسانیدن *
و آگاهی دادن از بیم * منذر عزتة الغافل پدر نعمان که ملکی بود از ملوک
عرب * و او را ابن ماء السماء هم میگویند * و از جمله وجوه تسمیه یکی اینست
که مادر منذر را جهت صفای جمال و حسن طلعت او ماء السماء میگفتند *
پس منذر را ابن ماء السماء نام نهادند * و ابو المنذر کنیت مرغ خانکی ست
از جهت آگاهی دادن او خوابنده را * نزار بالفتح اندک شدن * از کرم * نزار
بکسر النون پدر قبیلہ * نسر بالفتح کرکس * نصور جماعت * استنصار کرکسی
کردن * نشر بالفتح بوی خوش * و گسترودن * و فاش کردن خبر * و زنده کردن *
از نصر * نشر بضم ن ترسانیدن زنده شدن * یوم النشور روز قیامت * و میگویند

جاء بِأَشْرَافِ نِيَّةٍ يَعْنِي آمِدِ كَسْتَرَفِدَ * كَو شَهَائِي خُودِ رَا يَعْنِي طَامَعٍ أَوَامِيدِ وَارِ *
 اَنْتَشَارِ پَرَا كَنْدَ * شَدِيدِ * اَسْتَنْشَارِ طَلَبِ ظُهُورِ اَمْرِی كَرْدَنِ * نَصْرَةَ بِالضَّم
 نَصْرَ بِالْفَتْحِ یَارِی دَادَنِ * نَصِيرَ یَارِی كَرِ * اَنْصَارِ جَمَاعَتِ * وَایضاً قَبِيلَةٍ *
 مَنصُورِ نَامِ مَلِكِی از عِبَاسِیَانِ * وَمَدِیْنَةُ الْمَصُورِ نَامِ بَغْدَادِ * نَصْرَانِ بِالْفَتْحِ
 نَامِ دَهْیِ سِتْ بِشَامِ * یَنْسَبُ اِلَیْهَا النَّصْرَانِی وَالنَّصْرَانِیَّةُ * وَهَمْ قَوْمٌ عَلِی دِیْنِ عِیْسَى
 عَلَیْهِ السَّلَامِ * نَصَارِیِ جَمَاعَتِ * اَسْتَنْصَارِ یَارِی خُورَاسْتَنِ * نَصْرَةَ بِالْفَتْحِ تَا زَهْ
 رَوْنِی * وَتَا زَهْ وَبَا آبِ شَدَنِ * اَزْ نَصْرِ * نَصَارَةَ بِالْفَتْحِ مِثْلُهُ * اَزْ سَمْعِ * نَصِيرُ نَعْتِ *
 نَاظِرِ مِثْلُهُ * نَوَاطِرِ جَمَاعَتِ * نَصَارَ بِالضَّم زَرَوْ خَالِصِ از هَر جِیْزِ * وَدَرْخَتِ
 نَبِجِ * تَنْهَضِيرِ تَا زَهْ رُوی كَرْدَانِیْدَنِ * نَظَرَ بِالِتَحْرِیكِ نَكْرِیْسْتَنِ دَر جِیْزِی بَتَأَمُّلِ
 نَظَرَةَ بِالْفَتْحِ مِثْلُهُ * اَزْ نَصْرِ * وَیَقَالُ نَظَرَ * وَنَظَرَ اِلَیْهِ اِی تَأَمُّلَهُ * وَنَظَرَ لَهُ اِی رَحِمَ
 لَهُ * نَاظِرِ نَعْتِ مِنْهُ * نَظَّارَةَ بِضَمِّ الْفَوْنِ وَفَتْحِهَا وَشَدَا لُطَاءِ جَمَاعَتِ * وَیَعْنِی
 چَشْمِ * نَوَاطِرِ جَمَاعَتِ * نَا طَوْرَةَ بِالْمَجْمَعَةِ وَنَا طَوْرَ بِالْمَهْمَلَةِ وَالْمَجْمَعَةُ نَكَاهَبَانِ *
 وَیَقْتَرِ * نَظِیرِ مَانَدِ * وَهَمَّا * نَظَاثِرِ جَمَاعَتِ * مَنظَرُ بِالْفَتْحِ جَا یِ نَظَرِ * وَرَوِ *
 اِنْظَارِ مَهْلَبَتِ دَادَنِ * وَتَاخِیرِ كَرْدَنِ * اِنْتِظَارِ چَشْمِ دَاشْتَنِ * مُنَاطَرَةَ بِاَهْمِ
 جَوَابِ وَسَوَالِ كَرْدَنِ * نِفَارِ بِاَكْسَرِ وَنُفُورِ بِضَمِّتَیْنِ رَمِیْدَنِ * اَزْ ضَرْبِ * تَنَافَرِ
 بِهَمْ بِحَاكَمِ شَدَنِ * مُنَافَرَةُ وَنِفَارِ بِاَكْسَرِ دَرْخَرِ بِحَاكَمِ شَدَنِ * وَخُصُومَتِ
 نِ * نَقَرَةَ بِالضَّم مِیْمِ كَدَاخَنَةِ * وَمَعَا كِچَا پُسِ سَرِ * نَقِیرِ چَا هَكَ دَانَةُ خَرْمَا

بافتح دند ان برهنه كردن * و تبسم نمودن * از ضرب * مكا شرة خنده نمودن *
 كُفِّر بالضم نا * پاسي كردن * از نصر * كُفِّر ان بالضم مثله * كافر نعت منه *
 كُفَّار بالضم و شد الغاء جماعت * و ايضا كافر يعني دريا * كُفَّارة بالفتح و شد
 الغاء كاري كه موجب دفع كذا * باشد مثل صوم و صدقة و جزآن * كافور
 خوشبو گيسست معروف * تكفير كفارة دادن * اكْفِهَر از روي ترش كردن *
 و تيمرة رنگ شدن * و برهم نشستن ابر * كَوَّر بالفتح بسياري * و زيادتي * كُوِّر
 بالضم پالان با ساختگي آن * اكْوَر جماعت * تكوير كردن * و پيچيدن *

فصل الميم

مَذَرَة و التخرىك كثر * و ده * مَذَر جماعت * اخل البذر ساكنان ده *
 مَذَر بالفتح كل كاري كردن * از نصر * مَذَر مرد ي بخيل * و التمش مخارف بود از
 جهت بخل و كثافت طبع * مَذَر شهرت بافت * مَذَرَة القوم بالكسر سبهم *
 مَذَر بالتخريك تباها شدن * از سمع * نَلَبُوا شَذَر مَذَر بالتخريك فيهما
 يعني رفتند پراكنده و منفرك * مَرَارَة بالفتح تلخي * و تلخ شدن * از سمع * مَرَّ
 بالضم تلخ و كلام بند * مَرَّ از بالضم درخت تلخ * مَرَّ بالفتح كذا شدن * و رفتن *
 مَمَر بالتخريك كذا * از نصر * مَرَّة بالفتح يكبار * مَرَّات و مَرَّار جماعت *
 مَرَبْرَة ككر بمة قوت * ابو مَرَّة بالضم كنيت ابليس * مَرَّار تلخ كردن *
 و تلخ شدن * استمرار استوار شدن * و بيوسه رفتن * مَصَر بالكسر شهر * اَمْصَار

جماعت و نام شهری * وكل سرخ * و مصر على مفعول التصريف رثك طرد * شدة
 بكل سرخ * مطر بالتحريك باران * امطار جماعت * مطر بالنسكون باریدن *
 از نصر * ما طر نعت منه * هوا طر جماعت * امطار بارانیدن * استمطار
 طلب باران کردن * امطار نلج کردانیدن * مكر بالفتح حيلة * و جارة *
 و فرقتی * از نصر * ما كرو مكار نعت منه * مهاكرة با کسی مكر کردن * مهور
 بالفتح کردیدن * و موج زدن آب * از نصر * مهر بالفتح جزاء * و گابین * مهور
 جماعت * و گابین کردن * از فتح * مهار بالفتح زبرك شدن * از منع * مهرة
 بالفتح بدر قبيلة كه اشيران نيك و تحبيب بدان منسوب میشوند * مهري
 بالتحريك شتر نيك و تحبيب كه منسوب اند * مهري * مهاري جماعت * مهر
 بالضم اسب جوان * و بالراء مؤنث منه * مهيرة كريمة زن آزاد * مهيرة
 و صغرة بهاء النخيل * و مهر بالفتح طء ام خورازیدن * از ضرب * امتيار طلب طعام کردن *

فصل النون

نمر بالفتح برداشتن * از ضرب * ومنه المنبر بالكسوة فتح الباء معروف * نمر
 بالفتح کشیدن بدرستی * از نصر * نمر بالفتح پراکنده کردن * و انداختن زره از تن *
 از نصر * و کلام غیر منظوم * و کلام غیر منظوم گفتن * نشرة بالفتح کوکبیست در برج اسد *
 و منزلیست از منازل ماه * نثار بالضم آنچه بر بزد از هر چیز * و بالکسر پراکندن *
 نثار پراکنده شدن * نجر بالتحريك تشنكي * و تشنه شدن * از سهح * و منه

اقرار سره کردن * و ثابت داشتن * استقرار قرار گرفتن * قصر بالفتح بستن
 یرکاری داشتن * از ضرب * قشر و قشرة بالکسر فیهما پوست درخت و جز آن *
قشر بالفتح پوست باز کردن از چوب و درخت و جز آن * از نصر و ضرب *
قشر نام کشی که او را بشومی مثل زنند * اقشعر از سوی برتن خاستن *
 و منقبض شدن * قصر بالفتح کوشک * و باز داشتن * و کوتاه کردن * از نصر *
قصور بضمین فروماندن بجز از چیزی * قصر کعبه کوتاهی * و کوتاه شدن *
 از کرم * قصیر نعت * و نام مولای جدیمة الارش * قصارى بالضم و القصر
 نهایت چیز * اقتصار کوتاه کردن * و باز ایستادن * اقتصار بر چیزی فرو
 ایستادن * و بسنده کردن بدان * تقصیر کوتاه نشستن در کار * و کوتاه
 کردن * تقصیر کوتاه شدن * تقاصر مثله * و کوتاه و اعمودن * قطر بالضم کرانه *
اقطار جماعت * و بالفتح باران * قطرة مثله * و چکیدن آب * از نصر *
يوم قَطَرٍ بالفتح الغاف و لطاء و کسرا لواء روز سخت * قعر بالفتح تک حاء
 و جز آن * قعر بالفتح بیابان بی آب و گیاه * قفار بالکسر جماعت * اقفار
 بصحرای بیرون شدن قمر بالتحریر مائه * و بالفتح غالب شدن در قمار بر کسی *
 از نصر * قمری بالضم و شد الیاء طائر یست معروف * قماری جماعت *
اقمار روشنی شدن و مهابت شدن * مقمار بکرو چیزی باختن * و نبرد
 کردن با هم بکرو * قهر بالفتح چیزی شدن و غالب آمدن * از منع *
قهر

تَهْقِيرَة باز پس کشتن *

فصل الکاف

كَبُرَ بالكسر و كَعَنَبَ بزرگ سال شدن * كَبُرَ بالكسر و قد يغمو * كَبْرَة
 بالفتح كهنه سالی * كَبْرَة بالكسر و كَبْرِيَاء بكسر الكاف و الراء و المده بزرگی * و بزرگ
 شدن * از کرم * كَبِير نعت منه * كَبِيرِيَّت بالكسر کو کرد * اَكْبَار بزرگ
 داشتن * و کبیر پند داشتن * تَكْبِير بزرگ شمردن * و الله اَكْبَر گفتن * تَكْبِير
 کردن کشی کردن * كَثْرَة بالفتح بسیاری * و بسیار شدن از کرم * كَثِير نعت
 منه * كُثِرَ بالنظم بسیاری * رَجُلٌ مَكْتَنٌ بالكسر ای کثیر الکلام * اِدْتَنَار
 بسیار گفتن * و بسیار مالدار شدن * تَكْثِير بسیار کردن اندین * تَكَاثُر با هم نبرد
 کردن به بسیاری مال و قوم * مَكَاتِرَة مثله * و زباد کردن * كَدَر بالتحريك
 تیرگی * اَكْدَار جماعت * و تیره شدن * از نصر * اَنكَدَار تیره شدن *
كَرَّ بالفتح باز کشتن * و حمله کردن * از نصر * كَرَة بالفتح جمله * كَرَّات جماعت *
تَكَرَّر بسی بر کرد اندین * كَسَر بالفتح شکستن * از ضرب * كَاسِر نعت *
كَسِير کرم شکسته * كَسَر بالكسر و يفتح کوانه خانه * و پاره * اَكْسَار
 جماعت * و جَفَنَة اَكْسَارِی کاسه بزرگ صاحب پارهای پیوسته * كَسْرِي
 بالكسر و القصص نام پادشاهی دوفرس که کسری پرویز نیز میگویند * و لقب
 پادشاه فرس * اَكاسِرَة جماعت * مَكَاسِرَة با کسی هم دیوار بودن * كَشَر

ناز* و نازیدن* از نصر* فَاخْرُكَرَ انما يع نعت* مَفْخَرٌ بالفتح چیزیکه بآن
 فخر کنند* مَفْخَرٌ جماعت* اِفْتِخَارٌ فخر کردن* مَفْخَرَةٌ و فِخَارٌ با هم
 فخر کردن* فِرَانٌ بالکسر مَفْرٌ بالتحریریکه کُتِبَتْ* از ضرب* فَرٌّ بالفتح د نِیَان
 ستون و نکر یستن* و باز کا و یذن از چیزی* از نصر* و عَيْنُهُ فُرَارَةٌ بنثلیث
 الغاء یعنی ذات او ظاهر کننده* حال است مثل است برای کسیکه ظاهر او دلالت
 کند بر باطن او* و دیدن او غنا بخشد از تفتیش حال او* اِفْتَرَارٌ ارب
 شیرین کردن* بخند* و ظاهر شدن* فُرَارَةٌ بالفتح پد رقبیلۀ از غطغان*
 فُرَارِيٌّ منسوب بوي* تَفْسِيرٌ هویدا کردن* و بیان نمودن* فِطْرَةٌ
 یا کسر آفرینش* فُطْرٌ بالفتح آفریدن* از نصر* اِفْطَارٌ روزه کشادن*
 اِنْفِطَارٌ شکافته شدن* فَعْرٌ بالفتح کشادۀ شدن دهان از نصر* فَعْرَةٌ بالکسر
 استخوان پشت* و زبوری که بصورت استخوان پشت سازند* و از آن استعاره
 میکنند بکلام نیکو* فَعْرٌ بتحریریکه الثاني جماعت* فَعَارَةٌ بالفتح بمعنی فَعْرَةٌ*
 فَعَارٌ بحذف الناء جماعت* فَعْرٌ بالفتح درویشی* فَعِيرٌ درویش* فَعْرَاءُ
 جماعت* فَاِزْرَةٌ سخی و بلا* نَوَاقِرٌ جماعت* مَفْقَرَةٌ بالفتح سبب فقر* مَفْاقِرٌ
 جماعت یقال سَدَّ اللهُ مَفْاقِرَهُ ای نیکو کند خدا اسباب فقر او را و غنی گرداند*
 اِنْفِقَارٌ رو بش کردن* و ستور بعاربت دادن جهت سوار بجا* اِنْفِقَارٌ دروید
 و محتاج شدن* فِکْرٌ اندیشه* اَفْکَارٌ جماعت* فِکْرَةٌ بالکسر مثله* فِکْرٌ بتحریر

العين جماعت * افكار و تفكير در اندیشه کردن * تفكر در اندیشه شدن * نور
 بالفتح جوشیدن چشم و جز آن * از نصر * و منه رجعت على الفور اي باز کشتم
 بر همان جوش و سرعت * فورة الحَر بالفتح سختي گرما و جوش آن *

فصل الثانی

قبر بالفتح کور * قبور جماعت * و در کور کردن * و پنهان نمودن از نصر *
 و مَعْبَرَة بالفتح و تثلیث الباء کورستان * مقابر جماعت * قد الشئ بالفتح
 مژگنه و اندازه چیز * اقدار جماعت * و اندازه کردن * از نصر * مقدار
 یا کسر اندازه و منزله * قدره بالضم مقدرة بالفتح و تثلیث الدال توانائی *
 و توانستن * و در دیک سختی * از ضرب * قادر نعت * و طباع * قد بالتحريك
 تقدیر خدا * اقدار جماعت * قدیر توانا و پخته * قدیر با کسردیک * قدور
 جماعت * قدار بالضم نام مردی که باقه صالح پیغمبر علیه السلام را پی کرد *
 و ازو مثل میزنند در قال بد و شومی * اقتدار قادر و توانا شدن * تقدیر
 اندازه کردن * قدر بالتحريك پلیدی * و پلید شدن * از سمع * قدر بکسر
 الثاني نعت منه * قرار بالفتح آرام * و آرام گرفتن * از ضرب و جمع * و جای آرام *
 و مَقَرَّ بالتحريك مثله * قراره بالفتح جای پست و نشیب که در آن چیزی قرار
 گیرد * قره با کسر سرما * و بالضم خنک شدن چشم * از سمع * قریر نعت منه *
 مقرور بمعناه * و ابو قره بالضم کنیت آفتاب پرست * قر بالضم ایضا سرما *

کرده آلوده شدن * غَدَر بِالْفَتْحِ نِي وَفَائِي كَرْدَن * از نصر * غَان رَو غَدَر
 وَغَدَّار باشد نعت * غَدِرُ چاهکی که آب در آنجا جمع شود * مُغَانَرَة
 بکذاشتن * غَرَّ بِالْفَتْحِ شکن جامه * و نورو پوست * یَقَالُ طَوَّيْتُ الثَّوبَ عَلَى غَرٍّ
 ای طبع اول * غَرَّ و تَرَضَّيْتَنِ فریفتن * از نصر * غَرَّار بِالْفَتْحِ باشد بسیار
 فریبنده * غَرَّةٌ بِالضَّمِّ سپیدی پیشانی اسب ز باد * از در می * و یَقَالُ فَرَسٌ
 اغْرورَجْدُ اغْرَّای شریف * و هم غُرَّ قَوْمِهِم ای سادتهم * و طریقه غَرَّاءِ راه
 نیک و روشن * غَرَّ بِالضَّمِّ جماعت * لیلَةُ غَرَّاءِ ای شب روشن * و یکی به عن لیلَةِ
 الجمعة ایضا * غَرَّارَة بِالْفَتْحِ کارنا آزموده کردن * و غفلت * غَرَّار بِالکسر
 کمی در جبهوی * و تیزی شمشیر و حزان * غَرَّرَ بِالکسر بک خطر * و هلاکی * غَرَّیرُ
 خوی نیکو * و میگویند برای مردیکه پیوسته باشد اَقْدَلُ هر بُرّه و اَدَبَرُ غریبه ای
 ساء خُلُقُهُ * اغْتَرَّارَ فَوِیغَنَّهُ شدن * و غافل گشتن * تَغَرَّ غَرَّ پیر شدن * و گردیدن
 آواز در کلو * غَرَّارَة بِالْفَتْحِ بسیار بی * و بسیار شدن * از کرم * غزیر نعت
 منه * ناقة غزیرة ای شتر بسیار شیردار * غَرَّار بِالکسر جماعت * استغزای
 کثیر و بسیار پنداشتن * غُفَّرَانَ بِالضَّمِّ و غُفَّرَ بِالْفَتْحِ آلودن و زدن * و ضرب *
 مَغْفَرٌ بِالکسر و فتح اثناء خود آهی * اغْتَفَارٌ آموزیدن * استغفار آموزش
 خواستن * و استغفرا لله گفتن * تَغْمَرُ بِالضَّمِّ و یثَلثُ مرد ناشایسته کار * اَغْمَارُ
 جماعت * تَغْمَرُ بِالْفَتْحِ آب بسیار * و انبوه مردم * تَغْمَارُ جماعت * و پوشیدن

و فرو گرفتن بسیاری آب جیزیرا * از نصر * غَمَرُ الرِّاءِ * بالفتح یستعار للجواهر الكثير
 المعروف و الا حسان * غَمَرٌ یا لکسر کیله * و بالتحرک چربش * و چربش گرفتن دست *
 از سمع * غَمَرَةٌ بالفتح مخفی * غَمَرَاتٌ بالتحرک جماعت * غَوْرٌ بالفتح
 زمین پست * و ته زمین * و فرو شدن آب * و در آمدن * از نصر * غَارَةٌ
 قاراج * غارات جماعت * عامٌ الغارة نام سالی معروف نزد عربان *
 غاران بالثنیة کنایه است از بطن و قرح * مَغَارَةٌ بالفتح دره کوه *
 و زمین پست * مَغَوَارٌ یا لکسر بسیار غارت و جنگ کنند * و ربایند *
 اغارة غارت و تاراج کردن * تَغْوِيرٌ بغور آوردن * و فرو د آمدن
 برای خواب و خوابیدن * غَبْرَةٌ بالفتح رشک * و رشک خوردن * از ضرب *
 غیر الدهر کعب حواصث زمانه * غَبْرٌ بالفتح بیگانه * و ظرف بمعنی جز *
 تغییر از حالی بحالی گردانیدن * تغایر غیر شدن * مَغایرة با کسی خلاف کردن *

فصل الفاء

فَاَرَةٌ بالفتح موش * فَاَرَجُمَاعَتٌ * فَتْرَةٌ بالفتح سستی * و زمان میان دو پیغامبر *
 و مدت میان آغاز سفر و انجام آن * فَتَرَاتٌ بالتحرک جماعت * فَتَوْرٌ
 بضم تین سستی آوردن * از نصر * فَاَتْرٌ سست نعت * فَجْوَرٌ بضم تین میل کردن
 بهد روغ * و نا فرمانی * از نصر * فَجْرٌ بالفتح سپیده صبح * یا فَجَارٌ کفظام
 مبنی علی الکسر بمعنی یا فاجرة * تَفْجِيرٌ آب راندن * فَخْرٌ بالفتح فُخَارٌ بالفتح

بحشائر جماعت * عشر اء بضم الاول وفتح الثاني والحمد شتر ان كة ده ماء
 بر آبستنی ایشان كذشته باشد * عشران با كسر جماعت * عشر با كسر چاره *
 أعشار جماعت * يقال برمة أعشار بالنو صيف يعنى كذ بك ده پاره * معشر
 بالفتح گروه مردم * معاشر جماعت * معاشرة وتعاشتر باهم آمیزش کردن *
 عصر بالفتح روزگار * أعصار جماعت * صلوة العصرنها وتعد نيسين * معصرة
 بفتح الميم والصاد جائكة دوشیده انكو رهنند * أعصار با كسر كركه جبهه *
 اعتصار انكوراشردن * عصفور بضم العين والغاء كنجشك * عطر با كسر بوي خوش *
 وفتح الاول وكسر الثاني لجيز خوش بو * عطار بالفتح وفتح الطاء خوشبو فروش *
 تعطير خوشبو کردن * عقر بت بكسر العين والراء وشد كوس الغاء والياء وقد
 يقتح الياء دبو * ومرد خبیث * عمار بت جماعت * تعفیر خاک آلود کردن *
 عقر بالفتح پی زدن ستر * از ضرب * عقر بالفتح رخت واسباب خاند * وبالضم
 می * عقره بالفتح آواز بلند * معاقرة پیوسته باهم شراب نوشیدن * و بیوسنه
 کاری کردن * اعتكار در آمیختن تاریکی و بسیار شدن آن * عهر بالفتح وبالضم
 وبضمین زندگانی * وزسی * از سبع * عماره با كسر آبادانی و آباد کردن *
 از نصر * وقبيله * وبالفتح هر چه بر سر بندند چون دستار و عهد * عامر بن
 شراحیل شعبي نام مردي معروف در حفظ و علم وقد سبق ذكره * كهر و بن عبید
 بالفتح نام عابدي معروف كه بسیار وعظا می گفت و نام دیگران * با عهر بالفتح
 كندت

کنیت ربان بن العلاء المعروف فی علمی النحور القراءة ولبو غمزة فتح الغین
 کنیت افلاس وکر سنکی * و ابو عیون کز بیر کنیة الذکر * غمزة بالضم زبارة
 کعبه بعد حج * اغممار غمزه کردن * و غمارة بستمس * و زبارة نمودن * عور
 بالتحریک یک چشم شدن * از سمع * اعور و عوراء نعت * عور بالضم جماعت *
 عار و عارة عیب * و بردن چیزی * ارفصر * عوار مثلثة الغاء عیب * اعارة
 عاریت دادن * اعوار بجمع چشم هزنی * معور بکسر الواو صاحب عیب
 و غمیزم * اغتوار و تعاورد دست به دست کردن انیدن همز برا * و از یکدیگر فرار
 کردن * استعاره بعاریت خواستن * و در اصطلاح اهل بلاغت استعمال لفظ
 مشبه به بمجاہ مشبه چون گفتن لفظ اسد بجای سرده لیر * استعارات جماعت *
 غمیر بالفتح خریره * غیر انة بالفتح شد تیز رو که بخر کره ماند در سرعت
 رفتار * معیار با کسر سنکی که صرافان بدان امتحان زر نمایند *

فصل الغین

غبار بالضم کرد * غبرة بالضم تیرگی * و کرد آلوده شدن * از سمع * غبراء
 بالفتح و الهذب مین * کرد آلوده * غبر بالضم جماعت * بنو الغبراء درویشان *
 غبر الحوض بالضم و شد الباء المفتوحة باقی آب در حوض * غبور بضمتهین
 رکذشتن * از افسر * عابر نعت * و الهذب الغبر بالتحریک بلای یزورک *
 غبیراء عازنة البصیر و نامد آب لرزن که مست کند * و نام میوه * اغبرار

ظاهر کردن * تظاهر از نفس خود چیزی ظاهر کردن یا آنکه اسلای باشند باشد *

استظهار باری خواستن *

فصل العین

عبرة با لکسر بند * عبر بتحریک الوسط جماعت * عبر بالفتح اشک * عرا برآید
بالتحرک جماعت * عبر بالفتح وانضم اشک باریدن * از مع * عبر ان و عری
بالتفتح فیوما نعت * عبر نعتین از آب که شتی العصر * عابر نعت *
جمل عبر اسفار بانضم واکسرت که پیوسته در سر باشد * عبار با لکسر
ایمان کردن * و تفسیر نمودن * و تعبیر خواب کردن * از نصر * عبر بوی خوش
و هفوان آمیخته * اعتبار عبرت گرفتن * و با ندیشه از پی چیزی فراشدن *
تعبیر بیان نمودن * استعبار اشک فرود آوردن * و کرسیدن * عبر بالفتح
زمین یربان * و چون عرب هر چیز را که در غایت حس و لطافت باشد بوی
ثبوت کنند و گویند هذا اتوب عبری مثلاً یعنی این پا رجه ساخته جینان است *
پس عبری شایع گشت در مطبوع عجیب و صنعت عرب * عبر بالفتح ترکش *
عبرة با لکسر خوشان و نرکان * عبار با لکسر بسر در آمدن * از نصر * عبرة
بالتفتح لغزش * عبر ان بالتحرک جماعت * عبر بالفتح که ان * عبر بوی خوش
داده و روشن بر چیزی * بنوعی عبر با لکسر و فتح استعبار امثنا *
کرد و عبار و نشان خفی * عبرة بانضم کرفی که در جواب و جز آن افتد *

عَجْر بتحرک الوسط جمع است * و ن کر عَجْرَة و بَجْرَة ای ظاهره * و باطنه * و عیوبه * و امور
 کله * عَد مر با لضم بها نه * و معن و رد اشتقاق * از ضرب * مَعْدِرَة بالفتح و کسر
 الذا اسم منه * مَعَان بر جمع است * عَد بر عَد رخو است * عَا بر عَد بر کتب *
 و عَد بر نه * و ایضا عَد ر بالضم دوشیزگی * و زائد نه د ن دوشیزگی * عَد راء
 به لفتح و الهمزة ن دوشیزه * و بقال ابو عَد رها بر ای سر دوشیزگی ربای زن *
بنو عَد مره بالضم قبیله ایست معروف در عشق مودان و جمال زنان ایشان *
عَد مره بفتح اول و کسر ثانی عَد مره * و پلیدی مردم و ستور * عَد مره با کسر
 خط ریش * و رخسار * عَد مره با لفتح خننه کردن کوه * از نصر * عَد مره نعت
 منه ایضا * اَعْد ر عَد ز در دست آوردن * و خننه کردن * و معن و رد داشتن *
اَعْد ر عَد ر خواستن * تَعْد ر عَد ر شوار شدن * عَد ر بالفتح کر * و کرین شدن *
 و عَد ر ناک کردن * از ضرب * مَعْدِرَة بالتحریک کنایه عیب * و مَعْدِرَة الذممان
 بضم النون شهری در بلاد شام * اَعْتَر ر پیش آمدن * مَعْتَر فقیر و سائل
بَکَة از کسی چیزی نخواهد * نَعَز بر بزرگ داشتن * و ناری کردن * و کم از حد زدن *
عَسِر بالضم و بضمتین فقر و شواری * و دشواری شدن * از سمع و کرم * عُسْرَة
 بالضم مثله * عَسِر و عَسِیر نعت * اَعْسِر ر تنگ دست شدن * تَعَسِر دشواری شدن *
عَشْر و عَشْرَة بالفتح ده * عِشْرُون با کسر بیست * عِشْر بالضم ده * بَکَة عَشِیر
 مثله ده * عِشْرَة با کسر خوشی * و آمیزش * و عِشِیرَة قبیله و تبار مردم *

ضَجَرٌ بِالْخَرْكِ تَفْتَكِي وَيُقَرَّارِي كَرْدَن اَزْغَم * اَزْغَم * تَضَجُّرِي اَوَامِي
 اَزْغَم * وَطَمِيدَن شَتَر * وَبَانَك كَرْدَن اَن * ضَرَّ بِالْفَتْحِ مَضَرَّةٌ بِالْخَرْكِ كَرْنَه
 رَسَانِيدَن * اَوْ تَصَرَّ * ضَرَّ بِالضَمِّ كَرْنَه * وَخَتَّى * وَبِهْ خَالِي * ضَرَّ اء بِالْفَتْحِ وَالْهَمْز
 مَثَلَه * ضَرَّةٌ بِالْفَتْحِ زَانِكَه بَرَزَن اَوَلْ خَوَاسَنَه شَوَد * وَكَوْشَت مَبِي اَفْكَشَتَن نَوَه وَيَج
 پَسْتَان * ضَرُّورَةً بِالْفَتْحِ حَاجَت * ضَرِيرٌ نَابِيْنَه * وَكَرَانَه وَادِي * اَضْرَارٌ كَرْتَد
 رَسَانِيدَن * اَضْطَرَّ اَرَبِيْجَارَه * وَحْتَاج كَرْدَن * ضَمَّرَ بِالْفَتْحِ مَوِي پَافْتَن * وَرَمَن
 تَافْتَن * اَضْرَب * مُضَافَرَةٌ اَعَانَت كَرْدَن * ضَامِرٌ وَضَامِرَةٌ بِاَرِيَك اَنْدَام *
 ضَمِيرٌ دَلْ وَجِيْز پَنَهَان * ضَمَائِرٌ جَمَاعَت * مُضْمَارٌ بِاَلْكَسْرِ مِيدَان *
 مُضَامِيرٌ جَمَاعَت * اَضْمَارٌ دَر دَلْ نَهَان اَشْتَن چِيْزِي * تَصَوُّرٌ بِرْخَوَاشْتَن اَشْتَن
 كَر سَنَكِي پَنَجِيْهَن * وَفَرِيَا دَكُودَن * ضَمِيرٌ بِالْفَتْحِ كَرْنَه رَسَانِيدَن * اَضْرَب *

فصل الطاء

طَرَّةٌ بِالضَمِّ مَوِي پِيْشَانِي * طَرَّرَ بِخَرْكِ الْوَسْطِ جَمَاعَت * وَبِقَالَ جَاءُوا طَرَّ اَبَالَضَمِّ
 اِيْ جَمِيْعَا * طَرَّ بِالْفَتْحِ رَا نَدَن شَتَر * وَبَرِيدَن اَزْغَم * طَرَّ اَرَبِيْجَارَه وَشَدَّ اَلْبَرَاء
 دَزْد كِيْسَه بَر * طَطَّرَ بِالْفَتْحِ بَر جَسْتَن * اَضْرَب * طَمُورٌ مَضْمُونٌ بَر جَسْتَن * اَز
 ضَرَب * طَامِرٌ نَعْت * وَكِيَك * طَمَّرَ بِاَلْكَسْرِ جَامَه كَهْنَه * اَطْمَارٌ جَمَاعَت * طُومَارٌ بِالضَمِّ

کاغذ نوشتن و دفتر طو امیر جماعت * طو بر بالفتح حالت * اَطوار جماعت
 و بیکار و نزدیک شدن چیزی * يقال طار به اي فزديك شد با و * از نصر طو بالضم
 قام کوفي که در آن موسی علیه السلام را از جانب رب العزت خطاب رسید * طهارة
 بالفتح پاک شدن * از نصر و کرم * طاهر نعت * تطهیر پاک کردن * و الاسم
 منه الطهارة بالضم اي پاکیزگی * طهور بالفتح پاک کننده * طیران بالتحرک
 پریدن * از ضرب * طائر نعت منه * طیر بالفتح پرند * و واحد و جمع * طیار
 بالفتح و شد ایاء پرند * و تر از و است طار * طار پراننده * و قاش شدن چیز *
 و قولهم استطیر عبيده و عبيده سرورای انتشار السور و عندهم * تطير فالابد
 گرفتن * تطایر پراکنده شدن *

فصل الظاء

ظطر بالكسر دایه * ظر بالكسر ظر بالتحرک سنگ آید * ظر از بالكسر و ظران
 و بالكسر و شد الراء جماعت * ظفر بالضم ناخن * اظفار جماعت * اظافر
 جمع الجمع * ظفر بالتحرک پیروز شدن * از سمع * اظفار پیروزی داین * تطفیر
 مثله و ناخن سست فرو بردن * ظهور بضمین و سست یافتن * و آشکارا شدن *
 ارضه ظفر بالفتح و سست * ظهور جماعت * صلوة الظهر بالضم نماز پیشین *
 ظهیر کرم کرم و هم پشت * و مدد کار * ظهيرة کرم کا * و وقت نیم روز *
 ظهري بالكسر شد ایاء پس پشت انداخته و فراموش کرده شد * اظهار

مشورت خواستن * و قربة شدن شتر * مستند شتر شريكه ناقة زاینده و ناز اینده را شناسد *

اشتیار انگین چیدن * مشتاوره صلاح و مشوره کردن * شهر بافتح ما *

اشهر و شهر جماعت * شهره بالضم آشکارا * آشکارا کردن * ازفتح * و بر

کشیدن شمشیر از نیام * شهر و مشهور نعت بمعنی * اشتها را آشکارا کردن *

فصل الصاد

صبر بافتح شکیبائی کردن * و حبس نمودن * از ضرب * صابر و صبور نعت *

صبره بالضم بمعنی مصبور * ای محبوس و مجموع بی موضع واحد * و صبرا الطعام

ما جمع من الطعام بلا کبل و وزن * اصطبار شکیبائی نمودن * صنبور بضم

الصاد و الباء مردهی فرزند وی برادر * صنبور با کسر و شد النون المنتوحة

و سکون الباء الموحدة نام روز دوم از هفت روزهای عجز که در آخر شناسی شود *

صحراء بافتح و الحمد دشت و کشادگی * صحار ری جماعت * و ماده خر

که در سپیدی رنگش کدورتی باشد * صحار بالضم کغراب * اسم بلاد من بلاد

همان * اصحار بصحرا بیرون آمدن * و رفتن * صحر بافتح نام شاعری

معروف * و سنک بزرگ * صحرة بکی * صحور جماعت * صدر بافتح سبزه *

صدر جماعت * و اول هر چیزی * و صدر مجلس * و رئیس * و پای کشتن * و بیدار

آمدن * از نصر * صا در باز کردند * از آب نعت * صا در بالخوریك باز کشت *

اصد مران نام درگی میان چشم و گوش * و مثل جاء يضرب اصد ربع

ای فارغا و خاسرا * اَصْدَار باز کرد انیدی * تصدیر بر پیشکا * نشاندن *
 صَدِير کامیر بانك قلم و ملح * ضَرَّة بالظم هیان * صَر با كسر سرما که کشت
 و نبات را بسوزد * صَرَّی بالفتح و التصوُّت * و دأتم * اَصْرار نیر چیزی ایستادن *
 و اکینو سته بگاری بودن * صَغَر بالتحریرك لَح کردن رخساره از کبر * از سغ *
 قَصَعِبَر مثله * صَغَر بکسر اول رفتح ناخ خوی * و خرد شدن * از کرم * صَغِير
 نعت منه * صِغار با کسر جماعت * و فی المثل المرء بالصغریة ای بقلیة و لسانه *
 صِغار بالفتح حواری * اوستم * تَصَغِير خرد کردن * و تغییر کلمه بطریق که
 اهر علم صرف همین است * ضَمْرَة بالضم زردی * و زرد شدن * از سغ * اَصْفَر و صَفَر
 نعت منه * صَفَر بالضم جماعت * بنو الأصغر اهل روم * ابو صَفْرَة بالضم قونی
 معروف بشجاعت * صَفَر با کسر و یثبات اُخالی * و بالتحریرك خالی شدن * از سغ *
~~دول~~ لا یاتناط بصَغْرِی ای لا یصل بقلبی و نفسی * صَغِير بانك سرخ * و بانك کردن
 آن * از ضرب * صافر نعت منه * و معنی دزد * و نام طائری * اَصْفَر از زرد شدن * صَوَر
 بالضم قرئای اسرافیل * و نام شهری در شام * صُورَة بالضم پیکر * صَوَر بالتحریرك
 الوسط جماعت * تَصَوُّر صورت ساختن * و نقش کردن * و خیال آوردن *
~~صَغَر~~ بکسر که املاد * مَصَاهِرَة دامنادی و خسروی کردن * و بناح با کسی
 بخویشی بودن * ~~ص~~ بالفتح کشن * از ضرب * صَمِیور بالفتح و شد الیاء المضمومة
 آخر * و باز کشتن ~~کار~~ * مَصْیور مثله * و هو شاد و القیاس صَار که عاش * اِصَارَة

از شهر بیرون کردن * و ظاهر نمودن * تسبیح ظاهر شدن * مسابرة یا هم رفتن *

فصل الشین

شجر بالتحريك درخت * شجرة بكي شجره یا الفتاح و المذممين درختناك *

مشجر بالفتح جای خلاف و نزاع * مشاجرة جماعت * شجار بالكسر بارکوب *

في قبة وفي سايه يان * اشتجار باهم نزاع کردن * مشاجرة و شجار با کسی *

خلاف نمودن * تشاجر باهم خصومت کردن * ونیزه زدن * شذرة بالفتح *

پاره از زر و مروارید ریزه * يقال تفرقوا شذرت مذرب بالتحريك فيهما * يعنى *

جدا شدند و رفتند پراکنده و متفرق و الا سمان مهبان على الفتح مثل خمسة *

و شروى محل النصب على الحائنة * شروى بالفتح جاد و معرب * شرة بالكسر *

حرص و رغبت * شرة الشباب بالكسر تيزي و نشاط جواني * شرب بالفتح بهي *

شرو و جماعت * و بد * اشرا و جماعت * شرارة شررة بالتحريك پاره *

آتش که جهد * شرار شرر محذوف الاء فيهما جماعت * شزم بالفتح *

واز گونه تافتن ريسان * و بد نبال چشم نگرستن * از نصر * تنظر بالفتح نیمه *

چیز * شنظير بالكسر كقيدل مرد بد خلق * شنا طير جماعت * شعر بالكسر *

كلام منظوم * اشعار جماعت * و دانستن * از نصر * و از اینجا است لیت شعري *

ای کاش دانستی * شاعر شعر کوي و داننده نعت * شعره جماعت * شعرة بالفتح *

موی * شعر شعور جماعت * شعيرة يك دانة جو * و عبادت * شعائر جماعت *

شعار با کسر جا مد که بنیدن متصل باشد چون پیراهن وازار * اشعر بالفتح
 پدر قبیلہ * وینسب آلیہ الا شعریون شیخ الا شعریین عبداللہ ابو موسی الاشعری *
 وقصہ خداع یافتن او مشهور و معروف است * مشعر بالفتح نشانه * و یکی از
 حوام اس ده کانه * مشاعر جماعت * مشعر الحوام موضعی هست در مکه که
 مزد لغہ نیز خوانندش * شعری بالکسر والقصر دو ستارہ روشن که بعد از
 جزایر آید * اشعار آکاها نپیدن * و شعاریو شانیپیدن * است شعار پنهان
 داشتن بیم در دل * شعر بالفتح خالی ماندن شهر از مردم * از فتح * و يقال
 تفرقوا شغربغر بالتحریر فیہما والبناء علی الفتح ای پراکنده شدند بهر سوی *
 اشتغارد و در شدن در بیابان * و بغایت رسیدن * شفرۃ بالفتح کارد بزرگ *
 شفا را کسر جماعت * شفر کرانہ وادی * و لب فرج * شفر بالضم
 و فتح الثاني کذب * و دروغ * تنکر بالضم سپاس * و ثنا گفتن منعم را بسبب نعمت *
 از نصر * شہیر بالکسر و شد المیم مرد تجربه کار و چالاک * شہرۃ بالفتح و شد المیم
 المغتو حۃ والیاء المثناة و قد یکسر الشین زن تجربه کار * و سبک شتابندہ *
 شہیر دامن بر زدن * و آمادہ کشن برای کاری * شہار بالفتح عیب و عار *
 شوار بالفتح و رخت خانه * و لباس * شارة بالفتح منلہ * مشورۃ بفتح المیم
 و الواو و سکون الشین اوضم الشین و سکون الواو معروف * اشارة باز نمودن چیزی *
 و مشورت دین * یقال اشارة ای عرفہ والیہ او ما و علیہ امرہ بکذا استشارة

وجزآن * اُسْطُورَة بالضم و اِسْطَارَة بالكسر افسانه * اَسَاطِير جماعت *
 مُسْطَار و مُسْطَارَة بالضم و الكسر فيهما شراب ترش * و بالصاد ايضا * اِسْطَار
 فوشتنی * سَيْطَرَة بركما شته و حاكم شدن * تَسِيْطَر حاكم شدن * اَسْطَرلاب
 بضم الهمزة و الطاء كلمه يونانيست آله را كويند كه بدان حركت كواكب
 و جزآن دريا بند * تَسْعِيْر ككريم آتش افروخته * و ثام جهنم * سَعْر بالكسرة
 فرخ * اِسْتِعَار افروخته شدن آتش * تَسْعِيْر نيك افروختن آتش * سَعْرَة
 بالفتح روشن شدن روز * از ضرب * سَعْر بالكسرة مثله * و بريدن مسافت * و ضد حصر *
 اَسْفَار جماعت * سَعْرَة بالضم توشه دان مسافر * سَعْر بتحريك العين جماعت *
 سَعْر بالفتح و سُفُور بضم تين * كشادن زن روی خود را از ضرب * سَعْر بالكسرة نبشته
 و كتاب * اَسْفَار جماعت * سافر بمعني مسافر * سَعْر بالفتح جماعت * و نوبسند *
 سَعْرَة بالكسرة جماعت * وزن رو كشايند * سَوافر جماعت * و اداك چيزه
 سَفَارَة بالفتح و الكسر ميانجي كوي كردن * و صلح نمودن * از ضرب و نصر * سَعِيْر
 رسول و ميانجي * و برك از درخت افتاده * اِسْفَار روشن شدن صبح * و تابان
 كشتن روي * هَسَا فَرَة و هَسْفَار سفر كردن * سَعْر بالفتح جوغ و دوشاب *
 و بالصاد ايضا * سَكْر بالضم مستي * سَكْر بالكسرة نبيذ خرماء * و شراب *
 و مست شدن * از جمع * ابني سَكْرَة بالضم و شد الكاف المفتوحة ابو الحسن *
 محمد بن عبدالله كه از مشاهير ظوفا بود در عرب * سَكْرَة الموت بالفتح
 شدت

شدت و سختی مرگ * سگر ات بالتحریر جماعت * اسکندر بن یلقون
 با لکسر و یفتح نام ملکی که قتل در اراست * اسکندر به جائی در مصر بنا کرده
 او و یثرب الیها ابو الفتح الا سکندری * شهر بالتحریرک سابعه * و افسانه *
 انیمار جماعت * و بالفتح افسانه گفتی * از مصر * ساهر افسانه کو و کوبند کان *
 واحد و اسم جمع * سمار بالضم والشد جماعت * سیمبر هم افسانه * و شریک *
 سمره بالضم کندم کونی و کندم کون شدن * از کرم و سمع * آسمر و سمره * نعت * آسمر
 ایضا نیزه * سمر بالضم جماعت * مسامره با هم حدیث کردن * و قصه گفتی *
 سمر قند بالتحریر نام شهری معروف * سمره بالفتح نام شخصی که نیزهای
 نیک و بهتر میساخت * و انساب الیه الرماح فیقال رماح سمری * آسمه ار سخت
 شهرن خا و تاریکی * سنجار با لکسر شهرست نزد موصل * سورۃ بالفتح
 قیومی * و بالضم باره از قرآن و کلام و جزآن * سوار با لکسر و بالضم باره *
 انبوره جماعت * مساوره بر یکدیگر حمله کردن * سهر بالتحریر یک بیداری *
 و بیدار شدن * از سمع * ساهره روی زمین * مساهره با کسی بیدار بودن *
 سبر رفتن دو ال * انیمار جماعت * وی المثل ایس حی عصای سیر یعنی در عصای
 می دو ال نیست از جرم تابیدی کرم * رسد * و رفتی * از ضرب * مسبر و مسبره
 و تمسیر بالفتح مثله * و المثل سائر ای معروف * سبارة بالفتح و شد الیاء
 فله * سیرۃ یا لکسر روش و طریقه * سیمر بتحریرک الیمن جماعت * تسیمبر

رَغْوَرَانِ دَرِیَا فَبَقْنِ * وَاَزْمُوْنَ * اَزْ نَصْرِ * وَبَاكْسِرْ نِهَادِ وَهِيَاَتِ * مَرْدَمِ * اَسْبِطْرَانِ
 دِرَاز شَدَنِ وَتَمِيزْ رَفْتَنِ شَتَرِ * بِدَنُوْ * بَاكْسِرْ پَرْدِ * سُمُوْر * وَاَسْتَارِ جَمَاعَتِ *
 وَبِالْفَتْحِ پُوشَانِیْدَنِ * اَزْ نَصْرِ * سَبَاثِرِ نَعْبَتِ مَلِكِ * وَبِقَالِ حِجَابِ مَسْمُوْرَايِ سَابِتَرِ *
 سَكْرَ نَاخَوِيَكِ اَنْدَكِي پَرِشِ از صَحِ * اَسْكَارِ جَمَاعَتِ * سَكْرَةَ بِالضَّمِّ مَثَلِ *
 سَكْرَ بَاكْسِرِ اَفْسُوْنِ * وَجَادُوْ * كَرْدَنِ * وَفَرِغَنی * اَزْ مَنَعِ * اَسْكَارِ رَسِیْدَنِ
 وَفَتِ حَرِ * وَرَفْتَنِ دَرِ اَلْوَقْتِ * تَسْخِیرِ طَعَامِ حَرِّی تَجَوُّدَنِ * اَسْجِنْفَارِ
 بِمِثْلَابِ حَوَالِ اَنْدَنِ خَطْبَةِ * وَرَدَانِ شَدَنِ * سَكْرَ بِالْتَحْرِيكِ سَكْرَةَ بِالضَّمِّ فُسُوْسِ *
 وَفُسُوْسِ كَرْدَنِ * اَزْ سَمْعِ * تَسْخِیرِ رَاَمِ كَرْدَنِ * سَكْرَ بِالْفَتْحِ يِ بَاكِي كَرْدَنِ *
 وَفَزُوْهَشْتَنِ مَوِي وَجَزْ اَنْ * وَسَرِ اَسِیْمِ شَدَنِ * اَزْ سَمْعِ * بَدَا اَنْ رِنَعْتِ *
 اَلْمَسْدِ اَرْشَاتْفَتِنِ * بَسِرِ بَاكْسِرِ رَا * اَسْرَ اَرْجَمَاعَتِ * وَدَلِ * لَانَدِ مَوْضِعِ السَّرِّ
 وَبِقَالِ مَرِّ النَّسَبِ بَاكْسِرَايِ خَالِصِ اَلنَّسَبِ * سَرِ بَرَّةَ رَا * سُرُوْرِ بَضْمَتَيْنِ
 مَسِرَّةَ بِالْتَحْرِيكِ شَادِي * وَشَادِ كُوْدَنِ * اَزْ نَصْرِ * وَبِقَالِ بَرِ وَسَرِ بِالْفَتْحِ فِیْهَیَا
 اِي نَبِكِي وَشَادِي كَنَدِ * سَرِ اَعِ بِالْفَتْحِ وَشَدِ الرَّاءِ وَالْمَدِ شَادِ مَايِ * سَرِ تَرِ تَحْتِ *
 سُرُوْرِ بَضْمَتَيْنِ جَمَاعَتِ * سَرِ اَفِ بِالْفَتْحِ وَكْسِرِ شَكْنَهَايِ كَفِ دَسْتِ وَپَشَانِي * اَسْرَةَ اَسْرَا
 جَمَاعَتِ * اَسْرَا پَرِ حَمِجِ الْحَمِجِ * سَرِ بِالْفَتْحِ نَافِ بَرِیْدَنِ * اَزْ نَصْرِ * سَكْرَ بِالْتَحْرِيكِ وَكِنَبِ
 اَنَبِ سَرِ اَدِ * شَوْدَا زَنَافِ كُوْدَكِ * سَرَّةَ بِالضَّمِّ نَافِ * اَسْرَا پَنَهَانِ دَاشْتَنِ *
 سَكْرَتِ اَرْنَهَانِ شَدَنِ * سَطَرِ بِالْفَتْحِ وَالتَّحْرِيكِ نَبَشْنِ * اَزْ فُصُوْ * وَرَسَنَدِ اَزْ نَبَشْتِ

بب راندن * کَر بالفتح شیر * و شیر گذاشتن * و باریدن باران و جزآن * از نصر *

نکوئی * یقال فی المدح لله دره * دِرَة بالكسر نیکوئی * و بسیار شیر * دِرَر

تحریرک العین جماعت * دِرَة بالضم مروارید بزرگ * دِرَوْدَرَر بتحریرک
لراء جماعت * کَو کَب دِرِیُّ بالضم و الکسر ستاره روشن * مِد رار بالكسر

سائله * و ابرویزن * اسْتَدِرَار طلب شیر کردن * دِسْتَوِر بضم الدال و التاء

د فسر * معرب * ک سائیر جماعت * کَسْکَرَة بالفتح خانه کلال * کَفَر بالتحریرک

بدبو شدن * از سَمْع * کَفِر و کَفِرَة بکسر الهمزة نعت * اَمَّ کَفَر بالفتح دنیا و بلا *

یا کَنار بکسر الراء علی البناء دره شام کنیزک و مانند آن گویند بمعنی بدبو *

کَن مِهَر هلاک کردن * دِینار معروف * و اَصاه دِنار بشد التو ن و اید ن ت

اول التو نین با لیا تخفیف * کَنانیر جماعت * دَار سَرای * دُرِیزَة مصدرة

و بمعنی دهر * دَارَة خرمق ماء و آنچه کرد باشد * دَار و دارات جماعت *

دَوْر و مَدَار بالفتح کردیدن * از نصر * اِدَارَة گردانیدن * اسندارَة کردیدن *

و گرد شدن * کَار بالفتح و القصر نام یکی از ملوک بمن که پسر بهمن پسر

اسفندیار است * کَهَر بالفتح زمانه و روزگار * دِیر بالفتح کلیسای ترسا بان *

تَدِیر سَرای گرفتن *

فصل الدال

د خَر بالضم نگاهداشتن * از فتح * دَخِیرَة نگاهداشته شده و کثیمه * دَخِیرَة

جماعت

جماعت * اِنْ خَارِشَهُ الدَّاءُ اَو الدَّاءُ جَمْعُ كَرْدَن * وَهُوَ كَرْدَن * اِنْ رَاَهُ بِالْفَتْحِ
 مَوْجِد * اِنْ رَجَعَتْ * وَبِرَاكَلْتَن * اِنْ نَضَرْتَن * اِنْ زُوْرَ بِالْفَتْحِ دَارُوِي سَائِد *
 اِنْ كَرَّ بِالْكَسْرِ وَنِ كَرِي بِالْقَصْرِ وَكَلَّ بِالْكَسْرِ وَتَدَّ كَارَ بِالْفَتْحِ يَادَ اَوْرَدَن * وَبَيَانُ
 كَرْدَن * اِنْ زَنْصَر * اِنْ كَرَّ بِالْكَسْرِ اَيْضًا اَوَاة * وَبَيَانُ * اِنْ كَرَّ بِالْتَحْرِيكِ نَر * اِنْ كَرَّ اِنْ
 بِالضَّمِّ جَمَاعَت * وَنَر * مَذَا كِبَرِ جَمَاعَت * عَلَى خِلَافِ الْقِيَاس * اِنْ كَارَ
 يَادَادَن * اِنْ كَارَ بِالشَّذِّ جِيَادَ اَوْرَدَن * وَبَعْدَ الْمَعَالَةِ نَبَز * اِنْ كَبَّرَ يَادَادَن *
 وَنَرِي مَسْئُوبَ كَرْدَن * اِنْ كَرَّ يَادَ اَوْرَدَن * وَبَيَانُ كَرْفَتَن * مَذَا كَرَّةَ يَادَادَن *
 اِنْ مَرَّ بِالْكَسْرِ وَبَفَتْحِ الْاَوَّلِ وَكَسَرَ الثَّانِي مَرْدَشَجَاعَ وَدَلِيمَر * قَدْ مَرَّ غَضْبَانَاكَ شَدَن *

فصل الرابع

زَبَرَ بِالْفَتْحِ نَبَشْتَن * اِنْ نَصَرُوْضَرَب * تَزَبَرَةً مَثَلُهُ * نَزَجَرَّ بِالْفَتْحِ بَارَزَ اَشْتَن * وَفَالِ
 كَوْنِي كَرْدَن وَرَانَدَن * اِنْ نَصَر * زَا جَرَّ نَعْتِ مِنْهُ * اِنْ نَزَا جَرَّ كَنِيتِ رَاغ *
 وَزَحَرُ غَرَابِ الْبَيْنِ كَنَائِيهٌ اَسْتَ اَزْ رَفْتَن وَكُوجَ كَرْدَن * اِنْ زَجَارَ بَارَايَسْتَادَن *
 زَرَّ بِالْكَسْرِ كَوِيكَ كَرِيْبَان * وَبِالْفَتْحِ بَسْتَن كَوِيكَ كَرِيْبَان * اِنْ نَصَر * زَعْفَرَان
 بِالْفَتْحِ مَعْرُوف * زَعْفَرَةً رَنَكَ زَعْفَرَانِي دَادَن * زَفَرُوْزَ فَيَرَّ بِالْفَتْحِ بَهْرُون
 اَوْرَدَن دَمَ بَعْدَ كَشِيْدَن اَنْ بَدْرَا زِي * اِنْ ضَرَبَ * زَفَرَةً بِالْفَتْحِ مَثَلُهُ * زَفَرَات
 بِالْتَحْرِيكِ جَمَاعَت * زَا فَرَةً الرَّجُلُ بَارَانِ وَاقْرَبَايِ مَرْد * زَفِيرَ اَيْضًا اَوَّلِ
 اَوَايِ خَرَضَ شَهِيْدَتِي * يَعْنِي اَوَا زَبَارِيكَ دَرَا زُوْ مَعْنِي بِلَا وَصْفِي * اِنْ زَنَ فَاَرَبَار

بالتعريك تنكي چشم و خردی آن * تخار ر چشم را خرد و تنك كرده نكر بستن *
 خسر و خسران باضم فيهما و خسار بالغتج نقصان و زبان كردن * و هلاكي *
 از سمع * خاسر نعت منه * تخسير هلاك كردن * خصر بالغتج ميان مردم *
 خصور جماعت * و بالتعريك سرما * و سرد شدن روز * از سمع * تخصر بر نيمك *
 دست با عصا دانستن * خنصور بكسر الخاء و الهمزة انكشت خرد * خصره بالغتج
 صبري در نباتات * و كنندم كوني در انسان * از سمع * اخصر و خصر اء نعت * و جمع
 نيك و ناز * خصر اء الدمن هزجه در خاك روبه و مزناة بر آند از كياه و نك
 آن بوي ندهد * خصر يفتح اول و كسر ثاني پيغامبري معروف * اخصرار
 سبز شدن * حطر بالتعريك هلاكي * و قدر و منزلت * اخطار جماعت * حطر
 بالغتج خراسیدن مردم و چنبيدهن نيزه * از ضرب * خطور به جمع گذشتن
 اندیشه بدل * و ترسيدن * از نصر * خاطر در آنده * نعت منه * و در عرف
 فسيحة محل با هم خال كه زده شود و طبيعت را خاطر كويند * خواطر جماعت * خطر
 مالكسر شنواں سياره اخطار جماعت * و اسباب و اموال * اخطار بدل
 بگذرانيدن خيزي * مخاطره در خطر افكندن * خفاره مثلثة الغاء بدرقه
 و نگاهبان شدن * از ضرب * خفير بدرقه و نگاهبان نعت * خفر بالتعريك شرم
 و شرمگين شدن * از سمع * اخفار با كسي بدرقه فرستادن و عهد شكستن * خهر
 بالغتج مي * خهره * و لغال معانده خهر و لا اي لا يشر ولا حيد خمار را بكار

برانگیختن * وگردد کردن * از نصر * مَحْشَر یا لفتح وفتح الشین * کس ها جای کرد
 آمدن * ووری قیامت * حَضَر و الفتح تنگ کردن بر کسی * و باز داشتن * از نصر *
 حَضَر با التحریک بسته و بما جز شدن در سخن * از سمع * حَضَر بکسر الـ ثانی نعت *
 حَضِر ککریم نور با * حَضَر تـ بالفتح نزدیکی * و در کاه * حَضَر با التحریک
 شهر * حَضَارَة مثله * و بالفتح کبریا * حَضَر بضم هـ * حضور یعنی حاضر شدن *
 و باب در آمدن * از نصر * حاضِر باب در آینه و در آینه کان مفرد و جمع * مَحْضَر
 بالفتح مصدر و ظرف * حَضَر بالضم دویدن اسپ * از نصر * فرس مَحْضَر و حَضَار
 با کسر فیها اسپ بسیار دوند * و فی القاموس لا یقال حَضَار فی اَفْصَح اللغات *
 احْضَار دویدن اسپ * و حاضر آوردن * اسْحَضَار حضور خواستن * حاضِرَة

- - - - -

حاضر شدن * و با هم گفتگو کردن * حَضَر مَوْت بالفتح وفتح المیم * حاضِر
 شهری * و قبیلَة * حَضَر مینسوب الینه * حَظَر بالفتح باز داشتن از چیزی *
 و حرام کردن * از نصر * حَظَر حرام و ممنوع * حَظَر خراب کاه شتر
 و کوسپند که از نی و شاخ درخت سازند * حَظَر ان جماعت * حَفَر بالفتح
 زمین کنده * از ضرب * حَفَرَة بالضم غار * حَفِر کور کنده * حَافِر سَم
 سنور * حَافِرَة اول هر چیزی * و يقال رَجَعَ عَلَى حَافِرَة ای باز گشت برانی که اول از آن
 راه آمده * و فی المثل النعید عند الحافرة ای اول الکلمة حَقَارَة بالکسر و شدت
 خردشودن * از ضرب و کرم * حَقِر ذلیل و خوار نعت منه * احتقار و استحقار

نغرد شهرونی * احتکار انداختن غله بجهت فروش وقت گران * حُمَرَة بالضم
 سرخ * أَحْمَر و حُمَرَاء سرخ نعت * حُمَر بالضم جماعت * مَوْتُ أَحْمَر مرگ
 شدید * و قد یُکفی بالاحمر عن العجم کما بالاسود عن العرب * احمران سرخ
 شدن * حِمَار بالکسر خر * حُمَر بضمهین جماعت * حُور بالفتح کم شدن * او
 نضرو حُور بالتحریک بسیار سیاه و سپید شدن چشم * از سمع * أَخْوَر و حُوراء
 نعت * حُور بالضم جماعت * حُوراء بالضم و شد الواء و القصیر آورد سبیل * و نزل
 صید * حُوراء بالضم بجهت شتر که از شیر باز نشده باشد * اجاره جواب باز دادن *
 مَحَاوِرَة و حِوَار پاسخ دادن یکدیگر را * و کلام کردن * حَیْرَة بالفتح سرگشته
 شدن * از سمع * حائر نعت منه * حَیْران بالفتح مثله * حَیَارِی بالفتح
 حیرت * و القصیر جماعت * تَحْیِر سرگشته شدن *

فصل الخاء

خَبِرَ بالتحریک کلام و سخن * أَحْبَار جماعت * خَبَر بالضم دانستن * از سمع *
 خَبِير نعت منه * خَبِرَة بالضم آزمودن * از نظر * خَبَرَة بالکسر آزمایش *
 مَخْبِر بفتح المیم و الباء جای آزمایش * و آزمودن * و خبر دادن * اخبار
 آگاهانیدن * اَخْبَار آزمودن * استخبار پرسیدن * خَتَر بالفتح مکر *
 و فروختن * از ضرب * خاترو خَتَار بالفتح و اشد مرده فریبده نعت منه *
 خَزَر بالکسر پرده * و بهشت شیر * خِرور بضمهین برروافتادن * از ضرب * خَزَر

خلیفه عباسی که مال و اسباب وافر داشت و از انجمله يك بوریائی بود از زو
 و صرّح. چپ‌داهر که بدان معاخرت می‌کرد * بهر بالفتح غلبه کردن * و افزون شدن
 نور ماه * از نتج * بهرة اللیل بلضم میانه شب * بهار بالفتح کلی صفت زرد
 که آنرا کاو چشم میگویند *

فصل الثاء

اتار نیز نگرستن * تبر بالکسر زر خالص في سكة * تجارة بالکسر و متجر بفتح
 الميم والجيم بازار کافي نمودن * از نصر * تاجر نعت منه * تجار بالقدم و شد الجيم
 جماعت * تمر بالفتح خرما * ثمرة يكي * ثمرات بالتحريك جماعت * تارة
 یکبار * تيمار بالفتح و شد الياء موج در ياي نر آب *

فصل الراء

نار بالفتح کينه * و کينه کينيدن * از نصر * و تارة و از ينکاست يا نار نار
 قاتل ي ب معني قاتل قاتلان * و يقال في اللغات بفتح الهمزة اي قورم بيايد
 و ياري نمائيد براي قتل قاتلان * و مثل مي زنند از و در آماد کي سرجهزي * ثمر
 بضم تين هلاکي و زيان * استشفار دامن ميان پاي گرفتن * ثمر بالفتح دندان
 پيشن * ثمر جماعت * ثمره بالضم مغاکي در چنبر کردن * ثمرة بالتحريك
 ميوه * ثمر ثمرات بالتحريك فيهما جماعت * ثمار بالکسر مثلي * اثمار
 مردن ثمره و بر آوردن ميوه * استثمار ميوه خواستن * ثور بالفتح نرکاو و

چنون * ویدر قبیلہ * وسترہ اتر قوم * نو پلہ * ارا پٹیو * شورایت * بالفتح یلزل * منق

وہ بر اندام * ویر جمین * ملج وچران * از نصر * آثارۃ بن انکختن غبار کوید

استثارۃ بر انکختن * استثارۃ الثقی از خود خواہستن تو

فصل الجیم

جائر بالفتح تضرع و زاری کردن * از منع * جبر بالفتح شکستہ را بستن * ویکو

کردن حال کسی را * از نصر * جابر نعمت منیر * جیمیرۃ چوبھائی کہ بر عضو

نیکستہ بندہ ند * جمائر جماعت * ام جابر کنیت ہر یسہ * جبار بالفتح والشد

اسم من اسماء الحت بمعنی شکندہ * کاہا * و آنکہ بخشم بکشد * و درختی کہ دست

بری نرسد * جبار یا ضم کفر اب مفت و رایگان * جبر کنیت و جابر نامہای

مردم * الجبر درست شدن شکستہ * جحر بالضم سوراخ * جد ری

بھم الجیم و فتح الدال و شد الیاء آبلہ کہ بر اندام بر می آید و نرا جیکہ کویند *

و یقال ہو جد اتر بکہ او اجد در * ای لائفہ و الیق * جر بالفتح کشیدن * و حرکت

کسرہ دادن * از نصر * جریرۃ کناء * جریر نام شاعری مشہور در عرب بغزل

و ہجو * تجریر نیک کشیدن * جریر بالفتح باز کشتن آب * و کم شدن آن * فد الیق

جریرۃ در میان دریای شور جائی کہ خشک کشنہ زمینش ہویدا شدہ باشد *

جر اتر جماعت * جسر بالفتح پل * جساۃ دلیری کردن * از نصر * جیشور

اضمتین میدن صبح * از نصر * جعطر بالفتح مردہ در شبت خوی منکیر و متغیر

بُخُورُ جَمَاعَةٍ * بُحْرَانٌ بِالضَمِّ تَغْيِيرِي كَهْ بِيْمَارٍ رَآ يَدُ آيِدٍ دَر تَبْ مَطْبَقَةٍ *

وَيُقَالُ يَوْمَ الْبُحْرَانِ بِالْأَضَافَةِ أَيَّ يَوْمِ الشِّدَّةِ * الْبُحَارُ دَر دَرِيَانِ شِسْتَنِي *

تَبَخَّرَ دُورِ دَر شَدْنِ رَعْلَمِ * بُخُورٌ بِالْفَتْحِ چيزي كه دُودِ آن كِيرَنَد * بُخَارٌ بِالضَمِّ دُودِ *

وَيْتِ بُوئِي * تَبَخَّرَ خَرَامِيدَنِي * بَدَلُ وَرِ بَضْمَيْنِ شَتَا فِسْتَنِي سَوِي چيزِي * اَز نَصَرِ *

بَادِرَةِ شَتَابِ زِدْ كُفِي * وَخَنِي فِي اِبْنِ يَشَعِ * بَدَلُ اِرِ بِالْفَتْحِ وَكَسْرِ الرَّاءِ عَلَي الْبِنَاءِ اسْمِ

فَعْلٍ مَعْنَى شَتَابِ * بَدَلُ اِرِ بِالْفَتْحِ مَاءُ تَامِ * بُدُورُ جَمَاعَةٍ * بَدَلُ اِرِ مَصْغَرَةٍ * هَذَرَةُ

بِالْفَتْحِ هَمِيَانِ دَهْ هَزَارِ دَر زَمِ * اِبْنِدَارِ شَتَا فِسْتَنِي * تَبَاكُورُ وَمُبَادِرَةُ وَبَدَا اِرِ

شَتَا يِ وَيَشِ شَسْتِي كَرْدَنِ * بَيْمَكُورِ نَا لَفَتْحِ خَرَمَنِ كَاهِ * بَدَلُ اِرِ بِالْفَتْحِ شَحْمِ * وَتَحْمُ كَاشْتَنِ *

اَز نَصَرِ * بَرِ بِالْكَسْرِ نِي كُوئِي * وَنِي كِي كَرْدَنِ * وَرَاسَتِ مَعْدَنِ قَسَمِ * اَزْضَرْبِ * مَهْمَرَةُ

بِالْتَّحْرِيكِ مَثَلُهُ * بَرِ بِالْفَتْحِ نِي كُوئِي كَارُوعَتِ * وَمَهْرَبَانِ * اَبْرَارِ جَمَاعَةٍ * بَرَةُ

مَنُونَتِ مِنْهُ * وَنَامِ زِي * بَرِ بِالْفَتْحِ اَيْضًا دَشْتِ * اَبْرَارِ اَرَسُو كَنْدَرِ اَسْتِ كَرْدَنِ *

وَنِي كُوئِي مَعْدَنِ * مَهْمَرُ بِالْفَتْحِ تَرَشِ رُوئِي كَرْدَنِ * اَوْنَصَرِ * بَسْمَرُ بِالضَمِّ غُورَةُ خَرْمَا *

وَأَبْ بَارَانِ نَازِهِ بَارِيدِهِ * بَسْمَرَةُ بَكِي * بَشَرُ بِالْتَّحْرِيكِ رُوِي پُوسْتِ مَرْدَمِ * وَمَرْدَمِ *

بَشَرَةُ بِالْتَّحْرِيكِ رُوِي پُوسْتِ * بَشَرُ بِالْكَسْرِ كَشَادَكِي رُوِي مَرْدَمِ وَخَنْدَا يِ رُوِي

بَشْمُو رِ بَضْمَيْنِ مَرْدَهْ دَادَنِ * اَز نَصَرِ * بَشَرِي بِالضَمِّ وَالْقَصْرِ مَرْدَهْ * بَشَارَةُ بِالضَمِّ

وَالْكَسْرِ مَثَلُهُ * بَشِيرُ نَعْتِ مِنْهُ * اَبَشَارُ شَادَشْدَنِ * وَازِينْجَا سَتِ اَبَشَرُ بِخَيْرِ

اَي شَادَشْتُو بِحَصُولِ نِي كُوئِي * اَسْتَبْشَارُ مَثَلُهُ * تَبَشِيرُ مَرْدَهْ دَادَنِ * تَبَا شَرِ

مَرْدَه دَادَن يَكُن يَكُورَا * وَ عَلَامَت * وَ اَوَّل صَبَح * تَبَا تَبِير جَمَاعَت * بِصُر بِالْخَرِيك
 لِينَائِي در چیزی * وَ چشم * وَ دَانَائِي * أَبْصَار جَمَاعَت * بِصِيرَة بَيْنَائِي دَل * بِصَائِر
 جَمَاعَت * وَ سَبَر * بِطَّارَة بِالْفَتْح بِنَاشْدَن * اَز كَرَم * بِصِير بِنَاوَدَا نَاعَت * وَ شَك *
 بِصِرَة بِالْفَتْح شَهْرِي مَعْرُوث * وَ ذَرْ لِي كَلِمَة وَ قَت سَقُوط ثَا از آخِر بَا مَكْسُور مِيشُود
 چُون بِصِرِي * أَبْصَار ذِيدَن * تَبْصِير وَ تَبْصِرَة بِنَا كَرْدَن * تَبْصِير نِيَك
 ثَكُور سَتَن * وَ تَامَل كَرْدَن * بَطَّر بِالْفَتْح تَنْدِي مِیَان دَوْلَب فَرْج * بَعِير شَتْر سِنْدَه *
 بَعْر بِالْخَرِيك بِنَمَازِي تَشْنُغِي شَتْر كَرْدَرَان مِیْمُود * وَ یَقَال تَفَرَّقَت اِبْلَه شَعْر بَعْر
 بِالْخَرِيك فِیهِمَا ي پَرَا كَنْدَه شَدْنَد شَتْرَان اَوْ ذَر هَر جَانِب * وَ هُنَا اَهْمَان سِنْدَا
 عَلِي الْفَتْح * بَقَر بِالْخَرِيك كَاو * بَقَرَة يَكِي * بَا قِرَا سَم جَمْع * وَ قِيل جَمَاعَت
 بَقَر مَعَ رَاعِبَان وَ شِبَانَان * بَقَر بَا لَضَم وَ فَتْح الْكَاف بِلَا * وَ كَلَام دُرُوع * بَكْر
 بَا كَسْر زَن دُوشِيزَه * وَ بَطَّ نَخْسَتِين كَه پَس اَز وَي هَنُوز سَادَرَش دِيكِرِي نَرَادَه بَا شَد *
 اَبْكَار جَمَاعَت * بَكْر بِالْفَتْح شَتْر جَوَانَدَه * بَا كُورَة بَضَم الْكَاف نُو بَاوَه *
 بَكْرَة بَا لَضَم بَا مَدَا د وَيَكَا * بَكُور بَضْمَتِين پَكَا بَر خَا سَتَن * وَ يَامَدَا د كَرْدَن
 وَ رَفْتَن * اَز نَصَر * اَبْكَار نُو بَاوَه چِيزِي قَرَا كَر فَتَن * وَ بَا مَدَا د كَرْدَن * بِلُور
 بَا كَسْر وَ شَدَا لَام الْمُفْتُوحَة وَ تَحْفِيفُهَا * اَوْ فَتْح الْبَاء وَ شَدَا لَام الْمُضْمُونَة * سَنَكِي سَت
 مَعْرُوق سَبِيد وَ رَمَش * بَوَار بِالْفَتْح هَلَاك شَدَن * وَ كَا سَد كَشْتَن * اَز نَصَر * بَا ثَر
 يَفْعَت * وَ سَرَادَنِي هَائِر * بُوَر بَا لَضَم جَمَاعَت * بُوَرَان بَا لَضَم نَام زَوْجَه * مَا مَوَق

فصل النون

نَبَذَ بِالْفَتْحِ از دَسْتِ انداختن * از ضرب * نَبِذَ آبِیْکَ از حبوب و جز آن گیرند *
و شراب * نَبَاً بِالْفَتْحِ و شد الباء شراب فروش * اَنْتَبَاهُ بِدَاحِیْهِ رَفْتَن * و گوشه گیر
شدن * مَنَابَذَ اشکارا جنک و دشمنی کردن * نَغَانُ بِالْفَتْحِ در گذشتن تیر از نشانه *
از نصر * تَنْفِیْذَ رَوَانِ کردن فرمان * اَنْغَانُ رَهَانِیدن کسی را از کسی * اَسْتَنْغَانُ مَثَلُهُ *

فصل الواو

مُؤَبِّدَ و مُؤَبِّدَاتٍ بِالضَمِّ و فُتِحَ الْبَاءُ فِیْهِمَا حَاكِمُ مَجُوس * مَوَابِذَ جَمَاعَتِ *
وَقَدْ بِالْفَتْحِ مَسَّتْ كِرْدَانِیْدَن * وایذارسانیدن *

فصل الهمزة باب الراء

اِبْرَةً بِالْكَسْرِ سَوْزَن * و اسْتَخْوَانِ اَرْجَحُ * اَثَرَ بِالْفَتْحِ نَقْلَ کردن حدیب * و
برگزیدن * از نصر * اَثِيرٌ و مَا تُورِ نَعْتُ مِنْهُ * اِثْرٌ بِالْكَسْرِ بَی * و بالتحریرك مَثَلُهُ
و تَشَانُ * و كَفَنُهُ رَسُولُ * اَثَارُ جَمَاعَتِ * اَثَرَةٌ بِالتَّحْرِیرِ بَقِیَّةُ چیز * و برگزیده
آن * مَا اَثَرَةٌ بِضَمِّ التَّاءِ و فُتِحَتْهَا بَزَرْكَوَارِیْ و شَرَفُ * مَا اَثَرُ جَمَاعَتِ * اِثَارُ
برگزیدن * اِسْتِثْنَاءُ رِجُودِیْ خُودِ اِیْسِنَادِن بَكَارِیْ * و برای خود برگزیدن
اتری * تَاثِیرُ اِثْرُ كُودِن در چیزی * و نشان نمودن * اَجْرُ بِالْفَتْحِ پاداش نیک دافن *
از نصر و ضرب * اُجْرَةٌ بِالضَمِّ مَزْدَ * اَخِرُ كِفَاعِلُ مَبْسُیْنِ * اَخِرَةُ مَوَافِ مِنْهُ *
و آن جهان * اَوَّخِرُ جَمَاعَتِ مَعْنِیْخَارُ بِالْكَسْرِ بسیار در نك كُنْ * اَخِرُ بَقِیَّةِ الْخَارِ
و امدد یكُرُ

واند دیکر * آخری * مونت منه * آخریات جماعت * و معنی آنست * تا خبر
 سپس گذاشتن * و پس افکندن * از زر با کسر شلو او * و چادر * و لحاف * و زوجه *
 و اخضر از الار کذیه است از بود آمدن موی زهار * و جوانی * میتر با کسر
 شلو او * و چادر * اسر بالفتح مقید و برد * کردن * از ضرب * و خلقت * و همه *
 اسیر و مسرور بود * و حبس کرده شده نعت * اسر بانضم حبس شدن یول *
 مسرور نعت منه * اسار با کسر دوال * اسیر * بالضم کبیر * مردم از خویش
 و اقارب * اسر بالفتح یک شادی نمودن * و تکبر کردن * از سمع * اصر با کسر کناء
 * و کرانی * اصار جماعت * اصرة با هم کفاعلة پیونده خویشی * او اصر
 جماعت * و وسائل * امر بالفتح کار * امور جماعت * و فرمان * و نمودن * از نصر
 امر * اماره با کسر فیه فرمان فرمائی * و امیر شدن * از نصر * امر با کسر کار
 شکست * امر * امارة بالفتح نشانی * امری بالمد نام مردی * امر
 بایکد یکر مشورت کردن * تا مور دل * و نفس *

فصل الباء

بتر بالفتح بریدن * از نصر * بشر بالفتح بر آمدن آبله بر اندام * از ضرب * بجره
 بانضم کر که در بطن در و و کردن افتد * بجر بتحریر العین جماعت * يقال ذکر
 بجره و بجره ای عیم به و اموره کلمه * بجر بالتحریر بیرون آمدن ناف * و سطره
 بجره ناف * از سمع * ابجر و بجره نعت منه * بجر بالفتح دریا * و جوی بزرگ *

كَنْبُذٌ مَعْرَبٌ * جَرَنٌ بِضَمِّ الْجِيمِ وَفَتْحِ الرَّاءِ كَوْرُ مَوْشٍ * جَرَنٌ أَنْ بَالِيسَرٍ
 جَمَاعَةٌ * أَجْلُوَانِ شَنَا فِتْنٍ * وَدِرَازِ شَدْنٍ * يُقَالُ أَجْلُوذُ الْمَطَرِ أَيْ امْنَدٌ * جَهَبٌ
 بِكَسْرِ الْجِيمِ وَالْبَاءِ دَانَا وَشَنَاسَا * جَهَا بَذَّةٌ جَمَاعَةٌ *

فصل الحاء

حَنَنْ بِالْفَتْحِ بَرِيَانٌ كَوْدَنٌ كَوْرٌ سِينَةٌ وَجَوَانٌ * أَرْضُوبٌ * حَنِينٌ نَعْتٌ مِنْهُ * حَانٌ
 بِالْفَتْحِ يَشْتُ * وَيُقَالُ خَفِيفُ الْحَاذِي سَبِكْدَوْشٍ * اسْتَكْوَانٌ دَسْتُ يَافِتْسٍ * وَ
 چیره شدن بر چیزی *

فصل الخاء

خَوْنَةٌ بِإِضْماعٍ مَعْرَبٌ خَوْدٌ يَعْنِي كَلَاةٌ أَهْنَى * خَوْنٌ بِتَحْوِيكِ الْعَيْنِ جَمْعُ خَوْنَةٍ
 فصل الراء

رَنَ أَنْ بِالْفَتْحِ بَارَانٌ نَرَمٌ وَانْدَكٌ *

فصل الزاء

أَسْتَنَانٌ بِإِضْماعٍ مَعْرُوفٌ مَعْرَبٌ * أَسَائِدَةٌ جَمَاعَةٌ * سَمِينٌ بِالْفَتْحِ وَبِالدَّالِ الْمُجْمَلَةِ
 اَوَّلُ الْمُعْجَمَةِ لَكِنْ بِالْمُعْجَمَةِ أَفْصَحُ نَانَ سَبِيدَةٍ *

فصل الشين

شَكَنٌ بِالْفَتْحِ تِيْزٌ كَرْدَنٌ كَارْدٌ وَمَا تُنْدِ أَنْ * أَرْمَعٌ * وَالْحَاجُّ كَرْدَنٌ دَرْ سَوَالٍ *
 شَحَّانٌ بِالْفَتْحِ وَشَدَّ الْحَاءِ نَعْتٌ مِنْهُ * شَدٌّ وَنَهْ بِضَمِّ الدَّالِ أَكْنَدَةٌ وَتَنْهَا وَنَادَى *

شدن * از نصر * و شُدَّ اَنْ النَّاسَ بِالْفَصْحِ وَشُدَّ الدَّالُ لِلْمَجْمُوعَةِ كَسَانِيكِهِ دَرْ قَوْمِي
سكونت و رزند و از قِيَامُ ايشان ثبات شد *

فصل العين

عَوْنٌ بِالْفَتْحِ پناه جستن * از نصر * عَوْنٌ بِالضَّمِّ حرز * و آنچه دَر كَرْدَن و بازو جهت
حفظ از آفتها بندهند * عَوْنٌ بِتَحْرِيكِ الْعَيْنِ جماعت * اَعَانَةُ پناه دادن *
تَعَوُّيْذٌ پناه خواستن و معني حرز * تَعَوُّوْذٌ پناه گرفتن * و اَعُوْذُ بِاللّٰهِ گفتن *
اِسْتِعَاْنَةُ پناه و بازو داشتن خواستن *

فصل الغين

اِغْدَانٌ شتافتن *

فصل القاء

فَحَّخْنٌ بِالْفَتْحِ و بالكسر و بكسرتين و يفتح الاول و كسر الثاني ران * و بِالْفَتْحِ فقط كروه كم
از رطوبت * فَلَاحٌ بِالْفَتْحِ تنها و يكاند * و اول تيمر از هفت تيمر قمار * فَلَاَحٌ بِالْفَتْحِ دادن *
و بریدن * از ضرب * فَلَانَةٌ بالكسر پاره جگر و مال و جزآن * اَفْلَانٌ جماعت *

فصل اللام

لَدَّةٌ بِالْفَتْحِ مزه * لَدَّاتُ جماعت * لَدَّانَةٌ بِالْفَتْحِ خوش مزه يافتن * از سمع *
لَذِيذٌ نَعِيْتُ مِنْهُ * اللَّذَّانُ لَذْتُ يَافْتَنُ * اَسْلَدَانٌ لَذْبُ پندهاشتن *
لَوْنٌ يَافْتَنُ پناه گرفتن * از نصر * مَلَانٌ بِالْفَتْحِ جاي پناه *

شاعری دیگر کذر دغیر اخذ و سترقه * و ساندۀ پاکسر بالمش * و سائید جماعت *
 توستد تکیه کردن * و صید آستان * ایصال در بستن * توطید برجای
 داشتی * و استوار کردن * و عبل بالفتح نوید * و عون جماعت * و نوید دادن *
 از ضرب * علة پاکسر مؤعد بالفتح مثله * میبعان پاکسر و عده کاه * مخفی
 نماید کلمه * وعد و عده * و موعدا کثرا استعمال ایشان در خیبر می آید و در شر
 لفظ و عنید و ابعد مستعمل میشود * ایعان ترسانیدن * توعید بیم کردن *
 موعده پاکسی و عده کردن * و عبل بالفتح ناکس و فرو مابه * و فاند پاکسر
 شتافتن * از ضرب * و قون بضمتین افروخته شدن آتش * از ضرب * و قلة بالفتح
 سختی کرما * ایقان افروختن آتش * اتقان و توقد لازم منه * اسمی بقیه
 افروختن * و ولد بالتحریر فرزند * و ولد بالضم مثله * اولاد جماعت * و لید
 کودک و بند * و ولدان ولد پاکسر فیهما جماعت * و فی المثل لا بنادی
 و لید هم یقال للكثرة ای هم کثیرون حتی لا یسمع نداهم کانه
 لبس النداء لهم * و لید عده خنجر و بر سنار * و لائد جماعت *
 و لادۀ پاکسر وادن * از ضرب * لیدۀ الرجل پاکسر فزاد مرد * لیدان
 جماعت * مؤلد بالفتح و کسر اللام جای زاده * مؤلد پدید آوردن چیزی *
 مؤلد پیدا شدن * استیلال طلب بجه نمودن * و لید بالفتح زمین پست

و هو وار * و لعان پاکسر جماعت *

فصل الهاء

هَجَّوْنَ بضمين بَشَب خفتن * از نصر * هَجَّوْا بیدار بودن بَشَب * و نماز نافله
 کز دادن * هَجَّوْا بالفتح شکستن * و ویران کردن * از نصر * هَجَّوْا ان بالفتح قبيله
 از یمن * هَجَّوْا بالکسر نام ولایتی معروف * و اسمای زنان * هَجَّوْا بالضم نام پیغامبری
 علیه السلام * و یهود * هَجَّوْا بالفتح توبه کردند * و بحق باز کشتن * از نصر *
 هَجَّوْا جهود شدن * و توبه کردن *

باب الذال فصل الهمزة

أَخَذَ بالفتح آغاز کردن * و گرفتن * و واجب کردن * از نصر * و در امر حاضرش
 هَرِد و همزة حذف میشود علی خلاف القیاس * أَخَذَ بالکسر و یفتح سیرت * يقال
 أَخَذَهُ و ما خَذَهُم اِی صَرَّتْ عَلٰی سِرَّتِهِم * أَخَذَ بالتاء گرفتن *
 و از جهت توهّم اصلیت تادر اینجا تَخَذَ یَتَخَذُ را از صرح معنی أَخَذَ یا خَذَ بای علی حد
 قرار داده اند * مَوَّأَخَذَهُ کسی را بکنا هَش گرفتن *

فصل الباء

بَغْدَانٌ بالفتح و بالذال المهملة قبل المهملة او بالهملتین او بالمجتمین شهری معروف *

فصل التاء

تَلْمِیْذٌ بالکسر کفندیل شاگرد * تَلْمِیْذَةٌ جماعت *

فصل الجیم

جَبَبْنٌ بالفتح کشیدن * از ضرب * و قیل قلب جذب * جَبَبْنَةٌ بضم الجیم و الباء

پَذِيرَ فِتْنَةٍ * وَتِيكَو كَرْدَن كَار * تَمَهَّدَ دَسْت يَافِتْنِي * وَثَابِتَ شَدَن * مَيِدَ بِالْفَتْحِ
 جَنِيْدَن * وَخَرَامِيْدَن * اَزْضَرْب * مَا كُنْدَ خِرْوَانِ اَرَا سَنَه * وَجِيْدَه * مَوَا اِلَكْ جَمَاعَت *
 مَيِدَ اَن بِالْفَتْحِ وَقَدْ يَكْسِرُ جَايَ وَسَبْعَ وَفَرَاخ *

فصل النون

نَجَدَ بِالْفَتْحِ زَمِيْنٌ بَلَنْد * نَجَالُ جَمَاعَت * وَنَامَ شَهْرِي * نَجَدَ بِالْفَتْحِ دَلِيْرِي *
 وَشَجَاعَتٌ وَغَلْبَه * اِنْجَالُ يَارِي دَا دَن * وَبَنَجَدَ رَفْتَن * وَبِمَكَانٍ بَلَنْدَ شَدَن *
 اِسْتَنْجَالُ يَارِي خَوَا مَن * نَدَ بِالْكَسْرِ هَمْتَاوَمَا نَنْد * وَبِالْفَتْحِ رَفْتَن * وَرَمِيْدَن اَشَن *
 وَظَاهِرَ شَدَن چِيْزِي * اَزْضَرْب * تَنْدِيْدَ فَاش كَرْدَن عِيْبَ كَسِي * وَبَدَ كَفْتَن * نَشْدَه *
 بِالْكَسْرِ حَسْتَن كَم شَدَه * وَقَسَمَ دَا دَن * اَزْضَرْب * اَنْشَوَلَه * نَالِضَمَّ شَعْرَ خَوَا نَدَه * شَدَه *
 اَنَا شَيْبُ جَمَاعَت * اِنْشَاَن تَعْرِيفَ كَرْدَن كَم شَدَه * وَشَعْرَ خَوَا نَدَن * مَنَا تَنْدَه * بَاهَم *
 شَعْرَ خَوَا نَدَن * وَقَسَمَ دَا دَن * نَصَدَ بِالْفَتْحِ رَحْتَ بَرَهْمَ نَهَادَن * اَزْضَرْب * تَنْضِيْدَ مَثَلَه *
 نَضِيْدَ بِمَعْنَى مَنفُود * نَضَا نَدَ جَمَاعَت * نَفَاكُ بِالْفَتْحِ سِپَرِي شَدَن تَوَشَه *
 اَزْضَرْب * اِنْغَالُ نِيَسْت كَرْدَن * اِسْتِنْغَالُ دَر بَاخْتَن كَو شَش وَتَوَانِ خَوَا دَرَا * نَقَدَ
 بِالْفَتْحِ آمَادَه كَرْدَن * وَدَا دَن * وَامْتَحَان كَرْدَن جِيْدَ اَزْزَرْدِي * اَزْضَرْب * وَمَا لَمْ مَوْجُوْد *
 وَجِيْدَه * نِيَقُوْدَ جَمَاعَت * نَاَقِدَ وَنَقَادَ نَعْت * نَقَدَ بِالْتَحْرِيكِ نَوِي اَزْكَو سَقَنْد *
 كَرْتَاَه دَسْت وَنِيَاي * اَنْتَقَالَ سَرَه كَرْدَن دَرَم وَدِيْنَار * نَكَدَ بِالْتَحْرِيكِ نَحْتِيْرِنَا خَوْشِي *
 عِيْشَه * وَتَنْكَ عِيْشَ شَدَن * اَزْضَرْب * اَنْكَدَ نَعْت مَنَه * نِهَوْدَ بِضَمِّتَيْنِ بَر خَا سَنَن *
 وَبَرَا مَدَن

و فر آمدن پستان دختر از نصر نهون تَنَازِشَن اَسِب اَز کَرَم نِهَن بِالْفَتْح
اَسِب تَنَازِر و پستان بر آمده نِهَلَك نَوِي اَز خوردي که از مغز حفظ و آرد سازند *

فصل النوازل

وَأَنَّ بِالْفَتْحِ زَنْدَه بَكُور كَرْدَن * اَز ضَرْب * مَوَوَل زَنْدَه بَكُور كَرْدَه شَدَه * رُجُول
بَضْمَتِي وَجَدَان بِالْكَسْرِ هَسْتِي * وِيَا فَنَن مَطْلُوب * اَز ضَرْب * وَجَد بِالْفَتْح اَنْدَوَه *
و اَنْدَوَه كِيَن شَدَن * جَدَه بِالْكَسْرِ وَوَجَد بِالضَم وَيُثَلَّث تَوَاغُكِي * وَتَوَاغُكِي شَدَن *
وَاحِدَه بِالْفَتْح تَنْهَائِي * وَاحِد يَكِي * وَحِيد يَكُنَا * وَحَد بِالضَرْب مَثَلَه *
وَقَدْ يُبَدِّل وَادَه بِالْهَمْزَةِ نِيْقَال أَحَد * أَحَاد بَامَد جَمَاعَت * تَوْحِيد
يَكُنِي كَفْتَن * وَيَكِي دَانَسْتَن * وَخَد بِالْفَتْح نَوِي اَز رَفْتَار شَتَر * وَدَوِيدَن * اَز ضَرْب *
وَل بِالضَم وَالْفَتْح وَدَان بِالْفَتْح وَيُثَلَّث آرزو بَرْدَن * وَدُوسْت دَاشْتَن * اَز سَمْع *
مَوَوَلَه بِالضَرْب مَثَلَه * وَثَلَّث دُوسْت نَعَت * وَوَوَل وَوَلِيد مَثَلَه *
أَوَّلَاءُ جَمَاعَت * وَثَلَّث بِالْفَتْح وَيُضَمُّ نَام بَت قَوْم نُوْح عَلَيْهِ السَّلَام * وَرُول
بَضْمَتِيَن دَر آمَدَن * اَز ضَرْب * وَرَل بِالْكَسْرِ پَارَه اَز خواندَن وَجَزَّ أَنْ * وَنُوبَت آب *
وَارَل نَعَت مَنَه * وَرَل بِالْفَتْح كُل سَرخ * حَبْلُ الْوَرِيد رَك كَرْدَن * مَوَرِد
بِالْفَتْح وَكَسْر الْأَرْاء مَصْدَر وِظَرْف * وَرَاءَ وَابْشُخُور * مَوَارِد جَمَاعَت * اِبْرَال
حَاضِر كَرْدَن * وَبَاب آيَرْدَن * تَوَرَد دَر آمَدَن * تَوَارِد بِهِم بَاب دَر آمَدَن *
و در اصطلاح شِعْر أَضْدَ شَتَن مَضْمُونِي يَاشَعْرِي در خاطر شاعري مَثَل اَنجَه دَر ذَهَن

الاستادن از چیزی از نصر * قَعْدَة بِالْفَتْحِ لِلْمَرْءِ مِنْهُ * مَقْعَدٌ بِالْفَتْحِ مَصْدَرُ جَوَابِ
 قُضِيَ مَرْدَمٌ بِرِيشَتِ سَتُورِ * مَقَاعِدُ جَمَاعَتِ * قَاعِدٌ نَعْتٌ مِنْهُ * وَزَيْكَةُ
 اَرْزَه وَحَيْضٌ بِزَايَسْتِهِ * وَدَرْخَتِ كَرْنَاءُ كَهْدَسْتِ بِاَلَايِ وَي رَسَدِ * قَعِيدَةٌ
 اَلْاَرْخَلُ زَنْ مَرْدِ * قَعْدَةٌ بِالضَّمِّ شَتْرُ جَوَانِ كَهْ نَخَسْتِ دَرْ رَكُوبِ وَبَارآمَدِ * بِالْفَتْحِ
 اَلْعَيْنُ بَسِيَارُ شَيْئِنْدَه * اَقْتَعَالٌ قَعْدَةٌ وَرَكُوبٌ سَاكُنٌ * وَبُرْشَسْتَنِ * نَقْدٌ اَعَّ بِالْفَتْحِ وَ
 اَلْمَدَدُ سَنَارُ شَمْلَه نَاكَدِ اَشْعَرِ * قَالِدٌ بِالْكَسْرِ كَرْدَنِ بَنْدِ * وَحَمِيدٌ * قَالِدٌ
 جَمَاعَتِ * تَحْقِيلٌ حَبِيبٌ دَرْ كَرْدَنِ كَسِي اَنْكَنْدَنِ * وَكَارْدَرْدَه كَسِي كَرْدَنِ *
 قَنْدٌ بِالْفَتْحِ مَعْرُوفٌ * قَوْلٌ وَمَقَالَةٌ بِالْفَتْحِ فَيَهْ اَوْ قِيَالٌ بِالْكَسْرِ كَهْدِ *
 وَجَزْآنِ * اَزْ نَصْرِ * قَوْلٌ بِالْاَتْخَرِيكِ كَشْنَدَه رَا بَا زَكْشَنِ * وَقَصَاصٌ * مَقُولٌ بِالْكَسْرِ
 مَهَارُورَسَنِ * اَنْقِيَالٌ كَرْدَنِ نِهَادَنِ * اَمْتَقَالَةٌ مِثْلُهُ * اَنْقِيَالٌ كَشِيدَنِ سَبُورِ
 قَيْدٌ بِالْفَتْحِ بَنْدِ * قِيمُولُ جَمَاعَتِ * وَجَمْعُهُ قَدَرٌ * يَقَالُ بَيْنَهُمَا قَيْدٌ رَسَحَ اَيِ
 مَسَافَتِ مِيَانِ هَر دُو بَا نِدَا زَكِ يَكْ نِيَزَه اَسْتِ * نَقِيدٌ بَنْدِ كَرْدَنِ

فصل الكاف

تَكَاءُ وَنَرْجَانِيدَنِ * كَبِدٌ بِفَتْحِ اَوَّلُ وَكُسْرُ الثَّانِي وَبِالْفَتْحِ وَبِالْكَسْرِ جَكَرُ *
 اَكْبَادُ جَمَاعَتِ * مَكَابِدٌ خَفِي كَشِيدَنِ * كَدٌّ بِالْفَتْحِ رَنَجٌ وَخَفِي * وَرَنْجَانِيدَنِ *
 اَرْصَرُ * كَسَادٌ بِالْفَتْحِ نَارِوَاتِي مَتَاعِ وَجَزْآنِ * وَنَا رَوَاشْدَنِ * اَزْ نَصْرِ * كَابِدٌ نَعْتِ
 مِنْهُ * كَهْمٌ بِالْاَتْخَرِيكِ اَنْدَرَه نِهَائِي * وَانْدَرْهَكِينِ شَدَنِ * اَزْ سَمْعِ * اَكْمَالٌ اَنْدَرْهَكِينِ

كَوْنٌ * كَوْنٌ مَكَانَةٌ بِالْفَتْحِ فِيهَا نَزْدِيكَ آمَدُنْ كَارِي * اَرْسَع * كَيْدٌ بِالْفَتْحِ

مَكِيدَةٌ بِفَتْحِ الْمِيمِ وَكَسْوِ الْكَافِ مَكْرٌ * وَفَكْرٌ كَرْدُنْ * وَفِي مَعْدُنْ * اَرْضَبْ *

فصل اللام

لَبَدٌ وَلَبَدَةٌ بِالْكَسْرِ فِيهِمَا مَوْبِهَاتِيكُمَا دَر شَانَه وَكَرْدَن شِيرِ بَاشَد * لَبَدٌ بِتَحْرِيكِ

الْهَاءِ جَمَاعَتُهُ * لَبَدٌ بِالتَّحْرِكِ بِشَمِ كُوسِيْنَد * وَبِقَالَ مَالَه لَبَدٌ وَسَبَدٌ بِالتَّحْرِكِ

فِيهِمَا اِي نَبَسَتْ بَرَايِ اَوْ چيزِي * تَلْبِيدٌ بِرَهْمِ نَشَانْدَن * لَبَدٌ بِالْفَتْحِ شَكَفٌ كُورٌ *

وَشَكَفَتْنِ بَكِي كِرَانَه كُورٌ * اَرْسَع * مَلْكَوْنٌ مَرْدَه وَدَرْ قَبْرِدَاشْتَه شَدَه * اَلْحَالَه

اَرْحَدُ كَرْدَن * اَلَدَلْ بِالْتَّحْوِ كُ مَخْتِ بَا خَصْوَمَتِ شَدَن * اَرْسَع * اَلَلَّ نَعْتَه

مَنْدَه * تَلْكَدِيدٌ حَيْرَانِ كَرْدَن *

فصل الميم

مَحَكٌ بِالْفَتْحِ بَزْرَكِي * وَغَلَبَه كَرْدَن بِشَرْفِ بَرَكْسِي * اَرْنَصِرْ * مَحَكٌ بِالْفَتْحِ آبِ خَيْرِ *

وَدَرَا زَكُودَن * وَكَسْبِدَر * اَرْنَصِرْ * مَحَكَةٌ بِالضَّمِّ پَارَهْ اَرْوَزَكَر * مَحَكٌ بِالتَّحْرِكِ

بَارِي دَادَن * اَمَلْ اَلْ يَارِي كَرْدَن * اَمِيدَ اَلَهْ كَشِيَه * وَدَرَا زَشْدَن * وَبَلَنْدَ بَا لَاشْتَن *

اَسْتَمَدَ اَلْ مَدَدَ خَوَاسْتَن * مَرَّ اَلَهْ بِالْفَتْحِ سَرَكَشِ شَدَن * اَرْنَصِرْ * مَارِلْ وَ مَرِيدَ نَعْتَه مَنْدَه *

عَلَامٌ اَمْرٌ وَ اَرْضٌ مَرٌ اَعْ كُودَكِي رِيَشِ وَ بَرَوَتِ وَ زَمِيْنِي فِي كِيَا وَ نَبَاتِ ،

تَمَرٌ شَوْخِ شَخْصِ * مِهْلٌ بِالْكَسْرِ وَبِفَتْحِ الْاَوَّلِ وَكَسْرِ الثَّانِي شَكْنَبَهْ اَنَسَان * مِهْلٌ

بِالْفَتْحِ كَاهُو اَرَهْ * وَكَسْتُودَن * اَرْفَحْ * مِهْلَانْ بِالْكَسْرِ بَسِيْر * تَدْرِيدَ كَسْتُو اَنِيدَن * وَهَذِ

استعمال طلب نمودن * عهد بالغتج زمان * وپیمان * عهد جماعت *
 ویدن دانستن * ازسح * يقال عهدی به هكذا ای علم من باو چنان است * عهد
 بالکسر اول آبیکه در ربیع بارد * معهد یفتح المیم والهاء منزل و سرائی * معاهد
 جماعت * استعمال طلب عهد و پیمان کردن * تعهد تیمار نمودن * و تاز کردن عهد *
 تعاهد باهم پیمان کردن * معاهدة مثله *

فصل الغین

تحریر بالتحریک کردن آواز در حلق * و طرب انگیز کردن * و سرائیدن * ازسح *
 تغرید مثله * أغرؤنة بالضم مثلا محبوبة سروده * اغارید جماعت * غید
 بالکسر پیام شمشیر و کارد * اغماک در نیام کردن * اغتمان در تاریکی پنهان شدن *
 غید بالتحریک نازک شدن * ازسح * أغید و غیداء نعت * غید بالکسر
 جماعت * غاة مثله غیداء * غالات جماعت *

فصل الفاء

نوران بالضم کفراب دل * أفئدة جماعت * و يقال فائ * فهو مقفوء * ای
 رسید به دل او آفتی * ففد بالغتج زمین هموار * فزل بالغتج تنها * و مفرد * و لکنه *
 أفران جماعت * فرائی بالضم والقصر مثله * فريدة یکانه * فرائد جماعت *
 افرائد تنها کردن * استفراغ تنها شدن بامری * انفران مثله * فزید
 یکسر ثمن و سکون الثابت تیغ * و جوهراو * فزفان بالغتج نام ده و ستاره نزدیک
 قطب

قطب * وازو مثل میزنند در مساوات و عدم مغایرت * فسا بالفتح تبا في و تبا
 شدن * از نصر * افسان تبا کردن * فقا بالفتح فقا ان بالضم واکسر کم کردن *
 از ضرب * افتقا مثله * فقا جستن کم شده * فقا بالکسر نام علام عائشه بنت
 سعد ابن ابی وقاص است * مثل میزنند از بطو فقه دو تاخیری نبل مراد * و سبب مثل
 در کتب مبسوط مذکور است * تغنی نگویند * قول بالفتح کرانه سرازیری
 کوش * و مویهای سر متصل کوش * قید بالفتح موضعی برای هکذا معظمه * فائده اتحاد
 گرفتن یاد داده شود از مال و دانش * فوائد جماعت * افان فائده دادن *
 بخشیدن * استفان طلب فائده کردن * وفائده گرفتن *

فصل القاف

ق بالتحریک چوب بالا * اقتان جماعت * قتان بالفتح درخت خار فاقه
 ق بالفتح در طول شکافتن * از نصر * وبالا * ق بد ککریم کوشت خشک کرده *
 ق بالکسر دوال * قده بکی * ق بالفتح والتخفیف بدرستی * وفي حرف التوقع
 في الماضي للتخفيف وفي المضارع للتقليل * واسم فعل بمعنى حسب وكفى * ويلحق
 بها الكاف ايضا * قر بالکسر بوزنه * قرانه بتعربك الراء جماعت * قرین
 مصغره * اقرال خاموش شدن * قصد بالفتح آهنگ کردن * وراه * راست *
 از ضرب * مقصد بالفتح وکسر الضاد مصدر و ظرف * مقاصد جماعت * قصیده
 ککوبه نوعی از کلام موزون * قصائد جماعت * قعول بضمین نشستن * و باز

آنچه بدان صید کننده مثل دام و جزآن * مصائب جماعت * اصطیاد شکار
 کردن * تصید مثله *

فصل الضاد

ضد بالكسر مخالفت * و ناهیتا * أضد ان جماعت *

فصل الطاء

طر بالفتح راندن * و دور کردن * از نصر * طریق و مطر و ن کلاه ماعنی * طون
 یا لفتح کوه یزک * أطوان جماعت *

فصل العين

عبد بالفتح انسان * و بنده خلاف حر * عبید کریم و عبدان بالكسر جماعت *
 عبانة بالكسر بندگی کردن * از نصر * عابد نعت * عبد بالتحریر تنگ
 داشتن * و انکار کردن * از سمع * عابد ایضا نعت منه * أبو عبانة بضم
 العين و تخفیف الباء شاعری معروف در فصاحت و بلاغت * معبد بفتح المیم
 و الباء نام مطربی که ازو مثل میزنند در خوی سزما رنواختن * تعبد
 بومتنیدن * عنبید کریم آماده * عد بالفتح شمردن * از نصر * عد بالتحریر
 شمار * عدید مثله * عدة بالضم ساز * عدل بتحریر العين جماعت * عدة
 بالكسر چند عدد * وعدة المرأة مدت چهار ماه * اعدان مهیا کردن *
 اعدال آماده شدن * و بشمار آوردن * استعدال مهیا شدن * تعدید
 با سنقضا

باستقصا شمار کردن * عَوْبَةٌ بند خوئی و جنبه خوئی کردن * عَرِيَّةٌ بکسر
 اعیس و الباء الموحدة بند خو و سکار نعت * عَمِيَّةٌ ککریمه نوبی از طعام *
 و یا نوبی از حلوا * عَصَائِدُ جماعت * عَضِدٌ بفتح الا و ل و ضم ال ثانی و سکونه
 بازو * و بالفتح فقط یاری دادن * از نصر * و یار و مدد کار * اَعْضَانُ جماعت *
 اِعْتَصَانٌ در عضد و بازو گرفتن * و یاری خواستن * عَقْلٌ بالفتح کره بستن *
 از ضرب * و عهد و پیمان * عُقُولُ جماعت * عَقَبٌ بالضم کره * عَقَدٌ بتحریر
 ال ثانی جماعت * عَقْلٌ بالکسر رشته مروارید * عَقِيدَةٌ انچه بان کرایند و تصدیق
 نمایند * اِنْعَقَانٌ بستنه شدن * عَنَقُولٌ بالضم خوشه انکور * عَنَائِدُ جماعت *
 عَمَوِيٌّ بالفتح ستون خانه * عَمَلٌ بالتحریر و عَمَلٌ بالکسر جماعت *
 عَمَلٌ بالفتح آهنگ کردن * از ضرب * عَامِلٌ نعت منه * عَمِيَّةُ الْقَوْمِ سردار
 گروه * اِعْتِمَالٌ تکیه زدن بر چیزی * و قصد کردن * عِنْدٌ بالکسر نزد * مَعَانِدَةٌ و
 عِنَانٌ سنجیدن * و مخالفت کردن * عَوَلٌ بالفتح بازگشتن * از نصر * مَعَانٌ بالفتح باز
 گشت * و آنجهان * عَالَةٌ خو * عَائِلَةٌ سود و عطیه * عَوَائِدُ جماعت * عَوْنٌ
 بالضم چوب * اَعْوَانٌ و عِيْدَانُ جماعت * و رباب * و بوی خوش * عَالٌ قَبِيلَةٌ قوم
 هود علیه السلام * عِيْبٌ بالکسر روز عیش و سلیمانان * اَعْيَانُ جماعت * و آنچه عادت
 آن باشد از غم و مرض * و نام خلی * و قبیله * اَعَالَةٌ بازگردانیدن * اِعْتِمَالٌ عادت
 و خو کردن * تَعْوِيلٌ خو کر ساختن * و تَعْيِيدٌ بعید جاغیر شدن * تَعْوَلٌ خو کردن *

وفتح الدال الاولى مهتر شدن قوم را * از نصر * سید بالفتح و کسر الیاء المشددة
 نعت منه * سادات * جماعت * سواد بالتحريك سیاهی رنگ * آنسوان و سوان
 نعت منه * سوان بالضم جماعت * آنسوان ایضا مایه بزرگ سیاه * اسوان
 جماعت * و نیز سوان ذات مردم وصال بسیار * اسوان جماعت * و معنی
 اسباب * و سوان العینین مریدان چشم * سوان ایضا لیلایة اطراف آن
 ازده و جزان * تسوید مهتر کردن * و سیاه کردن از خضاب
 و غیره * اسوان ال سیاه شدن * سوان بالضم بی خواب شدن * از سهج *
 تسوید بی خواب کردن *

فصل الشین

شَدَّ بِالْكَسْرِ سَخَتْ * شَدَّ يَدٌ مِثْلَهُ * شَدَّ اِيْدُ جَمَاعَةٍ * شَدَّ بِالْفَتْحِ
 اسْتَوَارَ بَسْتَنٍ وَحَكَمَ كَرْدَنَ * از نصر * شَدَّ يَدٌ سَخَتْ نَعْتٌ * اَشَدَّ بَفَتْحِ الْهَمْزَةِ
 وضم الشین واحد علی زنة الجمع معنی القوۃ * اشد ال سخت شدن * و دیدن *
 تَشَدَّدَ يَدٌ مَشْدَدٌ وَثَقِيلٌ خَوَانَدَن حَرْبٌ * تَشَدَّدَ لَ بَخِيلٌ شَدَنَ * وَ سَخَتْ تَمُودَن
 درجیزی * شَرَوَن بضمین شَرَا لَ بِالْكَسْرِ مِيدَن سَتُور * از ضرب * شَارَدَن
 تَشَرَّيْدَ نَعْتٌ مِنْهُ * تَشَرَّيْدَ رَا نَدَن * تَشَدَّدَ بِالْضَمِّ عَطَايَ بِي عَوْضٍ * شَهَا لَ ة
 بِالْفَتْحِ كَوَايَ دَا دَن * وَ حَاضِرٌ شَدَنَ * اَزْهَجَ * شَا هَدَ نَعْتٌ مِنْهُ * شَهْوَن
 جماعت * و ستار * وَ صَلَوَةُ الشَّاهِدِ نَمَازٌ مَغْرِبٌ * شَهِيدٌ كَشْتَنَ شَدَّ
 بی قصاص

به قصاص و دیت * شَهْداء جماعت * تشییع * بره نرجان * یا هر یسه * مَشْهَد
 بالفتح جای حضور مردم * و مقبر * مَشْأَهْل جماعت * شَهْد بالفتح انکبین
 یا موم * مَشْأَهْل رَوی یاروی دیدن * شَیْد بالفتح کچ کردن بنارا *
 و آراستن * از ضرب * اَشْالَة بلند کردن بام * و برداشتن آواز *

تشییع بلند و محکم کردن بنا *

فصل الاصلان

صَدَّ بالفتح صَدَّ وُل بضمین روی بر کردن آیدن * از ضرب و نصر * صَدِ بَد
 خونی که با ریم آمیخته از رحم بر آید * صَرَل بالتحریک گذاره شدن تیمر *
 و سر مایافتن * از سمع * صَعُول بضمین بلند بر آمدن * از سمع * صَعُول
 یا لفتح بلندی * صُعَد بضمین جماعت * صُعَدَة بالفتح نیزه کوتاه و راست *
 و موضعی در یمن * بَنَاتِ صُعَدَة خران نوجوان * صُعَداء بضم الصاد
 و فتح العین و المیم دم سرد دراز * اصْعَال در جهان سیر کردن * و کشتن *
 تَصْعِید بلند بر آوردن * و بالا کشیدن دم سرد * تَصْعَد لازم منه * حَجَر
 صَلَّت بالفتح سَنَك سخت * صَلَّوَل بضمین کند شدن آتش زنه * از ضرب *
 و يقال اَصْلَدَ الرَّجُلُ اِيْ آتش نداد چقماق او * صَدَل بالفتح اَهْمَك کردن * از
 نصر * صَمَد بالتحریک مهتر و بی نیاز * و آنکه در مهمات بسویش رو آرند *
 صَيْد بالفتح شکار * و شکار کردن * از ضرب * مَصِيدَة بفتح المیم و کسر الصاد

الكاف فيقال رُوَيْدَكَ بفتح الدال * ارادة خواستن * ار تيان جستن *
مراودة خواستن * كاري از کسی * و بر كاري داشتن * و آمد و شد كردن *

فصل الزاء

زأ بالفتح ترسانیدن * از منع * زبَد و زُبْدَة بالضم فيهما خلاصه جيز *
زبَد * زبَد * بتحرك العين جماعت * زَبَد بالتحريك كف آب و شير * زَبَد
بالفتح شهري دريمن * زُبْدَة بالضم و فتح الباء زن ها رون رشيد خليفه
عباسي كه مال وافر داشت * اَزْدِرَان فرو خوردن * زَبَد بالفتح جوب با آهن
آتش زنه و آتش بر آوردن از آتش زنه * از ضرب * زَبْدَة بالفتح سنك يا جوب
زيرين چقماق * زَبَان جماعت * زَأَل توشه * مَزُول باكسر توشه دان *
مَزَاوَل جماعت * تَزْوِيل توشه دادن * تَزْوُل توشه برداشتن * زَهَان
بالفتح ترك دنيا كردن * و پارسا شدن * از سمع * زَاهِد پارسا نعت منه * ويقال
زَهْد فيه اذا رَغِب عنه * زُهْد بالضم تقوى و پارسائي * زَهِيد بالفتح اندك *
تَزَهَّد عبادت كردن * زَبَانَة باكسر افزوني * و افزون شدن و كردن * از
ضرب * لازم و متعد * زَبَد بالفتح نام مردمان * مَزَالَة بالفتح توشه دادن
از ديار افزون شدن * تَزِيد در سخن افزوني كردن * اَزْدِرَان كم شمردن *

و طلب زيادتي كردن *
فصل السين

اِسْتَمَالَ شباروز رفتن * سَبَبَ بالتحریر موی اندک * سَجَوْن بضم تین شرب زهین نهادن *
 و فروتنی کردن * از نصر * مَنْجَبَ بفتح الجیم و کسر هـ جای نماز خواندن * مَسَا چن
 جماعت * سَدَّ بالفتح بازداشت * اَسْلَان جماعت * و بند کردن رخنه * و استوار نمودن
 آن * از نصر * سِلَال با کسر جیم یکه بدان رخنه را استوار کنند * و بالفتح
 درستی و راستی کردار و گفتار * سَلَال بالتحریر مثله * سَلَّاة بالضم درگاه *
نَسَدَیْد توفیق دادن * و راست گردانیدن * اِنْسِلَال بسته شدن * سِرَال
بِالْفَتْح سخن نیک راندن * از نصر * سَرَمَل بالفتح پیوسته و همیشه * سَعَدَ بالفتح
 نیک بختری * سُعُول بضم تین همایون شدن * از فتح * سَعَالَة نیک بخت شدن *
 از سمع * سَعِیْدٌ نعت منه * سُعَدَا جماعت * سَعِیْدٌ بِنُ الْعَاصِ نام
 یکی از صحابه بنسب اَلِیْهِ الْحَلَّةُ السَّعِیْدِیَّةُ * سَعَدَ بالفتح ایضا نام پدر قبیله *
 و نام ستارها * سَعَدُ اَلْعَثِیْمِرَة نام پدر قبیله * سَاعِد بکسر العین بازوی
 مردم * و یُسْعَارُ لَنَا صر * سُعَدَان و سُعَدَى بالضم فیهما نامهای معشوقه *
اِسْعَال یاری کردن * و نیک بخت نمودن * مَسَا عَدَة مدد و یاری کردن *
سَفَان با کسر کشنی کردن * از سمع و ضرب * سَنَدَ بالتحریر آنچه پشت بوی
 باز نهند از بلندی و تکیه * اَسْمَان جماعت * اَسْمَانِیْد جمع الجیع * مَسْمَنَد
 بالفتح معروف * مَسَا نِد جماعت * اَسْمَان پشت بکسی باز گذاشتن * و باز
 خواندن * و برداشتن سخن بگوینده * وِی * بِیْدَا لَة با کسر بواو ل بالضم

در فن کتابت و انشاء اَحْمَد ستوده شدن و محمود یافتن * تَحْمِيد بسیار

سنايش کردن * و مِنْهُ اَشْتِ اسْم نَبِيِّنا مُحَمَّد عَلَيْهِ السَّلَام * حَيْثُ

وَحَيْثُ وَ لَةً بِالْفَتْحِ فِيهِمَا مَبْدُودُونَ * از ضرب

فصل الخاء

خَا بِالْفَتْحِ بِخَسَارَةٍ * خَدَّ وَ جَمَاعَتِ * وَ شَكَاتُنْ زَمِينِ * از نصر * اِخْرَاجِ

خَا بِالْفَتْحِ بِخَسَارَةٍ * خَلْدٌ بِالضَّمِّ هَيْشَكِي * خُلُوْلٌ بِضَمِّتَيْنِ هَيْشَكِي * از نصر *

خَا لِدِ نَعْتِ * وَ نَامُ مَرْدَمَانِ * خَلْدٌ بِالضَّمِّ دَلَّ * تَخْلِيدُ جَاوِيدَانِ * از نصر *

وَرَجُلٌ مُخَلَّدٌ مَرْدٌ بَسِيَارٍ * خَمُوْلٌ بِضَمِّتَيْنِ فَرُو مَرْدَنِ آتَشِ * از نصر *

اِخْمَالُ قَرَوْنِشَانِ آتَشِ *

فصل الدال

دَلَّ بِالْفَتْحِ وَ التَّخْفِيفِ بَارِزٍ وَ هَزْلٍ * دَرِيْدٌ كَكَيْتِ نَامُ مَرْدَمَانِ * دَوْلَةٌ بِالضَّمِّ

كِرْمِ * دَوْلٌ بِحَذْفِ التَّاءِ جَمَاعَتِ * دَاوْلٌ بِرَوْنِ فَاعُولٍ بِضَمِّ عَيْنِ نَامِ

پِيغَامْبَرِي مَعْرُوفِ بِي خُوشِ الْحَاثِي *

فصل الذال

ذَوْلٌ بِالْفَتْحِ رَانْدَنِ * وَ دَوْرُ كَرْدَنِ * از نصر * وَ يَقَالُ ذَوْلٌ مِنَ الْإِبِلِ يَعْنِي أَسَدٌ شَتْرَتَادَةٌ *

فصل الزاء

زَوْلٌ بِالضَّمِّ زَنْ جَوَانِ نِيَكُو مَنظَرِ * زَلَّ بِالْفَتْحِ مَرْدٌ بِالضَّمِّ بِالتَّخْرِيفِ بَارِزٌ كَرْدَانِيدَنِ *

از نصر

از نصر * ترید و اگر دانیدن * ترید آمد و شدة کردن * ترید آن
 بر کشتن از دین و جوان با ستر آن باز کشت خواستن * رشن باضم والتحریر * رشان
 بالفتح براه شدن * و راه راست گرفتن * از نصر * راشد * رشید نعت منه *
 ارشاد راه راست نموده * استر شای طلب رشد و راه راست کردن *
 رصد بالفتح چشم داشتن * از نصر * مرصد بالفتح ظرف و مصدر * مرصد
 با کسر راه * ارصدان آماده کردن * و مهیا داشتن * مرصد بالفتح نزد امر
 شرع نام مکی که موکل ست بر صاحب جهت بارش * و غربیدن * از نصر * رصد
 با کسر لرزه * رصدید بکسر الراء والدال ترسند و بدهد * ارعدان لرزاندن *
 و رغانه بالفتح فراخ عیش شدن * از کرم * رغید نعت * استرغان نیکو
 و فراخ یافتن * رقد با کسر دهش و عطا * رقد بالفتح دادن * و یاری کردن *
 از ضرب * رفان بالضم خواب * و خواب شدن * رقد بالفتح مثله * از نصر *
 مرقد بالفتح خوابگاه * مرقد جماعت * مرگول بضمین ایستادن با دو آب *
 از نصر * و يقال * ركدت ریحة ای ذهبت دوتة * مرمان بالفتح خاکستر *
 زمرید رخا کستر کردن * مرند بالفتح نوری از درخت خوشبوی * وعود را
 قیز کویند * مرو بالفتح آب و علف جستن * از نصر * رائد نعت منه * مروال
 بالضم و شد الواء جماعت * مروان بالفتح جای طلب * مروان با کسر میل سرمه *
 روید کمیت اسم فعل بمعنی آهمل ای مهلت ده و بگذار * و قد یلحق بها

جماعت * أَجْرَانِ دوزیاد و ما * کامل * جَرَانِ بالفتح ملخ * جَرَانِ
 یکی * و یقالَ اَيُّ الْجَرَانِ عَارُهُ اَي کد ام کس برد اورا * تَجْرِید
 برهنه کردن زمین از نبات و جزآن * و برکشیدن شمشیر * تَجْرِیدُ برهنه شدن *
 و کوشش کردن در کاری * اَلْجَرَانِ بکذا شتن در رفتن * و کهنه شدن جامه *
 بِجَمْدٍ بِالْمَكْرِ بَكَتَن * أَجْسَانِ جماعت * جَعْدٌ بالفتح موی سر غول *
 یَقَالُ فَلَانٌ جَعْدٌ الْيَدِ وَالْأَنَامِلِ اَي بخیل * و اَبُو جَعْدَةَ بالفتح
 کنیت کرک * جِلْدٌ بالکسر پیوست * جِلْدَةٌ بالکسر یکی * جِلْدٌ بالفتح تازبانہ
 زدن * اِزْضَرْبُ * وَجِلْدُ الْعُمَيْرَةِ كِنَابَةٌ عَنِ الْإِسْنِئَاءِ بِالْبَدِ * جَلْمَدٌ
 بفتح الجیم والمیم سنگ سخت * جَلَامِدٌ جماعت * جَمَدٌ بالتحريك و جُهْمُودٌ
 بضمین یخ * و فسر دَن آب و ساکن شدن * اِزْضَرْبُ جَا مَد نعت منہ * جَوَامِدُ
 جماعت * و بخبلی کردن * جَمَانٌ بالفتح زمین باران نارسیده * و هر چه
 جان نده ارد * جَمَانِ اِت-جماعت * تَجْمِيدٌ محکم بستن و ساختن * جَمْدٌ
 بالضم چشم و باریک * جُنُودٌ جماعت * جُنْدِيٌّ بالنسبة مرد لشکری
 جُنُودٌ بالفتح باران نیکو * و بسیار آمدن باران * و جوان مردی کردن
 و بخشیدن * اِزْضَرْبُ جُونٌ بالضم بخشش * جَوَالٌ بالفتح نعت منہ * أَجْوَالٌ
 جماعت * جُونَةٌ بالفتح و اَلضَّم نیک و نیکو * اِزْضَرْبُ جَوَالٌ بالفتح
 نعت منہ ابضا * جِیَالٌ بالکسر جماعت * اِجَالَةٌ نیک کردن * و نیک گفتن *
 استجالة

اِسْتِجَالَةً جِيدَ وَنِيكَ پَسَنداشتن * تَجْوِيدِ سِرِّه کردن درم * جِهْدٌ بِالْفَتْحِ
 وَالضَّمِّ كَوْشَشٌ * وَتَوَانِي * وَكَوْشِيدَن * وَبِالْفَتْحِ رَنْجٌ * وَرَنْجِيدَن * اَزْ مَنْعٌ *
 وَجِهْدُ الرَّجُلِ فَهُوَ مَجْهُوْلٌ اِي تَنَكُّ عِيشِ شَدَّ * اَزْ سَمِعٌ * اِجْتِهَادٌ كَوْشِيدَن *
 وَرَايِ صَوَابِ جِسْتَن * مُجَاهَدَةٌ وَجِهَانٌ كَارَزَارِ كُودَن دِرَاةِ خُدا * وَكَوْشِيدَن *
 جِيدٌ بِالْكَسْرِ كُودَن *

فصل الحاء

حَدٌّ بِالْفَتْحِ نِهَایَتِ هَرْ چِیز * وَانْدَازَه كُردَه * خُدا * وَتِيزِی * وَتِيزِ كُودَن * اَزْ تَقْصُرُ *
 حَدِّیْدٌ تِيزِ نَعْتٌ * حَدَّالٌ جَمَاعَتٌ * حَدِّیْدٌ اِیضاً آهَنْ * حَدَّةٌ بِالْكَسْرِ
 تِيزِی آهَنْ وَجَزْآن * حَدَّالٌ بِالْكَسْرِ رَنْكِیْنِ جَامِهَایِ مَاتَمِ مِثْلِ سِیَاهِ وَكَبُود *
 اِحْدَالٌ تِيزِ كُودَن * تَحْدِیْدٌ مِثْلُهُ * اِحْتِدَالٌ تِيزِ شَدَن چِشْم * حَسَدٌ
 بِاَلتَّحْرِیْكِ بَدِ خَوَاسْتَن * اَزْ نَصَرُ * حَاسِدٌ حَسُونٌ بِالْفَتْحِ نَعْتٌ *
 حُسَّالٌ بِالضَّمِّ وَشَدَّ السَّیْنِ جَمَاعَتٌ * حَشَشٌ بِالْفَتْحِ فَرَا هَمِ آمَدَن * وَجَمْعِ كُودَن *
 اِرْ نَصَرُ وَضَرْبٌ * حَصَلٌ بِالْفَتْحِ حَصَالٌ بِالْفَتْحِ وَیَكْسُرُ دِرُودَن * اَزْ ضَرْبٌ * حَصِیْدٌ
 نَعْتٌ * وَحَصَائِدُ اِلَّا لِسِنَةً كَلَامِ هَایِ مَكْرُوهَةٍ كِهْ مُوْجِبِ رِسْوَانِیِ اِنْسَانِ شُود *
 حَقْدٌ بِالْفَتْحِ دِرْ خَدَمَتِ شَتَا فِتَنِ * اَزْ ضَرْبٌ * حَاقِدٌ نَعْتٌ * وَیَارِیِ كَر * حَقْدَةٌ
 بِاَلتَّحْرِیْكِ جَمَاعَتٌ * اِحْقَالٌ بِضَمِّ شَتَا فِتَنِ * حَقْدٌ بِالْفَتْحِ سَنَایِش * وَسِتُودَن *
 اَزْ سَمِعٌ * حَمِیْدٌ نِیْكَو نَعْتٌ مَنَه * عَبْدُ الْكَهْمِیْدِ ابْنِ یَحْیَیِ مَرْدِیِ مَعْرُوفِ

جهاغت * ویدر قبیله از ربهعد * استئساد جرات کردن * تا کید و توکید
 اسنو او کردن * آمد بالتحریر غابت و مدت * آورد بالتحریر کبی * آورد
 بالفتح کران بار کردن * از نصر * ناول کج شدن * آید بالفتح قوت و توانائی *
 ایها نیا کسر قبیله معد * تا بین توانا کردن *

فصل المبعوث

بجدة بالفتح اصل * ويقال عندة تجدّة تجدّة عن لك اي علة و منه قيل
 اعالم بالشي هو ابن تجدّ نية * ليجان بالكسر چادر منقش * بد بالضم
 جارة * تبدل برا كند شدن * اعتبد ان براي خود بكاري پرداختن *
 بر بالفتح سرما * و خواب * و رول * بضمين سرد شدن * از گرم * و سردی *
 بار نعت منه * بر بالضم جامه * و كلیم سیاه چهار گوشه كه شرب آنرا
 پوشند * بر بالفتح مثله * بر بالفتح ك زائده * بر يك قاصد و رسول * تبريد
 سرد کردن * استبر ال سرد یافتن * و سرد شمردن * بر تعيد بفتح الباء
 والقاف و كسر العين شهر يست نزه موصل * بع بالفتح سپس * بع بالضم
 دوری * و دور شدن * از گرم * بع نعت منه * ابعال دور کردن * و در ری
 جستن * ابعال دور شدن استبعال دور شمردن * تباعد دور شدن *
 مباع دور کردن * بالان ك بالفتح ندي و مستی خاطر * از گرم * بکيد نعت
 منه * بالان ك بالفتح شهر * بالان جماعت * و كشاد كي میان ابرو * بلك

بالتحرية شهر * بُلْدَان * بِالضَمِّ جَمَاعَت * يَبْدَأ * بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ بَيِّنَان * يَبْدَأ

بِالْكَسْرِ جَمَاعَت * يَبْدَأ بِالْفَتْحِ بِمَعْنَى غَيْر * أَبَان * هَلَاكُ كَرْمَن * بِ

فصل الثاء

تَلَوْد * بِضَمِّينِ كَهَنَةِ شَدَن * اَزْ نَصْر * تَالِد * نَعْتِ مَدَّة * تَلِيد * مَثَلَةٌ * وَنِيزْ أَنْكَة

در عجم پیدا شده و در عرب نشو و نما یا فتنه باشد

فصل الاء

تُرْد * بِالْفَتْحِ نَائِ شَكْسْتَنِ دَر كَاسَة * اَزْ نَصْر * تُرْدَة * بِالضَمِّ نَائِ شَكْسْتَن * تُرِيد

نَعْتِ مَنَّة * تُرِيدَة * مَثَلَةٌ * تُرَائِد * جَمَاعَت * تُمَوْد * بِالْفَتْحِ قَبِيلَةُ عَرَبِ اَزْ

قوم صالح پیغمبر علیه السلام * تُهْد * بِالْفَتْحِ آبِ اَنْدَك *

فصل الجیم

جَحْوْد * بِضَمِّينِ مَنكَرِ شَدَن * بِاعْلَم * اَزْ مَنَع * جَا حِد * نَعْتِ مَنَّة * جَدَّ بِالْفَتْحِ

پد ریدر و چند آنکه بالا رود * جُدَّ وُل * جَمَاعَت * وَبَهْرَة * وَخَت * وَنُو * شَدَن *

اَزْ ضَرْبِ * جَدِيد * نَعْتِ مَنَّة * جَدَّ بِالْكَسْرِ دَر سَتِي * نَقِیضِ هَزَل * وَرَاسَت

و دَر سَتِ شَدَن * وَكُو شِيدَن * دَر كَار * اَزْ ضَرْبِ * جَدَل * بِالْتَحْرِیكِ زَمِیْنِ دَر سَتِ

هِمَوَار * اَجْدَال * شَتَا فَنَن * وَسَعِي * كَرْدَن * وَنُو * كَرْدَن * تَحْدِيد * نُو * كَرْدَن *

جُرْدَة * بِالضَمِّ مِرْ هَنَكِي * يُقَالُ فُلَانٌ حَسَنُ الْجُرْدَةِ اِیْ نَزِیكُ بَرَهْنَةِ اَسْت *

و فَرَسِ اَجْرَدِ اَسْبَ كَوْتَاةِ فِ مَرُوزِي * رَا یَنِ مَدَحِ اَسْبَ اَسْت * جُرْد * بِالضَمِّ

فصل الشیدن

شیرخ بالغتج اول جوانی و آغاز کار * شموخ بضمین بلند شدن * از نصر *

شیا منج نعت منه * و تکبر کردن * يُقَالُ شَمَخَ بَأْنْفِهِ اِنْ اَتَكَبَّرَ * تشامخ

بلند شدن * شیکو خج بالغتج پیر شدن * از ضرب * شیک بالغتج مرد پیر *

خواجه * آشیاخ مَشِيخَة مَشِيخَة جماعت * شیکو خج زن پیر *

فصل الصاد

استصراخ فریادخواستنی * صماخ بالكسر كوش * و صوراخ آن * و بالسين

ایضا * اصا حة كوش داشتن *

فصل الضاد

تضمین ببوی خوش آوردن *

فصل الطاء

طبخ بالغتج پختن * از نصر * و منع * مطبخ بالغتج ظرف * مطابخ جماعت *

طابخ نعت منه * و تب سخت کرم *

فصل الفاء

فخ بالغتج و شد الحاء دام * فرخ بالغتج چوز * اقرخ و اقراخ و فراخ

جماعت * اقراخ چوز بیرون آوردن مرغ * و زائد شدن ترس از دل *

استقراخ طلب بچه کردن *

فصل

فصل الکف

کامخ بفتح الميم معرب کامله وصاحب مقامات حريري بکسر ميم آورد *

فصل الميم

مخ بالضم مغز استخوان * مسخ بالفتح بر کردانیدن صورت چيزي بد توازن *
از منع * و در اصطلاح شعراء زديدن مضمون شاعري با بعضی الفاظ تغيير مضمون آن

فصل النون

نسخ بالفتح دور کردن * و نبش کردن کتاب * از منع * و در اصطلاح شعراء کلام ديکري
را بخود نسبت دادن ي تغيير لفظ و معنى آن * نسخة بالضم نوشته از کتاب
و جز آن * انتساح دور کردن * نفخ بالفتح دمیدن * از نصر * تنفخ تکبير
و غیر کردن نقاخ بالضم آب خوش و خنک * اناخة فرو خوا بانیدن شتر *

مناخ ظرف و مصدر *

فصل الواو

وسخ بالتحرک جرک * و جرکین شدن دست و اندام * از سمع * اتساح مثله *

باب الدال فصل الهمزة

أبد بالتحرک روزگار * و همیشه * ويقال جاء فلان بأبدة كفاعلة

اي بدها هيئة يبقی ذکرها أي الابد * ان بالکسر کارد شوارو

مذکر * أسد بالتحرک شير * أسود و أسد بالضم و آسان ببد الهمز

اَسْتَمَاعَةً عَطَا جَسْتَن *

فصل النون

نَبَحَ بِالْفَتْحِ نَبَاحٌ بِالضَمِّ يَنْبَحُ كَرَدَن سَك وَاَهْو * اَرْضُوبُ وَفَتْح * اَسْتَنْبَاحٌ بِيَانِكَ
اَوْرَدَن سَك رَا * اَنْجَحَ بِالضَمِّ بِيَرُوزِي * وِرَواشْدَن حَاجَت * اَنْجَاحٌ بِالْكَرِيكِ
مِثْلُهُ * اَزْفَتْح * اِنْجَاحٌ وَاَكْرَدَن حَاجَت * وِپِرُوزِشْدَن * تَنْجَحُ كَلُورُوشَن

اَكْرَدَن * وِسْرِفِيدَن * نَزَّوَحٌ بِضَمِّ مَبْنِي دَوُرُشْدَن * اَزْفَتْح * نَا زَحْ نَعْت مَنهُ *

نَضَحَ بِالْفَتْحِ آبُ خُورْدَن كَمِ اَزْ تَشْنِكِي وِسِيَوَانِي * اَزْمَنَع * نَصَحَ بِالضَمِّ نَصَاحَةً بِالْفَتْحِ
پِنْدَ كَرْدَن * وِجَامَةُ دُوخْتَن * اَزْمَنَع * نَا صَحْ نَعْت مَنهُ نَصِيحٌ مِثْلُهُ * نَصَاحَةٌ

جِهَاعَت * نَصِيحَةٌ پِنْد * نَصَاحَتُ جِهَاعَت * اَسْتَنْصَاحٌ نَا صَحْ پِنْدَ اَسْتَن *

نَضَحَ بِالْفَتْحِ دُورُ كَرْدَن * اَرْضُوبُ وِتْرَا بِيْدَن خُزُور * وِدَادَن * وِدَهْش * نَفَحَ بِالْفَتْحِ
وَمِيْدَن بُوِي خُوش * وِدَادَن * وِسُوخْتَن سِرْمَا كَشْت رَا * وِهْلَاك كَرْدَن * اَرْضُوبُ

نَفْحَةٌ بِالْفَتْحِ بُوِي خُوش * نَفْحَاتٌ بِالْكَرِيكِ جِهَاعَت * تَنْقِيحٌ پَاك كَرْدَن *

نِكَاحٌ بِالْكَسْرِ عَقْدُ زَنَّا شَوْنِي * اَنْكِحَةَ جِهَاعَت * وِنِكَاحُ كَرْدَن * اَرْضُوبُ

اِنْكَاحُ زَن رَا بَشَوِي وِشَوِي رَا بَزَن دَادَن * نَوَّاحٌ بِالْفَتْحِ نِيَا حَةً بِالْكَسْرِ نُوْحَةٌ

كَرْدَن دَر مَاتَم * اَزْ نَصَر * مَنَاحَةٌ بِالْوُضْعِ مِثْلُهُ * مَنَاحَةٌ مَقَابِلَ شَدَن *

فصل الواو

وَشَّاحٌ بِالْكَسْرِ وَاَلْضَمِّ حَمِيْلٌ * وَقَدِيْهْمُ زَاوَةٌ * وَشَّيْخٌ اَرَا سْتَن * وَجَمِيْلٌ دَر

كَرْدَن

کردن کسی کردن * تَوَشَّحَ پیوایند کردن افکندن * اِتَّشَّحَ مثله * وَضَّوَحَ
 بضمین پیدایشدن * اَزْضَوَّبَ وَاَضَّحَ نعت منه * وَضَّحَ بِالْتَّحْرِیکِ درم سر *
 وروشی * اِیضَاحَ هویدا کردن * اِتَّضَاحَ بشد التاء پیدا شدن * اِسْتِیضَاحَ
 طلب وضوح کردن * وَاقَاحَ بِالْفَتْحِ قَحَّةٌ بضم القاف وکسرهای شرم شدن *
 و شوخ روی گشتن * اَزْکَرَمَ * وَاقَاحَ بِالْفَتْحِ نعت منه * اِتَّقَا شَوْخًا کردن *
 وی حیائی نمودن * وَیَّحَ بِالْفَتْحِ معنی وای کلمه ثرحم است *

باب الخاء فصل الباء

بَخَّ بِالْفَتْحِ وَتَخَفِیفٌ خا کلمه ایست که در وقت مدح و خوشنودی از کاری گفته
 میشود * یعنی چه نیک است و چه خوش گفتی و برای مبالغه مکرر می آرند و در حال
 وصل کاهی تنوین با کسر و شد خامید دهند * بَخَّخَةً بَخٌّ بفتح گفتن * بَوَّخَ بِالْفَتْحِ
 سست شدن کرم و آتش * اَزْضَمَ *

فصل الراء

رَسَّوَحَ بضمین اسنوار گشتن * اَزْزَنَحَ * رَا سَخَ نعت منه * رَضَّحَ بِالْفَتْحِ
 بخشیدن * اَزْزَمَعَ * وَیَزَعْدُ بِاللَّامِ *

فصل الهمزین

سَبَّخَةً بِالْفَتْحِ وَالتَّحْرِیکِ زَمِینِ شُور * سَبَّاحَ جَمَاعَتٌ * سَبَّخَ بِالْفَتْحِ پوست باز
 کردن * اَزْزَمَعَ * و در اصطلاح شعرا از دیدن شاعری مضبوط کلام دیگری را بغیر اخذ الفاظ آن *

بالفتح وشد الدال سنك يا جوب رتش زنه * قَدَح بالكسر تير غام ناترا شيد * وپيكان
 نانهاده و تير قمار * قَدَح اح بالكسر جماعت * قَدَح بالتحريك كاسه * اَقْدَح
 جماعت * اَقْدَح اح جفماق زدن * و آتش بر آوردن * اَسْتَقْدَح طلب کردن
 آتش از آتش زنه * قَرَح بالفتح والضم ريش * قَرَحَة بالفتح والضم بكي * قَرَح
 بضمين غام دندان شدن ستور حون اسب واستر و مانند آن * قَارَح نعت منه *
 واسعاره ميکنند از و به پيرو ضعيف * قَرَبَة اول آبي که بر آيد از چاه *
 بعده مستعار کشته در معني طبيعت * يُقَالُ لِفُلَانٍ قَرَبَةٌ حِدَّةٌ * اي
 طبيعت تيز در استخراجه و اسنباط مطالب * قَرَائِح جماعت * اقتراح خواستن
 جيزي بي اندیشه * قَلَح بالتحريك زردي دندان * وزرد شدن آن * از سمع *

فصل الكاف

كَدَح بالفتح كوشش نمودن * وروي خراشيدن * اَزْمَع * كَشَح بالفتح تويكا * مُبَا فَحَة
 و كَفَاح خصومت کردن * و روي شمشير زدن * كَلُوح بضمين روي ترش کردن *
 اَزْفَح كالج نعت منه * وَ يُقَالُ دَهْرٌ كَالجُ اي شده اند *

فصل الالم

اَلْحَاح سنبهیدن * و پیوسته شدن * لَفَح بالفتح سوختن کرما و آتش * اَزْمَع *
 بَقَاح بالفتح آهستن شدن * اَزْمَع * و آنچه بخور را بدو کشني دهند * لَاح نعت
 زده * لَقُوح بالفتح زنده دار * لَفَحَة بالكسر منه * اَلْحَاح آهستن کردن *
 اَلْقَاح

النقا ح آبستن شدن * ملح بالفتح لیکز بستن * از فتح * و در خشیدن ستاره
 و برق * لکة بالفتح اسم منه * لکحات بالتحريك جماعت * ملاح ملح مثله على
 غير قياس * الملاح ينظر خفيف يد * تلوح بالفتح يدها تشبه ستاره * از نصر *
 لائح نعت منه * اللاحه ترسیدن و در خشیدن ستاره * تلويح اشاره کردی *
 و بگردانیدن آفتاب و آتش رنگ جیزی را *

فصل الميم

منّح بالفتح آب کشیدن از چاه و جزآن * از نصر * مائح نعت منه * ملح بالضم
 زرد * بیضه * ملاح بالفتح ستودن * از منع * مائح نعت منه * ملاحه
 یا لکسر ستایش * ملاح و ملاحه مثله * مائح جماعت * مراح بالتحريك
 نیک شاد شدن * از سمع * مراح بالکسر شادی * منّح بالفتح مالیدن * از منع *
 ملاحه بالتحريك نیک و تمکین شدن * از کرم * مایح نعت منه * الملاحه
 بالضم سخن خوش و تمکین * ملکه بالضم مثله * ملح بالتحريك العین جماعت *
 ملح بالکسر نمک * ملحاء بالفتح و الاهد کروش میان پشت * ملاح بالفتح و شد
 اللام کشتیبان * استملاح نمکین و نیکو پنداشتن * ملاحه باهم خوردن *
 منّح بالفتح دادن * از نصر و ضرب * منکه بالکسر دهن * منّح بالتحريك العین
 جماعت * منیکه ایضا دهن * منائح جماعت * مایح بالفتح نیک چاه فرو شدن
 جهت آب * از ضرب * مائح نعت منه * و دادن * امیاح دادن * و عطا

فصل الفاء

ضَحَضَاحٌ بالفتح آب قليل وپایاب که آدم غرق نشود *

فصل الطاء

طَحَطَحَةٌ بالفتح شکستن * وپیریشان کردن * طَرَحٌ بالفتح انداختن * از منع *
مَطَرَحٌ بالفتح مصدر و ظرف * مَطَارِحٌ جماعت * اِطْرَاحٌ بشد الطاء
دور افکندن * مَطَارِحَةٌ مسئله بر یکدیگر افکندن * وبحث نمودن * طُفُوحٌ
بضمین لبالب شدن خنور * از فتح * طُفُوحٌ بضمین بلند نگرستن * طَاهَا ح
بالکسر سرکشی کردن * از فتح * اِمْرَأَةٌ طَاهِجٌ و طَاهَا حٌ زن ناکه کننده بر مردان
از شهوت * مَطْمَحٌ بفتح المیمین مصدر و ظرف * مَطَامِحٌ جماعت * طَوَّحٌ
بالفتح هلاک شدن * از نصر و ضرب * اِطَاحَةٌ فانی کردن * و بردن * تَطَوُّعٌ بفتح
هلاک نمودن * و ایقال طَوَّحَتُهُ الطَّوَّاحِ ای هلاک کرد او را حوادث
برهانه هلاک کننده * و لا يُقَالُ المَطَوِّحَاتُ وَهَذَا مِنَ النِّوَادِرِ تَطَوُّحٌ
سرکشنه و هلاک شدن * و رفتن *

فصل الغاء

فَنَحٌ بالفتح کشایش * و نصرت * و کشادن * و میرکت زبردادن * فَنَاحٌ بالفتح
و شد الغاء حاکم * و مبالغة الفتح * بَابُ فَنَحٍ بضمین ای واسع و کشاده *
فَنَاحَةُ الشَّيْءِ اول آن * مِفْنَحٌ بالکسر کلید * مَهْمَا تَبَحٌ جماعت * افنتاح
آغاز

آغاز کردن * و فتح نمودن * استغناح ابتدا کردن * و کشادگی خواستن * مغالحة
 با کسی ابتدا کردن * قَدْ ح بالفتح کرا * و کوان بار کردن و ام کسی را * از منع *
 قان ح نعت * قَرْحَة بالفتح فَرْح بالتحريك شاد مائی * اَفْرَاح جماعت *
 و شادمان شدن * از سمع * فَرْح بکسر الراء نعت منه * اَفْرَاح شاد کردن *
 و کرا کردن قرض کسی را * تَفَرُّج شاد کردن * فِصاحَة بالفتح فراخ شدن
 حای * از کرم * فصاحَة بالفتح چیره زبان شدن * از کرم * فِصِيح نعت * فُصْحَاء
 جماعت * نَصيح بالکسر عید ترسایان * اَفْصَاح چیره زبان شدن * و ظاهر
 کردن * فَصَاح بالفتح فُصُوح بضمین رسوائی * و رسوا کردن * از منع *
 فاضح نعت منه * اَفْصَاح رسوا کردن * اَفْتِصَاح ظاهر شدن بدیها *
 و رسوا شدن * قَلَاح بالفتح پیروزی * و رستگاری * قَلَا حَة بالفتح کشاورزی
 کردن * از منع * قَلَّاح کشته د کشاورز * اِفْلَاح رستگاری یافتن * فَوَاح
 بالفتح دیدن بوی خوش * از نصر * قَوْحَة بالفتح بوی خوش * قَوْحات
 جماعت * اَفَا حَة خون ریختن *

فصل القاف

قَبِيح القبح زشت * قَبْلَ اَحْتِجَاجِ زشت شدن * از کرم * قَبِيح زشت نعت * تَقْبِيح
 زشت کردن * و قَال قَبَحَ اللّٰه ای دور دارد خدا او را از نیکی * قَدَّح
 بالفتح طعن کردن در نسب کسی * و آتش بر آوردن * از منع * قان ح نعت * قَدْ ح

واکسترانیدن * از فتح * سَطِیح بِالْفَتْحِ نام سردی کاهن در عرب که در علم کاهانت
 وحید عصر بود و گویند که در بدنش جز استخوان سردی که استخوانی نبود *
 سَفَح بِالْفَتْحِ ریختن خون * از منع * سِلَاح بِالْكَسْرِ ساز حرب * اَسْهَاحَةٌ جماعت *
 سَلَح بِالْفَتْحِ پلیدی * وریدن * اَزْفَح * سَمَحٌ وَ سَمَاحٌ وَ سَمَاحَةٌ بِالْفَتْحِ فی الکَل
 جوانمردی * وجود کردن * از فتح * تَسْمَاحَةٌ ایضا جوانمرد شدن * از کرم *
 سَمَحٌ بِالْفَتْحِ نعت منه * سَمَاحَةٌ آسانی کردن * و سهل گرفتن * تَسَمَّحٌ جوانمردی
 کردن * سَمَّوْحٌ بضم سین بیش آمدن کاری * و از جب آمدن صید * اَزْفَحٌ * سَمَاحٌ
 نعت منه * سَمَاحَةُ الدَّارِ کشادگی خانه و محض آن * سَمَاحَةٌ بِالْكَسْرِ رتق در
 زمین * و سفر کردن * از ضرب * سَمَّاحٌ نعت منه * و روزه دار بکدام لازم است
 باشد * مَسَمَحٌ بِالْفَتْحِ ظرف * مَسَامِحٌ جماعت *

فصل الشین

شَبَحَ بِالْفَتْحِ وَ التَّخْرِیکُ گالبد * اَشْبَاحٌ جماعت * شُحٌّ مَثَلَةُ الْغَاءِ بخیلی
 نمودن * و حرص کردن * اَزْهَصَ شَحِیحٌ نعت منه * شَرَحَ بِالْفَتْحِ کشاده
 و پیدا کردن * و بیان نمودن * اَزْفَحَ شَقَاحَةٌ بِالْفَتْحِ وَ شُقِّحَ بِالضَّمِّ
 قُبِّحَ وَ قَبَاحَةٌ لَفْظٌ وَ مَعْنَى * و قبیله مراد ف لها * اِتِّسَاحَةٌ کوشیدن در امری *
 و اعراض نمودن * و جفا کردن *

فصل الصاد

صَبَّحَ بِالضَّمِّ وَصَبَّاحٌ بِالْفَتْحِ بِإِمْدَادٍ * صَبَّوْحٌ بِالْفَتْحِ شَرَابٌ بِإِمْدَادٍ * صَبَّاحَةٌ
بِالْفَتْحِ خُوبَرُوتِي * وَخُوبَرُوشْدَن * اَزْكَرْم * مَصْبَاحٌ بِتَا لَكْسِرْ چَرَاغ * وَنَاقَةُ
كِه تَا فَنَاب جَلَنده نَشُود چَرِيدَن بُر تَخِيْزَه * مَصَابِيْحُ جَمَاعَت * اَصْبَاحُ
بِإِمْدَادِ كَرْدَن * وَرُوشَن سَاخْتَن چَرَاغ * تَصْبِيْحٌ بِإِمْدَادِ دَر جَائِي آمَدَن *
وِيكَاه كَرْدَن * اَصْطَبَاحُ صَبُوحِي خُورْدَن * اِسْتِصْبَاحُ طَلَبِ رُوشَنِي كَرْدَن * وَچَرَاغِ
رُوشَن مَودَن * وَيَتَعَدَّى بِالْبَاءِ * صَحَّةٌ بِتَا لَكْسِرْ تَدْرِسْتِي * وَتَنْدَرُسْت وَرَاسْت شَدَن *
اَز ضَرْبِ * صَحِيْحٌ نَعْت * اَصْحَاءُ وَصِحَّاحُ جَمَاعَت * اَصْحَاحُ صَحَّتْ دَاوَن *
اِسْتِصْحَاحُ صَحِيْحٌ پِنْدَاشْتَن * صَدَحَ بِالْفَتْحِ بَا نَك كَرْدَن زَاغ * وَخُرُوس * اَز مَنَعِ *
صَرَّاحَةٌ بِالْفَتْحِ خَالِصُ شَدَن * اَزْكَرْم * صَرِيْحٌ نَعْت مَنَه * صَرَّاحُ بِالضَّمِّ خَالِصُ
مَثَلَه * تَصَرِّيْعٌ هُوِيْدَا كُتْن * صَرَّبَةٌ بِالْفَتْحِ كِرَانَه هَر چِيْز * وَرَخْسَا رَه مُرْدَم *
صَفَحَاتُ بِالضَّرْبِ جَمَاعَت * صَفَحٌ بِالْفَتْحِ مَثَلَه * وَدَر كُذْ شَتَن اَز كَنَاه * وَرُوي
كَرْدَا نِيْدَن * اَز مَنَعِ * تَصَفَّحٌ بِاسْتِقْصَا دَر حِيْزِي نَكْرِ بَسْتَن * وَيُقَالُ تَصَفَّحْتُ الشَّيْءَ
اِي نَظَر كَرْدَم دَر صَفَحَاتِ وَكَرَا نِهَائِي اَوْ * مَصَافَحَةٌ وَتَصَافَحُ دَسْت يَكْدِيْكَر
كَرْفَتِي * صَلَّاحُ بِالْفَتْحِ نِيْكَي ضِدِّ فُسَاد * صَلُّوْحٌ بضمين نِيْكَ شَدَن * اَز نَصْرِ *
مَصْلَحَةٌ بِفَتْحِ الْمِيْمِ وَاللَّامِ مَثَلَه * مَصَالِيْحُ جَمَاعَت * صَالِحٌ نَعْت * صَلَاحَاءُ جَمَاعَت *
صُلِحَ بِالضَّمِّ آسْتِي * اِصْلَاحُ بِضَلَا وَنِيْكَي آوَرْدَن * اِصْطِلَاحُ بِاِيْكَدِيْكَر
صَلَح كَرْدَن * وَاتِّفَاقُ مَودَن قَوْمِي بِرَا مَرِي * صَبِيْحَةٌ بِالْفَتْحِ صِيَّاحُ بِاسْمِ رَاوَزُو فَرِبَاد كَرْدَن *

بِزَرَكَانِي سَوْدَمَنْد * رُجْجَان بِالضَم اِفْزُون آمَدَن * اَز نَصْر * رَا جَح
 نَعْت مَنَّة * تَرَجِيح اِفْزُونِي دَادَن * شَيْءٌ رَحْرَاح بِالْفَتْح وَصِيْع وَفَرَاخ * رَدَّاح
 بِالْفَتْح زَن كَلَان سَرِيْن * رَزُوْح بضمين مَانَد * شَدَن اَشْتَر اَز نَزَارِي * وَلَا غَرَشَدَن *
 اَز فَتْح * رَا زِيْح نَعْت مَنَّة * رَشِيْح بِالْفَتْح تَرَاوِيْدَن * اَز مَنَع * وَدَادَن * تَرَشِيْح
 آراستَن * وَپُورَدَن * تَرَتِيْح تَرَاوِيْدَن * تَرَقِيْح تِيْمَا وَكَرْدَن * رَمِيْح بِالضَم نِيْزَه *
 رِمَاح جَمَاعَت * رَمِيْح بِالْفَتْح نِيْزَه زَدَن * اَز مَنَع * رَا مِيْح نَعْت مَنَّة * وَصَا حِب
 نِيْزَه * رُوْح بِالضَم جَان * آرُوَا ح جَمَاعَت * رُوْح بِالْفَتْح آسَا بَش * وَرَحْمَت *
 وَنَسِيْم * رُوَا ح بِالْفَتْح شَبَانَكَا * يَعْنِي اَز زَوَالِ شَمْسٍ تَا شَب * وَشَبَانَكَا كَرْدَن *
 وَدَر شَبَانَكَا رَفْتَن * اَز نَصْر * رُوْحَة بِالْفَتْح شَبَانَكَا * رُوْحَات جَمَاعَت * رَا حَة
 بِالْفَتْح كَف دَسْت * رَا ح بِحَذْف الناء جَمَاعَت * وَآسَا يَش * وَشَاد شَدَن * اَز مَنَع *
 رَا ح اِيْضَا شَرَاب * رُوْح بِالْفَتْح بُوِي يَافْتَن * اَز مَنَع * رِيْح بِالْكَسْرِ بَاد * وَبُوِي
 رِيَا ح جَمَاعَت * رَا حَة بُوِي وَابْرُوِيَارَانِ اَوَّلِ شَب * مَرَا ح بِالْفَتْح جَاي
 آمَد وَشَد وَرَفْتَن دُرُوْقَتِ شَب * مَرُوْحَة بِكَسْرِ اِيْمِم بَادِيْزَن * رُجْجَان
 وَرُجْجَانَة بِالْفَتْح فَيَهْمَا كِيَايِ مَت مَحْوَ شَبُو * وَپَسَر * وَرَجُلُ اَرِيْحِي بِالْفَتْح
 الهمزة والياء وكسر الحاء قبل الياء المشددة اي واسع الخلق * اَرِيْحِيَّة نَشَاطٌ وَعَطَا
 اَرَا حَة آسَا يَش دَادَن * وَآسَوْدَن وَكَنْد * شَدَن كُوشَت * وَمَرْدَن * وَبِالْمَعْنِيْن
 اَلَاخِيْرِيْن بَدُوْن تَعْلِيْل هَمْ مَسْتَعْمِل مِيْشَوْد * تَرَوِيْح رَا حِيْت دَادَن * وَخَو شَبُو كَرْدَن *

اَرْتِيَا ح شاد شدن * و رغبت کردن چیزی * اَسْتَرَا ح بیمار امیدن * و بوی

یا فتن * و کلاهها بالتصحيح ايضا * مُسْتَرَا ح بیت الخلا *

فصل الزاء

رَحَزَة دور کردن * اَنْزِيَا ح دور شدن *

فصل السين

مَسْبَا حة بالفتح شناوری کردن * اَزْمَنَح * سَبَا بَح نعت منه * مَسْبُوح بالفتح ظرف

و مصدر * مُسَبَّحَة بالضم نماز نافله * و مهرها که بدان شمار کنند * سُبْح بتحریرك

الوسط جماعت * نَسْبِيح بباکی یاد کردن خدا را * سُبْحَان بالضم مثله * مُسَبَّحَة

بکسر الباء الشديدة انکشت سیاه * سَجَا حة بالفتح آسان داشتن * اَز

سَح * تَنْسِج بضم تین نعت منه * سَجَا ح بالفتح کقطام نام زنی که دعوی پیغامبری

کرده بود * اَسْجَا ح آسان داشتن کار و در گذاشتن * سَح بالفتح ریختن آب *

دروان شدن از بالا * متعذ و لازم * اَزْصَر * سَرَح بالفتح بجزا گذاشتن ستور را *

و بجائی فرستادن * و رفتن در وقت پگاه * اَزْفَح * و ستور چرنده * و جمع سَرَحَة

همی درخت بزرگ * سَرُوح بضم تین بجزا شدن * مَسْشِيَة سَرَح ای سهل

و آسان * مَسْرَح بفتح المیم و الراء جراکاه * و مصدر * مَسَارِح جماعت *

مَسْرَحَان بالکسر کرک * و شیر * سَرَا حِین جماعت * تَسْرِیح گذاشتن *

و طلاق داذن زن * و اسم منه السَّرَا ح بالفتح * سَطَح بالفتح بالای هر چیزی *

لا زَمَ وَتَعَدَّ * از ضرب * كَهْتَجَاء بِالْفَتْحِ وَالْمَدِّ كَارِزَانِ * اَهْتِجَاجٌ بِرِ الْكَفِّخَةِ

شَدَن * تَهْمِيحٌ بِرِ الْكَفِّخَتَيْنِ * مُهَاجَةٌ وَهَاجٌ شُورٌ كَارِزَانِ بِرِ الْكَفِّخَتَيْنِ *

باب الحاء فصل الباء

بُحْبُوحَةُ الدَّارِ بِضَمِّ الْبَائِيْنِ مِيَانٌ وَوَسْطُ خَانَةٍ * بَارِحَةٌ شَبٌّ كَذْشَتُهُ *

بُرْحَاءٌ بِضَمِّ الْبَاءِ وَفَتْحِ الرَّاءِ وَالْمَدِّ سَخِي * بُرَاحٌ بِالْفَتْحِ كَذَاشْتَنِ * وَرُوشَنُ شَدَن

كَارِ * يَنَالُ بَرَحُ الْخَفَاءِ اِي ظَهْرٌ وَمَا بَرَحَ وَلَا نَرَحَ بَدَنِي مَا زَالَ * اَزْهَجَ * بُرُوحٌ

بِضْمَتَيْنِ رَفْتَنِ آهْوَانِ اَزْدَسْتِ رَا سَتِ صِيَادٍ بِسُورِي جَبْ * بَارِحٌ ضِدُّ سَانِحٍ نَعْتٌ مِنْهُ *

وَالْعَرَبُ تَتَطَيَّرُ بِالْبَارِحِ وَتَتَفَالٌ بِالسَّانِحِ لِأَنَّهُ لَا يُكْنَى أَنْ تَرْمِيَهُ حَدًا

تُحْرِفُ * بُرَاحٌ بِالْفَتْحِ وَكُسْرٍ الْآخِرُ عَلَى الْبِنَاءِ يَكْنَى اَزْنَا مَهَايِ آفَعْدَابِ *

قَبْرِ بَحٍّ اَنْدُو هَكُنْ شَدَن * وَيَنْعَدِي بِالْبَاءِ * تَبَارِيحُ الشَّرْقِ سُوْرُ شَهَابٍ آفَعْدَابِ *

جَمَاعَتُ * بِطَائِحَةٍ بِالْفَتْحِ رُودُ هَنَكْ لَاحْ * وَنَامُ وَادِ بِي مِيَانِ وَاسْطُو بَصَرِ *

تُحْرِجُ بِالْتَّحْرِيكِ غُوزَةً خُومًا * بُرُوحٌ بِالْفَتْحِ ظَاهِرٌ كَرْدَن * اَزْهَجَ * بُرُوحٌ بِالضَّمِّ

نُورٌ وَنُفْسٌ بِأَحَدِ الدَّارِ مَحْنِ خَانَةٍ بُرُوحٌ بِالضَّمِّ جَمَاعَتُ * أَبَا حَكَّةَ مَبَاحٌ وَحَائِزٌ كَرْدَانِدَن *

ضِدُّ مَمْتُوعٍ * اسْتِبْحَاحَةٌ مَبَاحٌ كَرْدَنِ وَبَا فَتَنِ *

فصل الراء

تُحْرِجُ بِالْتَّحْرِيكِ اَنْدُو * اِتَّاحَةٌ تَغْدُ بِرِ وَاَنْدَا زَهُ كَرْدَن * بِيَوْمٍ مُنَاجٍ رُورٍ مُقَدَّرِ *

وَكُنَايَةٌ اَسْتِ اَزْ مَبُوتِ *

فصل الجيم

جَحَّح بالفتح يست شوريد ن * از منع * جَرَح بالفتح خسته کردن * و طعن نمودن
 در کسی * اَرْجَح * جُرَح بالضم خستگی * جَرَا حَةً بالكسر مثله * جَرَّاح جماعت *
 جَرَّيْهِمْ تَجَرُّوْح بمعنى واحد * جَارِحَةً جسم ظاهري مردم که به ان کار کنند
 مثل دست و پای و چشم و رو و جانور شکاری * جَوَارِح جماعت * و یکی
 عن الاولاد * اجترأح کسب کردن * جَلَحٌ بالتحريك کم موی شدن پیش سر *
 از سمع * جَمْوَح بضم هتین سرکشی نمودن اسب و سر باز زدن از چیزی * از منع * جامع
 نعت منه . جُرَّح بضم هتین میل کردن * و میل دادن * لازم و متعدی از نصر و منح *
 جُنَّاح بالفتح بازو * أَجْنَحَة جماعت * جُنَّاح بالضم بزه و کناه * جُنَّحُ اللَّيْلِ
 بالكسر و اضم پاره شب * تَجَنَّبَ صاحب بازو کردن * جَوَّح بالفتح ازین
 برگزیدن از نصر * جَائِحَةً تختی بالا * جَوَائِح جماعت * اجتياح ازین برگزیدن *

فصل الدال

دَلَّوْح بضم هتین با دار کران بر پشت راه رفتن * از منع * دَلَّ وَحَةً بالفتح درخت بزرگ *

فصل الذال

ذَبَّح بالفتح کلو بریدن * از منع * ذَبَّح بالكسرونی بَيْحٌ و سَدْبُوح بمعنى نعت منه *

فصل الزاء

زَبَّح بالكسر سود * و بالتحرريك مثله و سود کردن * از سمع * زَبَّارَةٌ رَابِحَةٌ

کشد که دندانه‌های پیشین * فالوچ بکسر اللام علت و بیماری که در نصف بدن عارض
 شود و مردم از حرکت بازمانند * والفعل منه يستعمل مجهول * تفالوچ خورد
 را مغلوج ظاهر ساختن * فالوونج معرب پالود * که از نشاسته و جز آن پزند و با شربت
 قند و غیر آن خورند * و در صحاح جوهری است که فالوونج درست نیست بلکه فالوون یا فالوونق
 بقاف بدل جیم مستعمل است * فووج بالفتح گروه مردم * اقووج جماعت *

فصل الکاف

کرج بالتحريك نام بلده ایست میان آذربایجان و همدان *

فصل اللام

لجاج و لجاجه بالفتح فیهما ستهیدن * و مبالغة کردن * از ضرب و سب *
 لوج و لوجه با لضم فیهما جائیکه آب بسیار باشد * لجر لجرى بالنسبة ای دربانیک
 بنک و عمت آن توان رسید * لهج بالتحريك شیفتگی کردن و حرص نمودن * از جمع *
 لهجة بالفتح زبان * الهاج حریص کردن *

فصل المیم

موج بالفتح انداختن خیم و شراب از دهن * از نصر * مجاجه بالضم خیم و انداختن *
 مزج بالتحريك چراگاه * مزوج جماعت * و درهم گذاشتن * از نصر *
 امر مزج ای مختلط * مزجان بالفتح مروارید خرد * مزج بالفتح
 آمیختن شراب و جز آن * از نصر * امتزاج آمیخته شدن * مهاز جة مزاج
 آمیختن

امیختن * موج بالفتح کوه کردن و موج زدن آب * از نصر * مُهْجَة بالضم خون

دل و جان * مَهْج بحدف التاء جماعت *

فصل النون

نتاج بالکسر ز * وزادن * از ضرب * والفعل يستعمل مجهولاً * نَيْجَة بفتح شتر *

نتائج جماعت * نَيْجَة أَلْفَكَر کلامیکه انشا کند * اِنْتاج نتیجه دادن *

استنتاج طلب نتیجه کردن * نَسِج بالفتح بافتن جامه * از نصر و ضرب * ناسج

نعت منه * نَسِج بالفتح کریم کرستن باواز * از ضرب * نَفَج بالفتح برداشتن

پستان نو بر آمده پیراهن را * و پر کردن * از ضرب * نَهَج رفتن * و پیدا

و روشن کردن راه * از منع * و راه پیدا و کشاده * مَنَهِج بالفتح و مَنَهاج

بالکسر مثله * اِنْتِهاج راه رفتن *

فصل الواو

وَلَوْج بضمین در آمدن * از ضرب * وَلِجَة جای در آمدن مردم * وَلَاج

با افتح و شد اللام بسیار در آینده * و نام مردی * اِبْلَاج در آوردن * نَوَلَج

آمدن * وَهَج بالفتح از روخته شدن آتش * از ضرب * وَهَّاج بالفتح و شد الهاء نعت منه *

فصل الهاء

هَرَج بالفتح فتنه و آشوب * هَوْنَج بالفتح مغرب هوده بارگیر * هَوَجَاء بالفتح

الده ناقة * هَت تیز رو * هَتَبِجان بالتحريك بر انگیزنده شدن * و بر انگیزتن *

و قربن کردن * نزول * نکاح کردن * مزاج * بایکدیگر جفت و قران شدن *

فصل السین

سُرُج بالفتح زین * سُرُوج جماعت * سِرَاج بالکسر چراغ * و آفتاب * سُرُوج
بفتح السین و ضم الراء شهر است متصل حران که منسوبست بدان ابو زبید * ابن
سُرُج ککیمیت کنیت ابوالعباس احمد بن عمر قاضی شافعی که در عصر خود از مشاهیر بود
در علم و هنر * اِسْرَاج زین برستور نهادن * سَعْدَجَه بالضم و فتح الراء * ب سَعْدَه مایه که
بکسی دهد تا در شهر دیگر بازدهد و نوشته از آنکس بگیرد * و هر چیز بکه اران نفعی بکسی
رسد * بَسْکِبَاج بالکسر معرب بسکبا بالکسر آشی است که از سرکه و گوشت و مېوه و جز آن پزند *

فصل الشین

شَجَّج بالفتح سر شکستن * از نصر * شَجِجْ مَشْجُوج نعت مده *

فصل الصاد

صَنَج بالفتح معرب جنک * صَنْجَةُ الْمِيزَانِ سَنَك ترازو معرب * صَنَاح بالفتح

و شد النون جنک ساز *

فصل الصاد

ضَجَّج بالفتح بانک و فریاد کردن * از نصر * مُضَاجَّةٌ و ضَجَّاج بایکدیگر شود *

و فریاد کردن * تَصْرِيج خُون آلود کردن *

فصل العین

وشد الجیم میانه راه * **الحاج** حجت و دلیل آوردن * **مُحَاجَّة** و **الحجاج**
 با کسی دلیل آوردن **حَدَّج** با کسر کوا به و محفَّه زنان * **أَحَدُ** اج جماعت * **حَدَّج**
 بالفتح تیز نکریمتنی * و پالان پر شتر بستن * از ضرب * **حَرَج** بالتحريك كناه * و تنگی *
 و تنگ شدن * از جمع * **أَحْرَج** اج دیر کناه افکندن * **تَحَرَّج** بهج تنگ گرفتن بر کسی * و قسم
 غایب و شد بد بخورهن * **حَشَرَ** ج بالفتح نام پدر جد حاتم طائی **حَاجَة** نیاز * **حاج**
 و **حاجات** جماعت * **أَحْوَج** اج حاجتمند شدن و کردن * **لَارَم** و **مَسَدَّ** * **إِحتیاج**
 نیازمند گشتن *

فصل الخاء

أَخَذَ اج ناقص شدن * و **بَحَّ** ناقص زدن شتر اگر چه مدانی نام نه باشد *
 بالفتح **خُرُوج** بضمین بیرون شدن * از نصر * **مَخْرَج** ج بالفتح مصدر و ظرف *
 بالضم خرجت * **خَرَجَ** ج بالفتح باج * و شد الدراء بدیدر خرج کننده * و نام مردی *
خَرَجَ لیج با کسر و شد الدراء المكسورة مشاگرد ماهر و ثقیب از اقوان **خَرَجَ** لیج و هنر * **خَوَارِج**
 گروهی از ملت اسلام * **أَخْرَجَ** ج بیرون کردن * **تَخْرِيج** بهج تعلیم کردن * **أَسْتَخْرَجَ** ج
 بیرون آوردن و طلب خروج کردن * **خَلَجَ** ج بالفتح بیرون کشیدن * از نصر * **خَلْجَان**
 بالتحريك اشارت کردن بایرو و چشم * از ضرب * **أَخْتَلَجَ** کشیدن و پیریدن رگها و چشم *
مُخَالَجَة اهم کشیدن * و يقال **خَالَجَ قَلْبِي** امر آن انا زعه فیه فکر *
خَلَنَجَ بالتحريك و سکون النون نام درختی و از ان ظروف نیز سازند *

فصل اللادال

فصل الدال

دِيْبَا جَ بِالْكَسْرِ مَعْرَبٌ دِيْبَا : دِيْبَا جَعَةٌ بِالْكَسْرِ رُوٌّ وَخَسَارَةٌ * لَيْلٌ دَجْوَحِيٌّ
 بِالْفَتْحِ وَشَدَّ الْيَمَاءُ شَبَّ بِسَيَارَتَارِيكَ * لَمْ رَجَعَتْ بِالْكَسْرِ بِكَ بَايِدَ * لَمْ رَجَاتٌ بِالْكَسْرِ يَنْكَ
 جَمَاعَتُ * لَمْ رُوجٌ بِضَمِّتَيْنِ رَفْتَنَ * وَكَذْ شَتْنِ * اَزْ نَصْرٍ * مَمْ رَجَ بِالْفَتْحِ الْمِيمُ وَالرَّاءُ
 قَلْبُفٌ * دَرَاءٌ * هَكَذَا رِجْ جَمَاعَتُ * لَمْ رَجَ بِالْكَسْرِ يَنْكَ رَاهُ * اَنْ رَاجَ جَمَاعَتُ *
 كَمْ رَاجَ بِالْفَتْحِ وَشَدَّ الرَّاءُ مَخْنُجِيْنٌ وَسَيَارُ رُوْنْدُ * وَكَذْ رَنْدُ * اَبْوَالُ كَمْ رَاجَ كَذَابَةٌ
 هُنَّ كَثِيرٌ السَّعْيُ * اِنْ رَاجَ دَر نُوْرٍ دِيْدَنَ وَيَهْجِيْدَنَ * زَكَمْ رَجَ اَنْدَكَ اَنْدَكَ بِلْدَه
 اِنْ لَاحَ بِالْخَفِيفِ دَر اَوَّلِ شَبْرِ رَفْتَنَ * وَصَاحِبُ مَقَامَاتِ حَرِيْدِي كَذْ سَيَارِ الْمِيلِ
 يَرْ لَاجَ بِاتِّشْدِيدِ رَاْخِرِ شَبْرِ رَفْتَنَ * لَمْ لَجَعَةٌ بِالْفَتْحِ اسْمٌ مِنَ الْاَوَّلِ * وَبِالضَّمِّ
 اَنْدَانُ * وَتَيْلٌ بِالضَّمِّ وَانْتَجَحَ بِمَعْنَى وَاحِدٍ * اَيُّ الْبَيْتِ مِنَ الْاَوَّلِ الْمِيلُ كَذْ اَبْيُ الْقَامُوسِ
 * اَرَا الْبَيْتَ مِنْ آخِرِ الْمِيلِ كَمَا هُوَ مَصْرُوحٌ فِي الصَّحَاحِ وَالْمَصْرَاحِ *

فصل الراء

اَسْرَتَمَاجَ بِسَنَدٍ شَدْنِ دَر كَلَامٍ * وَعَاجِزْ كَشْتَنَ * رَوَاجَ بِالْفَتْحِ رُوْنِيٌّ * وَرَوَانُ شَدْنِ بِاَزَارٍ *
 اَزْ نَصْرٍ * وَآمَادَةُ شَدْنِ * تَرَوِيحٌ رَوَانُ كَرْدَنِ مَتَاعٍ وَدَرَمِ *

فصل الزاء

زَجَا جَعَةٌ بِالضَّمِّ اَبْكِيْنَةُ زَجَا جَ جَمَاعَتُ * اَزْعَاجُ اَزْجَايُ بَرَكَنْدَنَ * اِنْزِعَاجُ
 بِرَا نَكْبَخْتَنَ وَبَرَكَنْدَةُ شَدْنِ * زَوَاجٌ بِالْفَتْحِ جَنَّتُ * زَوْجَةٌ زَنْ مَرْدُ * تَزْوِيحٌ جَنَّتُ

فصل النون

نَبَّثَ بِالْفَتْحِ كَاوِيْدَن زَمِيْن وَتَدْبِشْشِ عَمُوْدَن * اَنْصَرَ * نَثَّ بِالْفَتْحِ فَاش كَرْدَن خَبَر * اَنْصَرَ *
 تَنَاثَ بِاَهْمِ ظَاهِر كَرْدَن خَبَر * نَقَثَ بِالْفَتْحِ دَرْدَمِيْدَن * وَتَكَلَّمَ كَرْدَن * وَخِيَوَانْدَن خَتَن *
 اَضْرَبَ وَنَصَرَ * نَا فَثَ نَعَثَ * وَنَقَّاتَ فِي الْعُقَدِ بِالْفَتْحِ وَشَدَّ الْقَاءَ كَنَايَةً عَنِ السَّوَاخِرِ *
 نَفَاثَةُ السَّوَاكِ بِالضَّمِّ اَنْجَدَانْدَاخْتَه شُوْدَارِ بِشَقِّ مَسْوَاكِ بِاِيَّ مَانْدَه دَرْدَهَان * نَقَثَةُ بِالْفَتْحِ اَنْدَاخْتَه
 شُدَه وَكَلَام * نَقَّاتَ بِالْتَحْرِيكِ جَمَاعَتِ * مَنَا فَثَةُ اَزْدَهْن اَنْدَاخْتَن * وَكَلَام كَرْدَن *
 نَكَّتَ بِالْكَسْرِ عَهْدَ شَكْسْتَن * اَنْصَرَ *

فصل الواو

وَرَاثَةُ وَاَرَثَ بِالْكَسْرِ فِيْهِمَا * مِيْزَاتِ كَرْتَن * اَرْحَسَبَ * وَارَثَ نَعَثَ مَانَدَ
 وَرَاثَ بِالضَّمِّ وَشَدَّ الرَّاءَ جَمَاعَتِ * تُرَاثَ بِضَمِّ التَّاءِ اَلْمَعْوَضَةُ عَنِ الْوَاوِ وَمِنْ
 بِالْكَسْرِ مِثْلُكَ اَزْمُوْدَه بَوَارَثَ رَمَدَ * اِيْرَاثَ مِيْرَاثَ دَلَدَن * وَوَارَثَ عَمُوْدَن * وَعَثَاءُ

السَّغَرُ بِالْفَتْحِ وَالْبَدُّ سَخَّيْ سَغَر *

فصل الياء

يَا نَبَّثَ بِالْكَسْرِ الْغَاءُ نَامُ فَرْزَنْدِي اَزْ فَرْزَنْدَانِ نُوْحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَهْ پِدَرْ تُرْكَانِ اَهْت *

باب الجيم فصل الهمزة

مَاءٌ اُجَا جَ بِالضَّمِّ كَغَرَابِ اَبْ شَوْر * تَا جُجْ اَفْرُوْشَه شَدَن اَتَش * اَرْجَ بِالْتَحْرِيكِ
 دَمِيْدَن بُوِي خَوْش * اَزْمَع * وَبُوِي خَوْش * اَرْجَ نَعَثَ * تَا جُجْ بُوِي خَوْش * دَمِيْدَن *

اَوَارِجَ

۱ و ا ر ج بفتح الهمزة وكسر الراء معرب أوله * يعني جا * اوديه خراب وويران *

فصل الباء

بلو ج بضمين روشن شدن صبح * از نصر * بَلَجَة بالفتح وبضم روشنی آخر شب *
 و کشادگی میدان دوا برو * بَلَج بالتحریر کشاده ابرو شدن * از سمع * ابلج نعت منه *
 تَبَلَج روشن شدن صبح * ابدال ج مثله * بَنَج بالفتح معرب بنك معروف بَهَجَة بالفتح
 خوي * بها جة بالفتح نيكو شدن * از كرم * بَهيج نعت منه * و شادمان شدن * از سمع *

ا بها ج شادمان نمودن * ا بنها ج شاد شدن *

فصل التاء

تاج افسر * تتويج تاج بر سر کسی نهادن *

فصل الثاء

فتح روان کردن آب و خون قربانی * از نصر * ماء ثجاج بالفتح و شد الجیم آب
 و حار * تلج بالفتح برف * ثلوج جماعت *

فصل الحاء

حُجَّة بالقصه دليل و نرهان * حُجَج بتحریر العين جماعت * حَجَّ بالفتح بحجت غلبه
 کردن * و آهيك نمودن * و ح ماختن * از نصر * حاج نعت * حَجَب و حجاج
 جماعت * حِجَّة بالكسر يكبار حج کردن * حِجَّة الاسلام بالكسر حيكه از طرق
 اسلام است * و الاضافة بيانیه * حجاج بالفتح و بكسر جانب * حَكَّة بالتحریر

یا کسر ویدی ~~بجای~~ جماعت بالفتح و نسر آخر علی الباء یو و یلید * اسکتب

یلید در یاقین و پنداشت *

فصل الدال

د مائة بالفتح نرم خوئی * و نرمی کردن * ارسج * تدامیت نرم کردن *

د م

فصل الراء

ر بٹ بالفتح بازداشتن * ارفصر * ر بٹ کار بازداشتن * و حاجت * ر بٹ جماعت *

ر بٹ

تربٹ درنگی کردن * ربا تة بالفتح کهنه و سوده شدن * ارضب * رث و رثة بالفتح

ر ث

کهنه نعت * ر ثا ث بالکسر جماعت رفٹ بالتحریک فحش * و جماع * ر و تة بالفتح

ن ث ر و ت

سرکین * و طرف سربیدی ریش بالفتح درنگ کردن * ارضب * اسنرا تة درنگ شدن *

ر ی ث

فصل الشین

تشیٹ چنگ زدن * شَعَب بالتحریک پراکنده و زولید شو شدن * ارسج * شعیٹ

ن پ ن شعیٹ

ککف نعت * اَشَعِٹ مثله * شَعِٹ بالضم جماعت تشعیٹ پراکنده کردن

قمیص * شیش بالکسر نام پسر دم *

ش ب ث

فصل الضاد

ضبٹ بالفتح به پیچة سخت گرفتن چیزی * ارضب * ضایٹ ضغٹ بالکسر دهنه

د ب ث ضغٹ

کرباه عشک و ترد آ میخده * اَضَغَات جماعت * اَضْرَات الاحلام خوابهای پراکنده و مضطرب

فصل الطاء

طمش با انفج مساں کردن * ا و ضرب * و دوشیز بی بردن ص من نعت م

فصل الغين

عَبَثٌ بِالْخَوِيدِ بَازِي * وَبَازِي كَرْدَن * اَز سَمْع * عَابَثَ نَعْت * عَيْشٌ بِالْفَتْحِ ثُبَاهِي رَسَانِيدَن

کوک در رمة * از ضرب * عا ث نعت *

فصل الغين*

مُخْتَلَفَةً بِالْفَتْحِ لَانْعُرْشِدُنْ * اَرْضِرْبْ * وَبَدْ شَدِيدٌ مَحْنِي * غَمٌّ بِالْفَتْحِ نَعْتٌ * غَوْثٌ بِالْفَتْحِ

فریاد و فریاد رس * اغاثه فریاد رس * غیث باران * و باریدن * از ضرب *

فصل اللقاء

قَرَّتْ بِالْفَحْشِ شَكَافِن * از صر و ضرب *

فصل الکاف

تة بالقاع سيد ارشد ن سوي رش * انصر * حجة كنة بالقاع ريش بسير رموي كرت بالقاع

سخت کردن کارش نعمت * اگر کثرات باک داشته باشی *

فصل الام

لَبِثُ بِالْفَتْحِ وَيُضْمُ دَرَنكَ كَرْدَنَ * اَزْ سَمْعِ * لُبَّتُهُ بِالضَّمِّ دَرَنَكِي وَتَاخِيرُ * تَلَبُّثُ وَنَلَبُّثُ

درنگ کردن * لَبِيتْ بِالْفَتْحِ شَبِير *

فصل الميم

ملت بالفتح درنه کردن * ارنصر * ملکث بالضم و یثلت درنگی *

از فتح * و المثل کالباکشت عن حنقه بظلفه ای مانند جوندۀ مروت خود از سم
خود * و اصل المثل آنکه شخصی بصیدی رسید و کاردی نداشت صید از توحش دست
و پامیز دوزمین کاویده میشد تا آنکه کاردی برآمد و صیاد بهمان کاردار
او ساخت پس این قول مثل شد در طلب چیزیکه موجب هلاکی طالب باشد *
مباحثه بایکدیگر بحث کردن * بر غوث بضم الباء و الغین یک * برا غیث
جماعت * بعث بالفتح برانگیختن * و فرستادن * از منع * ابغاث برانگیختن *
الْبِغَاث برخاستن * و شتافتن * بغاث بتثنی الحركات نوبی از مرغان
مردار خوار * و المثل ان البغاث بار ضنا تسنسر * یعنی بدرستی که ذلیلان

در ارض من دعوی عزیزان میکنند *

فصل التاء

تَعَثَّ بالتحريك انچه از مناسك و طاعات كه در حج بجا آر^م
سروچیدن ناخن و جز آن * ^{تثنية}

فصل الثاء

ثَلَاثَةٌ بالفتح كرامة هه مرد * ثَلَاثَ بِحَذْفِ التاء سه زن * مَثَلَاثَ بِفَتْحِ الميم واللام
سه سه * و تار هیوم بر بط * مَثَالِثَ جماعت * ثَالِثَ سیموم * ثَالِثَةُ الاثامی
پیرون آمد کی کوه که دو سنگ دیگر در اطراف نهاده دیک بروی گذارند *

و کنایه میکنند از ویکسی که کمان برانگیختن نموده باشد *

فصل

فصل الجیم

جَمَّةٌ بِالضَّمِّ وَشَدِّ الثَّاءِ شَخْصٌ مَرْدٌ * حَدَّثَ بِالِتَّحْرِيكِ كَرِهًا * أَجْدَاثُ جَمَاعَتٌ *

فصل الحاء

حَدَّثَ بِالْفَتْحِ بَرَأَنَّهُ كَيُخْتَنَ * اِنْصَرَوْا وَيُقَالُ لِي حَدِيثًا أَيْ مَسْرَعًا حَرِيصًا * حَدَّثَاتُ بِالْفَتْحِ

وَالْكَتَبُ سِرَانْدُكُ * أَحَدَاتُ بَرَأَنَّهُ كَيُخْتَنَ * اسْتَحْدَثَاتُ بَرَأَنَّهُ كَيُخْتَنَ * حَتَكْتُهُ شَتَا فَنَنَ *

وَحَدَّثُ وَثُ بَضْمِينَ نَوَيْدَا شَدَنَ * اِنْصَرَوْا حَدَّ يَبْشَا بِالْفَتْحِ نَوَى * وَكَلَامٌ يَبْغِيهِ وَغَيْرَ أَنْ *

حَدَّثَ ثَلَاثُ مَلُوكٍ بِالْكَسْرِ هُمْ صَحَبَتِ ابْنَهُنَّ * حَدَّثَ بِالِتَّحْرِيكِ آسِيبٌ وَمَكْرُوءٌ * أَحْدَاثُ

تُ * وَجَوَانُ * وَانْحَافٌ مَبْطُلٌ وَضَوْيٌ يَشْدُ أَنْ يُولَ وَغَالِطٌ وَجَزَانُ * حَالِثَةٌ أَيْضًا آسِيبٌ *

جَمَاعَتُ * حَدَّثَانُ الشَّيْءُ بِالْكَسْرِ أَوْ لَوْ جِئْتَ * أَحْدَاثُ ظَاهِرٌ وَبَيِّنٌ كَرْدَنَ *

يَأْتِي حَدِيثُ كَرْدَنَ * وَرَجُلٌ مُحَدَّثٌ يَفْتَحُ الدَّلَالَ الْمَشْدُودَ مَرْدٌ مَتَاخِرٌ كَرْدَنَ * اِنْصَرَوْا

يَأْتِي حَدِيثُ كَرْدَنَ * وَرَجُلٌ مُحَدَّثٌ يَفْتَحُ الدَّلَالَ الْمَشْدُودَ مَرْدٌ مَتَاخِرٌ كَرْدَنَ * اِنْصَرَوْا

يَأْتِي حَدِيثُ كَرْدَنَ * وَرَجُلٌ مُحَدَّثٌ يَفْتَحُ الدَّلَالَ الْمَشْدُودَ مَرْدٌ مَتَاخِرٌ كَرْدَنَ * اِنْصَرَوْا

يَأْتِي حَدِيثُ كَرْدَنَ * وَرَجُلٌ مُحَدَّثٌ يَفْتَحُ الدَّلَالَ الْمَشْدُودَ مَرْدٌ مَتَاخِرٌ كَرْدَنَ * اِنْصَرَوْا

يَأْتِي حَدِيثُ كَرْدَنَ * وَرَجُلٌ مُحَدَّثٌ يَفْتَحُ الدَّلَالَ الْمَشْدُودَ مَرْدٌ مَتَاخِرٌ كَرْدَنَ * اِنْصَرَوْا

يَأْتِي حَدِيثُ كَرْدَنَ * وَرَجُلٌ مُحَدَّثٌ يَفْتَحُ الدَّلَالَ الْمَشْدُودَ مَرْدٌ مَتَاخِرٌ كَرْدَنَ * اِنْصَرَوْا

فصل الخاء

خَبَرْتُ بِالضَّمِّ يَلِدُ شَدَنَ * اِنْصَرَوْا خَبَرْتُ نَعْتُ مَنَّهُ * خَبَرْتُ بِالِتَّحْرِيكِ * وَخَبَرَةٌ

كَفَّتْ بِالْفَتْحِ بخود هم آورده ن چیز می * از ضرب * كِفَاتِ بآلکسر جائیکه
 مردم جمع شوند * كَمِيتٌ عَلَى وَزْنِ التَّصْغِيرِ اسب هرگز نك که بآلوه هم وی سیاه
 باشد * و نام شاعری * و شراب * كَيْتٌ وَكَيْتٌ بِالْفَتْحِ وفتح اداء و کسر هاء
 البناء کنایه است از کلام و خبر بمعنی چنان و چنین *

فصل اللام

لَفَّتْ بِالْفَتْحِ در نوشتن * و روی کرد اندیدن * از ضرب * لَفَنَةٌ بِالْفَتْحِ مثله *
 لَغَتْ بآلکسر جانب * التَّفَاتِ بِرَكْشَةٍ بکریستن * و میل کردن * تَلَّغَتْ
 مثله * لَيْتٌ بِالْفَتْحِ کاشکی * لَيْتٌ بآلکسر یکسوی روی و کردن *

فصل المیم

مَقَّتْ بِالْفَتْحِ دشمن گرفتن * از نصر * مَوَّتٌ بِالْفَتْحِ مرك * و مردن * از نصر *
 مَيِّتٌ كَسِيدٌ و قد یخفف یا و نعت * أَمْوَاتٌ جماعت * مَيِّنَةٌ بِالْفَتْحِ مردار *

فصل النون

نَبَّتْ نَبَاتٌ بِالْفَتْحِ کید و رستن * از نصر * مَنَّبَتٌ بِفَتْحِ الباء و کسر هاء ظرف *
 انْبَاتٌ رَوَّيَانِدُنْ * نَحَّتْ بِالْفَتْحِ تراشیدن * و طعن کردن * از ضرب و نصر *
 انْصَاتْ كَوْشِ دَاشْتِی * و خاموش گشتن * اسْتِنْصَاتٌ طلب خاموشی
 کردن * نَعَّتْ بِالْفَتْحِ صفت * و صفت کردن * از فتح * و نشان دادن * نَدَّتْ
 بِالْفَتْحِ هرچوب یا هرانگشت بزمین زدن * و بسرد را فکندن * از نصر * نَكَّتَةٌ
 بالنهم

بالضم نقطه * و چیز نادر و عجیب * نَكْتُ بِمَكْرِيكَ العین جماعت *

فصل الواو

وَقْتُ بِالْفَتْحِ هُنْكَامُ * أَوْ قَاتِ جَمَاعَتُ * مِيقَاتُ بِالْكَسْرِ هُنْكَامُ كَارُ * وَجَائِ

احرام بستن حج و عمره * مَوَاتِیْتُ جَمَاعَتُ *

فصل الهاء

تَهْلِفُ بِبَیْیِ دِرَافْتَادَنِ * هَائِتُ بِالْفَتْحِ وَكَسْرُ الْهَاءِ عَلَى الْبَاءِ اسْمُ فَعْلٍ * بَعَثَ

بِیَارُوبَدَ * وَنَزْدَ خَلِيلِ هَابِدُ است از هز * واصلش امر است از باب افعال

اثیان * و تصریف او نیز مثل امر جاری است *

فصل الیاء

يَا قَوَاتٍ معروف فارسی معرب * يَوَاتِیْتُ جَمَاعَتُ *

الباب الثاء فصل الهمزة

آثَاتُ بِالْفَتْحِ وَخَتِ خَانِدُ * آرَثُ بِالْكَسْرِ انچه از مال مرده بوارث رسد *

و هَزْتُهُ مِبدَلُهُ مِنَ الْوَاوِ وَ لَيْسَتْ بِاصْلِيَّةٍ أَنْشَى بِالضَّمِّ وَالْقَصْرِ مَادَةٌ * إِنْثَاتُ

بِالْكَسْرِ جَمَاعَتُ * أَنْثِيَانُ دُوْخَصِيَّةٌ * وَدُوْكَوْشُ * تَأْنِيْثُ مَادَةٌ نَسَبْتُ كَرْدَنُ * ضِدَالْتُهُ كِبَرُهُ

فصل الباء

بَيْتٌ بِالْفَتْحِ اَنْدَوَةٌ * وَفَاشُ كَرْدَنُ خَبَرُ * اِنْصَرُ وَضَرْبُ * اِبْثَاتُ اَشْكَارُ كَرْدَنُ

راز * تَبَاثُ بِهَمْ ظَاهِرُ كَرْدَنُ خَبَرُ * بَحْثُ بِالْفَتْحِ كَاوِیْدَنُ * وَتَقْنِیْشُ نَمُودَنُ *

من السنة لكن قلبوا الياء المنقلبة عن الواو في الاصل تاء الفرق بينة وبين أسنى القوم

اذا اقاموا سنة في موضع *

فصل الشين

شَتَات بالفتح پراکنده شدن * از ضرب * شَتَّان بالفتح وشد التاء وفتح النون
على البناء اسم فعل بمعنى بعد وافتراق على بناء الماضي * اشْتَات پراکنده کردن *
شَبَّخُوْة بضم شين باريك شدن * از کرم * شَخَّت بالفتح نعت * شَمَاتة بالفتح
شاد شدن بغم دشمن * از سمع * شَامِت نعت * تشهيت دعای عطسه گفتن مثل
يَرْحَمُكَ الله و بالسین المهملة ايضا مثله *

فصل الصاد

مَصْلَات باکسر مرد شجاع * اَصْلَات تیغ از زبان بر کشیدن * اِنْصِلَات
پکد شتن * وروان شدن * صَمِت و صَمْتة بالفتح فیما و صَمُوت بضمین
و صُمَات بالضم خاموشي * و خاموش شدن * اِنْصَر * صَامِت نعت * و مال
في جان مثل زرو نقره * صُمُوت بضمین جماعت * با ا ب مَصَمِت على زنة
المنعول بند کرده شده * تَصْمِيْت خاموش کردن * صَوْت بالفتح آواز *
أَصْوَات جماعت * واداز کردن * اِنْصَر * صَائِت نعت * صَبِيت کسید
مرد سخت آواز * صِيْت باکسر آواز * و ذکر خبر *

فصل الطاء

طَسَّتْ بِالْفَتْحِ طَشْتِ مَعْرَبٌ *

فصل العین

إِعْنَاتٌ رَنْجَانِيْدُنْ * تَعْنُتٌ مَثَلُهُ * وَخَوَارِیْ جَسْتَنْ *

فصل الفاء

إِقْنِئَاتٌ بِاطْلَاقِ كَعْتَنْ * وَبِرَوَايِ خُودِ كَارِي كُودَنْ * فَتٌّ بِالْفَتْحِ رِيْزُ رِيْزُ *
 كُودَنْ * اَزْ نَصَرِ * وَالنَّعْتُ فَتِيَّتٌ وَمَقْتُوْتُ * فَرَاتٌ بِالضَّمِّ آبُ خُوشِ وَشِيْرِيْنِ *
 وَجُوهِي كُوفَةُ * وَنَامُ مَرْدِي * بَنُو فَرَاتٍ قَبِيْلَةٌ اِيْسْتِ مَشْهُوْرٌ بِفَصَاحَتِ
 وَبِلَاغَتِ * اِفْلَاتٌ جَسْتَنْ * اِنْفَلَاتٌ مَثَلُهُ * فَوْتُ بِالْفَتْحِ دَرْ كَذِ شَتَنْ *
 وَسَبَقْتُ بَرْدَنْ * قَوَاتٌ بِالْفَتْحِ مَثَلُهُ * اَزْ نَصَرِ * اِفَاتَةٌ دَرْ كَذِ رَانِيْدَنْ *
 اِقْتِيَاَتٌ سَبَقْتُ مَعْدَنْ * وَجُورُ كُودَنْ * تَفَاوُتٌ بِتَثْلِيْثِ الْوَاوِ عَلَاغِيْرِ

القياس دور شدن *

فصل القاف

قَتٌّ بِالْفَتْحِ خَنْ چِيِي كُودَنْ * اَزْ نَصَرِ * قَتَّاتٌ بِالْفَتْحِ وَشْدُ الْتَاءِ نَعْتٌ *
 مَقَلَاتٌ بِالْكَسْرِ نِيْكَهٌ فَرْزَانْدُ اَوْ نَزِيْدُ * مَقَالِيْتُ جَمَاعَتٌ * قُنُوْتُ
 بِضَمِّتَيْنِ دَرْ عَمَّا زَايِسْتَانْدَنْ * وَدِ عَا خَوَا سَتَنْ * اَزْ نَصَرِ * قَانَتُ نَعْتٌ * قُوْتُ
 بِالضَّمِّ خُورَش * وَجِيْزِيْكَهٌ بَدَا نَ تَقْوِيْتُ بَدَنْ شُودُ * اَقْوَاتٌ جَمَاعَتٌ *

فصل الكاف

بِهَتْ بِالْفَتْحِ دُرُوعُ بَسْتَنٍ * بَهْتَانٌ بِالضَمِّ مَثَلُهُ * وَحَيْرَانٌ شَدَنٌ * وَيَسْعَدُ
 بِهَذَا الْمَعْنَى جَهْلُ لَا زَمْعٌ * بَيْتٌ بِالْفَتْحِ خَائَةٌ * بَيُوتٌ جَمَاعَتٌ * وَدُومُ صِرَاعٍ
 أَزْشَعٍ * أَبْيَاتٌ جَمَاعَتٌ * أَبْيَاتٌ بِضَمِّ الْهَمْزَةِ وَفَتْحِ الْبَاءِ قَبْلَ الْإِثْنَاءِ الشَّدِيدَةُ تَصْغِيرُ أَبْيَاتٍ *
 وَيُقَالُ فُلَانٌ جَارِيٌّ بَيْتٌ بَيْتٌ * بِفَتْحِ الْتَاءِ فِيهِمَا عَلَى الْإِثْنَاءِ لِلتَّرْكِيبِ يَعْنِي فُلَانٌ
 هُمَا يَمِينُهُ مِنْ أَسْتَوْخَانَةٍ مِنْ بَخَانَةٍ أَوْ يَمِينُهُ وَتَمْتَصِلُ اسْت * بَيْتُونَةٌ وَبَيَاتٌ بِالْفَتْحِ
 شَبَّ كَذَرَانِيدَن * وَخَوَانِيدَن * أَزْضَرْبٌ * مَبِيَّتٌ مَثَلُهُ * وَيُقَالُ مَالَهُ يَمِيتُ لَيْلَةً *
 بِالْكَسْرِ أَيْ نِيَسْتِ أَوْ رَاقُوتِ يَكْشِيهِ *

فصل التاء

تَحَتُّ بِالْفَتْحِ زَيْدٌ * تَحْتٌ بِالْفَتْحِ شَيْءٌ يَكُونُ دَرَانٍ پَارِجَه نَكَاة دَارند * تَحُوتٌ جَمَاعَتٌ *
 فصل التاء

تَبُوتٌ بِضَمِّ تَيْنِ بَرَجَابُودَن * أَزْضَرْبٌ * تَبَّتْ بِالْفَتْحِ وَثَابِتٌ نَعْتٌ مِنْهُ * تَبَّتْ
 بِالْتَّحْرِيكِ حَجَّتٌ وَدَلِيلٌ * أَثْبَاتٌ جَمَاعَتٌ * أَثْبَاتٌ بِرَجَائِ دَاشْتَن * وَدَرِ يَافْتَن *
 اسْتِثْبَاتٌ طَلَبُ ثُبُوتِ كَرْدَن * تَثْبِيتٌ بِرَجَائِ دَاشْتَن *

فصل الحاء

الْحِثَاتُ فِرْدَوَانْدَن * حُوتٌ بِالضَمِّ مَا هِيَ * حَيْثَانٌ بِالْكَسْرِ جَمَاعَتٌ *

فصل الخاء

أَخْبَاتٌ فِرْدَوْتَنِي كَرْدَن * خَرِيتٌ بِالْكَسْرِ وَشَدَّ الرِّاءِ الْمَكْسُورَةُ مَا هِرُودَانَا *
 خَفُوفٌ

حَقُّوت بضمّین آرا میدن آواز و ضعف آن * از ضرب * خافت ضعیف الصوت نعت منه *
تَخافَت بایکدیگر را ز گفتن * خَوَات بالفتح و شد الواء نام ابن جبیر انصاری *

فصل الدال

دَلَّ سَمَت بالفتح معرب * ثوبت بازی شطرنج و جز آن * و صدر خانه * و مسند * و حیل * و جامه *

فصل الراء

رَفَّت بالفتح شکستن * و ریز * ریز * کردن * و ریز * ریز * شدن * لازم و متعدی *

از نصر و ضرب * رَفَات بالضم استخوان ریزه * ریزه *

فصل الزاء

زَیْتُون بالفتح و ضم التاء درختی ست معروف کثیر الغوائد * و یکی به عن

لاولا ای لا شرقیة ولا غربیة * زَیْت بالفتح روغن آن درخت *

فصل السین

سَبَت بالفتح سر ستردن * از نصر * و روز شنبه * سَبَات بالضم راحت و خواب *

سَبَرَوَت بضم السین والراء زمین خشک * و مرد درویش * سَكَّت بالفتح

هلاک کردن * و از بیخ بر کردن * از منع * سَكَّوَت بضمّین خاموش شدن * از نصر *

سِکِّیت با کسر و شد الکاف المكسورة بسیار خاموش شوند * اسکات خاموش

گردانیدن * تَسْکِیت مثله * سَلَّت بالفتح خضاب از دست دور کردن * از

لصر * سَمَت بالفتح راه * و روش نیکو * اسنات بخط افتادن * و اصله

هرو شدن آب بزمین * از نصر * نَعَب بالفتح بانك کردن زاغ * از ضرب و منع *
 نَعَاب بالفتح و شد العين بجه زاع * نَعَب بالفتح خوردن * از منع * نُغْبَة
 يك آشامیدني * نِقَاب بالكسر روی بند * نُقَب بالضم خارش * اِنْتِقَاب
 نقاب بستن * و پوشیده شدن * تَنْقِيب در شهر ها کشتن * و تخلص کردن *
 مَنَكِب بالفتح و کسر الکاف بن بازو و کتف * تَنْكِيب کردیدن * ثَوْب مَنَاب
 بالفتح بجای کسی ایستادن * و فرود آمدن کاری * از نصر * نَأْتِبة مصیبت *
 نَوَاتِب جماعت * نَوْبَة بالفتح مصیبت * ثَوْب بضم النون و فتح الواو
 جماعت * و وقت * اِنَابَة باز کشتن * و رو آوردن بخدای عزوجل * اَنْيَاب بنوبت
 و پیاپی آمدن * نَتَب بالفتح غارت کردن * از منع * نَاب دندان نیش * اَنْيَاب
 جماعت * و ماده شترکلان سال * تَيْب بالكسر جماعت * تَنْيَب میر شدن *

و بدندان کز بدن *

فصل الواو

اِتِّاب شرم داشتن * وَثَب بالتحريك و ثَوْب بضمین مرجستن * از
 ضرب * وَثْبَة بالفتح مثله * وَثَاب بالفتح و شد الاء بسیار چنده * اَوَوَاب
 کنیت آهو * تَوَثَّب غالب شدن بظلم * مَوَاتِبَة با کسی مرحستن جهت
 جنگ و جواب بضمین لازم و ثابت شدن * و فرو شدن آفتاب * از ضرب * اِنْجَاب
 لازم و مقرر کردن * و سزاوار شدن * اِسْتِجَاب سزاوار شدن * و صَب

بالتخريك بیماری * و در دمنده شدن * از سمع * و طَب بالفتح مشك شیر * و طاب
 جماعت * مَوَا طبة بر کاری قیام نمودن * استیعاب فرا گرفتن * و نَب
 بالفتح در آمدن * از ضرب * و هَب بالفتح هَبَّة بالكسر بخشیدن * از ضرب و فتح *
 مَو هِبَة بالفتح و کسر الهاء بخشش * مَو ا هب جماعت * هَب بالفتح اسم
 فعل است * بهی در باب و انکار * اِسْتِهَاب هبه خواستن *

فصل الهاء

هَبوب بضم هاء بیدار شدن * از نصر * و وزیدن باد * هَبَّ بالتحريك مصدر
 و نازع * هَبَّ بآ بضم ریشه و پُر زه جامه * اَهْد اب جماعت * تهذيب
 پاکیزه کردن * و آراستن * تَهْدَب لازم منه * هَرَب بالتحريك گریختن * از نصر *
 هَضَب بالفتح کوه * بوزمین جَسید * هَضاب بالكسر جماعت * هَيْبَة ههابة
 بالفتح ترس و نرمیدن * از سمع * و جاعی مفعول * مَهيب و مَهوب * اِهابة چار پایه
 را خواندن * و يتعدى بالباء *

فصل الیا

يَلْب بالتحريك جوشن چرمین *

باب التاء فصل الباء

بَت بالفتح بر بدن * از نصر و ضرب * بَتَّة و البتة معنی قطعاً و جزماً * بَتَات
 بالفتح توشه * و رخت خانه * تَبْكِيَّت نگو هیدن * و غالب آمدن و رجعت *

مَعْرُوفٌ در شجاعت * ویدر قبیله * رَأْسُ الْهَيْبَةِ پشه ایست معروف *
 كُوبٌ بالضم کو زدی د سنه * كُوبٌ بالفتح سنار * بزرگ * و نقطه * پیید که
 بر چشم مردم نمایان کرده و مانع از ابصار آید *

فصل اللام

لَبٌّ بالضم دل و خرد * أَلْبَابُ جماعت * لَبَابَةٌ بالضم خردمند شدن * از
 سمع * لَبِيبٌ خردمند نعت مثله * لَبَابٌ بالضم عقل * و خالص * أَلْبَابٌ مقیم
 شدن * و معنی لبیک اَنَا مَقِیمٌ عَلَى طَاعَتِكَ وَ خِدْمَتِكَ * تَلَبُّبٌ سلاح پوشیدن *
 و آماده شدن برای کاری * تَلَبِیبٌ کریبان گرفتن و کشیدن در خصوصت *
 تَلَابِیبٌ جماعت * لَعَبٌ بالفتح و بکسر الثانی ایضا بازی * و بازی کردن *
 از سمع * تَلْعَابٌ بالفتح مثله * تَلْعَبَةٌ بالضم بازیچه * لَا عِبَ نَحْت * تَلْعَابٌ
 با کسر میا لغه قیه * أَلْعَابٌ در بازی آوردن * مَلَا عِبَةً وَ تَلْعَابٌ بازی کردن
 با هم * لُغُوبٌ بضمین مانند کی * و مانند شدن * از سمع و منع * لَهَبٌ بالتحریک
 زبانه آتش * أُلْهُوبٌ بالضم مثله * و نومی از رفتن آسب * أَلْهَابٌ فروختن
 آتش * أَلْهَابٌ وَ تَلْهَبٌ فروخته شدن آتش *

فصل النون

نَجَابَةٌ بالفتح گرامی شدن * از کرم * نَجِیبٌ نعت * و اسب و شیرگزیده * نَجَبٌ
 بضمین جماعت * اِنْجَابٌ ولد نجیب آوردن * نَحَبٌ بالفتح مدت و هنگام *

يُقَالُ تَصَيَّأْتُ لِحَبَّةٍ أَيْ عَمَّ كَرْدَمَهُتْ غَرَّخُو ذَرَاوَمُو * لِحَبِّبٍ يَأْتِيهِ
 كَرِيمٌ آواز بر داشتن در گریه * اِنْخَابٌ كَرِيسْتَن * نَخْبٌ بِالْفَتْحِ
 مِيرون کشیدن * اَزْمَعٌ * نَخْبَةٌ بِالضَّمِّ بَرَكَزِيد * نَخْبٌ بِالتَّحْرِيكِ الْعَيْنِ جَمَاعَتُ *
 اِنْخَابٌ مِيرون کشیدن و بر کزیدن * نَخْبٌ بِالْفَتْحِ بَرَمَرْدَن كَرِيسْتَن * وَبِر
 مَمَرْدَن اَوْ صَافِ اَوْ * اَزْ نَصَر * وَخَوَانْدَن بَكَارِي * وَمَنْهُ اَمْرٌ مَمْدُوبٌ * اَي
 مَسْنُونٌ * رَجُلٌ نَخْبٌ بِالْفَتْحِ مَرْدٌ نَجِيبٌ وَسَبْكٌ دَر حَاجَتِ * نَائِلٌ بِنِ حَادِثَةٍ *
 قَوَالِدُ جَمَاعَتِ * اَنْتَدَابٌ قَائِمٌ شَدَن بَكَارِي * نَسِيبٌ بِالتَّحْرِيكِ نَزَاد *
 اَنْسَابُ جَمَاعَتِ * نَسَبَةٌ بِالْكَسْرِ بَكْسِي باز خواندن * اَزْضَرْبِ * نَسِيبٌ بِالْفَتْحِ
 قَرِيبٌ وَخَوِيشٌ دَر نَسَبِ * اَنْقَسَابٌ خَوِيشَن رَا بَكْسِي نَسَبَتْ كَرْدَن * اِسْتَنْسَابُ
 پِيَانِ نَسَبِ خَوِاشْتَن * وَنَسَبٌ ظَاهِرٌ كَرْدَن * تَنَاسُبٌ بَا يَكْدِ يَكْرُخَوِيشِي دَاشْتَن *
 نَشَبٌ بِالتَّحْرِيكِ دَر اَوِيخَنه شَدَن * اَز مَع * وَصَالٌ * نَشَابٌ بِالضَّمِّ وَشَدَ الشَّيْنُ تِيَر *
 فَاشَبٌ صَاحِبُ تِيَر * اِنْشَابٌ دَر اَوِيخْتَن * نَصَبٌ بِالتَّحْرِيكِ رَنج * وَرَنجُور
 شَدَن * اَز مَع * نَصَبٌ نَاصِبٌ غَم رَنج دَهْتَد * نَصَبٌ بِالْفَتْحِ بَت * وَبِر پَا كَرْدَن
 جِيزِي * وَحَرَكَتِ فَتْحَةٍ دَادَن * اَزْضَرْبِ * نَصَبَةٌ بِالْكَسْرِ هِيَاَتِ وَحَالَاتِ بَر خَاسْتَن *
 نَصِيبٌ بَهَر * نَصِيبَيْنِ نَامِ شَهْرِي * نَصَابٌ اَلْهَالُ بَا كَسْرٍ اَنْقَدَر اَز مَالِ كَهْزَكُو *
 وَاجِبٌ كَرْدَن جَوْنِ دَوَصْدِ دَر هَم وَبِيسْتِ دِينَار * اِنْصَابٌ نَشَا نَه شَدَن *
 قِيَامِ نَمُودَن * وَبِر پَايِ خَاسْتَن * وَحَرَكَتِ فَتْحَةٍ يَا كَتَن * نَصُوبٌ بِضَمِّينِ

چیز درشت و سخت * و نحو مای خشک که درد هائ را ریزه شود * قَشِيبٌ ککرم

تیز * و نو * سَيْفٌ قَشِيبٌ شمشیر نو صیقل شده * قَضَبٌ بالفتح بریدن * از

ضرب * قاضِبٌ و قَضِيبٌ نعت * سيفٌ قاضِبٌ و سيفٌ قَضِبٌ بضمی * قَضِيبٌ

ایضا شاخ درخت * اقْتَضَابٌ بریدن * و اقْتَضَابُ الكلام و الشَّعْرُ بی

فکر و اندیشه گفتن آن * قَطْرٌ بضمی ترش روی شدن * از ضرب * قُطِبَ

مثلاً الفاء ستوانه آسیا * و جرج و مهتر که مدار کار روی باشد * و شیخ یکانه *

قُطِبَ جماعت * قاطِبةٌ بکسر الطاء همه * تَقَطَّيبٌ روی ترش کردن * قُطِرَ

بضم القاف و الراء المهملة دابه ایست که در سرعت میرازان مثل میزنند *

قُلِبَ بالفتح دل * قُلُوبٌ جماعت * و میانه لشکر * و بر گردانیدن * از ضرب *

قُلِبَ بالضم و شد اللام المفتوحة بسیار دانا بتقلیب امور * و حيلة کر * قَلِيبٌ

چاه و طبیعت * قُلِبَ بضمی جماعت * قالِبٌ بفتح اللام و قد یکسر کالهد *

قَوَّالِبٌ جماعت * و قد یُرَادُ الياءُ و یقالُ قَوَّالِيبٌ کما سَبَقَ * قَلْبَةٌ بالتحریک

ملت دروغ * اِقْالِمَ به قلبه ای نیست با او رنجی و علفی * تَقْلِيبٌ بر گردانیدن *

تَقَلَّبَ بر کشتن * اِنْقِلَابٌ مثله * و یقالُ اِنْغَلَبَ ظهر البطن * در وقت اضطراب

و تغیر حال * قَائِبَةٌ بکسر الهمزة بیضه مرغ * قُوبٌ بالضم جوز *

فصل الکاف

کَا بة بالفتح شکستن از غم و به حالی * از سمع * کُتِيبٌ به حال نعت منه * اِکْتِتابٌ

اند و هکین

اند و هکین شدن * کباب با لفتح کوشت بریان * ا کباب بر روی در
 افتادن * کتاب با کسر نبشتن * کُتُب بضمین جماعت * و کلام الهی * و لوح
 محفوظ * کُتُب بالفتح فرا هم آوردن * از ضرب * کتابه با کسر نبشتن * و کلام
 فخر گفتن * و و * جب کردن * و درز مشک دوختن * از نصر * کا تب نعمت منه *
 کَتَبَة بالتحریک و کُتَاب بالضم و شد التاء جماعت * کَتِيبَة کرمه لشکر *
 کَتَاب جماعت * ا کَتَاب نبشتن * مکاتبة با هم نامه نوشتن * کَتِيب
 بالفتح ریک تود * کُتبان بالضم جماعت * کُتُب بالتحریک نزدیکی *
 ا کُتَاب نزدیک رسیدن شکار * کُتُب با کسر و بفتح الاول و کسر الثاني دروغ *
 و دروغ گفتن * از ضرب * کاذب نعت * ا کُذ و بضم الهمزة و الذال
 دروغ * ا کاذب جماعت * تَکْذِيب تاخیر کردن * و بکذب نسبت
 نمودن * تَکْذِب دروغ بافتن * مُکاذبة با هم دروغ گفتن * کُز بضم بالضم
 اند و * کزد م باز گیرد از وی * کُزب بالتحریک العین و کُزبات بضمین
 جماعت * کُزب بالفتح مثله * کُزوب جماعت * کُصِب بالفتح مکتسب
 بفتح المیم و السین * مکتسبه بالفتح و کسر السین جمع کردن * و کار نمودن * از ضرب *
 ا کَتِساب کسب کردن و جستن * کُحْبَة بالفتح معروف * کُحِب بالفتح شرف
 و بزرگی * کَلَب بالفتح مک * کلاب با کسر جماعت * کَلَب بالتحریک سخت حریص
 شدن * از سمع * کَلِيب بضم الکاف و فتح اللام قبل الیاء الساکنه نام مردی

فصل الغین

غَبَّ با کسر پایان کار * مَغَبَّةً بالتحریر مکمل * غَبَبَ بالتحریر کوشنیکه
 زیر کلوی خروس و کاو آویزان باشد * غُرْبَةً بالضم سفر * و دوری از جای *
 و دور شدن * از کرم * غَرِيبٌ نعت مند * غُرْبَاءُ جماعت * و نادر و طرفه *
غُرْبَةً مثله * غَرَائِبُ جماعت * غُرْبٌ بالفتح دل و بزرگ * و اشک * و جای روان
 شدن اشک * و تیزی سیف و جزآن * و جای فرو شدن آفتاب * غُرُوبٌ فرو شدن
 آفتاب و ماه * از نصره * غُرْبَةً بالفتح مثله * و دور شدن غار و فرو سوند *
 نعت * و میدان کوهان و کردن شتر * و کوهان را نیز آوندند * غَرَابٌ جماعت *
مَغْرِبٌ بالفتح و کسر الراء جای فرو شدن آفتاب * مَغْرِبٌ جماعت * مَغْرِبَانِ
 بضم المیم و کسر الراء تصغیر مغرب علی خلاف اقداس * صَاوِئِلُ الْمَغْرِبِ از یکدوزه
 غروب آفتاب گذارده شود * غُرْبٌ بالتحریر مکمل * مَغَامَرَةٌ * غَرَابٌ بالضم
 زاغ * غُرْبِيْبٌ با کسر علی فعلیل سخت سیاه * اِغْرَابٌ جیمز نو و غریب
 آوردن * و نیک خندیدن * اِغْتَرَابٌ دور شدن از وطن * تَغْرِبٌ بیرون
 کردن از شهر * و مغرب رفتن * و يقال هَلْ مِنْ مَّغْرِبَةٍ خَيْرٍ * بکسر الراء المشددة
 ای خبر بعید و غریب * تَغْرِبٌ غریب شدن * اِسْغَرَابٌ سخت خندیدن *
غَضَبٌ بالفتح بستن گرفتن جیمز * از ضرب * غَضَبٌ بالتحریر مکمل * و خشم
 گرفتن * از مع * غَضَبَانِ و غَضَبِيٌّ بالفتح فیهما نعت * اِغْضَابٌ بخشم

آوردن * تَغَضَّبَ خشمناك شدن * غلب و غلبَة بالتحريك فيهما جبر * شدن *
 از ضرب * غالب نعت غَلَّاب مبالغة فيه * تغليب چهره * گردانیدن *
 تَغَلَّبَ لازم منه * غَيَّب بالفتح نايديد شدن * از ضرب * غَيْبَة بالفتح مَغْيِب
 بفتح الميم و كسر الغين مثله * غابة بيشه * غاب جماعت * اغتيا ب بد كفتن
 كسي را پس از وي * تَغَيَّب غائب شدن *

فصل القاف

قَبَّة بالضم و شد الباء بناءً كرد بر آورد * قباب بالكسر جماعت * قَبَقَبَ
 بالفتح شك * قَنَب بالتحريك پالان خرد * قَرَب بالضم نزد يكي * و نزد بك شدن *
 از كرم و سمع * فريب نعت منه * قَرابة بالفتح خويسي و نزد يكي * قُرْبى
 بالضم و القصر مثله ~~كألا الخليل~~ القُرْبُ يَسْتَعْمَلُ فِي الْمَكَانِ وَالْقُرْبَةُ فِي الْمَنْزِلَةِ
 وَالْقُرْبَى فِي الرَّحِمِ وَأَصْلُهَا وَاحِدٌ وَهُوَ خِلَافُ الْبُعْدِ انتهى * والقربة ايضا
 مَا يَنْزِلُ بِهِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنَ الطَّاعَاتِ * قُرْبُ ب بتحريك العين جماعت * ويقال أَعْلُو
 ذَلِكَ بِقَرَابٍ بالفتح اي بقريب * قَرَاب بالكسر جيزي كه شمشير را با نيام درونهند *
 قُرْبَة بالكسر مشك * قارب بكسر الراء كشتي خرد كه در پهلوي كشتي بزرگ دارند
 جهت برداشتن اسباب * وقال الخليل القارِب هو طالِب الماء لَيْلاً * اِبْنُ قَرِيبٍ
 ككُمَيْت كَنِيَّة أَصْحَابِي * اِفْتَرَابٌ نَزْدِيهِ آمَدَن * تَقَرَّبَ يَبْزِدُكَ كَرْدَانِيدَن *
 و قرباني نمودن * ونوعي از دويدن * تَقَرَّبَ نَزْدِيكَ جستن * قَسَب بالفتح

استعداب شیرین پنداشتن * اِعْدِ اب خوش آمدن آب * عَرَب

بالضم و بالتحریر مردم تازی شهرپاش * عَرَبَان بالضم جماعت * اَعْرَاب

بالتفتح مردم تازی بیابان باش * مَعْرَدِیس جمع * اَعَارِب جماعت * یَعْلَان

عَرَبَاء بالتفتح و المدا ای مردم تازی خالص * وَاِمْرَاةٌ عَرَبٌ بالتفتح ای زن

شوی دوست * عَرَبٌ بضم تین جماعت * یَوْمُ الْعَرَوْبَةِ بفتح العین روز آدینه

اَعْرَاب کلام تازی گفتن * و بیان کردن * و حرکات دادن * عَرَقُوب بضم العین

و الفاف و سکون الراء و الواو نام مردهی کذاب که مثل میزنند از و در خلف

دعد * و دروغ عَزْبَةٌ بالضم بی زنی و بی شوئی * عَزُوب بضم تین دور شدن * از

نصرو ضرب * عَشَبٌ بالضم کیا * اَعْشَاب باکیا * شدن زمین * و توانگر کشن *

اَعْشِبْ ثَاب بسیار گیاه ناک شدن زمین * عَصَابَةٌ بالکسر کوهی از مردم *

و هر چند * عَصَبٌ بالتفتح سر بند بستن * از ضرب * و احاطه کردن * عَصْبَةٌ بالکسر

حالت و هیئت سر بند بستن * عَصْبَةٌ بالضم کوه از * تا چهل * عَصَبٌ بالتحریر یک

العین جماعت * عَصَبٌ بالتحریر بی * عَصْبَةٌ بالتحریر یک پسران و خوبشان که برای

ایشان قریضه مقرر نمیشد و در صورت تنهایی جمیع سال را وارث شوند * عَصْبِيَّةٌ

بالتحریر یک و شد ایاء خویشی * و شست * و شد ن در گاری * یَوْمُ عَصِيبٍ ککریم

روز سخت دشوار * عَصَبٌ بالتفتح بریدن * از ضرب * و برنده * سَيْفٌ عَصَبٌ

شمشیر برنده * عَطَبٌ بالتحریر یک هلاکی * و هلاک شدن * از سَمْعٌ مَعْطَبٌ بالفتح

مثله

مثله * معاطب جماعت * عَنظَب بِالضَمِّ وَضَمِّ الظَّاءِ وَفَتْحُهَا مَلَجٌ نَر * عَا قِبَةُ
 پايان کار * عَوَا قِبَ جماعت * عَقِبَ كَكَتِفٍ وَلَد * واولاد ولد * وپاشنه *
 عَقَاب بِالضَمِّ پَرَنده اِيست معروف که بدان شکار کنند * وَعَلَمٌ * ونام علم پيغمبر
 آخر الزمان صلوات الله عليه * و مکان بلند * عَقْبَةُ بِالْحَرَكَةِ جاي بلند و دشوار
 از کوه * عَقَبَاتٌ بِالْحَرَكَةِ وَعِقَابٌ بِالْكَسْرِ جماعت * عَقْبِي بِالضَمِّ وَالْقَصْرِ
 نجام جيز * و آن جهان * اَبُو عُقْبَةَ بِالضَمِّ كُنِيَّةٌ هُوَ * اِعْقَابٌ پادشاه
 دادن * و از يه در آوردن * اَعْقَابٌ در يه کسي شدن و آمدن * تَعْقِيبٌ در
 يي کردن * و نشستن بعد از بجهت دعا * و باز کرديدن * و به معنی استثناء * يَقَالُ لَيْسَ
 فِيهَا تَعْقِيبٌ * اَيِ اسْتِثْنَاءٌ * نَعَقِبُ از يه آمدن * مَعَا قِبَةُ وَعِقَابٌ عَذَابٌ
 کردن * يَعْقُوبُ بِالْفَتْحِ وَضَمِّ الْقَافِ نام پيغمبر اسرائيل پدتر حضرت يوسف
 عليهما وعلی نبینا الصلوة والسلام * عَقْرَبُ کَرْدَم * عَقَارِبُ جماعت *
 عَنكَبُوتٌ بَفَتْحِ الْعَيْنِ وَالْكَافِ مَكْسُورٌ تَنْنَدُ * اِيست معروف * عُنَاكِبُ جماعت *
 عَابَةُ بِالضَمِّ شيردوشه از چرم * عَنِمةٌ بِكَسْرِ الْعَيْنِ وَفَتْحِ التَّوْنِ يَكْدَانُهُ اَنْكُور *
 عِنَبٌ بِحَذَى اِلَاءِ جماعت * بِنْتُ الْعِنَبِ شراب * عُنَابٌ بِالضَمِّ وَشَدُّ التَّوْنِ
 منجد جيلان * عُنَابَةُ يَكِي * و يشبه بها البنان * عَيْبٌ بِالْفَتْحِ عَارٌ عِيُوبُ جماعت *
 و عيب کردن * اَرْضَبُ وَالشَّيْءُ مَعِيْبٌ وَمَعِيُوبٌ * مَعَابٌ مَعِيْبٌ بِالْفَتْحِ
 اِيضَاعَارٌ * مَعَا ثِبُ جماعت * عَيْبَةُ بِالْفَتْحِ جَا مَعْدَانٌ * عِيَابٌ بِالْكَسْرِ جماعت *

يُقَالُ ضَرْبُ الْجَيْشِ بِالْجَيْشِ * أَيِ خِلَاطِ أَحَدِهِمَا بِالْآخَرِ * وَ مَثَلُ * أَضْرَابِ
 جَمَاعَتِ * وَ كَوْنُهُ وَرُوشُ * ضَرْوُ بَ جَمَاعَتِ * ضَرْبُ بِالْتَحْرِيكِ عَسَلِ سَبِيدِ *
 الْخُتْرُ أَبَدُ رُوحِ كَوْدَانِيدِنِ * أَضْطِرَابُ سَخْتِ جَنْبَانِ شَدْنِ * تَضْهِيبُ نِيمِ
 پخته و کم بریان کردن بریانی *

فصل اطباء

طَبِّبَ بِتَثْنِيَةِ الطَّلَاءِ عَالِمٌ وَ دَلَّامٌ كَرْدَنِ دَا رَنْصَرِ وَ ضَرْبِ * طَبِّبَ بِالْفَتْحِ وَ طَبِيبٌ
 دانا بید و او علاج * اسْتَطْبَا بِ طَلَبِ طَبِيبٍ وَ دَا شَنَاسِ كَرْدَنِ * طَرَبُ
 بِالْتَحْرِيكِ سَبَكِي نَشَاطِ * وَ شَادِي * اَزْ سَمْعِ * اِطْرَابُ بِطَرَبِ آوَرْدَنِ *
 طَلَّبَ بِالْتَحْرِيكِ جِسْتَنِ * وَ خَوَاسْتَنِ * اَزْ نَصَرِ * طَلَّبَ اَيْضَا وَ طَلَبَةُ بِكَسْرِ الِلامِ
 خَواسته و مطلوب * طَطَّابَةُ وَ طِلَابُ بِاَزْ جِسْتِ نمودن چیزی و در خواستن
 آن * تَطَلَّبَ بَارْ بَارِ طَلَبِ كَرْدَنِ * طَطَّبَ بِضَمَّتَيْنِ رَسَنَ خِيَمَةِ * اَطْنَابُ
 جَمَاعَتِ * طَبِيبٌ بَا كَسْرِ بُوِي خُوشِ وَ نَامِ شَهْرِی پُخُورِ سَتَانِ * وَ پَا كِيزَةِ شَدْنِ
 چیزی * اَزْ ضَرْبِ طَبِيبِ كَسْبِهِ نَعْتِ مَنَةِ * اَطِيبُ پَاكِ وَ پَا كِيزَةِ * اَطِيبَانُ
 دُو چیزِ پَا كِيزَةِ * وَ يَكْنَى بِهِ عَنِ الْاَكْلِ وَ الْجَمَاعِ اَوْ عَنِ الطَّعَامِ رَا اَلْزَوْمِ * اَطْلَابُ
 جَمَاعَتِ * طَوْبَى مَوْنَتِ اَطِيبِ * وَ نَامِ دَرْ خَتِی دَرْ بَهْشَتِ * وَ يُقَالُ هَذَا
 طَابِيَةُ الدَّنَسِ بِفَتْحِ اَلِیَمِ وَ اَلِیَاءِ یَعْنِی اَبْنَ سَبَبِ خُوشِی نَفْسِ اسْتِ * طَابِيَةُ بِالْفَتْحِ
 نَامِ مَدَنِ مَشْرُوعِ * تَطْطِيبُ خُوشِ بُوِي وَ نِیَا كَرْدَنِ * اَبْتَدَا بِتَةِ خُوشِ آمَدَنِ
 ویران

و يارك يا فتن *

فصل الظاء

ظَاب بِالْفَتْحِ هَمْ زَلْف * وَاَوَازُكَرْدَن * اَوْ مَنَع * ظَلِيْظَاب بِالْفَتْحِ يِيْمَارِي *
وَعِيْب * ظُرُّ بِكَالْكُتْفِ پَشْتَن * ظُرَاب بِالْكَسْرِ جَمَاعَت * ظُرُّ بَانَ بِفَتْحِ اَوَلَاوَكْسَر *
هُوم دَابَه اِيَسْت بَد بُوچُون كَرِيَه * ظُرَا بِبَيْنَ وَظَرَا بِبِيْ بُشْد اِلِيَاء وَظُرْبِيْ
بِالْكَسْرِ وَالْقَصْرِ جَمَاعَت * ظُنْدُوْب بِالضَم اسْتِخْوَان سِلَاق *

فصل العين

عَبَّ بِالْفَتْحِ آب خُورَدَن * اَنْصَر * عُبَاب بِالضَم پَرِي وَبِسِيَارِي آيَا * يَعْبُوْب *
وَالْفَتْحِ وَضَم اِلِيَاء اسْب بَسِيَار دَوْنْد * وَجَوَّيْ كِه آي دُرُوِي تِيْمَزَرْد * عَتَب بِالْفَتْحِ
خَشَم كَرْتَن * اَنْصَر وَضَرِيَه * مَعْتَبَةٌ بِالْفَتْحِ وَقَح اَلْنَاء وَكَسْر هَا خَشَم * وَبِفَتْحِ الْمِيَم
وَالْزَاء فَتَا سَبِيْب عَتَاب * اِعْتَاب خَر سَنَد كَرْدَن * عَجَب بِالضَم يَك شَكْنَت
دَاشَن * اَرْسَم * عَجَبِب بِالْفَتْحِ كَار شَكْنَت * عَجَاب بِالضَم * مَثَلَه * عَجَائِب
جَمَاعَت * اَعْجُوْرَدَتْ بِضَم اَلْمَهْرَةِ وَالْجِيْم مَثَلَه * اَعَا جِيْب جَمَاعَت *
عَجَب بِالضَم خُود بِيْنِي وَشَكْنَت * اِعْجَاب خُوش اَمْدَن * وَبَشَكْنَت اَوْرَدَن *
عَجَبِيْب مَثَلَه * تَعْجُب شَكْنَت دَاشَن * اسْتَعْجَاب شَكْنَت كِي تَمُودَن * عَذَب
وَالْفَتْحِ پَا كَبُودَه وَآب خُوش وَشِيْر بِن * عَذُّ وَبَقَّة بَضْمَتِيْن پَا كِيْز كِي * وَنِيَك وَشِيْر بِن
تَمُودَن اَز كَرَم * عَذَاب بِالْفَتْحِ مَعْرُوف * تَعَذُّب مَثَلَه شَكْنَت وَفَذَاب كَرْدَن *

هرگاه * دوشیزکی عروس در شب اول نکاح ر بوده شود * شَیْبَةُ بِالْفَتْحِ نام مردی *
 و پد ر قبیله * اِشَابَةُ پیر کردن * و سبید نمودن موی * تَشِیْبٌ مثله *

فصل الصاد

صَبَّ بِالْفَتْحِ ریختن آب * از نصر * صَبَبٌ بِالْتَحْرِیکِ زمین نشیب * صَبَابَةٌ
 بِالْفَتْحِ آرزو میند کشتن * و گرمی و سوزش عشت * از سمع * صَبَّ بِالْفَتْحِ ایضا
 عاشق و آرزو مند * نعت منه * صَبَابَةٌ بِالضَمِّ باقی آب درخت و روحش * اِنْصَابٌ
 ریخته شدن * و فرود آمدن * و آرزو مند کشتن * صَحْبَةٌ بِالضَمِّ یاری نمودن *
 و همراه بودن * از سمع * صَا حَبَّ یار نعت * و ملازم کل شیء * صَحَبٌ بِالْفَتْحِ
 اصحاب جماعت * و اصحابُ النَّبِیِّ صَلَّی اللہُ عَلَیْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم کسانیکه بخدمت رسید *
 و بشرق اسلام مشرف شد * حیات نمایند * اصحاب یار کردن * و همراه
 نمودن * و منقاد و تابع کشتن * اِسْتَصْحَابٌ صحبت و همراهی کسی خواستن *
 مُصَاحَبَةٌ با کسی صحبت کردن * صَحَبٌ بِالْتَحْرِیکِ بانك و فریاد کردن * از سمع *
 اَصْطَحَابٌ بَیْہِم بَانك کردن * مِصْطَبَةٌ بالكسر و فتح الطاء المهملة کاروان سرائی
 غریبان * مثل پشته و دوکان که بران نشینند * مَصَابِطُ جماعت * صُعُوبَةٌ
 بزمین دشواری و دشواری شدن * از کرم * صَعَبٌ بِالْفَتْحِ سخت و دشوار نعت * مُصْعَبٌ
 بالضم و فتح العین کار شدیدی و سخت * مَصَاعِبُ جماعت * اِسْتَصْعَابٌ
 دشواری شدن * ردشوار دانستن * صَدَابَةٌ بِالْفَتْحِ سخت شدن * از کرم *

صَلِيب

مَصْلَبٌ نعت منه * صَلْبٌ بالفتح سخت شدن تب * از ضرب * صَالِبٌ تب شدیده
 و کوم * نعت * تَصَلَّبٌ بسیار سخت شدن * صَوَّبٌ بالفتح جانب * و صَوَابٌ *
 و فرود آمدن یا راندن * از نصر * مَصَابٌ بالفتح مثله * نَبَهُمُ صَائِبٌ تیز
 بنشانه فرود آئنده * و رسنده * صَوَّابٌ بالفتح راست ضد خطا * صَابٌ
 بالفتح عصاره ذرخت تلج یعنی حنظل * مَصِيبَةٌ بضم المیم و کسر الصاد تعزیت
 و اندوه که بکسی رسیده باشد * مَصَائِبٌ جمع است * اصَابَتْ صَوَابٌ گفتن
 و یافتن * و مصیبت رسیدن * مَصَابٌ بِالْفَتْحِ آفت رسیدن * تَصَوَّرْتُ كَسِي
 را بصواب منسوب کردن در کاری * و تَصَوَّرْتُ كَسِي فرود آوردن * اِنتَصَرَ اب
 مدح او آمدن * و نیک دانستن * صِهْبَةٌ بالضم سرخی و سرخ شدن * اَصْهَبَ
 و صُهْبَاءٌ نعت منه * صُهْبَاءٌ ایضا شراب *

فصل الضان

ضَبٌّ بالفتح سوسمار * و مثل میزنند ازود و حیرانی چه هرگاه که از جای خود
 بومی آید راه کم میکند و حیران میماند * ضَبَابٌ بالكسر جماعت * اَضْبَابٌ
 کینه دزدان گرفتن * و بیکبار سخن گفتن قوم * ضَرْبٌ بالفتح زدن * و مثل آوردن *
 و بیان کردن * و رفتن * و خیمه برپا کردن * و اعراض نمودن * يُقَالُ ضَرَبْتُ
 عَنْهُ مَحَايِ اَعْرَضْتُ عَنْهُ اَعْرَاضاً * و بازداشتن يُقَالُ ضَرَبَ الْحَاكِمُ عَنِّي يَدَهُ اَي
 سَنَعَهُ * و نه با نیدن يُقَالُ ضَرَبَ اللَّهُ عَلَى اَذْنِهِ اَي اَنَامَهُ * فراهم آوردن و آمیختن *

نَسَبَ بِالْخَرِيكِ اِيضاً بَوْدَه * وَبَوَسْتُ دَرْخَتِي بِيَمِينِ كَهْ اَزْوَی رَسَنِ مَازَنْدَه *
 اَسْلُوبَ بِعَظْمِ الْهَمْزَةِ وَالسَّلَامِ كَوْنَه وَرُوشِ * اَسْبَابُ لَيْبِ جَمَاعَتِ * اَسْهَابُ بَسِيَارِ
 كَفْتَنِ * وَمِثْلُهَا كَرْدَنِ * سَبَبُ بِالْفَتْحِ عَطَا وَنِيكَوْنِي * وَمَالٌ پَنَهَانِ كَرْدَه دَرْزَمِينِ
 جُونِ دُھَبِ وَفَضْهٌ كَانِي * سُبُوبُ جَمَاعَتِ * سَبَبُ وَايَهْ بِالْكَسْرِ لَقَبِ عُمَرُ بْنُ عَثْمَانَ
 اَشْمِرَازِي كَهْ اِمَامِ نَحْوِيَانِ اسْتِ اِنْعِيَابِ رَفْتَنِ آبِ وَبَارِ وَحَرَكَتِ كَرْدَنِ *

فصل الشَّيْنِ

سُبُوبُ بِالضَّمِّ يَكُ فَعْلَهُ بَارَانِ * شَأْ بِيْبُ بِالْمَدِّ جَمَاعَتِ * شَبَابُ
 بِالْفَتْحِ جَوَانِي * وَجَوَانُ شَدَنِ * اَزْضَرْبِ * شَبِيبَةُ كَلْرِيمَه مَثَلَه * وَادَلَشِي *
 شَبَابُ جَوَانِ نَعْتِ * شَبَابُ بِالضَّمِّ وَشَدَّ اِلْبَاءِ جَمَاعَتِ * سُبُوبُ بِضَمَّتَيْنِ
 بَرَا فِرْوَحَتِي آتَشِ * اَزْضَرْبِ * اَشْبَابُ جَوَانِ كَرْدَنِ * شَجَبُ بِالْخَرِيكِ اَنْدَوَه *
 وَانْدَوَه كَيْنِ شَدَنِ * اَزْضَمْعِ * شُكُوبُ بِضَمَّتَيْنِ لَا غَرْشَدَنِ * وَدِيكَرْ كُونِ كَشْتَنِ *
 اَزْضَرْبِ * تَنْزَبُ بِالضَّمِّ وَيَثَلَّتْ اَشَامِيدَنِ آبِ وَمَانَدَنِ اَنْ * اَزْضَمْعِ * مَشْرَبُ
 بِالْفَتْحِ مَثَلَه * وَخَوَرْدَنِ * دَا بَشْخَوَرِ * مَشَارِبُ جَمَاعَتِ * شَرْبُ بِالْكَسْرِ
 بَهْرَه اَزْآبِ * شَرَابُ بِالْفَتْحِ خَوَرِ * وَهَرِ اَشَامِيدَنِ * اَشْرَابُ آمِيخَنِ *
 وَدَرْخَوَرَانِيدَنِ * اَشْرَبُ اَبْ كَرْدَنِ دَرَا زَكْرَدَنِ دَرْنَكْرِ يَسْتَنِ * شَعْبُ
 بِالْفَتْحِ قَبِيلَه بَزْرَكِ * شُعُوبُ جَمَاعَتِ * مَشْعَبُ بِالْفَتْحِ رَا دَرْكُوَه * شَعْبُ بِالْكَسْرِ
 شَاخِ * شَعَابُ بِالْكَسْرِ جَمَاعَتِ * شُعْبَةُ بِالضَّمِّ شَاخِ * شُعْبُ بِالْخَرِيكِ اَلْبَدَنِ

جماعت * شُغُوب بِالْفَتْحِ مَرَك * شُعْبِي بِالْفَتْحِ وَشَدَايَاءَ مَرَبِي شَرَّاحِي
 تَابَعِي كَمَا يَعْلَمُ وَكَثَرَتْ حِفْظُ شَهْرَتِ دَاشَتْ * أَشْعَبُ بِالْفَتْحِ نَامُ مَرْدِي مَعْرُوف
 نَدَامَع * وَازْجَمَلُ حَكَايَاتِ اَوَايِنَسْتِ كَهْ رُوْزِي شَخْصِي اَز وِیَرْ سَمِیدِ كَه تَا كَجَا طَمَعِ تُو
 رَسَمِیدِ اسْتِ كَنْتِ تَا اَنْجَا كَه هَرْ كَا * دُو كَسِ دَرِیْسِ جِذَا زَهْ بِاَهْمِ كَلَامِ كَذَانِ رُوْنَدِ
 دَانَمِ كَه مِیْتِ بَرَايِ مَنْ بَمَالِی وَصِیْتِ كَرْدَهْ * وَاكْرَ كَسِی دَسْتِ دَرِ جِیْبِ كَنْدِ دَانَمِ
 كَه زَرِی جِهْتِ مَنْ بَرَمِی آرد * تَشْعِیْبِ بَرَا كَنْدِ * كَرْدِنِ * تَبْشَعِبِ لَازِمِ مَزْدِ * اِنْشَعَابِ
 مَثَلَهْ * مَشَا غَبَهْ بَا یَكْدِ یَكْرَ جَنْكِ نَهْدِنِ * شَنْبِ بَا لَتَحْرِیْكَ صَفَاثِی وَخُوشِ آيِ
 دَنْدَانِ * شَدُوبِ بَا لَتَحْ آمِیخْتِنِ * اَزْ نَصَرِ * مَشُوبِ مَشِیْبِ آمِیخْنَهْ شَدِ * *
 شَائِبَةُ آمِیْزِشِ وَ اَلْوَدَكِی * وَ حَادِثَةُ دَوْرَانِ * شَوَائِبِ جَمَاعَتِ * شُوبِ
 اِیضًا شَوْرِبَاوْ شَهْدِ * یُقَالُ مَا لَهْ شُوبٌ وَ لَارُوبٌ * اِیْ نَبِیْسَتْ نَزْدَ اَوْ شَوْرِبَاوْنَهْ جَغْرَاتِ *
 یَا نَبِیْسَتْ نَزْدَ اَوْ عَسَلِ وَ نَهْ جَغْرَاتِ * وَ یَقَالُ الْمَنْزِلُ شُوبٌ وَ بَرُوبِ اِیْ یَخْلُفُ الْقَوْلُ
 وَ اَلْفَعْلُ * تَشْبِیْهُ بِالْضَمِّ رَنْكِ سَبِیْدِی كَه بَرِ سِبَاكِی غَالِبِ اَمْدَهْ بَا شَدِ * شَنْبِ
 بَا لَتَحْرِیْكَ مَصْدَرِ مَنَدِ * اَزْ سَمْعِ * أَشْهَبُ وَ شَهْبَاءُ نَعْتِ مَنَعِ * مَنَاقِ شَهْبَاءُ
 مَبَالِغَتْ * شَهَابِ بَا لَكْسَرِ دَرِ خَشِ وَ سِتَارِ * شَهْمِ بِالْضَمِّ وَ بَصْمَتِیْنِ جَمَاعَتِ *
 اَشْتَهَابِ سَبِیْدِ وَ رُوشِ شَدِنِ سَرِ * شَنِیْبِ وَ شَبِیْبَةُ بَا لَفَتْحِ وَ شَنِیْبِ بَا لَتَحْ
 وَ كَسْرِ الشَّیْنِ پِیْرِی * وَ پِیْرِ شَدِنِ * وَ سَفِیْدِ كَشْتِنِ مَوِی * اَزْ ضَرْبِ * أَشْیْبِ سَبِیْدِ سَوِی *
 شَنِیْبِ بَا لَكْسَرِ جَمَاعَتِ * وَ یُقَالُ بَاتَتْ بِأَمْلَةٍ شَنِیْبَاءُ بَا لَفَتْحِ وَ اَلْمَدِّ اِلَا ضَافَةً *

جماعت * مُرْكَبَةٌ بالضم زانو * مُرْكَبٌ بتحريك ثاني جماعت * امر تكاب كناه
 وانچه بدان ماند كردن * رَوْبٌ بالفتح رَوُوبٌ بضمين جغرات شدن شیر *
 از نصر * رَوْبٌ بالفتح ايضا ورائب نعت منه * رَوْبَةٌ بالفتح ويضم حاجت *
 وکیاست * رَوْبٌ بالفتح جذف التاء جماعت * والمُرِّيْبُ گسیکه نزد او
 جغرات باشد * مرهَبٌ بالضم والتحريك ترسیدن * از سمع * رَأْهَبٌ نعت منه *
 وپارساي ترسايان * رُهْبَانٌ جماعت * رَهْبَانِيَّةٌ بالفتح وشدالياء راهب
 شدن * وترك معاشرت زنان ولذا تاذدنيا كردن * تَرَهَّبٌ مثله * مرأب
 بالفتح شك * وبشك شدن * ودر شك آوردن * از ضرب * رِيْبَةٌ بالكسر مثله * و
 تهمت * رِيْبٌ بتحريك العين جماعت * اِرَابَةٌ در شك افكندن * وصاحب
 تهمت شدن * اِرْنِيَابٌ شك كردن * اِسْتِرَابَةٌ در شك افكندن *

فصل الزاء

رُبٌّ بالضم نره * زَبَاءٌ بالفتح والمد نام ملكة جزيره * زُرِّيَّةٌ بالكسر ويضم
 بساطيكة بران تكية وبالش نهاده نشينند * ودر عرف مستند خوانند *

ز را بی جماعت

فصل السين

سَبٌّ بالفتح دشنام * و دشنام دادن * از نصر * سَبَّةٌ بالضم عار * سَبَبٌ بالتحريك
 رسن * وجهت * وپيوند * و خوشي * اَسْبَابٌ جماعت * سَبَبٌ بالكسر

دستار * مَسَا بَه و سِبَاب با هم دشنام دادن سَبَسَب بالفتح بیا بآن *
 سِبَاب سبب جماعت * سَكَابَة بالفتح بر * سَكَاب بجدق التاء سَكَب بالضم
 وضمین جماعت * سَكَب سَكَابَة بالفتح کشیدن * از منع * مَسَكَب
 بالفتح مصدر و ظرف * سَكَبَان بالفتح نام مردی معروف در فصاحت و بلاغت *
 اَنَسَاب کشید * شدن * سَخَاب بالكسر کردن بزد که بی جوا هر باشد *
 سَكَب بضمین جماعت * سَرَب بالكسر نفس * و دل * و کروه زنان و آهوان *
 سَرَاب بالفتح نمایش آب * یعنی شعاع شمس که بر روی می افتند و مثل آب
 نمایان میشود و متحرک مینماید * و نَصْرَبُ بفتح المثل في الباطل والكاذب *
 مَسَرَب بفتحین رفتن آب * از سمع * مَسَرَبَة بالفتح مثله و جرا کا * *
 مَسَا ر ب جماعت * تَسَرِب جدا کردن * و کله کله گردانیدن اسب و شتر *
 اَنَسِرَاب رفتن سَقَب بالتحريك کوسنگی * و کوسنه شدن * از سمع *
 مَسَقَبَة بالفتح مثله * سَاغَب نعت * سَقَب بالتحريك نزد بگی * و با لصاد
 ايضا كذا * سَلَب بالفتح ریختن آب * سَاكَب نعت منه * سَكُوب
 بضمین ریخته شدن آب * از نصر * مَاءٌ اُسْكُوبُ بالضم آب ریزان *
 سَكَاب بالفتح و البناء علی الكسر كطام * نام اسبی معروف نزد بعضی بنی تمیم
 که چون خلیفه آنوقت آن اسب را از آنکس طلبید آنکس بسبب نجابت و شرافت
 اسب از دادن آن سر باز زد و نداد * سَلَب بالفتح و التحريك بودن * از نصر *

بالضم وقد يفتح جرني ست كه بآن آب را از چاه برارند * نَ وَالْيَبِ جماعت *

فصل الذال

نَ نَبْ با لکسر کرک * نَ وَابَةٌ بالضم کیسو * نَ وائِبِ جماعت * نَ يَذُّ بة
 ذ و د له کردن در کاری * مَذَّ يَذِّبُ عَ بذاء المفعول مرده دودله *
 نَ يَذِّبُ بالفتح نوز مردم * نَ نَبَّ بالتحريك دُم * اَنَّ ناب جماعت *
 نَ نَبَّ السَّحَابُ جَرَادٌ * نَ نَوَّبَ بالفتح دلو پر آب * نَ نَبَّ بالفتح
 کذا * نَ نَوَّبَ جماعت * نَ وَبَّ نَ وِبَانٌ بالفتح فیما که اخذ شدن + از نصر *
 اِنَّ ابَّةً مَنَعَهُ مِنْهُ * نَ هَبَّ بالتحريك زَر * نَ هَابَ بالفتح رفتن * وکذا شتن *
 اَزْ مَنَعَ * مَنَّ هَبَّ بالفتح راه و روش * مَنَّ اِهَبَّ جماعت * اِنَّ هَابَ

بردن * وزراند و د کردن *

فصل الراء

رَبَّ بالفتح پروردگار * و عداوند * اَرَبَابِ جماعت * و پروردن *
 و جمع کردن * اَزْ نَصَرَ * رَبَّيْبَةٌ بالفتح دختر زن از مرده بکر * و بره در خانه پرورده *
 رَبَابَةٌ بالفتح ابر سید * رَبَابٌ بحذف التاء جماعت * رَبَّةٌ بالضم پای و
 درجه * رَبَّ بِتَحْرِيكِ الْعَيْنِ جماعت * مَرَّتَبَةٌ بالفتح مثله * مَرَاتِبِ جماعت *
 تَرْتِيبٌ آراستن درجات هر چیز * مَرَحِبٌ بالضم فراخی * و فراخ شدن *
 اَزْ كَرِمَ * رَحِبٌ بالفتح * وَرَحِيبٌ نعت * بَدُو رَحِبٌ بالتحريك

قبيله ايست از همدان * رَحْبَة بالفتح شهر يست بر اي مالك بن طوق بن نهج
 فرات * تَرَحِيبُ تَرَحَابٍ بالفتح مر حبا كفتن * مَرَحِبَة مثله * ويقال له
 مَرَحِبًا وَاَهْلًا اي رميدي جاي و صيغ واهل را پس وحشت مكبر و مانوس شو *
 مَرَسُوبٌ بضم هين بترك نشستن چيزي در آب * وفرو رفتن * از نصر * مر اسب
 نعت * رَطُوبَة بضم تين تری * و تر شدن * از كرم * رَطْبٌ بالفتح * رَطِيبٌ
 تر نعت منه * رُطَبٌ بضم اول و فتح الثاني خر ماي تر * مَرَعِبٌ بالضم
 تر سانیدن * از منع * مَرَعِبٌ بالتحريك خواهش نمودن * و يتعدى بالي * و روي
 كرده انيدن * و يتعدى بالباء وعن * و اراده كردن و يتعدى بغي * از مع * رَغْبَة
 بالفتح مثله مَرَعِبٌ بالفتح مثله * و جاي نيك * مَرَاغِبٌ جماعت * مَرَغِيبَة
 بالفتح عطاي بسيار و امر مرغوب * مَرَاغِبٌ جماعت * تر غيب را غب كردن *
 مَرَقُوبٌ بضم تين مَرَقَبَة بالكسر چشم داشتن * و نگاه باني نمودن * از نصر * مَرَقِيبٌ نعت *
 مَرَقِبَاءٌ جماعت * مَرَقُوبٌ بالفتح ز نيكه فرزندش نزید * مَرَقَبَة بالتحريك سپس
 كردن * مَرَقَابٌ جماعت * مَرَاقِبَة از کسی تر سیدن * و بكسی امید داشتن *
 مَرَقُوبٌ چشم داشتن * مَرَكُوبٌ بضم تين سوار شدن و بر نشستن * از مع * مَرَاكِبٌ
 شتر سوار * رَكْبٌ بالفتح مَرَكِبَانٌ بالضم جماعت * مَرَكَابٌ بالكسر شتران كه
 بدان سفر كرده شود * و لا واحد لها من لفظه * مَرَكَبٌ بالفتح بر نشستن از ستور
 گرفته * مَرَاكِبٌ جماعت * مَرَكُوبٌ و مَرَكُوبَة بالفتح معنی مَرَكُوب * رَكَائِبٌ

خُطوب جماعت * حُطْبَة * بالضم کلامیکه با و خطاب کنند و مشتمل باشد
 بر حمد و ثنای الهی * خُطْب جماعت * خُطْبَة بالفتح خطبه خواندن * از کرم *
 خُطْبَة بالکسر زن خواستنی * از نصر * خَا طِب نعت منه * خُطْب بالکسر مرده
 زن خواهنده * و زن خواستکاری کرده * شد * مُخَا طِبَة و خطاب سخن در
 روی گفتن * خِلَابَة بالکسر فریقتن بزبان * از نصر * خَا لِب نعت منه * خَلَاب
 بالفتح و شد اللام بسیار فریبند * خُلْب بالضم و شد اللام المفتوحة ابروی
 باران * يُقَال بَرَقَ خُلْب * بالاضافة و التوسیف کلیهما ای برقیکه درو
 باران نباشد * وَیُكْنَى بِهِ عَنِ الْحِدَاعِ وَالكذب * خِلْب بالکسر پرده دل *
 و مردیکه زنان او را بسیار دوست دارند * مُخِلْب بالکسر و فتح اللام جنکال جوارح *
 مُخَالِب جماعت * اخْتِلَاب فریقتن بزبان * و ربو دن * خُیْبَة بالفتح
 نومیدی * و نومید شدن * از ضرب * مَخْیْبَة بالفتح سبب حرمان و ناامیدی *
 اخَابَة و تَخْیِیب ناامید گردانیدن *

فصل الدال

دَ اَب بالفتح و قد یجر عادت * و کار * و کوشش نمودن * و رنج دیدن در کاری * از منع *
 دَ بَیْب بالفتح نرم رفتن بر زمین * از ضرب * مَدَّ بَ بالتحرک مثله و ظرف * یقال
 اَیْن مَدَّ بَ صَبَاک یعنی کجا است مولدتو * و حائیکه کودکی در آنجا گذرانیدی *
 دَ عَابَة بالضم خوش طبعی کردن * از منع * مَدَّ اَعْبَة باهم مزاح کردن * دَ و لَاب

ایاك شدن از خروج منی * از كرم * جُنُب بضمیم نعت منه * أَجَنُبُ
 بالفتح و شد الیاء بیگانه * اجتناب برهیز کردن * تَجَنَّبُ مثله و بیگسو
 شدن * مُجَانَبَةُ بیگسو و دُرشدن * و پرهیز کردن * جَوَّبُ بالفتح * تَجَوَّبُ
 مثله بریدن مسافت * اُرْضَرُ * جَوَّابُ بالفتح پاسخ * و بشد الواو مرده
 کثیر السفر * اجابة قبول کردن * و جواب دادن * اجْتَبَا بِبَرِيدِنِ مسافت
 مُجَاوِبَةً پاسخ دادن کسی را * اِسْتَجَابَةَ قبول کردن * اَلْجِيَابُ دور
 شدن ابرو و برق و مانند آن * جَبِيبُ بالفتح کریبان * جُيُوبُ جماعت *
 و دل * یقال ناصحُ الجیبِ ای نیکه دل *

نصل الحاء

حَبَّةٌ بالفتح دانه * حَبَّةُ الْقَلْبِ دانه دل * حَبِيبٌ بالتحريك غنچه آب *
 و سیرای دندان * حُبٌّ بالضم مَحَبَّةٌ * بالتحريك دوستی * و دوست داشتن *
 از ضرب * حَبِيبٌ نعت منه * أَحِبَابٌ و أَحِبَّةٌ و أَحِبَاءٌ جماعت * حُبٌّ بالكسر
 دوست * حُبَابٌ بالضم مار * حُبَابُ الْمَاءِ بالفتح جائیکه آب بسیار و عمیق
 باشد * و غوره آب * أَبُو حَبِيبٍ یکنی بسه عن الجدي المشوي * أَحِبَابٌ دوست
 داشتن * تَحْبِيبٌ مثله * تَحْبِيبٌ دوستی نمودن * حَبَا حُبٌّ بضم الحاء الاوله
 و کسر الثانية نام مردی بخدا و هو کان لا یوقد الا نارا ضعیفة خافتة الضیفان *
 فَضْرِبَ الْمَثَلُ بِهِ * أَبُو حَبَا حُبٌّ کنیت کرمش شب تاب * حَبَابٌ بالكسر پرده *
 حجب

حُجَب بضم حین جماعت * حُجَب بالفتح باز داشتن * از نظر * حاجب نعت منه
و پرده دار و دربان * حُجَاب بالضم و شد الجیم جماعت * و ابرو * حُوا حبا
جماعت * احتجاب در پرده شدن * حَدَب بالتحريك زمین بلند * و کوزی
پشت * تحدب کوزه پشت شدن * حَرَب بالفتح کارزار * حروب جماعت *
و بالتحريك گرفتن مال کسی و بی چیز ماندن او * از نصر * فهو محروب و حریب *
حرباء با کسر و المة آفتاب پرست * حَرَب بالفتح نام مردی و پدر قبیله *
محراب با کسر طاق درون مسجد که بطرف قیله باشد * احتراب با هم
حرب کردن * و بودن یکی مال دیگری * حَزَب با کسر گروه * و یاران * أحزاب
جماعت * حیزبون بفتح الحاء و الزاء کند پیر * حسبان با کسر پنداشتن *
و کرجه ماضی و مضارع ابن باب بکسر عین متعارف است لیکن بفتح عین مضارع تصبیح است
چنانچه در قرآن مجید بفتح عین واقع است * حسبان بالضم و الکسر حساب با کسر شمردن *
از نصر * حاسب نعت منه * حَسَبَة بالتحريك * حَسَاب بالضم و شده السین
جماعت * حَسَب بالتحريك یک انداز * و بزرگی مرد از جهت مال و هترخو ده *
وَحَسْبُكَ نِزْهَمٌ * بالفتح ای بسند است ترا در می * احساب بسند آمدن
چیزی * احسب با شمار نمودن * و مترو ثواب از خدای تعالی چشم داشتن *
حاسبه یا کسی شمار کردن * و مناقشه کردن در حساب * حصباء بالفتح
و المة سنگ پیر * * حُصَب بالفتح سنگ آریزه انداختن * از ضرب * حَصَب

مَتَرَبَّةٌ بَفَتْحِ الْمِيمِ وَالرَّاءِ دُرُوشِي * وَدُرُوشِي * وَكَهْجَاجِ شَدْنِ * اَزْ سَمْعِ * تَرَبُّبِ

بِالْكَسْرِ خَوِيشَن * وَهَمْزَادِ * اَثْرَابِ جَمَاعَتِ * اِثْرَابِ تَوَانِكِرِ شَدْنِ *

تَعَبٌ بِالتَّحْرِيكِ رَنْجُورِ وَمَانِدِ شَدْنِ * اَزْ سَمْعِ * مَتَعَبٌ بِفَتْحِ الْمِيمِ وَالْعَيْنِ

مَصْدَرِ وَظَرْفِ * مَتَاعِ عِبِ جَمَاعَتِ * مَتَعَبَةٌ بِالْفَتْحِ سَبَبِ رَنْجِ * اِتْعَابِ

وَانْجَا نِيدَنِ * تَوْبَةً مَتَابِ بِالْفَتْحِ بَارِزْ كُشْتَنِ اَزْ كَنَاءِ * اَزْ نَصْرِ * تَأْبُوتِ

معروف ای صندوق *

فصل الثاء

تَثْرِيْبِ سِرْ زَنْشِ كُردَنِ * يَثْرِبُ بِالْفَتْحِ مَعَ كَسْرِ الرَّاءِ وَفَتْحِهَا نَامِ مَدْبُودِ مَشْرُودِ

رَسُولِ صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ * تَعَبٌ بِالتَّحْرِيكِ اَبْ رَاةِ وَاْدِي * تُعْبَانُ بِالضَّمِّ

جَمَاعَتِ وَايْضَانُوعِي اَزْ مَارِ وَاَزْدَا * تَعَابِيْنِ جَمَاعَتِ * تَعْلَبُ بِالْفَتْحِ

رُوبَاةِ * تَعْلَبَةٌ مَوْنَتِ مِنْهُ * وَنَامِ مَرْدِي * تَقُوبُ بِضَمِّهِ اَفْرُوخْتِ شَدْنِ اَتَشْ

اَزْ نَصْرِ * ثَابِتِ نَعْتِ مِنْهُ * مَتَكَبَّةٌ بِفَتْحِ الْمِيمِ وَالْاَلَامِ عَيْبِ * مَثَالِبِ جَمَاعَتِ *

تَوْبٌ بِالْفَتْحِ جَامِعِ * اَثْوَابِ ثِيَابِ جَمَاعَتِ * ثَوَابِ بِالْفَتْحِ بِدَاشَنِ نِيَكِ *

تَوْبٌ بِالْفَتْحِ ثَوْبَانِ بِالتَّحْرِيكِ بَارِزْ كُشْتَنِ بَعْدِ اَزْ اَنَكَ رَفْتِ يَشَدِ * وَكَرْدِ اَمْدَنِ -

مَرْدَمِ * اَزْ نَصْرِ * اِثَابَةٌ ثَوَابِ وِپَا دَاشَنِ نِيَكِ دَا دَنِ * اِسْتِثَابَةٌ بِدَاشَنِ نِيَكِ

خَوَاسْتَنِ * ثَبِّبِ كَسْبِدِ بَبُو * *

فصل الجيم

جَمْعَةٌ بِالضَّمِّ پِیْزَاهُنْ * جِیَابِ جَمَاعَتِ * جَدُّبٌ بِالْفَتْحِ تَدْلُ مَا لَوْ تَحْتَ * وَهِيَ
 كُودُنْ * اَزْ نَصْرِهِ مُرَوِّبٌ * مَكْنٌ جَدْبٌ بِالْفَتْحِ وَ جَدُّ یَبْ جَا یُ خَشَكْ یُ کِیَاءُ * وَ تَحْطَا
 وَ سِیدِ * اِجْدَابِ یُ بِرْ شَدْنِ زَمِیْنِ * وَ یُ بَارَانِ کَشْتَنِ آسْمَانِ * جُدُّبٌ بِالضَّمِّ
 وَ فَتْحِ الدَّالِ وَ ضَمِّهَا فَرْیِ اَزْ مَلْحِ * جَدُّبٌ بِالْفَتْحِ کَشِیدَنْ * اَزْ ضَرْبِ * اِجْتَدَابِ
 کَشِیدَنْ * مُجَانَبَةٌ وَ جِدَابِ بَا کَسِیْ مَنَا زَعَتْ کَرْدَنْ دَر کَشِیدَنْ چِیْزِی * وَ کَشِیدَنْ
 تَجَانُّبِ کَشِیدَنْ یَکِی دِیْکَرِی رَا * جَوْنُ اَبَّةٌ بِالضَّمِّ مَعْرَبُ کُودِ ابِ *
 آشی رَا کُوبَنْدِ کَهْ اَزْ کُوشِتِ وَ بَرِیجِ وَ شُکْرِ هَا زَنْدِ * جَرَبٌ بِالِتَّحْرِیْکِ کَرِ
 وَ کَرِیْنِ شَدْنِ * اَزْ مَعِ * اَجْرَبُ وَ جَرَبُ بَا عَنَتِ مِنْهُ * جَرَبَا عِیْضَا آسْمَانِ *
 وَ زَمِیْنِ قَطْرِ سِیدِ * جَرَابِ بَا کَسْرِ وَ الْفَتْحِ اَنْبَانِ * تَجْرِیْبُ تَجْرِیْبَةٌ
 آتَمُودَنْ * تَجَارِبِ جَمَاعَتِ * وَ قَدْ یَزَادُ اِلَیْهَا اَلْمُنَاةُ اَلتَّحْرِیْبَةُ بَعْدَ
 الرَّاءِ فِیْقَالُ تَجَارِیْبُ وَ هَذَا شَائِعٌ لِلضَّرُورَةِ کَمَا فِی الْقَوَائِیْبِ وَ غَیْرِهَا *
 جَعْبَةٌ بِالْفَتْحِ تِیْرِدَانِ * جِعَابِ جَمَاعَتِ * جَلْبٌ بِالْفَتْحِ کَشِیدَنْ * اَزْ نَصْرِ وَ ضَرْبِ *
 جَالِبِ نَعْتِ مِنْهُ * مَجْلَبَةٌ بِفَتْحِ اَلْیَمِیْنِ وَ اَلْاَلَامِ سَبَبِ کَشِیدَنْ وَ بَرِ آوَرْدَنْ چِیْزِ *
 مَجَالِبِ جَمَاعَتِ * جَلْبٌ بِالِتَّحْرِیْکِ اَنْجَهْ اَزْ کُوشِیدَنْ وَ جَرِ آنِ پِیْشِ کَشِیدَنْ جِهَتِ
 قَرُوخْتَنْ * اِجْلَابِ فَرَاهِمِ آمَدَنْ * اِجْتِلَابِ کَشِیدَنْ * جِلْبَابِ بَا کَسْرِ جَادِ *
 جَلَا یِیْبِ جَمَاعَتِ * جَنْبٌ بِالْفَتْحِ بَهْلُو * جَنْوَبِ جَمَاعَتِ * جَانِبِ کَرَانَهْ *
 جَنَابِ بِالْفَتْحِ رَا * * جَنْوَبِ بِالْفَتْحِ بَا دَدِ سَتِ رَا سَتِ * جَنَابَةٌ بِالْفَتْحِ

أَنْوَاءُ جَمَاعَةٍ ١٠

فصل الواو

وَضُوءٌ بِضَمِّينِ أَبَدٌ سِتٌّ وَأَبَدٌ سِتٌّ كَرَمٌ * تَوْضُوءٌ دَسْتٌ بِحَايِ شَسْتِ
وَضُوءٌ مَوْذُونٌ * وَطَاءٌ بِالْفَتْحِ كَوْفَتِي * وَشِطْرٌ زَبِيرٌ بِحَايِ * وَحَسْبٌ وَسَمْعٌ * وَطَيْئَةٌ
كَخَطِيئَةٍ نَرَمٌ * أَيْطَاءٌ بِكَوْفَتِي * وَطَوْطُوءٌ اتِّفَاقٌ كَرَمٌ * أَسْتَيْطَاءٌ
نَرَمٌ شِمْرٌ بِحَايِ * أَيْطَاءٌ بِالْخَفِيفِ بِصُورَةٍ أَعْمَادُ كَمْدَةٍ كَرَمٌ كَسِيٌّ رَا
وَالْتَاءُ فِي هَذَا الْبَابِ عِيُوضٌ عَنِ الْوَاوِ عَلَى خِلَافِ الْقِيَاسِ * أَيْهَا * أَشَارَتُ كَرَمٌ *

فصل الهاء

هَدْوٌ وَءٌ بِضَمِّينِ أَرَامِيْدُنٌ * وَسَاكِنٌ شَدْنٌ * أَرْمَعٌ * تَهَارُوءٌ خَرِيْبَةٌ كَرَمٌ * هَدْوٌ
بِالْفَتْحِ كَوَارِاشِدُنْ طَعَامٌ * أَرْضَرْبٌ وَسَمْعٌ * هَدْوِيٌّ * هَدْوِيٌّ نَعْتٌ مِنْهُ * أَيْ
كُوَارِنْدَةٌ وَهَرَامِرِيَكَةٌ حَاصِلٌ شُوْدِي رَنْجٌ وَمَشَقَّتٌ * هَدْوَاءٌ بِالْكَسْرِ وَالْمَدِّ رُوْدِي شَدْنٌ
كَمْ دَرْخَارِشْ شَتْرَانٌ مِيْمَالَنْدٌ * تَهْنِئَةٌ مَبَارَكٌ بِادْكُفْتِشِ خِلَافِ تَعْرِيتٌ * وَكُوَارِيْدُنْ *
هَدْوِيَّةٌ بِالْفَتْحِ بِيَكْرُوْنَهَادٌ * هَيَّاءٌ بِمَدِّ الْهَاءِ جَمَاعَةٌ * تَهِيَّةٌ نِيَكُوْسَاخْتِنٌ *
وَأَمَادَةٌ كَرَمٌ * تَهِيْوٌ أَمَادَةٌ شَدْنٌ *

باب الباء فصل الهمزة

أَبٌ بِالْتَحْرِيكِ فَرْهَنْكٌ * وَنَكَاهْدَاشْتٌ حَذْرٌ جِيْرٌ * أَلْ بِجَمَاعَةٍ * وَدَانْ شَمْدٌ
شَدْنٌ * أَرْكَمٌ * أَدِيْبَانَعْتٌ مِنْهُ * أَلْ بَاءٌ جَمَاعَةٌ * أَلْ بِبِالْفَتْحِ مِمَّانِي
خَرَانْدَنٌ

خواندن * از ضرب * اَلْبَا نعت منه * مَا د بَّة بضم الدال وفتحها طعام مهانی *

مَأْدِب جماعت * تَأْدِيب اِدب دادن * تَأْدِب اذب پذیرفتن * اَرَب

با کسر و تحریک حاجت * مَأْرَب بفتح الراء * و مَا رُبَّة بضم الراء وفتحها

مثله * مَأْرَب جماعت * و فی المثل مَارِبَةٌ لا حفاوة * ای سبب

اختیار این امر حاجت ست نه شفقت و مهربانی * اَرَب بکسر اول و فتح ثانی

زیرک شدن * از کرم * اَرِيب نعت منه * تَأْلِيب و رغلا نیدن * تَأْنِيب نکو هیدن و

تورزش کردن * اَوْب اَوْبَةٌ بالفتح اِیاب با کسر بازگشتن * اَوْنَص * مَأْب

بالفتح و المثل * و جایی بازگشت * تَأْوِيب همه روز رفتن * تَأْوَب بازگشتن *

اَیُّوب بالفتح و ضم الیاء المشددة نام پیغامبری * و اَبُو اَیُّوب کنیت شتر *

اَهْبَة بالضم سان * اُهَب بتحریک العین جماعت * اِهَاب با کسر ک کتاب

هوست بی د باغت * تَأَهَّب ساختگی کردن *

فصل الباء

بَاب در * اَبْوَاب جماعت * بَوَّاب بالفتح و شد الواو در بان *

فصل التاء

تَب بالفتح هلاکی * و هلاک شدن * اِضْمَار الفعل

ای اَلْزَمَة * یعنی لازم سازد خدا هلاکی را برای او * استنباب آماد *

شدن کار و مستقیم کشیدن آن * تُرَاب بالضم خاک * تُرِب و تُرْبَةٌ بالضم مثله *

فصل الکاف

کَفَّ بِالْفَتْحِ باز کرد اذیة ن * از منع * کَفَّوْا بِالضَّمِّ و بضمین مانند و هُنا *
 اَكْفَاءُ جماعت * اَكْفَاءُ باز کرد اذیة ن * اَنكَفَاءُ باز کشتن * مَكَافَاةٌ
 و اَكْفَاءُ پاداش دادن * بیهزولا * كَلَّأَ بِالْاِخْرَافِ كَلَّاءٌ * كَلَّاءَةٌ با لکسر و المده
 نكاهبانی کردن * از منع * كَالِي نعت منه *

فصل اللام

لَا لِي جماعت * لَأَلَّاءَةٌ روشن شدن * تَدْلُو
 درخشیدن برق و جرآن * لَبَّأَ بکسر اللام و فتح الهاء کعنب فله * و اول شیر نکه بو آبد
 از حیوانات بعد زادن * لَجَّأَ بِالْاِخْرَافِ پنا * گرفتن * از منع * مَلَجَأٌ بالفتحة
 هنله و جای پنا * اِلْتَجَأَ مضطر کردن کسی را بکاری * اِلْتَجَأَ بِمَرِّ مَرِّ فَنَسَّ *
 بالفتح و المده چیز ی اندک و خمیس *

فصل المیم

مَرَأَةٌ بالفتح کمرامة کو ارا شدن طعام * از سمع و کرم * مَرِيءٌ نعت منه *
 و قال الغراء بقال في الباع هَتَانِي الطعام مَرَأِي بغير الالف الهمال و اذا اَفْرَدُوها
 قالوا اَمْرَانِي بالالف * مَرَّءٌ بالفتح مرد * مَرَأَةٌ زن * و کافی هَمْرَةٌ و صل مَكْسُور
 در اول او درارند پس امرأ و امرأة گویند * مَرُوءَةٌ بضمین مَرْمُوءَةٌ
 و جواهر شدن از کرم * قلب هَمْرَةٌ بواو و ادغام نیز جائز است * اَمْرَاءُ

کوارانیدن طعام * استمیر اند کوارانیدن آمدن * و کوارانیدن داشتن * مَلَّ *
 بالفتح پر کردن * از منع * مَلَّ * و مَلَّ * و مَلَّ * و مَلَّ * و مَلَّ *
 مَلَّ * و مَلَّ * و مَلَّ * و مَلَّ * و مَلَّ * و مَلَّ * و مَلَّ * و مَلَّ *
 یاری کردن *

فصل النون

نَبَأَةٌ بالفتح آواز نرم یا آواز سان * نُبُو * بضم نون آمدن از جای *
 از منع * نَبَأٌ بالفتح خبر و آگاهی * أَنْبَاءٌ جماعت * نَبِيٌّ کفنی پیغمبر *
 أَنْبِیَاءٌ جماعت * در ماده اش اختلاف است بعضی میگویند آید ای
 خبر دهنده از احکام * یا بیرون آید * از مکده بدین * و اکثری معتدلاً هوای
 میگویند از نبوة بمعنی برآمدن و بلند شدن یعنی بر رکب داده شده بر جمیع انام *
 خبر دادن * تَنْبِئَةٌ مثله * تَنْبِئَةٌ دعوی پیغمبری کردن بکذب * نَتَاءٌ
 بالفتح برآمدن * از منع * نَسَسَ بالفتح رانیدن * از منع * نَسِيبَةٌ کخطیة تاخیر
 و درنگ * نَسْنَأَةٌ بالفتح آفریدن * و ظاهر شدن * و کوارانیدن * از منع * نَسْنَأَةٌ
 زن نوجوان * أَنْشَاءٌ آفریدن * و پیدا و ظاهر کردن * و کلام نثر و نظم گفتن *
 و ساختن * و برداشتن بادبان کشتی * تَنْشِئَةٌ ظاهر شدن * نَوَّءٌ بالفتح غائب
 شدن کوکبی در مغرب و طلوع مقابل او از مشرق * و عرب چون اکثر نسبت
 میدهد ریا و آفتاب را بغروب کوکب میگویند * مَطَرٌ نَأٍ نَوَّءٌ کذا

آه و بدي * مستأوي جماعت * اساءه ابدی کردن *

فصل الشين

شطاء بالفتح كراهه * شاطئ مثله * شناعة بالفتح كراهه دشمنی * ودشمن
داشتن * از منع و سمع * شندان على فعلان بالفتح والتحريك مثله * شئى * بالفتح
چیز * اشياء جماعت * وهو غير منصروف ووزنه مختلفه كما صرح في المبسوطات
مشيئة بالياء والهمز وكسر الشين خواستنی * از سمع *

فصل الصاد

صاك ازنك وزنك كرتن آهن وجزآن * از سمع وكرم * صديى نعت منة *

فصل الضان

ضمو بالفتح روشني * ضياء بكسر وفتح المد مثله * اضاءة روشن شدن وكرم * زم
منعد * ضوصاء بالفتح والهمز بانك و فرياد *

فصل الطاء

طراء بالفتح از شرعي بشري بر آمدن * از منع * اطراء سنوان و در ستایش مبالغه
نودن * بجهز ولا * طغواء بضم طين فرو مردن آتش * از سمع * انه نار *

اطفاء فرو كشتن آتش و جراغ

فصل الظاء

ظلمها بالتحريك نشنه شدن * از سمع * ظمى كفف و ظمآن عدوس
نعت منة *

عَبَّءٌ بِالْفَتْحِ بَاكِدٌ أَشْلَى * أَرْسِيْعٌ تَغْبِيْثَةٌ لَشْكُرٍ أَرَاغِيْشٍ وَأَوَاكِدُهُ لَوْنٌ * وَقَدْ لَا يَهْمُ

فصل الفاء

يَقَالُ مَا فَتِي زَيْدٌ قَائِلًا مَثَلُهُ لِقَاءِ بِيُوْسُفَ اسْتَبَدَّ زَيْدًا اسْتَدَّ * وَمَا يَهْمُ يَهْمُ

كَرْبَنِيْ جُونِ مَا فَتِيْ وَلَا تَقْتَأُ * فَتٌ بِالْفَتْحِ فَرُو تَشَانِدُنْ خَشْمُ كَسِي رَا *
از منع * ا ب ف ت ا و روشن شدن خشم * و باز ا پ ستادن از جوش * فَجَاءَ بِالضَّمِّ نَاكَ *
و فَجَاءَ بِالضَّمِّ وَالدَّ نَاكَ * كَرَقْتِ وَرَسِيْمُنْ * ا ز م ن ع * مَفَا جَاءَ نَاكَ *
كَرَفْتِ وَآمَدُنْ * فَرَأَ بِالضَّمِّ وَالدَّ كَسْعَابِ وَقَدْ يَقْصُرُ خَرْدَشْتِيْ جَوَانِ *
مَرَدٌ فِي الْمَنْدَلِ كُلِّ الصَّيْدِ فِي جَوْفِ الْقَرَايِ نٌ وَنَةُ * فَتٌ بِالْفَتْحِ
يَحْمِلُ نَارَ كَنْدُنْ * ا و م ن ع * فَيَ بِالْفَتْحِ بَا ز كَشْنُ * ا ز ه ر ب * وَغَنِيْمَتٌ * وَسَايَةٌ رَوَالٌ *
بِأَنْتَ بَدَّةٌ كَبْرُ * تَغْيِيْثَةٌ كَسْفِيْمَةٌ بِيْ وَغَنِيْمَةٌ * تَغْيِيْمٌ جَسْنِيْ * وَدَرْسَايَةٌ جِيْرِيْ شَدْنٌ *
فَتَاءٌ بِالْكَسْرِ وَشَدَّ الْقَاءُ وَالدَّ خِيَارٌ * فَتَاءٌ يَكِي * قُرْءَانٌ بِالضَّمِّ عَلَّ فَعْلَانِ
جَمْعُ كَرْدُنْ * وَكَلَامُ الْهِي * وَخَوَانِدُنْ * قِرَاعَةٌ بِالْكَسْرِ كَلْبَةٌ مَثَلُهُ * ا ز م ن ع *
قَارِيْ نَعْتٌ مِنْهُ * أُمُّ الْقُرْءَانِ سُوْرَةٌ فَاتِحَةٌ * ا قْرَاءَ خَوَانَا نِيْدُنْ *
قُرْءَانٌ بِضَمِّ تَيْنِ نَعْتٌ سَرُخْ شَدْنٌ * ا ز م ن ع * قَائِيْ نَعْتٌ مِنْهُ * قِيْ بِالْفَتْحِ
بِرَا نْدَا خْتِيْ ا ز كَلُو ا نِجَهْ خُوْرْدَةٌ * وَآشَامِيْدٌ * بَا شَدٌ * ا ز ه ر ب *
فَتَاءٌ بِالْكَسْرِ وَشَدَّ الْقَاءُ وَالدَّ خِيَارٌ * فَتَاءٌ يَكِي * قُرْءَانٌ بِالضَّمِّ عَلَّ فَعْلَانِ
جَمْعُ كَرْدُنْ * وَكَلَامُ الْهِي * وَخَوَانِدُنْ * قِرَاعَةٌ بِالْكَسْرِ كَلْبَةٌ مَثَلُهُ * ا ز م ن ع *
قَارِيْ نَعْتٌ مِنْهُ * أُمُّ الْقُرْءَانِ سُوْرَةٌ فَاتِحَةٌ * ا قْرَاءَ خَوَانَا نِيْدُنْ *
قُرْءَانٌ بِضَمِّ تَيْنِ نَعْتٌ سَرُخْ شَدْنٌ * ا ز م ن ع * قَائِيْ نَعْتٌ مِنْهُ * قِيْ بِالْفَتْحِ
بِرَا نْدَا خْتِيْ ا ز كَلُو ا نِجَهْ خُوْرْدَةٌ * وَآشَامِيْدٌ * بَا شَدٌ * ا ز ه ر ب *

فصل القاف

قُرْءَانٌ بِالْكَسْرِ وَشَدَّ الْقَاءُ وَالدَّ خِيَارٌ * فَتَاءٌ يَكِي * قُرْءَانٌ بِالضَّمِّ عَلَّ فَعْلَانِ

جَمْعُ كَرْدُنْ * وَكَلَامُ الْهِي * وَخَوَانِدُنْ * قِرَاعَةٌ بِالْكَسْرِ كَلْبَةٌ مَثَلُهُ * ا ز م ن ع *
قَارِيْ نَعْتٌ مِنْهُ * أُمُّ الْقُرْءَانِ سُوْرَةٌ فَاتِحَةٌ * ا قْرَاءَ خَوَانَا نِيْدُنْ *
قُرْءَانٌ بِضَمِّ تَيْنِ نَعْتٌ سَرُخْ شَدْنٌ * ا ز م ن ع * قَائِيْ نَعْتٌ مِنْهُ * قِيْ بِالْفَتْحِ
بِرَا نْدَا خْتِيْ ا ز كَلُو ا نِجَهْ خُوْرْدَةٌ * وَآشَامِيْدٌ * بَا شَدٌ * ا ز ه ر ب *

قَارِيْ نَعْتٌ مِنْهُ * أُمُّ الْقُرْءَانِ سُوْرَةٌ فَاتِحَةٌ * ا قْرَاءَ خَوَانَا نِيْدُنْ *
قُرْءَانٌ بِضَمِّ تَيْنِ نَعْتٌ سَرُخْ شَدْنٌ * ا ز م ن ع * قَائِيْ نَعْتٌ مِنْهُ * قِيْ بِالْفَتْحِ
بِرَا نْدَا خْتِيْ ا ز كَلُو ا نِجَهْ خُوْرْدَةٌ * وَآشَامِيْدٌ * بَا شَدٌ * ا ز ه ر ب *

قَارِيْ نَعْتٌ مِنْهُ * أُمُّ الْقُرْءَانِ سُوْرَةٌ فَاتِحَةٌ * ا قْرَاءَ خَوَانَا نِيْدُنْ *
قُرْءَانٌ بِضَمِّ تَيْنِ نَعْتٌ سَرُخْ شَدْنٌ * ا ز م ن ع * قَائِيْ نَعْتٌ مِنْهُ * قِيْ بِالْفَتْحِ
بِرَا نْدَا خْتِيْ ا ز كَلُو ا نِجَهْ خُوْرْدَةٌ * وَآشَامِيْدٌ * بَا شَدٌ * ا ز ه ر ب *

بِرَا نْدَا خْتِيْ ا ز كَلُو ا نِجَهْ خُوْرْدَةٌ * وَآشَامِيْدٌ * بَا شَدٌ * ا ز ه ر ب *

ابداء بنهان کرده شده پیش و بتحریرك الثالثون سید بنهان شوی و قد طلعة . حایه
 تخم و هو مهموز لکن ترک هر تہ * بِنْتُ حَايَةَ سَاب * محبتاً بالفتح حایه بنهان
 کردن * اِسْتَحْذَا فروشی نمودن * خَسَّ بالفتح راندن و در او رسی و در
 شدن * لازم و متعد از منع * خَصَّ بالتحريك ناراسنی و کار دکن اراده وقوع آمد
 خط * بالفتح کناه کردن * از سبغ * خَطِيئَةُ کلاه داهیک قصد آمد * خَطِيَّات
 و خطایا جماعت * خَا طَى نعت ماضی * سَهْمُ خَا طَى بیر که بر نش نه نرسد
 خودی جماعت * وَفَى الْمَتْلِ مَعَ الْخَوَاطِی سَهْمٌ صَائِبٌ * و فوی مسود
 در حق کسی که اکثر خطا می کند و کاهی بصواب می آید * خطا کردن *

فصل الدال

دال سرع بالفتح دور کردن * و دفع نمودن * از سبغ * دال راء رضم بین ذاکه بر آمد
 و منه کوکب دري بکسر الدال و الراء المشددة على فِعِيلٍ اسْكِينٍ * و فیل مشددة
 بضم الدال منسوب الى الدري مدار اراء عداوت دال شتن و گرمی کردن و قد لا بهمز
 اند راء ذاکه آمدن بر کسی * دال فاء چشم ستور و مانند آن که از وی نفع یا سود و گرم
 شوند در سر ما * دال فاع بالفتح کرامت گرم شدن * از سبغ * دال فیه کانتف مدد آمد
 گرم پوشنده * اَل فاء گرم کردن و جامه گرم پوشانیدن * دال فاع بالفتح بکر آمد
 فرومایه شدن در فعل از گرم * دال نیی فرومایه نعت منه * خطبش
 عینب * دال نایا جماعت * دال اء بالفتح بیماری * دال الذئب است

وَأَزْكَرُ سَكْرَتِ * وَدَاءُ الظُّلْمَى كَبَاهِيَةِ اسْتِ ارْعَمِ

وَأَزْكَرُ سَكْرَتِ * وَيَقَالُ لِمَنْ يَكُونُ أَيْ لَيْسَ بِهِ دَاءُ *

فصل الرابع

رَأَى رَأَى لَيْسَ كَرِيمٍ * رَبٌّ * بِالْفَتْحِ بِلَدِي بِرَأْمَدَن وَنَكَاهَانِي كَرَدَن * اَزْمَنَع *

اَزْمَنَع * بِلَدِي بِرَأْمَدَن * اَرْجَاءُ تَاخِيرِ كَرَدَن * رَأَى رَأَى بِالْفَتْحِ كَرَامَةِ نَاسِدِ

وَتَبَاهِيَةِ شَدَن * اَرْمَ * رَأَى رَأَى نَعْتِ مَنَعِ * رَأَى رَأَى بِالْكَسْرِ يَارُو مَدَدِ كَارِ * رَزَّ

رَاغِمِ مَصِيبَتِ وَزَارِ سَائِدِن * اَزْمَنَع * وَمَصِيبَتِ * اَرْزَاءُ جَمَاعَتِ * رَزِيَّةُ

نَخْلِيَّةُ مَصِيبَتِ * رَزَا بِاَجْمَاعَتِ * رَشَاءُ بِالْكَسْرِ بِكَ اَهْوَا * رَفَّ

بِالْكَسْرِ اَصْلَاحِ كَرَدَن دَرِي جَامَةِ * اَزْمَنَع * مُرَأَاةُ وَزِنَاءِ سَاوَارِ اَمَدَن * وَرَقَالُ

نَعْتِ رَزَّ بِالْكَسْرِ وَالْبَيِّنِ اَيْ جَمَعَ اللَّهُ نَبِيَّكُمْ بِالْاِنْعَاقِ وَالسَّكُونِ وَتَوَلَّى الْبَنِيَّ *

اَهْوَا * رَقَّ بِالْفَتْحِ اَسَادَن اَشْكُو خُونِ * اَزْمَنَع * رَوِيَّةُ كُتَيْبَةِ اَنْدَبَشَةِ

وَفَكَرْ لِهَمْزِ وَلَا *

فصل الخامس

دَن مَحْمَدَةُ مَوَدَن * وَدَارِ فَرَوْنَسِ * اَزْمَنَع * سَبَبِيَّةُ كُتَيْبَةِ

وَأَمْرُ وَدَارِ فَرَوْنَسِ * اَهْوَا * شَهْرِيَّةُ مَوَدَن * سَبَبِيَّةُ مَوَدَن * سَبَبِيَّةُ

مَوَدَن * وَدَارِ فَرَوْنَسِ * اَزْمَنَع * سَبَبِيَّةُ مَوَدَن * سَبَبِيَّةُ مَوَدَن * سَبَبِيَّةُ

مَوَدَن * سَبَبِيَّةُ مَوَدَن * سَبَبِيَّةُ مَوَدَن * سَبَبِيَّةُ مَوَدَن * سَبَبِيَّةُ مَوَدَن

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ
 الَّذِينَ رَأَوْا مَا رَأَى وَبَعْدُ مِنْهَا حُدُودُ الْمَقَامَاتِ
 الْحَرَبِيَّةِ • جَمَعْتُهُمَا وَاسْتَنْبَطْتُهَا عَنِ النَّسَخِ الْغَوِيَّةِ •
 التَّهْلِيلَ لِقَارِيَةِ الْمُتَبَدِّلِينَ • مَعْتَصِمًا بِحُجْلِ اللَّهِ الْمُتَيْنِ •
 وَهُوَ خَيْرُ مَوْثِقٍ وَمُعِينٍ •
 بَابُ الْهَيْزَةِ أَفْضَلُ الْبَاءِ

بِدَعَى بِالْفَتْحِ أَنْزَلُ كَرْدَنْ • أَرْمَعُ • ابْتَدَأَ مِثْلَهُ • بَرَّءُ بِالْفَتْحِ أَفْرِيدُ
 بَارِيٌّ أَفْرِيدُ • وَاسْمُ الْأَسْمَاءِ الْإِلَهِيِّ • بَرِّيَّةٌ كَغَنِيَّةٍ أَفْرِيدُ كَانَ •
 تَرْكُوا هَزْبَةً • بَرِّيَّاتٍ وَبَرِّيَا جَمَاعَتُ • بَرَّءُ بِالضَّمِّ شَدِيدٌ

